

GESTA
ROMANORUM

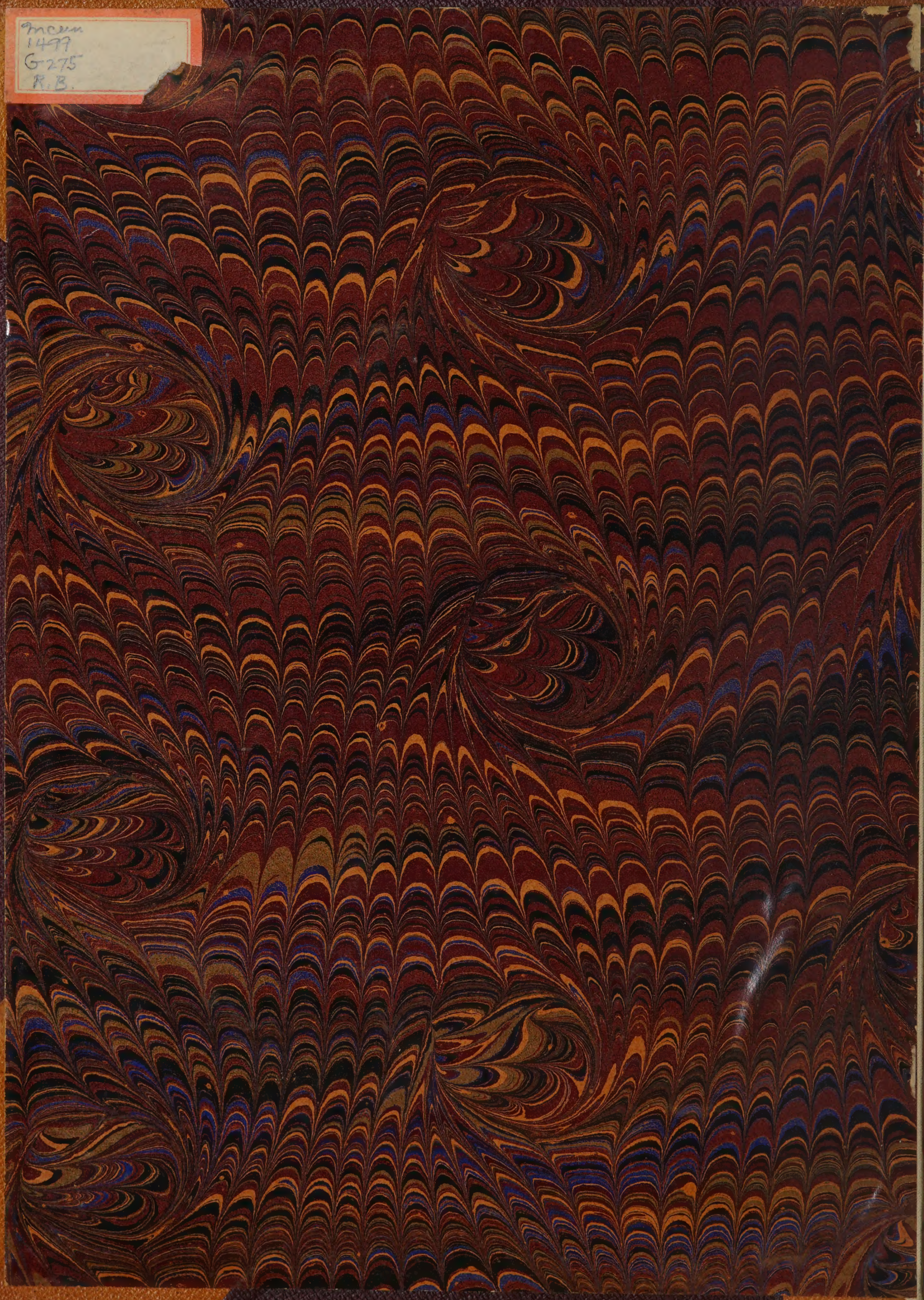

1499

Geſta rhomanorum cū applicatiōibꝰ mo ralisatis ac miſticis.

Tabula generalis

Tabula sequens

presentis operis continet duplicem numerum quorum primus indicat numerum et ordinem capitulorum in hoc libro se sequentium titulis eorundem semper prepositis. Secundus vero numerus ostendit folium in quo capitulum quodlibet incipit.

De dilectione. Capitulum.j.folio.j.
De misericordia et cognatis subueniendis. Capitulum.ij.folio.j.
De iusto iudicio.ca.iij.fo.ij.
De iusticia iudicantium.ca.iiij.fo.ij.
De sectanda fidelitate.ca.v.fo.ij.
De sequenda ratione.ca.vj.fo.iij
De inuidia malorum aduersus bonos.capitulum.vij.fo.iij.
De vana gloria.ca.viij.fo.iij.
De naturali malicia per mansuetudinem superanda.ca.ix.fo.iiij.
De desponsatione anime fidelis.ca.x.fo.v.
De veneno peccati quo quotidie nutrimur.capitulum.xj.fo.v.
De malo exemplo.ca.xij.fo.v.
De amore inordinato.ca.xiij.fo.vi.
De honorandis parentibus.ca.xiiij.fo.vij.
De vita sancti allexij filij eufemiani imperatoris.ca.xv.fo.vij.et.viij.
De vita exemplari.ca.xvi.fo.ix.
De perfectione vite.ca.xvij.fo.ix
Item omne peccatum quantumuis predestinatore grauissimum nisi desperationis baratro subiacet est remissibile.ca.xviij.fo.xi.
De peccato superbie.ca.xix.fo.xiij.
De miseria et tribulatione.ca.xx.fo.xiij.
De dolo et conspiratione et cautela ipsis contraria.ca.xxi.fo.xiiij.
De timore mundano.ca.xxij.fo.xiiij.
De spirituali medicina.ca.xxiij.fo.xv.
De suggestione diaboli per temporalia.capitulum.xxiiij.fo.xv.
De beneficiorum obliuione et ingratitudine.ca.xxv.fo.xv.
De humilitate.ca.xxvi.fo.xv.
De iusta remuneratione.ca.xxvij.fo.xvi.
De execrabili dolo vetularum.cap.xxviij.folio.xvi.
Notabile de iudicibus malis.capitu.xxix folio.xvii.
De peccato et iudicio.ca.xxx.fo.xvii.
De rigore mortis.ca.xxxi.fo.xvii.
De inspiratione bona.ca.xxxii.fo.xvii.
De iactantia.ca.xxxiii.fo.xviii.
De ponderatione vite.capitulum.xxxiiij.folio.xviii.
De pacis reformatione et vindicta eam dissipantium.ca.xxxv.fo.xix.
De cursu vite hominis.ca.xxxvi.fo.xix.
De mentis in celum erectione.capit.xxxvij folio.xix.
De cautela dolendi peccata.capit.xxxviij.folio.xx.
De reconciliatione dei et hominis.capitu.xxxix.fo.xx.
De modo temptationis et peritia.capitu.xl.folio.xx.
De victoria christi et charitate eius nimia ca.xlj.fo.xx.
De defectu charitatis.ca.xlij.fo.xx
Quod christus clausit infernum sua passione et voluntaria morte.ca.xliij.fo.xxj
De inuidia.ca.xliiij.fo.xxj.
Quod solum boni intrabunt regnum celorum ca.xlv.fo.xxj.
De septem peccatis mortalibus.cap.xlvj.folio.xxj.
De tribus regibus.ca.xlvij.fo.xxij.
De iusta sequela malorum.capitu.xlviij.folio.xxij.
De subtili diaboli illusione.capitulum.xlix.folio.xxij.
De laude recte iudicantium.ca.l.fo.xxij.
De iniustis exactoribus.ca.lj.fo.xxiij.
De fidelitate.ca.lij.fo.xxiij.
De bonis rectoribus non mutandis.cap.liij.fo.xxiij.
De regno celesti.ca.liiij.fo.xxiij.
De reuocatione peccatricis anime in exilium satisfactionis misse.capitulum.lv.folio xxiij.et.xxiiij.

De memoria mortis.ca.lvj.fo.xxv.
De pfectione vite.ca.lvij.fo.xxv
De confessione.ca.lviij.fo.xxvi.
De supbia nimia ꝛ quō supbi ad humilitatē maximam sepe pueniunt satis notabile.ca.lix.fo.xxvii
De auaricia et eius subtili conamine.cap̄ lx.folio.xxviij.
De premeditatione semp habenda.ca.lxj. folio.xxix.
De pulchritudine fidelis anime.cap̄.lxij. folio.xxx.
De mundanorū delectationibꝰ siue oblectationibꝰ.ca.lxiii.fo.xxxi.
De dominica incarnatione.capitu.lxiiij. folio.xxxi.
De cura anime.ca.lxv.fo.xxxi.
De constantia.ca.lxvj.folio.xxxi
De execution in extremis nō habēda.ca. lxvii.folio.xxxij.
De non subticenda veritate vsqꝫ ad mortem.ca.lxviii.fo.xxxiij.
De castitate.ca.lxix.fo.xxxiii
De compunctione fidelis anime.cap.lxx. folio.xxxiiij.
De remuneratione eterne patrie.capi.lxxi folio.xxxiiij.
De ingratorum trucidatōne.capitu.lxxij. folio.xxxv.
De auaricia et multos excecat.capi.lxxiij. folio.xxxv.
De pspectione ꝛ prouidentia.capit.lxxiiij. folio.xxv.
De cura mundi non sectanda.capi.lxxv. folio.xxxvi.
De concordia.ca.lxxvi.fo.xxxvi.
Qꝛ ad diuitias nō ē anhelandum.caplm lxxvii.folio.xxxvij
De constantia amoris mutui.cap.lxxviij. folio.xxxvij.
Qd̄ quis nescit presumere nō audebit.ca. lxxix.folio.xxxvii.
De versutia diaboli et quomō iudicia dei sūt occulta.ca.lxxx.fo.xxxviij.
De mirabili diuina dispensatione ꝛ ortu beati gregorij pape.ca.lxxxi.fo.xxxviij.
De iudicio adulterantium.capitu.lxxxij. folio.xlij.
De timorosa custodia anime.capi.lxxxiij. folio.xlij.
De beneficijs dei semp memorādis.capi lxxxiiij.fo.xlij.
Qꝛ oratio nostra melodia est coram deo. cap̄.lxxxv.fo.xliij
Qꝛ peccatoribus grām diuinā exposcentibus dominus misericorditer condescendit.cap̄.lxxxvi.fo.xliii.
Qꝛ christus se p nobis morti exposuit.ca. lxxxvii.folio.xliij.
De cautela diaboli qui multos ad interitum subducit.ca.lxxxviii.fo.xliij.
De triplici statu mundi.ca.lxxxix.fo.xliiij.
De libertate arbitrij.ca.xc.fo.xliiij.
De accidia ꝛ pigricia.ca.xcj.fo.xliiij.
Christus elegit mori ppter vitam nostraꝫ capitulum.xcij.fo.xliiij.
De hereditate ꝛ gaudio fidelis anime.capitulum.xciii.fo.xliiij.
Qꝛ anima pulchra p peccati leprā infecta pristinam pulchritudineꝫ habere nō poterit.nisi p altos gemitus ꝛ pfunda suspiria capi.xciiij.folio.xlv.
Qꝛ christus restituit nobis hereditateꝫ superne patrie.ca.xcv.fo.xlv.
Qꝛ vita p̄sens est vita remissionis ꝛ gratie.capitu.xcvi.fo.xlvi.
De morte.ca.xcvii.fo.xlvi.
Qꝛ deꝰ ī hac vita placari p̄t.ca.xcviii.
De virili pugna christi ꝛ eius victoria.ca. xcix.folio.xlvi.
Qꝛ christus peccatorem nō statim p iusticiam p̄cipitat sed misericorditer eum penitentem expectat.ca.c.fo.xlvi.
Qꝛ mundus in maligno positus ē ꝛ vndiqꝫ angustie.ca.cj.fo.xlvi.
De transgressiōibus anime ꝛ vulneribus eius.capi.cij.fo.xlvij.
De omnibus rebus cum consensu ꝛ prouidentia semp agendis.ca.ciii.fo.xlviij
De bñficiorum memoria.ca.ciiii.fo.xlix.
De vicissitudine cuiuslibet boni ꝛ p̄sertim recte iudicantium.ca.cv.fo.xlix.

Q' est vigilãdũ cõtra fraudes diaboli ne nos decipiat.ca.cvi.fo.xlix.
De memoria mortis ꝛ nõ delectando ĩ tẽporalibus.ca.cvij.fo.l.
De pmissionis fideli cõstantia.capitulũ. cviij.fo.l.
Quos deus ditat diabol' p auariciam ĩ fine decepit ad gehennam.ca.cix.fo.lij.
De mirabili errantiũ reuocatõe ꝛ afflictorũ pia cõsolatiõe.ca.cx.fo.lij.et.liij.
De custodia et circũspectione habẽda ad gregẽ cõmissum.ca.cxi.fol.liiij.
De curatione aĩe p medicinã supcelestis medici qua qdam curantur ꝛ quidaꝫ nõ.ca.cxij.fo.liiij.
De spũali pugna ꝛ remuneratione pro victoria.ca.cxiij.fo.lv.
De liberatiõe humani generis a fouea infernali.ca.cxiiij.fo.lv.
De morte xp̃i p nostra reconciliatione.capitulum.cxv.fo.lvi.
De dilectiõe dei quõ omẽs nos equaliter diligit vsqꝫ dum ipm̃ p peccata nostra despicimus.ca.cxvi.fo.lvi.
De obstinatis ꝛ cõuerti nõ volentib' ꝛ eorum plaga p diffinitiuam sententiam.capitulum.cxvij.fo.lvi.
De fallacia ꝛ dolo.ca.cxviij.fo.lvij.
Q' omniũ viuentiũ in mundo de beneficijs acceptis est ingratissimus homo.cap.cxix.fo.lvii.
De subtili mulierũ deceptiõe ꝛ deceptorũ excecatione.ca.cxx.fo.lviii.
De glia mũdi ꝛ luxuria que multos decipit ꝛ ad interitũ deducit.ca.cxxi.fo.lix.
De adulteris mulierib' ꝛ excecatiõe quorundam platoꝝ.ca.cxxij.fo.lx.
Q' iuuencule p parentes sũt a luxuriosis coercẽde ꝛ voluntati ppͥe nõ relinquende ca.cxxiij.fo.lx
Q' mulierib' nõ ẽ credendũ neqꝫ archana cõmittenda quoniam tpe iracundie ñ celant.ca.cxxiiij.fo.lx
Mulieres nõ solũ pandunt secreta ſꝫ adhmentiuntur plura.ca.cxxv.fo.lxi.
Q' mulierib' in nullo est credendum ꝛ p sertim de secretis. Exemplum locale.capi.cxxvi.fo.lxi.
De iusticia et ꝛ equitate disertissimi iudicis chͥsti p occulta iudicia.capitul.cxxvii.folio.lxij.
De iniuste aliena bona occupantibus q graius erit eorum disceptatio.cap.cxxviij.folio.lxij.
De amicicie vere pbatione.caplm̃.cxxix.folio.lxiij.
Q' vir sapiens plus valet viro forti.capi cxxx.fo.lxiij.
De diuitibus qbus datur ꝛ paupibus q̃bus id qd habent abstrahit quomõ deus eos eternaliter remunerat ppter celestem patriam.ca.cxxxi.fo.lxiiij.
De inuidis q̃ bonos per malam vitam inficiunt.ca.cxxxij.folio.lxiiij.
De spũali amicicia.ca.cxxxiij.fo.lxiiij.
De innocenti morte chͥsti.caplm̃.cxxxiiij folio.lxiiij.
De conscientia nostra dum angustiat ad deum p confessionem ꝛ opa meritoria recurramus.ca.cxxxv.fo.lxv.
Q' vigilare debet pastor animarum.cap̃ cxxxvi.fo.lxv.
De naturali benignitate xp̃i ꝛ misericordiã quibus naturaliter peccatoribus conuertentibus miseretur.ꝛ q chͥstus recipit qs mundus eijcit.ca.cxxxvij.fo.lxv
De illis quos a austeritate vincere non possumus benignitate supemus.cap̃.cxxxviij folio.lxvi.
De vulneribus anime.capitulum.cxxxix.folio.lxvi.
De iusticia ꝛ equitate in vita presenti ꝛ futura semper inueniendis.capitulum.cxl.folio.lxvi.
De sano consilio semp audiendo ꝛ ptrario abijciendo.ca.cxli.fo.lxvi.
De diaboli laqueis quibus nos circũuenire satagit.ca.cxlii.fo.lxvii.
De timore extremi iudicij cum expositiõe capitu.cxliij.fol.lxvij.
De statu mundi actuali.capitulum.cxliiij folio.lxviij.

Tabula

De via ſalutis quam dñs deus ꝑ filium ſuum aperuit.cap̄.cxlv.fo.lxix.
De ꝓncipib⁹ et magnatib⁹ fortit̃ arguendis ꝑ eoꝝ forefactis.ca.cxlvi.fo.lxix.
De peccati veneno qđ animam intoxicat ca.cxlvii.fo.lxix.
Q̄ʒ peccatum hic vel alibi puniet̃.capitu.cxlviii.folio.lxx.
De vana gloria quaʒ multa mala ſequūt̃ cap̄.cxlix.fo.lxx
De rore celeſtis gratie.ca.cl.fo.lxx.
De aīa peccatrice ꝑ peccati lepram infecta quomō curatur.ca.cli.fo.lxx.
Q̄ʒ xp̄s ab et̄nis ꝑiculis ⁊ demonū obſidionibus nos liberauit.ca.clij.fo.lxxi.
De tribulatiōe tꝑali que in gaudiū ſēpiternū poſtremo cōmutabit̃.ca.cliii.fo.lxxi.
De celeſti patria.ca.cliiii.fo.lxxviii.
De mō pugne in paſſiōe xp̄i cōtra diabolum.ca.clv.fo.lxxviii.
De cauſa ſubuerſionis troye.capl'm.clvi.folio.lxxix
De pena pctōꝝum nō ſatiſfacientiū in preſenti ꝓ delictis.ca.clvij.fo.lxxix.
De ꝑpetuitate aīe ca.clviii.fo.lxxix.
De inuentione vineaꝝ.ca.clix.fo.lxxix.
De retractiōe diaboli ne bonū opemur ⁊ ꝑſertim vt eccl'iam vſqʒ ad cōpletōnē diuinoꝝū non ingrediamur.ca.clx.fo.lxxx.
De deo ꝓ ſuis beneficiis ſemꝑ regratiando.capitulo.clxi.fo.lxxx.
De cauendis impꝛecationibus cū expoſitione.cap̄.clxii.fo.lxxx.
De amore inordinato.ca.clxiii.fo.lxxxi.
De ꝑuerſitate mundi.ca.clxiiii.fo.lxxxii.
Item de mundi ꝑuerſitate.capl'm.clxv.folio.lxxxii.
De ludo ſchacoꝛū.ca.clxvi.fo.lxxxij
De audiendo bono conſilio.capl'm.clxvii folio.lxxxiii.
De eterna damnatiōe quā ꝑ peccatū incidere cognoſcimus ⁊ tn̄ moniti nō vitam⁹ ca.clxviii.fo.lxxxiiii.
De duodecim legibus et modo viuendi.ca.clxix.fo.lxxxiiij.
De reuocatione peccatoris ad viam penitentie.ca.clxx.folio.lxxxv.
De dilectiōe ⁊ fidelitate nimia ⁊ q̄ veritas in morte liberat.ca.clxxi.folio.lxxxv.
De conſtantia fidelis anime.capl'm.clxxij folio.lxxxvi.
De ſarcinis ⁊ grauaminib⁹ mundi ⁊ gaudijs celi.ca.lxxiij.fo.lxxxviii.
Q̄đ natura docet nemo tollere poteſt ⁊ đ talione ingratitudinis.cap.clxxv.fo.lxxxix.
De diuerſitate ⁊ mirabilibus mūdi cū expoſitione incluſa.ca.clxxv.fo.lxxxix.
De medicina ſpūali.ca.clxxvi.fo.xc.
De ꝑſecutiōe.ca.clxxvii.fo.xc.
De omniū diuitiaꝝ matre ꝓuidentia.cap̄ clxxviii.fo.xcj.
De gula et ebrietate.ca.clxxix.fo.xcij.
De fidelitate.ca.clxxx.fo.xcii
De adulterio.ca.clxxxi.fo.xciii.

Expliciunt tituli oīm capituloꝝ in h' libro cōtentoꝛū cū numero eoꝛūdē ⁊ folioꝝ.

Abbas quidam in mari dolium reꝑit in quo iuuenē pulcerrimū ſericis inuolutum inuenit quē baptiſans gregoꝛium nūcupauit qui poſt dño mirabiliter a gente electus ē ī papam ⁊ vniuerſalis eccl'ie ſancte rectoꝛeʒ.capitulo.lxxxi.
Abibas cuʒ roſimunda curſatrice celerrima cucurrit et eam ꝑ tria vicit.ca.lx.
Abſolon peccantem moꝛtaliter ſignificat.in fine ca.xix.
Achille moꝛtuo troya capit̃.ca.clvi.
Adam ad ꝓbandum in ꝑadiſum poſitus eſt.Ibidem.
Adulterantium lex et eoꝛum punitio grauis.capi.iij.Item.lxxxvi.Item.c.
Agricola filiam ſuam demonibus commendans ſubito rapuerunt ⁊ ad ſeptentrium inter montes cruciauerunt.ca.clxij.
Albertus miles illuſtris pugnat cuʒ quodam aduerſario milite ī loco ſubterraneo capitulum.clv.

Alexandri regnū qui aristotelem in magistrum habuit ꝛ eum de septē īformauit. capitu.xxxiij. Item.xj.
Alexandri sepultura qualis fuerit. ca.xxxj
Alexandri regnum.ca.ix.
Alere debemus parentes ꝛ eos sustentare capitu.xiiij.
Aman ad conuiuiū assueri vocatus quō expeditus est.ca.clxvij.
Amicos tres filios regis post laborē multorum itinerū sibi acq̄siuit.ca.cxix.
Amici duo quoꝝ alt̄ in signū cōfederationis ꝑpetue bibit alteri⁹ sanguinē.cap.lxvij.
Angelica natura ꝛ hūana.ca.vij.
Angelus vnicū filiū militis quare occiderit pegrino comite.ca.lxxx
Anima humana imꝑatori cōpat̄.ca.x.
Anima moritur quādo peccatuꝫ mortale cōmittit̄.capitu.cxl.
Anima filia dei dicitur.ca.lxxviij.
Anima nobilissimo sponso.s.xp̄o ꝑ baptisū desponsat̄.ca.lxxviij.
Anima nostra decies clarior erit sole añ: q̄ꝫ vitam eternā ingrediet̄.ca.xciiij
Anima q̄ peccauerit de monte regni celestis ꝑcipitat̄.ca.iij.
Aīa ꝑ peccatū spōsa diaboli efficit̄.ca.vj.
Anima pulchra ē sponsa christi ꝛ ei⁹ amasia.cap̄.xiij.
Anima adulteriū cōmittit qñ mortaliter peccat.cap̄.lvi
Anima per peccatū si ceciderit quomodo faciemus.cap̄.lxi.
Anulus duplex obliuionis.scꝫ ꝛ memorie cap̄.xxvi.
Aper strenu⁹ q̄d significat.ca.lxxxij.
Apro caudam auferre quō intelligit̄.ibidē
Aq̄ iordanis baptismū significat.cap̄.xix.
Aquile natura.ca.xxxvij.
Artifex qui fabricauit vitrū ductile quod frangi nō potuit ꝑpter ingenium ꝛ sciam illam morit̄ cap.xliiij.
Armari debemus virtutibus.ca.lxiij.
Arma sanguinolēta ī camera nostra habebimus.cap̄.lxi.in fi.
Armatura duplici dei fili⁹ armatus erat. capitulum.cxlij.
Asin⁹ corā dn̄o more caniculi saltans est ideota in ecclia corā ip̄so ꝑdicās.cap̄.lxxix.
Asmodei regnū q̄ legem dedit de trib⁹ veritatib⁹ discēdis si captus ꝛ ad mortē sententiatus vellet euadere.ca.lviij.
Assuerus rex grāde cōuiuiū fecit quos et q̄les ad illud vocauerat.ca.cxlvij.
Auaricia multos excecat exemplum pulcrum.cap̄.lxxiij.
Audi.vide.tace.si vis viuere in pace. vnd ortum habet.ca.xviij.
Aurē sinistrā auferre q̄d sit. ca.lxxxiij.in fi.
Aurem dexteram auferre quomodo itelligitur. Ibidem.
Auro et argento nil vilius.ca.clxix

B

Baculus sancte crucis pn̄iam designat que nos ad viam salutis dirigit.cap̄.cj.
Baptismus filios dei legitimos nos constituit.cap̄.ix.
Barbari imaginem xp̄i in edissa ciuitate sustinere non possunt.cap̄.cliiij.
Barbitonsor mappam domiciam respiciens vndiqꝫ circūscriptam vidit. Quicq̄d agas prudenter agas.sed respice fi.ca.ciij.
Basilicam optimam construxit imꝑator romanus.ca.xvi
Basiliscus alexandri magni milites sine oī vulneris intersignio interfecit. cap̄.xxxix
Beneficium legis qui impleuerit nō morietur.cap̄.lviij.
Beneficia dei non recordans castigatōni subiacebit in extremis ꝛ amissionē ip̄aliuꝫ patiet̄ in p̄senti.cap̄.lxxxiiij.
Bellum mortale ꝑ nobis xp̄s suscepit qñ inter nos ꝛ diabolū ꝑpter peccata nostra se interposuit ca.lxxvii.
Belluꝫ xp̄i hereditatē regni celestis nobis restituit. Ibidem.
Bonum non est fidem frangere potenti. capitulo.xlvii.
Buccinatores mane canebant añ domuꝫ illi⁹ q̄ occidi debebat. ꝛ sic vestib⁹ nigris induti ad iudiciū veniebat.ca.cxliij.
Bufo pugnans cū serpente adiutorio cu:

Tabula

insidiā strenui militis supat. ⁊ miles vulnꝰ venenatū p bufonem recipiens a serpente curat et ei regratiatur.ca.xcix.

Candela quā alexander rex posuit vitam pñtē significat.cap̄.xcvi.

Candela romanoꝝ q̄ȝdiu ardebat venientes ad grām recipiebat.c.cxviij.

Candida lrā quā laicꝰ didicit celestiū gaudioꝝ desideriū significat.ca.cxxv.

Caniculi a dn̄o dilecti q̄ sint.ca.xxix.

Carceri īfernali anima adiudicabit̄ qñ p peccatū mortale adulterat̄.ca.lxxxvj.

Caro uxor nostra dicit̄.ca.x.

Ccc.quatuor in circulo manus regine vulnerate qd sint.ca.xiii.

Charitas xp̄i nimia.ca.xcij.

Caro nostra debet ligari tribus cathenis. capi.xxvij.

Caro nrā totiēs adulteriū cōmittit.q̄tiens a deo p peccatū mortale cadit.ca.cij

Carpentarij camisia quare lotione nō indiguit.ca.lxix.

Carnē nostram macerare debemus q̄ntū deliquit.ca.xx.

Canū currentiū quattuor genera hȝ diabolus ca.cxlii.

Castitatem si seruare volumus quid faciemus.cap̄.xxviii.in fi.

Castrum amissum per tria regi restituit̄. capitu.cxxx.

Cathena triplici diabolus p nos ligatur. capi.clxxiiii.in fi.

Cautelam habuit q̄daȝ pnceps cōtra hostes suos.ca.lxxxviij.

Cautela diaboli qua vtit̄ dum nos decipere nescit. Ibidem.

Claustrales quare tyberio comparātur. capi.xliiij.

Claudius rex filiā vnicam habuit quā socrati phō ppter sapiaȝ.q̄z diuitias ñ curauit desponsauit.ca.lxj.

Cibus demonū est peccatum.ca.ix

Ciconiarum natura de vindicta adulterij.ca.lxxxj.

Ciphū abstulit angelꝰ a quodam ciue pegrino comite.ca.lxxx

Cristallꝰ in mōtibꝰ quid sit.ca.cxlij.

Cecꝰ ⁊ claudꝰ mūera recipiūt.ca.lxxi.

Columnam marmoreā ppl's romanꝰ erexit.ca.xcvij.

Colūba lrās portabat ciuitati obsesse.cap̄ xxxviij.

Conuiuiū magnū rex fecerat.ca.lxxi.

Conuiue regem tristem videntes cōmouebant.ca.cxliii.

Conradi regnum.ca.xx.

Conradꝰ imperator audiuit tribꝰ vicibꝰ accipe.tribꝰ vicibꝰ redde et tribus vicibus fuge qd ista sint.vide ca.xx.circa fi.

Cor regis intoxicati comburi non potuit. cap̄.xxiij

Cor auicule comedi phibet̄.ca.xxxiiij.

Cor in hoīe deus magis diligit q̄ȝ cetera membra.ca.lxxxiij.

Cor nostrū vicus obsidet̄ ca.xcviii.

Corpa venenosa ppter nimiam frigiditatē carent vermibꝰ.ca.xxxij

Corona in carpe est ciuiū leges rep̄hendere.ca.xxxiiij.

Coronas tres offerre debemus tribꝰ regibus.cap̄.xlvii.

Coronā debemus reddere filio dei multiplici de causa. Ibidem.

Corpus defuncti regis quare d̄ sarcophago extrahit̄.ca.xlv.

Corpus incorruptum ⁊ maximū rome inuenitur.ca.clv.

Cornu decētissimū nectare repletū a q̄dā incognito tradit̄ venatoribꝰ in anglia.exēplū delectabile.ca.clxi.

Cornu traditio qd significet. Ibidem nota plura de cornu cum expositiōe ⁊ moralisatione sua.ca.cxli.

Coruus rapuit oculū medici.c.lxxxvj.

Coruū vnū a pte posteriori vir q̄dam ad tēptādū euolatū mulieri asseruit que secretū celare nō potuit sed vicinis mulieribus de duobꝰ dixit.⁊ ille vlterius vsq̄ȝ ad.lx.coruos quos a viro per posteriora volasse dixerunt.ca.xxxv.

Crux sancta arbori comparatur.capitulo.xxxiij.

Crucem circũscriptam vndiqȝ miles reperit.cap̃.lxv.

D

Anorũ rex quõ trib⁹ regib⁹ mũera p̃ciosa obtulit.ca.xlvij

Danoꝝ rex a regib⁹ sãctis mũera reaccepit. Ibidem.

D d d d.quattuor in circulo man⁹ regine qd significant.ca.xiij

Defectum multiplicem gibbosus habuit. capi.clvij.

Defuncti pollex quomodo cartam sigillauit.cap̃.xxviij.

Demones sunt ciues ⁊ rectores tenebrarũ huius mundi.ca.ix.

Deus delectatur in tribus generibus hominum.ca.viii.

Nota ibidem pulchrã expositiõem.

Deus pat̃ duos filios habuit vnum d' ancilla ⁊ vnum de libera.ca.xc.

Dies dñica ẽ dies p̃mogeniti dei.ca.lvij.

Dyocleciani regnum.ca.vij.

Dyocleciani lex de mulierib⁹ adulterãtib⁹ cap̃.c.

Diabolũ soluere ⁊ in sinum ponere quid sit.cap̃.clxxiij

Draco repertus in monte per guidonem et tyrium socium suum auro fuit plenus. capitu.clxxij.

Diabolus neminẽ superare potest.nisi volentem.ca.cliij.

Diabolus nunq̃ȝ placat̃. Ibidem in fine.

Diabolus in venatione sua habet q̃ttuor genera canum currentium.ca.cxlij.

Dolium nullũ inter q̃nqȝ filius patri ĩfirmanti apiri voluit sed callide se excusauit. ⁊ hec dolia q̃nqȝ deus a nobis petit aperiri.ca.lxxii.

Dña nobilis p peregrinũ ab angustijs ⁊ tribulatiõib⁹ liberat̃.ca.xxv.

Dominus q̃daȝ potens duos filios suos ad scholas misit quid eis contigit. capitulo.xciij

Domiciani regnum qui iusticiam miro modo dilexit.ca.ciii.

Dorotheus legẽ statuit vt filij parentes suos sustentarent ⁊ alerent.ca.xiiii.

E

Brietas vicium pessimũ est de q̃ infinita mala p̃uenerunt.capitulo.clxxix.

Ecclia dicit̃ porta marmorea.ca.liiij.

Edissa ciuitas habet imaginẽ xp̃i mirabilia facientẽ teste geruasio.ca.cliiii.

Elementa celi improperabũt peccatorib⁹ in die iudicij de omnib⁹ que eis ministrauerunt.ca.xx.ad longum.

Elemosinam viri ecclesiastici dare tenent̃ cap̃.clix.

Epistolam puerulus innocens stans sup portam ciuitatis ⁊ legens quid continebat cap̃.cliiii.

Equester pariter ⁊ pedester miles q̃daȝ ad veniam regis accedens tria secum portauit.cap̃.cxxiiij.

Equũ in via amittere q̃d significat. c.xiiij.

Equus p albertũ illustrem lustrat⁹ a milite subterraneo mirabilis fuit.ca.clv.

Equus milítis triũphantis est corpus xp̃i in crucis patibulo pendentis. Ibidem.

Eracli⁹ regnauit q iustissim⁹ ⁊ eq̃ssim⁹ iudex fuit in oĩb⁹ nec p̃cib⁹ nec muneribus a iusticia ei⁹ flecti potuit.ca.cxl.

Errantem pater celestis ad pñiam pie reuocat ⁊ quõ facit hoc.ca.ix.

Eufemiani regnũ q̃ fuit pater sancti Alexij cum historia vite eiusdẽ.ca.xvi.

Eusebi⁹ in cronicis narrat de q̃dã imperatore q̃ oĩb⁹ tã diuitib⁹ q̃ȝ paupib⁹ ẽm merita vel demerita p̃miũ iponebat.c.cxxxviij

Examinatio testiũ diaboli q̃ sũt supbia vite cõcupia carnis ⁊ cõcupia oclõꝝ.cxxvij.

Exiliũ filij medronis regis in honoreȝ cõmutatum est.ca.cxxxviii.

F

F F tria in columna quid significent cap̃.xlij.

Fabius ẽm dictuȝ valerij romanorum captiuos redemerat per p̃missam sibi pecuniam quid ei acciderit. vide capitulum.lij.

Falco in partica dominũ suum quẽ pri⁹ optime cognouit impetere voluit. capitulo.lix.in fine.

Falco bona tp̃alia significat.ca.xc.

Familiã nrãm impcatiõib⁹ diabolo cõmendare nõ debem⁹ qđ piculosissimũ est exẽplo cuiusdã agricole q filiã suã diabolo cõmendauit ⁊ statim vsq₃ ad septennium p eũ rapta ẽ ⁊ in mõtib⁹ educata.cap̃.clxij.
Fidelis amicicia duoꝝ militũ vnius de egypto alterius de baldach.ca.clxxi.
Filia regis vnica p lepraz infecta quõ curatur.capi.xciiii.
Filia regis vna pulcerrima ⁊ oĩbus amorosa.altera nigra ⁊ oĩb⁹ odiosa.ca.lxxvij.
Filij succurrẽtes parentibus in necessitate constitutis cum discretione ⁊ diligentia capitu.xiiij.
Filie dei sũt iusticia ⁊ miscđia.ca.iiij.
Fili⁹ dei ⁊ mũd⁹ duo frẽs sunt.q₂ ambo a patre celesti pcesserunt.ca.ij
Filius pdigus substantia consumpta egere cepit.capi.ix
Filij polimij regis tres quid significẽt.capitulo.xci.
Filius medronis regis a patre exulatus ad regem persarum patris sui inimicum fugit.capi.cxxviij.
Filius regis mundum visitans quid significet.ca.xxix.
Forefactum nostrum dimittit dñ cãdela vite nostre nõ extinguit.ca.xcv.
Forestam circũuallatam rex qdaz habuit diuersoꝝ aĩaliũ generis plenã.ca.cxlij.
Fugere debemus multa.ca.xx.
Fulgentij regnũ.ca.cxli.
Frideric⁹ impator secund⁹ portam marmoream cõstruxit ⁊c.ca.liiij.
Fructuose p̃dicans fratrem suũ lucrat in moralisatiõe.ca.xiiij.
Fur domũ diuitis ascendens p astutiam hospitis crurib⁹ fractis capitur et suspendio adiudicat.ca.cxxxvj
GAllus cõpat pphetis. Itez apostolis ⁊ euãgelistis. Itẽ verbi dei p̃dicatorib⁹.ca.lxviij
Galli q pandebat adulteriũ regine caput amputatur sed q veritatem tacuit nõ occiditur.cap̃.lxviij.
Gallus regnauit.ca.lxix
Gaius in cui⁹ regno erat pulcerrima vgo noĩe florentina cui⁹ formositatẽ depingere vix potuit pictor expertissim⁹ ⁊ aĩam nrãz pulchrã significat.ca.lxii.p totũ.
Gladium iniquitatis a nobis pijcere debemus.ca.ix
Gantherus locum gaudendi sine fine optabat.capi.j.
Gladij quattuor acutissimi ex omni parte positi qđ significent.ca.cxliii.
Gladius pependit in filo serico super caput fratris regis. Ibidem.
Geruasius narrat de imagine saluatoris notabile exemplum.ca.cliiii.
Gregorij ort⁹ quõ int frẽm ⁊ sororẽ est genit⁹ ac in aquã cũ dolio ẽ piect⁹ q p⁹ multa ipa matrẽ suã ignorãs despõsauit quã dimittẽs ⁊ pniam agẽs romam prexit vbi in papam est electus.ca.lxxxi.
Gibbosus obolũ dare ñ voluit q̃re postea cappam relinquere oportuit.cap̃.clvij.
Gula vicium est detestabile teste Cesario.capi.clxxix.
Gula qnq₃ grad⁹ peccãdi in se h₃.ca.clvij
Guido miles socio suo tyrio fidelissimus fuit.ca.clxxii.
HEreditatis diuisio ꝭm legem cuiusdam regni.ca.xc.
Heremitari⁹ iacens in spelunca recidiuare pponens mirabilit p angelum q ei p comite in via sociatur reuocat⁹ ẽ et vitam emendauit.ca.lxxx.
Homo cecus ⁊ claudus dicit multipliciter capitu.lxxi.
Homo q per peccatũ deflorat virginem.idest aĩam cui pene subiacebit ꝭm legẽ.c.l.
Homo superbit quia põdere virtutis caret.ca.cxxxix.
Homo compat glaciei.ca.xxxvi.
Hominis descriptio ꝭm totũ cursum vite sue data per quendam philosophũ sapiẽtem. Ibidem.
Homo compatur flori.ca.xxvi.
Homo quid sit. Ibidem
Homo pp̃ter mundana sepius vitam suam amittit.ca.xvi.

Hominum tria genera.ca.cxxxvi.
Item hoim tria genera.ca.lxxv.
Hominum monstruosa et diuersa gene-ra.capi.clxxv.
Honor triplex factus ē xpo saluatori ī die palmarum.capi.xxx.
Hospitiū ad manendū in nocte accipere non debemus vbi dñs domus est senex et vxor iuuencula.ca.ciij.
Hostie visibilis que in altari cōsecrat̄ mul te sunt proprietates.ca.xvii.
Humana natura compat̄ regine.ca.xiij.
Humanū genus captiuum erat p pecca-tum pmi parentis.ca.v.
Ianitor prudens denariū petijt ab intrantib⁹ ciuitatem iuxta de cretum regis sed non ab omnib⁹. capi.clvij
Ict⁹ tres in porta palacij p lege impatoris sibi seruire volentiū q̄d sint.ca.xvii.
Ignē fouere cū gladio q̄d sit.ca.xxxiiij
Ignē sine lesiōe portare quō intelligit̄.lxx.
Ieiuniū cōpat̄ anulo exēplo thobie.ca.x.
Ignorantia peccatū excusat.ca.lxxiij.
Inuitari debent inimici exemplo Guido-nis.ca.xvii
Indie diuersa genera hoim.ca.xvij.
Incarnatio xpi fecit eū deponere omnem austeritatem.cap.c
Ionathas custodiens ortū tirāyani impa toris aprum ortū subuertentē paulatī oc-cidit.ca.lxxxiii.
Iordanus regnauit.ca.lxviij.
Iouinianus regnum q̄ nimis elat⁹ erat q̄-mō a regno disponente deo deposit⁹ et de-trusus ē et q̄z magnā inopiā in anno dele-ctiōis sue patiebat̄ angelo dei in psona sua interim regnū gubernante.ca.lix
Impatoris lex d̄ recte iudicādo et pena eā transgredientiū.ca.xxix.
Julian⁹ miles psciuit q̄ parentes suos occi deret.refugit et tñ ignorant̄ābo in lecto po sitos gladio interemit.ca.xviii
Juli⁹ cesar añq̄z moreret̄ tria signa mor-tē suā pcedentia accepit.ca.xcviii
Justin⁹ refert de q̄dam cōspiratiōe.ca.xxi.
Justicia veritas misericordia et pax sūt q̄t tuor filie regis celi.c.lv
Lac triplex in baptismo xpo mini-strare pmisim⁹.ca.cxli
Laic⁹ tres lrās solū didicit.pma fuit nigra.scd̄a rubea.tertia cādida.cxxv.
Leena adulterās p leonē occidit̄.ca.clxxx.
Leonis regnū q̄ delectabat̄ videre pulcras mulieres.ca.viii.
Leporarios optimos rex q̄dam habuit q̄ dum vinculati et colligati erant mutuo se dilexerunt.sed sepati infatigabiliter se mor-morderunt.cap̄.cxxxiii.
Libellum repudij recepit vxor adultera q̄ tū postactam pniam misericorditer est re uocata.ca.lv
Ligurius miles nobilis duodecim leges condidit.ca.clxix.
Litere mortis indices quas iulius cesar accepat q̄d significent.ca.xcviii.
Litteras mortis legere debem⁹.ca.xcviii.
Littera capitalis deletur a nomine cesaris. Ibidem.
Lrā nigra quā laicus didicit recordatiōez peccatorū significat.ca.cxxv.
Loculus duas cordas hz ad apiendū cui cor nostrū compat̄.ca.lx.
Lucifer furi compat̄.ca.cxxxvi.
Lucerna ardens ad corp⁹ incorruptū gi-gantis maximi rome inuēta est nec aqua nec flatu extingui potuit.ca.clviii.
Lusor occurrens beato Bernardo aīam perdidit taxillando.ca.clxx.
Mm m quattuor in circulo ma nus regine vulnerate quid signi ficent.ca.xiij.
Magus q̄dam ortum pulcerrimum ha-buit.capi.xxiiij
Magorum et ioculatorum incantatio.c.xxiiij.
Magorum sctōrum veneratio.ca.xlvii.
Malefactoris descriptio.ca.xi
Marcus regnauit et quid sub eo gestuz sit.vide in ca.lxxxi.
Marmorea porta p fridericū impatorez scdm ppe capuam cōstructa in supscripti one p titulo q̄d cōtineat.ca.liiij.

Mare dr mundus iste propter multas rōnes.ca.xviij.
Matres annuere non debent filiabꝰ suis iuuenculis tractare luxuriosa.ca.cxxiiij.
Maximiani regnum.ca.lxvii.
Maximianus rex dedit iustuz iudicium duobus militibus.ca.cxxviij.
Maxentiꝰ tyrannꝰ romanos hereditate ꝑuare voluit.ca.xcv
Medoro rex filiū vnicū habuit quē postea in exilium misit.quia patrē suū spreuit.ca.cxxxviij
Medici duo expertissimi qui altrinsecꝰ oculos suos effoderūt ⁊ sine lesione ad visum pristinū ⁊ clarum restaurauerunt.capitulum.lxvj.
Medici tres quartum a ciuitate eoruz expellunt ⁊ interficiunt propter excellentiam capitulum.cxxxij.
Medici reproboꝝ qui sint.Ibidem
Mercator qdaz tres sapientias domiciano imꝑatori vendidit quālibet ꝑ mille florenis que vitam eius singule saluabāt.capitulum.ciij.
Miles qdā tres filios habuit ⁊ cū mori debuisset tria legata eis donauit.ca.lxxxix.
Miles vxorem suspectam habuit.ca.xl.
Miles loco ꝑegrini interficiendi vitulum mactauit ⁊ in sacco repositum vxori ōndit dicēs eē militē ad eā ꝓbandā si tacere vellet qđ non potuit.ca.cxxiiij
Miles oculū vnū doluit ⁊ mulier eiꝰ ad altera alterum oculum sibi quasi medicādo ne a leso lederet obstruxit.⁊ sic amasiuz suum cameraz exire disposuit ne meretrix pessima adulterij rea a viro consideraret capitu.cxxij.
Miles serpentē a morte liberās ꝓ ꝑcio veneno ab ipo ꝑfundit.ca.clxxiiij.
Ministerijs sex obligat se bonus xp̄ianus seruire deo.ca.xvij.
Molestia triplex int̄ tria genera tormētorū ⁊ penarū facta ē xp̄o.ca.xxx.
Moyses armauit se duplici armatura.qñ leonem occidit.cap.xx.
Mulier militis que post euāgeliū eccliaz viro renitēti egredi voluit quō a diabolo corpe ⁊ aīa rapit̄ ⁊ ad iferna deducit̄.c.clx.
Mulier pandit secretū viri sui đ vitulo occiso quē ꝑegrinū eē credidit.ca.cxxiiij.
Mulier cōsiliū dedit vt serpēs familiaris occideret̄ ⁊ post depaupata ē extreme q̄ ꝓus diues ꝑ eum facta erat.ca.cxlj.
Mulieres nō solū pandūt secreta sed ad h̄ mentiunt̄ plura.ca.cxxv
Mundus nō ꝑmittit hoīem sequi christū in pauꝑtate.ca.xiiij
Mundus miro modo diligit filios suos capitu.xvi.
Mundus silue compatur.ca.xx.
Mūdꝰ est nemꝰ ⁊ hz septē arbores q̄ sunt septē pctā mortalia.ca.xlv.
Musce grauant infirmos.ca.lj.
Mustela candida exiens de ore guidōis qđ significet.ca.clxxij
Natura cuiusdam piscis in mari.capitulum.clvij.
Nauis propter q̄ttuor ascendit̄.ꝓmo propter diluuium.secundo ad transfretandum.tertio ad mercanduz.quarto ad piscandum.ca.xi
Nauis vt saluet̄ multa req̄runt̄.Ibidem.
Nauis requisita quid significent pulchrā vide deductionem desuꝑ.Ibidem
Nectar suauissimuz cum cornu decenti et ornatissimo venatoribus traditum qđ sit.capitulū.clxi.
Nemo in istis diebꝰ noīat̄ in terra.nisi diuitijs abundauerit.ca.xcvij.
Nobiles ⁊ diuites mūera recipiūt sz pauꝑes ⁊ simplices tarde veniūt.ca.cxxxi.
Nois ꝓmam lrām delere est diuitias ab aliquo auferre.ca.xcvij
Occidit porcum ⁊ in saccū posuit q̄ mulierem suam de celandis secretis attemptauit.ca.cxxix.
Onulphus miles fidelissimus dn̄o suo fuit capi.clxxx.
Oppressores ⁊ mlierū violatores quō puniri debeant ca.ij.
Oratio nostra melodia est coram deo.capitulo.lxxxv

Oratio nostra est anulus memorie. teste apostolo.ca.x.
Orare debem⁹ ne aliū dñm habeam⁹ q̄ȝ ih̄m christum.ca.liii.
Ortus beati Gregorij.ca.lxxxi
Ouum strucionis Philomena in corpe suo eē dixit.ca.clxvii
P

P P.tria in columna quid significent.ca.xlii.
Pacem reformatam q̄ destruūt ausu temerario quō puniuntur.ca.xxxv
Panis habet v̄tutē nutriendi.ca.xvij.
Papirius q̄dam puer ingenu⁹ secretum cōsiliū romanorū qd̄ nulli licuit pdere audierat qd̄ mater ab ipo scire petens blandicijs minis ac verberibus tandem puer reȝ ridiculosa m matri cautissime respondit. capitulo.cxxvj.
Parentes occidere q̄d sit.ca.xviij.
Pater filios durius corrigit q̄ȝ mater ꝛ ꝑ multis rōnibus.cap̄.xiiij
Parentes nostri q̄ sint. Ibidem
Pater qui dedit filio regnum quomodo postea ab eodem captus est ꝛ exilium passus est.capitulo.lxxij.
Paup ditatus in supbiam cadit. ca.cxxx.
Pauper quidam per angelum cur submergitur.cap̄.lxxx
Peccatum propter nigredinem coruo cōparatur.capitu.cxxv.
Peccantem animam xp̄s per penitentiā reuocat.capi.lv.
Peccator raptori compatur.ca.iiii.
Peccatum est carcer diaboli.ca.xiiii.
Pc̄ores aliq̄ sūt lapides molares.ca.xvij
Pc̄tā nostra in statera p̄pōderāt. c.xxxiiii
Parsimonia persuadetur i lege lygurij militis.capi.clxix.
Perdicis natura.ca.xxxvi.
Perillus eris artifex exquisitissim⁹ thaurum eneum fabricauit horribile gen⁹ tormētorum q̄ ꝛ p̄mus in eo perijt p iudicium regꝭ phalaridi tyranni crudelissimi.ca.xlviii.
Pellem a misit iudex male ꝛ iniuste iudicans.ca.xxix.
Petri dormitio significat dormitiōeȝ peccatoris a pc̄ō resurgētis.ca.xvii.
Pincerna incognit⁹ cornu venatorib⁹ decentissimo cultu tradēs q̄s fuerit.ca.clxi.
Nota ibidem pulchrā materiam.
Philomena vulneratur ꝑpter adulteriū capi.cxxi.
Philomena loquens tria ꝑpter redemptionem captiuatori suo dixit vt dimitteretur.capitu.clxvij.
Phos ꝛ sapientes vocauit alexander magnus vt cām interfectionis suorū militūȝ agerent.quia sine omni vulnerum apparitione moriebantur.ca.cxxxix.
Pollices tres in longitudine ꝛ tres in latitudine panni linei ad camisiam faciendaȝ p reginam q̄d sint.ca.lxiiii
Polimius regnauit.ca.cxi.
Polimius tres filios loyardos pessimos habuit ꝛ dum moreref̄ pigriori regnuȝ dedit. Ibidem exemplum solaciosum
Pompeius p̄nceps romanoꝝ quō in imperio se rexit ꝛ q̄d gessit.ca.xix.
Pompei regnum.ca.lxxxiiii.
Pomū aureū rex q̄dam dedit filio suo vt post obitū suū maiori stulto totius mundi quē post diligētē terrarū inuestigatiōeȝ inuenire posset illud daret.ca.lxxiiij.
Pomū rotundū mundū signat. Ibideȝ.
Porcus imūdū est animal.ca.ix.
Pugili dñs noster compaf̄ q̄ꝛ ꝯ diabolū pugnauit ꝛ victoriā obtinuit.ca.j.
Puluis de domo tollend⁹ est.ca.xvii.
Puella educaf̄ a demonibus per septenniū.capitu.clxij.
Puella quedaȝ regis filia vnica quomodo per fratrem suum concepit ꝛ pepit filiū pulcerrimū quē postea in aquam projciens submersit ꝛ eundem postea in virum per matrimonium accepit. Audi facinus pessimum ꝛ horrendum ex vno peccato emanans.ca.lxxxj.
Puer nascif̄ habens duo pectora ꝛ quodlibet ꝑprios sensus.ca.clxxvi
Prelatus negligens grauiter punief̄.capitulo.cxl.
Princeps q̄dam venari delectabaf̄.

Quare tres filie regis pulcerrime post obitum primoꝛum viroꝛuꝫ secundo nuptui tradi non volebant.capi.lxxv.
Quattuoꝛ inducunt mulierem ad hoc vt virum accipiat aut propter diuitias aut pulchritudinem aut foꝛtitudineꝫ aut sapientiam.ibidem.
Quattuoꝛ genera canum currentium hꝫ diabolus quibus nos circumuenire ⁊ laqueare satagit.ca.clxvii.
Quid p litteram capitalem a noīe iulij cesaris delatam significatur.ca.xcvii.
Quicqd agis prudēt agas.sꝫ respice fineꝫ vnde oꝛtū habet ⁊ oꝛiginem.capi.ciij.
Q pecunia mala pbaī per phm dicentē q aurū siue argentū non est nisi fex terre
Quos ⁊ quales in nostris necessitatibus inuocemus ⁊ ad deum p̄mittere debemus ca.cxxxviii.
Quomodo p̄mus parens padisum perdidit.ca.cxxxviij.
R R R.tria in columna quid significent.ca.xlij.
Rationes decime pulcerrime q̄re mūdꝰ in maligno positꝰ ē.ca.cxliij.
Regina cōcepit a pprio filio ⁊ pepit queꝫ postea ppriis manibꝰ iugulauit.ca.xiii.
R r r r quattuoꝛ in circulo manibꝰ regine vulnerate quid significent.Ibidem.
Regina nobilis de seruo suo rustico concepit cuius filius vestes diuisas post obitum regis ad iussuꝫ suū poꝛtauit.ca.xxvi.
Regina que secundo desponsari cōtēpsit. capitulo.lxxviii.
Rosinilla ducissa d̄ muro castri dicti son doch pspiciens qd fecerit.ca.lxix.
Rex depictus in pariete omnes inferioꝛes secum habuit in exemplum regiminis.ca. clxxviii.
Romani p quendā impatoꝛem obsidentur cum euadere non possēt.p̄mo miserūt ad impatoꝛem senioꝛes.secundo iuuenes tertō mulieres.⁊ oēs nihil impetrauerunt sed vltimo misertus est eoꝛum ppter parētes suos quando mater ostendit sibi vbera.capitu.cxxxvii.
Rosimunda est anima ī cursu celerrima que ad diuitias terrenas respiciens succūbit.capitu.lx.
Rubea littera quam laicus didicit recoꝛdationem rubei sanguinis redēptionis nostri in cruce significat.ca.cxxv.
Rupes magna in mari quid sit.ca.xvij.
Sacerdos lubricus compatur oꝛti canis fetido p qd aqua subtilis ⁊ clara scaturiuit ⁊ emanauit.c.xij
Sarcine per monachū exposite in foꝛo q̄ fuerint.ca.clxxiii.
Sagittas tres habet.dn̄s valde acutas.p̄ma est vocationis.secūda disceptationis. tertia diffinitionis.capitu.xxxvii.
Sarcophagum aureum inuenire quid sit.capitu.xvi.
Sarcophagi inscriptio quid sit.Ibidem
Sepeliuntur milites in armis suis b̄m legem datam.ca.cxxxiii.
Serpens militi desperato loquebatur vt quondam asina balaam.ca.cxli.
Serpens cum bufone pugnans p militeꝫ adiuuatur.capitu.xcix.
Serpentem masculum cur occidi mādauerat rex ⁊ femellam reseruari.ca.xcii.
Serpenti homo cōpaī ppter duo.Ibidē
Speculum eleuatum inter exercituꝫ ⁊ murum basiliscum occidit.ca.cxxxix.
Strepitum magnuꝫ audiuit iulius cesar iuxta cameram suam ante moꝛtem p signo obitus sui iminentis.capitu.xcvij.
Strepitum qualem nobis facit deus ante moꝛtem.Ibidem.
Serpens ligatus foꝛtiter per militem liberatur qui militem pro redemptione veneno pfudit.vide ibi notabile iudicium phī cuiusdam inter eos.ca.clxxiii.
Symee natura.capitulum.clix.
Socij hominis qui eum continue molestant ⁊ cum eo sunt septeꝫ nūerāī.ca.xxxvi.
Supbia dicitur sagitta acuta.sicut ī multis patet.capitu.cii.

Sibilationes diversas habet diabol⁹. capitulum.lxxxvi.
Scriptura sacra cytbare comparatur. capitulum.lxxxvi.
Tabernam habet domi⁹ de optimo vino. sc3 celesti gaudio. ⁊ pro signo crucem sanctam. ca.xvij.
Tabule scripte p christu3 saluant nos. capitulum.xi.
Tabularum intellectum quis aperuerit. Ibidem.
Taxilli tres qbus beat⁹ Bernard⁹ cū lusore taxillauit qd significent. ca.clxx.
Temptationum medicina. ca.xxxvi.
Testes conscientie nostre quō examinandi sunt seorsum ⁊ diuisim. Ibidem
Testes diaboli sunt superbia vite. concupiscentia carnis. ⁊ concupiscentia oculoꝝ. capitu.cxxviij.
Tyberij regnum. ca.xliiij.
Tiberius miro modo delectabatur in melodia. capi.lxxxv.
Timor in iudicio ex multis oꝛit̃. ca.xvij.
Tyti regnum. ca.ij.
Tytus legem edidit de celebratione pmogeniti sui. ca.lvij.
Tytus regnauit. ca.ij.
Tyriaca in sūmitate virge ⁊ arboꝛi appensa quid significat. ca.clxxvi.
Tyrus ⁊ Guido socij fuerunt fidelissimi. capitulo.clxxij.
Traiā⁹ impatoꝛ miro mō oꝛtos pulcros dilexit. ca.lxxxiij.
Tunicam qualē habere debem⁹. ca.xxvi.
Valeri⁹ refert d̄ qdā oꝛto. ca.xxiiij
Venatōis tria sunt genera ⁊ omnia dolo plena. ca.xxxiiij.
Venenum diaboli peccatū est. ca.clxxiij.
Veneno pctī cū coꝛ nostrū intoxicatū fuerit sp̄ussanct⁹ nō inhabitat. ca.xxiij
Venenum hausit serpens de vulnere militis. capi.xcix.
Ventum mutare est vitam nostram coꝛrigere. capi.lxx.
Ventus significat diabolicam temptationem. capitulum.xvj.
Veritatis oppssoꝛes qd faciūt. ca.xxij.
Vespasiani regnum sine ple. ca.x.
Vespasianus filiā habuit noīe aglaes qd pter pulchritudinē mutauit ⁊ dominam solacij eam nuncupauit. ca.lxij.
Vetulam locupletē miles qdam in vxoꝛē accepit vt eo facili⁹ adulteriū cū quadam alia ppetraret. ca.cxi.
Via publica pter semitam non est relinquenda. ca.iij.
Via inferni habet tres milites sollicitātes de ingredientibus. ca.lxvij.
Viam publicam ambulare quid significat. capi.xxxiiij.
Vigilare debemus in bonis operibus. capitulum.xvij.
Vita nostra ad hoc constituta est ⁊ nobis permissa est vt penitentia3 agamus. capitulum.xcviij.
Victoꝛi de bello redeunti triplex honoꝛ exhibetur. ca.xxx.
Vipere natura. ca.xxxiiij
Vir et mulier matrimonialiter vnum sūt capitulum.lxxv.
Virtutes per diabolum a nobis fugiunt. capitulū.lxix.
Vitulus saginat⁹ est xp̄s p nobis imolatus. capi.ix. in fine
Vinis prima inuentio. ca.clix.
Vinum homines in naturam multaru3 bestiarum cōmutat. Ibidem.
Vini natura. ca.clxxix.
Voluntarie qui se excecat beneficium legis non impetrat. ca.lxxiij
Voluntas nostra lampadi ardenti comparatur. capi.j.
Vulnerantium xp̄m regem hominu3 tria genera. capi.xlv.
Vulnerum christi notabilis reductio. capitulum.j. circa finem.
Vulnus gigātis rome inuenti quatuoꝛ pedum fuit et dimidij. ca.clviij.
Vulturis natura dum predam habet. capitulum.xxxiij.

Uxor militis cuiusdã deo deuoti cũ quodam clerico nigromantico adulterata est vide pulchrã historiam.ca.cij.
Christianorũ ꝛ iudeorum contentio de eorum lege que sit melior et pfectior.ca.lxxvj.
Xpian⁹ puers⁹ sacerdoti lubrico comparatur.ca.xij.
Xpianus ꝙ tenet deo construere basilicã quõ intelligit.ca.xvj.
Xpian⁹ mal⁹ deum psequit.ca.xix.
Xpian⁹bon⁹ tria debet qrere.s.abundantiam sine defectu.gaudiũ sine tristicia.lumen sine tenebris.ca.cj
Xpš est sponsus noster iuxta dictũ osee.capitulum.j.
Xpš est pax nostra ꝛ dedit nobis coronaꝫ gloriosissimam.Ibidem
Xpš pegrino compat qui restituit dñore gnum depditum.ca.xxv.
Xpš totum pro nobis se obtulit.capitulũ xix.
Xpš preformatiõe nostre pacis in montem caluarie ductus ꝛ occisus est.capitulum.xxxv.
Xpš p nobis victoriam obtinuit.ca.xl.
Xpš mutauit habitum ꝛ mortuus est.capitulum.xlj.
Xpš clausit lacum inferni sua volũtaria morte.capi.xliij.
Xpus tres filios habuit quibus dedit tria munera pciosa.ca.lxxxix.
Xpš philomena dicit quia tam dulciter ĩ arbore sancte crucis cantauit ꝙ cor ei⁹ scindebatur.ca.cxxj.
Xpš lacum passionis solus ĩgreditur.capitulum.clv.
Xpm grauiter pcutimus qñ peccatũ mortale cõmittimus.ca.cxlj
Xpm si alere volum⁹ mundus nos odio habebit.ca.ij.
Imago christi mirabilia facit in edissa ciuitate teste Seruasio.capitulo.cliij
Ymago trinitatis est anima.ca.lxxv.
Ymago que stat cuꝫ arcu extenso que sẽp pmpta est quemlibet nostrum pcutere qđ significat.Ibidem.
Ymago p clericum nigromanticum erecta qđ significet.ca.cij.
Ydolo comparatur timor mundanus ppter quem nullus audet dicere veritatem.Ibidem.
Yrundineꝫ garrulantẽ in domo nõ pmittere quid sit.ca.xxxiiij.in fi.
Ysidem egiptij sacrificantes et serapeꝫ qđ statuerũt ꝛ fecerunt.ca.xxij.
Zedechias miles vxorẽ pulchraꝫ habuit sed fatuam vt in serpente quem occidi consuluit patuit capitulum.cxlj.
Zelongi consulis romani lex est ꝙ si qs virginem deflorarct vtrũqꝫ oculum amitteret.capitu.l.
Zona serica rosimundam celerrime currentem retardauit.ca.lx.
Zona luxuriam designat.Ibidem
Zona frangi debet in tres ptes.Ibidem

Expliciunt due tabule siue duo directoria contentorum hui⁹ libelli.p quaruꝫ primam vnicuiqꝫ capitulo potest attribui debitus verus ꝛ ordinatus titulus cũ numero suo.Per scđaꝫ vero alphabetice ordinatam cito inueniuntur pulchra ꝛ plurima exempla que sparsim in singulis capitulis et in eorũdem expositiõib⁹ siue moralisationibus continentur.

Ex gestis romanorū

historie notabiles de vicijs vītutibusq₃ tractantes cū applicatiōib⁹ moralisatis ꝛ mysticis incipiunt feliciter.

¶ De dilectiōe. ¶ Capl'm pͥmum

Pompeius regnauit diues valde ꝛ potēs qui filiam vnicā et pulchrā habebat quā tenerrime diligebat. ita ꝙ pro eius custodia quinq₃ milites ei assignauit vt cōtra omne piculū sub pena graui eam custodirent. Milites vō dieb⁹ ac noctib⁹ armati eam custodiebāt ꝛ añ ostium camere lampadē ardentē₃ ordinabant. ne aliq̄s nocte ad ea₃ accederet. ipsis dormientib⁹ vel eis ignorantib⁹. Et q̄ndā caniculu₃ bñ latrantem habebant p cui⁹ latratū excitari possent. Puella ista tenerrime nutrita erat. que multū anhelabat mūdi spectacula videre. Cū aūt semel foras pspexisset. venit q̄dam dux q̄ cū oculos impudicos in eam iniecit statī captus est in amorem eius. quia pulcra nimis et oculis omnium erat graciosa ac impatoris filia vnica. que post mortem patris iure hereditario imperiū obtineret. Dux iste multa ei pmisit vt eius ꝯsensu₃ obtineret. Illa vō sperans de pmissione ꝯsensit statim caniculū paruum occidit. lampadē extinxit ꝛ nocte ducē est secuta. Mane vō facta est questio vbi deuenit. Erat tūc in palacio regis pugil fortis q̄ semp p iusticia imperij pugnauit. qui cu₃ audisset ꝙ filia patrē contempsit agili cursu p⁹ ea₃ currebat. Dux vō cū eū armatū vidisset venientem duellū cū eo ꝯmisit. Sed pugil p̄ualuit caput eius amputauit et puellam ad pallacium reduxit. īn faciē patris multo tpe nō vidit. cōtinue gemitus ꝛ suspiria emittebat. Hoc audiens q̄dam sapiens in curia ipatoris qui semp mediator int̄ impatorem ꝛ alios erat cōstitut⁹. motus pietate p eum est patri reconciliata ac nobilissimo viro desponsata. Quo facto varia donaria a patre recepit. Primo tunicā talarē polimitā vndiq₃ intextam hoc habentē. Dimisi tibi ne adijcias vltra. A rege quandam coronam auream habuit sic insculpta₃. Ex me tua dignitas. A propugnatore habuit anulū vnū cū hac scriptura. dilexi te. disce diligere. A sapiente mediatore aliū anulum recepit sic sculptū. Quid feci. Quātū. quare. A filio regis etiam anulū sic scriptum. Nobilis es. nobilitatem tuā ne cōtemnas. A germano pprio aliū anulū recepit in q̄ erat scriptū. Accede ad me ne timeas frat̄ tu⁹ sum. A sponso sigillū aureum. quo sibi hereditas sponsi confirmabat̄ collata ē cui⁹ scriptura erat. Iam cōiuncta es noli ap̄li⁹ errare. Puella postq₃ ista dona receperat ea q₃diu vixerat custodiuit. ꝛ ē ab oībus dilecta ꝛ dies suos in pace finiuit.

¶ Moralisatio.

Carissimi. Impator iste ē ipe pat̄ celestis q̄ vocauit suos p passiōe₃ filij sui de fauce diaboli. Ipe ē rex regum ꝛ dñs dominantiū. Deutro. xxxij. Nunq̄d ipe est pater tu⁹ qui possedit fecit et creauit te. Filia vnica ē aīa rōnalis que traditur quinq₃ militibus. id est quinq₃ sensibus ad custodiendū. qui sunt armati per virtutes quas homo in baptismo recepit. Isti sensus sunt visus. auditus ꝛc. qui habent contra diabolum mundum et carnē eam custodire. Lampas ardens est volūtas deo in omnibus subiecta que d₃ splendere in bonis opib⁹ vt pctō non cōsentiat. Caniculus paruus bñ latrans ē cōscia q̄ habet ꝯ peccata recalcitrare. sed heu pcbdolor aīa volens mundi spectacula videre sepe pergit foras totiens quotiēs ꝯ diuinū pceptū agit statim a duce. i. a raptore infernali voluntarie ē deducta. ꝛ sic lampas bonoꝝ opeꝝ extinguit̄ ꝛ caniculus cōsciētie occidit. ꝛ sic anima in nocte peccati seq̄t diabolū. Hec cū audisset pugil noster. sc₃ deus. q₂ non ē alius q̄ pugnat p nobis nisi tu deus noster statim contra ducem dia-

bolum pugnauit et victoriam obtinuit et animam ad palaciuȝ regni celestis adduxit. Sapiens mediator erat christus dicente aplo .j. Thi.ij. Unus est mediator dei et hominum homo Jesus christus. Filius regis est christus. Unde psalmista. Filius meus es tu ego hodie genui te. Frater noster christus. Geñ. xxxvij. Frater noster ē. Sponsus noster est christus. iuxta illud Osee .ij. Sponsabo te mihi in fide. Et iterum sponsus sanguinum tu mihi eris. p ipsuȝ reconciliati sum⁹ celesti patri ⁊ ad pacem vocati. Ipse eī ē pax nostra qui vtraqȝ fecit vnū. Ad Ephe. Ab ipō pdicta donaria recipimus pmo tunicā talarē. scȝ cutem suā dignissimam ⁊ certe polimitam. qꝛ flagellatione cruore liuore ⁊ alijs varijs liuoribus intextam. Cui⁹ textura nihil aliud nisi qđ dimisi tibi. qꝛ redemi te ne adijcias vltra malū agere. vade inquit noli amplius peccare. Hec ē tunica Joseph tincta ī sanguine hedi. Geñ. xxxvij. Iste christ⁹ rex noster dedit nobis coronā gloriosissimam .s. dum p nobis voluit coronari ⁊ vere ibi inuenimus. Ex me tua dignitas. De ista corona. Johis. xix. Exiuit iesus portans coronam spineam. Christus etiam est propugnator noster q̄ dedit nobis vnum anulum. scilicet foramen dextre manus ⁊ vere ibi possumus percipere. sicut scriptum est. Dilexi te. disce diligere. Apo. j. Dilexit nos ⁊ lauit nos a pctīs nostris ī sanguīe suo. Christus mediator noster dedit nobis alium anulum. scȝ foramen sinistre manus. vbi videre possumus scriptum. Quid feci. quantū. quare. Quid feci. Meipsuȝ exinaniui formam serui accipiens. Quātuȝ deum feci hominem. quare. vt hominem perditū redimerem. De his trib⁹ Zacha. xiij. que sunt iste plage in medio manuuȝ tuarum. Et respondit dicens. His plagatus sum in domo illorū qui me dilexerunt Christus frater noster est ⁊ filius eterni regis. Dedit nobis tertiū anulū. scȝ foramē dextri pedis. Et qđ ibi nisi. Nobilis es nobilitatē tuam ne cōtēnas. Similit̄ christus ē german⁹ noster. Et dedit nobis quartū anulū .s. foramen sinistri pedis in quo scriptū ē. Accede ne timeas. frater tuus sum. Christus est noster spons⁹. dedit nobis sigillū quo sponsi hereditas confirmabat̄ collata. id est vulnus lateris sui cum lancea perforatum propter nimium amoreȝ quo te dilexit et quid ibi nisi iam coniuncta es mihi per misericordiam noli ampli⁹ peccare. Studeamus ergo charissimi dona sic munda custodire ꝙ possimus dicere illud Math. Dn̄e quinqȝ talenta tradidisti mihi. ⁊ sic sine dubio poterimus regnare in celesti gremio. Qđ nobis prestare dignetur pater et filius ⁊c.

De misericordia Capitulū .ij.

Titus regnauit

qui statuit p lege sub pena mortis ꝙ filij parētes suos alerent. Accidit casus ꝙ erant duo fratres ex vno patre. vnus filium habebat ⁊ vidit auunculū suū egentē statim sm legem euȝ aluit cōtra voluntatē patris. ⁊ ideo pater ei⁹ a societate sua eū expulit. Uerūtamē hoc ñ obstante non dimisit quin auunculū suū egētem aleret et necessaria ei in omnibus dedit. Post hec auūculus eius diues factus est ⁊ pater eius cepit egere. Filius vō hoc videns patrē aluit p hibēte auūculo. ideo a societate auūculi est expulsus dicēsqȝ ei Carissime tibi constat ꝙ aliqñ egen⁹ eraȝ ⁊ contra volūtatem patris tui mihi necessaria in omnib⁹ ministrasti. Et ideo iā te ī filiū meū et heredem accepi. Ingrat⁹ fili⁹ hereditatē non sequit̄ sed filius adoptat⁹. sicut tu ingrat⁹ fuisti qꝛ contra preceptum meū patrē tuū aluisti. ideo hereditatē meā non obtinebis. Fili⁹ respondit auunculo Null⁹ debet puniri p eo qđ lex statuit ⁊ cōpellit. sed lex natural' ⁊ scripta cōpellit filiū parētib⁹ subuenire in necessitate. maxime eos honorare. iđ expelli ab hereditate d iure non debeo.

Moralisatio

Carissimi. Duo fratres sunt filius dei et mūdꝰ q̄ ambo a patre celesti pcesserūt filiꝰ dei p generatiōē mundus p creationē. Int̄ istos fuit τ ē discordia ab initio intantū φ qui ē amicꝰ vnius est inimicus alterius. iuxta illud Jacobi. iiij. Quicunq3 voluerit eē amicus huiꝰ seculi inimicꝰ cōstituet̄ dei. sed filius vnus est q̄libet xp̄ianus qui ē filiꝰ christi. q̄a ei adheret p fidē. Nō ergo debemꝰ alere mundū p supbiā. auariciā τ sic de ceteris. si volumus filij dei eē τ si ꝯ̄rium fecerimꝰ certe a societate xp̄i expellimur q̄ntū3 ad hereditatē celestē. Si xp̄m alere volumꝰ p opera pietatis mundꝰ odio nos habebit. verūtamen melius ē mundū odire q̄3 hereditatē celestem amittere.

¶ Justū iudiciū. ¶ Caplm. iij.

Vidaz imperator regnauit qui statuit p lege φ si mulier sub viro adulterata eēt sine misericordia de alto monte p̄cipitaret̄. Accidit casus φ q̄daz mulier sub viro suo erat adulterata statim ſm legē de alto mōte erat p̄cipitata. sed de monte tam suauitē descendit φ in nullo lesa erat. Ducta ē ad iudiciū. Judex videns φ mortua nō esset sniam dedit iterū eam p̄cipitari τ mori. ait mulier. Domine si sic feceritis contra legē agitis. Lex vult φ nullꝰ debet bis puniri p vno delicto. Ego eram p̄cipitata. q2 semel adulterata. τ deꝰ me miraculose saluauit. ergo iterato nō debeo p̄cipitari. Ait iudex Satis prudenter rn̄disti vade in pace. τ sic saluata est mulier.

¶ Moralisatio

Carissimi. Imperator iste est deus noster qui fecit istā legē φ si q̄s in aīa pollutꝰ fuit sb̄ christo q̄ ē spōsus aīe p peccatu3 mortale debet p̄cipitari d alto monte. id est de regno celesti. sicut erat p̄mꝰ pater Adam. sed deꝰ p filij sui passionē saluauit. Homo cū peccat deꝰ non statim ppter infinitā suam misericordia3 eū damnat. sed p grām sua3 saluat vt non p̄cipitaretur in infernū ⁊c.

¶ De iusticia iudicantiū.

¶ Capitulū. iiij.

Cesar regnauit q̄ statuit p lege φ si q̄s mulierē raperet et vi eam opprimeret in electōne mulieris eē vtrū mori deberet vel eam sine dote in vxorē duceret. Accidit casus φ quidā rapuit nocte simul duas mulieres. vna petijt mortē τ alia nuptias. Raptor captꝰ est τ ductꝰ corā iudice vt duabꝰ mulieribꝰ ſm legem responderet. Prima mulier instanter ſm legem mortē eiꝰ petijt. Secūda eū in virū habere clamauit. Et dixit prime mulieri. Uerū est φ lex dictat φ petitionem tuam obtineas τ eodem mō lex p me clamat. Sed q2 mea petitio est minor τ magis charitatiua. ideo mihi videt̄ φ iudex p me sniam dabit. Ambe mulieres iudici sūt cōqueste τ quelibet beneficiū legis postulabat Judex cū vtramq3 parte3 audisset secūde mulieri ꝯcessit vt eū in virū obtineret. τ sic factum est.

¶ Moralisatio

Carissimi. Imperator iste ē dominꝰ noster Jesus christꝰ. raptor q̄libz peccator qui rapit. i. violat duas mulieres. s. iusticiam et misericordiam que sunt ambe filie dei. raptor cōuocat̄ cora3 iudice q̄n anima sepat̄ a corpore. Prima. sc3 iusticia contra peccatorem allegat eternaliter mori p legē iusticie. Sed altera sc3 misericordia diuina allegat φ p cōtritionem τ confessionem saluabit̄. Ideo studeamus sic deo placere ⁊c.

¶ De sectāda fidelitate

¶ Capitulū. v.

Rex quidam regnauit. In cuiꝰ imperio erat q̄dam iuuenis a piratis captꝰ q̄ scripsit patri suo p redemptiōe. Pater noluit eum redimere sic φ iuuenis mlto tpe in carcere erat maceratꝰ. Ille q̄ eū in vinculis hēbat q̄ndā pulcrā filiā oculis oīm gratiosa3 ge

nuerat.q̄ nutrita in domo erat quousqꝫ
viginti annos in etate sua cōpleuerat q̄ se/
pius incarceratū visitauit ac consolabaẗ.
Sꝫ ille tantū desolatꝰ erat ꝙ nullā cōsola/
tionē recipe poterat sed suspiria ⁊ gemitus
cōtinue emittebat. Accidit quodam die ꝙ
cū puella eum visitaret. Ait iuuenis ei. O
bona puella vtinam velles pro mea libera
tione laborare. Que ait. Quō potero hoc
attēptare. paẗ tuꝰ qui te genuit non vult te
redimere. Ego vero cum sim tibi extranea
quō deberem hoc cogitare. ⁊ si te liberarē
offensionem patris mei incurrerem. quia
tuam redēptionē pderet pater meꝰ. Verū
tamē mihi vnū cōcede ⁊ liberabo te. at ille.
O bona puella pete a me q̄d tibi placuerit
si mihi ē possibile ego concedam. At illa.
Nihil aliud peto pro tua liberatōne nisi ꝙ
me in vxorem ducas tpe oportuno. Qui
ait. Hoc tibi firmiter ꝓmitto. Statiꝫ puel/
la patre ignorante ip̄m a vīculis liberauit
⁊ cū eo ad patriam suā fugit. Cū v̍o ad pa
trē suū venissꝫ. ait ei pater. O fili de tuo ad
uētu multū gaudeo. sed dic mihi qualis ē
ista puella quā tecū duxisti. Ait ille. Filia
regis ē quā in vxorē habeo. Ait paẗ. Sub
pena amissiōis hereditatis tue nolo vt eaꝫ
ī vxorē ducas. At ille. O paẗ q̄d dicꝭ. Plꝰ
ei teneor q̄ꝫ tibi qn̄ captꝰ eram in manꝰ ini
mici ⁊ fortiẗ vinculatꝰ tibi ꝓ mea redempti
one scripsi. noluisti me redimere. Ipa ve/
ro non tantū a carcere sed a mortis ꝑiculo
me liberauit. ideo eā in vxorē ducere volo.
Ait pater. Fili dico tibi ꝙ non possis in eā
cōfidere. ⁊ ꝑ cōsequēs nullo modo in vxo/
rē ducere. Patrē ꝓprium decepit qn̄ ipso
ignorante te a carcere liberauit. pro qua li/
beratōne pater eius multa perdidit que ꝓ
tua redemptione habuisset. ergo videtur
ꝙ tu non poteris in eam cōfidere ⁊ per con
sequēs nullo modo in vxorē ducere. Iteꝫ
alia ratio est ista. lꝫ te liberauit h̄ fuit causa
libidinis vt posset te in virū habere. ⁊ ideo
q̄ꝛ eius libido erat causa liberationis tue.
nō mihi videẗ ꝙ vxor tua erit. Puella au/
diens istas rōnes ait. Ad p̄maꝫ rn̄deo qn̄
dicis ꝙ ego decepi patrē meū ꝓpriū ꝙ non
est verū. Ille decipiẗ q̄ in aliquo bono di/
minuiẗ. sed pater meus tam locuples ē ꝙ
alicuius auxilio nō indiget cū hoc perpē/
di iuuenem istum a carcere liberaui. Et si
pater meꝰ ꝓ eo redemptōnē accepisset nō
multū ꝓpter hoc ditior fuisset. ⁊ tū ꝑ redēp
tionē depauperatus esses, ergo ī isto actu te
saluaui ꝙ redemptōnē non dedisti ⁊ patri
meo nullā iniuriā feci. Ad aliā rōnem qn̄
dicis ꝙ ego ex libidine h̄ feci. Respondeo
hoc nullo mō potest fieri. quia libido aut
ē propter pulchritudinem aut propter di/
uitias aut propẗ honores aut propter for/
titudinem. sed filius tuꝰ nullū istoꝝ habu
it. q̄ꝛ pulchritudo eius ꝑ carcerem erat an
nihilata. Nec diues fuit. q̄ꝛ non habuit vn
de seipsum redimeret. Nec fortis. quia for
titudinem ꝑdidit ꝑ carceris macerationeꝫ
Ergo sola pietas me mouebat ꝙ ipsū libe
raui. Pater hoc audiens non poterat fili
um arguere vlterius. Filius ergo cū mag̃
solennitate eā in vxorem duxit ⁊ in pace vi
tam finiuit.

Moralisatio

Carissimi. Filius a piratis captus
erat totū genꝰ humanū captū ꝑ pec
catū p̄mi parēns in carcere dmo/
nis. s. in eius potestate. Pater qui noluit
eum redimere est mūdus iste q̄ nullo mo/
do volebat hominē iuuare a carcere dia/
boli sed potius eum tenere. Filia que euꝫ
in carcere visitauit est diuinitas aīe coniū
cta que hūano gn̄i cōpatiebaẗ. que pꝰ pas
sionē suā ad infernū descēdit ⁊ hoīem a vi
culis diaboli liberauit. Pater v̍o celestis
de nrīs diuitijs non indiget. q̄ꝛ sup oīa ē di
ues ⁊ sūme bonꝰ. Idō xp̄s motꝰ pietate ad
nos de celis descendit. nos visitauit quan
do carnē nrāꝫ assūpsit ⁊ tū nihil aliđ petijt
ꝓ nrā redēptiōe nisi ꝙ sit homini desponsa
tus. Iuxta illud Osee. ij. Desponsabo eaꝫ
mihi ī fide. Verumtamē pater noster mū
dus cui multi obediūt. ꝯ h̄ sp murmurat ⁊
allegat. Si deo adheres ꝓ hereditatē meaꝫ

id ē mundanā nō habebis. q2 impossibile ē deo seruire ⁊ mãmone. Math. vj. Sʒ melius est nobis spernere mundum q̄ʒ societatē dei amittere. Juxta illud math. Qui reliquerit patrem aut matrem vxoreʒ aut agros propter me centuplum accipiet et vitam eternam possidebit. Quam nobis tribuere dignetur Jesus christus filius dī viui qui cū patre et spū̄sctō regnat in sempiterna secula. Amen.

De sequenda ratione.

Capitulū. vj.

Erat quidaʒ imperator potēs sʒ tyrannꝰ qui quādā puellā regis filiā pulcrā valde desponsauit. Facta desponsatione ambo ad inuicē iuramentū fecerunt ꝙ si q̄s eorū prius moreretur alter pre nimio amore seipsum occideret. Accidit semel ꝙ imꝑator iste ad partes lōginquas se trāstulit ⁊ diu moram ibidem traxit. Volens ꝓbare vxorem ad eam nuncium destinauit vt ei de morte sua diceret. Audiens hoc vxor ꝓpt̄ iuramentū quod ante fecerat viro suo de alto monte se precipitauit vt moreret̄. Verumtamen mortua non est sʒ infra breue tempus sanitati est restituta. Deinde iterato seipsam volebat precipitare vt moreretur ꝓpter iuramentū qđ fecerat. Pater eius hoc audiens p̄cepit vt p̄cepto ⁊ iuramento viri ñ obediret. Illa vō nolebat cōsentire. Ait pater. Ex quo nō vis mihi ꝯsentire ⁊ obedire celerit̄ extra societatem meaʒ exeas. At illa. Nolo. ⁊ hoc ꝑ talem rōnē ꝓbo. Cum aliquis iuramento est obligatus tenet̄ adimplere. ego iuraui viro meo ꝙ ꝓ eius amore meipsaʒ occiderem. ideo non deliqui si iuramentum implere volo. ergo extra societatem tuā nō debeo expelli. Iteʒ nullus debet puniri ꝓ eo qđ est commendabile. Sed cum vir et vxor sint vnum in carne ſm deum cōmendabile est ꝙ vxor ꝓ amore viri sui moriat̄. Vnde in india aliquādo erat lex ꝙ vxor post morē viri sui p̄ dolore et amore seipam cōburrere deberet vel viua cū eo in sepulchꝝ poni. Et iō vt mihi videt̄ nō deliqui qñ meipam interficio ꝓpter amorē viri mei. Ait pat̄. Qñ priꝰ dixisti ꝙ obligata iuramēto fuisti ⁊c. tale obligamentū nō valet. q̄a ptendit ad malū finem. s. ad mortē. Juramētū sꝑ dʒ eē rōnabile. ⁊ iō iuramentū tuū nulluʒ est. Ad aliā rōnem quando dixisti ꝙ istud est cōmendabile ꝙ vxor moriatur pro viro non valʒ quia licet sint vnum in corpore ꝑ carnaleʒ affectiōem. tñ in aīa duo sunt que ab inuicem realiter differunt. Et ideo non valet qđ allegasti. Puella hec audiens ñ pot̄at vlterius arguere. sed dictis patris adhesit nec vlterius seipam p̄cipitare volebat. nec amplius viro suo copulari.

Moralisatio

Carissimi. Rex iste est dyabolus. Puella ē aīa tam gratiosa ad dī similitudinē creata quā diabolꝰ ei ꝑ peccatū desponsauit. Vñ in peccato commisso facta cōuentio est ꝙ si ipe mortuꝰ erat ꝑ peccatū ⁊ in ꝑtibus longinq̄s. i. in inferno ꝑ supbiam suā pollicitꝰ est. sic vult ꝙ aīa peccatrix de alto monte. i. de celo se p̄cipitet in infernū. ⁊ sic erat ante aduentū xp̄i sed ꝑ xp̄i passionē est sanitati restituta. Verumtamē adhuc sepiꝰ intēdit se p̄cipitare quotiēs cōtra diuinū p̄ceptum perpetrat. sed deus pater noster non vult vt precipitemur per peccatum. sed vult per cōtritiōeʒ ⁊ confessionē vt totaliter ad ipm conuertamur ⁊ firmiter nos in ipō teneamꝰ ⁊ vitaʒ eternam possideamus.

De inuidia maloꝝ aduersuʒ bonos.

Capitulum. vij.

Dioclecianus regnauit. In cuiꝰ impio erat quidā miles generosus q̄ duos filios habebat quos multū dilexit. Junior filius cōtra voluntatem patris meretricem in vxorem duxit. Cum pater hoc audisset cōtristatus ē valde ⁊ illum a societate sua expulit. Iste sic expulsus in magna miseria ē positꝰ. Tñ de meretrice vxore sua fi-

lium formoſum genuit ⁊ ad magnā ege/
ſtatē ꝑuenit. Miſit nunciū ad patrē ſuuꝫ
vt miām de eo haberet. Pater vero cū au
diſſet de eius miſeria cōmota ſūt oīa viſce
ra eiꝰ. miſertꝰ ē ei ⁊ cū eo recōciliatꝰ ē. Ip/
ſo recōciliato patri ſuo filiuꝫ quē de vxore
ſua meretrice genuerat recōmēdauit. Pa
ter vō ipm̄ quaſi in filiū ꝓprium enutriuit
Hec audiens frater ſenior indignatꝰ dixit
patri ſuo. Tu es dmēs. et hꝫ pbo tibi tali rō
ne. Ille ē demens q̄ filiū in heredē accipit ⁊
nutrit qui ei iniuriam magnaꝫ fecit. Sed
frater meus qui illum pueruꝫ genuit fecit
tibi magnā iniuriā qn̄ meretricē cōtra tuū
ꝓceptū deſponſauit. Ergo videtur ꝙ tu es
demens ꝙ filiū eiꝰ nutris ⁊ ei pacē dediſti.
Pater ad hoc rn̄dit. Fili frater tuꝰ eſt mi
hi recōciliatus ꝑ magnam cōtritionē quā
habuit ⁊ ꝓpt̄ ꝓces alioꝝ. iō oportet me filiū
ſuū diligere pluſq̄ꝫ te. Hac ratione tu ſepi
us contra me feciſti ⁊ nunq̄ꝫ reconciliatuſ
es mihi. quia culpā tuā humilit̄ recogno/
ſcere noluiſti. iaꝫ tu es ingratus fratri tuo
ex quo velles ipſum a ſocietate mea expel/
lere. immo potius deberes gaudere ꝙ mi/
hi ē recōciliatꝰ. ⁊ qꝛ ingratus es hereditatē
meā non obtinebis. ⁊ illā quā de iure habe
re debuiſſes. frater tuus occupabit. ⁊ ſic fa
ctum eſt.

Moraliſatio

Cariſſimi. Per patrē iſtū. patreꝫ
celeſtē intelligamꝰ. ꝑ duos filios
naturā āgelicā ⁊ hūanā. Hūana
cōiūcta erat meretrici. i. iniquitati qn̄ d̄ po
mo vetito contra diuinū preceptuꝫ come
dit. Unde a patre celeſti erat hō expulſus
filiꝰ meretricis. i. totū genꝰ hūanū qd̄ per
peccatū ꝑuerſū perierat. Iſte filiꝰ eger fa/
ctus ē. qꝛ poſt peccatū in hac lacrimarum
valle poſitꝰ ē. Iuxta illud in li. Gen̄. capi.
iij. In ſudore vultꝰ tui veſceris pane tuo.
Sed hic per chriſti paſſionē eſt deo patri
reconciliatus. ⁊ continue recōciliat̄ ꝑ opa
meritoria. ⁊ per preces ſanctoꝝ qui quoti/
die pro gn̄e humano ꝓces fūdunt in celo.
Pſalmiſta. Deſiderium eorum eſt oratō
eorum. Sed aliꝰ frater. ſcꝫ diabolus q̄ ſēꝑ
eſt ingratus ſemꝑ nos impugnat ⁊ de no/
ſtra recōciliatiōe murmurat ⁊ allegat ꝙ ꝓ
pter peccatum hereditatē regni celeſtis nō
debeamꝰ conſequi. ſed ſine dubio ſi ſācte
iuſte ⁊ munde in hoc ſeculo vixerimꝰ. alle
gatio ſua nihil nobis nocebit. imo parteꝫ
ſuam. id eſt locum quem ipſe in celis ꝑdi/
dit obtinebimꝰ.

De vana gloria
Capitulū. viij

Leo regnauit qui
miro mō pulchras mulieres de/
lectabat̄ videre. Un̄ fecit fieri in
quodā tēplo tres imagines ſtantes ⁊ ꝓce/
pit omnibus in imperio vt eas adorarent
Prima imago habebat manū ad popu/
lum extenſam ⁊ in vno digito anulū aure
um. ⁊ ſuꝑ digito erat ſuꝑſcriptio tal̕. Ego
ſum generoſus in digito. Secūda imago
barbam auream habebat. ⁊ in fronte ſic
ſcriptum. Ego ſuꝫ barbatꝰ ſi q̄s caluꝰ fue/
rit ad me veniat ⁊ de pilis meis accipiat.
Tertia imago clamidem auream habe/
bat ⁊ tunicam de purpura. ⁊ in pectore eiꝰ
erat ſcriptum caracteribꝰ aureis. Ego ſuꝫ
q̄ neminē timeo. Iſte tres imagines erāt
interius lapidee. Cum aūt fuiſſent cōplete
ſ̄m impatoris voluntatem ſtatuit pro lege
ꝙ quicunqꝫ anulum vel barbam auream
aut clamidem auferret morte turpiſſima
condemnaretur. Accidit quodaꝫ tꝑe ꝙ q̄/
dam tyrannus templū intrauit. videnſqꝫ
ꝑmam imaginem cuꝫ digito extenſo anu/
lum de digito extraxit. Deinde ad imagineꝫ
ſcd̄am acceſſit ⁊ barbam auream ab ea ab
ſtulit. Poſt hoc ad imaginem tertiā ꝑue
nit. clamidē ab ea tulit ⁊ de templo receſſit.
Populus cū imagines ſpoliatas vidiſſꝫ.
ſtatim impatori denūciabat. Cū impator
hoc audiſſet contriſtatus eſt valde. tranſ/
greſſorem. ſ. tyrannū coraꝫ ſe vocauit ⁊ ſu
per tali delicto arguebat ꝙ imagines con/
tra preceptū ſuum ſpoliauit. At ille. Dn̄e

licitū est mihi respondere. Qui ait. Mihi
bene placz. Quādo tēplū intraui pⁱma ima
go manū ad me extendit. habensqz in digi
to anulū ac si diceret. istū anulū accipe. Ta
men ad extensionem manus nolui recipe-
re quousqz in digito superscriptionem le-
gi. scilicet. Ego sum generosus. ecce anul⁹
Statim superscriptionem intellexi q volū
tas eius esset vt anulum acciperem. ⁊ ideo
accepi. Deinde ad secundam imaginem
accessi. et cum eam barbam auream habē
tem vidissem in corde meo cogitaui ⁊ dixi.
Pater istius nunquā talē barbam habe-
bat. quia sepius eum vidi. ⁊ q sit altior qz
pater ratō nō dictat. bonū est ⁊ vtile barbā
eius aureaz auferre. Verūtamē hoc non
obstante barbam nolui extrahere quous-
qz superscriptionem legi. Ego sum barba
tus. quia si quis caluus fuerit ad me veni
at ⁊ de pilis meis accipiat. sicut vides is cal
uus sum. Et ideo barbam auream propt
duo abstuli. Vnum est vt patri suo eēt si-
milis. ⁊ de barba aurea nō nimis superbiret
Scdō vt per pilos ei⁹ capiti meo caluo sb
uenirem. Deinde ad tertiā imaginem ac-
cessi que clamidem auream habebat Cla
midem abstuli eo q in hieme aurū ē frigi-
dum ⁊ imago est lapidea naturaliter lapis
est frigidus. ideo si haberet clamidem au-
ream eēt addere frigiditatez frigido qd es-
set graue imagini. Item si in estate clami-
dem auream haberet esset nimis pon-
derosum. Adhuc ei propter ista ñ abstulis
sem donec superscriptionem frontis legis-
sem. Ego sum qui neminem timeo. Cum
vero tantam superbiam in ea vidissem vt
humiliaretur abstuli clamidez. Ait impa-
tor. Carissime quādo lex erat data vt nul-
lus imagines spoliaret. Nam erat in lege
pmulgatū q nullus pter aliquam cau-
sam imagines spoliaret. Et ideo quia te i-
tromisisti d eis q ad te nō ptinebāt. do pro
iudicio vt hodie in patibulo sis suspensus
⁊ sic factum est.

¶ Moralisatio

CArissimi. Iste impator est domi
nus noster Iesus xpus. Tres ima
gines sunt tria genera hoīm ī isto
mūdo in qb⁹ deus delectat. Iuxta illud.
Delicie mee sunt eē cuz filijs hominū. Si
sancte et iuste viuam⁹ deus nobiscum p-
manebit. Per pmam imaginē que habet
manū extensā debem⁹ intelligere paupes
ac mundi simplices q si deberent in curia
pncipū ac dominoꝝ aliqd expedire opor-
tet vt manū extensam habeant ad danduz
iudici munera. Vñ munera oculos iudi-
cuz excecant. Si vero dicat iudici vel suis
ministris quare a paupe accepisti. statim
respondet. Nōne ego potero cū bona con
scia recipere qd mihi gratis offert. Curial'
erat in offerendo si mun⁹ suū nō accepissē
mihi eēt pro rusticitate imputandū. Et iō
ne talia de me dicerent munus eius acce-
pi. Per secūdam imaginem intelligere de
bemus mundi diuites q p gratiam dei ad
diuitias sunt exaltati. Vñ psalmista. De
stercore erigens pauperez. statim ab emul'
iudicat. Ecce iste miser habet barbam au-
ream. i. plures diuitias qz habuit pat eius
opprimam⁹ eū siue p phas siue p nephas
iustuz talem opprimūt ⁊ spoliant dicentes.
Nos sum⁹ calui. i. diuitijs priuati. bonū ē
vt rustic⁹ iste diues nobis diuitias suas
participet. imo sepius illū iugulāt vt bona
sua auferant. Ad Thi. Cupiditas ē radix
oīm maloꝝ. Per tertiā imaginē cū clami-
de aurea debem⁹ intelligere homines ī di-
gnitate cōstitutos. sicut sūt plati ecclie ⁊ iu
dices terrent q habent legē custodire virtu
tes inserere. ⁊ vicia extirpare. Vnde male-
factores qui noluerūt subici discipline con
tra platos suos ⁊ seniores se erigūt ac con
spirant dicentes. Nolum⁹ hūc regnare su
per nos. Luce Iudei videntes Christum
miracula facientem ⁊ eos arguere q con-
tra legē committeret. statim de morte eius
conspirabant. Tales cōspiratores et simi-
les morte moriuntur. Studeamus ergo
vitam nostram sic corrigere. vt vitam eter
nam ⁊c.

¶ De naturali malicia per mansuetudi/nem superanda.

¶ Capitulũ .ix.

Alexãder regnauit prudens valde q̃ filiam regis
syrie in vxorẽ accepit que filium
pulcerrimũ ei peperit. Creuit puer ⁊ cum
ad etatẽ legitimã peruenisset patri suo sẽp
ĩsidias fecit. ⁊ ꝑ omnia mortẽ eiꝰ quesiuit.
Impator de hoc admirabat̃. venit ad im
peratricem ⁊ ait. Charissima dicas secure
sine timore secretum cordis tui mihi. vtruꝫ
de aliquo ꝑ̃ter me polluta fuisti. At illa O
dñe quare a me talia q̃ris. Qui r̃ndit. Fi/
liꝰ tuꝰ sẽp mortẽ meã q̃rit miror q̃ si eẽt fi/
liꝰ meꝰ talia nõ attẽptaret. At illa. Nouit
deꝰ ꝙ nũq̃ꝫ ab alio ꝑ̃ter te sum polluta. ⁊ h̃
parata sũ ꝑ oẽm viam ꝓbare. Iste ẽ vere
filius tuꝰ. sed q̃re te ꝑseq̃t̃ penitꝰ ignoro.
Rex cũ hoc audisset cũ oĩ mãsuetudine fi/
lio suo locutꝰ ẽ dicẽs. O bone fili mi ego sũ
pater tuꝰ. ꝑ me mũdũ intrasti ⁊ heres meꝰ
eris quare mihi mortẽ mĩaris. In delicijs
nutriui te. ⁊ omnia mea tua sunt. desine in
q̃t ab ista iniq̃tate ⁊ noli me occidere. Fili/
us non acquiescens dictis eius de die ĩ diẽ
malicia eiꝰ cõtra patrẽ crescebat. ⁊ nitebat̃
sẽp occidere eum. publice et priuate insi
dias ei imponere. Pater hoc videns ĩ lo/
cũ desertũ prexit et filiũ suũ secũ duxit. por
tansq̃ꝫ gladiũ in manu sua dicẽs filio suo.
Accipe gladiũ istũ ⁊ interfice me hic. q̃ mi
nus scãdalũ est tibi in occulto me occidere
q̃ꝫ in publico. Filiꝰ hoc audiẽs statim gla
diũ a se ꝓiecit coram patre genua flexit cũ
fletu magnã miscdiam ab eo petẽs ait. O
bone pater peccaui ĩ te. q̃ male egi. iniq̃ta/
tẽ feci. Iam nõ sum dignus vocari filius
tuus. peto vt remittas mihi ⁊ me diligas.
ammodo ero filius tuus dilectꝰ. ⁊ ꝑ omĩa
ſm̃ tuam volũtatẽ ministrabo tibi. Pater
hec audiẽs cecidit sup collũ eiꝰ. osculatꝰ est
eũ ⁊ ait. O fili dilectissime ãmodo ñ pecces
esto mihi fidelis filiꝰ ⁊ ero tibi gratiosꝰ pa/
ter. Et h̃ dicto induit eum vestimẽtis ꝓ̃cio
sis ⁊ eũ secũ ad domũ duxit ⁊ magnũ cõui
uium satrapis imperij fecit. Post hec per
paucos dies vixit ⁊ vitã in pace finiuit

¶ Moralisatio

Carissimi. Impator iste ẽ dñs no/
ster ihs xp̃s filius dei q̃ patrẽ ꝑse/
quit̃ est malus xp̃ianus q̃ est filiꝰ
dei legitimus ꝑ v̓tutẽ baptismi. Mat pue
ri est sancta ecclesia a qua baptismũ ⁊ no/
stram salutem accepimꝰ quibꝰ peccator ꝑ
uersus ⁊ a deo ꝑ peccatuꝫ elongatꝰ querit
mortem xp̃i. q̃ ipe sit pat. Patꝫ Deutero.
xxxij. Nonne ipẽ ẽ pater tuꝰ ⁊c̃. Totiẽs er/
go christianus querit mortẽ xp̃i q̊tiẽs con
tra ꝓ̃ceptũ dei ꝑpetrat. Vñ duxit te in des/
tũ huiꝰ mũdi in quo deserto nõ tãtũ obtu
lit se mori. sed mortuꝰ ẽ ꝓpter peccata nrã.
Vnde ꝓpter eius amorem ⁊ tue anime sa
lutem deberes resistere peccatis et ei fideliẽ
seruire. Pater dedit ei gladium vt eũ occi
deret. Sic deꝰ dat tibi gladium. hoc ẽ libe/
rũ arbitriũ portantem. s. amorem eius ⁊ g̃/
tiam vel simpliciter eum a te expellere. fac
ergo tu sicut fecit ille filius. proijce a te gla/
dium iniquitatis ⁊ malicie. sicut fecit ille d̃
q̊ legitur in euñgelio. filiꝰ ꝑegre profectus ẽ
in regionẽ longinquã. Sic peccator cum
carnales voluptates diligit a dño peregri
nat̃. Et quãto peccando ipe sit dissimilior.
tanto magis a domino suo elongatur sb̃/
stantiã suam cõsumit dum vitam ⁊ cogi/
tationes turpibꝰ actibꝰ impedit. ⁊ sic ĩ euã/
gelio dicit̃ de filio ꝙ egere cepit. Et adhesit
vni ciui regionis illiꝰ qui misit illum in vil
lam suã vt pasceret porcos ⁊c̃. filius ille ege
re cepit qñ virtutes ꝑ peccatũ amisit. Vñ
psalmista. Diuites eguerunt ⁊ esurierunt
Adhesit vni ciuiũ. scꝫ diabolo. Quia de/
mones sunt ciues ⁊ rectores tenebrarũ hu
ius mundi. Iuxta apostolũ. Nõ ẽ nobis
colluctatio aduersus carnẽ ⁊ sanguinẽ. ⁊c̃
Porcus immundũ est animal. quia ĩ sor
dibus delectatur, ⁊ ideo porcis demones

comparantur. quia sordib9 peccatorū sa/turabuntur. illos pascit peccator sordibus criminum suoꝝ ⁊ ipse est opus illoꝝ. Siliq̄ sunt cib9 peccatoꝝ sic fornicatio ebrietas ⁊ gulositas cib9 demonum. De siliq̄s cupit peccator iplere suū ventrē. q2 nemo dat ei saturitatē. quia voluptas sep̄ habet famē suam. ⁊ diabol9 multotiens nō dat homi ni desiderij facultatē. Sciens aūt eū esse mortuū per peccatū. Sed tamen domin9 sepius per gratiam suam vibrat ab eo gla dium iniquitatis ⁊ dicit. Miserere mei dn̄ peccata recognoscit et dicit. Delictū meū cognitū tibi feci. sed de9 misericordia mot9 est. ⁊ occurrēs cecidit super collū eius ⁊ os/culatus est eum. dixitq3 ad seruos. Cito af ferte stolam primam ⁊ induite illū ⁊ date anulum in manu eius ⁊ calciamenta ī pe/dibus ei9. ⁊ adducite vitulū saginatū. ⁊ oc/cidite ⁊ manducemus. q2 hic fili9 me9 mor tuus fuerat ⁊ reuixit perierat ⁊ inuentus ē Sic pater celestis vidit errantē cum ad pe nitentiam se mouet. ⁊ iniecit se super collū eius quando onus penitēte sibi imponit eū osculatur quando verbis oris sui dele ctatur in pecatore. Juxta illud. Osculetur me osculo oris sui. Stola prima induitur quando amor christi per penitentiam ha/betur. anulus in manu signat signaculū similitudinis christi ī bonis operibus. Il/le ergo anulū i manu portat q̄ ī nullo ope a xp̄o deuiat. Calciamenta in pedib9 sunt exempla sanctoꝝ q̄ mortui sunt. Quia si cut calciamenta in pedib9 animaliū defen dunt pedes ita exempla sanctorum aīas. Vitulus saginatus est christus p̄ nobis ī/molatus in ara crucis. quia saginatus id est spiritussancti gratia repletus. ⁊ tunc po teris per ciuitatem cordis tui ostendere ve xillum boni militis christi. sc3 vbi erat scri/ptū. Omnia pretereunt preter amare de/um. id est omnia peccata mea mala p̄ pe/nitentiam sunt deleta. ⁊ iam dei timorem ⁊ gratiam eius mecum porto. per quā vi/tam eternam obtinebo. Ad quam nos p̄/ducat ⁊c.

De desp̄osatōe aīe fidel.

Capitulū. x.

Vespasianus reg nauit. q̄ diu regnauit sine p̄le. tā dem per cōsiliū sapientū quan dam pulcrā puellā de longinq̄s partibus mūdi in vxorē duxit ⁊ cū ea in patria extra nea diu remansit. p̄lem ex ea genuit. Post hec ad imperiū suū accedere volebat sed nullam liciam poterat obtinere. sed semp̄ dicebat. Si a me recedis meipsam occide/re volo. Imperator cum hoc audisset fec̄ fieri duos anulos optimos. ⁊ sculpsit ima gines in gemmis hui9 efficacie vt vna eēt imago memorie ⁊ altera imago obliuio/nis. Cūq3 parib9 anulis eas inseruisset v/num anulum. sc3 obliuionis prebet vxori. alterum ipse tulit vt sicut pari amore sic pa ribus anulis. sc3 insignirentur. Vxor cum anulum accepisset. statim cepit obliuisci a moris viri. Imperator hoc videns ad im perium cum gaudio se transtulit. nec vlte/rius est ad vxorem reuersus. Et sic in pace vitā suā finiuit.

Moralisatio

Carissimi. Per istū impatorē3 de bem9 intelligere animā humanā quam oportet assumi ad p̄priā patriā. hoc est ad regnū celeste ad hoc vt sa lutem finalē consequatur. Ideo ait psal. Saluum me fac de9 ⁊c. Vxor est nostra caro que retinet aīam in multis delectatio nibus p̄ quas non poterit ad vitam etnā trāsire vbi aīe cōuersatio est et imperiū ei9 ⁊ totū desideriū. Et quare non p̄mittit eā q2 caro cōcupiscit aduersus spūm ⁊ econ/uerso. Fac ergo tu sicut fec̄ impator. Fac duos aūlos. s. mēorie ⁊ obliuiōis. Isti duo anuli sūt orō ⁊ ieiuniū. Vtrūq3 enī in effe ctu suo caret p̄mio. Signū infallibile i mul tis t̄ris ē q̄ mlr̄ si portat anulū desp̄ōsata ē Et reuera quādo homo se dat orationi et ieiunio signū est q̄ anima eius est sponsa christi. Oratio autē est anulus memorie

quia p̄cepit apostolꝰ dicens. Sine intermis/
sione orate. Utitur ergo homo ratōe dñi/
ca vt deus memoriā eiꝰ habeat. imo ange
lus eā p̄ntabit. Exemplo Thobie. Jeiuni
um pōt dici anulꝰ obliuiōis. q̄a retrahit ⁊
refugit ipsam carnem ne impediat vsū rō
nis et opꝰ meritoriū. per que itur ad deū.
Studeamus ergo istos anulos sic nobis/
cum retinere vt vitam eternam consequi
mereamur.

De veneno pcti q̄ q̄tidie nutrimur.

Capitulū. xi.

Alexāder regnauit potēs valde q̄ magistrū Ari/
stotelem suū doctorē habebat
q̄ eū in omni sciā instruebat. Hoc audiēs
regina aq̄lonis filiam suam a tpe sue nati
uitatis veneno nutriuit ⁊ cū puenisset ad
legitimā etatē erat tā pulchra ⁊ ocul' hoīm
gratiosa q multi p aspectū eiꝰ infatuati sūt
Regina eam ad Alexandrum misit vt eiꝰ
concubina fieret. Uisa puella statim cap/
tus ē in amorē eiꝰ ⁊ dormire cū ea volebat
Hoc pcipiens Aristotiles dixit ei. Nolite
talia attēptare que si feceritis incontinen/
ti moriemini eo q ipsa sit toto tēpe vite sue
veneno nutrita. Qd' autē verū sit pbabo
statim. Hic est q̄dam malefactor qui p le/
gem debet mori. cū ea dormiat ⁊ tūc si verū
est videbitis. ⁊ sic factum est. Malefactor
osculatus est eam coram omnibus. statī
cecidit ⁊ mortuus ē. Alexander hoc pcipi/
ens magistrū miro modo laudauit q̄ eū
a morte libauit. puellā vero matri remisit.

Moralisatio

Carissimi. Iste alexander pōt di
ci q̄libet xpianꝰ bonꝰ fortis ⁊ po/
tens p virtutes q̄s in baptismo re
cepit. q̄ potēs ē ⁊ fortis q̄diu manet in cha
ritate ⁊ puritate vite. ꝯ diabolū mūdū ⁊ car
nē. Regina aq̄lonis est abūdātia rerū que
hoīem querit occidere spūalit' aliq̄n. sepiꝰ
corporalit'. Puella intoxicata ē luxuria et
gula q̄ nutriunt' ex cibarijs delicatis q̄ sūt
venena aīe. Aristoteles ē tua ꝯsciā siue rō
que semp murmurat ⁊ cōtradicit illis que
sunt aīe nociua ⁊ te impedit ne cū talibus
īmiscearis. Malefactor ē vir puersus deo
inobediēs q̄ magis seq̄t' d'licias carnis q̄
diuina p̄cepta. talis tota die in peccatis dor
mit osculādo. i. tāgēdo gulā ⁊ luxuriā. p q̄s
tactꝰ spūalit' occidit'. vn̄ sapiēs. Qui tāgit
picem coinquinabitur ab ea. Studeamꝰ
ergo sobrie viuere q poterimus ad eternā
puenire vitam.

De malo exemplo.

Capitulū. xii.

Otto regnauit in cuius impio erat q̄dam sacerdos
lubricus q̄ ppter hoc multotiens
subditos suos pturbauit. ⁊ per hoc scāda/
lisati multū erant. Erat vnꝰ parrochialiū
suorū qui nunq̄ interesse voluit misse ipsiꝰ
dum celebrauit. Accidit quodā die festi/
uo q tpe misse eiꝰ solꝰ in campo deambu
laret et miro modo sitiebat intantū q vide
bat' ei nisi situm extingueret moreret'. Acci/
dit dum ambularet venit ad quendā riuu
lum purissimi fontis in quo viso incepit
haurire ⁊ fortiter bibere. sed cum gustasset
quanto plus bibit tanto plus sitiebat intra
se admirabatur dicens fontem huius ri/
uuli querere volo vt de fonte bibam. Dū
autē ambulasset obuiauit ei quidā senex
pulcer valde ⁊ ait ei. Charissime quo tēdis
qui ait. Ultra q̄ credi potest sitō. Inueni
vnū riuulū aque de quo bibi ⁊ quanto plꝰ
bibi tanto plus sitiebā. Ideo fontem huiꝰ
riuuli quero vt de fonte bibā si situm extin/
guere possim. Ait senex. Ecce hic est fons
de quo riuulus pcedit. sed dic mihi quare
cum alijs christianis ad audiendam mis/
sam ecclesiam nō intrasti. Qui respondit.
Uere domine sacerdos noster execrabilē
vitam duxit q ipsum nō credo missas mū
das celebrare ⁊ deo placidas. Ad quē se/
nex. Sit ergo vt tu dicis. Ecce fons de q̄ tā
dulcis aq̄ riuuli pcedit de cꝰ riuulo bibisti

Reſpexit ille videnſq̨ canem fetidiſſimuꝫ habentē os aptum. ꝑ cuius os ⁊ dentes totiꝰ fontis ſcaturitio emanabat mirabilr̃. Qđ dum ille ꝑſpicacius agnouiſſet mēte cōfuſus expauit. toto corꝑe ꝑtimeſcens ꝓpter fetorem non audebat guſtare ⁊ miro modo ſitiebat. Quem ſenex intuēs ait illi. Noli timere q2 potaſti de riuulo huiꝰ fontis. nullā enī moleſtiā tibi gñabit. Ille hoc audiens guſtauit. ſitiꝫ extinxit ⁊ ait. O domine tam dulcē aquā homo nunq̃ꝫ bibit. Ait ſenex. Vide modo quēadmoduꝫ hec aqua ꝑ os canis fetidi obſeruato colore ꝓprio ⁊ ſapore nec polluit̃ nec mutatur. Cariſſime ſic eſt de miſſa ꝑ indignuꝫ ſacerdotem celebrata. Et ideo q̃ꝫuis tibi diſpliceat vita talium ſacerdotum. tñ miſſas illoruꝫ debes audire. His dictis ſenex euanuit ab eo. ⁊ qđ viderat alijs reuelauit. Et poſt hoc deuote miſſas audiuit. ⁊ hanc vitam tranſitoriam ⁊ inſtabilem ad quietū terminuꝫ deduxit. q2 a corruptibili vita ad īcorruptibilē tranſlatus ē. Qđ nobis cōcedat Ihs xp̄s Marie filius.

¶ Moraliſatio

Cariſſimi. Iſte impator ē dñs noſter Jeſus xp̄s in cuius impio .ſ. in mundo eſt ſacerdos lubricus. id eſt xp̄ianuſ peruerſus. Quia ſicut ſacerdos habet animas ꝑrochialium cuſtodire. ſic chriſtiani virtutes quaſ in baptiſmo receperūt habent regere ac diligēter cuſtodire ne polluantur. Iſte malus ſacerdos multos perdit malo exemplo. Unde beatus Gregorius. Quot mala exempla coram ſubditis cōmittunt tot animas ꝑdūt. ſic malus chriſtianus verbo ⁊ opere multos ad infernū trahit. Si talis fueris fac ſicut fecit ille ꝑrochianꝰ. ambula ꝑ campoſ id ē ꝑ regna ⁊ caſtra donec venias ad vnū quē diligit aīa tua. ſcꝫ illum ſenem. Senex ē xp̄s quē inuenies ꝑ oꝑa miſericordie. ſed prius oportet te bibere de riuulo. licet ñ extinguas ſitim. Riuulus iſte de quo bibimus eſt baptiſmus qui tantum ſitim originalis peccati extinxit. ſed ſi iterato incideris in peccatū ampliꝰ ꝑ eū extingui nō poteris donec procedas ad iſtū fonteꝫ. Fōs iſte eſt dominus noſter Jeſus xp̄s ſicut đ ſeipo ait. Ego ſum fons aque viue ſalientis in vitam eternam. Joh. iiij. Riuuli vel vene iſtius fontis ſunt verba ſacre ſcripture. q2 ſepiꝰ ꝓcedūt ꝑ os fetidiſſimi canis. h̄ eſt ſacerdotis ꝑdicatoris peccatoriſ. Querendum ē ergo. Cur ſcaturitio puri fontiſ ꝑ os fetidi canis et nō alteriꝰ animaliſ manauerit. Reſponſio. Sepius in ſacra ſcriptura ſacerdotes comparantur canibus Et ſicut in cane ſunt quattuor bona iuxta verſus iſtos. In cane bis bina ſunt ⁊ lingue medicina. Naris odoratus amor integer atq̨ latratus. Sic ⁊ ſacerdotes idonei circa ſalutē aīarum in foro ꝑdicatiōis pnīe ⁊ cōfeſſiōis quattuor has ꝓprietates fideliter đbēt obſeruare. Primo q̧ ſint medici in lingua mulcēdo videlicet et lingēdo vulnera peccatorum ne nimis aſpere detergantur. Uulnera enim et vlcera canes lābunt. Secundo ſicut canis ꝑ odorem narium vulpem ſiue leporem inueſtigat. ſic ſacerdos in odore confeſſionis vulpinas calliditates .i. hereticas ꝑuerſitateſ ſiue falſitates quo ad peccati detentioneꝫ. et leporinas timiditates quo ad peccati deteſtatiōnem aut venie deſperationem ⁊ lupinaꝫ ⁊ leoninam ferocitatē quo ad venie cōteptū ⁊ alia hmōi ſolerter et ſubtiliter inueſtigat. Tertio ſicut canis fideliſſimum animal eſſe ſcitur quia ꝓ domīo ſuo ac pro familia domini. ⁊ eius animalibus ac contra malos homines ꝑiculo ſe exponit. Sic ſacerdotes ꝓ fide catholica et ꝓ ſalute animarū non ſolū ꝑrochialium ſuorum ſed etiam omnium fidelium chriſtianorum corpus et animam debent expendere confidenter iuxta verbuꝫ domini. Joh. x. Bonus paſtor aīam ſuam ponit ꝓ ouibꝰ ſuis. Item Joh. j. Chriſtus animā ſuam poſuit pro nobis. ita ⁊ nos debemus animas pro fratribus ponere. Quarto ſicut canis ſuo latratu fures ꝓdit ⁊ theſauruꝫ dñi ſui ipſos tollere nō permittit. Sic ſacerdos fidelis

est canis summi regis. latratu ꝑdicationis
vigilantia iugis orõnis. furtum. id est insi
dias ⁊ diabolicas machinationes de the
sauro dñi sui. i. de anima ꝓximi sui quã sũ
mo thesauro. i. ꝓcioso sanguine suo rede
mit dominus Jesus christus ꝓpellere nõ
desistit.

De amore inordinato. Capitulũ. xiij.

Quidam impera
tor erat qui pulcrã vxorẽ habebat
quam miro modo dilexit. Ipsa
ꝑmo anno cõcepit ⁊ pepit filiũ quẽ mater
multũ dilexit intantũ ꝙ singulis noctibus
in vno lecto iacebat cum eo. Cũ aũt i eta
te tres annos cõpleuisset mortu9 ẽ rex. de
cui9 morte fact9 est dolor magn9. Regĩa
multis dieb9 mortem ei9 planxit. Cum ãt
sepulture traditus fuisset. regina per se ĩ ca
stro quodam vixit habensq3 filiũ suum se
cum. Dilexit adeo puerũ ꝙ eius pñtia ca
rere non posset. Ambo simul continue ia
cebant donec puer. xviij. annos in etate cõ
pleuisset. Videñsq3 diabolus amorem tãtũ
inẽ matrẽ ⁊ puerũ ei9. eos ad opus nepha
rium solicitauit intantũ ꝙ filius matrẽ co
gnouit. Regina vero statim concepit. Cũ
aũt impꝑgnata esset filius totũ regnũ p do
lore dimisit ⁊ ad partes longinquas acces
sit. Mater vero cum temp9 pariendi esset
filiũ pulcerrimũ peperit vidẽsq3 paruulũ
natum statim illũ iugulauit scindẽs gut
tur eius ꝑ medium et sanguis gutturis ip
sius paruuli in palmã sinistre manus re
gine cecidit. Et facti sunt quattuor circuli
rotundi in hac forma. oooo. Regina nul
la arte potuit circulos euellere de manu et
propter hoc intantũ verecundabatur ꝙ sꝑ
habuit in illa manu cirothecã ne circuli vi
derent̃. Regina ista beate virgini erat sat
deuota. ⁊ tamẽ tãtũ verecundabat̃ ꝙ ex ꝓ
prio filio conceperat ⁊ filiũ ꝓprium occide
rat ꝙ nullo modo de hoc confiteri volebat
⁊ tñ omni q̃ndena de ceteris peccatis erat
confessa. Regina ista largas elemosynas
ꝓ amore beate virginis marie distribuit. ⁊
ab omnibus erat dilecta. quia omnibus g̃
tiosa. Accidit vna nocte ꝙ cum eius cõfes
sor coram lecto suo flexis genubus quinq̃
es aue Maria dicebat apparuit ei beata v̄
go ⁊ ait. Ego sum virgo Maria. habeo
tibi aliqua secreta dicere. Confessor gaui
sus est valde ⁊ ait. O dña charissima dic
seruo tuo que tibi placent. Que ait. Regi
na regni istius tibi confitet̃. tamen vnũ pec
catum commisit. qđ tibi non audet pande
re ꝑ nimia verecundia. Die vero crastina
veniet ad te cã confessiõis dic ei ex ꝑte mei
ꝙ elemosyne sue et orõnes in conspectu fi
lij mei sunt ꝑsentate ⁊ accepte. Precipio ei
ꝙ de illo peccato confiteat̃ qđ priuate in ca
mera sua cõmisit. quia filiũ vnicũ occidit.
rogaui ꝓ ea ⁊ remissum est ei peccatum si
confiteri voluerit. Si vero dictis tuis nolue
rit acquiescere roga eam vt cirothecam đ
manu sinistra deponat ⁊ in palma ei9 pec
catum cõmissum non confessum videbis
si hoc noluerit cirothecam vi extrahe. His
dictis beata virgo Maria euanuit. Ma
ne vero regina satis humiliter ꝯfitebat̃ de oĩ
bus peccatis excepto illo peccato. Cũ autẽ
omnia ei dixisset que ei placuerunt ait con
fessor. Domina et filia charissima. multi
multa loquuntur quare semꝑ in manu si
nistra vteris cirotheca. Audact̃ mihi ma
nũ ostende si potero videre si lateat aliq̃d
qđ deo nõ placeat. At illa. Domine man9
mea non est sana. ⁊ ideo vobis eam osten
dere nolo. Ille hoc audiens per brachiũ
eam accepit ⁊ ea inuita cyrothecam extra
xit et ait. Domĩa noli timere. beata virgo
Maria que te intime dilexit mihi hoc age
re precepit. Cum vero manum apertã vi
disset vidit quattuor circulos sanguineos
ac rotundos. In ꝑmo circulo erant quat
tuor. cccc. In secũdo quattuor. dddd. In
tertõ quattuor. mmmm. In quarto circu
lo quattuor. r r r r. In circuitu circulorũ
ad modum sigilli erat talis suꝑscriptio ru
bea cõtinens q̃ hic sequunt̃. Item de lrã c.

scz. Casu cecidisti carne cecata. De d. De-
moni dedisti dona donata. De m. Mon
strat manifeste man⁹ maculata. De r. Re
cedit rubigo regina rogata. Domina regi-
na cū hoc vidisset ad pedes cōfessoris ceci-
dit ⁊ cū lacrimis humilit̄ confitebat̄ de illo
peccato cōmisso. Accepta absolutiōe ⁊ pe
nitentia cōpleta post paucos dies obdor-
miuit in dn̄o. de cuius morte factus ē plā-
ctus magnus in ciuitate.

¶ Applicatio.

Carissimi. Imperator iste ē Jesus
xp̄s q̄ desponsauit filiā pulchraz
scz naturam humanā qn̄ carnez
nr̄am assumpsit. sed p⁹us eam in amasiam
accepit qn̄ pater filio ⁊ sp̄ūi scō loquebat̄ di
cens. Faciamus hominē ad imaginem ⁊
similitudinem nr̄am. Sed heu proch do-
lor. postq̄z dn̄s noster Jesus xp̄s genuit ī
nobis pulcerrimū filium .i. aīam ab omni
contagione mundatam p suā passionem
⁊ virtutem baptismi. Anima in nobis per
peccatū ē occisa q̄ntū ad vitam etnā. Sed
dic mihi quomodo. Ecce viam vobis ondo
do. Homo habet pprīū filium secū ⁊ cū eo
iacet in delicijs .i. in carnali concupiscentia
intantū q̄ te sciente ⁊ consentiēte pprīū fili-
um tuū .i. aīam siue rationem iugulas per
quā deberes sensus tuos dirigere sed san-
guis .i. peccatū semp ī manu remanet. Iu
xta illud. Anima mea in manib⁹ meis sep
hoc est dictum. Si bene vel male fecerim⁹
ita manifeste sicut in manu coram iudice
sup̄mo ondetur.

¶ Alia applicatio.

Ista regina ē natura hūana q̄ in
p̄mo parēte scz Adā erat planta-
ta. que cōcepit ex filio hoc ē ex de-
lectatione carnali qn̄ d̄ pomo comedit tūc
genuit filium .i. totū gen⁹ humanū qd̄ ipsa
p peccatū occidit. Unde sanguis noster.
id peccatū nr̄ūm tam notoriū erat q̄ nul-
lo modo celari poterat. nisi per cirotbecaz
id est nostram fragilitatē ⁊ diaboli decep-
tionē. ⁊ nunq̄z poterat p nos deleri. nisi p
xp̄i passionē. Et quō. Ecce via ista. Cōfes-
sor .i. sp̄ūssctūs beatā v̄ginē visitauit d̄ quo
ipa ɔcepit filiū .i. xp̄m dn̄m nostz̄ p quā sal
uati sum⁹. tn̄ in manu erāt quattuor circu
li. Primus est cogitatio que peccatū pcedit
secūd⁹ est delectatio. tertius ē consensus q̄r
tus est actus peccati. Istis circulis erat
Adam signatus qn̄ peccauit. ⁊ nos omēs
qn̄ peccatū cōmittimus. In p̄mo circulo
erant quattuor c. q̄ dicebant. Casu cecidi-
sti carne cecata. Cas⁹ erat diabol⁹ q̄ totū
gen⁹ hūanū erat pditū. Cecidisti. Ubi. Ec
ce in infernū. Carne .i. cū frigore infirmita
te ⁊ miserijs multis. In padiso fuisti crea-
tus sine omni defectu ⁊ pp̄ter p̄mi parent̄
peccatū in istis miserijs es inuolut⁹. Ceca
ta .i. cecus factus es. Ubi dū homo in pa-
radiso iā pp̄ter peccatuz illa visione caret.
In secundo circulo erant q̄ttuor d. q̄ dice
bant. Demōi dedisti dona donata. Quid
ei dedisti. Certe aīam tuam qn̄ mortaliter
peccasti. Hec p̄mus parēs dedit qn̄ d̄ po-
mo vetito comedit dona donata. id est vir
tutes cū quib⁹ te deus ornauit ī baptismo.
illas diabolo dedisti. p quattuor m. que di
cebant. Monstrat manifeste .i. iam satis
apte patet in qua miseria sumus positi. q̄
p̄mo creati eram⁹ vt nūq̄z moreremur. sz
pp̄ter peccatū mortales facti sum⁹. Ma-
nus maculata .i. oīa opa nostra q̄ntūcun
q̄z bona. q̄niā nisi p xp̄i passionē n̄ poterūt
nos defendere. qn̄ totū gen⁹ hūanū ad infer
nū descēdat. In quarto circulo erant q̄t-
tuor r. que dicebant. Recedit rubigo regi-
na rogata .i. recessit onus peccati per cristi
passionē. rubigo .i. peccatū originale p ba-
ptismū. Regina .i. virgo Maria p sanctā
cōceptiōez quā cōcepit de sp̄ūsctō. Roga-
ta q̄ ipa est mediatrix inter deū ⁊ hominē
Deinde p conceptionē filij sui. p eius nati
uitatē circūcisionem ⁊ passionem necnon
p sctām resurrectionē ⁊ ascēsionē ad vitaz
eternam nos perduxit.

¶ De honorandis parentib⁹. ¶ Cap. xiiij.

Protheus reg-
nauit qui statuit pro lege q̄ filij

parentes suos aleret ⁊ sustentarent. Erat in imperio tūc tpis qdam miles q̄ uxorē pulcrā ⁊ honestā accepat ex ea filiū genuit. Profect⁹ est miles ad pegrinandum in via est capt⁹ ⁊ fortiē ligat⁹. Statim scripsit vxori sue ⁊ filio p redēptōe sua. vxor hec audiēs cōtristata ē valde. Fleuit amare intantū ꝙ ceca facta ē. Ait fili⁹ matri. Volo ire ad patrē meū vt eum redimam a vinculis. Rñdit mater. Nō ibis qꝛ tu es vnic⁹ filius me⁹ ⁊ gaudiū meū ⁊ dimidiū anime mee. ⁊ posset tibi cōtingere sicut ⁊ sibi. malles tu patrē abeuntē redimere q̄z matrē p̄sentem alere. Quotiēs ita ē ꝙ aliqd ē equale duobus ei qui ē p̄ns magis ē adherendū. Tu es fili⁹ me⁹ et patris tui. ego vo sum p̄ns ⁊ pater tuus absens. Cōcludo ergo ꝙ nullo modo debes recedere a me ⁊ visitare patrem tuū. Filius rñdit ⁊ multū bene. Licz sum filius tuus. tamē pater me⁹ est causa principalis generationis mee. Ille agens tu patiens. pater pfectus est pegre. tu domi sedes. Ille vo captus ⁊ fortiter vinculatus est. tu libera. Ille in manib⁹ inimicoꝝ tu inter amicos. Ille inclusus tu soluta. Tu vo es ceca tm̄ ille lucē non videt nisi cathenas vulnera et miserias. et ido ad eū pgere volo ⁊ ipm redimere. et sic factū ē. vn̄ omnes filiū laudabāt. qa sic p redemptōe patris laborauit.

¶ Moralisatio

Carissimi. Imperator iste ē pater celestis q̄ statuit p lege ꝙ filij parentes sustentēt in oibus et eis obediant. Sed quis ē pater noster ⁊ mater. Certe pater noster xp̄s ē. Deut. xxxij. Nunqd nō iste est pater tu⁹. Ipe habet ad nos affectū paternū nō maternū. Scitis ꝙ quādo puer trāsgredit pater dure eū corrigit verberat et flagellat. sed mat eū dulcit lenit ⁊ suauiter tractat. Christus aūt permittit nos flagellari ⁊ angustiari ppt defect⁹ nostros. ipe est pater noster spūalis. sz mater nostra mund⁹ est qui dulcia nobis pmittit et dat delectabilia sed pater noster xp̄us pegre pfect⁹ ē. Vn̄ psalmista. Extraneus factus sū fratribus meis. Adhuc xp̄s ligatur ⁊ flagellatur nō in se sed in mēbris suis fm apl̄m ad Heb. Quicunqz est in pctō mortali ipe iacet in carcerē diaboli. sed pat noster vult vt laboremus p redemptione. vnde Luce. xij. Sine inquit dn̄s mortuos sepelire mortuos suos. tu autē vade ⁊ annuncia regnum dei. ⁊ hoc est xp̄m redimere. Quicunqz enim fructuose verbū dei p̄dicat lucratur fratrem suū ⁊ redimit in fratre xp̄z Mat. xxv. Qd̄ vni ex minimis meis fecistis mi. fe. Sed mater. i. mund⁹ nō permittit hominē sequi xp̄z in paupertate sed promittit diuersa ⁊ allegat. Non possum viuere in abstinentia si eligas viam penitētie vt sequaris xp̄m. et sic d multis q homi proponit sed nō cōsēties ei. Vere mat ista ceca est. ipa dicit tibi. Fruamur bonis que sunt ⁊ vtamur creatura tanqz in iuuentute celerit. Sed carissime si tu es bon⁹ ⁊ gratus fili⁹ responde sic matri. i. mundo. Pater meus est pncipalis causa generatiōis mee. i. anime et omnia que habeo ad eius voluntatem sunt. sz mater ē causa secūdaria. i. patiens hoc ē diuitie et supbia huius mūdi. Consulo vt nō expectes senectutez ī penā ⁊ cecitatē. qꝛ ī senectute mūd⁹ relinqt te tu nō mūdū si diutius possis seruire sibi ipe te retineret. Studeam⁹ ergo cū oī diligentia vitā nrām emēdare ꝙ poterim⁹ ad vitā eternā puenire. Ad quā nos pducat deus qui viuit ⁊c.

¶ De vita scti Allexij filij Eufemiani imperatoris. ¶ Capl'm. xv.

Quidā īperator erat in cui⁹ impio. s. in ciuitate romana fuit qdā iuuenis noīe Allexi⁹ fili⁹ eufemiani nobilissimi romāi ⁊ in aula impatoris pmus. Cui tria milia pueroꝝ assistebant et zonis aureis cingebantur ⁊ vestimentis sericis induebant. Erat aūt pdictus Eufemianus valde misericors et singulis dieb⁹ ī domo sua tres mēse paupibus. orphanis pegris ⁊ viduis pabāt qb⁹ strēnue huiebat. ⁊ hora nōa ipe cum viris

religiosis cibū i timore dñi capiebat. Cui
viro nomine abael eius de religionis ac ppositi
erat. Cū aūt filiū nō haberet ad pces tū su
as dñs contulit eis filiū post quē ipi deinceps
in castitate viuere firmauerūt. Traditur igi
tur puer liberalib⁹ disciplinis imbuend⁹ cū
oib⁹ phie artib⁹ ipe floreret. ꝛ iam ad pu
berē etatē veniēs puella de domo imperiali
eligit et ei in cōiugē copulat. Venit nox in
qua cū spōsa suscepit secreta silētia. tūc sā
ctus iuuenis sponsā suā cepit in dei timo
re instruere. ac ipam ad virginitatis puo
care pudorē. deinde anulū suū aureū ꝛ ca
put baltei q̄ cingebat sibi seruādū tradidit
dicēs. Suscipe h̄ ꝛ serua donec dō placue
rit. ꝛ dñs sit int̄ nos. Post hec de substātia
sua accipiēs ad mare discessit. Ascēdēsq̄
occulte nauim laodiciā vsq̄ aduenit. inde
pgens in edissam ciuitatem syrie pfectus
ē. Ubi imago dñi nr̄i ihū xp̄i sine humāo
ope facta in syndone hēbat. Quo pueniēs
oia que secū detulerat paupib⁹ distribuit
ꝛ vestimenta vilia induens cū ceteris pau
peribus in atrio dei genitricis marie sede
re cepit. ꝛ de elemosynis q̄ntū sibi sufficere
poterat sibi retinebat. cetera vō alijs pau
perib⁹ erogabat. At paī decessū filij inge
miscens p vniuersas mūdi ptes pueros su
os misit q eū inqrerēt diligēt. Quoꝝ dum
aliq ad ciuitatē edissā puenissent ab eo co
gniti minime eū cognoscētes eidē cū ceteris
paupib⁹ elemosinas tribuerūt. qs ille acci
piens dō gr̄as egit dicens. Grās ago tibi
dñe. q a suis meis elemosynā recipe me
fecisti. Reuersi pueri nūciant q nusq̄ repi
ri valeat. Mater igit̄ sua a die recessus sui
saccū in pauimēto cubilis statuit. vbi eiu
lans lamētabiles voces dabat dicēs. Hic
sp in luctu manebo donec filiū meū recu
perauero. Sponsa vō ad socrū suā dixit.
donec audiā de spōso meo dulcissimo ad
instar turturis manebo tecū. Cū ergo ale
xi⁹ in pdicto atrio. xvij. ānis i suitio dei p
māsisset. imago tā dē btē vginis que ibidē
erat custodi ecclie dixit. Fac introire hoīē
dei q dign⁹ ē regno celoꝝ ꝛ spūs dei reqe
scit sup eum. Nam oratio eius sicut incen
sum in conspectu dei ascendit. Cum autē
custos de quo diceret ignoraret iterū dixit
ei. Ille q̄ sedet foris i atrio ipse est. Tūc cu
stos festinus exijt et ipm in ecclīam duxit.
Qd̄ factū cū cunctis inotesceret ꝛ ab oib⁹
venerari cepisset humanā gloriā fugiens i
de recessit. Ibiq̄ nauim ascēdēs cū in tar
sum sicilie vellet pgere dispensante deo na
uis a ventoꝝ pulsatiōe in romanū portū
deuenit. Qd̄ cernēs alexi⁹ ait intra se. In
domo patris mei ignot⁹ manebo nec alt̄i
onerosus ero. Patrē vō a palacio redeū
tem m̄ltitudie obseq̄ntiū circūdatū obuiā
habuit ac p⁹ eū clamare cepit. Serue dei
me pegrinū in domo tua suscipi iubeas et
de micis mense tue nutriri facias vt tui q̄
pegrini dñs dignet̄ misereri. Qd̄ audiens
pater ob amorē filij sui eū suscipi iussit ꝛ lo
cū ppriū in domo sua tribuit ꝛ cibū d̄ mē
sa sua cōstituit ꝛ ministrū ppriū delegauit
Ipe aūt in orōnib⁹ pseuerabat ꝛ corp⁹ su
um ieiunijs macerabat. Famuli autē do
mus ipm deridentes aquā vtēsiliū dom⁹
sup caput ei⁹ freq̄nter fūdebant. sꝫ ipe ad
oīa valde patiēs erat. Alexius. xvij. annis
in domo patris ei⁹ ignot⁹ manebat. Ui
dens ergo per spūm q termin⁹ vite appro
pinquaret cartā cū attramēto petijt ꝛ totū
ordinē vite sue scripsit. Dñica igit̄ die post
missaꝝ solennia in sanctuario de celo vox
intonuit dicens. Uenite ad me oēs q labo
ratis ꝛ onerati estis. ꝛc. Qd̄ audiētes oēs i
facies suas ceciderunt. Et ecce vox secūdo
dicēs. Querite hoīem dei vt oret p roma.
Querētib⁹ illis ꝛ mīme inueniētib⁹ iteꝝ di
ctū ē. In domo eufemiani q̄rite. Req̄sit⁹
ille nihil se scire dicebat. Tunc impatores
archadi⁹ et honori⁹ vna cū sūmo pontifi
ce innocentio ad domū pdicti viri venerūt
ꝛ ecce vox ministri alexij ad dominū suū ve
nit dicens. Uide dñe ne ille pegrin⁹ noster
sit qui magne vite ꝛ patiētie hō ē. Currens
igitur eufemian⁹ eū defūctū inuenit ꝛ vul
tū ei⁹ tanq̄ vultū angeli rutilantē vidit vo
luitq̄ cartā quā in manu hēbat accipere

sed nequit. Exeunte ergo eo cum hoc īpa/
toribus et pontifici retulisset ⁊ illi ad eū in/
trassent dixerūt q̄ꝫuis peccōres sumꝰ. geri/
mus tñ regni gubernacula ⁊ habemꝰ curā
vniuersalē regiminis pastoralis. Da ergo
nobis cartā vt sciamꝰ q̄ in ea scripta sūt. et
accedens pōtifex cartā ī manu suscepit ⁊ sta
tim dimisit. fecitqꝫ eam legi corā omī ipso
et multitudine ⁊ patre eiꝰ. Eufemianꝰ hoc
audiēs nimio timore pturbatus resolutis/
qꝫ viribus in terrā cecidit. Cum vō ad se
aliquantuluꝫ redisset vestimēta sua scidit
cepitqꝫ canos capitis sui euellere barbam
trahere atqꝫ semetipsum discerpe ac sup fi
liū suū corruēs exclamauit. Heu me fili mi
q̄re sic me cōtristasti ⁊ p tot ānos dolores
⁊ gemitꝰ ac suspiria īcurristi. Heu me mi/
serrimū. q̄a video te custodē senectutis mee
in grabato iacentē ⁊ nō mihi loq̄ntē. Heu
me qualē de cetero cōsolationē habere po
tero. Mater vō h audiens q̄si leena rum
pens rete. ita scissis vestimentis coma dis/
soluta ad celū oclos leuabat. ⁊ cū p nimia
multitudine ad sanctū corpꝰ adire nō pos
set clamauit dicens. Date mihi aditū vt vi
deam consolatōnem anime mee qui suxit
vbera mea. ⁊ cū peruenisset ad corpus incū/
bens sup istud clamabat. Heu me fili mi
carissime lumen oculoꝝ meoꝝ q̄re sic nobis
fecisti. q̄re tā crudeliē nobiscum egisti. Vi/
debas patrē tuū ⁊ me miserā lacrimātes ⁊
ñ ośdebas teip̄ꝫ nobis. Serui tui iniuriabāt tibi
⁊ sustiebas. Et iteꝝ atqꝫ iteꝝ psternebat se
sup corpus. ⁊ nūc brachia sup illud exten/
debat. nūc aūt manibus vultū angelicum
cōtrectabat ⁊ osculans clamabat. Plora/
te mecū oēs q̄ adestis. q2 p. xvij. annos eū
in domo mea habui ⁊ non cognoui. quia
vnicꝰ meꝰ essꝫ. Serui eni eiꝰ cōuiciabanē
ei alapis eū pcutiebant Heu me q̄s dabit
oculis meis fontē lacrimaꝝ vt plangā die
ac nocte dolorē aīe mee. Sponsa vō eius
induta veste adriatica cucurrit plorans ⁊
dicens. Heu me q̄a hodie desolata sū ⁊ ap
parebo vidua. iā nō habeo in quē pspici/
am. nec in quē oculos meos leuē. nūc rap
tū ē speculū meū. periit spes mea. amō ī/
cepit dolor q̄ finē nō hꝫ. ipsa aūt audiēs h
lacrimabiliē flebat. Tūc pontifex cū impa
toribus posuerūt corpus in honorato fere
tro et duxerūt in ciuitatē mediā. ⁊ nūciatū
est ipso inuentū eē hoiem dei quēꝫ ciuitas
tota q̄rebat ⁊ oēs obuiā currebāt facto. Si
q̄s infirmꝰ illud corpꝰ sacratissimū tange
bat. ptinꝰ curabaē. Ceci visū recipiebant.
Demoniaci liberabanē ⁊ oēs infirmi a q̄/
cunqꝫ infirmitate detenti tacto corpe cura
banē. Impatores tāta miracula videntes
ceperūt p se cū pōtifice lectū portare. vt ⁊ ip
si sanctificarenē ab eodē corpe sācto. Tūc
impatores iusserūt copiā auri ⁊ argenti ī
plateis spargi vt turbe occuparenē amo/
re pecuniarū ⁊ sinerēt corpꝰ sanctū pduci
ad ecclīam. sed plebs amore pecuniarū de
posito magis ac magis ad tactū sācissimi
corpis irruebat ⁊ sic cū magno labore ad
tēplū sancti bonifacij martiris tandē ipm
pduxerūt. ⁊ illic p septē dies in laudibꝰ dei
psistētes opati sūt monumētū ex auro ⁊ gē
mis pciosisqꝫ lapidibꝰ. in q̄ sctissimuꝫ cor/
pus cū magna veneratiōe collocauerunt
de ipo qꝫ monumēto ita suauissimꝰ odor
fragrauit vt oibꝰ videreē aromatibꝰ ple/
nū. Obijt circa annū dñi. cccxxviij.

Moralisatio

CArissimi. Eufemianꝰ iste pt dici
q̄libet hō mūdanꝰ q̄ hꝫ filiū queꝫ
miro mō diligit. ⁊ quēꝫ studet die ac nocte
pmouere. dat ei vxorē. s. mūdi vanitatē ī q̄
delecteē sicut spōsus cū spōsa. imo sepius
mag' delectaē cū mūdi vanitate q̄ꝫ vir cuꝫ
vxore. q2 sepe ppē mūdana hō vitaꝫ suā a/
mittit. Mat ē mūdꝰ iste q̄ miro mō diligit
filios mūdanos. Sed filiꝰ bonꝰ sicut bea
tus alexius mag' studet dō placere p oīa
q̄ꝫ pentibꝰ ⁊ mūdi vanitatibꝰ vt poterit illō
mereri qd̄ dr. Qui dimiserit agrū aut do/
mū patrē aut matrē aut vxorē ppē me cen
tuplū accipiet ⁊ vitā eternā possidebit. Ale
xiꝰ nauiuꝫ accepit ⁊c. Nauis ista ē scā eccle
sia p quā nos optet ascēdere si volumꝰ vi
tā etnā obtinere. ⁊ vestimēta pciosa. scilicꝫ

seculi pompas deponere ⁊ inter pauperes .i. humiles residere verbo ⁊ ope. Custos qui eũ in ecclesiam introduxit ẽ discret⁹ cõfessor q̄ habet peccatorẽ instruere ⁊ ad noticiam sacre scripture introducere vt melius poterit a nociuis aĩe pcauere. sed sepe vet⁹ surgit ⁊ ducit hoĩem ad patriã. sicut fecit sancto alexio. Vent⁹ iste est temptatio diabolica q̄ nitit̃ die ac nocte hoĩem a bono ope impedire. Si ergo sentias te p aliquã temptatõez inuolutũ. fac sicut fecit sanct⁹ alexius. indua te forma pegrini. hoc ẽ vtutes veri pegrini debes hr̃e vt nõ posses a patre carnali nec a mũdo alit cognosci nisi q hõ dei sis. Sz sepe cũ tal' vitã pnĩe eligit dolẽt pentes ⁊ multũ tristant̃ cũ viderint filios eoꝝ mũdũ spnere et pauptatẽ p amore dei diligere. Sed tuti⁹ est eos offendere q̃z viam pfectiõis derelinquere. Quere ergo cartam .i. testimoniũ consciẽ qd deo fidelit̃ ministrasti. tũc venit summ⁹ pontifex cũ ipatoꝛib⁹ .i. xp̄s cũ multitudine angeloꝝ ⁊ ducẽt aĩam tuã ad ecclesiam sancti bonifacij .i. ad vitã eternã vbi abundat oĩs bonitas .s. gaudium. ¶ De vita exemplari.

¶ Capitulũ .xvj.

LEgitur de quodam imperatore romano construẽte sibi basilicã optimã ⁊ fodiens ĩ fũdamẽto palacij iuẽit sarcophaguz aureũ trib⁹ circul' circũdatũ ⁊ sup sarcophagũ talis erat supscriptio. Expendi. donaui. seruaui. habui. habeo. pdidi. punior. pmo qd expendi habui qd donaui habeo. Imperator cũ h audissz satrapas impij vocauit ⁊ ait. Ite et int̃ vos cõsulite qd ista superscptio significet. At illi. Dñe nihil aliud ẽ supscptio nisi istud. Erat vn⁹ imperator ante q̄ alijs exẽplũ dare volebat vt ei⁹ vitam seqrent̃. Expẽdi vitã meã recte iudicando alios. regulãdo meipm ẽm rõnẽ domando. donaui militib⁹ necessaria. pauperib⁹ victualia. ⁊ vnicuiqz ⁊ mihi ipi ẽm merita seruaui in oĩb⁹ opib⁹ iusticiã. indigentibus miam. opantib⁹ mercedẽ cõdignã. habui coꝛ largũ ⁊ stabile. ⁊ vnicuiqz mihi seruiẽti diuitias dare in necessitate ⁊ grãm oĩb⁹ oĩ tpe. Habeo manũ ad donãdũ. ad ptegendũ ⁊ manũ ad puniẽdũ. pdidi stulticiã. perdidi inimicoꝝ amiciciã. ⁊ pdidi carnis lasciuiã. punioꝛ iã ĩ inferno. qꝛ nõ credidi vni deo etno. punioꝛ heu qꝛ nõ ẽ redẽptio. Impatoꝛ cũ hoc audisset ⁊ q̄zdiu vixit magis prudenter seipm ⁊ alios regulabat. ⁊ sic in pace vitam finiuit.

¶ Moralisatio

CArissimi. Impatoꝛ iste põt dici q̄libet xp̄ian⁹ q̄ debet et tenet̃ cõstruere basilicã .i. coꝛ suũ deo paratũ vt ei⁹ volũtatẽ p oĩa faciat ⁊ effodere coꝛ suũ p viã cõtritiõis. ⁊ sic poterit sarcophaguz aureum inuenire .i. aĩam deauratam vtutibus plenã mediãte diuina grã. cũ tribus circulis aureis .s. fide spe ⁊ charitate circundatã. Quid ergo erit inscriptũ. Certe pmo expendi. Sed dic mihi carissime qd expendisti. Rñdeat bon⁹ xp̄ian⁹. Coꝛp⁹ ⁊ aĩam in dei seruitio. Si q̄libet vestrũ sic vitã expẽdit de magno pmio in vita eterna securus erit. Scdm est q scribit̃ seruaui. Dic mihi charissime qd seruasti. Rñdeat bon⁹ xp̄ianus. Coꝛ cõtritũ ⁊ humiliatũ. ⁊ deo in omnibus opib⁹ pparatũ p volũtate sua ad faciendũ qcq̄d placet ei. Tertium est qd scribit̃ donaui. Dic mihi charissime qd donasti. Rñdeat bon⁹ xp̄ian⁹. Dilectionẽ deo ex toto coꝛde ⁊ ex tota aĩa et ex tota mente. ⁊ amorẽ p primo ẽm diuinũ pceptũ. In his duob⁹ pẽdet lex ⁊ pphete. Quartũ quod scribit̃ ẽ habui. Dic mihi carissime qd habuisti. Rñdeat bon⁹ xp̄ian⁹ et dicat. Certe miserã vitã. qꝛ in peccato cõceptus et ĩ peccato originali nat⁹. ⁊ de vili materia plasmat⁹. Quintũ qd scribit̃ est habeo. Dic mihi carissime qd ẽ qd habes. Rñdeat bonus xp̄ian⁹. Certe baptismũ ⁊ fact⁹ sũ xp̄i miles vbi erã seruus diaboli p virtutes q̄s mihi de⁹ dedit in baptismo. Sextũ qd scribit̃ est pdidi. Dic mihi carissime qd ẽ qd pdidisti. Certe dei grãm. Rñdeat bon⁹ xp̄ianus oĩa delicta que ꝯ dñm ꝯmisi p peni

tentiā emendaui.q2 pnia mūdat nos a pec
catis. Septimū qđ scribit̄ est punior. Dic
mihi carissime. q̄re dicis punior. Rn̄deat
bonꝰ xp̄ianus. Quia ꝑ delictis ⁊ peccatis
meis sp̄ affligit̄ sp̄ūs meꝰ ⁊ caro pnia3 pa
nt̄. Octauū qđ scribit̄ est expēdi qđ habui.
Dic mihi carissime q̄d ē illud. Rn̄deat bo
nus xp̄ianus. Expendi tempꝰ meū in opi-
bus misericordie ꝑ grā3 quā accepi a dn̄o
meo ih̄u xp̄o. Nonū qđ scribit̄ est qđ do-
naui habeo. Dic mihi carissime q̄d dona
sti qđ iā habes. Rn̄deat bonꝰ xp̄ianꝰ. Cer
te donaui toto tp̄e vite mee cōsiliū ⁊ assen-
sū ⁊ totā volūtatē meā ī volūtatē p̄lati mei.
iō in celo habeo vitā etnā.

¶ De pfectiōe vite. ¶ Cap. xvii.

Quidam impera
tor statuit ꝑ lege ꝙ q̄cunq3 vole-
bat ei mīstrare. ministeriū ab eo
obtineret. ita ꝙ tres ictꝰ ī porta palacij da-
ret ꝑ q̄s cognosceret̄ ꝙ ministeriū deside ra
ret. Accidit casus ꝙ erat q̄dam paup̱ in ci
uitate romana nōie guido. q̄ cū đ lege au-
disset intra se cogitabat. Paup̱ sū ⁊ de vili
sanguine ꝓductꝰ. meliꝰ ē mihi ministrare
⁊ diuitias acq̄rere q̄3 sic sp̄ viuere in egesta
te. Accessit ad palaciū tres ictꝰ ꝭm legem ī
porta dedit. Janitor statum ostiū aperuit
et eū introduxit. Ille v̄o flexis genubus im
p̱atorē salutauit. Ait ei imp̱ator. Dic mi-
hi charissime q̄d petis. Dn̄e seruiciū. Qui
ait. De quo mīsterio scires mihi ministra-
re. At ille. Dn̄e de sex ministerijs sū exp̱tus
Primū ministeriū scio corpꝰ magni p̄n-
cipis die ac nocte custodire. lectū eiꝰ para-
re. cibaria ei p̄parare. pedes eiꝰ lauare. Se
cūdū ministeriū ē. scio vigilare qn̄ alij dor
miunt ⁊ dormire qn̄ alij vigilant. Tertiu3
misteriū est scio bonū potu3 gustare ⁊ ꝭm
gustū quēlibet potū iudicare. Quartū est
scio inuitare hoīes ad cōuiuiū ad honorē
inuitantis. Quintū ministeriū est scio ig-
nē facere sine fumo circūstantes ⁊ sedētes
calefacere. Sextū ministeriū est scio hoīes
docere bonā viam v̄sus terra3 sc̄tām. sic ꝙ
cū sanitate redibūt. Ait imp̱ator. Ista sūt
pulchra misteria ⁊ multꝫ vtilia mecū rema
nebis. ⁊ p̄mo exp̱iri volo de corp̱ore meo.
Corpꝰ meum custodies isto āno. Ait ille.
Dn̄e p̄sto sum voluntati vestre satisfacere
Guido omni nocte lectū satis honeste pa
rauit. lintheamina lauit. ⁊ sepius mutauit
singulis noctibꝰ ante ostiū camere arma
tus iacuit. habensq3 secū p̱uum caniculu3
bn̄ latrantē vt si casu aliq̄ dormiret ⁊ aliq̄s
subito veniret ꝑ latratū canis excitatꝰ eēt.
Semel omni hebdomada pedes eiꝰ lauit
in omnibus tam prudēter ⁊ viriliter ei mi
nistrauit ꝙ in nullo defectus iueniri poss3
Vn̄ imp̱ator ꝑ oīa eum laudauit. Finito
āno cū senescalcū fecit. vt ipleret ꝭm seruici
um suū. s. scio vigilare. Guido iste sic insti
tutus ꝑ totā estatē laborabat ⁊ vigilabat ⁊
oīa necessaria ꝓ hyeme ꝓuidit. Du3 vero
adess3 hyems ⁊ alij icip̱ent vigilare ⁊ labo
rare. ip̄e v̄o q̄escēs dormiebat sic ꝙ ipleuit
scđm ministeriū suū. s. scio vigilare qn̄ alij
dormiunt. Jmp̱ator cū vidisset ꝙ tā prudē
ter duo misteria cōpleuisset gauisus ē val
de. vocauit pincernam ⁊ ait ei. Carissime
ponite in calice meo acetum vinū optimū
et mustū ⁊ detis guidoni ad bibendū. quia
istud est tertiū misteriū suū. scit enī gustare
bonū potū. ⁊ sic factum est. Dum aūt gu-
stasset ait guido. Fuit bonum. est bonum
erit bonum. hoc est dictū mustum erit bo-
num. vinū est bonū. acetu3 fuit bonū. Jm
p̱ator cū vidiss3 ꝙ tā prudent̄ iudicasset po
tū dixit ei. Carissime vade per regna ⁊ ca-
stra ⁊ inuita oēs amicos meos ad conui-
uium. q2 iā instat festū natalis dn̄i. q2 hoc ē
quartū ministeriū tuū. Ait ille. Dn̄e p̄sto
sum. Perrexit igit̄ ꝑ castra ⁊ regna ⁊ nul-
lū amicū imp̱atoris inuitabat. sed oēs ini-
micos eiꝰ ita ꝙ in vigilia natal̄ dn̄i aula ī-
p̱atoris de inimicis impleta eēt. Jmp̱ator
cū oēs inimicos suos vidisset cōmota sūt
oīa viscera eiꝰ. vocauit guidonē et ait. Ca
rissime nōne mihi dixisti ꝙ scires hoīes in
uitare ad cōuiuiu3. Ait ille. Etiā dn̄e. Cui
ip̱ator. Et ego dixi tibi inuitare oēs amicos

meos ⁊ tu inuitasti inimicos. At ille. Dñe licitū ē mihi rñdere. Quocūqꝫ tpe vel q̄cū/qꝫ hora in anno amici tui ad te venerit cū gaudio recipiūt. Nō sic ē de istis. q: sūt inimici tui. Vñ eos huc duxi vt p bonū vul/tū ⁊ bonū cōuiuiū de inimicis fiant amici Et sic factū est anteqꝫ erat ꝯuiuium factū facti sunt oēs amici eius. Impator gaui/sus ē valde ⁊ ait. Carissime bñdictus dñs inimici mei facti sunt amici. Impleas qntū misteriū tuuꝫ. Fac mihi ⁊ amicis meis ignem sine fumo. At ille. Dñe presto sum. Quid fecit ille guido. In estate ligna po/nebat in ardore solis et tantū erant desiccata ꝙ q̄ꝫcito ardere incipiūt statim dabant ardorē flāme sine fumo ita ꝙ calefact⁹ est impator cū oībus amicis suis. Deinde ait impator guidoni. Iam restat vltimū mi/nisteriū si h prudent̄ adimpleueris te ad diuitias ⁊ honores ꝓmouebo. At ille. Dñe quotqt voluerit ad terrā sanctā pgere ad lit⁹ marꝫ me seq̄nt. Viri mlieres ac puuli h audiētes q̄si infiniti secuti sūt. Cū āt illuc venissꝫ ait ꝓplo. Carissimi. videtis in mari ea q̄ ego video. At illi. Ignoram⁹. At ille. Ecce in mari rupē ē magna leuate ocu/los ⁊ videte. At illi dixerūt. Dñe nos satis apte vidim⁹. sꝫ cur h dicit̄. ignoram⁹. At ille. In illa rupe est quedā auis cōtinuo ī nido suo residens que sp hꝫ in nido septeꝫ oua in qb⁹ multū delectat̄. Natura auis ē talis qꝫdiu in nido residet totū mare ē trāq̄llū. sꝫ si cōtingat auē extra nidū volare totū mare pturbat̄ intantū ꝙ si tūc aliq̄s mare ptrāsierit. sine dubio submerget̄. sꝫ quā/diu residet in nido. si tūc q̄s trāsiret sine pi/culo ibit et rediet. Et illi. Quō poterim⁹ scire qn̄ auis residet in nido suo et qn̄ nō. At ille. Nunq̄ꝫ nidū dimittit. nisi ꝓpt vnā cām Est enī alia auis q̄ est inimica ei⁹ q̄ die ac nocte laborat vt ei⁹ nidū fedet ac oua eius violet. Alia vō que ē ī nido cū viderit oua fedata aut nidū deturpatū statim extra nidū p dolore volat. ⁊ tūc mare pturbat̄ ⁊ vē/tus valde impetuosus excitat̄. ⁊ nullo mō tūc tpis ad mare intrandū festinare debe/tis. At illi dixerūt. Dñe qd remediū poīt ad hoc fieri ꝙ auis que ē inimica nō appropinquat nido suo. ⁊ sic p pñs poterim⁹ se/cure transire. At ille Nō est res sub celo qꝫ illa auis que ē inimica tantū odit sicut sanguinē agni. nidū exteri⁹ ⁊ interi⁹ cuꝫ dicto sanguine aspergite ⁊ qꝫdiu ibi gutta vna illius sanguinis remanet auis que ē inimi/ca nunq̄ꝫ audet nido ei⁹ appropinq̄re. ⁊ sic auis in nido suo remanebit. ⁊ tūc mare e/rit in tranquilla pace ⁊ poteritis ad terraꝫ sanctā transire ⁊ secure redire. Ista audiētes sanguinē agni acceperūt et nidū interius et exterius cuꝫ dicto sanguine asperge/bant ⁊ ad terrā sanctā preterierūt ⁊ sani ⁊ in/columes redierūt oēs. Impator vidēs ꝙ omnia negocia tam prudenter adimple/uisset eum ad miliciam ⁊ diuitias magnas promouit

Applicatio

Carissimi Impator iste ē pater cēlestis q̄ legē edidit vt q̄cunqꝫ tres ict⁹ in porta dederit. s. orōnē. ieiu/niū et elemosynā in introitu ecclie militantis. miles poterit eē ⁊ p pñs vitā eternā ob/tinere. Guido paup p̄t dici q̄libet hō pau/per et nud⁹ de vtero matris sue egressus q̄ dat tres ictus in ecclie porta qn̄ baptismuꝫ petit. Vñ quilibet xp̄ianus deo promittit de sex ministerijs ministrare. Primū ē custodire corpus pncipis. i. xp̄i. Et quō. Si/cut fecit Guido. Primo debet eē ornatus bonis virtutib⁹ ne aliq̄ temptatio intret cameram cordis sui ⁊ offendat dñm nostrū iesum et paruū caniculū bene latrantē ha/beat. i. cōsciam sanā q̄ cōtinue ꝯ vicia murmurat. Et iō dicit apl's. Omne qd fit con/tra cōsciam edificat ad gehennā. Secun/dū est lectū cordis bñ preparare. ⁊ per opera misericordie linthiamina mutare. i. vicia ī ꝟtutes oīno variare et sordes peccatorum lauare p cordis cōtritionē ⁊ camerā cordis sui sp mūdā custodire. vt nihil sit qd offendat oculos pncipis. s. corpis dñi nostri ihesu xp̄i cui corpi nos obligamur mūde ser/uire. Deinde debis in hebdomada pedes la/

uare.scꝫ.ꝑ ꝯfessionē ⁊ satisfactōꝫ.⁊ ꝑ bonas
affectiões ei placere. Istud ē pⁱmū misteri⸗
um qđ ꝓmittit qlibet xp̄ian⁹ ī baptismo de
um secū mūde custodire. Sꝫ ē aduertēdū
đ corꝑe isti⁹ p̄ncipis.s.dñi.ab illis q̄ sb spē
panis digne debēt sumere ⁊ custodire ex ꝓ
prietatibus panis visibilis attendant. Est
igit̄ hostia inscripta vt sic notet̄ ꝙ oēs dñt
eē inscripti q̄ ꝑ eucharistiam sūt reficiendi
Illi aūt sunt inscripti in q̄ꝝ cordib⁹ ꝑ verā
fidē inscriptum est nomen xp̄i. vt a xp̄o di⸗
cant̄ xp̄iani. Unde dicit dñs ꝑ hieremiaꝫ.
Scribam legē meaꝫ in cordib⁹ eorū. Pri
ma aūt lex q̄ cū deo obligamur ē fides. se⸗
cunda spes.et tertia charitas. Iteꝫ hostia
post lr̄as circulū continet.in q̄ notat̄ eterni
tas que nec p̄ncipiū nec finē hꝫ. Itē hostia
latitudinē hꝫ q̄ charitatē figurat q̄ circun⸗
quaqꝫ dilatat̄. Itē hostia ē tenuis ⁊ sicca.ꝑ
que notat̄ duplex abstinentia.ꝑ tenuitateꝫ
ciboꝝ parcitas.ꝑ siccitatē cōtra humidoꝝ
suꝑfluitatem sobrietas.potatores aūt hu⸗
ius sint sobrij. Qui igit̄ pane p̄dicto volūt
refici sint inscripti ꝑ fidē.circuluꝫ habentes
ꝑ eternoꝝ contēplationē.dilatati ꝑ chari⸗
tatē. Item hostia ē alba.sic ⁊ nos ꝯ luxuri⸗
am. Item est leuis sic ⁊ nos cōtra accidiā.
Itē modica.i.humilis ꝯ suꝑbiam. Si āt
tales sumus.tūc panem nostrū quotidia⸗
num nobis ad vtilitatem nr̄am dari peti⸗
mus. Alioq̄n non ꝓ nobis sed cōtra nos ē
Quoniā dicit apl's p̄ma ad Corinth.xj.c.
Qui manducat indigne iudiciū sibi man
ducat. Itē hostia est azima sine fermento
cōtra amaritudinē inuidie que spūalit̄ ne
quicia dicit̄. Uñ apl's p̄ma ad Corinthe.
xj. Epulemur nō in fermento malicie ⁊ ne
quicie.sed in azimis sinceritatis ⁊ veritat̄
Itē frumenticea est ⁊ hoc cōtra iraꝫ. Gra
num eni frumenti lene ē ⁊ planū sine aspe⸗
ritate.ita ꝙ ꝓpter suā asperitatē vix aliquis
eū tangere audeat. Item hostia ē imꝑmi⸗
xta ⁊ vniformis.⁊ hoc cōtra cupiditateꝫ ⁊
auariciā. Itē rotūda ꝯ accidiam. Sicut
enim panis naturalis p̄ ceteris cibis cor⸗
pus reficit ⁊ sustentat ⁊ vinū p̄ ceteris po⸗
tibus hoīem letificat ⁊ inebriat.sic caro xp̄i
p̄ ceteris interiorē hoīem reficit ⁊ saginat
⁊ sanguis p̄ ceteris letificat.⁊ sic inebriat vt
sobriū reddat. Uñ ps. Calix me⁹ iebriās
q̄ꝫ p̄clarus ē. Item panis ē cib⁹ gñalis.et
vinum potus vsualis omnib⁹ et omi tp̄e.
Sic xp̄s se in cibuꝫ omnib⁹ fidelib⁹ ⁊ omi
tp̄e exhibet pauꝑibus ⁊ diuitib⁹ sine acce⸗
ptione.propter qđ ⁊ panis quotidian⁹ đr.
Item panis sicut dicunt ph̄i.p̄cipue habꝫ
virtutem nutriendi cuius signuꝫ est q̄r ei⁹
comestio non parit fastidiū comedendi.
Sic est panis xp̄i.de q̄ Eccl'ie.xxiiij.c. Qui
edunt me adhuc esurient. Item sicut pa⸗
nis triticeus est cibus adultorum nō par⸗
uulorum.sicut dicit apl's. ita corpus xp̄i ē
cibus spūalis eoꝝ qui creuerunt in fide et
virtutibus. Deinde queritur quō panis
xp̄i pōt conuerti in corp⁹ xp̄i. Ecce rō ē nu
trix que nutrit puerū. Si nutrix fameꝫ pa⸗
teret̄ ⁊ lacte careret puer inediam sustine⸗
ret vel cito deficeret. Si vero in tāta penu
ria dent̄ ei feces ad bibendū ille feces ꝑ os
potate mutantur ī sanguinē ad robur mu
lieris ⁊ in lac ad nutriendū puerū. Et si h
facit natura in muliere quanto magis vir
tus suprema.naturā in sacramento alta⸗
ris per os sacerdotis loti. id est christi per
verba đ ore exeuntia.mutatur panis ī car
nem ⁊ vinū in sanguinē. Sed de idigne su
mentibus pōt dici illud Geñ. Fera pessi⸗
ma deuorauit filiū meū. Psal. Os pecca⸗
toris ⁊ dolosi super me aꝑtum est. Uinuꝫ
ē sanabile homini sano vel infirmatiuum
homini egroto.imo poterit eē causa mor⸗
tis. Eodem modo corpus christi anime sa
ne ē vita.aīe peccatrici est mors. Item per
cussi sunt de bethsamitis septuaginta viri
famosi et duo milia plebis eo ꝙ vidisset ar⸗
cham nudā. Et pōt dici ꝙ nō peccauerūt
videndo q̄b⁹ non erat prohibitum videre.
Uideamus ergo ⁊ mūde ⁊ honeste custo
diamus corpus principis. id est christi. Se
cundū ministeriū qđ ꝓmisimus est vigila
re in bonis oꝑibus q̄n alij dormiunt ī pec
catis sicut scriptum est. Uigilate quia

nescitis qua hora filiꝰ hoīs veniet. Et pau
lus dicit ad Eph. Surge qui dormis ⁊ ex/
urge a mortuis ⁊ illumīabit te xp̄s. Unde
charissimi debetis scire ꝙ viatores aliq̄ sur
gunt ad primū gallicātū. aliq̄ ad secundū.
⁊ aliq̄ ad tertiū. ⁊ aliq̄ ad auroram quan/
do pulli clamant et dicunt. Non ē ampliꝰ
dormiendum. Ecce pulli clamant surga/
mus. Primi galli fuerunt ꝓphete q̄ surre
xerunt vt christum in carne viderent ⁊ nō
viderūt. Secundi galli sūt apostoli ⁊ euā
geliste qui christū viderūt. Tertij galli sūt
predicatores ⁊ alij qui verbuꝫ dei predicāt
Isti sunt pulli q̄ clamant et dicūt. Surgi/
te vigilate sicut domino promisistis in bo
nis operibꝰ. dormite quando alij vigilant
hoc est a peccatis cessate quando alij ī ma
lis operibus vigilant. sicut latrones fures
et luxuriosi. Vigilate in estate. id est cū vi/
ta nostra fuerit ī corpore ⁊ ꝓuideatis om/
nia necessaria pro animabus vestris vt cū
hyems mortis aduenerit poteritis cuꝫ do
mino feliciter requiescere. Tertium mini/
sterium est gustare bonum potum. Po/
tus iste ē pn̄ia siue martiriuꝫ pro dei amo/
re. Unde saluator Math. Potestis bibe
re calicem quem ego biburus sum. At il
li. Possumus scilicet calicēꝫ pn̄ie aut mar
tirij. Fuit bonū tempore suo acetum. id ē
bonum erat sanctis in celo qui in hoc mū
do vixerunt qui penitentiam fecerunt car
nem suam domabant. et ideo in celo iam
regnant. Est bonum vinum. scilicet hoc ē
dictum. bonum est nobis vt penitentiam
agamus per quam poterimus ad eternaꝫ
gloriam peruenire. Erit bonum scꝫ quan
do caro cum spiritu in die iudicij resurget
⁊ vitam eternam intrabit. Dominus ha/
bet vnam tabernam de optimo vino. scili/
cet celeste gaudium. ⁊ signum pulchruꝫ añ
tabernam. scꝫ crucem. sed quando ita ē ꝙ
multitudo ementiū confluit tunc taberna
rius care vendit vinum. ⁊ quando cessant
emēdi veniētes. tūc oportet ꝙ vendat ꝓ le/
ui precio vel ꝙ retineat omnino sibi. Dn̄s
vero post resurrectionē suam cōmunica/
uit vinum suuꝫ mittendo spiritū sanctū. et
tūc confluxerunt euntes cateruatim. scꝫ ꝑ
ꝑdicationē apostoloꝝ ⁊ alioꝝ sanctorum
conuersi sunt ad fidem. ⁊ tūc tabernarius
id est dominus noster ihesus xp̄s care ven
didit vinū suuꝫ. i. gloriam paradisi. Nōne
petrus qui crucifixus fuerat valde care e/
mit illud vinum. et paulus et laurentiꝰ ce/
teriqꝫ martires q̄ morti tradiderūt corpo
ra sua ꝓ fide christi sustinenda et multipli/
canda. Sed modo cessat multitudo emē/
tium. ⁊ ideo oportet ꝙ xp̄s ꝓ leui precio vē/
dat gloriam suam vel omnino retinebit si
bi. Et ideo gustemus in presenti vita potū
penitentie vt ꝑueniamꝰ ad brauium vite
eterne. Quartum ministerium est inuita/
re homines ad conuiuiuꝫ. Ille inuitabat
inimicos ꝛc. Sic quilibet nostrū tenet̄ inui/
tare inimicos ad xp̄i vitam eternam. Iu/
xta illud. Non veni vocare iustos sꝫ pecca
tores. Sic tu debes ꝑ bona exempla ⁊ bo/
na oꝑa peccatorē instruere ⁊ deo recōcilia
ri. Sed aliq̄ peccatores sunt lapides mola
res qui nō poterūt de leui moueri. imo sūt
quasi cathenati. sicut herodes misit petruꝫ
in carcerem. ⁊ in ip̄a nocte erat petrus dor
miens int̄ duos milites vinctus duabꝰ ca
thenis et custodes añ hostiuꝫ custodiebāt
carcerem. Actuum. xij. Dormitio petri pt
figurare dormitionem pecatoris in pecca
ti consuetudine. duo milites pn̄t dici mors
⁊ diabolus. q: mors insidiat̄ vite ⁊ diabo/
lus aīe due cathene sunt voluptates carna
les ⁊ vanitates t̄pales. Custodes pn̄t dici
spes leuioris venie ⁊ ꝑ̄sumptio lōgioris vi
te ⁊ qñ diabolꝰ sic tenet pctōrem. tūc hꝫ eū ī
pace. Ideo cū sūma custodia laborandū
ē v̄bo ⁊ oꝑe tales ad cōuiuiū et̄nū inuitare
Quintū ministeriū est ignē facere sine fu/
mo Ignis iste ē charitas quā q̄libet tenet̄
hr̄e si desiderat vitā eternā obtinere. ⁊ hoc si
ne fumo iracūdie vt aliud nō oñdas in ore
q̄ꝫ sit in corde. Sicē m̄lti dicunt se aliq̄s dili
gere ⁊ odiū hn̄t ī corde. Ista ñ ē vera cha/
ritas sꝫ ē ignis plenꝰ fumo. Uñ oportet o/
diū ex corde expellere. In figura huiꝰ dicit̄

ꝺm Plinīū. Eſt q̄dam piſcis q̊ tranſglutit
hami partes interiores. ſed oīa interiora
ſua foras ꝑ os euomit donec hamꝰ exeat
⁊ deīde reducit ad loca ſua. ſ; ſic videt̄ pec
cator iram vel odiū ſine aliq̄d peccatū cū ī
cidit tanq̄; hamū trāſglutire. Eccs. ix. Sic
piſces capiunt̄ hamo ⁊ ſicut auis cōphen
dit̄ laqueo. ſic capiunt̄ hoīes tp̄e malo. D;
ergo tūc ꝑ os oīa interiora deijcere donec
exeat hamꝰ. odium. ſ. vel peccatū aliud. q̄2
omnia interiora reuelanda ſunt. ſ. per con
feſſionem donec ꝑfecte liberet̄ a peccato ⁊
tūc poterit igne; ſine fumo ꝑparare. ꝑ quē
deꝰ erit calefactꝰ. ſ. contentꝰ. Sextu; mini
ſteriū eſt docere homines viam verſus ter
ram ſanctam. ſ. celum. ſed ad celum opor
tet ꝑ mare tranſire. Mare dicit̄ mundus
iſte ꝓpter multas rōnes. Primo q̄a ſicut
in mari eſt conflictus ventoꝝ ita ⁊ in mun
do conflictꝰ ē multiplex belloꝝ. Item ſicut
in mari ē tēpeſtas fluctuū. ita ⁊ in mundo
inundatio aduerſitatū. Item ſicut in ma
ri ē amaritudo aquarum. ita ⁊ in mūdo a
maritudo vicioꝝ. ⁊ ſicut ī mari ꝓfunditas
aquaꝝ. ita ⁊ in mūdo ꝓfūditas miſeriarū.
Et ſicut in mari beluarū ē immanitas ita
⁊ in mundo ꝑ̄ncipum ſeueritas. Itē opor
tet ꝓpter iſta pericula ⁊ multa alia ꝑtrā
ſire per nauem. tamen ſolent homineſ ꝓpt̄
quattuor nauem aſcendere. Primo ꝓpt̄
diluuium Gen̄. ix. ſic nos debemus ꝓpter
diluuiū viciorum. Unde Oſee. iiij. Ma
ledictū ⁊ mendacium ⁊ homicidium ⁊ fur
tum ⁊ adulterium inundauerunt. ⁊ ſāguiſ
ſanguinem tetigit. ꝓpter hoc lugebit terra
⁊ infirmabunt̄ oēs q̄ habitant in ea. ⁊ ideo
neceſſe ē nobis nauem aſcendere bone vi
te. Scd̄o aſcēdit̄ nauis ad tranſfretandū.
Math. ix. Aſcendit ieſus ⁊ tranſfretauit.
ſic et nos ſi volumus in ciuitatem venire.
nō habemꝰ hic manētē ciuitatē. id̄o neceſſe
ē nauē aſcēdere. Stultꝰ ē qui d; mare trā
ſire ꝑ naue; ⁊ nō vult nauē aſcēdere. Stul
tꝰ eſt q̊ habet tēpꝰ ꝯgruū ⁊ differt. q̄a a ma
ne vſq; ad veſperam imutabit̄. Stulti aūt
ſūt nautis clamantibus intrate q̊ tunc diſ
ferunt. Tertio aſcēditur nauis ad mercā
dum. Prouerbio. xxxi. Facta eſt quaſi na
uis inſtitoris. ⁊ anima ſancta eſt quaſi na
uis bona que abundat in terris. ſ. que ſūt
gemitus. ſuſpirium. paupꝑtas. humilitas.
caritas. que bona venit dominus noſter
iheſus xp̄s querere in terra noſtra. Et q̄n
anima noſtra ſic onerata venit ad portu;
optime recipitur a dn̄o terre ⁊ bonis acce
ptis onerat illam nauem bonis patrie. ſc;
honore et diuitijs. Quarto aſcēdit̄ nauis
ad piſcandum ſicut petrꝰ. ſic debemus aſ
cendere nauem ad piſcandum peccatoreſ
de aqua peccatoꝝ attrahendo eos bonis
opibus et exemplis. Cauendum tn̄ nobis
eſt ne ſi nimis lucra alioꝝ intendamus ⁊
negligentes noſmetip̄os ſubmergamꝰ ſic̄
cōtingit aliq̄n piſcatoribꝰ. ſed ſunt multi n̄
piſcatores ſed p̄dones qui ſubmerſos que
runt nō vt eos eripiāt ſed vt veſtes q̄rant ⁊
q̄d peius eſt hoīes nauigantes ꝓpt̄ ſpolia
mergūt. iſti etiam aliq̄n ſunt q̊ nauem dei
regendam recipiunt. Un̄ eſt notandu; ꝙ
ad ſaluationē nauis in mag̈ tēpeſtate. aliꝰ
nauem exonerat. aliꝰ aquā exhaurit. aliuſ
anchoram iacit. aliꝰ velū deponit. aliꝰ gu
bernaculū tenet. aliꝰ nauigādo vndas ſu
as ſeꝑat ⁊ ita nullꝰ eſt ocioſꝰ ſ; q̊lib; d̄ ſua
ſalute ſolicitꝰ. ⁊ ſic nauis ſaluat̄ et nō perit
Ita ſpūaliter ad temptationis euaſione;
debent h̄ fieri ꝙ ſic ſaluabit̄ a periculo mor
tis eterne. Sed q̊ ī aliq̊ iſtoꝝ negligēs fue
rit peribit. Un̄ paulus ad Thimo. j. Qui
volunt diuites fieri incidunt in laqueu; ꝑ
temptationem in interitum ⁊ ꝑditionem.
Si ergo vis ſaluari exonera cor tuum di
uitijs que ſunt valde graue onus. Secun
do humilitas aīe nauem exhaurit aqua;
peccati lingue euacuatore eijciendo. Iux
ta illud Hiere. Effunde ſicut aquam cor
tuū. Tertio rupturas obſtruit q̊ enim ti
met nihil negligit. Hic obſtruit foramina
ſenſuū ꝑ que aſcendit mors. Iſte aūt tior
orit̄ ex cōſideratiōe diuine potentie ⁊ iuſti
cia iudicis. ex defectu aduocati vel teſtimo
nij ⁊ ex multitudine accuſantiū. Un̄ Iob

ix. Si fortitudo querit̃ robust⁹ est. si eq̃tas iudicij nemo audet ꝓ me testimoniũ reddere. si iustificare me voluero os meũ condẽnat me in cõsciã q̃ sp loq̃t. Quarto spes anchorã iacit. Quĩto paciã velum depõit Sexto prudẽtia regit gubernaculuʒ vt recte funẽ dirigat. Septio iusticia vndas separat. Nauis ē aĩa sctã cui⁹ merces sunt opa charitatis. funes diuĩa p̃cepta. Mal⁹ paciã velũ pseuerãtia anchora fides rem⁹ gubernaculũ charitatis gubernator spũs sctũs. naute ducẽtes nauẽ exẽpla sanctorꝝ. De tali naui scribit̃ Prouerbio. xxxi. Facta ē q̃si nauis institoris in q̃ sunt oĩa ista. Nauis ista portat poma. i. opa sctã redolẽtia corã deo ⁊ hoĩb⁹ de q̃b⁹ debes facere exeniũ ipi deo. Et sicut poma dant̃ p⁹ prãdiũ in delectatiõẽ ⁊ in solaciũ. ita fructus ⁊ fruitio bonorꝝ operuʒ dabit̃ nobis in celo p⁹ hãc vitã. In mari. s. in mundo ē rupes magna. s. corpus hũanũ ex q̃ttuor elementis cõpositũ ⁊ in isto corpe ē nid⁹. s. cor hũanũ in q̊ corde auis. s. spũssctũs ꝑ v̓tutẽ baptismi residet q̃ cõtĩue hʒ septẽ oua. s. septem dona spũssctĩ q̃ʒdiu auis ista. s. spũssctũs ĩ corde tuo residet secure trãsire poteris ad terrã sanctã. i. ad vitã eternã. Sed si contingit auem ꝑ peccatum extra nidum volare. mare. i. mund⁹ diabol⁹ caro ꝓpria erũt ꝯ̃ te ⁊ surgẽt tẽpestates g̃ues q̃s euadere nõ potes. ⁊ iõ opꝫ te cor tuũ bñ ⁊ mũde p̃parare ad moduʒ dom⁹ material̃. de domo tollit̃ fuligo ꝑ quam significat̃ amaritudo pctĩ q̃ tolli dʒ. Itẽ tollend⁹ ē puluis. i. amor t̃renorꝝ in q̊ maxĩe nutriunt̃ pulices. i. superbi saltantes. Itẽ mlier mũdãs domũ purgat ⁊ cõgregat pulueres ⁊ p⁹ eicit ꝑ ostiuʒ ⁊ p⁹ areã mũdatã apponit aquã ⁊ tandem sarmẽtũ. sic volẽs mũdare domũ. i. cor cõgregat puluerẽ cogitando oĩa mala q̃ fec̃ ⁊ oĩa bona q̃ amisit. p⁹ emittat ꝑ plenã cõfessionẽ apponat aquã ⁊ lacrimarũ effusionẽ. Ornet domũ sarmẽto ꝑ dignã satisfactionẽ. ⁊ sic in domo bñ p̃parata libent̃ hospitabit̃ dñs. Vñ videm⁹ ꝙ ex aduẽtu boni hospitis tota dom⁹ emũdat̃. sed eo recedente nõ remanet de bonis ei⁹ in domo nisi fim⁹ iumẽtorꝝ. Sic ex aduẽtu dei ꝑ grãʒ sustentat̃ corpus et aĩa. sed recedente gratia ei⁹ nõ remanet. nisi fim⁹. i. tpalia q₂ q̃nto pl⁹ amplectit̃ q̃s fimũ in brachijs tanto min⁹ hʒ de eo nec fortior efficit̃. ergo quanto q̃s plus amat diuitias ⁊c. vñ Eccs. Qui amat diuitias fructũ non accipiet ex eis. Nihil pei⁹ q̃ʒ amare pecuniã. auis q̃ ē inimica est diabol⁹. q̃ circuit querẽs quẽ deuoret q̃ die ac nocte nitit̃ spũm sanctũ a cordib⁹ nris expellere ꝑ peccatũ. Si velis spiritũ sanctũ tecũ hr̃e fac sicut fecit guido. Aspergas nidũ cũ sãguĩe agni. i. sp debes habere recẽtẽ mẽoriã in corde tuo de xp̃i passione quã ꝓpt̃ te sustinuit. ⁊ sic auis inimica id ē diabol⁹ sine dubio ñ audebit ad te appropinq̃re. ⁊ ꝑ ꝯñs spũssctũs remanebit ĩ te ⁊ poteris secure in terrã sanctã. i. ad vitã eternã ꝑuenire. Ad quã ⁊c.

¶ Itẽ omẽ peccatũ q̃ʒuis ꝑdestinatoie grauissimũ nisi desperationis baratro sbiaceat est remissibile.

¶ Capitulũ. xviij.

Quidã miles erat

noĩe Iulian⁹ q̃ vtrũqʒ parẽtẽ nesciẽs occidit. Cũ eñi iulianus iste nobilis ac iuuenis q̃dam die venationi insisteret ⁊ quendã ceruũ repertũ insequeretur subito ceru⁹ versus eũ se vertit atqʒ dixit. Tu me insequeris q̃ patris ⁊ matris tue occisor eris. Qd̓ ille audiẽs vehemẽt̃ extimuit ne forte sibi cõtingeret qd̓ a ceruo audierat. Relictis oĩb⁹ clam decessit ⁊ ad regionẽ valde remotã ꝑuenit. ibiqʒ cuidã p̓ncipi adhesit. Ille v̓o taʒ strẽnue vbiqʒ iã in bello q̃ʒ in palacio se habuit. ꝙ p̓nceps militẽ eũ fecit ⁊ q̃ndã castellanã viduã in coniugẽ ei tradidit ⁊ castellum ꝓ dote accepit. Tũc ꝑentes Iuliani ꝓ amissiõe filij nimium dolentes vagabũdi vbiqʒ pergebant ⁊ filiũ suũ solicite querebant. Tandem ad castrũ vbi Iulianus ꝑerat venerũt q̃s cũ vxor iuliani videbat ⁊ iulianus non affuerat q̃nam ẽent inq̃sisset ⁊ illi oĩa q̃ filio suo

acciderant enarrassent. intellexit ꝙ parentes viri sui essent vtpote que hec a viro suo frequenter forte audierat. Ipsos igit̄ benigne suscepit ⁊ ꝑ amore viri sui lectū suū eis dimisit ⁊ ipa sibi lectū alibi ꝑparabat. Facto aūt mane castellana ad ecclīam perexit. ⁊ ecce iulianus mane veniens in talamuꝫ q̄si excitaturus vxorem suam intrauit duos parit̄ dormientes inuenit vxorē cū adultero suspicatꝰ silenter extracto gladio ambos pariter interemit. Exiens aūt domuꝫ vidit vxorem ab ecclīa redeuntē ⁊ admiratꝰ interrogauit. q̄ nam essent illi q̄ in lecto suo dormirent. At illa ait. Parentes vestri sūt q̄ vos diutissime quesierūt ⁊ eos i nostro thalamo collocaui. Qd̄ ille audiens pene exanimis effectus amarissime cepit flere ⁊ dicere. Heu miser qd̄ faciaꝫ qꝛ dulcissimos parentes meos occidi. Et ecce impletū ē verbum cerui. qd̄ dum vitare volui miserrimus adimpleui. Iam nunc vale dulcissima soror. qꝛ de cetero nō quiescam donec sciam ꝙ deus pniam meaꝫ acceperit. Cui illa. Absit dulcissime frater vt me deseras ⁊ sine me abeas sed que fui tecum particeps gaudij. ero ꝑticeps ⁊ doloris. Tūc insimul recedentes iuxta qd̄dam magnum flumē vbi multi ꝑiclitabant̄. qd̄dam magnū hospitale statuerunt vt ibi pniam facerent. et omēs q̄ vellent flumen transire incessant̄ transueherent ⁊ hospicio vniuersos pauperes reciperent. Post multū tēpus media nocte dum iulianꝰ fessus q̄esceret ⁊ gelu graue esset audiuit vocem lamentabilit̄ clamantē ad iulianū vt se traduceret voce lugubri inuocantem. Qd̄ ille audiens cōcitꝰ surrexit ⁊ iam ꝑ gelu ipm̄ deficientem inuenit ⁊ in domū suā portauit ⁊ ignem accēdit ⁊ ipm̄ calefacere studuit sed calefieri nō potuit ⁊ ne ibi deficeret timens ipm̄ in lectū suum portauit ⁊ diligent̄ cooperuit. Post paululū ille q̄ sic infirmꝰ et quasi leprosus apparuit splendidus ad celuꝫ scandit ⁊ hec hospiti suo dixit. Iuliane dn̄s misit me ad te mandans tibi ꝙ tuaꝫ pniam acceptauit ⁊ ambo post modicū in dn̄o req̄escetis. Sic qꝫ ille disparuit ⁊ iulianus cū vxore sua pꝰ modicū plenꝰ opibꝰ bonis ⁊ elemosynis i dn̄o requieuit.

Moralisatio

Carissimi. Iste miles iulianꝰ pōt dici q̄libꝫ xp̄ianꝰ bonꝰ ⁊ p̄latꝰ q deꝫ debellare viriliter ꝯ diabolū mundum ⁊ carnē et debet venationi insistere. s. deo aīas acq̄rere. sequi ceruū. i. xp̄m Unde ps. Sicut ceruus desiderat ad fontes aq̄rū ⁊c. Si vero fideliter p̄latꝰ sequit̄ xp̄ꝫ audire potes ⁊ videre in sacra scriptura ꝙ debes ꝑentes tuos occidere. i. ꝓpt̄ dei amorē illos simplr̄ relinquere. Iuxta illud. Qui dimiserit patrē ⁊ matrem ꝓpter me centuplum accipiet et vitam eternam possidebit Miles iste perexit in regionem longinquā ⁊c. Sic prelatus in religionē longinquam hoc ē longe trāsire debet a mundo ⁊ ab illis que in mūdo sūt sancte ⁊ pure viuēdo ⁊ seruire ꝑncipi. s. xp̄o ⁊ cuꝫ eo diuersa bella cōmittere ꝯ diabolum mundū ⁊ carnē. Christus cū ꝑceperit sic militem suū triumphare dabit tibi vxorē castellanam. s. gratiā suam que custodiat castrū cordis tui vt poteris deo ꝑ oīa placere. Sed sepiꝰ cōtingere videmꝰ ꝙ ꝑentes carnales ⁊ mūdi vanitates talem insequūt̄ ipsum ad malū instigando et ponūt in cordis tui lecto te ꝓbare sicut fecerat Iob. sed resistito fortit̄ ⁊ cū gladio pnie eas deleas. vt dicit̄ i figura hꝰ ꝙ absolon ꝑsequēs patrē ꝑ capillos suspēsus ē in quercu. ⁊ ioab infixit tres lanceas in corde suo. Quercꝰ ista ē cōcupiscentia. Capilli carnalia desideria. Vulnus transiens est caro moriens. Ioab diabolꝰ tres lāceas dū viuit. s. cogitationes opatiōes et ꝯsuetudines infigit. ⁊ i morte tres angustias. scꝫ iram dei quē offendit. carentiaꝫ celi qd̄ amisit penā īfernalē quā meruit. Istos ꝑentes debes occidere gladio pnie ⁊ post hec ad flumina sacre scripture ꝑgere et ibi domū salutis erigere. s. orōnem ieiunium ⁊ elemosinā ꝑpetrare. et sic ꝑ ꝯns deum in lecto cordis tui poteris req̄rere ⁊ ad vitam eternam ꝑuenire. Ad quā ⁊c.

¶ De peccato sup̄bie. ¶ Cap.xix.

Legitur in gestis

romanoꝝ ꝙ erat q̄dam p̄nceps romãoꝝ noīe pompeiꝰ. Hic du-
xerat filiã cuiusdã nobilis q̄ cesar vocabat̄
Hi duo ꝯuenerūt int̄ se ꝙ totiꝰ orbis dñi-
um suo impio subiugarent. Accidit ꝙ pō
peiꝰ mitteret cesarē ad expugnanduꝫ pla-
gas diuersas. q2 iuuenis erat ⁊ ipm̄ decuit
laborare. Ipe aūt tanq̄ꝫ p̄ncipalis ciuita-
tē romanã a plagis ill' custodiret. p̄fixit tñ
sibi terminū redeundi sub spacio q̄nqꝫ an
noꝝ qd̄ si nō faceret iure suo ꝑpetuo p̄ua-
ret. Cesar aūt exercitū collegit. et ad illas ꝑ
tes p̄rexit. inueniēs hoīes bellicosos quos
nō poterat in p̄fixo termīo supare. malens
pompeiū offēdere q̄ꝫ bellū dimittere ex ca-
pite ꝓprio alienauit se alijs q̄nqꝫ ãnis qd̄
grauit portabat pompeiꝰ interdixit sibi ci-
uitatē romanã ita ꝙ nō auderet ad eū vlte
rius appropinquare. Cesar vō finito bello
iter arripuit v̄sus romam venit ꝑ quãdaꝫ
aquã cū exercitu suo. q̄ q̄dem a qua voca
batur rubicen ⁊ ibi apparuit ei quedã ima
go magna stans in medio aque ⁊ loque-
batur ei dicens. Cesar si venias ꝓ pace ro
mana. liceat tibi vsqꝫ huc venire. sin autē n̄
p̄sumas intrare. Cui cesar r̄ndit. Sēp mi-
litaui ⁊ patꝰ sū oēs labores sustinere ꝓ ho
nore ⁊ cōmodo ciuitatis romane ampliã
do. ⁊ sēp volo dijs meis testibꝰ q̄s adoro.
His dictis imago disparuit. Post h̄ sta-
tim cesar ꝑcusso dextrario flumē trãsiuit.
sꝫ cū ptrãsito flumīe stetissꝫ ex alia p̄te mox
ait. Hic pace temerata. q2 iura relinquo. ⁊
ab illo die nō cessauit pompeiū ꝑsequi ⁊ v̄-
q̄ntū potuit destruere nitebatur.

¶ Moralisatio

Carissimi. Per hūc senē pompe-
ium intelligit̄ deꝰ creator omniuꝫ
qui sꝑ fuit ab initio ⁊ erit sine fine.
Per cesarē intelligo adam q̄ fuit p̄nceps
oīm hoīm. cuiꝰ filiã .i. aīam deo desponsa
uit in fide. Osee. ij. Desponsabo te mihi in
fide. Deꝰ igit̄ volēs ꝓbare adaꝫ posuit eū
in ꝑadisū vt oparet̄ ⁊ custodiret illud q̄ sta
tiꝫ de statu suo supbiēs volēs sue vxori pla
cere ⁊ diabolo acq̄escere vnicū p̄ceptū qd̄
deꝰ ei dederat violabat. ꝓpt̄ qd̄ deꝰ eū expu
lit non solū d̄ ꝑadiso sed etiã de celesti im-
ꝑio. Adaꝫ tñ sperãs de posse recuꝑare qd̄
ꝑdiderat ad h̄ postea in q̄ntū potuit labo-
rauit. sꝫ vere attingere nō valebat vsqꝫ ad
aduentuꝫ dñi nostri ih̄u xp̄i imaginis nr̄e
q̄ appuit baptizatꝰ ī aq̄s iordanis dn̄s vō
et saluator noster dixit oībꝰ nob̄ ad celum
tēdere volētibꝰ. Joh. iij. Nisi q̄s renatꝰ fu
erit ex aq̄ ⁊ sp̄ūsctō ⁊c. Multi aūt cū veniūt
ad hãc aquã ꝓmittūt corã testibꝰ deo ser-
re ⁊ pctã vitare viriliť ꝯ diabolū pugnare
sꝫ heu ꝓh dolor ⁊ timeo ⁊ timen dū ē d̄ mlť
tis ꝙ cū fecerūt vota sua obliuiscūť ⁊ p̄ce-
pta cōtēnūt sicut absalon. iij. Reg. postq̄ꝫ
fuerat recōciliatꝰ patri sui dauid occiderat
fratrē suū. Vidēs ꝙ ꝓpl's p̄nꝰ erat ad cōsti-
tuēdū eum regē dixit patri suo. vadã ⁊ red
dam vota mea dño q̄ voui dño in ebron.
Et dixit ei pat̄ suꝰ. Vade in pace. Perre-
xitqꝫ in ebron ⁊ ꝓpl's cōstituit euꝫ regē. Ab
illo die vsqꝫ in diē mortis nō cessauit ꝑseq̄
patrē suū. sed cesar ⁊ absolon interfecti sūt
a seruis suis. Eodem mō mali xp̄iani non
desistunt deū patrē ꝑsequi ꝑ mala opa co-
ruꝫ. iō tradenť ministris gehennarū q̄s ti-
mebant et colebãt. Sed attēdite postq̄ꝫ ab
solon occiderat fratrē suū fuit exaltatꝰ ⁊ ce
sar postq̄ꝫ fregerat preceptuꝫ pompei. sed
Joab faciens pacem inter ipsum ⁊ patrē
reduxit eum. sed videns honorē suum im
pugnauit patrē ⁊ colligens sibi gentem cō
stituit se regē. sed in bello suspendit seipsuꝫ
ꝑ crines. Et ioab q̄ fecerat pacē int̄ ipsum
⁊ patreꝫ infixit tres lanceas ī cor eiꝰ. Iste
absolon signat peccantē mortaliter qui oc
cidit fratrē suum .i. aīam suam. Christus
autem fecit pacem. sed multi reconciliati
accipiunt bellū contra deum. Et tunc ve-
nit christus qui pacem fecerat et figit tres
lanceas in cor peccatoris. Prima est sepa
ratio a deo. Secunda est maledictio. Ter
tia est ignis eternus.

De miseria ⁊ tribulatōe
Capitulū .xx.

Conradꝰ regna-
uit ī cuiꝰ imꝑio erat qdaʒ comes
noīe Leopoldus q̄ iraʒ regis me
tuēs cū vxore sua in siluā fugiens in q̊daʒ
tugurio latitabat. In qua silua mēorata
dū cesar Cōradꝰ venaret̄ nocte supueniē-
te in eodē tugurio ip̄m oportuit hospitari.
Cui hospita p̄gnans vicina existens par-
tui decēt̄ vt potuit strauit et necessaria mi-
nistrauit. Eadē nocte mulier filiū pepit et
cesar vocē audiuit dicētē. accipe. acci. acci.
Expgefactꝰ ip̄e a somno totusq; timidus
⁊ tremefactꝰ ait intra se. Quid signat ista
vox. accipe. accipe. accipe. Quid debes ac-
cipe cogitabat et statim obdormiuit. Et ec
ce scd̄a vice audiuit vocez dicentē ad ip̄m.
redde. redde. redde. Cesar expgefactꝰ a sō-
no contristatꝰ ē valde ⁊ ait intra se. q̊d ē h̄.
Primo audiui accipe. accipe. accipe. ⁊ ni-
hil accepi. Mō dicit̄ redde. redde. redde. q̊d
debeo reddere. ex q̄ nihil accepi. Cesar iteꝝ
incepit dormire. ⁊ ecce tertia vice audiuit
vocē dicētē sibi. fuge. fuge. fuge. quoniaʒ h̄
puer p̄mogenitꝰ gener tuꝰ erit. Cesar vero
cū talia audisset cōmota sūt oīa viscera eiꝰ
Mane v̄o surgēs duos armigeros suos
secū secretarios ad se vocauit dicens. Ite
puulū illū de manibꝰ matris violēt̄ aufer
te. ⁊ ip̄m p medīū scindētes cor eiꝰ mihi ap
portate. Concitī euntes de gremio matris
puerū rapuerūt. quē vidētes elegantissime
forme misericordia moti ip̄m sup q̄ndā ar
boris supficiē ne a feris deuoraret̄ reposu-
erūt ⁊ leporē scidētes cor eius cesari detule-
rūt. Eodē die duʒ q̊dam dux inde transiret
et puerū vagienteʒ audiret ip̄m in gremio
suo p̄uatim nullo sciente accepit. Et dum
filiū n̄ hr̄et vxori attulit. ⁊ euʒ nutriri fecit. a
se et vxore sua genitū fingēs. Henricū vo-
cauit. Cū puer iam creuissʒ erat corpe pul
cer nimis. ore facundus et oībus graciosꝰ.
Quē cū tā decorū ⁊ prudentē vidit cesar a
patre petijt ⁊ in curia sua manere fecit. Sʒ
cū videret̄ pueꝝ oībꝰ gr̄iosū ⁊ ab oībus cō
mēdari dubitare cepit ne post se regnaret.
⁊ ne iste sit quē occidi mādauerat. Volēs
igit̄ eē securꝰ lr̄ās mānibꝰ suis scriptas vxo-
ri dirigit in hūc modū. In q̄ntū est tibi ca-
ra vita tua mox vt istas lr̄ās recepis puo-
rū hūc necabis. Dū v̄o pgens in q̊dā eccl̄ia
hospitatꝰ fuisset ⁊ sup bācū q̄esceret. ⁊ bur-
sa in q̄ erat lr̄ā dependeret. sacerdos curio
sitate ductꝰ bursam aperuit ⁊ legēs scelus
abhorruit ⁊ radēs subtil̄r vbi dicebat̄ pue-
rū hūc necabis scripsit. Filiā nr̄ām in vxo
rem ip̄i dabis. Cumq; regina istas litteras
legisset ⁊ regis sigillo munitas videret de
manu imꝑatoris scriptas esseq; cognosce
ret. cōuocatis p̄ncipibꝰ nuptias celebrauit
⁊ suā filiā eidē in vxorē dedit. q̄ nuptie aq̄s-
grani celebrate sūt. Dū āt cesari Cōrado
narraret̄ q̄ solēnit̄ nuptie filie sue eēnt cele-
brate. ille obstupuit. ⁊ cū a duobꝰ armige-
ris ⁊ duce ⁊ sacerdote v̄itatē cōperissʒ ordi
natiōi dei resistēdū nō eē vidit. ⁊ iō ꝓ pue-
ro mittēs eū eē suū geneꝝ approbauit. ⁊ pꝰ
in imꝑio regnare instituit.

Moralisatio

Carissimi. Iste imꝑatorē deꝰ pat̄
q̄ ꝓpt̄ peccatū p̄mi pentis iratus
erat ⁊ eū a padiso expulit. q̄ fugie-
bat in siluā huiꝰ mūdi. sʒ deꝰ volēs venari
circa aīas misit filiū suuʒ in siluam huius
mūdi q̄n carnē assumpsit de virgīe glorio
sa ⁊ in nocte natꝰ. Rex q̄ audiuit vocē di-
centem sibi. accipe accipe accipe. pōt dici q̄
libet hō qui deberet eē rex suꝑͥus ad seip-
sū regēdum q̄ntū ad salutē corporis ⁊ aīe
me sue. Unde cuilibet nostrū dictum ē ac
cipe. ⁊c. Per p̄mum debemus intelligere
primo q̄ accepisti animam ad dei similitu
dinem creatam. Per secūdum accipe cor
pus cum quinq; sensibus et omnia quat-
tuor elementa parata tibi ad mīstrandūʒ.
Per tertium accipe q̄ si fideliter deo mini
strauerís vitam eternaʒ accipies. Carissi-
mi attendite diligenter ad hec tria accipe.
Unde celum dicet tibi que est prima vox.
Ministro tibi lucem per diem vt vigiles.

tenebras p noctē vt pauses. alterno tibi tpa vt varietates tollat. Terra dicet. te porto. te nutrio. te pane conforto. ꝛ te vino letifico. diuersis aīalibꝰ mēsā tuā repleo. Aq̄ tibi dicet. potū tibi p̄beo. sordes tuas lauo. ꝛ diuersa gn̄a pisciū ad vsū tuū mīstro. Aer dicet. Vitalē flatū tibi p̄beo ꝛ oē genꝰ auium tibi mitto ad tuū obsequiū. Vox admonentis ē mūdꝰ cū dicit. Vide hō quomō amauit te q̄ ppter te fecit me. seruio tibi ꝛ factꝰ sū ppter te vt tu seruias illi q̄ fecit te ꝛ me ppter te. Accipe benignitatē. redde caritatē. Vox cōminantis ē cū dicit ignis. A me cōbureris. Aq̄ a me submergeris. Terra a me absorberis. Infernꝰ a me deglutieris. Scd̄a vox quā imperator iste audiuit tribꝰ vicibꝰ fuit. redde redd ꝛc. Quid reddere debes. Pr̄io certe deo animā mūdam quā deꝰ ad suā silitudinem creauit ꝛ p eiꝰ passionē redemit. Per scd̄m redde. Quid debes reddere. Certe diuina p̄cepta seruando decimas oblatiōes ꝛ totū corpus in eius seruicio volūtarie te offerēdo. vt poteris dicere cū psalmista. Reddam tibi vota que distinxerunt labia mea. Per tertium redde. intelligas q̄ deo debes reddere totū corpꝰ tuū vt eū diligas toto corde tota aīa tota mente vt sis paratꝰ p eius amore oīa patienē tolerare. Scd̄m est diligas p̄ximū tuū sicut teipm̄. Tertia vox fuge ꝛc. Per p̄mū fuge debes intelligere q̄ fugere debes diabolū p opa misericordie ꝛ humilitatis. mundū p pauptatē. carnē p ieiunium ꝛ castitatem. Per secundum fuge. itelligas vt inq̄ntū poteris vitabis peccata ꝛ ppriam voluntatem ꝛ mundi vanitatē ꝛ consortiū maloꝝ. Per tertiū fuge. intelligas q̄ fugere debes infernū ꝛ eiꝰ penā per cōtritionē et cōfessionē ꝛ satisfactionē q̄ puer natꝰ est nobis cuiꝰ imperium sup humerū eiꝰ. Puerū istum iđm xp̄m multi psequunt. ꝛ ipm̄ q̄ntū in eis ē cū vicijs et cōcupiscentijs occidunt. Sed duo armigeri. s. potentia diuina et sua gratia a cordibꝰ taliū puerū iesum rapiunt. q̄ puer iesus nō libenter quiescit. nisi in loco mūdo. Puer iđs ponitur ī arbore. s. in eccl'ia vbi dux bonꝰ p̄latus eū inueniet p opa meritoria ꝛ nutrit mūde. sed homo miser n̄ timēs deū accipit eū in altari. ꝛ tūc poterit de eo dici qđ dicitur in genesi de Joseph. Fera pessima deuorauit filiū meū. i. xp̄m. Si vis ergo tute pcedere occide leporem. s. carnē tuam. i. carnales affectiōes p orationes et ieiuniū ꝛ elemosynā. ꝛ sic extrahe cor tuū vt puer iesus poterit saluari ꝛ tecū manere ꝛ filiā tuā. i. aīam desponsare. Sed sepius contingit q̄ homo recidiuat ꝛ lr̄as scribit manu ppria ꝛc. Littere iste sunt cogitationes male ꝛ peruerse ad ppetrandū mala p que puer ille oīno a te extinguitur. et quonīā scribit vxori. i. carni appetendo gulam ꝛ luxuriā. sed sacerdos discretꝰ. s. cōfessor atq̄ p̄dicator dꝫ apire sacrā scripturā p stilū iratū. i. mala opa mutare per pn̄iam et tūc puer iesus sine dubio aīam tuā despōsabit. Ad quā desponsatiōē p̄ncipes erūt vocati. s. virtutes cardinales. ꝛ sic poteris cū christo regnare.

¶ De dolo et conspiratione ꝛ cautela ipsis contraria.

¶ Capitulum. xxi.

Justinꝰ refert q̄ ciues lacedemonie simul cōspirauerunt contra regem suum et p̄ualentes contra eum de ciuitate sua eum indigne expulerūt ꝛ a toto regno. Accidit tunc temporis. q̄ rex persarum eandē moliebatur destruere ciuitatem. cum magno exercitu ciuitatem obsedit. Rex autem expulsus ciuitatem suam q̄uis ingratā nō potuit non amare. sed misertus est eiꝰ. Cū aūt explorasset et didicisset machinationē regis persarum cōtra ciuitatē suam lacedemoniā. cogitauit quō posset latenter et prudenter totam machinationē intimare ciuitati p̄dicte. Acceptis tabulis scripsit in eis totam machinationē ꝛ vna cū hoc informationem specialem quō possent resistere ꝛ ciuitatē cōtra eum defendere. et cū totum scripsisset qđ voluisset. superliniuit

scripturā suā cera. et accepto nūcio fide di-
gno direxit eas ad magnates ciuitatis. sed
tabulis receptis et diligent inspectis nulla
littera apparebat. sed tātūmō cera plana.
Questio int oēs satrapas facta ē de tabul
in cōi. vt vnusquisq3 diceret imaginatiōe3
suā qd eēt de tabul faciēdū. sed nō ē inuēt
qui eo2 potuit apire intellectu3. Accidit āt
q soro2 pdicti regis audita pplexitate ista2
lrā2ū petijt a magistratu vt posset eas vide
re. qb9 diligent inspectis cepit calliditate fe
minea parū de cera d tabulis eleuare. Ap
paruitq3 statim lrā occulta. Cūq3 pl9 de ce
ra eleuasset pl9 de lrā apparebat. Sicq3 to-
ta cera de lrā legi poterat qcqd ibi erat scri
ptū. Satrape h videntes gauisi sūt valde. cō
siliū lrā2ū fecerūt et ciuitatē fo2tit defende-
bant. et ab oī obsidiōe liberabant.

Mo2alisatio

Carissimi Per istū regē deū oīpo
tentē intelligo q expulsus fuit de
ciuitate sua .i. de societate hūana.
qñ pmi pentes nostri cōspirauerūt in pa-
diso et ei9 pcepta trāsgressi sūt tanq3 q dice
rent. Nolum9 hūc regnare sup nos. Hoc
aūt nō obstante rex dñs noster Jesus xps
ciuitatē pdictā .s. totū gen9 hūanum nullo
mō potuit non amare. Nam dilexit nos
cū inimici sui essem9. q2 sicut dicit aplūs ad
Ro. Cū inimici essemus recōciliati sum9
deo p morte3 filij eius. Rex iste dñs noster
ihs xps ppendens q diabol9 q ē rex super
oēs filios supbie oēs q̄si infinitis machīa-
tiōib9 moliret destruere accepit tabulas.
de qbus ad lrām d2. Exo. xxxij. tabulas vi-
delicet moysi scripsitq3 in eis info2matiō3
sufficientē p demonē et machinatiōe3 eius.
Sicq3 p nūciū fidelē .s. moysen ciuitati hu
mani generis destinauit Sed scriptura
ista fuit sic sblimata quadā cera .i. cerimo-
nijs qbusdā ita q mo2alia legis nō potue-
rūt plane et apte legi ab vnoq3 tempe legis
scripte nec bñ intellecte fuerūt questiōes mlt-
te int veteres sup intellectū ista2 tabularu3
Sed certe nūq3 aliqs inuent9 fuit qui ista
rū tabula2 intellectu3 apire potuit donec

vna puella soro2 regis veniret valde pru-
dens ac de nobili gñe pducta. Domicella
ista erat btā virgo maria mat dei et hoīs.
sc3 bñdicta et sanctificata. soro2 etiam regis
xpi. na3 cū ipa eēt filia regis dauid fm car
nem. ipa etiā est filia dei spūalit loquendo.
iuxta illud Luce. Huic erat soro2 nomine
Maria. Hec itaq3 .s. v̄go maria tabula2
legis antique aperuit intellectū. Sz quō.
Certe delēdo cerā. Scitis eni q veniēte lu
mine recedit vmbra. et igne calefaciente de
fluit cera. mō iste cerimonie fuerūt q̄si vm
bra xps aūt de9 fuit ignis. et maria mat ei9
illuminatrix in die purificatōis sue sponte
et humilit subiecit se cerimonijs legis licet
nō indigeret vt filiū suū ignē diuinū in tem
plū pñtaret. Necesse ergo ē et fuit vmbram
recedere et ceram ipam defluere et auferri
Vñ ps. Sicut fluit cera auferent. supceci
dit ignis et nō viderūt solē. Et q2 in die pu-
rificatiōis sue cerimonias abstulit. et sic le-
gē impleuit. et nos a seruitute diaboli p na
tiuitatē filij sui liberauit et ad vitā etiā etnā
deduxit. ad quā nos pducat &c.

Timo2 mundanus

Capitulū. xxij

Narrat augustin9

q qñ egiptij olim volebāt deifica-
re ysidem et serapem isto mō pces
serunt. Pmo p legē statuerunt q qcun-
q3 eos diceret esse hoīes vel aliqs de eo2u3
genealogia narraret capite plecteret. Sta
tuerūt duas imagines. Scdo vt lex pdictā
nullū lateret in oī tēplo vbi eo2 imagines
colebāt iuxta eos ponebāt vnū paruū ido
lū bñs digitū suū labijs applicatū vt p hoc
faceret signū silentij ingrediētib9 ista tēpla
et sic veritas ab oīb9 taceret.

Applicatio.

Carissimi. Reuera hoīes mūda-
ni ista faciūt tenebrosi oppresso2es
veritatis et subuerso2es ecclīastici
stat9. qñ volūt deificare et glo2ificare semet
ipsos vel alios cōsiles ponūt statim qddā
idolū co2ā oculis plato2ū faciētes signum

ſilẽtij.ita vicȝ ꝙ nullus audeat eos argue-
re nec de eoꝝ factis exꝑmere ṽitatẽ. ſȝ ma-
gis eoꝝ errores diſſimulare vel potiꝰ ma-
gnificare. vt ſic ꝓpt̃ defectũ cõtradictõis vi-
deant̃ a pp̃ſ[illegible] eẽ iuſti. Et certe iſtud ido-
lũ ẽ timor mũdanꝰ ꝓpt̃ queȝ nullus audet
dicere veritatẽ nec mori ꝓpt̃ veritatem nec
minimã ꝑſecutionem ſuſtinere. imo ꝓpter
iſtud idolũ illi quoꝝ ꝓ̃ncipaliter intereſt ꝓ
ſuo grege mori fiunt ita timidi ſicut lepo-
res. imo qḋ peiꝰ eſt ipſi fiunt alijs idolum
ſilẽtij. q2 ſi ipi non eſſent alij defenderent ve-
ritatem ⁊ deũ q̇ eſt veritas p̄ oculis habe-
rent in omnibus opibus.

De ſpũali medicina. Ca. xxiij.

BEatus auguſti-
nus refert ꝙ mos antiq̈tus erat ꝙ
corꝑa impatoꝝ poſt morteȝ eoruȝ
cõburerent̃ et cineres in eminentiori loco
collocarent̃. Contigit aũt ꝙ quidam mo-
riebatur cuiꝰ cor nõ potuerat comburi.
Multis aũt ſuꝑ hoc mirãtibus oẽs retho-
res ⁊ ſapiẽtes illiꝰ ꝓuĩcie citauerũt ⁊ ab eis
cãm inq̇rentibꝰ tandẽ dixerũt ꝙ iꝑator fu-
it intoxicatꝰ ⁊ ꝓpt̃ latens venenuȝ accendi
non poterat cor eiꝰ. tũc illi extrahentes cor
de igne appoſuerũt tyriacaȝ. ſicq3 venenũ
fugauerunt. ⁊ cũ iterũ cor in ignem pone-
retur mox in cineres ẽ redactũ.

Moraliſatio

QArissimi. Sic ſpũaliter de hoĩbꝰ
veneno peccati mortalis intoxica-
tis impoſſibile eſt vt eorum corda
igne ſpũſſancti accendantur. niſi ꝑ tyriacã
id ẽ ꝑ confeſſionem et contritionem prius
peccati macula deleatur.

De ſuggeſtione diaboli ꝑ tp̃alia.

Capitulum. xxiiij.

DE quodã mago
narrat̃ qui habuit quer[illegible]ã ortum
pulcerrimũ in quo eran[illegible]tot flores
redolentes tot fructus ſuaues tot diuitie ⁊
delicie ꝙ valde d̃lectabile fuit ibi eẽ. Hunc
locũ nullis volebat oñdere. niſi fatuis ⁊ ini-
micis ſuis. Et cũ eẽnt introducti viderunt
tot ⁊ tanta gaudia ꝙ mirabãt̃. inſtant̃ que-
rebãt vt in illo poterãt manere Ille ṽo nul-
li conſentiebat. niſi q̇ hereditatẽ eiꝰ ei cõce-
deret. Fatui ṽo credebãt ꝙ eẽt ꝑadiſus in
q̊ ſp deberẽt ꝑmanere ei hereditatẽ illoꝝ cõ-
ceſſerunt. magꝰ ṽo de nocte ſurgebat ⁊ eoſ
dormientes inueniebat ⁊ occidit. ⁊ ſic ꝑ or-
tum iſtũ quaſi infinita mala ꝑpetrauit.

Moraliſatio

QArissimi. Iſte magꝰ cũ orto ſuo ẽ
mũdꝰ iſte cũ diuitijſ ſuis ⁊ glia ſua
Magꝰ d2 q2 ꝑ incantatiões ſuas
multos ſeducit. ſicut iſti ioculatores faci-
unt. Talis ponit ſcutellã ⁊ nihil ponit intꝰ
interim fabulat̃ ⁊ trufat ⁊ ludificat circũ-
ſtantes. poſtea q̃rit q̇d ẽ ibi ⁊ apparẽt dena-
rij. diſtribuit ⁊ dat circũſtantibꝰ accipiunt
gratanter. ⁊ cũ clauſerint manꝰ credẽtes ſe
hr̃e denariũ poſtea aꝑientes manꝰ nihil i-
ueniũt. Sic mũdꝰ iſte m̃ltos decipit icau-
tos ⁊ illudit. ⁊ ſic ẽ de multis q̃ȝdiu nihil ẽ
de re ſub ſcutella vel diſco. hoc eſt q̃ȝdiu ni-
hil hȝ niſi ea tantũ q̄ victui ſunt neceſſaria
modicũ curat de mũdo. Qḋ videẽs mũdꝰ
volẽs eos decipe eleuat patellã ⁊ oñdit qḋ
latet. i. modicũ eleuat ꝑſonã ⁊ exaltat ſupra
vite neceſſaria vt ad ecc̃liam vel p̄bendam
⁊ tũc incipit oñdere diuitias et delicias ſta-
tim miſer hõ appetit ⁊ cõcupiſcit ea q̄ ſũt ꝯ
ſalutẽ aĩe ſue. ⁊ dant̃ ei m̃lta ⁊ credit ille di-
tari ⁊ in optimo ſtatu eẽ. ſed ſi aperiat ma-
nus eius nihil in fine inueniet. teſte pſalmi.
Nihil inuenerũt oẽs viri diuitiaꝝ in mani-
bus ſuis. Studeamꝰ ergo mũdũ iſtũ ſper-
nere ſi deſideramus ad vitã eternã ꝑueni-
re. Ad quam nos ꝑducat ⁊c.

De bñficioꝝ obliuiõe ⁊ ingratitudĩe.

Capitulũ. xxv.

QUedaȝ domĩa
nobil' patiebat̃ m̃ltas iniurias a
q̇dã tyrãno q̇ vaſtabat eiꝰ terraȝ
Illa hc audiẽs q̊tidie lacrimas emiſit ⁊ in
amaritudine ẽ aĩa eiꝰ poſita. Accidit a ca-
ſu ꝙ venit q̇dã ꝑegrinꝰ iuxta eã vbi mane

bat. videnſq; ei⁹ anguſtiam pietate motus bellū p ea dedit eo pacto q ſi in bello moreret. baculū ei⁹ ⁊ perā pῡuatū in camera ei⁹ cuſtodiret vt memoriā de eo hērēt ⁊ ſibi grata eēt. Illa vō fidelr ei cōceſſit. peregrin⁹ bellū attēptās tyrānū deuicit. ⁊ ipe in bello vſq; ad mortē vulnerat⁹ eſt. Puella cū d morte eius audiſſet fecit qd pmiſit. baculū ⁊ perā in camerā ſuā an lectū ſuū pependit. Accidit q p reg ⁊ caſtra fama volabat q iſta nobilis dña oīa regna amiſſa recuperaſſ; Hec audiētes tres reges ad ea; venerunt cū magno apparatu vt eam viſitarent ⁊ in vxorē peterēt. Illa ſtatim ornauit ſe ⁊ i occurſu; illo; ambulabat. eoſq; ſatis honorifice recepit intra ſe cogitabat. Forte iſti tres reges camerā intrare pponūt erit mihi opprobriū ſi an lectū meū inuenerit pegrini perā ⁊ baculū ⁊ iuſſit ea amoueri nec vltra ibi cōparere. Sic pacti ſui oblita ⁊ ingrata repta eſt. ¶ Applicatio.

Cariſſimi. Dña iſta ē aīa hūana. Tyrānus diabol⁹ q eam priuauit hereditate regni celeſtis p mlta tpa. vñ ipa multū dolebat. Nec mirum qa in inferno diu poſita erat donec pegrinus venerat. ſc; xps q de celo deſcēdit ⁊ in pegrinationē iſti⁹ mūdi. Pera eius caro mundiſſima in q latuit diuinitas in q recepit vulnera. Baculus ē lignu; crucis in q pepēdit p nobis peccatorib⁹. Vñ p aīa fecit victoriam feria ſexta vt nos liberaret a pena ⁊ vt ei reſtituerent oīa amiſſa. Petit ergo inſtant a te vt p ei⁹ amore pera; ⁊ baculum cuſtodias hē vt recētē memoriā cōtinue de ei⁹ paſſiōe habeas infra camera; cordis tui. Tres reges ſūt diabol⁹ mund⁹ ⁊ caro q veniūt ad hoīem ſuggerēdo. delectando. cōſentiēdo. miſer hō nō pmeditatus de futuris ornat ſe cū vicijs ⁊ cōcupiſcentus et occurrit eis q;cito conſentit ⁊ ſic amouet memoriā xpi ⁊ p pñs oblit⁹ dei eſt Studeam⁹ ergo ei⁹ bñficia recolere ſi volumus ad etnū brauium peruenire.

¶ De humilitate
¶ Capitulum. xxvi.

Regīa quedā nobilis de duo ruſtico cōcepit filiu; Fili⁹ poſt h viciose ⁊ male ſe habuit in conſpectu pncipis patris ſui putatiui. Princeps vō a regia diligēt q̄ſiuit an fili⁹ ſu⁹ eēt. q tandē p cōfeſſionē regine inueniēs nō eē filiū ſuū. nolēs tñ ppt hūeum pῡuaria regno regnū ſuū dedit ſibi. ſ; ſic ordinauit q pannos ſuos diuerſi gñis ⁊ coloris faceret. medietatē de vili panno ⁊ aliā de pcioſo vt qñ vilem reſpiceret a ſupbia ⁊ oī vicio qcunq; retraheret. qñ vō nobilem pannum. ne oīno deiceret ſed p iſta diſcretū ſe exhiberet. ¶ Applicatio.

Cariſſimi. Spūaliter caro noſtra ad modū vxoris carnalia diligēs vult nos retinere ne pgam⁹ ad terrā pmiſſiōis q̄tiens peccatū mortale cōmittim⁹. Quid ergo ē nobis faciendum. Certe debem⁹ dare carni anulū obliuiōis vt abſtrahat a delectationib⁹ que ſunt ſm ſenſum vt ſic obliuiſcat delectationes carnales. Sed anulū memorie debet aīa ſibi retinere. vt vic; in memoria iugit habeat penas infernales ⁊ nouiſſimū vite ſue vt ſic caro obliuiſcat peccare. Vñ ſcptū ē. Memorare nouiſ. tua ⁊ i etnū nō pec. Eccī. vij. Tunicā debemus hre. q; ſum⁹ filij ruſtici hēſt terre. Job. xvij. c. Putredini dixi. patē me⁹ es ꝛc. Vñ ſi a nob querat qd eſt hō. Certe dicem⁹ q hō eſt paup aut debil aut ſtult⁹ aut ruſtic⁹. i. ignobil ⁊ turpis. Pauper es ſi indiges potētia. ruſtic⁹ ſi indiges nobilitate. ⁊ ſtult⁹ ſi ſapientia. Q; pauper ſis pbo. Nihil habes de te. niſi peccatum. ſi enim reddas oui lanā. boui calciamenta. terre ſegetes. nihil tecū manebit. niſi peccatū. Secundo tu es debilis. q; nihil boni opis potes de te. Vñ homo cōpatur flori q mane eſt pulcer. ⁊ ſplendens de ſero marceſcit. Item fumo. ps. Sicut deficit fum⁹ ſic deficiant peccatores a facie dei. Ite; vanitati ps. Hō vanitati ſilis fact⁹ ē. Tertio tu non es ſapiens. quia non cognoſcis teipſum. Quō ergo alia cognoſcere potes

Quarto tu nō es de magna parētela: sȝ d̄ qua dr̄ Job.xvij. Putredini dixi. Pater me⁹ es tu mat̄ mea et soror mea vermibus. Quīto tu nō es pulcer. q: cito trāsis ⁊ vana ē pulchritudo tua. Jō vna ps pāmē caro vilissima. alia ps nobilissima. s. aīa que ad imaginē summi regis cōdita ⁊ vili corpi īfusa ē. p quā homo reddit̄ sup celestiū soci⁹ ⁊ creaturarū dignissima. ergo si ista duo ɓm eo₂ naturaȝ voluerim⁹ obŝuare ad regnū eternū poterim⁹ puenire. Qd̄ nobis concedat.

De iusta remuneratiōe. Ca.xxvij.

QVidaȝ imperator erat diues valde ⁊ potēs qui vnicā filiā habebat pulcrā valde ⁊ oculis oīm gratiosā. quā miro mō dilexit intantū q̄ qnqȝ milites ei p sua custodia assignauit. Milites vero isti q̄si ɔtinue armati incedebāt ⁊ certā pbēdā singulis diebus de thesauro regis p custodia filie accipiebant. Rex vero quendā senescalcum ⁊ canē habebat q̄s multū dilexit. Canis vero tribus cathenis erat ligat⁹ q: valde crudelis erat ⁊ quos potuit apprehēdere occidit. Accidit semel q̄ cū rex in stratu suo iacuisset terrā sanctā visitare pposuit. mane surrexit ⁊ senescalcuȝ ad se vocari fecit ⁊ ait ei. Terrā sanctā visitare volo sub tua custodia filiā meā vnicā cū militibus dimitto et canē quē diligo. precipio tibi sub pena capitis q̄ nulluȝ defectum filia mea habeat. Omnia necessaria militibus ɓm q̄ decet ministres. Caneȝ v̄o cōtinue ī cathena habeas ⁊ ei non laute administres sed poti⁹ famem sustineat vt sic ei⁹ crudelitas atqȝ ferocitas annihilet̄. Senescalcus v̄o oīa adimplere fidelit̄ pmisit. Rex v̄o terrā sanctā adijt et senescalcus oīa que pmisit ⁊ totuȝ pceptū in ɔ̄riū egit. Nam canē de melioribus cibarijs sp pauit. nec eum sicut debuit custodiuit. puelle necessaria subtraxit. et milites prebēda puauit intantū q̄ dispsi et vagabūdi p mundū ibāt. puella sine custodia sic relicta plorās ⁊ eiulans ambulabat in aula sua. Canis cuȝ eā solā vidisset tres cathenas fregit cū qbus ligat⁹ fuit ⁊ puellā occidit de cui⁹ morte fact⁹ ē planct⁹ magnus in ciuitate. Rex vero cū audisset de morte filie sue cōmota sūt oīa viscera eius senescalcū ad se vocari fecit ⁊ cur filiā suaȝ sine custodia dimisit ⁊ milites sine pbenda ⁊ canē ɔ̄ pceptū ei⁹ pauit. Ille v̄o obmutuit nec aliqd̄ p ei⁹ excusatione allegauit. Rex v̄o tortoribus pcepit vt ligatis pedib⁹ et manibus eū in fornacē pijcerent ardētē. Oēs regē laudabāt q̄ tale dedit iudicium

Moralisatio

CArissimi Jmpator iste ē dñs nr ihs xps. filia tā pulcra ē aīa ad dei silitudinē creata. p cui⁹ custodia qnqȝ milites. i. qnqȝ sensus ordinauit vt cōtinue bonis opib⁹ eēnt armati ⁊ pbendā gratie dei recipent. Canis v̄o ē caro misera que die ac nocte nitit̄ pturbare spiritū ⁊ aīam occidere. Vn̄ de necessitate requirit̄ q̄ trib⁹ cathenis sit caro cōtinue ligata. s. p timorē dei p ei⁹ amorē ⁊ pudorē peccandi. Propt̄ timorē qa de⁹ ē iust⁹ ⁊ iuste peccatorē iudicat ad penā ppetuā. Hec ē cathena pma cū q̄ caro misera liget̄ ne deuȝ offendat ⁊ salutē ppriaȝ pdat. Secūda cathena est amor dei. qa hō tenet̄ ipm super oīa diligere etiam plusq̄ȝ seipm. ppter eius amorē teipm debes refrenare a vicijs ⁊ cōcupiscentijs cauere. Et q̄re debes ipsū intantū diligere. certe qa te creauit. te plasmauit te ad silitudinē suam fecit. te redemit ⁊ vitā eternā dabit. Tertia cathena est pudor hōminis peccare in conspectu dei. quia omnia videt ēt minimā cogitatōȝ quā ī corde habes. ppt̄ ista tria hō dȝ seipsum cohibere. nullo mō deū p peccatū offendere. Senescalcus est hō cui tradidit aīam cū qnqȝ sensibus ⁊ carnē sic dedit ad regendū vt p eis rn̄deat qn̄ dñs noster iesus xps ad iudicium veniet. Sed miser hō q̄ non diligit deum cathenas frangit. q: postponit dei timorē ñ curat cogitare q̄ iusto iudicio hominē etnalit̄ dānat. postponit dei amoreȝ nō curat pēsare quanta iudicia amoris et

ostendit. q eũ de nihilo plasmauit ad eius
similitudinem fecit. eum sua imagine diuina
decorauit. ꝑ eo se humiliauit. naturã no-
strã assumpsit. ꝓprio sanguine eum rede-
mit. nec pudorem peccandi coram dño deo
suo habuit. Omnia in cõtrariũ ꝑpetrat ⁊
aĩam suam occidit. ideo cũ venerit dies iu-
dicij tũc apparebit peccator ⁊ ñ poterit ad
obiectũ rñdere. Tũc de⁹ tradet eũ tortori-
bus infernalibus sicut ipse testatur Math.
xv. Ite maledicti in ignẽ etnum. Studea-
mus ergo ante oĩa aĩam a peccato custo-
dire si desideramus ad eternam vitam per-
uenire.

De execrabili dolo vetularũ.
Capitulum. xxviij

Imperatrix quedã erat in cui⁹ imperio erat quidã miles
q nobilẽ vxorẽ ⁊ castã atq3 deco-
ram habebat. Cõtigit q miles ad ꝑegrinã-
dũ ꝑrexit sed prius vxori dixerat. Nullũ cu-
stodẽ vltra te dimitto. qa satis credo q nõ
indiges. Parato comitatu abijt. vxor vo
caste viuẽdo domi remansit. Accidit scił q
ꝑcib⁹ cõpulsa cuiusdã sue vicine epulan-
di causa domũ eius ingrederet quo pacto
ad ꝓpria remeauit. quã quidam iuuenis a-
spectã acri amore cupit amare ⁊ plurimos
nuncios ad eã direxit cupiens ab illa quã-
tum ardebat amari. Quibus contemptis
eum penit⁹ spreuit. Ille vo se oĩno cõtem-
ptũ videns adeo dolens efficit q infirma-
bat. sepe tñ illuc ibat sed nihil ei valuit eo q
domina per omnia eũ spreuit. Accidit qua-
dã die q iuuenis ad ecclãm ꝑrexit dolens
ac tristis. obuiam ei habuit quandam vetulã
in ꝓposito sanctã reputatam que cũ iuue-
nem tristem vidisset cãm tante tristicie ab
eo quesiuit. Ait ille. Quid ꝓdest mihi tibi
narrare. Ait illa. Oportet q vuln⁹ tuũ de-
tegas si opam medicantis expectes. Ideo
oñde mihi cãm tanti doloris cũ dei adiu-
torio te curabo. Juuenis cũ hoc audisset
ostendit ei quõ dñam dilexit. Ait vetula.
Perge cito ad domũ tuã q2 infra breue tẽ-
pus te curabo. His dictis iuuenis ad do-
mũ ꝑrexit ⁊ vetula ad ꝓpria remeauit. Ve-
tula ista quandam caniculã habebat quam
duob⁹ dieb⁹ ieiunare coegit ⁊ die tertia pa-
nem sinapi confectũ canicule ieiunanti de-
dit. quẽ cũ gustasset ꝑ amaritudine oculi
ei⁹ lacrimabant tota die. Tunc vetula ad
domũ dñe ꝑrexit cũ canicula quã iuuenis
dilexit intantũ. statim a dña est honorifice
suscepta eo q reputabat sancta. Dũ autem
adinuicẽ sederent dña paruam caniculã
lacrimantẽ respexit admirabat multũ ⁊ q-
siuit cãm. Ait vetula. O charissima amica
noli querere quare lacrimat q2 tantũ dolorẽ
habet q vix poterit tibi intimari. Dña vo
magis ac magis istigabat vt diceret. Cui
vetula. Hec canicula erat filia mea casta
nimis ⁊ decora quam iuuenis quidam vehe-
mẽter adamauit sed adeo casta erat vt oĩ-
no sperneret illũ amorẽ. vñ iuuenis tantũ
dolens ꝑ dolore mortuus est. ꝓ qua culpa
deus conuertit filiam meã in caniculam.
sicut tu vides. His dictis incepit vetula fle-
re dicẽs. Quotiẽs filia mea recolit q tam
pulchra puella erat ⁊ mõ canicula flet ⁊ cõ-
solari nequit. imo oẽs ad fletũ excitat ꝑ ni-
mio dolore. Audiẽs hec dña intra se cogi-
tabat Heu me simili mõ quidam iuuenis
me diligit ⁊ ꝓ amore meo infirmat. ⁊ totũ
ꝓcessũ vetule narrauit. Vetula hec audiẽs
ait. O charissima dña noli amorẽ iuuenis
spernere ne forte ⁊ tu mutaberis in canicu-
lã sicut filia mea qđ eẽt damnũ intolerabi-
le. Ait dña vetule. O bona matrona date
mihi sanũ cõsiliũ vt nõ sim canicula. Que
ait. Cito ꝓ illo iuuene mitte ei voluntatem
suam sine vlteriori dilatiõe facias. Ait illa.
Rogo sanctitatẽ tuã vt tu pergas ad eum
⁊ tecũ ducas. scandalum posset eẽ si ali⁹ ad
eum accederet. Cui vetula. Tibi cõpatior
libenter tibi eũ adducã Perrexit ⁊ iuuenẽ
secũ duxit ⁊ cũ dña dormiuit. Et sic ꝑ vetu-
lam dña adulterium cõmisit.

Moralisatio

Charissimi. Iste miles est xpus. vx-
or casta ⁊ decora anima ꝑ baptis-

mum lota. cui dedit deus liberū arbitrium et sue voluntati tradidit quō de hoc mundo ad patrē ascendat. Mulier ista .s. aīa inuitatur ad cōiuiuiū q̄rens inclinat ad carnalē cōcupiām. Quia cōuiuiū hoīs carnalis ē semp in delicijs viuere. statim iuuenis .id ē mundi vanitas eam inq̄ntum potest allicit vt ei adhereat. Si vero non cōsenserit adest vetula .s. diabolus q̄ circuit querēs quā deuoret. aīam .s. p̄ncipaliter q̄ntū potest sollicitat vt peccato consentiat. Et quō. Certe ondit sibi caniculā flentē. Canicula ē spes longe vite et nimia de dei misericordia psumere quā multi habēt intātū q̄ cito ad peccatū inclināt. qa sicut canicula ista ex sinapi lacrimabat. sic spes sepius aīam affligit ne ad veritatē attingat intantū q̄ hō peccato consentit. Si ergo volumus castitatē aīe seruare et mundi deceptionē p̄cauere fugiamus mundū sūmope. qa oē qd ē in mūdo aut est supbia vite aut cōcupiscentia oculorum aut concupiscentia carnis. et ideo sūmum remedium est illum derelinquere si volumus p̄mium etnū obtinere.

Nota de iudicibus malis. Capitulum .xxix.

Erat quidam imperator q̄ statuit p lege q̄ sub pena graui q̄libet iudex recte iudicaret. et si oppositum faceret nullo mō misericordiam inueniret. Accidit casus q̄ q̄dam iudex muneribus corruptus falsū iudiciū dedit. Imperator cū hoc audisset seruis suis p̄cepit vt eū excoriarēt. et sic factū ē pellē eius in loco vbi iudex sedere deberet posuit ad significandū q̄ ille iudex cogitaret. q̄ amplius falsū iudiciū nō daret. Rex vō filiū iudicis defuncti iudicē cōstituit dicēs ei. sedebis super pellē patris tui vt iudices ppl'm meum Si vō aliqs affert tibi donū vt declines a via recta ad pellem patris tui respice ne tibi hoc idem cōtingat. Moralisatio

Carissimi. Imperator iste ē dñs noster iesus xp̄s q̄ istam legē edidit. Unde Deutero. Iudices et magistratus cōstitues &c. Ipse vō recte et oī tpe nos iudicat. qa pater noster celestis totum iudicium filio dedit. Iudex q̄ male iudicauit est q̄libet homo q̄ habet seipm q̄ntū ad vite rectitudinē iudicare qd et q̄ntū contra deū deliquit. Si vō aliqs vestrū sit muneribus .id ē malis humoribus corruptus dz excoriari .i. in oībus vicijs suis p pniam denudari vt poterit dicere verbum illud Iob. Pellem p pelle et q̄cqd homo habz dabit p aīa sua. Pellis que ponit p memoria in sede est xp̄i passio quā hō debz habere retentam in sede cordis sui eū cōtra deū et salutem aīe sue delinquat. sicut scriptū ē Memorare nouissima tua et in etnū nō peccabis. xp̄s nō tantū pellē in sede crucis p nobis dedit sed etiam vitam. et ideo si veri filij sumus eū p peccatū offendere non debemus Et si contingit nos labi respiciamus ad crucem quā tū p nobis sustinuit vt emendemus cum opibus misericordie. et p cōsequens vitam etiam obtinebimus.

De peccato et iudicio. Cap. xxx.

Erat quidā rex q̄ statuit p lege q̄ victori de bello redeunti fieret triplex honor. et tres molestie. Primus honor q̄ victori obuiabat ppl'us cū leticia. Scd's q̄ oēs captiui currū eius ligatis manibus et pedibus retro sequebātur. Tertius honor q̄ induit tunica iouis sedebat in curru quē trahebāt quattuor eq̄ albi et ducebāt vsq; ad capitoliū. Ne cum his honoribus obliuisceretur sui triplicē molestiam oportebat illū sustinere. Prima est q̄ cū eo ponebatur in curru q̄dam seruilis cōditionis vt daret spes cuilibet q̄ntūcūq; vilis cōditiōis puenire ad talē honorē si p bitas mereret. Scd'a molestia erat q̄ iste seruus eū colaphisabat ne nimis superbiret et dicebat. Gnotoseauton .i. nosce teipm et noli supbire de tanto honore. respice post te. hoīem te eē memēto. Tertia molestia erat q̄ illa die licebat cuilibz dicere in personam triumphantis quicq̄d vellet .s. omnia opprobria.

Moralisatio

Carissimi. Iste impator ē pat̃ cele
stis. victor de bello dñs noster ie/
sus xp̄s q̄ cōtra diabolū victoriã
obtinuit. Unde i die palmaꝝ triplex honor ei
fiebat. Primo q̄ ei obuiauit populus q̄n
oēs cōtra hierusalē prexerunt cum ramis
palmarū ⁊ vestimentis ⁊ pueri clamabāt.
Osanna filio dauid. Secundus honor q̄
oēs captiui ⁊c. Isti captiui erāt iudei ⁊ pec
catores in peccatis ligati q̄ currū hūanita
tis ei⁹ ꝓsequebant̃ vidētes signa ⁊ ꝓdigia
que faciebat. Terti⁹ honor q̄ victor indu/
tus erat tunica iouis. Tunica ista erat di/
uinitas hūanitati interi⁹ cōiūcta quē tra/
hebāt q̄ttuor equi albi. i. q̄ttuor euāgeliste
q̄ de ei⁹ diuinitate ⁊ hūanitate loquebant̃.
Contra istos honores triplex ei molestia
fiebat. s. q̄ vn⁹ seruilis ꝯditōis ponebat̃ cū
eo. s. latro pessim⁹. Scda molestia erat q̄
serui cū colaphisabāt. Sic iudei xp̄o fece/
rūt dicētes. Prophetisa nobis q̄s ē q̄ te p/
cussit. Tertia molestia q̄ oīa opprobria ei
dicebant. sic iudei in faciē eius expuerūt et
opprobria dixerūt.

De rigore mortis. Cap. xxxi.

Legitur de morte
alexandri. cū sepultura eius fiet
aurea plurimi pħi ad eā cōuene/
runt de quib⁹ vn⁹ dixit. Alexander heri ex
auro fecit thesaurū ⁊ nūc ecōuerso aurū
ex eo fecit thesaurū. Alius dixit. Heri n̄ suf
ficiebat alexandro tot⁹ mūd⁹ hodie suffici
unt ei tres vl' q̄ttuor vlne panni. Ali⁹ dixit
Heri alexander ipl'o impabat. hodie ipl's
impat illi. Alius dixit. Heri alexander po/
tuit a morte multos liberare hodie ipe ia/
cula mortis non potuit vitare. Alius dixit
Heri terrā p̄mebat. hodie ab eo p̄mit̃. Ali
us dixit. Heri alexandrum oēs timebant.
hodie eū vilem omēs reputant. Ali⁹ dixit.
Heri alexander m'ltos amicos habuit. ho
die nullū. Alius dixit. Heri alexander du/
xit exercitū. hodie ab illis ducit̃ sepulture

Moralisatio

Carissimi. Iste alexander p̄t dici
q̄libet diues isti⁹ mūdi q̄ labora/
uit totaliter in mūdanis. Aliqui
magis laborāt q̄n moriūt̃ circa funeralia
sua cum magna pompa q̄ȝ circa aīam q̄
iacet in penis. Ibi adducti sunt doctores.
ac sacre scripture expositores q̄ dicunt̃ di/
uites hui⁹ mūdi ex auro mundano. Mō
diues hui⁹ mundi facit thesaurū. hoc ē di
ctū. Homo tenet̃ de bonis mundanis im/
pleri. i. bonis v̄tutib⁹ sicut est dare elemosi
nam. vestire nudū ⁊c. Et sic facit de eo q̄n/
tum ad aīam in celo thesaurū. Itē dicunt
Nō sufficit auaro mūd⁹. q̄a quanto plus
hȝ tanto plus cupit hr̄e. ⁊ hec est fatuitas. q̄
mūd⁹ deficiet sibi in morte. Sȝ si de omni
labore suo duas vel tres vlnas vilis pāni
obtinuerit multū ē. Itē dicūt. diuites duȝ
viuunt impant. sed post mortē q̄libet pau/
per ei impat. ⁊ q̄ȝdiu viuit diues multos p̄t
a morte liberare. ⁊ tn̄ null⁹ diues q̄ntūcun
q̄ȝ potēs in necessitate iacula mortis euade
re pōt. Itē hō terre dominat̃. sed in morte
ei dñat̃ q̄a totū corp⁹ hoīs p̄ terrā ꝯsumit̃
⁊ q̄ȝdiu hō viuit timet̃ sicut scriptū ē. Faci
es hoīs. facies leonis. sed in morte vilis ab
oībus reputat̃. Itē q̄ȝdiu viuit amicos hȝ
sed in morte oēs recedunt ⁊ ipm̄ solū relin
quunt. q̄ȝdiu homo vixit potuit multos se
cum acq̄rere ⁊ ducere. sed in morte ab alijs
ducetur. Unde xp̄s dixit petro. Alius cin
get te. ⁊ ducet quo tu non vis.

De inspiratione bona. Capitulū. xxxii.

Refert seneca q̄
in corporibus venenosis ꝓpt ma/
liciā veneni ⁊ nimiā frigiditatem
nullus vermis nascit̃ sed si pcussa fuerint
fulmīe p⁹ paucos dies vermes ꝓducūt.

Expositio

Carissimi. Per corpa venenosa i/
telligo hoīes in peccato mortali
venenatos. tales p̄ frigiditate pec
cati vermē ꝓducere nō possunt. ⁊ ideo per
cutit eos deus fulmine dum talib⁹ infun/

dit gr͞am quaꝫ si pctoꝛ recipe voluerit cito
cõuerti pt. Et iõ sanũ ꝯsiliũ ē vt cito ꝑ ꝯtri/
tioꝫ ꝯuertamur ad xp͞m. Q̄d nobis ꝛc.

De iactantia

Capitulum. xxxiij

Refert enim uale
rius ꝙ homo q̄dam noīe patin⁹
flens dixit filio suo ꝛ oībus vici/
nis suis. Heu heu mihi habeo in orto meo
arboꝛē infelicē q̄ vxoꝛ mea p̄ma se suspen/
dit. postmodũ scd͞a. mō tertia. Et ideo do/
loꝛ est mihi miserabilis. Ait vn⁹ cui nomē
Arrius. Miroꝛ te de tantis successib⁹ la/
crimas emisisse. Da mihi rogo te tres sur/
culos illi⁹ arboris. q2 intēdo int̄ vicinos di
uidere vt q̄libet arboꝛē habeat ad vxoꝛem
suã suspendendam. ꝛ sic factũ est.

Moꝛalisatio

Karissimi. Hec arboꝛ ē sc͞tã crux in
qua pependit xp͞s. Hec arboꝛ dꝫ
poni in orto hoīs dũ aīa hꝫ iugē
memoriã ꝺ passiōe xp͞i. In ista arboꝛe tres
vxoꝛes suspendunt. s. supbia vite. cõcupis/
centia carnis et concupia oculoꝛum. Hō
eni dat⁹ mundo tres vxoꝛes ducit. Una ē
filia carnis q̄ vocat̄ voluptas. Alia filia
mundi que vocat̄ cupiditas. Tertia filia
diaboli que vocat̄ supbia. sed cum pecca/
toꝛ gratia dei adheret p̄nie iste vxoꝛes vo/
luntates suas non habentes suspendunt.
Cupiditas se suspendit fune elemosyne. su
perbia fune humilitatis. Voluptas se sus/
pendit fune ieiunij ꝛ castitatis. Iste q̄ q̄si
uit surculos ē bon⁹ xp̄ian⁹ q̄ toto conami
ne h̄ debet appetere ꝛ q̄rere. nō tm̄ ꝓ se. sed
ꝛ aliis vicinis. Ille q̄ fleuit ē miser hō q̄ ma
gis diligit carnē ꝛ ea q̄ carnis sũt q̄ꝫ ea q̄ sc͞i
spũs sc͞ti. Tũ sepius stat ad informatiōꝫ bo
ni viri ad rectã vitã poterit duci. ꝛ sic vitaꝫ
eternam obtinebit

De ponderatione vite

Capitulum. xxxiiij

Legitur de rege
alexandro q̄ habebat Aristote/
lem magistrũ de cui⁹ doctrina multũ ꝓfe/
cit ꝛ multos v̄tutes ab eo didicit. Int̄ cete
ra a magistro suo q̄siuit aliq̄ sibi ꝛ aliis ꝓ
ficua dici. Ait magister. Fili ausculta dili/
genter ꝛ si meã doctrinã tenueris ad mag
nũ honoꝛē puenies. Septem sũt que te do
cebo. Primũ ē staterã ne transileas. Secũ
dũ ē ignē cũ gladio ne foueas. Tertiũ ē co
ronã ne carpes. Quartũ coꝛ auicule ne co
medas. Quintũ cũ ꝓfectus fueris ñ redeas.
Sextũ ꝑ viaꝫ publicã ne ambules. Se
ptimũ irundinē garrulantē in domo non
pmittas. Rex in istis septē miro modo stu
duit ꝛ pfecit q̄ꝫdiu vixit.

Expositio.

Karissimi. Statera ista ē vita hu/
mana. Duo i pēsis sũt ingress⁹ in
mundũ ꝛ egressus ab eo. Ponat̄
ergo hō in vna pensa. s. in pauptate cũ q̄ i/
gressus est. ꝛ in alia paupertate cũ qua egre/
diet̄. ꝛ īueniet ꝙ eque pōderabit sicut pau/
per ingredit̄ sic paup egredit̄. Ecc͞s. v. Si/
cut egressus ē nud⁹ de vtero matris sue sic
reuertet̄ ꝛ nihil aufert secum de laboꝛe suo.
Item pone in vna pte statere temp⁹ in q̄
peccasti. ꝛ tũc quero sic xp̄s quesiuit a pa/
tre filij infirmantis q̄ñ ei accidit. R̄ndit ei
pater. Ab infãtia ꝛc. Et ego quero a te q̄ñ
incepisti peccare. Heu r̄ndebis. Non heri
nec pridie ſꝫ ab infantia. Pone ergo tem/
pus peccati in vna pte ꝛ mun⁹ ponderabit.
Non ergo transilies staterã ſꝫ bene pensa
quō. pone ad aliã temp⁹ p̄nie. sed nescis q̄ꝫ
diu possis penitere. ido multiplica opa pe
nitentie vt eque ponderent tuis malefactis
sicut dixit Zacheus. Si q̄d aliquē defrau
daui reddo q̄druplum. Nō ergo trãsilias
vltra istam staterã. hoc ē. non nimis cupi/
as vltra que sunt necessaria victui. sicut le/
gitur de vulture. Vultur cũ cepit p̄dam ꝓ
bat an totã p̄dã possit secũ poꝛtare ꝛ cum
ea volare vel nō. si nō. diuidit ꝛ tantũ secuꝫ
poꝛtat ꝙ possit secũ volare. ꝛ sic tãtũ hꝫ de
p̄da ꝙ sibi sufficit. Eodem mō hō deberet
facere. Multi sũt q̄ diuitias ꝓ p̄da ponũt
vt diuites fiant nocte dieq̃ laboꝛãt. aliena

rapiunt ⁊ cū habuerint in abſcondito po/
nunt ⁊ per illam detinētur ꝙ ad deū vola/
re nō pñt. ⁊ hec ē mag̃ fatuitas ꝙ illis vtūt
que ſecū portare nō pñt. Diuidat̃ ergo p/
da .i. diuitieꝙ ſibi neceſſariū teneat. reſiduū
det paupib⁹ ⁊ ſic poterit ad deum volare.
Secundum eſt ignem cum gladio ne fo/
ueas .i. iracundū cū verbis aſperis ne ꝓuo
ces. Ira enim compat̃ igni quia cū aliqͦd
iracūdo deficit. ſtatim inflammatur. Iſte
ignis nō ē fouendus gladio. Gladius vͦo
eſt lingua hominis que ad modū gladii
materialis lata ē ⁊ acuta ex vtraqꝫ ꝑte ps.
Lingua eoꝝ gladi⁹ acut⁹. Eſt enī d̃ iracū/
do ſicut de calce. In calce eſt calor ſopitus
ſed ſi ſupponat̃ aqua ſtatim inflammat̃ et
fumū exire facit. Sic ē cū iracundo in q̃ eſt
ira ſopita cū audierit v̓ba aſpera ſtatim ī/
flammatur ⁊ fumū ire ⁊ rixe exire ꝑmittit.
⁊ ideo ignē non debem⁹ fouere cū gladio.
Tertiū eſt coronam ne carpas .i. leges ci/
uium ne repħēdas. Ciuitas in qua ſum⁹
eſt eccl'ia. leges hui⁹ ciuitatis ſunt doctrīe
eccl'ie quas nullus ſapiens debet reprehē/
dere. ſed humiliter audire ⁊ imitari. ſꝫ iſta
doctrina multos habet repħēſores. qđ ptꝫ
ex eo ꝙ hꝫ paucos auditores. et ideo nobiſ
eſt neceſſe verba dei audire et ei⁹ p̄cepta et
nobiſcū firmiter retinere ſi intendim⁹ ad
eternā patriā venire. Quartū eſt cor aui/
cule ne comedes .i. nulli aduerſitati tꝑali tri
ſticiam odium inuidiam in corde tuo ha/
beas. q̃a Prouer. xxv. d̃r. Sicut vermes li
gno ⁊ tinea veſtimēto ſic triſticia viri nocꝫ
cordi. Homo ergo ſe iungat deo ꝑ bonā
vitam. ⁊ ſemꝑ habeat in corde recentē me
moriam ⁊ nullū dolorem ſentiet. imo plus
de aduerſitate gaudebit. Ibant apl'i gau/
dentes ⁊c. Quintum eſt cum ꝓfectus fue/
ris nō redeas .i. cum a ſtatu culpe receſſeris
nō redeas ad vomitū pctī. De iſta ſapiā
habet̃ Eccl'. xxi. Fili peccaſti non adiicias
vltra. Sed timeo ꝙ multi ſunt ad modū
canis. de quibus loquitur petrus. Sic ca/
nis reuerſus ad vomitū ſuū. ſic peccator
qui iterat vias ſuas malas. Item ē de mł'
tis ſicut de vipera. Vipera enim volens
copulari cum lampreda fugit venenum.
tūc vipera in q̊dam loco venenū euomit.
et ſic copulatur ei. ⁊ poſtea redit ad vene/
nū. Sic mł'ti volētes xp̄o copulari ī altari
euomūt venenū dū pctā confitent̃. ſed po/
ſtea redeunt ad illud. Sextū ē ꝑ viā publi/
cam ne ambules. Via publica ē via pctō/
ris. ꝑ quā maior ps mūdi trāſit. q̃a lata eſt
Math. vij. c. Spacioſa ē via que ducit ad
ꝑditionem ⁊ multi ſunt q̃ ambulant ꝑ eā.
Unde notandū ē ꝙ alique ſūt beſtie que
nunquā ꝑ viam rectam ambulāt vt canes
fugiant. Sic dꝫ hō dū ē in mūdo ⁊ in ꝑicu
lo ꝓpt̃ canes infernales fugere q̃ eū ſequū
tur. ſicut dicit ps. Circūdederūt me canes
multi. Fugiendū eſt de tali via. quia ibi ſūt
venatores diaboli qui triplici genere vena
tionis vtunt̃. Tria enim ſunt genera vena
tionis et omnia ſunt dolo plena. Primū
genus eſt qui venantur beſtias fugitiuaſ
⁊ iſti faciunt foueas vt eas capiāt. Fouee
iſte ſunt vſure ⁊ bona temporalia. vt men
dacia. falſa iuramenta et deceptiones in q̃
bus cupidi decipiuntur. Secundum ge/
nus venationis eſt qui venant̃ aues. Iſti
ponūt laqueos q̃ ſunt falſi aduocati ⁊ pla
citatores ac iudiceſ q̃ per munera corrum
punt̃ qui faciunt leges vt capiant pauꝑes
Tertium genus ē piſcatorum qui ponūt
retia ſua ad accipiendū omne genus hu/
manum. Iſti ſunt luxurioſi. Mulieres ſūt
retia diaboli. per que fere de omni ſtatu ca
piuntur aliqui. Septimum eſt irundinē
garrulantem in domo non permittas. id
eſt peccatum in corde. contra quod ſemꝑ
murmurat cōſcīa. Sicut habetur d̃ iona
q̃ꝫdiu erat in nauiſ ꝓfunditate nō poterat
eſſe tranquillitas maris. Eodē mō q̃ꝫdiu
hoſpitatur peccatum in corde hominis.
ratione cuius cōſurgit tempeſtas magna
dum cōtra deū murmurat cōſcientia. nec
trāquillitas eē poteſt donec ionas in naui
⁊ peccatū in corde expellat̃. ⁊ ceſſabit tempe
ſtas .i. remorſus cōſcie donec peccatū ī ꝓ/
fundo inferni demergat̃. Ideo non ſuſti/

neam⁹ irundinē.i.peccatū in corde sed de⸗ sideremus vitam eternam obtinere. Ad quam nos perducat ꝛc.

¶ De pacis reformatione ꝛ vindicta eā dissipantium.

¶ Capitulum.xxxv.

Legitur in gestis romāorū q̄ talis erat cōsuetudo q̄ cū formari deberet aliq̄ pax inē magnos inē q̄s discordia erat ascēdebant montē magnū ꝛ altū ꝛ ducebat agnus et occidebat et in cōsortiū eoꝝ sanguis eius effundebat in pacis reformationem in sig nū q̄ q̄cūq̄ȝ illoꝝ pacē dissiparet d̄ eo mag vindicta reciperet ꝛ sanguis ei⁹ effūderet.

¶ Moralisatio

Carissimi. Magni dn̄i fuerūt de⁹ pater ꝛ homo. De deo dicit psal. Magnitudinis ei⁹ non est finis De hoīe q̄ ad imaginē dei factus est. psal. Oīa subiecisti sub pedibus eius ꝛc. Inter istos magna erat discordia intantū q̄ q̄t⸗ cunq̄ȝ moriebāt ad infernū descēderunt. Postea facta ē pax magna inter deum et hoīem.i. cui⁹ pacis reformatiōe ducebatur agnus.i.xp̄s sup montē caluarie vbi occi⸗ debat et effundebat sanguis ei⁹ in signum q̄ q̄cunq̄ȝ eoꝝ pacem dissiparet de eo ma⸗ xima vindicta recipet ꝛ sanguis eius effū⸗ deret. Jō si pactum cū deo fregerim⁹. gra uis vindicta sequet. Quātā vindictaȝ cre dis te habere si ea q̄ ī baptismo promisisti fregisti.

¶ De cursu vite hoīs.

¶ Capitulum.xxxvi.

Legitur de quo dam rege q̄ añ oīa naturaȝ hoīs desiderabat scire. In cui⁹ imperio erat q̄dam phūs sagax valde de cuius cō silio operati sunt multi. Rex cum de eo au⸗ disset nuncium ad eum direxit vt sine vlte⸗ riori dilatione ad eū veniret. Phūs cuȝ vo lūtatē regis intellexisset venit ad regeȝ. Ait ei rex. Magister a te sapiam ꝛ doctrinam volo audire. dic mihi in p̄ncipio q̄d ē hō. At ille. Hō est miser toto tp̄e vite sue. vide p̄ncipiū tuū mediū ꝛ finē ꝛ inuenies q̄ ple⸗ nus es miserijs. Vn̄ Job. Hō nat⁹ d̄ mu liere ꝛc. Si respicis p̄ncipiū īuenies te pau perē ꝛ īpotētē. Si mediū inuenies mūduȝ angustiantē ꝛ forte aīam tuā cōdemnātē. Si finē terram te suscipientē. Et iō dn̄e mi rex non habeas memoriaȝ supbiendi. Ait rex. Magister q̄ro a te q̄ttuor q̄ōnes q̄s si bn̄ solueris te ad dignitates ꝛ diuitias pro mouebo. Pria q̄ō est q̄d ē hō. Scd̄a cui ē silis. Tertia vbi ē. Quarta cū q̄b⁹ socijs ē. Ait phūs. dn̄e ad p̄mā q̄ōnē rn̄debo q̄ñ q̄ ris q̄d ē hō. Dico q̄ est mancipiū mortis. hospes loci. viator transiens. Mancipiuȝ d̄r q̄r manū mortis euadere non pōt quia mors oēs labores ꝛ dies rapit. ꝛ b̄m q̄ me⸗ ruit habebit p̄miū vel suplıciū. Item hō ē hospes loci. q̄a obliuioni tradit. Itē ē via tor trāsiēs siue dormiēdo siue vigilando si ue comedendo siue bibēdo siue aliud faci endo sp̄ ad mortē currit. Ideo debem⁹ per viam nobis puidere de victualib⁹.i. de bo nis v̄tutib⁹. Scd̄a q̄ō est cui hō sit similis. Dico q̄ similis ē glaciei que ꝓp̄t caloreȝ ci⸗ to dissoluit. Sic homo d̄ terra et de elemē tis cōpaginat⁹ p̄ calorem infirmitatis cito dissoluit ꝛ corrūpit. Item silis ē pomo no uo. quoniam sicut pomū nouū pendens ī arbore cum debet ad crementū debitū ve⸗ nire. modico tamē verme interius exorto corroditur ꝛ subito corruens inutile efficit Sic homo in puericia sua crescens subito oritur in eo īfirmitas interius ꝛ anima ex⸗ pellit ꝛ corpus corrumpit. Unde ergo su⸗ pbit hō. Tertia questō est. Ubi est homo Dico q̄ in bello multiplici. s. ꝯ mūdū dia⸗ bolum ꝛ carnem. Quarta cū q̄bus socijs ē hō. Rn̄deo cum septē socijs q̄ eum conti nue molestant. q̄ sunt fames. sitis. calor. fri gus lassitudo. infirmitas ꝛ mors. Prepa ra ergo aīam ꝯ diabolum mundum ꝛ car nem. quorum bella.id ē temptatiōes sunt diuersa. Et diuersimode ꝑparanda ē ani⸗ ma vt eis resistat. Caro autē temptat nos

p luxuriā ⁊ voluptatē. Mundus p diuiti arū vanitatem. Diabolus p sup̄bie vilitatem. Si ergo caro temptat te istam adhibe medicinam. habeas in memoria q̄ caro que te prouocat ad peccatū vertet̄ in cineres die ⁊ tpe ignoto ⁊ aīa p eius delicto penā eternam sustinebit. Sap. ij. Extinctus cinis erit corpus nostrū. Et sequit̄. Postea erit obliuio ⁊ nemo habebit memoriā operū nostrorū. Et si iste cinis sit in memoria temptationē impediat ne pcedat ad actuz. Si mundus te temptat p vanitatē adhibe istā medicinā. Considera diligēter ipsius ingratitudinē. ⁊ nunq̄z sibi seruiēdi habebis voluntatē. Nam ita ingrat⁹ est mūd⁹ ⁊ licet p totam vitam tuā illi fideliter seruias nihil asportare tecum te pmittit. nisi peccatū. est enim de mundo sicut de pdice. Perdix habens pullos suos sciens venatorē appropinq̄re nido vt venatorē retrahat a pullis venit ppe venatorē ⁊ fingit se posse nō volare. qđ venator credens eē veruz insequit̄ paulatim. Illa volat ⁊ ipe post illam vadit sperans illam cape. ⁊ sic sēp facit donec elongatus est a pullis. ⁊ sic dcipit̄ venator q̄ nec pdicem nec pullos habet. Sic est de mundo. Venator q̄ nido pullorū appropi quat est bon⁹ christian⁹ qui victum ⁊ vestitum ⁊ alia cum labore acquirere nitit̄.

Sed mundus hoīem libenter sustinet. tali applaudit ⁊ simulat ac si sequi vellet ⁊ semper cū honore manere. qđ vidēs hō sepe ab operib⁹ bonis recedit ⁊ mundi vanitatem sequitur. ⁊ tūc mundus illum ab amore dei ⁊ bonis operibus elongat. Deinde mors illum subtrahit a seculo ⁊ manet ille miser deceptus. q̄a nō habet mundū quez sequatur nec fructum bonoz operū a quibus elongat̄. Ecce quō mund⁹ suis seruitoribus reddit mercedem. Et hoc est qđ dr̄ Jacobi. ij. Totus mund⁹ in maligno positus est. Omne qđ est in mundo. aut ē superbia vite ⁊ reliqua. Tertiō si te temptauerit diabol⁹ adhibe istā medicinam. Habeas in memoria passionem xp̄i p quā superbus cedit̄ ⁊ non habet ptātē resistendi. Vñ apl̄us. Induite vos armaturā dei vt possitis stare ⁊c. Vñ refert Solin⁹ de mirabilibus mundi q̄ alexander equuz quendaz habuit q̄ vocabat̄ bucefalus cui⁹ erat consuetudo q̄ q̄n erat armat⁹ ⁊ parat⁹ ad bellum nullum sessorem retinebat. nisi solum alexandrum. Sed si ali⁹ eū ascenderet statim piecit a se. q̄n vō nō erat armat⁹ famuli sup eum sedere pmittebant̄. Sic hō armatus xp̄i passione nulluz recipit in corde nisi impatorem deū omnipotentem. Sed si aliqua temptatio diaboli cor suū ascendere velit statī virtute passionis xp̄i habz ptātem deijciendi eaz. Si vero ista careat armatura dei statim pnus erit ad omnes temptationes recipiendas. Studeam⁹ ergo bonis virtutib⁹ armari vt tandem puenіamus ad gloriam dei

De mentis in celum erectione

Capitulum. xxxvij

Refert plinius q̄ aquila in altū volat ⁊ nidificat cuius pullis insidiat̄ serpens q̄dam qui vocatur parnas. Qui videns se non posse appropinquare propter altitudinem trahit ad se ventū ⁊ venenū emittit vt aer infectus p venenum ad pullos deductus illos occidat. Sed aquila ista ex instinctu naturali mirabilem adhibet cautelā. Portat enim lapidem qui vocatur achates et ponit in nido in illa parte que ē cōtra ventum. et iste lapis virtute sua venenum expellit ne ad pullos accedat. ⁊ sic pulli saluantur ne interficiant̄.

Moralisatio

Carissimi. Per aquilam que ē ardui volat⁹ ⁊ acuti visus homo intelligit̄ cui⁹ vita ⁊ desideriū a terrenis d̄beat eleuari vt dicere possit cū apl̄o Phil. iij. Nostra cōuersatio in celis ē. In hac altitudine cōuersatōis debem⁹ pullos id est opa nostra bona proponere. tūc serpēs āntiqu⁹ .i. diabol⁹ q̄rit illū occidere per appositionē alicui⁹ peccati mortalis. s3 forte ppt̄ vite eminentiā ppositum suum non

pōt adimplere. Tūc vadit diabol⁹ ⁊ tem/ptat illos vento inficere dū laudē hūanā sibi cōmēdat que sibi sepi⁹ veniet. ⁊ si ꝓpt appetitū talis laudis faciat bona opa. mo/rient pulli q̄ ad meritū. Accipiamus ergo petrā .i. xp̄m ⁊ ponam⁹ int̄ opa nostra ⁊ vē tū vane glie. ⁊ sic opa nostra dirigam⁹ ad deū. ⁊ erit nobis retributio magna. Quia sicut vobis constare dʒ tres sagittas dn̄s iaciet in hoīes valde acutas p̄ma vocatiōis. secunda disceptationis. tertia diffinitiōis. Sagitta vocationis qn̄ dicetur. Surgite mortui venite ad iudicium. De ista voca/tiōe habetur Joh. Omnes qui in monu/mentis sunt audient vocē filij dei. Et etiā Hieronim⁹. Siue comedā siue bibam se/per videt̄ in aurib⁹ meis sonare. Surgite mortui ⁊c. Sagitta disceptatōis qn̄ i iudi/cio dicet̄ peccatorib⁹. Esuriui ⁊ nō dedist; mihi mādücare. Sagitta diffinitōnis erit qn̄ iudex dicet. Jte maledicti in ignē et̄nū.

De cautela delendi peccata.

Capitulū .xxxviii.

Legitur tempore Henrici impatoris secūdi φ cum qdam ciuitas obsessa fuissʒ ab inimicis suis anteq̄ʒ inimici venerant ad ciuitatē qdā colūba in ciuitate dscēdit circa cuius collum inuente sunt littere q̄s defere/bat talis snīe. Generatio canina venit ⁊ e/rit gens contentiosa ꝯ q̄s ꝑ te ⁊ ꝑ alios le/gem tuam defendas.

Moralisatio

Carissimi. Per istā columbā qd i telligere possum⁹. nisi sp̄ūm sāctū q̄ in specie colūbe descēdit sup xp̄ʒ q̄ nobis cōfert lr̄ās cū nostra pctā manife/stat ⁊ nūciat nobis φ gens contentiosa ve/nit ad obsidionem .i. ad obsidēduʒ nos. scʒ hoīes ad pdēdū. Et iō dum lucē habemus ⁊ sp̄ūsanctū legam⁹ lr̄ās .i. peccata nostra ꝑ cōfessionem detegamus vt legem dei ser/uare possim⁹ et mortē euadere ne clause ꝑ mortē inueniant̄ in confessione nō mun/date in districto iudicio. Tu ergo diues si li signuʒ q̄ sua sapiā nouit diuitias distri/buere ⁊ auferre hʒ. tu potēs ⁊ fortis signuʒ patris q̄ sua potētia pōt te robustū facere ⁊ infirmitatēʒ deijcere. Habes tu pctā ob/stat signū sp̄ūsscti q̄ sua clemētia vult pctā nostra ad memoriā reuocare. nisi añ deuʒ hec signa ondceret hō iudiciū nō recte cre/deret fiendum. Sicut ip̄e ait. Joh. iiij. Ni si signa ⁊ prodigia videritis nō credetis.

De recōciliatiōe dei ⁊ homis

Capitulū .xxxix.

Legitur in gestis romanoꝝ φ int̄ duos frēs tanta erat discordia φ vn⁹ frat̄ oēs ter ras alteri⁹ destruxit. Audiēs hec Juli⁹ im pator grauē cōcepit ꝯ frēm ꝑsecutionem. Ille vō impatoris offensam pcipiens ve/nit ad frēm suū cui tot mala intulit petens miscdiam ab eo rogās insup eū quatinus int̄ impatorē et ip̄m pacē reformaret. Cir/cūstātes aūt dixerūt eū pacē n̄ meruisse sed grauē penā. Quib⁹ ille sic rn̄dit. Nō ē di/ligēd⁹ p̄nceps q̄ in bello ē mitis vt agn⁹ in pace seuer⁹ vt leo. Licet ergo n̄ ꝓmeret̄ fra ter me⁹ erga me. tn̄ recōciliabo eū si potero qꝛ iniuria quā mihi intulit satis vindicata est in illo q̄ miscdiaʒ iplorat. ⁊ sic int̄ impa/torē offēsū ⁊ frēm suū pacē reformauit.

Moralisatio

Carissimi. Isti duo frēs sūt filius dei ⁊ hō int̄ q̄s magna ē discordia qn̄ homo peccato mortali consē/tit. Et tantū tunc ꝑsequit̄ filium dei fratreʒ suū φ q̄ntū in eo est vult iterum crucifige/re. Unde ad Heb. Iterū crucifigentes fi/liū dei ⁊c. ꝓpt̄ que offēdit̄ summ⁹ impator pat̄ celestis. Accedam⁹ ergo frēm nostrū. id est xp̄m et petam⁹ ab eo misericordiam cū cōtritiōe cordis. ⁊ illud ꝓ vindicta suffi cienti reputabit vt nobis culpam nr̄ām re/mittat ⁊ pacē int̄ impatorē celestē ⁊ nos re formabit. Si ergo tu times ei⁹ iusticiā fu/ge ad eius misericordiam. quia maior est ei⁹ misericordia q̄ʒ nostra miseria. Unde ps. Misericordia ei⁹ sup omnia opa eius

¶ De modo tēptatōis ⁊ ꝑitia. ¶ Ca.xl.

LEgitur ut dicit macrobiꝰ q̄ erat q̄dam miles q̄ habuit vxorē suā suspectā q̄ plus aliū dilexit q̄ȝ ipm ꝓpt̄ aliqua audita ⁊ visa sepiꝰ. ab vxore q̄siuit si verū eēt. Illa simplicit̄ negauit q̄ nullū aliū p̄ter ipm intantū dilexit. Miles dictis eiꝰ nō acq̄euit q̄ndam clericū ꝑitū adijt ⁊ cū eo cōuenit vt d̄ h̄ veritatē ei ōn̄deret. Qui ait. Hoc n̄ potero temptare. nisi dn̄am viderē ⁊ cū ea fabularem. Et ille. Rogo te cum affectu vt hodie mecū cibū gustes ⁊ ego te cū vxore mea collocabo. Clericus aūt accessit ad domū militis. hora prandij venit. Juxta dn̄am ē collocatꝰ. Finito prandio clericus incepit cū dn̄a de diuersis negocijs habere colloq̄a. Hoc facto clericꝰ manū dn̄e accepit et pulsū suū tetigit. deinde sermonē de eo fec̄ cū quo erat scādalizata ⁊ vehement̄ suspecta. statim pre gaudio pulsus incepit velocit̄ moueri et calefieri q̄ȝdiu sermonē d̄ eo traxit. Clericꝰ hoc ꝑcipiēs sermonē incepit de viro suo habere. ⁊ pulsus statim ab omni motu ⁊ calore cessabat ex h̄ ꝑcepit clericus q̄ aliū dilexit. scȝ de q̄ erat scandalisata plusq̄ȝ ꝓpriū virū. et sic miles ꝑ clericuȝ ad rei veritatem ꝑuenit.

¶ Moralisatio

CArissimi. Miles iste ē xp̄s filius dei q̄ ꝓ nobis pugnauit ꝯ diabolū ⁊ victoriā obtinuit. Uxor ē aīa sibi ꝑ baptismū cōiūcta Osee.ij. Sponsabo te mihi ī fide. Sȝ vxor ista sepissime plꝰ aliū dilexit q̄ȝ virū suū. i. deū. Et h̄ satꝭ bn̄ poterit expiri ⁊ ꝓbari in istis diebꝰ. Si q̄s loq̄t̄ sicut faciūt viri eccl̄iastici v̄bū dei p̄dicādo salutē aīe ꝓnūciando. statim a multis odiosꝰ erit ⁊ q̄cq̄d dixerit ꝓ tedio ⁊ desolatiōe hēbunt. Et q̄re q̄a pulsus cordis preponit amorē. i. delectatōeȝ carnis ⁊ mundi aū̄ dei amorē ꝯ sacrā scripturā q̄ dicit. Añ oīa deū diligere debes. Sȝ si aliq̄ de mūdi vanitatibus inceperint dicere statiȝ iocundi ⁊ leti sunt ⁊ tēpus breue videt̄.

¶ De victoria xp̄i ⁊ charitate eiꝰ nimia. ¶ Capitulū.xlj.

COsdras imperator athenensiū cōtra dorenses pugnaturꝰ. ꝯgregauit exercitū ⁊ sup̄ euentu belli cōsuluit appollinē. Cui respōsum est q̄ alit̄ nō vinceret. nisi ipi gladio īteriret hostili. Dorenses hoc audito dixerunt ne q̄s lederet corpꝰ regis cosdre. Qd̄ postq̄ȝ cosdras cognouit mutato regꝭ habitu arma accepit ⁊ exercitum penetrauit. Qd̄ vidēs vnꝰ militū lācea eū vsq̄ȝ ad cor penetrauit. ⁊ sic ꝑ mortē suā ꝑplꝫ suū d̄ manibꝰ inimicorū suoꝝ liberauit. Tandē de morte eius factꝰ est planctꝰ magnꝰ ex vtraq̄ȝ parte populi.

¶ Moralisatio

CArissimi. Sic dilectꝰ dn̄s noster iesus xp̄s cōsulto deo patre q̄ genus humanū non posset redimi nisi ip̄e moreret̄. Uenit igit̄ pugnaturus ī bello isto ꝯ diabolū sciēs q̄ agnosceret̄ mutauit habitū suū q̄n naturā humanam assumpsit. j. Corinth. j. Si cognouissent nūq̄ȝ dn̄m glorie crucifixissent. Imminente vero die belli vnꝰ militū stans iuxta cruceȝ cū lancea eū vsq̄ȝ ad cor ꝑforauit. ⁊ sic per mortem suā totū genꝰ hūanuȝ morti iuste adiudicatū liberauit. De cuiꝰ morte dolor est ex vtraq̄ȝ ꝑte. Hoc ē demones multuȝ dolebāt q̄ ꝑ eiꝰ mortē genꝰ hūanū erat saluatū. Ex alia ꝑte tristes erant ap̄li de nece sui dn̄i.

¶ De defectu charitatis ¶ Capitulū.xlij.

REfert eniȝ ualerius q̄ in roma vidit in vna columna q̄ttuor litteras quarū q̄libet ter scribebatur. Tres ppp. tres rrr. tres sss. et tres. fff. Uisis litteris dixit. Heu heu confusionem video ciuitatis istius. Satrape hoc audiētes dixerunt. magister dic cōceptū tuū. At ille. Talis est expositio litterarū Pater patrie perditur. Sapientia secū

sustollit᷑. Ruunt regna rome Ferro flam
ma fame. Qđ postea sic rei ꝓbauit euētꝰ.

Moralisatio.

Carissimi. Spūalit᷑ loquēdo pat᷑
patrie ē charitas q̄ ē dilectio dei et
proximi p̄ quā q̄libȝ hō deberet se
ipsum regere. q2 sicut scitis patrem decet fi
lioꝝ necessaria ꝓuidere. Hinc ē ꝙ vera ca
ritas nobis ꝓuidebit de diuitijs infinitis ī
vita eterna. Quia sine charitate impossi
bile est nobis vitam et̄nam obtinere. Sed
heu iam pater patrie perditur. i. charitas ī
terra. Uix eni aliq̄s aliū diligit. Et sine du
bio sapīa secū sustollit᷑. q2 pauci sunt q̄ sci
unt qualiter se habere debeant erga deum
et proximum. Et si sciant pauci sunt q̄ ope
rantur ꝓpter defectum sapīe. Quid ergo
sequit᷑ postea ecce ruunt regna rome. Ru
unt regna in diuersis ptibus mundi. ferro
flāma fame. q̄a nō ē charitas in terra nec
sapīa. ⁊ si dicat᷑ sapīa hūana. tñ stulticia ē
apud deum. Quot nobiles et ꝓceres īfra
pauca tempa in bello perierūt Quot pau
peres fame interierūt. Et hoc totū q̄a non
est amor nec sapīa ī terra. sed frequēs ma
ledictio et homicidium.

Quod christus clausit infernum sua
passione ⁊ voluntaria morte.

Capitulū. xliij.

IN medio rome
in quodaȝ loco apta est semel ter
ra ⁊ hyantia infra patuerūt fora
mina. Sup hoc dij sunt interrogati Respō
derūt. Non claudet᷑ hec vorago. nisi aliq̄s
voluntarie se immergat. Sed cum hoc ne
mini p̄suadere possent. Dixit marcus au
relius. Si per annū in roma ꝓ libitu meo
me viuere sinitis. anno elapso gaudenter ⁊
voluntarie me immergam. Romani hoc
audientes gauisi sunt concorditer consen
serunt nihil sibi clauserunt. Qui rebꝰ ⁊ vx
oribus libere vtens anno elapso cum no
bili equo saltu precipiti se immersit ⁊ statiȝ
terra se clausit.

Applicatio

Carissimi. Roma mundū istum
signat. In cuiꝰ medio ē infernus
in cētro. q̄ erat apertus an̄ xp̄i na
tiuitatem ⁊ infiniti hoīes in eū ceciderunt.
Unde a dijs. i. ꝓphetis recepimus respon
sum ꝙ nunq̄ȝ clauderetur donec virgo pa
reret filium qui ꝓ genere humano contra
diabolum pugnaret ⁊ anima eius cuȝ di
uinitate ad infernum descenderet. Unde
scire debetꝭ ꝙ nūq̄ȝ de cetero aptꝰ erit. nisi a
liq̄s voluerit p̄ peccatū mortale ap̄ire.

De inuidia Caplm. xliiij.

Tiberius regna
uit q̄ an̄ assūptū imperiū erat pru
dens ingenio. clarus eloquio for
tunatꝰ in bello. sed post resolutꝰ militie ar
tibus. nulla bella gerens populū romanū
grauit᷑ afflixit. filios ꝓprios pluresq̄ȝ patri
cios ⁊ consules interfecit. tempantiā abie
cit qua antea tiberius temperatꝰ erat. nūc
v̄o ea abiecta liber vocat᷑. Huic quidā ar
tifex vitrū ductile se posse fabricare obtulit
qđ Tiberius ad parietem ꝓijciens nō fra
ctum sustulit. sed curuatum et artifex mal
leum ꝓferens et velut cuprum vitrum fa
bricans mox correxit. Interrogante autē
Tiberio ab eo quō hoc possȝ esse ille dixit
neminem hanc artem scire super terram.
Quem tiberius mox decollari iussit dicēs
Si hec ars venerit in consuetudinē ꝓ nihi
lo aurū ⁊ argentū reputabit᷑.

Moralisatio

Carissimi. Iste tiberius signat ali
quos claustrales siue ceteros qui
antequaȝ ad dignitatē sūt ꝓmoti
vel diuitias satis humiles ⁊ patiētes sūt. sȝ
cum ꝓmouent᷑ totū oppositū opantur. et
ideo dicit᷑ communiter. Honores mutant
mores. ⁊ p̄s. Homo cū in honore esset nō
intellexit. ⁊c. Artifex q̄ vas obtulit potest di
ci pauper q̄ diuiti munera offert. sed si ei n̄
placent ꝓijcit nec vult recip̄e sed magis cō
tra eum accendit᷑ ⁊ spoliat imo ad morteȝ
vsq̄ȝ sepius punit.

Q2 solum boni intrabūt regnū celorū.

Capitulum.xlv.

Erat quidaʒ rex nobilissimꝰ sapiēs atq̄ȝ diues qui vxorē habuit ꝑdilectā q̄ debite dilectōis imemor tres filios iuxta regē genuit q̄ sp̄ erant regi rebelles et in nullo ei similes Deinde de regis semīe q̄rtū filiū cōcepit ⁊ ꝑpit ac nutriuit. Accidit aūt vt finito dierū suoꝝ circulo rex moreret̃ corpusq̄ȝ suū regale in sarcophago clauderet̃ post cuiꝰ morē quattuor supradicti ꝓ dominio regni ceperūt cōtēdere. Tandē inter se cōcordabant vt ad quendam militē veterē regis mortui q̄ndam secretariū specialē accederent ⁊ in iudicio suo simplr̄ se ponerēt. ⁊ sic factū ē. Miles aūt cū eos patienter audisset dixit. Audite cōsiliū meuȝ ⁊ eo facto bñ erit. Expedit vobis vt corpus defuncti regis de sarcophago extrahatis ⁊ q̄libet arcum cum sagitta paratū habeat ⁊ q̄cunq̄ȝ ꝓfundiꝰ corpus eiꝰ penetrauerit regnū eiꝰ obtinebit. Placuit eis ꝯsiliū .s. patrē de loco suo effodere ⁊ ad arborē ligare. Primꝰ sagittam iaciens manū dexterā regis vulnerabat. Qua de re tanq̄ȝ heres vnicꝰ ⁊ regni dñs ꝓclamabat̃. Secundꝰ vō sagittā ꝓpius in os letāt quodammō sagittabat. vñ sibi certiꝰ attribuebat. Tertius aūt corꝑius sagitta ꝑforauit qui se p̄ ceteris fratribus regnum putabat sine lite certissime possessurum. Quartꝰ vō cū accederet ad corpus ingemuit ⁊ voce lamentabili dixit. Heu me pat̃ mi q̄ sic corpꝰ tuū a filijs tuis video vulneratū. Absit a me vt ego corpꝰ patris mei viuū aut mortuū vnq̄ȝ ꝑcutiā. His dictis regni ṗncipes simulq̄ȝ vniuersus ꝑplus eundē iuuenē eleuātes tanq̄ȝ verū heredē ⁊ regni dñm in patris soliū locauerūt. ⁊ alij tres omni dignitate ⁊ diuitijs sunt ꝑuati ⁊ a toto regno expulsi.

Moralisatio

Carissimi. Rex iste sapiēs nobilis ac diues regē regū ⁊ dñm dominantiū non incongrue videt̃ designare. Qui sibi creaturā generis humani tanq̄ȝ sponsaȝ ꝑdilectā speciali ṗuilegio sociauit. Que tandē fornicata post deos alienos debite dilectōis immemor tanq̄ȝ adultera tres filios genuit .s. paganos iudeos et hereticos. quoruȝ ṗmus manum regis vulnerauit dū doctrinā xp̄i q̄ sedet ad dexterā patris respuit. suis famulis a deo missis ꝑ vulnera varia mortis suppliciū inferēdo. Secundꝰ filiꝰ putatiuꝰ regem regum veraciter sagittauit cum dicerēt iudei. Venite ꝑcutiamꝰ eū lingua dumq̄ȝ sitim suā felle potarent pariter ⁊ aceto. Tertius filiꝰ ꝑfidissimꝰ cor regis sūmi non desinit intoxicato iaculo ꝑforare. dum heretici nitunt̃ fideles q̄bus est cor vnuȝ ⁊ aīa vna in dño suis ꝑuerse doctrine iaculis lacerare. Vñ ps. Exacuerūt linguas suas sicut serpētes ⁊c. Idē parauerūt sagittas suas in pharetra. Quartꝰ filiꝰ q̄ dolet nec vult sagittare est bonꝰ christianꝰ q̄ multū timet deum et dolet de peccatis alioꝝ. nec vlla ratiōe vult deū offendere ꝑ peccatū. ⁊ si offendat paratꝰ est satisfacere. talis in die iudicij exaltabitur in regnum eternū.

De septē peccatis mortalibꝰ.

Capitulum.xlvi.

Plinius narrat q̄ in mēse maio exiuit q̄daȝ in nemꝰ in quo steterūt septē arbores plene folijs. decore aspectu. ⁊ tot frondes collegit q̄ portare nequiuit. Venerūt tres viri potentes ⁊ eū contra nemꝰ duxerūt. In exitu in foueam ꝓfundā cecidit ⁊ submersus est p̄ magnitudine ponderis. Itē narrat plinius in libro de aīalibus q̄ si volueris facere vt coruꝰ postq̄ȝ nidificauerit in arbore nunq̄ȝ ex ouis pullos producere posset pones cineres vitri int̃ arborē ⁊ corticē ⁊ q̄ȝdiu cineres ibi fuerīt nunq̄ȝ pullos producet.

Moralisatio

Carissimi. Istud nemꝰ ē mundꝰ iste diuersis arboribus delectabilibus .i. peccatis mortalibꝰ plātatus In isto nemore .s. mūdo sūt septē arbores

que signãt septẽ peccata mortalia ex q̃bus hõ colligit ⁊ facit pond⁹ qđ portare ñ põt. nec leuare .i. de peccato suo non ꝑgere põt nec ad grãm dei ꝑuenire q̃zdiu in peccato ꝑmanet. sz ecce tres viri veniũt. custodes .s. nemoris q̇ ipsum iuuant .s. mund⁹. caro. demonia. ⁊ ista visibilia que iuuant hoĩez diuersis peccatis ⁊ ducunt vsqz ad exitum nemoris .i. vsqz ad exitũ a corpe. sz tunc demergit̃ in ꝓfundũ inferni ꝑ magnitudine suoꝝ peccatorũ. Itẽ coru⁹ est diabolus. nidus est habitatio in corde ꝑ inchoationez iniq̃tatis Per vitrũ qđ diuersoꝝ coloꝝ est intelligit̃ caro humana. Per cinerez vitri mortis memoria. q꞉ vitrũ ex cinere fit ⁊ i cinerẽ reuertit̃. Ponat̃ ergo mortis mẽoria inter arborẽ ⁊ corticẽ .i. inter aĩam et corp⁹. Corp⁹ est cortex qđ bñ regat aĩa. ⁊ sic diabol⁹ nunq̃z ꝓlem ꝓcreabit ꝑuerse oꝑatõis Quod nobis cõcedat ꝛc.

¶ De tribus regib⁹ ¶ Cap. xlvij.

REx danoꝝz ad tres reges q̇ stella duce ab oriente hierosolimã venerũt ⁊ christo nato munera obtulerũt. deuotionez habebat eosqz in suũ adiutoriũ inuocabat. Profectus ergo ꝑdict⁹ rex Coloniã cum apparatu magno vbi sacrosancta corpa eoꝝz cũ honore debito cõseruant̃. tres coronas aureas mirabilr̃ ac regalit̃ fabrefactas eis obtulit. Insuꝑ plus q̃z sex marcaꝝ milia cũ ĩgẽti deuotiõe eccl'ijs ⁊ pauꝑib⁹ distribuit sue fidei exemplũ ibidẽ fideli ꝓplo relinq̃ns. Quadã ãt die cũ ad ꝓpria remearet ⁊ mẽbra sopori dedisset. ecce vidit ĩ somnis tres reges cũ coronis quas portauerat in capitibus ꝑferentes cũ ingenti lumine ad se ꝓpi⁹ accedere. et audiuit singulos singulariter dicere talia. Prim⁹ ⁊ senior dixit. Frat̃ mi feliciter venisti sed felici⁹ ad propria remeabis. Alter dixit. Multa tribuisti. sed tecũ plurima reportab. Terti⁹ dixit. Frater mi fidem oñdisti sed expletis. xxxiij. annis iugit̃ in celestib⁹ nobiscũ regnab. Primus ergo dixit offerens ei pixidem plenaz auro. Accipe inquit thesaurũ sapiẽ ꝑ quẽ tibi subiectũ ꝓpl'z iuste iudicabis. q꞉ honor regis iudiciũ diligit. Secũdus pixidem cũ mirra ei otulit dicens. Accipe mirraz pñie ꝑ quã etiã carnis mot⁹ illecebrosos effrenabis. q꞉ optime regnat q̇ seipsum bene regit Terti⁹ filij obtulit ei pixidem plenam thure. dicens ei. Accipe thus deuotionis ⁊ deuote clementie. ꝑ qđ miseros releuabis. q̃a sicut ros herbam irrigat vt crescat. sic dulcis clementia regis vsqz ad sidera ꝓuehit ⁊ exaltat. Cunqz rex de magnitudine visiõis miraret̃ subito vigilauit ⁊ pixides iuxta se collocatas reꝑit q̇ donũ dei let⁹ accepit. et ad ꝓpria rediẽs que in somno viderat deuotissime adimpleuit. Expleto termĩo supradicto. regna celestia meruit possidere.

¶ Moralisatio

CArissimi. Iste rex põt dici q̃lib3 xpian⁹ bon⁹ q̇ tenet̃ tres coronas afferre trib⁹ regibus .s. patri filio ⁊ spũisancto. patri tenet̃ reddere coronam honoris q꞉ potens est. Non bonum ẽ fidẽ frangere potenti. q̃a potest opprimere ⁊ te annihilare. Istam coronã fidei in baptismo fideliter reddere ꝓmisisti q̃n diabolo ⁊ pompis ei⁹ abrenũciasti. Scđam coronam sapientie ac spei filio teneris reddere. Quia sapiẽs ẽ ⁊ pro nobis passus. iđ spez de eo ꝑ ceteris habere debemus. Et h̃ multiplici de causa. Primo q꞉ tantũ nos dilexit q̧ de celo descendit. Naturam nrãm assumpsit et victoriam cõtra diabolũ ꝓ nobis obtinuit. Tertio debemus offerre coronã amoris spũisãcto. q꞉ ip̃e est amor patris et filij. ⁊ ꝑ eum amorem hominis et dei poterimus obtinere. Si illa tria puro corde et charitate ꝑfecta offerim⁹. sine dubio ista que sequunt̃ a patre ⁊ filio ⁊ spũsancto obtinebimus. A patre thesaurum virtutũ per quas poterimus aĩam regere cũz corpore cõtra diabolũ mũdũ et carnẽ. ⁊ ꝑ consequens regnũ celeste obtinere. A filio pixidem cum mirra. Per pixidem cor mundum intelligas a peccatis mundatũ. Per

mittam pniam. q2 ipe prius vitam penitete in cruce ostendit et petentibus ab eo suã grãm dat quotidie. A spũsancto tbus deuotionis hoc est suam virtutem infundit. per quam deuoti sumus et charitate pleni quia deus charitas ẽ. et p cõseq̃ues cõmunẽ offensionẽ quam per peccatũ cõtra deum incurrim9 p eu3 delere poterim9. et sic vitã etnam obtinere. Ad quã ꝛc.

De iusta seq̃la maloꝝ

Capitulum. xlviij.

Dionisi9 refert q2 dũ perillus eris artifex fallaridi regi tyrãno crudeli qui argẽtinos depopulabat̃ et exquisitis tormentis iplicabat. obtulisset eius crudelitati nimis aptum quendam eneũ taurũ nouiter p se factum in latere latẽter habens ostiũ per qđ immitterent̃ homines morte puniendi. vt supposito igne cremarent̃. Et cum ipsi homines ppter mortis amaritudine3 clamarent in tauro non crederet̃ vox esse humana sed feralis. vt sic rex minime ad compassionem moueret̃. Rex opus laudãs sed inuentorem eius exhortans ait. In te prius excipies et pbabis. qđ mihi crudeli crudelior obtulisti. Nulla enim equior ratio ẽ q̃3 necis artifice3 arte perire sua. vt dicit Ouidius.

Moralisatio

Carissimi. Iste artifex est malus senescalcus sub tyrãno rege. qui argẽtinos. i. iustos simplices spoliat et eos p tormenta multis modis affligit. Homo vero simplex affert munera vt p secutiõe3 euadat. sed nihil ei pdest. taurus eneus offert̃. factũ est statutũ nouũ. et lex p quã simplices credunt euadere et p eã puniuntur et bona amittũt. et tales licet cremãtur per cordis amaritudinem et clamant ñ creditur esse vox humana. q2 clamorẽ pauperis potentes nõ libenter audiunt sed dicunt seruus aut rusticus meus est omia sua sunt mea. sed sepius tales qui alios affligunt in eadem vel maiori damnatione puniunt̃ et male dies suos finiunt. Vñ ps. Vidi impiũ superexaltatũ et eleuatũ sicut cedros libani. Transiui et ecce nõ erat.

De subtili diaboli illusione.

Capitulum. xlix.

Paul9 longobardorum historicus refert q2 conanus rex vngarorũ obsedit in foro iulij castrũ dictũ sondat. quẽ cu3 de muro cerneret pulcerrimũ. Rosimilla ducissa habens quattuor filios et duas filias scripsit sibi occulte. Si me in vxorem duxeris castrũ hoc meũ tibi dabo. Quo pmittẽte eã se velle ducere castrũ ei dedit. filijq3 omnes fugerunt. Conan9 aũt rex ducisse pmissũ tenens et eam pmo die in matrimonium sibi copulauit. Secũdo die. xij. vngaris tradidit eam publice illudendam. Tertio die toto corpore vsq3 ad gulam transfigi fecit dicendo. Talis vxor que p libidie sue carnis ciuitatem propriam pdidit talem deb3 habere maritum.

Moralisatio

Carissimi. Iste conan9 est diabolus q obsedit castꝝ. i. cor humanũ cum vicijs et cõcupiscẽtijs. Rosimilla ducissa. sc3 que est p diabolum seducta respicit vltra muros. i. appetit illicita sicut visus mulierem ad concupiscendum. Et sic de ceteris sensib9. Vñ miser homo tãtũ delectatur q2 castrũ. i. cor suũ dat diabolo qñ peccato cõsentit. Vñ fugiunt q̃ttuor filij. i. q̃ttuor vtutes cardinales ab eo fugiunt. Et sic diabol9 aiam occupat cu3 duabus filiabus. i. delectatione mala et voluntate iniqua. Postea tradit eam duodeci3 vngaris. i. omnib9 vicijs illudendã. Post hec eam occidit qñ ad infernũ eã ducit.

De laude recte iudicantiũ.

Capitulum. l.

Refert Valerius q2 zelongus 9sul edidit p lege q2 si quis vginẽ deflorasset vtrũq3 oculũ amitteret. Accidit q2 filius eius filiã vnicã

cuiusdā vidue deflorauit. Mater hec au/
diens impatori occurrens ait. O dñe legē
quā fecistis ipleri faciatis. Ecce vnic⁹ fili⁹
vester vnicā filiā meā rapuit ꝛ vi oppressit.
Rex hoc audiēs cōmota sūt oīa viscera eius
Precepit vt duo oculi filij sui eruerentur.
Dixerūt satrape dño. Tantū filiū vnicū
habes q̄ est heres tu⁹. toti impio eēt dānū
si fili⁹ tu⁹ oculos amittat. At ille. Nōne vo
bis cōstat ꝙ ego legē edidi. opprobriū esset
mihi frangere qđ semel firmit statui. sꝫ q̄a
fili⁹ me⁹ est prim⁹ q̄ cōtra legē fecit. pmus
erit etiā q̄ pnie subiacebit. Sapientes dixe/
rūt. Dñe ppter deū rogam⁹ vos vt filio ve
stro pcatis. Ille vō pcib⁹ deuict⁹ ait. Ca/
rissimi. ex q̄ ita est audite me. Oculi mei sūt
oculi filij mei ꝛ ecōuerso. Dextrū oculum
meū eruatis ꝛ sinistrū oculū filij mei tunc
lex est impleta. ꝛ sic factū est. Unde omnes
prudentiā regis ꝛ iusticiā laudabāt.

Moralisatio

Carissimi. Iste impator ē dñs no/
ster iesus xp̄s q̄ istam legē edidit.
Nam si q̄s deflorarct virginem. i.
aīam p baptismū lotam duob⁹ oculis ca
rere deberet. s. visionem diuinam ꝛ gloriā
eternam amittet. Iste fili⁹ regis q̄ legē fre/
git est homo q̄ p peccatū animam deflora
uit. Unde necesse est vt penā sustineat. qꝛ
nostra mater ecclīa ad deū clamat quoti/
die vt homo se emendet in hoc mortali cor
pore. Isa. Clama ne cesses quasi tuba ex/
alta vocem tuam. Impator vnū oculū a/
misit. s. dñs iesus xp̄s vt tātū vnū oculū re/
tineret q̄n vitam p nobis exposuit. ꝛ ideo
oportet nos eruere oculū sinistꝝ hoc ē oēs
cōcupiscētias. i. carnis delicias. p q̄s vitā
eternam obtinebimus

De iniustis exactoribus.

Capitulum. lj.

Refert ioseph⁹ ꝙ
Tiberius cesar requisitus. cur pro/
uinciaꝝ psides diu teneret in offi/
cijs. Respondit per exemplum. Uidi inq̄t
q̄nq̄z hominem infirmum vlcerib⁹ plenū
muscis grauatū Cui cū p flagella muscas
expellerem. dixit mihi. Dupliciter me cru/
cias vnde me consolari putas abigendo
muscas sanguine meo plenas et remitten
do vacuas ꝛ famelicas. Quis enim dubi
tet aculeum musce famelice dupliciter af/
fligere magis q̄z plene. nisi ille qui cor lapi
deum habet ꝛ non carneum.

Moralisatio

Carissimi. Sic presides diu ī offi/
cio tenti q̄ rebus postq̄z ditati sub
ditis magis parcunt. Noui autē
rectores ꝛ vacui deserta iusticia subditos
iniquis exactionibus ꝛ vexationib⁹ magis
ledunt.

De fidelitate. Cap. lij.

Ualerius refert ꝙ
Fabius redemerat captiuos ro/
manoꝝ promissa pecunia. quam
cū senat⁹ sibi dare nollet ipe fundū vnicū
habens vendidit ꝛ promissū pmiū soluit
volens se poti⁹ patrimonio puare q̄z in p/
pria fide inopem esse.

Moralisatio

Carissimi. Fabi⁹ iste est dñs Ihs
xp̄s qui ob captiuos. scꝫ totū ge/
nus humanum a diabolo captū
non pecuniam sed proprium sanguinem
dedit in precium volens se potius patrimo
nio. s. vita propria priuare q̄z gen⁹ huma/
num dimittere.

De bonis rectorib⁹ nō mutādis

Capitulum. liij.

Ualeri⁹ maximus
refert ꝙ cū oēs syracusani mor
tem dyonisij optarent regis sici
lie. q̄dā femina senectutis vltime sola ma/
tutinis horis deos orauit vt sibi rex supstes
fieret in hac vita. Cuius orōnis causā dio/
nisius admirans ab ea quesiuit. Que re/
spondit. Cū essem puella. grauem tyran/
nū habens eo carere cupiens peiorē recepi
Quo iterū carere cupiēs terniū peiorē rece/
pi. Timēs ergo deteriorē tibi succedere. Et

rō p vita tua omni die rogo. Dionisi⁹ hec audiens ampli⁹ ei molestiā nō fecit

¶ Moralisatio

Carissimi. In veteri testamēto deus erat valde auster⁹. nulli pcebat. qz oculū p oculo. dentē p dēte ꝛc. Sed modo p carnem nostrā quam assumpsit fact⁹ est nobis pius ac ppicius Et ideo cōtinue orare debem⁹ vt aliū dominū nō habeamus qz dūm nostrū ihesū xpm. Ad quem ꝛc.

¶ De regno celesti.

¶ Capitulum .liiij

Imperator frederic⁹ secūd⁹ vnā portā marmoreā cōstruxit miro ope sup fōtē aque fluentis ppe Capuam. in qua imperator sculptus fuit in maiestate cum duob⁹ aliis iudicibus. In semicirculo aūt capitis dextri iudic' hic versus scriptus fuit. Intrēt securi q̄ querunt viuere puri. In semicirculo capitis sinistri iudicis fuit scriptus h' versus. Inuidus excludi timeat vel carce retrudi. In semicirculo capitis impatoris istud scriptum fuit. qz miseros facio quos variare scio. In semicirculo super portaz scriptuz fuit. Cesaris imperio regni custodia fio.

¶ Moralisatio

Carissimi. Impator iste ē domin⁹ noster ihs xps. Porta marmorea ē sancta ecclia p quā oportet intrare regnū celeste. Et est situata sup fōtem aque fluentis .i. sup mundū q̄ semper currit vt aqua iesu xpi cum duob⁹ collateralib⁹ .i. cū Maria matre ihu ꝛ iohāne euāgelista q̄ designāt nobis ei⁹ misericordiam ꝛ iusticiaz. Tūc scripi⁹ ē vsus. Intrēt securi .i. pagani. iudei. saracēi p baptismū q̄ querunt viuere puri .i. ab omni peccato purgati sicut pueri innocentes. Alius vs⁹ dicit. Inuidus .i. est peccator in peccato erñs excludi timeat ab eccl'a triumphāte. ꝛ sic in carcere ifernali trudi sine fine. In capite impatoris erat scriptū q miseri sūt qui variant a via vitatis. Et ali⁹ dicit. Cesaris imperio .i. imperiuz dñi nostri iesu xpi erit nrā custodia ꝛ dom⁹ sempiterna.

¶ De reuocatiōe peccatricis anime in exiliū satisfactōis misse. ¶ Cap. lv.

Rex quidā nobilis q̄ndam filiū formosū sapientissimū strennuissimū graciosum ꝛ morosuz habebat. Et q̄ttuor filias habuit q̄rū noīa hec erant Iusticia. veritas. misericordia ꝛ pax. Rex iste voluit filio suo vnico sponsam tradere. Destinauit nunciū p vgine que eēt decora. Tandē inuenit filiā regis hierusalē pulchrā valde q̄ est tradita filio suo q̄ eam miro mō dilexit. Fili⁹ iste quēdā seruū habebat. ꝛ ex magna cōfidentia vnū ducatū ad custodiēdū ei tradidit. Ipe vo pditor seduxit sponsam dñi sui ac violauit ac ducatū deuastauit. Filius cuz de adulterio vxoris audisset cōtristat⁹ est valde ꝛ dimisit eā ꝛ dedit ei libellū repudij ꝛ puauit eā oī honore suo. Ipa sic puata ad magnā egestatē puenit intantū q quasi desperata hinc inde ambulabat ꝛ panē suū mēdicabat. Hoc audiēs spons⁹ ei⁹ misert⁹ est ei. ꝛ nūciū ad eam misit q̄ eam reuocarz ꝛ ei diceret. Veni dña ad dñm tuū secure. noli tiere. Illa vo renuit et dixit. Dic dño meo ad eū venire libent sed non possū. Si q̄rat dñs me⁹ quare recuso. dic ei qz lex est talis. Si vir vxorē habuerit ꝛ fornicata fuerit cū altero dabit ille ei libellum repudij. ꝛ inde non reuertet ad eū vltra. Ego vero iam libellum repudij recepi. qz fornicatōz pmisi. ideo redire nō potero ad eū. Ait nūci⁹. Dñs me⁹ ē vltra legē erḡ legē cōstituit ꝛ ideo ex quo misert⁹ ē tui secure ad eū venire poteris. Ait illa. Quale signum dabit ipe mihi q secure ad eū venire potero. Si tantū istud ondēret secura essem. vicȝ q veniret dilect⁹ meus ad me oscularetqȝ osculo oris sui. tūc suȝ secura q recepit me in gratiā suā. Dñs cū per nuncium hoc audisset cōsiliū sup h habebat cū omnib⁹ satrapis curie sue ꝛ regni. Tandē cōsiliū ē vt mit/

teret virū sapiētē ꝑ ea vt reduceret eam. Et nō ē inuent⁹ vn⁹ in toto regno qui se d̉ hac re intromittere vellet. Uir ei⁹ cū hoc audisset ad eam nuncium destinauit q̄ diceret. Quid faciam tibi. Non est inuent⁹ aliq̄s q̄ te vellet ad me reducere. Illa hoc audiēs fleuit amare qꝛ nō ē inuent⁹ qui eā reduceret. Uir eius cū audisset de ei⁹ lamentatiōe prexit ad patrē suū ⁊ ait. Domine mi si vobis placet ego ibo ad sponsam meam ⁊ a miseria ⁊ dolore suo liberabo eam ⁊ ad palaciū vestrū reducam. Ait pater. Uade in fortitudine tua ⁊ reduc eam. Tunc misit nūcium ad eam q̄ ei diceret. Iam gaude. qꝛ ecce venio ad te ⁊ reducam te. Soror senior. s. iusticia cū hoc audisset ꝓcessit añ regem ⁊ ait. Dñe iustus estis ⁊ rectū iudiciū vestrū. Ego sum iusticia filia vestra recte iudicastis illam meretricem vt amplius ñ esset sponsa fratris mei ⁊ ei libellum repudij dedistis iusticiā. ergo teneatis. Et si cōtra iusticiam opat⁹ fueritis dico vobis nō ero filia vestra iusticia. His dictis venit secunda soror. s. veritas ⁊ ait. Pater mi veraciter illā meretricē iudicastis q̄ cubile fratris nostri p adulteriū violauit. Si eā vellitis reducere facitis ꝯ veritatem ⁊ si sic sine dubio nō ero filia vestra veritas. Hec audiēs tertia soror. scꝫ miscōia venit ad patrem ⁊ ait. Dñe ego sum misericordia filia tua. Fac ergo misericordiam cū peccatrice que deliquit. qꝛ ꝓ commisso multū dolet. ⁊ si ei misericordiam non feceris. nō ero misericordia filia tua. Quarta soror. s. pax cū audisset tātā discordiā inter sorores totā terrā voluit derelinq̄re ⁊ fugā petijt. Hoc facto iusticia ⁊ veritas exbibuerunt gladium ⁊ regi tradiderunt dicentes. Domine ecce gladius iusticie ad occidendum illā meretricem que nos ⁊ fratrē nostrū confudit. Misericordia hꝫ videns gladiū a manib⁹ earū arripuit et ait. Satis diu regnastis ⁊ vestram voluntatē obtinuistis. mō tempus est vt exaudiar a patre meo. ego sum filia sua sicut ⁊ vos. Respondit iusticia. Uerū est multo tpe regnauim⁹ ⁊ adhuc volum⁹ regnare. Ueruntamen exq̄ inter nos est tanta discordia vocet̄ frater noster q̄ sagax ē in omnib⁹ ⁊ int̄ nos iudicet. Et sic factū ē. Filius vō cū venisset ⁊ audisset altricationes inter eas quomodo iusticia et veritas ex vna pte vindictā petierūt misericordia ⁊ pax veniā ait. Charissime sorores ꝓpt̄ vestrā discordiā soror nrā a patre nostro ꝓdilecta. s. pax totū regnū dimisit hoc nullo modo volo pati. qꝛ pro sponsa mea adultera paratus sum pati supplicia. Ait iusticia. Si hoc feceris tibi contradicere nō possum⁹. Dixit ergo ad miscōiā Tu labora ꝓ sponsa mea vt reducat̄. Si vero eam reducam ⁊ iterum fornicata fuerit. intendis iterato pro ea intercedere. Ait illa. Non nisi penituerit. Audiens hec filius pacem sororem suam reduxit ⁊ fecit sorores adinuicem osculari. Facta concordia fili⁹ de regno descendit ⁊ bellū ꝓ sponsa sua dedit ⁊ eā cū omni honore ad regnū patris sui reduxit. Et sic ambo vitam ī pace finierunt.

Moralisatio

Charissimi. Rex iste ē pater celestis. Filius tam sapiēs est domin⁹ noster ihesus christus. Sponsa tam pulchra est anima ad dei similitudinē creata. quattuor sorores. iusticia veritas misericordia et pax. Anima cū seruo dñi. i. cum diabolo adulterata est qñ ei consensit. ⁊ iō eam dominus suus dimisit Post hoc pi⁹ sponsus dedit ei libellum repudij ⁊ dimisit eam. ⁊ ꝓuauit eam omni honore suo in q̄ erat constituta super opera manuū dñi. sicut ait ps. Omnia subiecisti sb pedib⁹ ei⁹ Dedit etiam ei ducatū. id est paradisum ⁊ illum etiam ab ea abstulit ⁊ in miseriā huius mundi posuit. Unde dixit. In sudore vultus tui vesceris pane tuo. Unde Bernardus conqueritur et dicit. Memento nobilitatis tue. pudeat deiectiōis tue. Ipe vero domin⁹ misert⁹ sponse sue misit ad eam nūciū q̄ reuocaret eam ⁊ diceret. Eleuare eleuare ꝯsurge cōsurge hierusalē. solue vincula colli tui captiua filia syon Illa

vo renuit venire ⁊ dixit. Būe libent̄ redire;
sed nō possum. Quare q̄ tu dixisti ꝑ Hie
remiā. Si vir habuerit vxorem ⁊ illa forni
cata fuerit cū altero. dabit vir illi libellū re-
pudij ⁊ nō reuertet̄ ad eū vltra. Ergo non
audeo reuerti ad te. Quid ergo faciā. tua
sunt verba q̄ iustus es et iuste iudicas oīa.
Quō ergo a te redire potero. Rn̄dit dn̄s
ꝑ Isaiam ꝓphetam. Nunq̄d abbreuiata
est man⁹ mea vt saluare nequeam. Absit.
Sed sicut dixi ꝑ Ezechielem. In quacun-
q; hora peccator ingemuerit oīu iniq̄tatu;
eius non recordabor. Et licet fornicata sis
tñ ad me reuertere ⁊ ego recipiam te. vt dr̄
in canticis. Reuertere reuertere sunamit;
⁊c. Reuertere recōciliando te deo patri. re-
uertere reconciliando te dei filio. reuertere
reconciliando te spūisancto. reuertere recō
ciliando te angelis quorum consortiu; tu
perdidisti. Illa respondit. Quod signum
mihi dabis ꝙ recipias me. Ait dominus.
Pete tibi signum a deo tuo in profundo
inferni siue in excelsum supra. At illa dixit.
Non petam sed veniat dilect⁹ me⁹ ad me
⁊ osculet̄ me osculo oris sui vt sim secura
ꝙ me in gratiam suam recipiat. Cui dn̄s.
Si mulier oblita fuerit infantuli sui ego
nunq̄; tui obliuiscar. Ego cogito cogitati-
ones pacis ⁊ non afflictionis. ⁊ ideo consi
liū habeo. Dominus vero habuit consili-
um secretum cum tota curia celesti quem
mitteret ꝓ liberatione sponse sue. Et neq;
inter angelos neq; inter homines inuenit
aliquem qui velit posset vel qui dign⁹ eēt
sponsam suam redimere. Angel⁹ dicebat.
Ego libere conditionis sum. illa seruilis. q̄
re ego deformarem condition; meā. Ho
dicebat. Non sum dign⁹ pati ꝓ spōsa tua.
quia homo peccator su;. Hoc videns do-
minus misit ad sponsa; suā dicēs. Quid
faciam. quia non est qui velit aut qui pos
set te saluare. Illa hec audiens fleuit ꝙ ne
q; in celo neq; in terra aliquis inuentus ē
qui eam liberaret. Pater vero misericor-
diarum ⁊ deus toti⁹ consolationis conso-
labatur ea; dicēs. Hierusalē spōsa mea ci

uitas mea noli sic flere. q̄ scito veniet sal⁹
tua. q̄re merore cōsumeris. Nūq̄d cōsilia-
rius nō adest tibi. Quia innouauit te do-
lor saluet te ⁊ liberet te noli timere. Surre-
xit ergo filius ante patre; ⁊ dixit. Ecce ego
paratus su; pro sponsa mea pati. Ego fe-
ci. ego feram. ego portabo. ego saluabo.
Cui pater. Vade in hac fortitudine tua et
libera filiā meā sponsam tuā d̄ carcere ma
dian hoc ē diaboli. Hec audiēs iusticia al-
legauit cōtra fratrē suum. superuenit veri-
tas ⁊ tenuit cum iusticia. sed misericordia
tenuit cum fratre suo. ⁊ pax quarta soror
fugit. quia non erit pax inter deū et hoīe;.
Iusticia dicebat misericordie. Regnare
volo. q̄ dicit Salomon. Immortalis est
iusticia ⁊ ꝑpetua. Vn̄ ius meū nulla p̄scri
ptō includit. Diuturnitas tp̄is n̄ attenuat
sed poti⁹ confirmat. Rn̄dit misericordia.
Verum est ꝙ imortalis es et ꝑpetua. sed
in futuro non modo. Ego volo ꝓ ea inter-
cedere. q̄ p̄niam iā agit. Et sicut tu es filia
patris mei iusticia. sic ⁊ ego sum filia mīa.
Et ideo ratio dictat vt me audiat sicut ⁊ te.
Videns ergo fili⁹ sapiens istam discordi-
am inter sorores dixit iusticie. Paratus sū
tibi satisfacere vt preualeat oratio misc̄die.
Ait ergo iusticia. Mihi placet. sed vellem
scire quomō. Ait filius. Incarnari volo
et naturam humanam assumere. Nun-
quid hoc sufficit. Et dixit filia iusticia. Nō
sufficit. Dixit fili⁹. Circūcidi volo. Famē
⁊ sitim pati. temptari. tristari. tedium pati.
sanguineum sudorem stillare. Nunquid
hec tibi sufficiunt. Et respondit illa ꝙ n̄ suf
ficiunt. Dixit fili⁹ iusticie. Volo colaphis
cedi ⁊ alapis flagellari. volo cōspui derideri
ac derelinqui ⁊ despici ⁊ cetera. Nunq̄d h̄
tibi sufficiūt. Respondit iusticia. Nō suffi
ciunt. Crucem volo portare ⁊ manibus li
gari ⁊ pedib⁹ perforari. Nūq̄d hec tibi suf
ficiunt. Et illa. non. Aceto potari volo. to-
tum sanguinem exhauriri ⁊ in cruce mori
Mortuus lancea perforari latus. Dein-
de a mortuis resurgere. Celum ascendere.
locum sponse mee preparare. Nunquid h̄

tibi sufficiunt. Et illa dixit. O bone frater ut video et bene quod audio. plus diligis sponsam tuam quam teipsum. Jam que dixisti sufficiunt. Tunc filius dixit ad misericordiam. Si omnia ista que dixi et que in corde meo posui fecero. et sponsa mea ista contempserit. nunquam iterum pro me interpellabis. Et illa. Non nisi egerit penitentiam. Qui ait. Mihi bene placet. Quotiens homo peccauerit si penitentiam post hoc egerit misericordiam super eum habebo His dictis fecit sorores vocari. scilicet iusticiam veritatem. misericordiam et pacem et osculate sunt ad inuicem. Tunc filius omnia promissa adimpleuit et regna celestia ei dedit. Unde bernardus excitans sponsam ad considerandum gratiam sibi a domino impensam dicit. Vide o sponsa in cruce sponsum tuum capite inclinatum ad osculum manuum extensionem ad amplexus. lateris apertionem ad affectum. totius corporis expositionem ad contemptum. Hausit igitur de proprio sanguine suo et obtulit patri suo munus pro dulcissima sponsa sua. Suscipiens ergo pater celestis preclarum munus de manu filii per quod saluati sumus ad vitam eternam. Ad quam nos perducat etc.

De memoria mortis
Capitulum lvi.

Quidam princeps erat qui multum delectabatur venari. Accidit semel cum ad venandum perrexisset. casu mercator quidam per eandem viam secutus est. Vidensque principem formosum gratiosum vestimentis preciosis indutum ait in corde suo. O domine deus homo iste multum tibi tenetur ecce quam formosus et strennuus est et gratiosus. et omnes qui sunt in eius comitatu honeste sunt induti. His cogitatis dixit uni ex familia principis. Dic mihi carissime. Dominus vester qualis est Qui ait. Est dominus multarum terrarum et potens valde in auro et argento et familia Ait mercator. Multum tenetur ipse deo. Formosus est et sapiens inter omnes quos unquam vidi. Ille hoc audiens occulte omnia verba mercatoris domino suo narrauit. Dominus vero circa horam vespertinam cum domum rediret rogauit mercatorem ut secum pernoctaret. Ille contra hoc non audebat resistere. Cum principe ad ciuitatem perrexit. Cum vero castrum eius intrasset tot diuitias. tot pulcras cameras auro depictas vidit quod valde admirabatur. Cum autem hora cenandi adesset princeps mercatorem iuxta suam dominam in mensa collocari fecit Mercator autem cum dominam vidisset tam pulchram et tam gratiosam quasi extra se raptus fuit et ait in corde suo. O deus meus princeps omnia que desiderat cor suum habet. uxorem pulcram filiam ac filios familiam multam nimis. Cum autem sic cogitasset delata sunt fercula ante dominam et cum Et ecce cibaria optima in capite unius defuncti collocata et ante dominam posita et omnibus de familia in scutellis argenteis. ministrabatur in aula. Mercator cum caput mortui ante eum vidisset commota sunt omnia viscera eius. et ait in corde suo. Heu mihi timeo quod perdam caput meum in isto loco. Domina vero inquantum potuit eum confortauit. Cum vero nox adesset ducitur in cameram honestam ubi inuenit lectum paratum cortinis circumuolutum et in angulo domus luminaria magna. Dum vero lectum intrasset famuli hostium clauserunt et mercator solus in camera remansit. Respexitque angulum ubi erat lumen et vidit duos homines mortuos per brachia pendentes. Hoc viso inuasit eum timor intolerabilis intantum quod quiescere non poterat Mane vero surrexit et ait. Heu mihi timeo hodie iuxta illos duos pendere. Princeps vero cum surrexisset fecit mercatorem ad se vocari et ait. Carissime. quid tibi placet de me. Et ille. Mihi omnia bene placent. sed quod mihi ministrabatur in capite defuncti ultra quam credi potest abhorrui tantum quod comedere non poteram. Cum vero in lecto positus fuisse duos iuuenes pendentes in angulo camere vidi. Tantus timor me inuasit quod dormire non poteram. Et ideo dei amore permittas

me tranſire. Ait p̊nceps. Cariſſime vidiſti
vxorem meā nimis pulchrā ⁊ caput defun
cti ante eam. ratio eſt talis. Iſte eni cuius
erat caput fuit quidam dux nobilis q̊ vxo
rem meam ſollicitauit ⁊ cum eo concubu/
it ⁊ ſimul ad inuicem commiſceri pſpexi.
Gladiū arripui. ⁊ caput eius amputaui.
Unde in ſignum verecundie ſingulis die
bus illud caput ante eam pono vt ad me/
moriam reducat peccatum qđ commiſit.
Filius vero defuncti illos duos iuuenes
cognatos in camera pendētes occidit. Iđ
omni die corpa eoꝝ viſito vt fiam magis
feruens ſanguinē eoꝝ vindicare. Cum āt
adulteriū vxoris recolo ⁊ mortem iuuenū
ad memoriaꝫ reduco nullū gaudiū habe/
re potero. Vade ergo cariſſime in pace et
amodo vitam hominis cuiuſcūqꝫ nō iu/
dices quouſqꝫ plenꝰ tibi de veritate con/
ſtiterit. Mercator ei valefecit ⁊ ad mercan
dum perexit.

Allegoria ſiue moraliſatio.

Cariſſimi. Princeps iſte eſt q̄libet
homo xp̄ianus bonꝰ virtutibus
pvirtutē baptiſmi ditatus. q̊ debꝫ
habere pulchrā familiam. ſ. ſenſus interio/
res et exteriores ſine macula peccati. q̊ dn̄t
homini miniſtrare ⁊ ſepius ad venanduꝫ
pgere. i. opus meritorium operari. Mer/
cator iſte eſt bonus p̄latus vel confeſſor di/
ſcretꝰ qui tenetur tali aſſociari. domū cor/
dis ſui viſitare ⁊ bonas virtutes ibi planta
re ſicut fecit chriſtus duobus peregrinis
venientibus de emaus q̊ domum hoſpi/
cij intrauit. Uxor tam formoſa eſt anima
ad ſimilitudinem dei creata que debet in
menſa iuxta prelatum ſacre ſcripture col/
locari vt addiſcat ea que ſunt ſalutis. ſꝫ ſe/
pius iſta anima cum diabolo adulterat̄
quando peccatū mortale cōmittit. Quid
ergo eſt faciendum. Extrahe gladium lin/
gue ⁊ ora ad deuꝫ intime. Unde p̄s. Lin/
gua eorum gladius accutus. Per iſtum
gladium lingue cum cordis contritione. ⁊
oris confeſſione poteris hunc diabolū de
uincere. ⁊ hoc ē caput eius amputare ⁊ an̄
oculos cordis tui ſemp ponere. quoniam
gratiam tibi dabit dominus eum deuince
re. penitentiam pfecte agere. hoc eſt miſeri
cordie opus exercere. Duo iuuenes in ca/
mera pendentes quos occidit aduerſariꝰ
tuus ſunt dilectio dei et proximi q̊ erant ex/
tincti p peccatū p̄mi parentis. ⁊ ideo ſemp
debes eos in camera cordis tuis tenere vt
deum tota mente tota anima diligas ⁊ ſp
in eius timore pmaneas. qꝛ neſcimus ſi a/
more vel odio digni ſumus. ⁊ ad memori/
am reducere quātū deus p nobis ſuſtinu/
it in cruce. vt p amariſſime mortꝭ chriſti iu
gem meditationem deueniamus ad reg/
na perpetua.

De pfectione vite.

Capitulum. lvij.

Titus in ciuitate
romana regnauit. qui ſtatuit le/
gem q̊ dies p̄mogeniti ſui ab om
nibꝰ ſanctificaret. ⁊ q̊cunqꝫ diē natiuitatiſ
filij ſui p opꝰ ſeruile violaret morte morere
tur. Promulgata lege vocauit magiſtrū
v̊giliū et ait. Chariſſime taleꝫ legem edidi.
Uerumtamē ſepe in occulto poterūt pec/
cata cōmitti. ad quoꝝ noticiā puenire non
potero. Rogamus ergo te vt ƀm induſtri
am tuā aliquā artē inuenias. p quā potero
experiri q̄les ſint illi q̊ cōtra legē delinquūt
At ille. Dn̄e fiat voluntas tua. ſtatiꝫ Uir/
gilius arte magica ſtatuā in medio ciuita
tis fieri fecit Statua illa omnia peccata oc
culta in illo die cōmiſſa impatori dicere ſo
lebat. Et ſic p accuſationē ſtatue q̄ſi infini/
ti homīes erant cōdēnati. Et erat tūc q̊dā
faber in ciuitate noīe focus qui in illo die
ſicut in ceteris opatus eſt. Cum aūt ſemel
in ſtratu ſuo iacuiſſet ītime cogitauit quō
per accuſationē ſtatue multi moriebātur.
Mane ſurrexit ⁊ ad ſtatuam perexit ⁊ ait.
O ſtatua ſtatua p tuam accuſationē mlͭti
moriūtur. voueo deo meo ſi me accuſaue/
ris caput tuū frangam. His dictis domū
perrexit. Hora prima imperator ſicut ſoli
tus erat nuncios ſuos ad ſtatuā deſtina/

uit ut ab ea quererent si aliqs cotra legē cō/misisset. Cum aūt ad statuam venissent et volūtatē impatoris dixisset. ait statua. Carissimi leuate oculos vestros et videte que scripta sunt in fronte mea. Illi vō cū oculos leuassent tria in fronte eius clare viderūt. scz Tpa mutant. Hoies deteriorant. Qui voluerit veritatē dicere caput fractū habebit. Ite dño vestro nunciate que vidistis et legistis. Nuncij preterierūt et oīa dño suo retulerūt. Impator cū hoc audisset pcepit militib9 suis vt se armarent et ad statuam pgerent. Et si aliqs cōtra statuam et cōtra voluntatē suā aliqd faceret eum ligatis manib9 et pedib9 ad eū ducerent. Milites ad statuam preterierūt dicētes placet impatori vt ostendas illos q̄ cōtra legem cōmiserūt et quales erāt illi minas fecerunt. Ait statua. Focū fabri accipite. Ille ē qui singulis dieb9 legē violat et mihi minas facit. Illū cōphenderunt et coram impatore duxerūt. Ait impator. Charissime. Quid est qd audio de te. Quare legem editam illam violas. Ait ille. Dñe legē seruare ñ possum. qr omni die octo denarios optet me habere et illos sine labore nō potero acqrere. Ait impator. Et quare octo denarios. Qui ait. Omni die p annū duos denarios teneor dare quos mutuaui in iuuentute. duos accōmodo. duos pdo. duos expēdo. Ait impator. de istis manifesti9 debes mihi dicere. Cui ait faber. Dñe mi aduertite me. Duos denarios omni die teneor patri meo. qa cum essem puer puulus pat me9 duos denarios sup me singulis diebus expendit. iam pater me9 in egestate ē posit9. vñ rō dictat q ei subueniam in sua pauptate. et io omni die duos denarios ei trado. Duos alios denarios filio meo accōmodo q iam ad studium pergit. vt si cōtingat me ad egestatem puenire mihi illos duos denarios reddat sicut ego iam patri meo facio. Duos alios denarios omī die perdo sup vxorem meam. qa est mihi sepria. aut ppriē voluntatis aut callide complexionis et pter ista tria quicqd ei dedero hoc pdo. Duos alios denarios sup me ipm in cibis et potib9 expendo. Leui9 bono modo transire non potero et istos denarios non possū obtinere sine continuo labore. Iam audistis rōnē. Detis ergo iudicium rectum. Ait impator. Charissime recte rñdisti vade et fideliter amodo labora. Post hoc cito impator defunct9 ē et focus faber ppter suam prudentiam in impatorem eligit ab oībus qui impium satis prudenter regebat. Ipso mortuo int alios impatores imago eius depingitur et vltra caput suum octo denarij.

Moralisatio.

Carissimi. Iste impator ē pat celestis q̄ statuit p lege q q̄ diē primogeniti sui violaret morte moreret. Dies ista est dies dñica siue dies festiualis ab ecclesia ordinata. vnde in veteri lege ac noua dicit. Memento vt diem sabbati sāctifices. sed heu proch dolor plures illis diebus peccata maiora cōmittūt q̄z ceteris diebus. Tales poterūt assimilari cuidam pisciti mari tamdiu bene est sibi quādiu ē in mari. sed si cōtingat a casu q saltat supra tempore pluuie et pluuia eum tangat incipit mori nec per multos dies statū eius poterit recupare quousqz fuerit de aqua maris saciatus. Eodem modo aliq q̄z diu sūt p totam septimanā in mari huius mundi laborantes tamdiu bene videtur eis. Sed si contingat eos diebus festiuis ad ecclesiā pgere et aliquem dulcem sermonez vl' missam audire eis videtur q sint i magna angustia quousqz sunt in operibus mundanis refocillati. Virgilius certe q̄ statuā fecerat est spiritus sanctus qui predicatorem ordinauerat vt annunciet virtutes et vicia penam et gloriā. Sed heu iam poterit dicere pdicator sicut statua dixerat. Tempora mutātur. Hoc satis manifeste videm9 in pmitiua ecclia i omni statu tempora erant meliora q̄z nunc orationes et preces q̄z modo. Terra dabat fructum suum magis abunde. et omnia elemēta que sua

erant.sũt mutata ꝓpter peccata hominuʒ.
Hoc apparebat in diluuio noe. Secundo
hoies deteriorant̃ sicut clare videmꝰ. In
antiq̊ enim tp̃e erant hoĩes magis deuoti
elemosinarij.charitatiui q̃ȝ modo sũt. Et
quare. q̃a totus mũdꝰ in maligno positꝰ ẽ
Tertio q̃ voluerit veritatẽ dicere ꝛc. Mõ
si p̃dicator peccata potentuȝ p̃dicet statim
minas ac murmuratiões habebit. Unde
Jsa.xxx. Loquimini verba placentia. Et
ideo ap̃l̃us dicit. Erit enĩ tẽpus cũ sanam
doctrinã non sustinebunt ꝓ domo israel.
Focus est q̃libet xp̃ianus bonꝰ q̃ fideliter
sicut miles xp̃i laborat. Unde q̃libet bonꝰ
xp̃ianus tenet̃ singulis diebus patri suo ce
lesti reddere duos denarios.s.amorẽ ⁊ ho
norem. Amorem quia nos tantũ dilexit ꝙ
ꝓ nostro amore vnicũ filiũ suũ de celis des
cendere ꝑmisit ⁊ morte turpissima cõdem
nari. Honorẽ q2 oĩa ab ip̃o ꝓcedũt ⁊ siñ eo
nullũ bonũ agere poterimꝰ. Itẽ duos de
narios filio accõmodamꝰ. Cuiusmodi fi
lius est. Certe ille de quo. Jsa. dicit̃. Par-
uulus enim natus ẽ nobis ꝛc. scȝ filius dei.
Et quales denarios h̃bemꝰ ei accõmoda
re. certe duos omni die.s. bonam volunta
tem ⁊ bonũ actũ q̃ȝdiu sumꝰ in hoc mor-
tali corp̃e ⁊ q̃ñ nos egeni sumꝰ facti in die
iudicij q̃ñ nudi apparebimus tunc ip̃e no-
bis reddet illos denarios ĩ vita et̃na sic̃ scri
ptũ est. Centuplũ accipietis ⁊ vitã eternaȝ
possidebitis. Itẽ duos denarios ꝑdimus
suꝑ vxorem. Uxor ista est caro nostra mi
sera que semꝑ cõtrariat̃ sp̃ui. Denarij q̃s
expendimus suꝑ eam sunt mala voluntas
⁊ actus malus que continue opantur ex
obliqua voluntate. Istos duos denarios
ꝑdimus q̃a grauiter ꝓpter hoc hic vel ali-
bi puniemur. Item duos denarios omni
die super nos ip̃os expẽdimus si boni xp̃ia
ni sumus.s. ꝑ dilectionem dei in toto corde
⁊ dilectionem ad proximum. sicut ad nos
ipsos. Charissimi si istos octo denarios ex
pendere volueritis ad gaudium eternum
ꝑuenire possitis.

De confessione.

Capitulum. lviij.

Rex quidã regna

uit nomine Asmodeꝰ q̃ statuit ꝙ
q̃cũq3 malefactor captꝰ eẽt ⁊ corã
iudice ductꝰ. si tres veritates posset dicere
tam veras cõtra quas nullꝰ posset obice-
re. Quin vere sine omni fallacia essent.
Quin q̃ntũcunq3 esset malefactor vitam
suã obtineret cũ tota sua hereditate. Acci-
dit casus ꝙ q̃dam miles cõtra legẽ forefec.
fugam petijt ⁊ in q̃dã foresta latuit in qua
multa mala cõmisit. q̃a omnes intrantes
spoliauit aut occidit. Judex cũ hoc audis-
set insidias in circuitu foreste ordinauit eũ
dep̃hendit et ligatis manibus ad iudiciuȝ
venire fecit. Ait ei iudex. Charissime nosti
legem. Qui ait. Etiã dñe. Si debeo salua
ri oportet me dicere tres veritates aut mor
tem euadere non possum. Ait iudex. Im-
ple beneficium legis aut hodie morieris.
At ille. Dñe fac fieri silentium. quo facto
ait. Dñe ecce hec prima veritas. Uobis oĩ
bus denuncio ꝙ toto tp̃e vite mee extiti ma
lus homo. Judex hoc audiens circumstã
tibus ait. Est ne verum qđ ille dicit. At illi.
Si non esset malefactor ad ista nõ venissȝ
Ait ergo iudex. Dic scđam veritatẽ. Qui
ait. Secunda veritas est. Mihi multum
displicet ꝙ in ista forma huc veni. Ait iu-
dex. Certe credimus tibi. Dic ergo tertiaȝ
veritatem et teip̃m a morte saluasti. Ait il
le. Hec est tertia veritas. Si semel potero
euadere ad istum locum nunq̃ȝ volunta-
rie in ista forma venirem. Ait iudex. Amẽ
tibi. satis prudenter te liberasti vade in pa
ce. et sic saluatus est.

Moralisatio

Charissimi. Imperator iste ẽ dñs no
ster ihesus xp̃s q̃ istaȝ legẽ edidit.
scȝ. ꝙ q̃cunq3 malefactor. id ẽ pec
cator per gratiam dei captus fuerit coraȝ
discreto iudice ductꝰ. i. cõfessore. dicat tres
veritates tam veras ꝙ demones contra se
non poterunt obijcere hereditatem regni

celestis obtinebit. Prima veritas ē. ego sū malus homo. i. in tali peccato. ⁊ sic de singulis. Ecce confessio. Secunda veritas est displicet mihi ⁊c. id est multū mihi displicꝫ ꝙ tantū deum meum offendi. Ecce contritio. Tercia veritas est. Si possem semel euadere ꝑ viam satisfactionis nūq̄ꝫ ad peccatū redirem volūtarie. Et sic ꝑ consequēs vitam eternam obtinerem.

¶ De supbia nimia ⁊ quō supbi ad humilitatē maximā sepe ꝑuenerūt satis notabile. Capitulū. lix.

Iouinian⁹ imperator regnauit potēs valde q̄ cuꝫ semel in stratu suo iacuissꝫ exaltatū est cor eius vltra q̄ꝫ credi pōt. Et in corde dixit. Est ne aliquis deus alius q̄ꝫ ego. His cogitatis somnuꝫ cepit. Mane vero surrexit et vocauit milites suos ⁊ ait. Charissimi bonū ē cibū sumere. quia hodie ad venandum pergere volo. Illi vero parati erant voluntatem eius adimplere. cibo sūpto ad venandum perrexerūt. Dū vō imperator equitasset calor intolerabilis eum inuasit in tantū ꝙ videbat̄ ei ꝙ moreret̄ nisi in aqua frigida balneare posset. Respexit a longe aquā latam vidit. Dixit militibus suis. Hic remaneatis quousq̄ꝫ fuero refrigeratus. Dextrarū cum calcarib⁹ percussit ad aquam festinanter equitabat. de eq̄ descendit oīa vestimenta deposuit aquaꝫ intrauit et tamdiu ibi remāsit quousq̄ꝫ totaliter refrigeratus esset. Dū ibidem expectasset venit quidam homo ei per omnia similis in vultu et gestu et induit se vestimētis ei⁹. dextrariuꝫ ei⁹ ascēdit ⁊ ad milites eq̄tauit. ab omnibus sicut ꝑsona imperatoris est receptus. Finito ludo ad palaciuꝫ cū militibus perrexit. Post hoc cito Iouinianus de aqua exiuit. sed nec vestes nec equū inuenit. Admirabat̄ et tristat⁹ ē valde. q̄a nud⁹ erat ⁊ neminem vidit. cogitauit intra se. quid faciam. Ego miserabilit̄ sum frustratus. Tandem ad se reuersus dicebat. Hic ꝓpe manet vn⁹ miles quē ad militiam promoui. ad eam pergaꝫ. vestes ⁊ equum acquiram. ⁊ sic ad palacium meum ascendam et videbo quomodo ⁊ per quem sū confus⁹. Iouinian⁹ totaliter nudus ad castrū militis ꝑrexit ad ianuā pulsauit. Ianitor autē causam pulsatiōis q̄siuit. Ait iouinianus. Ianuam aperite ⁊ q̄lis ego sum videte. Ille vero ianuam aperuit ⁊ cū eū vidisset obstupuit ⁊ ait. Qualis es tu. At ille. Iouinianus sum imperator. vade ad dominum tuuꝫ ⁊ dic ei vt mihi vestes accōmodet q̄a vestes ⁊ equum ꝑdidi. Qui ait. Mentiris pessime ribalde. Iam ante aduentū tuū dominus imperator Iouinianus ad palacū suū cū militibus suis transiuit. et domin⁹ meus secum perrexit ⁊ rediit. ⁊ iam in mensa sedet. Sed quia imperatorem te nominasti. domino meo nunciabo. Ianitor intrauit ⁊ domīo suo verba eius retulit. Ille hoc audiens ꝑcepit vt introduceret̄. Miles cū eum vidisset noticiam ei⁹ non habebat. Sed imperator peroptime eum cognouit. Ait ei miles. Dic mihi qualis es ⁊ quod est nomen tuū. Qui respondit. Ego sum imperator iouinianus et ego te ad militiam ꝓmoui tali tempore. Ait ille. O ribalde pessime q̄ audacia audes te impatorem nominare. Iam eniꝫ dominus meus imperator an̄te ad palacium eq̄tauit. et ego per viam ei associatus eram ⁊ iam sum reuersus. ⁊ q̄ teipsum impatorem nominasti impune n̄ transibis. Fecit eū egregie verberari ⁊ postea expelli. Ille vero sic flagellat⁹ ⁊ expulsus fleuit amare ⁊ ait. O de⁹ me⁹ quid hꝫ esse poterit ꝙ miles quem ad militiā ꝓmoui noticiam mei non habet ⁊ cum hoc grauiter me flagellauit. Cogitauit apud se. ꝓpe est q̄dam dux consiliari⁹ meus. ad euꝫ pergam ⁊ necessitatem ei ostendam ꝑ quē potero indui ⁊ ad palaciū meū reuerti. Cū vero ad ianuaꝫ ducis venisset pulsauit ianitor audiens pulsationem ianuam aperuit ⁊ cum hominem nudum vidisset admirabatur ⁊ aiebat. Charissime qualis es tu ⁊ q̄re sic talit̄ nudus venisti. Et ille. Ego

ſuꝫ imperatoꝛ. a caſu equū et veſtimēta ꝑ/
didi. Et ideo ad ducem veni vt mihi ī hac
neceſſitate ſuccurrat. Jdeo te rogo vt ne/
gocium meū coꝛam domino tuo facias.
Janitoꝛ cum verba eius audiſſet admira
bat̄. aulam intrauit ⁊ domino ſuo omnia
retulit. Ait dux. Jntroducatur. Cuꝫ intro
ductꝰ fuiſſet nullꝰ noticiam eiꝰ habebat. ⁊
dux ait ad illū. Qual' es tu. Et ille. Jmpa
toꝛ ſum ego ⁊ te ad diuitias ⁊ honoꝛes ꝓ/
moui quando te ducem feci et conſiliariū
meum te conſtitui. Ait dux. Jnſane miſer
Perreri parū ante te cū domino meo im
peratoꝛe verſus palacium ⁊ reuerſus ſuꝫ.
Et quia talem honoꝛem tibi appꝛopꝛiaſti
impune non tranſibis. Fecit eum in carce
rem recludi et pane ⁊ aqua ſuſtentari. De
inde ex carcere extraxit ⁊ egregie verberari
⁊ a tota terra poſt hoc eijci fecit. Jlle ſic eie
ctus vltra q̄ꝫ credi poterit gemuitꝰ ⁊ ſuſpi/
ria emittebat ⁊ intra ſe dixit. Heu mihi q̇d
faciam q̇a factus ſuꝫ oppꝛobꝛiū ⁊ abiectio
plebis. Meliꝰ eſt mihi ad palaciū meum
ꝑgere ⁊ mei de palacio meo noticiā habe/
būt. Saltē ſi ñ. vxoꝛ mea noticiaꝫ meā ha/
bebit ꝑ certa ſigna. Solꝰ ad palaciū acceſ/
ſit. Ad ianuā pulſauit. Audita enim pulſa
tione ianitoꝛ ianuam aperuit. quem cū vi
diſſet dixit. Qualis es tu. Et ille. Miroꝛ d̄
te ꝙ non nouiſti me. quia per tot tempoꝛa
fuiſti mecum. Qui ait. Mentiris tu. Cuꝫ
domino imperatoꝛe diu ſteti. Et ille. Ego
ſum ille. Et ſi dictis non credis. rogo te d̄i
amoꝛe vt ad impatricē accedas ⁊ ꝑiſta ſig
na. illa mihi veſtes imperiales ꝑ te mittet.
quia a caſu omnia ꝑdidi. Jſta ſigna que
per te ei mitto. nullus niſi nos duo nouit
ſub celo. Ait ianitoꝛ. Non dubito quin in/
ſanus ſis. Quia iam dominus meus im/
peratoꝛ in menſa ſedet et iuxta eum impe/
ratrix. Verūtamen ex quo dicis te impera
toꝛē eſſe imperatrici intimabo ⁊ certꝰ ſum
ꝙ grauiter punieris. Janitoꝛ ad impera/
triceꝫ ꝑrexit ⁊ omnia audita ei intimauit.
Jlla non modicum contriſtata ad domi
num ſuū conuerſa eſt ⁊ ait. O domine mi

audite mirabilia ſigna pꝛiuata inter nos
ſepius acta. vnꝰ ribaldus in poꝛta mihi ꝑ
ianitoꝛem recitat ⁊ cum hoc dicit ſe impe/
ratoꝛem ⁊ dominum meū eſſe. Jpſe cum
hoc audiſſet pꝛecepit ianitoꝛi vt introduce
retur in cōſpectu omniū. qui cū taliter nu/
dus introductus fuiſſet canis quidam q̄
antea multū eum dilexerat ad guttur ſuū
ſaltabat vt eum occideret. Sed per famili
am impeditus eſt. ſic ꝙ nullum ab eo rece/
perit malum. Jtem quendam falconē ha
bebat in partica qui cū euꝫ vidiſſet ligatu/
ram fregit ⁊ extra aulam aduolauit. Ait
imperatoꝛ omnibus in aula ſedentibus.
Cariſſimi audite verba mea que de iſto ri
baldo dicam. Dic mihi qualis es tu ⁊ ob
quam cauſam veniſti. At ille. O domine
iſta eſt mirabilis queſtio. Jmperatoꝛ ſuꝫ
⁊ dominus iſtius loci. Ait impatoꝛ omni/
bus ſedentibus in menſa ⁊ circūſtantibus
Dicite mihi per iuramentū veſtrū q̇d mi/
hi feciſtis. quis noſtrū imperatoꝛ eſt ⁊ do/
minus. Aiunt illi O domine leuiter reſpō
demus per iuramentum quod vobis feci
mus. Jſtum ribaldum nunq̄ꝫ vidimus.
ſed vos eſtis dominus noſter ⁊ imperatoꝛ
quem a iuuentute nouimus. ⁊ ideo roga/
mus vna voce vt puniat̄. vt omnes exem/
plum ab eo capiant ⁊ de tali p̄ſumptione
non attemptent. Jmpatoꝛ ille conuerſus
ad impatricem ait. Dic domina mihi per
fidem qua teneris. noſti tu iſtum hominē
qui ſe dicit imperatoꝛem ⁊ dominū tuū eē
At illa. O bone domine cur talia a me q̄/
ris. Nonne plꝰ q̄ꝫ triginta annis in focie/
tate tua ſteti ⁊ pꝛolem ꝑ te genui. Sed vnū
eſt quod miroꝛ quomodo iſte ribaldus ꝑ
uenit ad noſtra ſecreta inter nos perpetra
ta. Jmpatoꝛ ille dixit illi qui introductus
fuerat. Cariſſime q̄re auſus fuiſti teipſuꝫ
impatoꝛem nominare. Damus pꝛo iudi/
cio vt ad caudam equi hodie ſis tractus et
ſi iterum auſus ſis hoc dicere te condem/
nabo moꝛte turpiſſima. Vocauit ſatellites
ſuos ⁊ ait. Jte et iſtum ad caudā equi tra
hite ſed nolite eum occidere. Et ſic factum

est. Post hec vero vltra q̃z credi pōt commota sūt oīa interiora ei⁹. Et quasi de ipō desperat⁹ dicebat. Pereat dies in qua natus sum amici mei a me recesserūt. Uxor mea. ⁊ filij mei non nouerunt me. Cū hoc dixisset et cogitabat. Hic ꝓpe manet cōfessor me⁹. ꝑgam ad ipm forte ipē meaz noticiam habebit. q̄a sepius confessionē meaz audiuit. Perrexit ad heremitam ad fenestram cellule pulsauit. At ille. Quis ibi. Et ille. Ego suz impator Iouinian⁹ fenestrā aperias vt loquar tecū. Ille vō cum vocē ei⁹ audisset fenestram aperuit cū eū vidisset cum impetu fenestram clausit ⁊ ait. Discede a me maledicte tu non es imperator. sed diabolus in forma hominis. Ille hoc audiens ad terram pre dolore cecidit. crines capitis ac barbe dilacerauit et dixit. Heu mihi q̄d faciaz ego. His dictis recordat⁹ fuit q̄ī stratu suo exaltatū fuit cor ei⁹ dicens. Est ne deus alter p̄ter me. Statī ad fenestram heremite pulsabat ⁊ dixit amore illi⁹ qui pependit in cruce confessionem meā audite fenestra clausa. Ait ille. Mihi bene placet. Qui de tota vita sua cum lachrimis est confessus ⁊ p̄cipue quō contra deū se erexit dicens. ꝙ non credidit aliū deum eē q̃z seipsum. Facta confessione ⁊ absolutione heremita fenestram ei⁹ aperuit ⁊ noticiam eius habebat. Et ait. Benedict⁹ altissim⁹ iam noui te. paucas vestes hic habeo induas te ⁊ ad palaciū ꝑge. ⁊ vt spero noticiam tuam habebūt. Impator induit se ⁊ ad palaciū suū perrexit. ad ianuā pulsabat. Ianitor ostiū aperuit ⁊ eum satis honorifice recepit. At ille. Nunq̄d noticiam meam habes. Qui ait. Etiam domine peroptime. Sed admiror ꝙ ꝑ totum diem hic steti ⁊ vos exire non vidi. Ille vero aulam intrauit. omnes eū videntes capita inclinabant. Ali⁹ impator erat cum domina. Quidam miles exiens de camera eum intime aspexit. Post hec in camerā ē reuersus ⁊ ait. Domine mi est quidam in aula cui omnes capita inclinant ⁊ honorē faciunt qui vobis in omnibus assimilatur intantū ꝙ q̄uis vestrū est impator penitus ignoro. Impator ille hoc audiens ait imperatrici. Exeas ⁊ videas si eius noticiam habeas. Illa vero foras prexit ⁊ cū eū vidisset admirabatur. statim cameram itrauit ⁊ ait. O domine vobis vnum denuncio ꝙ quis vestrum est dominus meus penit⁹ ignoro. At ille. Ex quo sic est foris pergam ⁊ veritatem excutiam. Cum aūt aulā intrasset eū ꝑ manū cepit ⁊ iuxta eū stare fecit vocauit omnes milites in aula existentes cum imperatrice ⁊ ait. Per iuramentum q̄d mihi fecistis dicite quis nostrū est impator. Imperatrix p̄rio respondit. Domine mi mihi incumbit primo respōdere. testis est mihi deus in celis quis vestrū est domin⁹ me⁹ penit⁹ ignoro. ⁊ sic oēs dixerūt. At ille. Carissime audite me. Iste hō ē imperator vester ⁊ dn̄s. Nam aliquo tp̄e contra deū se erexit. propter q̄d peccatū deus eum flagellauit. ⁊ hominuz noticia ab eo recessit quousq̄z satisfactionem deo fecerit. Ego sum angelus eius custos anime sue q̄ imperiū custodiui q̃zdiu fuit in penitentia. iam eius penitentia est completa ⁊ p̄ro peccatis satisfecit ammodo ei sitis obedientes ad deum vos recōmendo. Statī ab oculis eorum disparuit. Imperator vo deo gratias reddidit ⁊ toto tp̄e vite sue ī bona pace vixit ⁊ spiritū dō reddidit. Quod nobis concedat ⁊c.

Moralisatio.

Carissimi. Impator iste potest dici quilibet homo totaliter mūdo datus qui ꝓpter diuitias ⁊ honores in sup̄biaz cordis erigit̄. Sicut alt̄ Nabuchodonosor qui dīnis p̄ceptis nō obediuit. vocat milites .i. est sensus. pergit ad venandū mundi vanitates. Interim calor intolerabilis .i. temptatio diabolica euz arripit ꝙ quiescere non potest quousq̄z in aquis mūdanis sit totaliter refrigeratus. Ista refrigeratio est detrimentum anime Et sic milites .i. sensus sine custodia hoīem dimittūt quotienscūq̄z in aq̄ mūdana hal

neari intendit. Sed de equo primo descendit.id est.a fide errat. quia in baptismo firmiter deo promisit adherere et pompis diaboli abrenunciare. Sed quam cito totaliter se in aquis mundanis involuit fidem frangit Et hoc est de equo descendere. Deinde deposuit vestes.id est virtutes quas in baptismo recepit. et sic nudus miser in mundi vanitatibus iacet. Quid est faciendum. Certe vt alius. scilicet prelatus qui fidem et virtutes habet custodire.hoc est vestimenta recipere. quia prelato datur potestas soluendi peccatorem quotiens puro corde ad deum se conuertit Jouinianus cum de aqua eruit etc. Sic miser homo cum de aqua mundana per dei gratiam intendit exire nullam virtutem inueniet.quia omnes per peccatum perdidit. ergo habet materiam dolendi. Quomodo ergo debet virtutes recuperari. Certe ad domum militis primo debet pergere. Miles iste est ratio que habet te flagellare. quia ratio dictat quod quantum contra deum perpetrasti in corde tuo.hoc emendes.Et ideo non poteris teipsum dicere imperatorem.id est christianum.quia opera christiani per peccatum perdidisti. Ratio ergo te expellit ab omni vicio. Quid est faciendum. Pergas ad castrum ducis scilicet ad consciam tuam propriam que contra te grauiter murmurat donec reconciliatus deo fueris.immo in carcerem te ponit hoc est in perplexitatem magnam quomodo et per quam viam deo placere potes et vulnera ab eo recipe. id est cordis compunctionem per que sanguis.id est peccatum exeat. Deinde ad palacium cordis tui pulsare.i.intime cogitare quomodo et qua de causa contra deum deliquisti. Janitor.id est voluntas que est libera.ostium cordis tui habet aperire et te ducere ad primum statum quem in baptismo accepisti. Canis qui saltat vt te occidat etc.est caro tua propria per quam homo sepius occideretur. nisi deus impediret. Et falco in partica extra fenestram volat etc.id est potentia diuina non tecum manebit quamdiu in mala vita iaces.nec vxor.id est anima noticiam habebit tue salutis. Quid ergo est faciendum. Certe vt sis tractus ad caudam equi. Trahi per caudam equi nihil aliud est quam a principio vite vsque ad finis quid et quantum fecisti tantum dolere et satisfactionem perpetrare. Deinde postquam ista feceris perge ad heremitam id est discretum confessorem in foresta sancte ecclesie. Et de omnibus quibus contra deum deliquisti pure confitearis clausa fenestra.i. priuate non ad laudem hominum.sed ad tuum solamen et statum deus et omnes angeli noticiam tuam habebunt. Deinde facta confessione vestimentis.id est bonis virtutibus poteris indui et ad palacium cordis tui secrete accedere.et omnes sensus tui cum vxore.id est anima noticiam habebunt quia verus imperator.id est bonus christianus factus es.et per consequens vitam eternam obtinebis. Ad quam etc.

De auaricia et eius subtili conamine. Capitulum.lx

Rex quidam erat qui filiam vnicam pulchram et graciosam nomine Rosimundam habebat. Puella ista cum ad etatem denam peruenisset.erat tam abilis in currendo quod citius ad terminum peruenerat antequam aliquis eam tangere posset. Rex per totum regnum proclamari fecerat quod quicunque cum filia sua volebat currere et ad finem termini eam perueniret ipsam in vxorem haberet.et totum regnum post eius decessum. Si vero aliquis hoc attemptaret et in cursu deficeret caput amitteret. Facta proclamatione quasi infiniti se obtulerunt cum ea currere et quot quot cum ea currebant omnes deficiebant et capita amiserunt. Erat tunc quidam in ciuitate pauper nomine Abibas qui intra se cogitabat. Pauper ego sum et de vili sanguine progenitus. si per aliquam viam possem istam puellam deuincere non solum ego promotus essem sed et omnes de meo sanguine. Prouidebat sibi de tribus cautelis.scilicet de serto rosarum quia illa puelle appetunt. Secundo de zona serica quam puelle libenter optant. Tertio de loculo serico

⁊ infra loculū pila quedā erat deaurata su per pilam descriptō talis. Qui mecū ludit nunq̄ȝ de ludo satiabit̄. Hec tria ipe in si nu suo posuit ad palaciū perrexit ⁊ pulsauit Adest ianitor ⁊ causā pulsatōnis petebat. Qui ait. Paratus sum cum puella curre re. Illa cum hoc audisset quandam fene stram aperuit ⁊ cuȝ eū vidisset in corde suo despexit ⁊ ait. Ecce q̄ȝ reprobꝰ est cum quo currere debes. tñ non poterat cōtradicere Ad currendū se p̄parauit. Ambo ad inui cem currebant. cito puella ad magnaȝ di stantiā ante eū cucurrit. Abibas cum hoc vidisset sertum rosarū añ eaȝ ꝓiecit. Viso serto puella inclinauit se ⁊ sertū leuauit ⁊ ī capite posuit Tantū in serto delectabatur ⁊ expectabat ꝙ abibas ante eam cucurrit. Puella cum hoc vidisset. ait in corde suo. Nūq̄ȝ filia patris mei cū tali ribaldo debȝ copulari. statim sertū ꝓiecit in quandā fo uea ꝓfundā. ⁊ post eū cucurrit ⁊ apprehen dit. Quē cū apprehēdisset alapā dedit ei di cens. Siste gradū miser. nō decet vt filius patris tui in vxorē me ducat. statiȝ añ euȝ cucurrit. Abibas cū hoc vidisset añ eaȝ zo nam de serico ꝓiecit. Quā cū vidisset incli nauit se ⁊ eam leuauit se succinxit ⁊ tantuȝ de ea delectabat̄ ꝙ ibidē morā traxit. ⁊ iterū abibas lōge añ eā cucurrit Puella cū hoc vidisset fleuit amare ⁊ zonam accepit ⁊ in tres p̄tes fregit. post eū cucurrit ⁊ apprehē dit. Quē cum apprehēdisset manum leua uit ⁊ ei alapam dedit dicens. O miser me in vxorem nō habebis. Statim añ eū lōge cucurrit. Abibas cuȝ h̄ vidisset expectabat quousq̄ȝ ipa ꝓpe eēt. Hoc facto loculū de serico añ eā ꝓiecit. viso loculo inclinauit se ⁊ loculū leuauit. aperuit pilam deauurataȝ intꝰ inuenit. sup̄scriptionē legit. Qui me cū ludit nunq̄ȝ ludo satiabit̄. incepit tantū ⁊ tamdiu ludere cū pila ꝙ abibas citꝰ ad finē ꝑuenit ⁊ eam in vxorē tenuit.

Moralisatio

Carissimi. Imperator iste ē dñs no ster Jesus xp̄s. Filia pulcra aīa ad dei similitudinē creata q̄ velociꝰ bonis opibus currit q̄ȝdiu in puritate vi te manet intantuȝ ꝙ eam peccatū mortalē vincere non pōt. Clamor factus est ⁊c̄. Cla mor iste nihil aliud est q̄ȝ ꝙ homo se defē dat ⁊ ꝓtegat contra diabolū mundū ⁊ car nem. Et si bellum contra ista tria aggredi tur ⁊ victoriā obtinuerit. tunc peccata mor talia succūbūt. ⁊ hoc est capita amittere. Abibas est diabolus q̄ cum viderit hoīeȝ supasse per opa misericordie prouidet sibi de tribus cautelis. s. de serto. Sertū istud ē superbia. quia sicut sertū non ponitur. ni si super caput vt ab hominibus videatur. sic superbus semper videri vult. Et ideo di cit Aug. Cū supbū videris filiū diaboli eē ñ dubites. Cū igit̄ homo vtit̄ serto supbie statim currit diabolus añ eū. Quid ergo ē faciēdū. certe vt sertū supbie ꝓiciatur ī fo ueam humilitatis. ⁊ sic dabis diabolo ala pam ⁊ eū dimittes. Post hec puella se in clinauit ⁊ zonaȝ leuauit ⁊ aspexit. zonā ista est luxuria quam diabolus ꝓijcit ante ho minem. Cū tamen contra tales dicat Gre gorius. Succingite lumbos vestros in ca stitate. Si ergo succingis te zona luxurie statim diabolus añ te currit de bona vita tua te impedit. Quid ergo est faciendum. Certe vt zona luxurie in tres p̄tes frangat̄ scȝ in orōnem ieiuniū ⁊ elemosynam. ⁊ sic ꝑ consequens diaboluȝ vinces. Post hec diabolus loculū ante homineȝ ꝓijcit. Sci tis ꝙ loculus habet duas cordas ad aperi endū. Cor vero est loculꝰ q̄d debet eē clau sum inferiꝰ q̄ntū ad terrena. ⁊ supiꝰ aper tū q̄ntum ad celestia ad gratiam suscipiē dam. Due corde que claudunt sunt timor dei ⁊ pena eterna. ꝑ que duo cor hominis claudit̄ ne ītret peccatū. Pila in loculo se piꝰ inuenit̄ in cordibꝰ nostris. s. auaricia. aut cupiditas. q̄r sicut pila mouet̄ ad oēm differentiam positiōis. sic ⁊ auarꝰ mouet̄ in terra. mouet̄ in mari. non cessat pes eiꝰ currere. nec cor cogitare quomodo ⁊ per quam viaȝ bona mūdana poterit acq̄rere Supscriptio est q̄ mecū ludit. id est qui cū cupiditate īcipit vitā ducere vt vix aut nū

quaȝ poterit sustinere. sicut dicit Seneca. Cum omnia peccata senescūt sola cupiditas iuuenescit. Ideo timendū est de aliq̄bus qui tantū cū pila ludūt cupiditatis. q̄ diabolus ip̄os occupabit. Quia sicut dic apl'us. Radix omniū maloꝝ est cupiditas. Studeamus ergo vitam nostram sic in pijs operibus dirigere vt vitam eternam valeamus attingere.

De pmeditatione semp habēda.

Capitulū.lxj.

Claudius regnauit q̄ vnicam filiam habebat gratiosam ꝛ decoram valde. q̄ cū semel in stratu suo iacuissꝫ intime d' filia sua cogitabat quō eam ꝑmouere possꝫ. Ait intra se. Si eam in vxorē diuiti stulto tradidero. filiā meam pdam. Si vō paupi sapienti p ei⁹ sapiāȝ ei necessaria large acq̄ret. Erat tūc in ciuitate q̄dam philosoph⁹ nomine Socrates quē. rex dilexerat. vocauit eū ꝛ ait. Charissime nūq̄d tibi placet filiam meā in cōiugē accipe. Et ille. Etiā domine poptime. Et ille. Ex quo ita est dabo tibi eam ꝛ sub illa cōditiōe q̄ si moriat̄ filia in tua societate vitam tuā amittes. Eliges ergo eam accipe vel dimittere. Et ille. Mihi bn̄ placet eā accipe sub ista cōditiōe. Rex nuptias celebrauit cū magna solennitate. Per quedā tpa vnā duxerūt in q̄ete ꝛ sanitate pfecta. Post h̄ vxor socratis vsq; ad mortem infirmabat̄. Hec audiens socrates ꝯtristat⁹ ē valde. Quandam forestam intrauit. fleuit amare. Dū sic eēt in dolore rex Alexander in eadē foresta venabatur. Miles q̄dam alexādri socratē vidit ad eū eq̄tabat ꝛ ait ei. Carissime cui⁹ hō es. Et ille. Homo talis dn̄i sum ego. qui seru⁹ dn̄i mei ē dn̄s est dn̄i tui. Ait miles. Nō ē maior dn̄o meo in toto mūdo. ſꝫ erḡ talia dicis ducam te ad dn̄m meū ꝛ audiem⁹ q̄s est dn̄s tu⁹ de quo tot ꝛ tanta p̄sumis. Cū āt corā rege alexandro duct⁹ fuissꝫ. ait ei. Carissime quis est dn̄s tu⁹ de quo talia dicis q̄ seru⁹ ei⁹ est dn̄s me⁹. Ait ille. Dominus me⁹ ē rō. hu⁹ ei⁹ volūtas. Sic ē ergo q̄ tu p volūtatē regnū tuū ꝛ nō p rōnem huius q̄ȝ gubernasti. Ideo seru⁹ domini mei hoc ē volūtas ē dn̄s tu⁹. Audiēs hec alexander ait. Charissime prudenter respondisti. vade in pace. Ab illa die cepit rex regnū suuȝ ratione gubernare ꝛ nō volūtate. Socrates vero solus forestam intrauit ꝛ fleuit amare pro sua coniuge. Senex q̄dam venit ad eum ꝛ ait. O bone magister ob quā rem affligit̄ aīa tua. Et ille. Filiam regis sub tali conditione desponsaui q̄ quocunq̄ȝ tpe ipsa in societate mea moriat̄ ego vitam meam amittam. ꝛ iam ad mortem infirmatur. Et hec ē causa doloris mei. Ait senex. Fac cōsiliū meū ꝛ post factū n̄ penitebis. Vxor tua ē de sanguine regū. Cū rex minut⁹ fuerit vxor tua pect⁹ ꝛ vbera liniat d' sanguine patris sui. Deinde in ista foresta tres herbas inuenies. d' vna ei potionē facies. d' alijs duabus vnuȝ emplastrum ponat vbi dolorē sētit. ꝛ si istam doctrinam impleueris sanitatem pfectā inuenies. Socrates omnia impleuit ꝛ vxor ab omni infirmitate cōualuit. Rex vō cū audissꝫ q̄ socrates tam solicite pro infirmitate filie sue laborabat. eū ad magnas diuitias ꝛ honores promouit.

Moralisatio p̄sētis histoie.

Charissimi. Iste rex ē dn̄s noster iesus xp̄s. Filia tam pulcra aīa ad dī similitudinē creata. Istam puellam non diuiti sꝫ paupi socrati. i. homini dedit. Qꝛ sit paup ecce Iob. i. Nud⁹ egressus sū d' vtero matris mee. ꝛc. Sꝫ charissimi scire debetis q̄ sub tali conditione dedit dn̄s noster iesus xp̄s homini animam vt si in ei⁹ societate moreret̄ p peccatū mortale vitam suam. s. eternam amittat. si ergo aīa tua in infirmitatē p peccatū cecidit. fac sicut fecit socrates intra forestam. i. sanctā ecclīam in q̄ inuenies senē. i. discretū confessorem d' cui⁹ consilio saluari poteris. Alexander qui venat⁹ ē. ē homo mūdan⁹ q̄ poti⁹ regulat̄ volūtate q̄ȝ ratiōe sꝫ p sacram doctrinam emēdat̄. si p peccatū infe

ri⁹ es. primo linias pectus tuū cū sangui-
ne.i.recētē memoriā de xpi passiōe habeas
i corde. deīde collige tres herbas.s.ɔfessio-
nē.cōtritiōez.⁊ satisfactioꝫ. De pma facias
potiōez.s.ō pctis sp dolere. de aliis empla-
strū.i.pniam.⁊ sic p pñs ad diuitias vite e-
terne pmoueri possis. Ad quā nos pdu-
cat ihesus xps qui viuit ⁊ regnat cum deo
patre ⁊ filio et spiritu scō ⁊c.

¶De pulchritudine fidelis aīe.

¶Capitulum.lxij.

Gallus regnauit pru-
dens valde. in cui⁹ regno mlier
qdam erat nomine Florentina
miro modo pulcra ⁊ gratiosa. Unde tan-
ta pulchritudo erat in ea ꝙ tres reges eam
obsidebāt ⁊ a qlibet rege violata. Ꝓp⁹ hec
inter reges ꝓpter nimiū amorē cōmissum
ē belliū ⁊ quasi infiniti hoīes ex omni pte
occubuerūt. Satrape imperij hec audien-
tes omnes ad regē venerūt dicentes. Dñe
illa florentina in regno tuo est tam pulcra
ꝙ qsi infiniti quotidie p ei⁹ amore occidū-
tur. Et nisi citius remediū apponat̄ qt qt si
in regno peribunt. Audiēs hec rex litteras
scribi fecerat anulo suo signatas ꝙ sine vl-
teriori dilatione illa ad eum veniret. Pre-
co cum litteris ad eam perexit ⁊ anteqꝫ ad
eam puenit defuncta est. Rediit preco de
morte florentine regi nūciauit Rex contri-
status est valde ꝙ eam videre non poterat
in sua pulchritudine. oēs pictores regni ad
eum cōuocari fecit. Cum aūt venissent ait
rex. Carissimi hec est causa quare p vobis
misi. Erat quedaꝫ mulier noīe florentina
in tanta pulcritudine ꝙ quasi infiniti occu-
buerūt p ei⁹ amore. Defuncta ē ⁊ eam nō
vidi. Ite ergo ⁊ cū omni industria vestra
imaginem eius depingite cū sua pulchritu-
dine. p quam potero discernere quō tot oc-
cubuerūt p eius amore. At illi. Dñe rem
difficilem vos queritis. Tanta erat in ea
pulchritudo ⁊ decētia ꝙ oēs pictores orbis
imaginē ei⁹ nō depingerēt qntū ad oīa ex-
cepto vno pictore qui latet in mōtib⁹ ille so-
lus est ⁊ non alius q voluntatē vestrā adim-
plere poterit. Hec audiens rex p illo picto-
re destinauit. Qui cū ad eū venisset. ait ei.
Carissime de tua industria informati su-
mus. vade ⁊ imaginem florentie p oīa de-
pinge in sua pulchritudine ⁊ condignam
mercedem dabo tibi. At ille. Rem difficilē
queris. Verūtamē mihi cōcede vt ī cōspe-
ctu meo oēs pulcras mulieres toti⁹ regni
saltem p vnā horā habeā ⁊ faciam qd tibi
placebit. Rex vō fecit oēs cōuocari ⁊ in cō-
spectu eius stare. Pictor quattuor pulcri-
ores ex eis elegit ⁊ alias licētiauit vt ad pa-
triam suam redirent. Pictor ille cū rubeo
colore imaginē ei⁹ incepit depingere. ⁊ q̄ il-
larꝫ quattuor mulierꝫ habebat magis faciē
gratiosam aut nasū. ⁊ sic de ceteris mem-
bris hoc in imagine posuit. ita ꝙ ex quali-
bet muliere aliquam ptē accepit. ⁊ imagi-
nem compleuit. Cū vō cōpleta fuisset ima-
go venit rex vt eam videret. Qui cū vidis-
set ait. O florentina si vixisses vltra oēs istū
pictorē deberes diligere q depinxit te in tā-
ta pulchritudine

¶Moralisatio.

Carissimi. Iste rex est pat̄ celestis
Florentina tam pulchra est aīa
ad dei silitudinem creata. Tres
reges diabolus mūdus ⁊ caro. Per istos
tres reges anima ꝓpter peccatū pmi parē-
tis erat obsessa ⁊ a quolibet violata. vnde
tot occubuerūt p peccatū ꝙ omnes añ ad-
uentū christi ad infernū descenderūt. Hoc
videntes satrape hoc ē patriarche ⁊ ꝓphe-
te de remedio clamabāt dicētes. Dñe mit-
te nobis quē missurus es. Alij. Emitte ag-
nū dñe dñatorem terre ⁊c. Deus vō misit
pconem.s.beatū Iohānem baptistam sic
scribitur Malachie.i. Ecce ego mitto an-
gelū meū qui preparabit ⁊c. Sed heu pro
chdolor longe añ ei⁹ aduentū mortua est
anima. Pictores sunt vocati qui se excu-
sauerūt ⁊c.i.in celo inter āgelos in terra inē
hoīes.s.patriarchas ⁊ ꝓphetas non est in-
uent⁹ vn⁹ q sciuit vel potuit imaginē.i.ani-
mā depingere qntū ad suā ꝓpriā pulcritu-

dinem. Pictor qui de montib⁹ venerat est
dñs noster iesus xp̄s qui descendit de celis
vt istam imaginē reformaret. Et quomō.
Certe cū rubeo colore .i. proprio sanguine.
Elegit quattuor mulieres pulchriores ꝛc.
Pro pma muliere dedit eē cū lapidibus.
Pro secūda vegetare cū plantis Pro ter
tia sentire cū aīalib⁹. Pro quarta intellige
re cuꝫ angelis. Rex cū vidisset dicebat. O
florentina .i. aīa multū deberes istū pictorē
dñm nostrū iesū xp̄m añ omnia diligere q̄
suo pprio sanguie te depinxit in tanta pul
chritudine.

De mūdanorꝫ delectatōibus
Capitulū .lxiij.

Vespasian⁹ regna
uit q̄ filiā pulcherrimaꝫ habebat
cui nomen Aglaes. q̄ erat nimis
pulcra ꝛ oculis omniū gratiosa. ita ꝙ eius
pulcritudo omnes alias mulieres excelle
bat. Accidit quoqꝫ vna dierꝫ ꝙ cuꝫ filia ei⁹
añ eū staret eam intime respexit ꝛ ait ei. Ca
rissima nomen tuū mutabo ppter pulcri
tudinē corpis tui sit nomē tuū amodo do
mina solacij in signū hui⁹ vt omēs q̄ adue
nerint tristes cum gaudio recedant. Rex
vero iuxta palacium quēdaꝫ ortū pulcer
rimū habebat in q̄ sepi⁹ causa solacij am
bulauit. fecit pclamari p totū imperiū ꝙ si
quis filiam suam in vxorem habere vellet
ad palaciū suū veniret ꝛ infra ortuꝫ tribus
aut q̄ttuor dieb⁹ spaciaret. deinde rediret
si filiā suā in vxorē habere vellet. Facta pro
clamatiōe multi ad palaciū suuꝫ venerūt.
ortū intrabāt ꝛ nunq̄ꝫ postea sūt visi ꝛ q̄t
quot venerūt nullus ex eis euasit. Erat tūc
q̄dam miles in partibus longinquis cuꝫ
audisset de clamore ꝙ siquis ad palacium
veniret filiam regis in vxorē haberet venit
ad ianuam palacij ꝛ pulsauit. Janitor o
stium aperuit ꝛ eum introduxit ad regem
accessit ꝛ ait. Dñe mi clamor fact⁹ est cōis
vt si q̄s ortū vestrū intrauerit filiā vestram
in vxorem habebit. ideo huc veni. Ait rex.
Ortū intrate ꝛ si exieritꝭ eā habebitis. Qui
ait. Dñe mi vnū mihi cōcede. Peto instā
ter anteq̄ꝫ ortū intrauero vt aliqua vba cū
puella loqui potero. At ille. Mihi bn̄ pla
cet. Accessit ad puellam ꝛ ait. Charissima
nomen vestruꝫ est dña solacij. ad hoc tibi
datū ē vt oēs q̄ tristes ad te veniūt cū gau
dio redeāt. sꝫ ego nimis tristis ꝛ desolatus
ad te venio. pbe ergo mihi cōsiliū ꝛ auxili
um quō cū gaudio recedere potero. Mul
ti añ me venerūt ꝛ ortū intrauerūt nec vn
q̄ꝫ ampli⁹ visi sūt. Si ergo mihi idē casus
ꝯtingeret ve mihi dicere potero ꝙ ego ī cō
iugē te desideraui in matrimonio. At illa.
Tibi veritatē dicā ꝛ tuā tristiciā in gaudi
um cōuertam. In orto illo ē q̄dam leo fe
rocissim⁹ q̄ oēs intrantes interfecit ꝛ p eū
oēs q̄ intrauerūt rōne psone mee sūt inter
fecti. Arma corp⁹ tuū totū ferro a planta
pedis vsqꝫ ad verticē capitis ꝛ sint omnia
arma tua cū gūmi linita. Cum vō ortum
intraueris leo statim in te irruet cōtra euꝫ
viriliter pugna. Et cū lassus fuerꝭ ab eo te
sepabis. Ille vō p brachiū vel pedē te tene
bit cū dētibus in tantū ꝙ p arma gūmata
dentes ei⁹ pleni erūt ꝙ te parū poterit lede
re. Tu vō cū hoc pceperis gladiū euagina ꝛ
caput ei⁹ amputa. Sed aliud ē adhuc pi
culū in orto illo. Est tantū vn⁹ introitus ꝛ
sunt diuersa diuerticula ita ꝙ q̄ semel ītra
uerit vix exitum inuenire poterit. Et idō cō
tra illud piculū dabo tibi tale remedium.
Globū fili tibi cōcedo vt cum ad ostiū orti
pueneris filū globi ī porta liga. ꝛ sic p filuꝫ
in ortū descēde. ꝛ sicut vitaꝫ tuā diligis glo
bū fili ne pdas. Miles vō p oīa adimple
uit sicut dixerat puella. armat⁹ ortū intra
uit Leo cū eū vidisset toto conamīe in euꝫ
irruit. Miles virilr̄ se defēdit ꝛ cū lass⁹ erat
saltū ab eo fecit. Leo eū p brachiū tenuit ī
tantū ꝙ dētes ei⁹ gūmi pleni erant. Miles
cū h̄ pcepisset gladiū extraxit ꝛ caput leōis
āputauit. Ille vō in tantū gaudebat ꝙ filū
p q̄d dscēdit pdidit. Ille vō tristis ac dolēs
ortū trib⁹ circūit dieb⁹ ꝛ diligēt globū q̄si
uit. de nocte inuenit. cū vō venisset nō mo
dicū gaudēs p filū ascēdit q̄usqꝫ ad portaꝫ

puenit. filiū solūit ad regē prerit. & filiā suam dn̄am solacij sibi vxorē obtinuit d quo multū gaudebat

Moralisatio.

Carissimi. Iste imperatorē dn̄s noster ihesus xp̄s. Filia tam pulchra dn̄a solacij est regnū eternū Qui vero voluerit regnum eternū ac celeste habere oportet vt p̄mo ortum huius mundi intret & per aliqua tempora q̄zdiu deus voluerit ibidem expectet. ps. Constituisti terminos ei⁹ qui preteriri non poterūt. Eccs. iij. Unus ē introit⁹ hoīm & iumentorū. sed in mūdo tot sūt diuerticl'a p que nescit homo finē suū. nec vbi. nec qn̄. nec q̄mō mori debet. Leo vero est diabolus qui circuit querens quem deuoret. Unde quasi infiniti p eum sūt occisi. Quid est ergo faciendum. Si volumus regnū celeste obtinere certe debemus bonis virtutib⁹ stabiliter armari. ita q arma nostra sint gummata. Per gūmi elemosinā intelligere debemus q₂ sicut gūmi duo ad inuicez iungit. sic elemosyna aīam cuz deo. Un̄ pphera dicit. Sicut aqua extinguit ignem. ita elemosyna peccatū. Deinde debes accipe globū fili. &c. Glob⁹ iste baptism⁹ ē. Un̄ i p̄ncipio vite tue optet incipe a baptismo. Deinde a cōfirmatōe. & sic p cetera sacramenta ī mūdū istū descēdere. Sed leo. i. diabol⁹ paratus est contra te pugnare. Contra eū viriliter pugnare debes & caput eius. i. potestatem p bona opa auferre. Sed sepe cōtigit q postq̄z bō de diabolo triumphauerit sicut multi faciūt in quadragesima. post pasca redeunt ad peccata. & sic globum fili. id est virtutem sacramenti pdunt. Fac ergo tu. sicut fecit miles si per peccatū virtutes pdidisti multū dolere deberes & pgas iter triū dierū p contritionem cōfessionē & satisfactiōem. & sic inuenire poteris ea q̄ pdidisti. Et sic cū veneris ad portā mortis qn̄ anīa separat a corpe poteris ad dominam solacij peruenire. i. ad gaudium eternū. Ad quod &c.

De dominica incarnatiōe

Capitulum. lxiij.

Rex quidam regnauit q̄ tres virtutes hēbat. Primo erat fortior oīb⁹ hoibus ī corpore. Secūdo sapiētior. Tertio pulchrior q̄ diu sine vxore vixit. tandē venerūt amici ei⁹ ad eū & dixerūt. Dn̄e bonū ē vxorē ducere & plem generare. q₂ non est bonū sine vxore stare. At ille. Charissimi vobis constat q satis diues & potēs sum. iō diuitijs nō idigeo. Ite ergo p regna & castra et mihi vginem speciosā ac prudentem q̄rite & si ista duo in aliqua inueneritis. lz paupcula eam in vxorē habeo. Perrexerūt illi per regna & castra & tandez puellā nimis pulchrā ac prudentē inuenerūt de sanguie regū. & ei⁹ virtutes regi deūciauerūt. Rex vō volebat ei⁹ sapiam experiri. pconez vocauit & ait ei. Carissime tibi trado pannuz lineū habentē in longitudine & latitudine tres pollices vade ad puellam & ex pte mei eā saluta & trade ei istū pannū de q̄ p sapiētiā suā faciat mihi satis longā & latā camisiā p corpe meo & si hoc fecerit cōiunx mea erit. Perrexit nūci⁹ ad vginem & eaz ex pte regis salutauit. dixitq3 ei. Ecce pann⁹ line⁹ hn̄s tātū in lōgitudie & latitu. tres pollices si camisiā sufficientē de isto pāno p corpe ei⁹ poteris opare te in vxorē habebit. At illa. Quō fiet istō ex quo nō sūt nisi tres pollices in longitudine & latitudine camisiam ei facere eēt impossibile. Uerūtamen mihi vas cōcedat in quo opari potero & camisiam ei satis longā pmitto. Nunci⁹ est reuersus denunciāsq3 regi de vginis rn̄sione statim rex vas debitū & pciosū ei misit. Illa vō de tam pua q̄ntitate in eodez vase opata est camisiā satis sufficientez p corpe suo. Ille h vidēs statim eā in vxorē duxit.

Moralisatio

Carissimi. Rex iste est de⁹ ipe potens & diues. Puella generosa d stirpe regū btā vgo maria mat̄ dei & hoīs q̄ fuit pulcra & generosa. q₂ grā plena. Nūcius missus gabriel archangel⁹ q̄ eā ex pte

dei salutauit dicensq; ei. Aue gratia plena. Mannus missus ē spūssctī gratia q̄ opa/ta ē in ea. q2 anq̄; nata fuit scificata fuit ha/bensq; tres pollices. i. in cōceptione filij sui erat potentia patris. sapiā filij. clemētia spi/ritussancti. De qbꝰ quesiuit das. i. vterꝫ sā/ctū sanctificatū in vtero matris sue. in quo fecit camisiam. id ē hūanitatē. que qd ē hu/manitas erat in ea opata. Hec videns pa/ter celestis eam reginā ī celo coronauit vbi pro nobis interpellat suū filiū ⁊ filiꝰ patre; Juxta verbū beati Bern. O homo secuꝫ accessū habes ⁊c.

De cura anime.

Capitulū. lxv.

Quidā rex semel de vna ciuitate in aliā transitū fe/cerat. ad quādam crucem venit q̄ erat omni pte conscripta. Ex vna pte erat in ea scriptū. O rex si p istā viā eqtaueris p corpore tuo bonū hospiciu; habebis s; eq tuo male ministrabitur. Ex alia pte crucis erat scriptū. Si p istā viā equitas inuenies hospiciū in quo equꝰ tuꝰ satis laute habe/bit. sed tu male ministraberis. Ex tertia pte erat scriptū. Si p istā viam ambulaueris tu ⁊ equꝰ tuꝰ satis habebitis. sed anq̄; acce/das egregie eris vberatꝰ. Ex parte q̄rta e/rat scriptū. Si per viam istam ambulaue/ris laute tibi ministrabit. s; equū tuū ibi di/mittes ⁊ tūc te oportet pedibus ambulare. Rex cū oīa ista plegisset admirabat intra se cogitabat quā viā eqtare vellet. Ait ītra se. Primā viam volo eligere q2 bn̄ erit mi/bi ⁊ male equo nox vna cito transibit. pcus/sit equū cū calcaribꝰ ad q̄ndam viā vbi ca/strū inuenit. in eo erat miles q̄ eū benigne recepit ac laute ministrabat s; equꝰ paru; aut nihil habebat. Mane vō surrexit ad palaciū suū eqtauit. omnia gesta que vide/rat narrauit.

Moralisatio

Carissimi. Imperator iste potest di/ci qlibet bonꝰ xpianꝰ qui hab; cir/ca salutē anime sue eqtare. Equꝰ qui eum portat est corpus ex quattuor ele/mentis compositu;. Crux q̄ stat in medio vie est cōscia tua in modu; crucis extensa. Una ps vt ad bonū te puoce;. Altera vt cō/tra malū fortiter pugnes. Unde si ambu/laueris p via; in qua bn̄ erit tibi ⁊ male eq tuo optime facis. Charissimi. Ista via est via penitentie. hospicium sancta mater ec/clesia in qua bene erit tibi ī anima. s; opor/tet vt equꝰ tuꝰ. s. caro tua penitentie subia/ceat. Qui ergo p ista; viā ambulauerit sa/pienter facit. Alia est via in qua īuenies ho/spiciū in qua equꝰ tuꝰ satis laute habebit. s; male ministrabit tibi. Uia ista ē via gu/losi ⁊ luxuriosi q̄ hospiciū suscipiūt in vo/luptate carnis. De quibꝰ aplś ait. Quoꝝ deꝰ venter est ⁊ gloria in cōfusione ipsoꝝ. In isto hospicio anima erit pessime mini/strata. Alia est via vbi equꝰ tuꝰ laute ha/bebit ⁊ tu verberaberis. Uia ista est cupi/di ⁊ auari q̄ laute hic vult viuere parua o/pera meritoria ppetrare. sed cū mors eu; ab hospicio huiꝰ mūdi expellit tūc aīa eius post mortē in purgatorio vel in inferno e/gregie verberabit. Quarta ē via p quā si ambules bn̄ tibi erit s; equū amittes. Uia ista est via boni religiosi qui de omnibus quātū ad victū ⁊ vestitū ē contentꝰ. equu; amittit. sc; oēs ꝯcupiscētias carnales ppt deū ac mūdi vanitates. Et iō dicit saluator Qui pdiderit aīam suā ppter me ⁊c. Qui reliquerit patrē aut matrē ⁊c. centuplū acci/piet ⁊ post hanc vitam eternam vitam pos/sidebit.

De constantia

Capitulum. lxvi

Quidam rex regnauit q̄ pulcrā filiā habebat quā multū dilexerat que etiā post de/cessū regis regnū occupauit. q2 vnica ē relic/ta. Hoc audiēs qdā dux tyrannꝰ. ad ea; venit mlťa ei pmisit si ei cōsentiret. Illa vō seducta p eū ē deflorata. ⁊ facta defloratōe fleuit amare. Tyrānꝰ vō eā ab hereditā/te sua expulit. Illa vō sic expulsa gemitus

et suspiria emittebat et ī via publica singulis diebus sedebat vt a transeuntib⁹ elemosynam peteret. Cū vna die sic flendo sedisset qdā miles generosus iuxta eam equitādo venit. videns eius pulchritudinē captus est in oculis ei⁹ ꝛ ait. Carissima qualis es Et illa filia regis sum vnica et post patris mei decessū iure hereditario regnū habeo. sed ꝑ quendā tyrannū fui seducta ꝛ ab eo deflorata ꝛ post hec ꝓuauit me hereditate mea. Ait miles. Utrū placet tibi esse sponsam meā. Que ait. Etiam dñe hoc desidero ante omnia. Qui ait. Fidem tuā mihi trade ꝙ nullū aliū accipies ꝑter me. ꝛ ꝯtra tyrannū istū faciā bellum. terram tuā tibi acquiram. Si vero in bello mortuus fuero et hereditatē tibi acqsiero nil aliud peto nisi ꝙ arma mea sanguinolēta tecū custodias in signū amoris. Si vō aliqs veniat vt ī vxorē te ducat camerā tuā intres ī qua arma pendent. ꝛ illa diligenter inspicias et memoriam habeas quō ꝓpter tui amorē vitā meā pdidi. At illa. Dñe firmiter hoc ꝓmitto. sꝫ absit vt in bello vitam amittas. Armauit se ꝛ cōtra tyrannū perrexit. Audiens hoc dux toto conamine se ꝯtra eū apposuit. ad inuicem pugnabant. miles victoriā obtinuit. caput tyranni amputauit tamen in bello vuln⁹ mortis recepit ꝛ hereditatē puelle quesiuit. ꝛ tertia die est defunctus. Puella ꝑ dies mltos mortem ei⁹ plāxit. arma eius sanguinolenta pendebat in camera. ꝛ sepius visitauit ea. et quotiēs ea vidit amare fleuit. Multi nobiles ad eā venerūt vt eam in vxorem haberēt multa promiserūt sed antequā alicui rñsum daret camerā intrauit vt arma diligēter respiceret ꝛ dixit. O dñe pro meo amorē mortuus es. hereditatē meā mihi restituisti absit hoc a me vt alteri ꝯsentirē. Deīde foras exiuit ꝛ dixit. votū deo voui nūquā viro copulari. Illi hec audiētes recesserūt. ꝛ sic toto tpe vite sue remāsit in castitate.

Moralisatio

Carissimi. Iste rex ē pater celestis Filia tam pulcra ē anima ad dei similitudinem creata cui regnū paradisi dabat. sed ꝑ suggestionē ducis. i. diaboli illud amisit. ꝛ est deflorata qñ de pomo comedit. Deinde sedebat in platea hoc est in mūdo. Unñ in sudore vult⁹ tui vesceris pane tuo. Que a trāseūtib⁹ elemosynam petebat. i. a quattuor elementis grāꝫ dei expectabat. Miles q̄ iuxta eā eqtabat erat fili⁹ dei qui in equo humanitatis mundum intrauit ꝛ humano generi cōpatiebat. Tu homo firmiter in baptismo ꝓmisisti nullū virū preter eū accipere. Et ideo armauit se armis humanitatis ꝛ bellū ꝯtra diabolū ꝓ te dedit. victoriā obtinuit tñ vuln⁹ mortis ꝓ te accepit ꝛ nostrā hereditatē nob acquisiuit. Fac ergo tu sicut fecit puella. arma sanguinolenta in camera cordis tui habeas. i. semper memoriā recentē de christi passione quā ꝓ te sustinuit in cruce. et si venerint alique tēptatōnes per diabolum mundū ꝛ carnē curre ad xp̄i passionē. recole quō ꝓ tuo amore mortem sustinuit ī cruce. ꝛ sic tēptationē superabis. ꝛ vitā eternā obtinebis.

De excusatōe in extremis nō habēda Capitulū. lxvij.

Maximian⁹ regnauit prudens valde in cuius regno erant duo milites. vn⁹ sapiēs. alter stultus qui mutuo se dilexerunt. Ait ei sapiens. Nunquid tibi placet vnā conuētionem mecū ponere ꝛ erit nobis vtile. Ait ille. Mihi bñ placet. Qui ait. Sanguinē qlibet de brachio dextro emittat ego tuū sanguinē bibam ꝛ tu meum ꝙ null⁹ aliū dimittet nec in ꝓsperitate nec in aduersitate. ꝛ quicqd vn⁹ lucrat⁹ fuerit alter dimidietatem habeat. Ait ille. Mihi bene placet Statim cum sanguinem traxissent ambo sanguinem alteri⁹ biberunt. Hoc facto in vna domo semꝑ remanserunt. Rex vero duas ciuitates fecerat. vnam in summitate montis ꝛ ꝙ omnes ibidem venientes copiā thesauri haberent ꝛ ibidē toto tpe vite ꝑmanerēt. Ad istā ciuitatē erat via stricta

ac lapidosa. ⁊ inuia tres milites cũ magno
exercitu manebãt. Et oẽs ꝑ viã illã transeũ
tes oporteret vt contra eos pugnarẽt aut
oĩa cũ vita sua amitterent. In ista etiam ci
uitate rex quendaȝ senescalcũ ordinauit q̄
omnes indifferenter intrantes recipet ⁊ se/
cũdũ statũ sue cõditiõis laute ministraret.
Aliam ciuitatem fecit fieri in valle sub mõ
te illo ad quam ciuitateȝ erat via plana ac
ad ambulandum delectabilis. Tres mili/
tes in via ista iacebant q̄ omnes transeun/
tes gratãter receperũt ac mĩstrabãt ꝑ eorũ
volũtate In ista ciuitate quẽdam senescal
cũ ordinauit vt oẽs ciuitatẽ intrantes aut
appropinq̄ntes indifferentẽ incarceraret ⁊ ĩ
aduentu iudicis oẽs ei p̄ntaret. Iudex vo̍
nulli parceret. Ait miles sapiẽs socio suo.
Carissime ꝑgamꝯ ꝑ mundũ sicut ceteri mi
lites ⁊ poterimꝯ multa bona acq̄rere per q̄
honeste viuemꝯ. Qui ait. Mihi bene pla/
cet. Ambo ꝑ quandã viã prexerũt quousq;
qȝ ad quoddam biuiũ ꝑuenerũt. Ait sapiẽs.
Carissime sicut vides hic sũt due vie. Una
ad ciuitatem nobilissimã dirigit. si ꝑ illam
ꝑgimꝯ ad ciuitatẽ illã ꝑueniemꝯ in q̄ habe
bimꝯ q̄cq̄d cor nostrũ desiderat. Alia est
via que ducit ad aliã ciuitatẽ que ẽ in val/
le cõstructa ⁊ si ꝑ eã ãbulemꝯ capti erimꝯ ⁊
incarcerati ac iudici p̄ntati ⁊ ꝑ eũ ĩ patibu
lo suspensi. Cõsulo ergo vt viã istã dimit/
tamꝯ ⁊ ꝑ aliã ambulemꝯ. Ait miles stulto
Carissime de istis duabꝯ ciuitatibꝯ dubiuȝ
est qd audiui. sȝ via ad ciuitatẽ sup mõtẽ ẽ
stricta valde ac ꝑiculosa. q̄a in ea iacẽt tres
milites cũ exercitu q̄ oẽs intrantes expug/
nant occidũt ⁊ spoliãt. sed altera via ẽ satis
plana in qua sũt tres milites q̄ oẽs intran
tes benigne recipiũt ⁊ ibi oĩa necessaria in/
ueniunt. Et hoc satis apte video. ⁊ iõ ma/
gis oculis meis credo q̄ȝ tibi. Ait sapiens.
Licet vna via ad ambulandũ sit mala tñ
alia in respectu q̄ ad suũ terminũ est peior.
q2 ducet nos ad eternũ opprobriũ ⁊ ducti e/
rimꝯ ad patibulũ. Sȝ ꝑ viã strictã ꝓpẽ pu/
gnã ⁊ latrones times ambulare. ẽ tibi op/
probriũ ꝑ ꝑpetuo q2 miles es tu ⁊ militibꝯ
incũbit ꝯ hostes pugnare. Aliud ẽ si mecũ
volueris ꝑ istam viã pergere firmiter pro/
mitto añ te ad bellũ ꝑgere. ⁊ q̄cq̄d sit penetra
bis si velis me iuuare. at ille. Amẽ dico tibi
ꝑ viã illã nolo ꝑgere. sed potiꝯ ꝑ istã. Ait sa
piens. Ex q̄ fidem meã tibi dedi. ⁊ in signuȝ
fidelitatis sanguinẽ tuũ bibi. nõ solũ dereli
quo te ambulare. tecũ ꝑgam. ambo ꝑ ean
dem viã ambulauerũt. Multa solacia hȝ
voluntatẽ eorꝝ inuenerũt ꝑ viaȝ donec ad
hospiciũ triũ militũ venerũt q̄ satis hono/
rifice sũt recepti ac splẽdide ministrati. In
q̄libet refectiõe miles stultꝯ sapiẽti dixit. Ca
rissime. Nõne tibi p̄dixi. ecce quot ⁊ q̄nta
habemꝯ solacia in ista via de oĩbus his in
alia via ꝯfecissemꝯ. Ille r̄ndit. Si finis bo
nus est totũ bonũ erit qd nõ spero Cũ illis
militibꝯ ꝑ aliqua tp̄a morã traxerunt. Se/
nescalcus ciuitatis audiens ꝙ duo milites
cõtra prohibitionem regis ꝓpe ciuitatem
essent. statim satellites suos ibi misit q̄ eos
caperent ⁊ ad ciuitatẽ ducerẽt. Senescalcꝯ
videns vnũ stultũ illũ ligatis manibꝯ ⁊ pe
dibus in q̄ndã foueã ꝓiici iussit ⁊ aliũ ĩcar
cerauit. Cũ vo̍ iudex ad ciuitatem venisset
oẽs malefactores ciuitatis in cõspectu eiꝯ
sunt p̄sentati. ⁊ iter ceteros isti duo milites
Ait sapiẽs miles corã iudice. Dñe de socio
meo cõqueror. q2 ipse ẽ cã mortis mee. Le/
gem istiꝯ ciuitatis p̄dixi ⁊ ꝑicula nullo mõ
volebat dictis meis credere nec acq̄escere ⁊
cõsilijs meis adherere sed mihi respondit.
Plus credo oculis meis q̄ȝ dictis tuis. Cũ
vero fide ac iuramento ad inuicem ligati
taȝ in prosperitate q̄ȝ in aduersitate eramꝯ
ideo q̄ñ ipsum solũ vidi ꝑgere ꝓpter iura/
mentũ cum eo ambulaui. ⁊ iõ causa mor/
tis mee iste est Da ergo rectũ iudiciuȝ Ait
alter miles stultus iudici. Ipse causa mor
tis mee est constat toti mundo ꝙ ipe est sa/
piens et ego naturaliter stultꝯ. vñ ꝑ sapien
tiam suã non tam leuit̃ debuisset adhesisse
stulticie mee. Sed q̄ñ solꝯ ambulaui si ille
insecutus me nõ fuisset ego per viã ꝑ quaȝ
volebat ambulare reuersus fuissem ⁊ secũ
ambulassem ꝓpẽ iuramentũ qd ei prestiti

Et iō cum ipe sapiēs ego vero stultꝰ. ipe ē
cā mortis mee. Ait iudex ambobꝰ ꝛ primo
sapienti. Tu sapiēs q: tam leuiter stulticie
sue adhesisti ꝛ secutꝰ es euꝫ. Et tu stulte q:
dictis sapiēns nō credidisti. sꝫ propriā stul-
ticiam ꝑpetrasti vos ambos in patibulo
suspensuros iudico. Et sic factū ē.

Moralisatio

Carissimi. Iste rex est dñs noster
ihs xps. duo milites aīa ꝛ corpus
Anima est sapiens. corpus stul-
tus. Isti duo in baptismo erant confede-
rati ad inuicem ꝙ quelibet sanguineꝫ alte-
riꝰ biberet. Sāguinē alteriꝰ bibere ē quēli-
bet ꝓ alio ī periculo se pōere. vt si caro suas
voluptates voluerit habere ꝑius dꝫ aīa per
pniam eā cōsumere q̄ꝫ cū carne ī tali ꝑicu-
lo se pōere. Si vō aīa qd̓ absit labat̄ caro
debꝫ ꝓ ea ieiunijs ꝛ vigilijs pati. Et h̄ē san
guinē alteriꝰ bibere nūq̄ꝫ aliū in necessita-
te dimittere. Due vie sūt ꝑ quas veniunt.
Una ē pnia. Alia mūdi gloria. Due ciui-
tates. Una ī mōte hec ē celū sup firmamē-
tū. Alia in valle hec ē infernꝰ. Ad celum ē
via stricta sicut via pnie ꝛ pauci ambulāt
eam. In ista via sunt tres milites. s. diabo
lus mūdus ꝛ caro. ꝙ quicūqꝫ voluerit ad
celum ꝑgere debet cōtra istos pugnare ꝛ ꝑ
viam pnie ambulare. In ista ciuitate ē q̄-
dam senescalcus. s. deus q̄ omnia omnibꝰ
ſm merita sua affluenter dat. Unī beatus
Gregoriꝰ. In cor hominis nō ascendit ꝛc̄
In via v̓sus infernū sunt tres milites. scꝫ
supbia vite cōcupiscētia oculoꝝ. ꝛ concu-
piscentia carnis. ꝓpter que tria peccator ī-
uenit corpori suo delectabilia ꝓ tpe. Uia v̓
sus infernum est plana ad ambulandum
Sed anteq̄ꝫ homo ꝑcipiat. senescalcus. s.
mors emittit exploratores. s. infirmitates q̄
eum capiant qñ aīa interim in inferno in-
carcerabit̄ corpꝰ ligat̄ ꝛ in sepultura poni
tur. Sed in die iudicij cum dñs apparue-
rit iudicare viuos ꝛ mortuos. tūc aīa con-
tra corpus ꝛ ecōuerso corpus cōtra aīam
allegabit ꝛ iudex. scꝫ deus sniam dabit si in
peccato inuenti fuerimꝰ sine dubio ad in-
fernū ibimꝰ. A quo nos defendat qui sine
fine viuit ꝛ regnat.

De nō subticēda v̓itate vsq̄ꝫ ad mortē.

Capitulū. lxvuj.

Gordianꝰ regnauit. In cuiꝰ regno erat q̄dam mi
les generosus q̄ pulcrā vxorē ha
bebat q̄ sub viro sepiꝰ ē adulterata. Acci-
dit semel ꝙ mariꝰ ad ꝑegrinanduꝫ prexit.
Illa vō incontinenti vocauit amasiū suū
Dña illa quandā ancillam habebat que
cantꝰ auium intellexit. Cum vero amasiꝰ
veniret erant tunc tēpis tres galli in curia
Media nocte cū amasius iuxta dñam ia
cuisset ꝑimus gallus cātare cepit. Dña cū
hoc audisset ait ancille. Dic mihi charissi-
ma q̄d dicit gallus in cātu Illa rñdit. Gal
lus dicit in cantu suo. ꝙ tu facis iniuriam
dño tuo. Ait dña. Occidat̄ gallus iste. ꝛ sic
factum est. Tempore debito post hec secū
dus gallus cātauit. Ait dña ācille. Quid
dicit gallus in cantu suo. Ait ancilla. So-
cius meꝰ mortuꝰ est ꝓ veritate ꝛ ego para
tus suꝫ mori ꝓ eius veritate. Ait dña. Oc-
cidat̄ gallus. ꝛ sic factum est. Post hec ter
tius gallus cantauit. Dña cū audisset di-
xit ancille. Quid dicit gallꝰ in cantu suo.
Illa rñdit. Audi. vide. tace. si tu vis viue-
re in pace. Ait dña ñ occidat̄ gallꝰ iste.

Moralisatio

Carissimi. Iste impator est pater
celestis. miles xps. vxor eiꝰ aīa per
baptismū desponsata. Ille q̄ eaꝫ
seducit est diabolus qui ꝑ mundi fallaci-
as decipit. Unde quotiēs peccato consen-
timus adulteramus xpo. Ancilla est tua
cōscia que cōtra peccatū murmurat ꝛ cō
tinue hominem ad bonum stimulat. Pri
mus gallus qui peccauit certe xps est pri-
mo contra peccatum arguebat. hoc vidē-
tes iudei ipsum occiderūt. Et similiter nos
ipsum occidimus quantū in nobis ē quā
diu in peccatis delectamur. Per secundū
debemꝰ martires intelligere. Sic erant et
alij multi qui vitam ꝛ doctrinā eius predi-

cauerūt .io.p chr̄isti noīe ⁊ veritate necati
sūt. Per terciū gallū qui dixit. Audi vidi ⁊c
p̄ōt intelligi p̄dicator q̄ dʒ ēē solicit⁹ verita-
tē p̄nūciādo. ſʒ dieb⁹ illis nō audet veritatē
dicere qui pacem cupit habere. Studea-
mus ergo magis deū timere veritatē pro-
nunciando. ⁊ sic ad xp̄m qui est veritas ve
niemus.

De castitate.
Capitulū lxix.

Gallus regnauit
prudens valde q̄ quoddam pa-
laciū cōstruere volebat. Erat tūc
in imperio q̄dam carpentari⁹ subtilis valde
cū quo imperator pro construendo palacio
conuenit. Tunc tēporis erat q̄dam miles in
regno qui pulchram filiam habebat. Ui-
dens prudentiam carpentarij intra se cogi
tabat filiam meam ei in vxorem dabo. q̄a
per sapientiam suam ⁊ artē satis laute eā
p̄mouebit. vocauit eū ⁊ ait ei. Charissime
pete a me quid tibi placuerit ⁊ tibi dabo si
mihi possibile sit ita vt filiam meā in vxorē
accipias. At ille. Mihi bn̄ placet. Conue-
nerūt in vnū. carpentarius eam in vxorē
duxit. Hoc facto mater filie generum suū
vocauit ⁊ ait ei. Fili mi iam filiam meam
in vxorē duxisti. Ecce istam camisiā dabo
tibi quā ⁊ satis pulchrā ostendit ⁊ ait. Ca-
misia ista virtutē habet q̄ nunq̄ʒ toto tem
pore vite lotione indiget nec frangi p̄ōt nec
cōsumi nec colore mutari q̄ʒdiu inter te ⁊
filiam meā sit amor fidelis. Si vō quod
absit aliquis ex vobis matrimoniū viola-
uerit statim camisia omnes eius virtutes
amittet. Carpētari⁹ hec audiens gauisus
est valde. Camisiam recepit ⁊ ait. O mater
q̄ʒ p̄ciosum iocale mihi dedisti. iam null⁹
nostrū p̄ōt matrimoniū violare q̄n p ca-
misiam scietur p̄fectissime. Post hec infra
paucos dies carpētari⁹ ad palaciū regis
ē vocat⁹ vt nouū palaciū cōstrueret cami
siam secū assumpsit vxorē in domo dimi-
sit. cum rege moram traxit quousq̄ʒ pala-
ciū completū fuit. Cum in laborando fuis
set admirabant̄ multi q̄ camisia sp̄ in can
dore ⁊ mūdicia p̄mansit. Ait rex ad eum.
Magister rogo vt dicas mihi quomodo
hoc potuerit esse q̄ cum in continuis labo-
ribus p̄manes ⁊ camisia tua sine lotione ⁊
mundicia in albedīe maneat. Ait ille. Sci
as charissime dn̄e q̄ q̄ʒdiu ego cum vxore
sumus fideles in amore camisia mea non
indiget lotione. ſʒ si matrimoniuʒ eēt inter
nos violatū camisia sicut ceteri pān̄i lotio
ne indigeret. Miles cū hoc audisset intra
se cogitabat si potero camisiam tuā laua-
ri faciam. Perrexit ad domuʒ carpētarij
ipo ignorante vt ei⁹ vxorē ad peccatū soli-
citaret. Illa vō gratant̄ eū recepit. de amo
re inordinato eā pulsauit. Que ait. Amor
talis locū p̄uatū requirit. veni mecū. ⁊ il-
lum in cameram introduxit. Cum autē i-
troduct⁹ fuisset illa exiuit ostiū clausit ⁊ di
xit. Ibidem expectabis q̄usq̄ʒ tempus ha-
buero q̄n̄ te liberare debeo. Dn̄a ista sin-
gulis dieb⁹ eū visitauit ac pane ⁊ aqua eū
sustentauit. Ille vō p̄ces fundebat vt eum
dimitteret abire. ſʒ illa nō cōsentiebat. P⁹
hec cito duo alij milites ad eam venerunt
de curia regis quilibet post aliū vt eaʒ cor-
rumpent sed eis nihil valuit. Illa in eadē
camera eos inclusit pane ⁊ aqua sustenta
uit. Per multos dies ibi stabant. De istis
trib⁹ milutib⁹ facta est questio ⁊ cōmotio i
domo regis quo deuenerūt. Palacio cō-
summato carpētari⁹ accepta mercede do
mum venit. vxor ei⁹ non modicū gaudēs
eū honorifice recepit ⁊ quomodo se habe
ret diligenter inquisiuit. Ille vero p omia
bene respondit. Illa vero camisiam suā
respexit. Uidensq̄ʒ eam satis mundā ait.
Benedictus deus apparet in camisia ista
q̄ inter nos ē dilectio vera. Qui sic ait. Ca
rissima cū essem in palacio construendo ve
nerunt tres milites vn⁹ post alium ⁊ d̄ ca-
misia mea quesierunt. quō sic sine lotione
manebat in omni candore. eis veritatē re-
tuli. Post hec quo deuenerūt penit⁹ igno
ro. De eoꝝ absentia facta est q̄stio magna
in curia regis. Dixit illa. Domine illi tres

milites de quibus sit sermo ad me venerunt multa mihi promiserunt si eis consentirem. sed nullo modo volebam hoc attemptare. eos in camera priuata posui. et huc usque pane et aqua sustentaui. Carpentarius hoc audiens, gauisus est de fidelitate vxoris et milites a morte saluauit et eos libere abire permisit. et ambo vsque ad finem vite in vero amore permanserunt

Moralisatio

Carissimi. Rex iste est pater celestis qui palacium habet construere. scilicet cor humanum bonis virtutibus plenum in quo palacio deus delectatur permanere. Juxta illud Delicie mee esse cum filijs hominum. Miles iste qui habet pulchram filiam est christus qui habet animam pro filia Uxor est sancta mater ecclesia. Carpentarius est bonus christianus qui istam filiam in vxorem cum camisia accepit Camisia ista est fides nostra. quia vt ait apostolus. Sine fide impossibile est placere deo. Quamdiu manet homo in hac vita in sanctitate. tamdiu fides non violatur. Quid ergo sequitur. certe vt erigas palacium. scilicet cor mundum per opera misericordie. Milites sunt superbia vite. concupiscentia oculorum. et concupiscentia carnis. Istos tres milites concludere debes in camera penitentie quousque mercedem eternam a rege eterno accipias. Quod nobis prestare dignetur etc.

De compunctione fidelis anime.

Capitulum. lxx

Rex quidam erat qui filiam pulchram habebat et prudentem. quam pater viro tradere volebat. Illa vero votum deo fecerat quod nunquam virum acciperet quousque tria perpetraret. Primum erat vt diceret veraciter quot pedes in longitudine et latitudine ac profunditate quattuor elementorum essent. Secundum quod ventum ab aquilone mutaret. Tertium quod ignem in gremio sine lesione iuxta carnem portaret. Rex cum hec audisset fecit ista tria per totum regnum promulgari. et si quis sine defectu ista perpetraret filiam eius in vxorem haberet. Multi venerunt sed defecerunt. Erat quidam miles in partibus longinquis. qui cum de voto puelle audiret ad palacium regis venit. duceńsque secum famulum vnum et equum furibundum coram rege temptauit et ait. Domine mi rex. filiam tuam peto in vxorem. quia paratus sum ista tria promulgata soluere. Ait rex. mihi bene placet. Miles vero famulum suum vocauit et ait ei. In terra iaces. Cum vero sic iaceret. miles a capite vsque ad pedes mensurauit Hoc facto sic ait regi. Ecce domine in quattuor elementis vix vltra septem pedes inuenio. Ait rex. quid hoc ad quattuor elementa. Et ille. Domine quilibet homo et omne animal ex quattuor elementis componitur. Et sic per famulum suum quattuor elementa mensuraui. Ait rex Amen dico tibi. Satis clare probasti. Jam ad secundum procedamus. Muta ventum. etc. Ille statim equum furibundum adduci fecit. cui potionem ad gustandum dedit de cuius potione factus est totaliter sanus. Hoc vero facto caput equi in oriente ponebat et ait. Ecce domine ventus est mutatus ab aquilone versus orientem. Ait rex. Quid had ventum. At ille. Nonne constat vestre prudentie quod vita cuiuslibet animalis non est nisi ventus quem equus patiebatur malum tamdiu erat in aquilone. Sed iam ex virtute potionis sanus factus est caput eius ad orientem posui. vt sit paratus onus portare. Ait rex Satis clare probasti. Jam ad tertium procedamus. At ille. Domine paratus sum coram omnibus adimplere. Manus suas prunis ardentibus repleuit et in sinu posuit. Et caro eius nequaquam est lesa. Ait rex. Satis bene duo alia probasti. Sed dic mihi quomodo glebe non leduntte. At ille. Non virtute mea sed ex virtute lapidis quem mecum continue porto. Quicunque illum lapidem secum in loco mundo portauerit nunquam ab igne ledi poterit. Ecce lapis. et lapidem coram omnibus ostendit. Ait rex Probabiliter ista tria probasti. nuptias ordinauit et filiam suam cum diuitijs multis ei dedit in coniugem et ambo in vita bona dies suos finierunt.

Moralisatio

CArissimi. Iste rex ē dñs noster iesus xps Filia tam pulchra aīa ad dei similitudinē creata que deo ī baptismo votū fecerat q nunq̃ viro coniungeret. nisi tria pperaret. Primū ē q mēsuraret ⁊c. hoc est famulū tuū. i. carnem tuā mensurare debes q̄ntū deliquit ⁊ pro omī delicto penam agere. elementa mensurare scz carnez tuā domare. Secundum ē mutare ⁊c Equus furiosus est peccator q̄ ī peccatis permanet. vnde oportet ei potionem dare. s. vt contritiōnem habeat in corde. cōfessionem in ore. satisfactionem in ope. Et hoc ē ventū mutare. Unde Job. Tanq̃ ventus ē vita mea. Tertiū ē ignē sine lesiōe portare. Ignis luxurie. auaricie. supbie. ⁊c que sepe aīam ⁊ corpus consumūt. sed si cōsideras vt ignis iste te non ledat oportet vt lapidem in loculo. i. dominum nostrū ihesum xpm in corde habeas p opa meritoria ⁊ si mūde portaueris nunq̃ ignis alicuius peccati ledet te. ⁊ p consequens vitam eternam obtinebis.

¶ De remuneratione eterne patrie.

¶ Capitulum. lxxi.

ERat quidā rex qui cōuiuiū magnū fecerat. deinde p totū regnū pcones destinauit vt pconisarent cōuiuiū. vicz vt oēs cuiuscunq3 cōdiciōis ad cōuiuiū venirēt ⁊ ñ tantum cōuiuiū bonū haberent. sed ⁊ diuitias infinitas obtinerent. Cum aūt pcones per regna ⁊ castra ambularent pceptū regis pmulgando. erant tūc duo homines in vna ciuitate manētes. vn⁹ fuit fortis ⁊ robust⁹. sed tamen cecus. alter claudus et debilis. sz optime viderat. Dixit cecus claudo. Charissime heu nobis duob⁹. p totū regnū diuulgatum est q rex tali tempore optimum cōuiuiū tenebit ad qđ non tātū quilibz habebit cibaria p sua voluntate. sed diuitias magnas recipiet. Tu vero es claud⁹ ego vero cecus. ad illud cōuiuiū poterim⁹ ne accedere. Ait claudus. Si consiliuz meū feceris ambo ibidē veniem⁹ ⁊ diuitias ⁊ cōuiuiū sicut ceteri obtinebim⁹. Rñdit cec⁹. Omne consiliū qđ est nobis vtile sum paratus adimplere. Ait claudus. Tu es fortis ⁊ robust⁹ in corpe. ego vero debilis. q̄a claudus me sup dorsum tuū portabis. ego vero te in viam dirigam. qz satis clare video. ⁊ sic ambo ad conuiuiū veniemus et mercedē sicut ceteri obtinebim⁹. Ait cecus Amen dico tibi optimū cōsiliū est statiz ascēde dorsum meū. ⁊ sic factū est claud⁹ viam ei ostēdit ⁊ ipe eū portauit. ⁊ sic ambo ad cōuiuium venerūt. ⁊ diuitias int alios receperunt.

¶ Moralisatio

CArissimi. Iste rex est dñs noster ihs xps q. p omnib⁹ nobis vitaz eternam pparauit. Iuxta illud. Erat q̄dam homo q̄ fecit cenam magnaz. Ad illud cōuiuiū multi sunt vocati. ⁊ qui ibidez accedit diuitias eternas possidebit. Cec⁹ iste ē q̄libet diues ac potēs hui⁹ seculi q̄ fortis est ⁊ potēs ī corpe. i. diuitijs ⁊ mūdi potētia. Uñ ceci sunt quantū ad vitam eternam. Ignorant ea que sunt salutis sicut talpa bene videt sub terra ⁊ habet multa diuerticula sed supra cec⁹ efficit nec scit seipsuz iuuare. Sic et diuites satis clare vident in tpalib⁹ ⁊ ceci sūt in spūalib⁹. Claudus vō est bon⁹ religiosus q̄ claudicat in vtroq3 pede. scz nihil in cōmuni aut ppio possidere. tñ videt talis satis clare viā versus cōuiuium eternū. Si ergo vos diuites ac mūdi potētes ītēditis ad illud cōuiuiū accedere ⁊ p̄mia ibidē accipe. necesse vobis erit religiosos ac ceteros paupes sup dorsa vestra portare. Sed diligēter est aduertendum quō diuites debent portare pauperes. Certe elemosynas eis dando in eoz necessitatib⁹ subueniendo. hoc est paupes portare ⁊ fideliter viris ecclīasticis decias dare. Si hec feceritis nos viri religiosi tenemur vobis viā salutis ostēdere quō poteritis ad vitam eternā puenire. Precōes q̄ illud cōuiuiū clamabāt sunt sacre pagine doctores. s. pdicatores ⁊ cōfessores q̄ habēt nos instruere publice ⁊ priuate quomodo

ad eternū conuiuiū poterim⁹ puenire.

¶ De ingratorū trucidatiōe.

¶ Capitulū.lxxij.

Legitur de quodam rege q̄ filium vnicū habebat quē mirū dilexit ac tenerrime nutriuit. Cū aūt puer ad etatē legitimā puenisset de die in diem regē impulsabat vt regnū ei dimitteret eo q̄ impotēs eēt ⁊ ipe potens. Rex vō ait. Carissime si secur⁹ essem q̄ me beniuole ⁊ cū bonore tractares toto tpe vite tue illud cōcederē ⁊ oēm būanitatē quā pať tenet filio tibi pstarē. Ait ille. Bn̄e corā satrapis ⁊ nobilib⁹ impij iuramētu3 pstabo q̄ nullū defectū babebitis s3 in maiori bonore q̄3 meipsu3 vos babebo. Rex vō credens dictis ei⁹ regnū ei dedit ⁊ nibil sibi ipi retinuit. Cū vō coronat⁹ eēt ⁊ in solio posit⁹ vltra q̄3 credi pōt cor ei⁹ est eleuatū p aliqs annos patrē suū in bonore babebat ⁊ post boc nec aliq̄ bona ei dedit. Ille vero cepit sapientib⁹ regni cōqueri q̄ filius ei⁹ pactū nō tenebat. Sapiētes vō q̄ specū dilexerūt regē arguebant q̄ male patre3 suū tractaret. Rex b audiens furore repletus patrē suū in q̄dam castro reclusit vbi nullus accessū babere poterat ad eu3. In q̄ loco famē ⁊ multas miserias patiebatur Accidit eodē tpe q̄ rex in eodem castello pnoctabat. Pater vō ad eum accessit ⁊ ait. O fili miserere patri tuo seni qui te genuit ⁊ oia dedit in boc loco famem ⁊ situm pati or iam sum in graui infirmitate positus ⁊ baust⁹ vini me cōfortaret. Ait rex. Ignoro si sunt vina in isto castro. Ait ille. Imo fili q̄nq3 dolia vini sunt in castro. ⁊ sine scitu vestro senescalcus bui⁹ castri nō audet pforare ea ⁊ mibi baustū dare. Rogo fili des mibi de pmo dolio. Ait rex. Nō faciā q̄a mustū ē nec valet p senib⁹. Ait ille dixit. Des mibi ergo de secūdo dolio. Qui ait. Hoc nō faciā. boc p corpe meo custodia3 ⁊ p iuuenib⁹ qui mecū sūt. Ait ille. Des mibi ergo de tertio dolio. Qui ait. Non faciam. q̄a vinū forte est ⁊ tu es debilis ⁊ infirmus posset eē cā mortis tue. Ait ille. Des mibi de quarto dolio. Qui ait. Nō facia3 q̄a nimis vet⁹ ⁊ acetosum est ⁊ nō multu3 valet. ⁊ pcipue p cōplexiōe tua. Ait pater. Fili des ergo mibi de quinto dolio. At ille Absit a me. q̄a feces sūt. satrape regni mibi ponerēt q̄ te occidissē3 si feces tibi dedissem Pater bec audiēs ab eo tristis recessit ⁊ statim occulte satrapis regni lrām scripsit quō fili⁹ ei⁹ eū tractabat vt ppter deum eū a tali miseria subleuarēt. Satrape oēs ei cōpatiebāt. statim regē ceperūt ⁊ patrē sicut pus regē cōstituerūt. Filiū aūt suū in carcerē posuerūt vbi ppter miseriam defūctus est.

¶ Moralisatio.

Carissimi. Rex iste est dn̄s noster Ihs xps. Fili⁹ q̄lib3 xpianus quē tenerrime diligit q̄3diu bō in puritate vite manet. Oia bomini dedit q̄ bō babet ⁊ ipe fact⁹ est paup. scd̄m q̄ testať scriptura. Uulpes foueas babent ⁊ volucres ⁊c. Sed quotidie xps famē ⁊ sitim patitur. Hoc est in suis mēbris. s. paupibus ⁊ debilibus. Unde scriptum ē. Qd̄ vni ex minimis meis fecistis. mibi fecistis. Et cū deus petit a nobis baustū vini d̄ pmo dolio dolium illud est puericia nostra quam deus a nobis reqrit vt ei seruiamus in puericia Puer vō malus rn̄det. Mustū est. boc ē puer sum non possū ieiunare. orare. in dei seruitio vigilare. Demū deus a nobis req̄rit vt dem⁹ ei de scd̄o dolio. Rn̄det malus filius. Nō possū dare iuuentutē meā deo seruiēdo. q̄a tūc mūd⁹ deridet me dicens. Ecce ille iuuenis bō non vult conuersari cū boibus Et sic iuuentutē meā mecū retinebo. comedēdo. bibēdo. mūdo seruiendo Demū de⁹ reqrit a nobis de tertio dolio. Rn̄det malus filius. Uinū forte est. boc ē iam sum in fortitudine mea si pniam facerē fortitudinē meā diminuerē. Ad bella et ad bastiludia volo accedere ⁊ ea q̄ mundi sūt exercere ac p⁹ fortitudinē pniam agere De⁹ vidēs q2 de istis tribus dictis dolijs nibil potest babere. querit d̄ quarto dolio

ba istū vnū. Rñdet malus fili⁹. Vinū ni-
mis vet⁹ ⁊ acetosū est. hoc ē dictu3 iam su3
senex iam non possū ieiunare. vigilare. q̄a
natura mea est debilis. Demū de⁹ q̄rit de
q̄nto dolio vnū haustū. Rñdet mal⁹ fili⁹
Feces sunt. Hoc ē dictū heu mihi decrepi
tus sum defecit salutare meū. Dum bona
poterā facere nō feci. mō sū impotēs. ⁊ talis
sepe cadit in desperationē. Et sic morit̄ hō
miser. Contra tales erit querimonia ḡuis
⁊ tūc in die iudicij de⁹ cū tota curia celesti
sñiam dabit dicens. Ite maledicti in igne3
eternū qd̄ paratū est diabolo ⁊c. A q̄ nos li
berare dignetur qui ⁊c.

Auaricia multos excecat.

Capitulum. lxxiij.

Rex quidam in ci
uitate romana erat q̄ statuit q̄ q̄li
bet cec⁹ ab impatore omni anno
centū solidos haberet. Accidit cas⁹ q̄ xxiij
socij ad ciuitatē venerūt ⁊ q̄ndā taberna3 i
trabāt pp̄ter potationē. Isti eni p septē di-
es stabant bibēdo ⁊ comedēdo. deinde cū
volebāt cū tabernario cōputare q̄cq̄d i pe-
cunia haberēt tabernario dederūt. At ille.
Certe charissimi adhuc deficiūt centū soli
di. Amen dico vobis nō exibitis donec vl-
timū quadrantē mihi solueritis. Illi hoc
audiētes ad iuicē dixerūt. Quid faciem⁹
non habem⁹ soluere. Ait vn⁹ dabo vobis
sanū consiliū. Per impatorem lex edita ē
q̄ quicunq3 ē cecus centū solidos de eius
thesauro obtinebit. ponam⁹ inter nos sor-
tes ⁊ sup quem sors cadit ei⁹ oculos erua-
mus ⁊ tūc ille ad palaciū poterit accedere
⁊ centū solidos obtinere ⁊ nos oēs q̄ttare.
At illi. Optimū ē cōsiliū. Inter se miserūt
sortē ⁊ sup illū q̄ cōsiliū dederat cecidit sta-
tim excecabant eū ⁊ duxerūt eū ad palaciū
Pulsabāt ad ianuā. Janitor cām pulsati
onis quesiuit. At ille. Ecce est vnus cecus
q̄ bñficiū legis petit. Ait ianitor. Senescal-
co hoc dicam. Accessit ad senescalcū ⁊ ait.
Stat vn⁹ cec⁹ ad portā q̄ bñficium legis
petit. At ille. Vadam ad eū ⁊ eum videbo.
Cū aūt cecū vidisset eū intime respexit. quē
cū cōsiderasset ait ei. Carissime qd̄ petis. ⁊
ille. Centū solidos ꝰm legē. Qui ait. Amē
dico tibi hesterna die vidi te in taberna du
os oculos satis claros hñtem tu male legē
intelligis. Lex ē edita q̄ q̄cunq3 ex infirmi
tate vel ex cāu aliq̄ cecus fuerit contra quē
casū nō poterit se defēdere talis bñficium
legis obtinebit. S3 tu voluntarie deleuisti
oculos tuos ⁊ in taberna bibisti ⁊ cōsiliu3
h̄ dedisti vt cecat⁹ esses. quere ergo alibi so
latiū q̄a nullū obulū obtinebis. Ille vō h̄
audiēs cū ꝯfusiōe a palacio recessit.

Moralisatio

Carissimi. Talis ē lex dei q̄ q̄cun-
q3 ignorātē aut ex infirmitate pec
cauerit aut temptatōne diabolica
si cōtrit⁹ ⁊ cōfessus fuerit. Juxta illud. In
quacūq3 hora peccator ⁊c. deus sibi pecca
ta remittet. q̄libet peccator inq̄ntū pecca-
tor est cecus. Si vō aliq̄s ex pura malicia
sine cā peccauerit ⁊ postea desperatiō3 inci
derit vix aut nūq̄3 ei remittet. Tabernari⁹
est diabol⁹ q̄ oēs tales ad tabernā ifernalē
recipit q̄ decedūt. Et iō studeam⁹ ⁊c.

De prospectiōe ⁊ prouidētia

Capitulū. lxxiiij.

Erat quidā rex
qui filiū tātū vnicū habebat que3
tenerrime dilexit. Rex iste vnū po
mū aureu3 fieri fecit in sumptib⁹ magnis.
Pomo fabricato rex vsq3 ad mortem in-
firmabat̄ vocauit filium suū ⁊ ait. Carissi-
me si nō potero de ista infirmitate euade-
re sub bñdictione mea post meū decessum
vade p regna ⁊ castra ⁊ pomum aureum
qd̄ feci tolle tecum quē magis stultum in-
ueneris pomū istū ex pte mea dabis. Fili⁹
vō fideliter adiplere pmisit dictum patris.
Rex vō vertebat se ad pietē ⁊ emisit spiritū
Fili⁹ vō satis honorifice eū tradidit sepul-
ture. Post sepulturā stati3 pomū accepit
⁊ p diuersa regna ⁊ castra ambulauit. mul
tos stultos inuenit ⁊ vidit. tñ nulli eoꝝ po-
mū dedit. Deīde prexit ad q̄ddā regnū et

ad ciuitatē pncipalē illi⁹ regni accessit. per mediū ciuitatis regē eq̄tātē cū magno ap/paratu vidit. Cōditiōes illi⁹ regni a qbus/dam ciuib⁹ q̄siuit. Et illi dixerūt ei. Cōsuetudo illi⁹ regni ē talis q̄ nunq̄ȝ rex uīc nos regnabit nisi vno āno ⁊ finito anno oī bo/nore ⁊ diuitijs puet̄ ⁊ ī exiliū ponet̄ vbi mala morte moret̄. Fili⁹ regis hec audiēs in/tra se cogitabat. iam inueni quē diu q̄siui. Accessit ad regē ⁊ flexis genub⁹ eū saluta/uit ⁊ ait. Aue rex. Pater me⁹ defunct⁹ est istud pomū aureū in testamētū vobis legauit. Rex vo pomū accepit ⁊ ait ei. Carissime quō pōt hoc eē. Rex nūq̄ȝ me vidit nec aliqd boni patri tuo feci. Quare ergo tā pciosū iocale mihi dedit. Ait ille. Dn̄e mi rex pater me⁹ non plus vobis q̄ȝ alteri pomū legauit. sed sub bn̄dictione sua mihi pcepit maiori stulto dare quem potero inuenire. Et sine dubio circuiui mlta regna ⁊ castra ⁊ nō inueni tam magnū stultū ⁊ infatua/tū q̄ȝ vos. Jdō ex pcepto patris mei pomū vobis dedi. Ait rex. Rogo vt mihi dicas q̄re me tantū stultū reputas. Ait ille. Ecce domine ostendā vobis clare. Est cōsuetudo illi⁹ regni p totū annū regnare ⁊ in fine anni oī honore ⁊ diuitijs puari ⁊ in exiliū po/ni vbi mala morte mori optet. Amen dico vobis concludo ex dictis meis q̄ ī toto mūdo nō est tant⁹ stult⁹ sicut vos q̄ tam bre/ue tps regnare debetis ⁊ p⁹ hō tā miserabilr vitā finire. Rn̄dit rex. Sine dubio oīa va sūt que mō mihi dixisti. ⁊ idō dū adhuc fue/ro in mea ptāte in pn̄ti anno bona infinita mittā an̄ me in exiliū vt dū ibi venero d bonis illis viuā q̄ȝ diu vixero. ⁊ sic factū ē. Jn fine anni regno est puat⁹ ⁊ in exiliū posit⁹ ibi p multos annos de bonis illis vixit ⁊ vitam suam in pace finiuit.

Moralisatio

Carissimi. Rex iste ē deus. q̄ lega/uit pomū aureū stultis. Per po/mū rotūdum intelligit̄ mūd⁹ iste quē deus dat fatuis q̄ magis mūdū ⁊ ea q̄ in mūdo sūt appetūt q̄ȝ deū. Rex q̄ p vnū annū regnauit pōt dici q̄libet homo in hō mūdo existens qui licet centū annis viuat est tn̄ quasi vna hora respectu vite future ⁊ tn̄ nō desistit miser homo die ac nocte laborare ⁊ post mortē in exiliū. id est in infernū ponet̄ si cum peccato mortali decedat vbi mala infinita inueniet. Et pauci sunt q̄ de isto exilio cogitant. Faciamus ergo sicut fecit ille rex. dum sumus in nostra ptāte in hac vita an̄ nos mittam⁹ opa misc̄die. ele/mosinas largas ppetrare. orationes et ie/iunia facere vt post hāc vitā paradisū po/terim⁹ intrare ⁊ sine dubio ibi inueniem⁹ opa nrā meritoria que fecim⁹ in hac vita ⁊ sic regnabimus ibi cū gloria. Ad quam nos perducat qui sine fine viuit et regnat ⁊ cetera.

De cura mundi non sectāda.

Capitulum. lxxv.

Olim erat quidā rex q̄ tres filias pulchras habebat q̄s trib⁹ ducib⁹ maritauit. Om/nes illi tres duces eodē anno mortui sūt. Rex hoc audiēs volebat filias suas itera/to maritare vocauit pmā filiā ⁊ ait. Charissima vir tu⁹ mortu⁹ ē dabo te alteri viro Ait illa. Nullo mō hoc attemptabo. Et hō est rō mea. Si deberē alterū virū accipere optet vt eū tantū diligerē sicut pmum vi/rū aut plus aut minus diligerem hoc n̄ pt stare. qa primus vginitatē habebat ergo non tantū debeo eū diligere. Si vero pl⁹ hoc esset mai⁹ malū. Si vo minus nō eēt bona dilectō inter nos. quare concludo q̄ nullo modo volo aliū virū accipe. Rex hō audiens vocauit aliam ⁊ ait. Charissima vir tu⁹ defunct⁹ est copulabo te alteri viro Ait illa. Domine nullo modo hoc attem/ptabo. qa si virū aliū acciperē recipere eū aut ppter diuitias aut fortitudinē aut pulchritudinē. Nō ppter diuitias qz abundo Nō ppter fortitudinē qz amicos habeo q̄ me defendēt. Nō ppt̄ pulcritudinē. qa mi/hi videbatur q̄ vir me⁹ oim erat pulcrior ī vniuerso mūdo q̄re cōcludo q̄ nllo mō virū aliū accipe volo. Rex hō audiēs vocauit

tertiam filiā ꝛ ait. Carissima vir tu⁹ mortuus est. volo te alteri viro copulari. At illa. Nullo mō hoc attēptare volo. qa si aliuȝ virū accipere ille me recipet aut ꝑpt pulcritudinē aut diuitias. Nō ꝑpter pulchritudinē. qa nō sū pulchra. Ergo ꝑpter diuitias me recipet. Et si ꝑpt diuitias nūqȝ possȝ eē ver⁹ amor. qa destructis diuitijs amor transiret. Cōcludo ergo ꝙ nullo mō aliuȝ virū volo accipe. Itē doctores sacre scripture dicūt ꝙ vir ꝛ mulier ī matrimonio cōiuncti sūt vnū in corpe ꝛ duo in aīa. ergo corp⁹ viri mei ē corpus meū ꝛ ecōuerso ꝛc. Ad hec. Omni die possū ad sepulchrū accedere viri mei ꝛ ibi ossa videre. ergo viruȝ p̄ntem habeo. ꝛ iō aliū habere nolo. Rex hoc audiēs ampli⁹ vt virū accipet non instigabat.

Moralisatio

Carissimi. Iste rex ē de⁹ ipe. tres ei filie sūt aīa ipa In qua relucet operatio ꝛ imago trinitatis. Iuxta illud Geñ. ij. Faciam⁹ hoīem ad imaginē ꝛ siītudinē nostram. Imago vero trinitatis ꝑ peccatū p̄mi parentis erat deturpata ꝛ trib⁹ viris tradita. s. diabolo. mundo. ꝛ carni. Si vō mortu⁹ est diabol⁹ ꝑ christi passionem noli amplius talez virū accipe. sed sp sub xp̄i protectione ꝑmanere cupias Si mūd⁹ mortu⁹ ē ꝑ pauptatē voluntariam. noli ampli⁹ aliū virū accipe. sȝ ꝑmaneas sub xp̄i ꝑtectōe. Si vō mortua ē caro ꝑ ieiuniū ꝛ carnis maceratōnē noli iam ampli⁹ virū accipe. sed sub xp̄i protectōe ꝑmaneas. Vel aliter pōt educi. Rex iste ē de⁹. Tres filie tria genera hoīm. scȝ potētes ac diuites hui⁹ mūdi. sicut sunt reges ac mūdi potētes. Sapiētes hui⁹ mūdi sicut sunt iudices tēpales ꝛ ecclesiastici viri religiosi. ꝑfecti christiani sicut sunt q̄ in omnibus diuinis p̄ceptis obediunt. Isti tres erant ī baptismo tribus ducibus copulati. scȝ patri ꝑ potentiam. filio per sapiām. spiritui sācto ꝑ clementiam. Si ergo isti mortui sūt. id est extincti ꝛ ablati a te ꝑ pecatū tuū nunqȝ alteri labores copulari. sed cuȝ omni diligentia fac opa miscdie ꝑ que poteris ei recōciliari. qa nunqȝ aliquē inuenies q̄ tantū te diliget. Unde ē notandū ꝙ mulier accipit virū ꝑpter quattuor. qa aut ꝑpt diuitias. aut propter pulchritudinē aut propt fortitudinem aut ꝑpter sapiām. Si vero vis virū accipe ꝑpter diuitias. Certe nō īuenies ita diuitē sicut dñm nostrū ihesum xp̄m. qa dñs celi ꝛ terre est. ergo teneas eū ꝛ nō aliū. Si vō velis virū accipe ꝑpter fortitudinē. curre ad iesum xp̄m qui ē fortior omni homīe fortis in celo ꝛ in terra. In inferno nō ē aliqs q̄ pōt ei resistere ergo illuȝ in virū debes accipe ꝛ n̄ aliū. Si vō aliquē vis accipe ꝑpter pulchritudinem. curre ad dñm nostꝝ iesū xp̄m q̄ ē pulcrior omni homine. Unde ps. Speciosus forma p̄ filijs hoīm. Ergo illum debes habere ꝛ nō aliū. Si vero aliquem vis accipe propter sapiētiam. curre ad dominū nostrū ihesū xp̄m. quia ipe est sapientior omni homine. Uñ apostol⁹. O altitudo diuitiarum sapiētie ꝛ sciētie dei ꝛc. Ergo illū virū accipe debes ꝛ nō alium.

De concordia

Capitulū. lxxvi

Accidit in quadā ciuitate ꝙ erant duo medici optimi in omni sciā medicinali imbuti qui oēs ad eos venientes de quacunqȝ infirmitate curabāt ita ꝙ penit⁹ ipsis ignorabat quis eoꝝ eēt melior. Infra tēp⁹ erat inter eos cōtentio quis eoꝝ eēt maior atqȝ ꝑfectior. Ait vn⁹ alteri. Carissime non sit īter nos discordia nec inuidia neqȝ contentio quis nostrū est perfectior. Sed vnum faciam⁹ ꝛ q̄cunqȝ ex nobis defecerit. sit ille seruus alterius. Ait alter. Dic mihi quod est illud. Et ille. Ego duos oculos tuos d̄ capite eruaȝ sine grauamine ꝛ sup mensā tuam ponam ꝛ quando tibi placet in capite tuo sine lesione tua reponam. Si vero mecum hoc idem per omnia feceris equales ambo simus ꝛ quilibet alterum nutriat sicut fratrem suum. Si vero aliquis

defecerit seru⁹ alteri⁹ erit. At ille. Optia ꝓbatio ꝑ oia bene mihi placet. Ille vero q̄ q̄stionē ꝓposuit accepit instrumēta sua ⁊ infra oculos ali⁹ cū q̄dam vngento nobilissimo interi⁹ ⁊ exteri⁹ liniuit. Et cum instrumēto suo duos oc̄los socij extraxit ⁊ super mensam posuit. ⁊ ait socio suo. Carissime quō tibi videt̄. Et ille. Unum scio ꝙ nihil video ꝙ oculis careo et tñ nullā lesionē sentio. Sed modo vellez ꝙ oc̄los meos sicut mihi ꝓmisisti restitueres. Et ille. Libenter attemptabo. vngentū accepit et oculos īterius ⁊ exterius sicut ꝑus inunxit ⁊ oculos suos reposuit. Et ille. Carissime quid iam tibi videtur. Et ille. Optime q꞉ in extrahēdo nullā lesionē sensi. Tūc dixit ille. Iaz restat vt mihi simili mō ministres. Qui ait. Presto sū. Accepit instrumēta sua ⁊ vngēta sua sicut ille fecerat int⁹ et exteri⁹ liniuit. Deinde oculos ei⁹ extraxit ⁊ sup mensam posuit ⁊ ait. Carissime q̄d tibi videt̄. Et ille Mihi videt̄ ꝙ oculos ꝑdidi tñ nullū dolorem sensi sed vellez libentissime ꝙ oculos rehaberem. Cū v̄o ille parasset instrumenta sua ⁊ oculos restitueret. fenestra dom⁹ erat apta ⁊ q̄dam coru⁹ intrauit videnſqz oculos in mēsa subito vnū oculū rapuit ⁊ violauit. Medic⁹ h̄ ꝑcipiens est cōtristat⁹ totaliter ⁊ ait īira se. Nisi oc̄los socio meo restituam seruus ei⁹ ero. Respiciēs a longe videnſqz caprā oculū ei⁹ extraxit ⁊ in locuz oculi ablati reposuit. hoc facto dixit socio suo. Carissime q̄d tibi videt̄. Qui ait Nec in extrahēdo nec ī reponēdo aliquā lesionē sensi. sed vn⁹ ex oculis meis sp̄ sursum ad arbores respicit. Et ille. Erḡ ita ꝑfecte medicinā meā tecū feci sicut ⁊ tu mecū mō ambo sum⁹ equales nec inter nos sit contentio. Et sic ambo post hec ad inuicez sine contētione vixerunt.

¶ Moralisatio.

Carissimi. Per istos duos medicos intelligere debem⁹ legē nouā ⁊ antiquā que ambe curabāt q̄ntū ad salutē aīe. Facta est contentio ⁊ ad huc ē inter xp̄ianos ⁊ iudeos que lex ē melior ⁊ ꝑfectior. Ad ꝓbandū veritatez q̄libet oculos alteri⁹ extraxit. Hoc est dictū. In lege antiqua multa sunt a q̄bus de⁹ extraxit sicut decez precepta in antiqua lege. Sicut saluator ait. Non veni soluere legez sz implere vt si aliq̄s hoīm intendat deū videre oportet ꝙ talis ad nouā legē recurrat et tunicā baptismi se induat. Coruus venit ⁊ rapuit vnū oculū iudeoꝝ vt non posset veritatē videre ⁊ in loco hui⁹ ponebat oculū capre. s. q̄sdam cerimonias q̄bus vtuntur ꝑ quas credūt deum videre ⁊ ibunt ad tenebras exteriores vbi erit fletus ⁊ stridor dentium.

¶ Q꞉ ad diuitias nō est anhelandū. ¶ Capitulū. lxxvij.

Quidam rex erat q̄ duas filias habebat. vna erat pulcerrima ⁊ omnib⁹ amorosa. sed altera nigra ⁊ omnib⁹ odiosa. Rex videns filias suas vnā pulcrā aliā nigrā eis noīa iposuit. Pulchre filie imposuit nomen. scilicz Rosimūda. Nigre filie gratia plena. Deinde ꝑconem ꝑ totū regnū misit ꝓmulgando ꝙ oēs venirēt ⁊ filias suas ī matrimoniū daret illis q̄ ad h̄ digni essent Quicūqz v̄o pulchrā filiā in vxorē acciperet nihil cū ea. nisi pulchritudinē obtineret. Sed q̄ nigrā filiā in vxorem acciperet totū regnū p⁹ ei⁹ decessū cū ea obtineret. Multi hoc audientes ad curiā regis venerūt ⁊ cū duas filias vidērēt oēs ad pulchram filiaz currebant ⁊ eam in vxorem petebant. Gratia plena nigra filia amare fleuit. Ait ei rex. O filia ob quam rem affligit̄ aīma tua. At illa. O dn̄e nullus est q̄ me visitet nec mecū loquat̄. oēs ad sororem meā currūt. ⁊ oēs me despiciunt. Ait pater. O filia ignoras ꝙ oia mea tua sunt ⁊ q̄ te desponsauerit regnū meū obtinebit. Illa sic cōfortata a fletu cessabat. Post hec venit q̄daz rex ad curiā regis ⁊ cū vidisset pulchritudinem rosimūde eā in vxorē petiit tantū cum sua pulchritudine. Rex pat̄ puellam ei cōcessit cū magno gaudio eam desponsauit

Stabat altera filia p mltos ānos anq̄z eēt
desponsata. Tandē qdā dux nobil' s3 pau/
per intra se cogitabat. Licet puella turpis
fuerit tn̄ qcūq3 eā habuerit regnū cū ea ob
tinebit. Perrexit ad regē ⁊ eam in vxorem
petijt. Rex vͦo gauisus ē eam desponsauit
cū magno gaudio ⁊ post mortē regis totū
regnū cum ea obtinebat.

Moralisatio.

Carissimi. Rex iste ē dn̄s noster ie
sus xp̄s. Filia rosimūda tam pul
chra ē mundus iste. Vn̄ pauci i/
ueniunt qui non mūdū sup omnia appe/
tūt. tandē nihil cū ea obtinebūt nisi suā pul
chritudinem hoc est vanitatē ⁊ diuitias. ⁊
sicut pulchritudo p infirmitatē famē ⁊ sene
ctutē anihilat̄ ita ⁊ diuitie hui⁹ mūdi tran
seūt p mortē ⁊ sepe ante. Et iō fatui sūt qui
mūdū despōsant. Altera filia. s. grā plena
que ē turpis ⁊ oib⁹ odiosa certe ē paupta s
quā miro mō de⁹ dilexit. ⁊ iō vocat̄ gratia
plena. qa p eam deuenit̄ ad diuitias. Vez
tn̄ pauci sūt q eam desponsare volūt imo ē
oibus odiosa tn̄ q eā desponsauerit vitam
eternam habebit.

De cōstantia amoris mutui.

Capitulū. lxxviij.

Rex quidam pul
cram filiā habebat que erat duci
nobilissimo desponsata cū q pul/
cram plem habebat ⁊ maxia inter eos erat
dilectio. Dux vͦo mortu⁹. de cui⁹ morte fa/
ctus est planct⁹ magn⁹ i ciuitate Dn̄a vͦo
satis honorifice eū sepulture tradidit. P⁹
mortē amici ei⁹ ad eam venerūt vt secūdo
viro nuberet. allegantes sibi etatez integrā
ac pulchritudinē suā. Dn̄a vͦo respondit
Virū alterū habere nolo. qa vir me⁹ qui
mortu⁹ est erat taz bon⁹ dulcis ac diues p
oia q me vltra modū dilexit. et ppter nimi
am dilectionem int̄ nos ei⁹ mors tantum
me affligit q vt credo viuere non potero.
Si vero talem virū ponam⁹ q inuenirem
possibile eēt ei añ me mori ⁊ tūc eēt mihi g/
uis afflictō. iā habeo q nūq3 aliū vir capere
volo. Si malū virū accipem eēt mihi g̃ue
post bonū habere pessimū.

Moralisatio

Carissimi. Iste rex ē de⁹ ipe. Filia
aīa ad dei silitudinē creata q erat
nobilissimo viro. sc3 dn̄o nostro
ihesu xp̄o p virtutē baptismi desponsata q
summa dilectiōe nos dilexit. qa in cruce p
nobis mortu⁹ ē. ergo virū aliū pro illo nō
accipias. hoc ē aliū nūq3 tātū diligas. ⁊ sic
cum eo in eternum regnabis.

Q̄d q̄s nescit p̄sumere nō audebit.

Capitulū. lxxix.

Erat quidaz rex
q miro mō duos caniculos dile/
xerat die ac nocte bn̄ latrantes in/
tantū q in gremio suo eos qescere pmisit ⁊
ibidem pauit. Illi vero sic cōsueti erant in
gremio eius dormire ⁊ comedere q vix ali
bi eē volebant. ⁊ qn̄q3 circa collū regis pe/
des ponebāt. Et sic rex solaciū magnū ⁊ lu
dū cū eis habebat. Erat tūc qdam asin⁹ q
cū oia ista vidisset in corde suo cogitabat.
Si ego cantarē ⁊ añ regē saltarem ⁊ circa
collū dn̄i mei pedes ponerē rex daret mihi
oia fercula ad comedēdū ⁊ gremiū suū ad
qescēdū. His cogitatis extra stabulū salta
uit aulā intrauit ⁊ corā rege cantare cepit.
deinde hinc inde saltauit ⁊ post hoc ad re/
gē cucurrit ⁊ pedes circa colluz ei⁹ posuit.
Serui h videtes credebāt asinū in furiaz
cōuersū acceperūt eū ⁊ egregie verberaue/
rūt. ⁊ sic ad stabulū reduxerūt.

Moralisatio

Carissimi. Rex iste est dn̄s noster
iesus xp̄s. Caniculi bn̄ latrātes sūt
pdicatores q vͦbū diuū bn̄ pnūci
ant. Vn̄ digni sūt in gremio celesti qescere
Asin⁹ pt dici q p̄sumit officiū pdicatoris as
sumere vͦbū dei pnūciare. tn̄ lrāturā nec g
tiā ad h habet. ⁊ iō timēdū ē ne talis sit vͦbe
rat⁹. hoc ē a dn̄o ⁊ ipso repulsus.

De versutia diaboli ⁊ quō iudicia dei
sunt occulta.

Capitulum. lxxx.

Erat quidã here mita q̃ cũ in spelunca quadã iacebat ⁊ diebꝰ ac noctibꝰ deuote dõ seruiebat. Juxta cellã suã erat q̃dam pastor ouiũ q̃ pascebat oues. Accidit vno die q̃ pastor erat somno oppressus ipo dormiente q̃dam latro venit ⁊ oẽs oues secũ abstulit. Superueniens dñs ouiũ a pastore q̃rit vbi erãt oues. Ille võ incepit iurare q̃ oues ꝑdidit. sꝫ quõ penitꝰ ignorabat. dñs h̃ audiẽs furore repletꝰ ipm̃ occidit. Heremita h̃ videns ait in corde suo. O deꝰ ecce hõ iste culpã innocẽti dedit ⁊ ipm̃ occidit. Ex q̃ ergo ꝑmittis talia fieri ꝓpt̃ h̃ ad mundũ vadã. ⁊ sicut ceteri vitam ducã. His cogitatis ille heremitariũ dimisit ⁊ ad mũdũ ꝑrexit. sed deꝰ ipm̃ ꝑdere nolebat. Angelũ in forma hoĩs ad eũ misit vt se ei associaret. Quẽ cũ angelꝰ in via euntẽ inuenisset ait ei. Carissime q̃ vadis. At ille. Ad istam ciuitatem añ me. Angelus dixit ei. Ego in via ero comes q̃a angelꝰ dei sum ⁊ ad te veni vt simꝰ socii in hac via. Ambo ambulabãt v̾sus ciuitatẽ. Cum aũt intrassent hospicium a q̃dam milite ꝓpter dei amorem petebant. Miles võ satis grataner eos recepit ⁊ honorifice ac splẽdide cũ bona deuotiõe in oĩbꝰ miñstrauit. Miles iste tãtũ vnicũ filiũ habebat in cunabulis iacẽtẽ quem mltũ dilexerat. Cena facta camera ẽ apta ⁊ lecti satis honorifice ornati ꝓ angelo ⁊ heremita. Media võ nocte surrexit angelꝰ ⁊ puerũ in cunabulis strangulauit. H̃ vidẽs heremita intra se cogitauit. Nunq̃d iste erat angelꝰ dei. bonꝰ miles omnia necessaria ꝓpter dei amorẽ ei dedit. ⁊ nõ habuit nisi vnicũ filiũ innocẽtẽ. ⁊ iste eũ occidit. Sꝫ tñ ñ audebat ei quicq̃ꝫ dicere. Mane ambo surrexerũt ⁊ ad ciuitatẽ aliã ꝑrexerũt in qua in domo vniꝰ ciuis satis honorifice erant recepti ⁊ splendide ministrati. Ciuis iste quẽdã aureũ cyphũ quẽ miro modo dilexit habuit in quo vltra modum gloriabatur. Media nocte surrexit angelus et furatus est cyphum illum. Heremita hoc videns intra se cogitabat. Iste malus angelus ẽ vt credo. Iste ciuis nobis optime fecit. ⁊ iste ẽ furatꝰ cyphum suũ. tñ nihil ei loquebatur q̃a timuit eum. Mane vero surrexerũt ⁊ ꝑ viã ambulant donec ad q̃ndaꝫ aquã ꝑuenerũt vltra quam erat põs pontẽ ascẽderũt ⁊ q̃dam pauꝑ eis obuiabat. Ait angelus. Charissime mõstra nobis viam versus talẽ ciuitatẽ. Pauꝑ vertit se ⁊ cũ digito viam v̾sus ciuitatem ostẽdit. Cum võ vertisset se angelus subito per scapulas eũ accepit ⁊ vltra pontem ꝓiecit ⁊ submersus est pauꝑ. Qd̃ cum heremita vidisset ait in corde suo. iam scio q̃ iste diabolus est ⁊ non angelꝰ di bonꝰ Quid mali fecit pauper iste ⁊ tñ eũ occidit. Ab illo tẽpore cogitabat ab eo recedere. Verũtamẽ timẽs nihil loquebat̃ ei. Cũ võ circa horã vespertinã ad ciuitatẽ ꝑuenisset ad domũ cuiusdã diuitis accesserũt ⁊ hospiciũ ꝓ di amore petebãt Ille võ simpliciter eis negauit. Ait angelus dei. Amore dei saltem tectũ domus nobis concedatis ne lupi aut male bestie hic nos deuorent. Ille ait. Ecce domꝰ vbi porci mei iacẽt si placet vobis cũ eis iacere potestis. sin aũt recedatis quia aliũ locũ vobis nõ dabo. Ait ei ãgelꝰ. Si aliud nõ põt fieri cũ porcis v̾stris iacebimus. Et sic factũ ẽ. Mane võ surrexerunt Angelꝰ hospitẽ vocauit ⁊ ait. Carissime do tibi cyphũ istũ. ⁊ dedit ei cyphũ quem furatꝰ fuerat ab illo ciue. Heremita hoc videns ait intra se. Jam sum expertus q̃ iste ẽ diabolꝰ. Bonꝰ hõ erat q̃ cũ oĩ deuotiõe nos recepit ⁊ furatꝰ ẽ ei cyphuꝫ ⁊ dedit isti pessimo q̃ negauit nobis hospiciũ. Ait angelo. Nolo vobiscuꝫ ampliꝰ expectare ad deũ vos recõmẽdo. Angelus dixit ei. Audito me ⁊ tunc recedito.

Expositio.

Carissime. Qñ eras in heremitario. dñs ouium pastorem iniuste occidit. scias q̃ pastor ille ꝓ tunc mortẽ ñ meruit sꝫ al's cõmisit q̃re mori tũc deberet. tũc ꝑpis iuentꝰ ẽ sine pctõ. deꝰ ergo

ꝑmisit eū occidi vt penam post morte͞ eua/
derꝫ propter peccatū qđ al's commisit ꝓ q̄
nunquā pniam fecerat. Latro vͦo q̇ euasit
cum ouibus penam eternam sustinebit ⁊
dn̄s ouiū q̇ pastorem occidit vitā suā eme͞
dabit ꝑ largas elemosynas ⁊ opa miscdie
quia ignoranter fecit. Demum filiū istius
militis de nocte strangulaui qui nobis bo
num hospiciū dedit. Scias ꝙ anteq̄ꝫ pu/
er ille natꝰ erat miles optimꝰ elemosynariꝰ
erat ⁊ multa opa miscdie fecit. Sꝫ postq̄ꝫ
natus ē puer factꝰ est parcus cupidus et
omnia collegit vt puerū diuitem faciat sic
ꝙ erat causa ꝑditionis eius. ⁊ ideo puerūꝫ
occidi. Et iam sicut prius factus est bonꝰ
xp̄ianꝰ. Deinde cyphum illius ciuis q̇
nos cum deuotōne recepit furatꝰ fui. Sci
as tu ꝙ anteq̄ꝫ cyphꝰ ille erat fabricatus n̄
erat sobrior eo in tota t̄ra. sꝫ tantū đ cypho
gaudebat post fabricatione͞ ꝙ omni die tā/
tū de eo bibebat ꝙ bis aut ter omni die fuit
inebriatus. ⁊ ideo cyphum abstuli ⁊ factꝰ
est sobrius sicut prius. Deinde pauperem
in aquam proieci. Scias ꝙ pauper iste bo
nus xp̄ianus fuit. sed si ad dimidiū milia/
re ambulasset alium in peccato mortali oc
cidisset. sꝫ iam est saluatꝰ ⁊ regnat in celesti
gloria. Deinde cyphum illiꝰ ciuis dedi il/
li q̇ nobis hospiciū negauit. Scias ꝙ ni/
hil in terra fit sine causa. Ipse nobis cōces
sit domū porcoꝝ. ⁊ ideo cyphū ei dedi ⁊ pꝰ
vitam regnabit in inferno. Pone ergo a/
modo custodiā ori tuo vt đo nō detrahas
Ip̄e enīꝫ omnia nouit. Heremita hoc au/
diens cecidit ad pedes āgeli ⁊ veniā petijt
⁊ ad heremitariū ꝑrexit ⁊ factꝰ ē bonꝰ chri/
stianus.

¶ De mirabili diuina dispensatione ⁊ or/
tu beati Gregorij pape.

¶ Capitulū. lxxxi

Marcus regnauit prudēs valde. q̇ tantū vnicū filiū ⁊ filiā habebat q̄s nimiū dilexit. Cū vͦo ad senectutē ꝑuenisset infirmitas ḡuis eū apprehēdit. Qui cū vidisset ꝙ viuere nō
posset fecit vocare oēs satrapas impij ⁊ ait
Carissime scire đbetis ꝙ hodie spiritū deo
debeo reddere. nō habeo maius ꝑiculum
in aīa mea q̄ꝫ de filia mea ꝙ eaꝫ matrimo/
nio nō tradidi. Et iō tu fili qui es heres me
us tibi p̄cipio sub mea benedictione vt eaꝫ
maritari facias tam honorifice sicut decet
⁊ medio t̄pe sicut teipsum omni die in ho/
nore eam habeas. His dictis vertit se ad
ꝑietem et spiritū emisit. De eiꝰ vero mor/
te planctꝰ magnꝰ factꝰ ē ī ciuitate. satis ho
norifice eum sepulture tradiderunt. Post
hoc vͦo filiꝰ satis prudēt incepit regnare ⁊
sororē suā in omni honore habere quā mi
ro mō dilexit intantū ꝙ omni die lꝫ nobiles
secū eēnt in mensa in vna cathedra ex op/
posito eiꝰ sedebat ⁊ ad inuiceꝫ comedebāt
⁊ in eadem camera lectis sepatis iacebant.
Accidit vna nocte ꝙ temptatio ḡuis eū ac
cepit ꝙ ei videbatur spiritū emittere. nisi cū
sorore sua libidinē suā posset implere. đ le/
cto surrexit ⁊ ad sororem suā ꝑrexit quam
dormiētē inuenit ⁊ excitauit eā. Illa sic exci
tata ait. O dn̄e ad quid venisti ista hora.
Qui r̄ndit. nisi tecū dormiā amitto vitam
meā. Que ait. Absit a me tale peccatū ꝑpe
trare. ad memoriā reducito quō pater no/
ster te honorauit sub sua bn̄dictione ante
mortē suā ꝙ me honores in omni honore.
si tale peccatū ꝑpetrares offensionē đi nō
euaderes nec hominū cōfusioneꝫ. At ille.
Quomodocūq̄ꝫ fiat voluntatem meā ad
implebo dormiuitq̄ꝫ cū ea. Hoc facto ad
ꝓpriū stratū redijt. Puella vͦo amare fle/
uit cōsolari nolebat. Impator vͦo quātuꝫ
potuit solaciū ei p̄bebat ⁊ miro mō magis
eā dilexit. Post hoc vͦo circa dimidiū ānū
illa in cathedra sedebat in mensa. frater eiꝰ
eā intime aspexit ⁊ ait. Carissima quid tibi
est. iam facies tua est mutata in colore ⁊ o/
culi tui in nigredinem mutāt. At illa. Mi
rū nō ē q̄a sū impregnata ⁊ ꝑ cōsequēs cō/
fusa. Ille hoc audiēs vltra q̄ꝫ credi pōt cō
tristatꝰ ē fleuitq̄ꝫ amare ⁊ ait. Pereat dies
in q̄ natꝰ sū qđ faciam ego penitꝰ ignoro.
Que ait. Dn̄e fac cōsiliū meū ⁊ post factū

nō penitebis. Nos nō sumꝰ ꝑmi q̄ grauit̄
deū offenderūt. Hic ꝓpe ē vnꝰ miles senex
cōsiliariꝰ patris nostri de cuiꝰ ꝯsilio pater
noster sepe est opatꝰ. Vocet̄ ille ⁊ sub sigillo
cōfessiōis omnia ei dicemꝰ. ille vō vtile cō-
siliū dabit nobis ꝙ satisfaciemꝰ dō ⁊ oppro
briū mūdanū euadere poterimꝰ. Ait rex.
Mihi bn̄ placet. sꝫ studeamꝰ ꝑmo deo re-
conciliari. Confessi sunt ambo corde puro
cū cōtritiōe magna. Facta cōfessiōe mise-
rūt ꝓ milite ⁊ totū ꝑuate cū fletu retulerūt.
Ait ille. Dn̄e ex quo estis deo recōciliati audi
te cōsiliū meū vt confusionē mūdanā eua
dere possitis. Pro peccatis vestis ac patris
vestri terrā sctām debetis visitare ⁊ tali die
oēs satrapas regni vestri ī pn̄tia vestra cō
uocare. Deinde hec vba per ordinē dicere.
Carissimi terrā sanctā visitare volo nullū
heredē ꝑter sororē vnā habeo sicut scitis cui
in absentia mea sicut corpori meo debetis
obedire ⁊ post hoc mihi coram omnibus
dicere. ⁊ tibi charissime dico sub pena vite
tue vt sororis mee custodiam habeas.
Ego vō manucapio tam priuate ⁊ secure
custodire eam. ꝙ nullꝰ tēpe partꝰ nec ante
nec post de cāu vestro sciet. nisi tantū vxor
mea q̄ debet ei mistrare cū māibꝰ proprijs
Ait rex. Bonū est cōsiliū omnia adimple-
bo que mihi dicitis. Statiꝫ fecit oēs satra-
pas conuocari ⁊ oia a ꝑncipio vsqꝫ ad fi-
nem sicut supius ē scriptū ꝑ cōsilium mili-
tis adimpleuit. Cum oia verba cōsūmas-
set vale omnibꝰ fecit ad terram sanctam ꝑ
rexit. Miles vero dn̄am ⁊ sororē regis ad
castrum suum duxit. Cuꝫ aūt vxor militis
hō vidisset dn̄o suo occurrit ⁊ ait. Dn̄e mi
reuerende qualis ē domina ista. Qui rn̄-
dit. Dn̄a nostra soror regis ē. Iura mihi
ꝑ deū omnipotētēꝫ sub pena vite tue vt q̄c
quid tibi dixero omino habebis in secreto
At illa. Dn̄e ꝑsto sum. Cum autē iurasset
ait miles. Dn̄a nostra ꝑ dn̄m nostrū regē
est imꝑgnata. q̄re tibi ꝑcipio vt nulla crea-
tura ministret ei excepta tua persona. ita
ꝑncipiō mediū ⁊ finis omnia sint secreta.
At illa. Dn̄e oia ista fideliter adimplebo.
Dn̄a ad camerā priuatā est introducta. ⁊
satis splendide ei ministrabatur. Cum tps
pariēdi adesset filiū formosuꝫ pepit miles
cuꝫ hoc audisset ait dn̄e. O dn̄a carissima
bonū ē ac vtile sacerdotē vocari vt pueruꝫ
baptiset. Qui ait deo meo voueo ꝙ ille q̄ ē
inter sororē ⁊ fratrē genitus ꝑ me baptismū
nō habebit. Ait miles. Scitis graue pec-
catum est inter vos ⁊ dn̄m meum cōmis-
sum nolite ꝓpter hoc aīam pueri occidere
Ait dn̄a. Votuꝫ voui qd̄ firmiter tenebo
sed tibi ꝑcipio ꝙ mihi doliuꝫ vacuū appor
tes. Cui ait. Presto sum. doliū secū ad ca-
meram portari fecit. Illa vō decenter pue
rum in cunabulo reclinauit ⁊ in paruis ta
bellis hec q̄ sequūtur scripsit. Carissimi sci
re debetis ꝙ puer iste nō ē baptisatꝰ. q̄a in-
ter frēm ⁊ sororem ē genitꝰ. ideo ꝓpter dei
amorē baptiset̄ ⁊ sub capite eiꝰ pondꝰ the-
sauri inuenietis cuꝫ quo ipsum nutriri fa-
ciatis ad pedes argenti pondꝰ cum q̊ stu-
dium exerceat. Cum oia ista erant scripta
tabellas in cunabulo sub latere pueri po-
nebat aurū sub capite argentuꝫ ad pedes.
deinde cum pannis sericis ac deauratis
cunabulū cooperuit. Hoc facto militi ꝑce
pit vt cunabulū infra doliū poneret ⁊ ī ma
ri ꝓijceret vt nataret vbicunqꝫ deꝰ dispone
ret. Miles vō omnia adimpleuit. Cū do-
lium in mari ꝓiectuꝫ fuisset miles tamdiu
iuxta mare stetit q̄ꝫdiu dolium natare vi-
derat. Hoc facto ad dn̄am rediit. sed cum
iuxta castꝝ suū venisset nūcius regis d̄ ter
ra sancta ei obuiabat ⁊ ait ei. Carissime vn̄
venis. Qui ait De terra sancta venio. Ait
ille. Quales rumores habetis. Et ille Dn̄s
meꝰ rex mortuꝰ est ⁊ corpus suum ad vnū
de castris suis ductum ē. Miles hoc audi
ens fleuit amare. Vxor eius superueniens
cū de morte impatoris audisset vltra q̄ꝫ cre
di potest dolebat. Miles surrexit ⁊ ait vxo
ri sue dicēs. Nolito flere ne domīa nostra
percipiat. nihil ei dicemus quousqꝫ a pu-
erperio resurgat Miles eniꝫ post hos ser-
mones ad dominaꝫ intrauit. vxor eius se-
quebatur eum Cū domina eos respexissꝫ

⁊ eos desolatos perpendit ait. Carissimi ꝓ
pter quã cãm estis tristes. Ait illi. Dña nõ
sumus tristes ꝫ poti⁹ gaudẽtes. q̃a libera/
ti estis a graui ꝑiculo in quo fuistis. Ait il
la. Ita non ẽ indicate mihi nolite aliq̇d ce/
lare a me siue bonuz siue malũ. Ait miles.
Quidã nunci⁹ de terra sancta venit d dño
nostro rege fratre vestro q̇ narrat rumo/
res. Que ait vocet̃ nunci⁹. Qui cũ venis/
set ait ei dña. Quõ est de dño meo. Qui
rñdit. Dñs vester mortu⁹ ẽ ⁊ ei⁹ corp⁹ de
terra sancta translatum est ad castꝝ suum
vt cũ patre vestro sepeliretur. Domina cũ
hec audisset ad terram cecidit. Miles vi/
dens dolorẽ dñe in terra iacuit. Uxor mi/
litis cum eis ac nunci⁹. Omnes isti ꝑ ma/
gnũ spaciũ iacebant ⁊ in eis p̃ magno do/
lore non ẽ vox neqꝫ sẽsus. Dña vero post
magnum spacium surrexit. crines capitis
traxit. faciẽ vsqꝫ ad sanguinis effusionẽ di
lacerauit ⁊ alta voce clamauit. heu mihi
pereat dies in qua concepta eram. Nox il
la non numeret̃ in qua sum nata. Quan/
tas habeo iniquitates ꝛc. In me sũt com/
pleta. Perijt spes mea. fortitudo mea. frat̃
me⁹ vnic⁹ dimidiũ aĩe mee quid faciã ego
de cetero penit⁹ ignoro. Surrexit miles ⁊
ait. O dña charissima audite me. Si ꝓpt̃
dolorẽ teip̃am necaueris totũ regnũ ꝑibit
Tu sola es derelicta ⁊ iure hereditario re/
gnũ tibi debet̃. Si ergo teipsam occideris
regnũ ac p̃dium ad extraneos cõuolabit.
Surgam⁹ ⁊ ad hũc locũ vbi corpus iacet
accedam⁹ ⁊ honorifice eum sepeliemus.
Deinde studeamus quõ impium regere
debem⁹. Illa v̓o ex verbis militis ꝯfortata
surrexit ⁊ cũ honesta comitiua ad castꝝ fra
tris sui accessit. Cũ aũt intrasset corp⁹ reg̃
sup feretrũ inuenit. sup corp⁹ cecidit. A plã
ta pedis vsqꝫ ad verticẽ osculata est eum.
Milites videntes nimium dolorem in ip
sa de funere dñam retraxerunt ⁊ in came/
ram introduxerunt ⁊ corpus satis hono/
rifice sepulture tradiderunt. Post hoc q̇/
dam dux burgundie solennes nuncios ad
eam misit vt ei in vxorẽ cõsentiret. Illa v̓o

statim rñdit. Quãdiu vixero virũ nõ ha/
bebo. Nuncij hoc audiẽtes voluntatez eius
dño nũciabãt. Dux hoc audiẽs indigna/
tus ẽ ꝯ eam ⁊ ait. Si eã habuissem rex illi⁹
regni fuissem. sed ex q̊ me vilipendebat de
regno suo parũ gaudebit. Exercitũ colle/
git regnũ intrauit cõburebat ⁊ occidit infi
nita mala ꝑpetrabat ⁊ victoriã in omĩ bel/
lo obtinuit. Dña ad q̃ndam ciuitatẽ bene
muratã fugã petijt. in qua erat castruz for/
tissimũ ⁊ in ea per multos annos ꝑmansit.
Iam ad puerꝝ ꝓiectũ in mare redeamus.
Doliũ cũ puero ꝑ multa regna transijt q̊
usqꝫ iuxta cenobiũ monachoꝝ ꝑuenit. ⁊ h̃
feria sexta. Eodẽ die abbas illi⁹ mõasterij
ad lit⁹ maris ꝓrexit ⁊ piscatorib⁹ ait. Cha
rissimi estote ꝑati ad piscãdũ. Illi v̓o retia
sua parabãt. dũ v̓o sic p̃pararẽt doliũ cuꝫ
fluctib⁹ maris ad terrã ꝑuenit. Ait abbas
seruis suis. Ecce doliũ aꝑiatis ⁊ videatis
quid ibi lateat. Illi v̓o dolium aperuerũt.
⁊ ecce puer paru⁹ p̃ciosis pãnis inuolut⁹
abbatẽ respexit ⁊ risit. Abbas v̓o totaliter
de visu contristatus ait O deus meus q̇d
est hoc ꝙ inuenim⁹ puerum in cunabulo.
Proprijs manibus eũ leuauit. tabellas sb̃
latere ei⁹ inuenit quas mat̃ ibidẽ posuit et
legit ꝙ ille int̃ fratrẽ ⁊ sororẽ eẽt genit⁹ nec
baptisat⁹ sed ꝓpter dĩ amorẽ petit̃ vt sacra
mentũ baptismi ei daret̃. Deinde cum au
ro q̇d ad caput ei⁹ inueniret̃ nutrict̃. et ad
pedes argentũ ꝑ q̇d studiũ exerceret. Ab/
bas cũ hec legisset ⁊ cunabulũ p̃ciosis pan
nis ornatũ vidisset intellexit ꝙ puer de no/
bili sanguine eẽt. statim eũ baptisari fecit ⁊
ei ꝓpriũ nomen imposuit. s. Gregorius. ⁊
puerꝝ ad nutriendũ vni piscatori tradidit.
Dansqꝫ ei pond⁹ q̇d inuenit. Puer vero
crescebat ⁊ ab omnibus ẽ dilect⁹ quousqꝫ
septẽ annos ĩ etate cõpleuisset. Abbas sta/
tim ad studiũ eũ ordiauit. in q̊ miro mõ ꝓ/
fecit. ita ꝙ omnes monachi cenobij tanq̃ꝫ
suum monachũ dilexerũt. Puer vero in/
fra pauca tp̃a omnes in scientia transcen/
dit. Accidit quodam die vt cuꝫ filijs pisca/
toris cum pila quadam luderet ⁊ dictum

piſcatorē patrē ſuū eē credidit a cāu filiuꝫ piſcatoris cū pila leſit Jlle ſic ꝑcuſſus ama re fleuit domū perexit. matri cōqueſt⁹ ē di/ cēs. Gregori⁹ frat̄ me⁹ me ꝑcuſſit. Mater hec audiēs foras exiuit ⁊ dure arguebat eū dicēs. O gregori q̄ audacia filiū meū per/ cuſſiſti. cū tñ qualis ſis ⁊ vñ ignoram⁹ At ille. O mat̄ dulciſſima nōne filiuſ tu⁹ ſum ego. q̄re talia mihi improperas. Que ait. Fili⁹ me⁹ ñ es. ⁊ vñ ſis ignoro. ſed tñ vnuꝫ ſcio ꝙ q̊dam die in dolio inuent⁹ fuiſti. ab/ bas te mihi ad nutriēdū dedit. Jlle cū hoc audiſſet fleuit amare. Ad abbateꝫ perexit ⁊ ait. O dñe mi diu vobiſcuꝫ ſteti credebam me filiū piſcatoris fuiſſe cum tñ nō ſum. ⁊ ideo parētes meos ignoro. ſi placet me ad militiā ꝓmoueatis. q̄a hic ampli⁹ ñ mane/ bo Ait abbas. o fili noli talia cogitare om nes monachi in domo exñtes miro mō te diligūt intantū ꝙ p⁹ deceſſū meū in abbatē te ꝓmouebūt At ille. Dñe ſine dubio nō ex pectabo donec ad parētes meos ꝑuenero Abbas hec audiēs ad theſaurū ſuū acceſ/ ſit ⁊ tabellas q̄s ī cunabulo ſuo inuenit ei oñdit dicēs. Nūc fili lege iteri⁹ ⁊ qualis es clare inuenies. Cum vero legiſſet ꝙ inter fratrē ⁊ ſororē eſſet genit⁹ ad terrā cecidit ⁊ ait. Heu mihi q̄les parētes habeo. Ad ter ram ſanctā ꝑgam ⁊ ꝓ pctīs parentū meo/ rū pugnabo ⁊ ibi vitam meam finiā. Pe/ to ergo dñe inſtant̄ vt me ad militiā ꝓmo/ ueatis. q̇d ⁊ abbas fecit. Cū aūt līiaꝫ de re/ ceſſu recepit fact⁹ ē planct⁹ magn⁹ in ceno bio. dolor in ꝑplo. ⁊ in circūitu lamentatio. Ad mare ſe tranſtulit ⁊ cōuenit cum nau tis vt eum ad terrā ſanctā ducerēt. Cū v̊o nauigaſſēt vent⁹ erat eis oppoſitus ⁊ ſub/ ito ducti ſūt ad eandē ciuitatē in q̄ erat ma ter eius in caſtro. Qualis q̊ꝫ ciuitas erat aut q̇d regnū naute penit⁹ ignorabāt. Cū aūt ciuitatē miles intraſſet q̇dā ciuis ei oc/ currebat ⁊ ait ei. Dñe quo tenditis Et ille. Hoſpiciū quero. Ciuiſ v̊o ad ad domum ſuā eū cū tota familia ſua duxit ⁊ ſplendi/ de eis miniſtrauit. Cuꝫ v̊o in mēſa ſederēt dñs Gregori⁹ hoſpiti dixit. Dñe qualis ē

ciuitas iſta ⁊ quis dñs iſtius terre. At ille. Cariſſime vnū virū valentē imꝑatorē ha/ buim⁹ q̄ mortu⁹ ē in terra ſancta q̄ nulluꝫ heredē ꝑter ſuam ſororem poſt ſe dereliq̄t. Quidam dux eam in vxorem petijt que nullo modo copulari intendit. Jlle ex hoc indignatus totū regnū iſtud excepta ciui/ tate iſta māu forti acq̄ſiuit. Ait miles. Nū quid ſecretū cordiſ mei potero ſecure ꝓpa lare. At ille. Dñe etiam cū omni ſecuritate Qui ait. Mileſ ſū ꝑ gladiū ſi placꝫ die cra ſtina ad palaciū ꝑgas ⁊ cū ſeneſcalco ſmo nem de me facias ꝙ ſi ſalariū mihi dederit ꝓ iuſticia dñe iſto anno pugnabo. Ait ci/ uis. Nō dubito dñe q̄n d̄ aduētu tuo gau debit toto corde. Die craſtina ad palaciuꝫ ꝑgam ⁊ finē hui⁹ rei faciam. Mane ſurre xit ad ſeneſcalcū perexit ⁊ de aduentu ei⁹ in/ timauit. Jlle non modicū gaudens ꝓ dño Gregorio nunciū deſtinauit. Cum eū vi/ diſſet dñe eſt p̄ſentat⁹ ⁊ multū commenda tus. Quem cū vidiſſet intime reſpexit eum ſꝫ ꝙ erat fili⁹ ei⁹ penit⁹ ignorabat. ipſa euꝫ ſubmerſum a multis annis credidit. Se/ neſcalcus in p̄ñtia dñe eum cōduxit vt ꝑ i/ tegrū annū ei miniſtraret Die craſtina ad bellū ſe parauit. adeſt dux in campo cū ex/ ercitu magno. Dñs Gregori⁹ bellum ag/ gredit̄ oēs penetrauit quouſq̊ꝫ ad ducem ꝑuenit quē in eodē loco occidit ⁊ caput ei⁹ amputauit ⁊ victoriā obtinuit. Miles p⁹ hoc de die in diē ꝓficiebat. fama ei⁹ vndiq̊ꝫ circuibat ſic ꝙ anteq̊ꝫ annus fuiſſet cōple/ tus totū regnū a manib⁹ inimicoꝝ acq̄ſi/ uit. Deinde ad ſeneſcalcū venit ⁊ ait. Cha riſſime vobis conſtat in quo ſtatu vos iue ni ⁊ ad quē ſtatuꝫ duxi. Rogo ergo trade mihi ſalariū. q̄a tendo ꝑgere ad aliud reg/ nuꝫ. Ait ſeneſcalc⁹. Dñe plus meruiſti q̊ꝫ ex cōuentiōe tenemur tibi. Jdeo ad dñaꝫ nr̄ām ꝑgam vt de ſtatu ac mercede finem faciam. Cum auteꝫ ad dominam veniſſet ait. O dña chariſſima dicaꝫ vobis aliqua verba ꝓficua. Ex defectu capitis oīa mala ſuſtinuimus. ideo bonum eſt viruꝫ accipe ꝑ quē poterim⁹ de cetero ſecuri eē. Regnū

veſtrũ in diuitijs abundat.⁊ ideo virum ꝑ
pter diuitias accipere non cõſulo. Unde
ignoro vbi melius ad honorem veſtrũ ⁊ cõ
modũ totius ꝑplī poteritis viruꝫ accipe q̃ꝫ
dñm Gregoriũ. Illa v͛o ſolebat ſemp̱ rñ/
dere voueo deo ꝙ nunq̃ꝫ copulabor viro.
Sed ad v͛bũ ſeneſcalci diẽ deliberationis
cõſtituit ad reſpondenduꝫ. Adeſt v͛o dies
cũctis audientibus dña dixit. Ex quo dñs
Gregorius valide nos ⁊ regnũ noſtrũ de
manibꝰ inimicoꝝ liberauit eũ in virũ acci
piam. Hec audiẽtes gauiſi ſũt valde. Diẽ
nuptiarũ cõſtituit. Ambo cũ magno iubi
lo ⁊ cõſenſu totius imperij in matrimonio
ſũt cõiuncti filiꝰ cum matre ꝓpria. ſꝫ q̃les eſ
ſent vterqꝫ ignorabat. Facta eſt inter eos
dilectio magna. Accidit q̃dam die ꝙ dñs
Gregorius ad venanduꝫ ꝑrexit. Ait que/
dam ancilla dñe. O domina chariſſima
nũquid dñm noſtrũ regem in aliquo of/
fendiſtis. Que ait. in nullo. Credo ꝙ ĩ mũ
do nõ inueniuntur duo ad inuicem ligati
in matrimonio q̃ tantũ ſe diligunt mutuo
ſicut dominꝰ ⁊ ego. Sed dic mihi chariſſi/
ma quare ꝓtuliſti talia verba. At illa. Oi
die q̃ñ ponit̃ menſa dñs noſter rex illaꝫ ca
merã ꝑuatam intrat letus. ſed cum exierit
lamentationes ⁊ fletus emittit. Deinde fa
ciem lauat. ſed quare hoc fit penitus igno/
ro. Dña cum hoc audiſſet camerã illaꝫ ſo
la intrauit de foramine in foramen intime
reſpexit donec ad illud foramen venit in q̊
tabelle erãt quas ſingulis diebꝰ ſolebat le/
gere quõ inter frẽm ⁊ ſororeꝫ genitus eſſet
⁊ tunc amare fleuit. Ille enĩꝫ erant tabelle
que in cunabulo ſuo erant inuente. Dña
v͛o cũ tabellas inueniſſet ſtatim noticiã illa
ruꝫ habebat. Aperuit ſcripturam legit de
manu ꝓpria. Intra ſe cogitabat. Nunq̃ꝫ
homo iſte ad tabellas veniſſet. niſi filiꝰ me
us eẽt incepit alta v͛oce clamare ⁊ dicere.
Heu mihi ꝙ ſum nata ac ĩ mũdo edita vti
nã in die cõceptiõis mee extĩcta fuiſſet mat̃
mea. Cuꝫ eſſet in aula clamor. audientes
milites dñe. ad dñam cucurrerunt cum ce
teris ⁊ illam iacentẽ in terra inuenerũt ⁊ ꝑ

longum tẽpus circa eã ſteterũt anteq̃ꝫ v͛er
ba ab ea habere potuerũt. Deinde os ape
ruit ⁊ ait. Si diligitis vitam meam ſtatim
dñm meũ querite. Milites hoc audiẽtes
ſtatim equos aſcẽderũt ⁊ ad impatorẽ eq̃/
tabãt ⁊ dixerũt ei. Dñe regina ĩ ꝑiculo mor
tis iacet. Ille hꝫ audiẽs luſum dimiſit ⁊ ad
caſtrũ ꝑrexit. cameram in qua dña iacuit
intrauit. Dña cũ illum vidiſſet ait. O dñe
oẽs exeant p̄ter v͛os vt nullus audiat que
v͛obis dixero. Cum autẽ oẽs eſſent expulſi
ait dña. O chariſſime de qua progenie es
tu dicito mihi. Qui ait. Iſta eſt mirabilis
queſtio. ſcias ſine dubio ꝙ de longinqua
terra ſuꝫ ego. Et illa. Deo voueo ꝙ niſi di/
xeris mihi v͛eritatem me cito morienteꝫ vi
debis. Qui ait. Et ego dico tibi ꝙ pauper
eram nihil habens p̄ter arma mea cum q̃/
bus vos ⁊ totũ regnũ a ſeruitute liberaui.
At illa. Dic mihi mõ de qua terra es oriũ/
dus ⁊ q̊ erant parẽtes tui ⁊ niſi mihi veri/
tatem dixeris nunq̃ꝫ cibũ guſtabo. Et ille.
Vobis de v͛eritate fateor. Quidaꝫ abbas
ab infantia me nutriuit ⁊ mihi ſepiꝰ dixit
ꝙ in quodã dolio me ĩuenit infra cunabu/
lum ⁊ ab illo tẽpore vſqꝫ in p̃ñs me nutri/
uit quouſqꝫ ad ꝑtes iſtas veni. Dña cum
hec audiſſet tabellas ei oſtendit ⁊ ait. Nũ/
quid iſtas tabellas noſti. Ille cũ tabellas
vidiſſet ad terrã cecidit. Illa v͛o ait. O fili
dulciſſime tu es filiꝰ meꝰ vnicꝰ tu es mari/
tus meus ⁊ dñs meꝰ. tu es filiꝰ fratris mei
⁊ meꝰ. O fili dulciſſime in dolio cum iſtis
tabellis poſui te poſtq̃ꝫ ꝑperi te. Heu mihi
quare de v͛ulua eduxiſti me deꝰ meꝰ quia
tot mala ſunt ꝑ me ꝑpetrata. Fratrẽ meuꝫ
ꝓpriũ cognoui ⁊ te ex me genui. vtinam cõ
ſumpta eſſem ne oculus me videret ⁊ fuiſ/
ſem quaſi non eſſem de vtero tranſlatꝰ ad
tumulum. Ad murum caput ꝑcuſſit ⁊ ait
O dñe deꝰ meus. ecce filius meus. maritꝰ
meus. ⁊ filius fratris mei. Ait dominus
Gregorius. Credebã me euaſiſſe ꝑiculuꝫ.
⁊ iam in rethe diaboli cecidi dimitte me do
mina vt plangam miſeriam meã. ve mihi.
ve. ecce mater mea. amica mea. v͛xor mea.

Ecce sic diabolꝰ cõclusit me. Mater cũ in
filio tantũ dolorẽ vidisset ait. O fili dulcis/
sime ꝑ peccatis nostris ꝑegrinabor toto tẽ
pore vite mee. Tu vͦo regnuꝫ gubernabis
Qui ait. Nõ fiet ita in regno mater expec/
tabis. Ego vͦo ꝑegrinabor donec a dͦo pec
cata nostra sint dimissa. De nocte surrexit
lanceã suã fregit. vestimentis se induit pe/
grini matri valefecit ⁊ nudis pedibꝰ ãbu/
lauit quousqꝫ extra regnũ ꝑuenit. Deinde
ad q̃ndam ciuitateꝫ in noctis obscuritate
venit ad domũ vnius piscatoris a quo ho
spicium ꝓ dei amore petiuit. Piscator euꝫ
diligenter respexit ⁊ cum mẽbroꝝ decentiã
⁊ corporis dispositiõem vidisset. ait ei. Caris
sime verus ꝑegrinꝰ nõ es hoc bñ apparet ĩ
tuo corpe. Ait ille. Licet verꝰ ꝑegrinꝰ non
fuero hospiciũ tñ dei amore nocte ista pe/
to. Uxor piscatoris cũ eum vidisset pietate
mota p̃ces fundebat ꝓ eo vt introduceret.
Cũ aũt introductꝰ fuisset retro ostiuꝫ gra
batũ parari iussit piscator. pisces cum aq̃
ei dedit ⁊ panẽ. Et inter cetera ei dixit. Tu
ꝑegrine si sanctitatem cupis inuenire loca
solitaria deberes accedere. Ait ille dñe libẽt
hoc attemptarẽ sed solũ talẽ locuꝫ ignoro.
Qui ait. Die crastina mecũ ꝑgas ⁊ ad lo/
cũ solitariũ te ducam. Et ille. Deus sit tibi
merces. Mane vͦo piscator ꝑegrinũ exci/
tauit. intantum eniꝫ festinabat ꝙ tabellas
suas paruas retro ostium dimisit. Pisca
tor cum ꝑegrino mare intrauit ꝑ. xvi. mili/
aria in mari nauigabant donec ad q̃ndaꝫ
rupem ꝑuenit habẽs circa pedes eiꝰ com/
pedes q̃ sine claue nõ poterant apiri. Sed
postq̃ꝫ cõpedes serassꝫ claues in mari pro
iecit. Deinde domũ rediit. Peregrinꝰ iste
ꝑ decem ⁊ septẽ annos in pñia remãsit. Ac
cidit ꝙ papa moritur. Ipo mortuo venit
vox desuꝑ de celo dicens. Querite homi/
nem dei ⁊ illũ in vicariũ meum cõstituatis
noĩe Gregorium. Electores hoc audien/
tes gauisi sunt valde. Nũcios ꝑ diuersas
ꝑtes mũdi miserũt vt eũ quererent. Tãdẽ
in domo piscatoris hospitati sũt. Cum vͦo
in cena fuissent piscatori dixerũt. O carissi/
me multũ vexati sumꝰ ꝑ regna ⁊ castra q̃/
rendo vnũ sanctũ viꝝ noĩe Gregoriũ quẽ
in summũ pontificeꝫ cõstituere debemꝰ et
nõ inuenimꝰ. Ille vͦo cũ de ꝑegrino fuisset
recordatus ait. Iam sunt. xvii. anni ꝙ vnꝰ
ꝑegrinꝰ noĩe Gregorius in domo ista est
hospitatus quẽ ad quandã rupem in ma
ri duxi ⁊ ibidem dimisi. Sꝫ scio ꝙ a multo
tꝑe mortuꝰ ẽ. Accidit ꝙ eadẽ die pisces ce/
pit ⁊ dũ vnũ pisceꝫ extraxisset claues q̃s añ
decem ⁊ septeꝫ annos in mare ꝓiecit intra
piscem inuenit. Statim alta voce clama/
uit. O charissimi videte claues q̃s in mare
proieci vt spero de labore vestro non eritis
frustrati. Nũcii hec audientes ⁊ videntes.
gauisi sunt valde. Mane vero surrexerũt
piscatorẽ rogabant vt eos ad rupem duce
ret qd ⁊ factũ. Cũ aũt ibidẽ venissent ⁊ euꝫ
vidissent dixerũt. O gregori hõ dei ad nos
ꝑge ex ꝑte dei oĩpotentis ad nos ascẽde. qr
dei voluntas est. vt eiꝰ vicariꝰ in terris cõ/
stitutꝰ sis. Ait ille. Qd deo placet eiꝰ volun
tas fiat. Illum extra rupẽ duxerũt. Añq̃ꝫ
ciuitatẽ intrauit oẽs campane ciuitatis ꝑ
se pulsabant. Ciues hec audientes dixerũt
bñdictus altissimꝰ iam venit qui xp̃i vica/
rius erit. Oẽs ei obuiã ꝓcesserũt ⁊ cuꝫ ma
gno honore eũ receperũt ⁊ xp̃i vicariũ cõ/
stituerũt. Beatus gregoriꝰ in vicariatu cõ
stitutus in omnibus se laudabiliter habe/
bat. Fama eius ꝑ orbem volabat ⁊ ꝙ tam
sanctus xp̃i vicarius constitutꝰ erat. Mul/
ti ex oĩbus ꝑtibꝰ mundi veniebant vt eius
consilium ⁊ auxilium haberent. Audiens
vero mater eius ꝙ taꝫ sanctus homo xp̃i
vicarius factus essꝫ intra se cogitabat vbi
iam melius potero accedere q̃ꝫ ad istum
sanctum virum ⁊ vitam meam ei intima/
re. Uerumtñ ꝙ esset filius eiꝰ ⁊ maritꝰ pe/
nitꝰ ignorabat. Ad romã ꝑrexit ⁊ xp̃i vica
rio est cõfessa. añ confessionem neuter ali/
um cognouit. Sꝫ papa cũ cõfessioneꝫ ma
tris audissꝫ noticiã eiꝰ ꝑ omnia habebat ⁊
ait. O mater dulcissima vxor ⁊ amica dia
bolus credebat nos ducere ad inferna ⁊
nos euasimus dei gratia. Illa hec audiens

ad pedes ei⁹ cecidit ⁊ p̄ gaudio amare fle-
uit. Papa vero de terra eā leuauit ⁊ in eius
noīe monasteriū cōstituit in quo eā abba-
tissam fecit ⁊ infra pauca tp̄a ambo aīas
deo reddiderunt

¶ Moralisatio.

Carissimi. Iste impator ē dn̄s no-
ster iesus xp̄s q̄ sororem suam .i.
aīam fratri .i. homini q̄ hoīes xp̄i
fideles sum⁹ ei⁹ frēs. ⁊ aīa est soror ⁊ dei fi-
lia. sed inquantū aīa homini cōiungit̄ ca-
ro dicit̄ ꝓprie eius soror. In p̄ncipio caro
habet aīam in omni honore du₃ cōtra ea₃
nihil qd̄ displiceat deo agit tenet̄ ea₃ ex p̄ce
pto diuino nobili viro maritari. sc₃ ꝑ opa
miscdie. Isti duo corp⁹ ⁊ aīa mutuo se di-
ligunt intantū qꝫ in vna camera iacēt hoc
est in vno corde in vna mente q̄₃diu dei p̄-
cepta ꝑpetrant ⁊ in vna scutella comedūt
hoc est in vna volūtate se disponūt qn̄ ba-
ptismū receperūt ⁊ pompis diaboli renūci
abant. Sed heu ⁊ pch̄ dolor homo sepe ex
instigatione diaboli sororem violat hoc ē
aīam cum vicijs ⁊ concupiscentijs corrū-
pit. ita qꝫ impr̄gnatur ⁊ parit filium. Per fi
lium istum intelligere debem⁹ totū genus
humanū qd̄ a p̄rio parēte p̄cedebat. Adā
enim erat fili⁹ dei p̄mogenit⁹ cui debebat̄
regnū isti⁹ mundi. iuxta illud ps. Oīa sub
iecisti sub pedibus eius oues et boues vni
uersas insup̄ ⁊ pecora ꝛc. Sed iste in man
datis habuit filiam dei sororem ei⁹. sc₃ ani-
mam in omni honore. Ille vero ꝑ diabolu₃
deceptus corrumpit eam qn̄ de pomo co-
medit. Unde filius. s. totū genus humanū
ab eo p̄cessit ⁊ in dolio ex sensu militis. sc₃
sp̄ūsscti missus. i. in miseriam maris huius
mundi. sc₃ p̄iectus vbi natabat ꝑ multa tē
pora. Primu⁹ pater mortu⁹ erat ⁊ ad infer
nū descendit. derelicta est anima nuda. Et
ideo dux sc₃ diabolus eam inuasit quous-
q₃ fili⁹ dei venit. s. de⁹ ⁊ homo ⁊ liberauit
nō solum matrē sed ⁊ totū regnū. id est ge-
nus humanū ꝑ suā passionem. qꝛ contra
ducem .i. diabolum pugnauit ⁊ victoriam
obtinuit ⁊ terram amissam. sc₃ paradisu₃
nobis recuperauit. Post hec matrem suā
id ē sanctā ecclīam desponsauit ꝑ qua₃ ta-
belle erant scripte. id est decē p̄cepta q̄ moy
ses a deo recepit. Illa singulis dieb⁹ debe
mus videre ⁊ in cordib⁹ nostris reprimere
⁊ sacram scripturā respicere legere ⁊ intel-
ligere vbi inueniem⁹ quō iste sanct⁹ Iob
terre loquebatur dicens. Pater meus es
⁊ soror mea vermibus. Si istud intime co
gitare volumus materiā flendi habem⁹.
Sed q̄rendum ē nobis. Quis traxit nos
de dolio. Certe abbas. i. deus ip̄e ꝑ filiū su-
um vnigenitū quotidie nos trahit ꝑ sua₃
gratiam de miseria peccati ⁊ dat nos ad
nutriendum piscatori. Piscator iste pōt
dici quilibet p̄latus q̄ h₃ peccatorem in bo-
nis opibus nutrire ⁊ eū ad xp̄i militiam ꝑ
mouet. tunc poterit inter monachos. scili-
cet. sanctos viros conuersari et sanctus
esse. Iuxta psalmistam. Cum sancto san-
ctus eris ⁊ cum ꝛc. Deinde ꝑ nauē ecclie.
sc₃ b̄m eius p̄cepta transire ⁊ viriliter pug-
re contra diabolū: ⁊ ꝑ consequēs ad mag-
nas diuitias ꝑuenire. Diuitie iste sūt virtu
tes per quas anima ditatur. que recipitur
in domo ciuis. s. p̄lati. Et prelatus eum
ducit ad senescalcum .i. confessorem ꝑ quē
dirigit̄ ad via₃ salutꝭ. Et quare. qꝛ pugnat
ꝑ domina. id est anima. Sed sepe contin-
git qꝫ homo recidiuat pergit ad venādum.
sc₃ mundi vanitatē. Domina. s. anima do
let qn̄ de tabellis scriptis. i. de transgressiōi
bus ꝑpetratis recordatur. Et ideo milites
id ē oēs sensus tenentur hominem a ludo
mundi reuocare. imo deus ipsum vocat
dicens. Reuertere. reuertere. reuer. ꝛc. S₃
qn̄ homo videt aīam ꝑ peccatū p̄stratam
debet se ad terram p̄ijcere hoc est ad oēm
humilitatem se parare. Uestimenta. id est
vicia deponere ⁊ lanceam male vite ꝑ cō-
fessionem frangere. Et sic peregrinando ī
bonis virtutib⁹ ꝑgere donec ad domū pi-
scatoris. s. p̄lati ꝑueniat. De cui⁹ consilio
ad rupem penitētie includi debes quous-
q₃ nuncij. i. viri ecclesiastici cum p̄nia fue-
rit consūmata ducent ad romanam curi-

tatem. Ciuitas ista est sancta mater eccle
sia in qua debemus pmanere. hoc est eius
pcepta adimplere. et campane pulsabunt.
scz p opa misericordie. p penitentiam recu
perata. de te laudabile testimoniu phibent
et ciues gaudebunt. id est angeli dei de pec
catore. sicut scriptum est Luce. xv. Gaudi
um e angelis dei sup vno peccatore pniaz
agente Et tuc etiam poteris dnam. i. aiam
ad monasteriuz regni celestis perducere.
Ad qd nos pducat Jesus christus domi
nus noster qui cum patre et spiritu sancto
viuit et regnat etc.

De iudicio adulterantiu.

Capitulu. lxxxi.

Miles quida erat qui castru pulcherrimu habebat sup quo due cyconie nidificabat Sub isto castro erat fons clarus i quo cyconie solebant se balneare. Accidit q femella pullos pduxit. masculus vero per terra volabat. vt pullis cibu colligeret. Illo ab eunte femella est adulterata. sz anteqz masculus veniret ad fontem descenderat vt se lauaret ne masculus fetorem adulterii sentiret. Miles cum sepius hoc vidissz admirabat fontez clausit ne cyconia se lauaret vel balnearet. Illa vo cum fontem clausu vidisset et non poterat se lauare post adulterium comissum ad nidum est reuersa. Masculus veniens et sentiens adulterij fetorem inde volauit et ifra die naturale multitudine cyconiaz secu duxit et in pntia militis eam occiderut.

Moralisatio

Carissimi. Iste due cyconie sunt xps et aia. anima est xpi spsa et qtienscunqz fuerit p peccatum adulterata ad fontem confessionis recurrat vt poterit mundari ne xps eius spsus fetorem adulterij sentiat. Miles q fote clausit est diabolus q cor hois obturat q semp nitit hoiem impedire ne currat ad fontem cofessionis et ne ho cofiteat. Vn si xps in die iudicij te inuenient no lotu. i. no cofessuz sine dubio ите veniet cu multitudine angelorum eternaliter te occidentiu.

De timorosa custodia aie.

Capitulum. lxxxij.

Titus regnauit q miro mo ortos dilexit. Vn semel cu qndam ortu pstruxisset et arbores vniuersi generis in eo plantasset custode sup ortu costituit vt fidelit custodirz Erat aut qdam aper strenu q ortu intrauit arbores cofodit et euertit. Hoc pcipies custos noie Jonathas auricula ei sinistram absciait. Aper vo a missa aure clamauit et exiuit. alia vo die aper itrauit et infinita mala ppetrauit i orto. Hoc videns Jonathas aure ei dextra abscidit. et cum clamore valido aper exiuit. hoc no obstante tertia vice intrauit. Qd vides ionathas cauda ei abscidit. Et sic turpiter cu clamore aper exiuit Adhuc quarta vice intrauit et multa mala ppetrauit ionathas illu cuz lancea pforauit et mortu e et coquinario traditus vt p mensa regis ppareт. Rex vero de quolibet aiali cor plus dilexit qz aliquid aliud. Coc vo cu aprum pparasset et cor pingue vidisset comedit. Sed cuz regi fuisset de apro a seruitoribus mistratu z cor qsiuit. Seruitores vo ad coquinariu redierut et cor apri appetebat. At ille. Dicite dno meo q aper nullu cor habebat. et si no credat p varias rones obligo me ostendere. Serui hoc audietes oia verba regi denuciabant. Ait rex. Quid e hoc quod audio. Non est animal sine corde. Sed erq offert se ad probandum eum audiemus. Coqnari erat vocat ad rege vt pbarz q aper cor no haberet. Qui ait. Dne mi audite me. Ois cogitatio a corde pcedit. Sz sequitur si nulla est cogitatio nec cor vllu. Aper iste pmo intrauit ortuz et multa mala comisit. Ego vo hoc videns aurem eius sinistram abscidi. Si cor habuisset de aure abscisa cogitasset. Sed hoc non fecit. qa iterato intrauit. ergo cor no habebat. Item si cor habuisset quando aurem dextram

abscidi h cogitass;. Sed nō cogitauit d' au
re dextra amissa. q̄a post hoc intrauit ⁊ cau
dam amisit. ergo si aliquā partē cordis ha
buisset de auribus ⁊ cauda cogitasset. S;
hoc non fecit. quia post omnia ista intra-
uit. ideo eum occidi. Et per istas tres rōes
ostendo ꝙ cor non habebat. Rex vero cu;
hoc audisset rōes hui' approbauit. Et sic
coquinarius euasit.

¶ Moralisatio

Carissimi. Iste rex est domin' no
ster ihesus xp̄s q̄ miro mō ortos
⁊ vineas diligit. i. status hominū
sicut sunt viri ecclesiastici religiosi ⁊ boni
xp̄iani in quoꝝ cordib' dn̄s noster plātat
quotidie diuersa genera arborū. id est vtu
tum. sicut sunt decē p̄cepta. septē opa mise-
ricordie. quattuor vtutes cardinales ⁊ tres
theologicas. Custos est p̄latus qui habet
ista custodire. Aper est hō diues ac potēs
hui' seculi q̄ pot' sensui ꝓprio credit q; al
teri. Iste destruit statum suū quē accepit
in baptismo. Et mala infinita cōmittit qn̄
peccatū mortale ꝑpetrat quia violat virtu
tes quas in baptismo recepit. Hoc vidēs
deus per Ionathan. id ē p mortem a no-
bis aufert aurem sinistram. id est cōsagui-
neū tuū inficit vt p h vitā tuā malā corri-
gas. Sed miser hō ad tēp' dolet ⁊ cito ad
vomitū reuertit̄ ⁊ dei p̄cepta iterato violat
Hoc videns de' aufert ab homie aurem
dextram. i. filium vel filia; vt sic te corrigas
Sed miser hō p breue temp' mortē eoꝝ;
dolet ⁊ redit ad mala opa. ⁊ tūc aufert ab
eo caudam. i. vxorem. vt sic flagellatus cor
rigatur. nec p talia emendatur. tūc de' eu;
interficit ⁊ coquinario. i. diabolo tradidit
ī die iudicij. Nō ē in hoīe res quā de' ma-
gis diligit q; cor. i. aīam. Tūc diabol' al-
legabit ꝙ aīam deo obedientem nō habet.
Et dicet ad xp̄m. Iste mihi obediens fuit.
Si habuisset aīam rectam nunq̄; p̄ceptū
tuū violasset. Et sic deus priuabitur aīa
quod est dolendum.

¶ De bn̄ficijs dei semp memorādis.

¶ Capitulum. lxxxiiij.

Pompeius regna
uit. in cui' regno erat q̄dā dn̄a ni
mis pulchra ⁊ oīb' amorosa. iu-
xta eā q̄dam miles habitabat satis gratio
sus ⁊ nobilis q̄ istā dn̄am sepi' visitauit et
a dn̄a multū erat dilect'. Miles iste cu; se
mel dn̄am visitasset vidēsq; falconē super
manū ei' quē miro mō cōcupiuit ait. O
bona si q̄cq; pro te fecit aut si me diligis da
mihi falconē. Dn̄a ait. Tibi cōcedo. Sed
vnū ē ꝙ nō tantū illū diligas vt a societate
mea te separes. Miles ait. Absit hoc a me
vt ꝑpter aliquā rem me separē a te nūc am
plius teneor te diligere q; ante. Dn̄a falco-
nem ei dedit. Ille vō ei valefecerat ⁊ tātu;
in falcone delectabat̄ ꝙ dn̄a; nō visitabat
⁊ parū de ea cogitabat sed singulis diebus
cū falcone ludebat. Dn̄a sepi' nūcios ad
eū misit ⁊ non venit. Tandē dn̄a ei scripsit
vt sine dilatione vlteriori ad eam cū falcōe
veniret qd̄ ⁊ fecit. Qui cū venisset ait ei do
mina. Dn̄e mihi falconē quē cū apprehē
disset corā eo caput a corpe extraxit. Miles
nō modicū dolēs ait. O dn̄a quid fecisti.
Que ait. Non doleas sed pot' gaude ⁊ le
tare. q̄a falco erat causa quare me nō visi-
tasti sicut an̄ fecisti. iō falconē occidi vt ad
me redeas frequenē sicut solebas. Miles
vō vidēs ꝙ ex pia cā dn̄a h fecerat ei placu
it ⁊ eam sicut p̄us visitauit.

¶ Moralisatio

Carissimi. Iste rex est pat̄ celestis
Dn̄a ta; pulchra natura hūana
deitati in xp̄o cōiuncta. Miles q̄
libet xp̄ianus q̄ dn̄m deū suū ante oīa tene
tur diligere ⁊ eū sepi' p opa meritoria visi-
tare. Falco sūt bona tp̄alia que de' dat ho
mini vt eū ꝓbet. s; cū miser homo diues fa
ctus fuerit similis factus ē iumentis q̄r nō
recordat̄ de dei beneficijs nec eum visitat
sicut solebat. De' hoc vidēs aufert ab ho
mine bona tp̄alia sanitatē ⁊ ꝓsperitate; vt
p̄orem amorē habeat nō ꝙ deus odit illu;
quē sic castigat sed q̄a eum diligit. Iuxta
illud. Flagellat de' omnē filiū quē diligit.

¶ Q' oratio nostra melodia ē corā deo.

¶ Capitulū. lxxxv

Tiberi⁹ regnauit q miro mō melodiā dilexit audire. Vñ semel accidit q ad venandū prexit qndā melodiā cithare a pte extra audiuit. ꝛ i tāta dulcedie delectabat q q̄si extra se rapt⁹ ē. Equū puertebat v'sus locū melodie ibidē eqtauit. Cū aūt ad locū venisset qndā aquā latā a longe ꝓspexit ꝛ iuxta aquā qdam paup sedebat q citharā in manu tenebat. De ista cithara ꝓcessit tanta melodia q impator cū gaudio ē refocillat⁹. Ait ei rex. Carissime dic mihi quō cithara tua ita dulcit sonat. Ait ille. Dñe per triginta ānos ꝛ vltra iuxta istā aquā māsi Dedit mihi de⁹ grām talē in cithara q q̄zcito cordas ei⁹ tāgo exit tanta melodia q pisces isti⁹ aque ad manū meā veniūt ꝑ q̄s meipm ꝛ vxorē sustēto cū familia. Sz heu ꝛ ꝓh dolor iam infra paucos dies ex alia pte aque venit qdā sibilator q in tanta dulcedine sibilat q pisces me dimittūt ꝛ ad eū eunt. Jō dñe qa potēs estis ꝛ rex toti⁹ impii ꝯ sibilatorē ꝓbeatis mihi vestrū auxiliū Ait rex. Carissime i nllo potero te iuuare nisi in vno. ꝛ hoc tibi sufficiat. In loculo meo hamū aureū habeo illū tibi dabo ꝛ i sūmitate virge ligari facias deinde cordas cithare tangas ad cui⁹ tactū pisces mouebunt. ꝛ statim ꝑ hamū eos ad terram trahe. ꝛ sic sibilator de loco recedet cū cōfusione. Paup v'o oīa adimpleuit et pisces añ q̄z ad sibilatorē poterāt accedere. ꝑ hamū ad se eos traxit. Sibilator hec videns cuz cōfusiōe recessit.

¶ Moralisatio

Carissimi. Iste impator ē dñs noster ihs xps q miro mō melodiā. scz sctām orōnē audit ꝛ diligit qui venat ꝑ sua certa aialia. s. aīas qs diabol⁹ conabat auferre. Aqua ista in qua sūt pisces ē mūdus iste q est plenus peccatorib⁹ Paup iuxta aquam est ꝑdicator q habebat citharā. i. sacram scripturā cuz qua dz pisces. i. peccatores ad terrā siccam. s. ad regnū celeste ꝑducere. ps. In tympāo ꝛ choro ꝛc. Sed heu ꝓh dolor dieb⁹ istis qn ꝑdicator incipit citharā sacre scripture tangere ꝛ ꝑdicare adest statim sibilator cum sua melodia. scz diabolus q sibilat tam dulciter dum ꝑdicator ꝑdicat q hoies ꝑdicationem non libenter audiūt. Vñ ē notādū q diabolus hz diuersas sibilationes. Primo facit aliqs dormire vt verbum dei non audiāt. Scdo q̄s ad dormiēdū allicere nō pōt facit eos garrulare. Tertio q̄s nō pōt facere garrulare facit eos locum dimittere vel nihil sa pe qd ꝑdicator ꝑdicat. Vñ necesse ē ꝑdicatori hamū dñe gratie petere ꝑ quam poterit peccatores ad deū ducere. Et vt ita semp sit in ꝑncipio sermōis ꝑ gratia diuina rogatur.

¶ Q' peccatorib⁹ grām dīnā exposcētibus dñs misericorditer cōdescendit

¶ Capitulū. lxxxvi.

Erat quidaz imperator q statuit ꝓ lege q si mulier sub viro suo esset adulterata ꝑpetuo carceri eēt mācipāda Accidit q quidam miles mulierē nobilē dspōsauit quā multū dilexit. Ille v'o ad pegrinandū in ꝑtibus longinquis prexit. Uxor v'o post ei⁹ recessū adulterata est ꝛ de adulterio cōcepit. Cum v'o cōtra eā legitime erat ꝓbatuz ex ꝑcepto impatoris carceri ē adiudicata q in carcere filiū pulcerrimū pepit Puer vero creuit ꝛ ab omnib⁹ est dilectus qui euz viderunt. Mater vero gemitus ꝛ suspiria cōtinue emisit nec consolari poterat. Accidit vna die cum puer matrem flentem vidisset dixit ei. Ob quam causam charissima mater sic affligit anima tua. Ait mat' O fili dulcissime multuz habeo flere. vltra capita nostra est accessus hominū ꝛ sol lucet in claritate sua. Nos vero hic sum⁹ in tenebris ꝛ nullum lumen habemus. Ait filius. O mater dulcissima illam lucez quā dicis sup capita nostra nunq̄z vidi. quia i isto carcere natus fui. Dummodo copiā

cibi ⁊ potꝰ habuero mihi hic placꝫ sp̄ ꝑmanere dũ vixero. Dũ aũt sic loquerent̃ ad inuicem impator cũ militibꝰ ad hostiũ carceris stabat. Ait vnꝰ miles regi. Dñe nõ audiuis istã lamentatiõeꝫ in carcere inter matrẽ ⁊ filiũ. At ille. Etiaꝫ optime audio ⁊ eis cõpatior. Milites dixerũt. Dñe rogamus vt fiat illis grã ⁊ mia. Quibꝰ dixit rex. Ad p̄ces vestras cõcedo. ambosqꝫ de carcere duxerũt ⁊ ab omni pena liberauerũt.

Moralisatio

Carissimi. Impator iste ẽ pat̃ celestis q̃ istã legẽ dedit ꝙ si mulier.i. aĩa sᵬ viro.i. xp̄o fuerit ꝑ peccatũ mortale adulterata ꝑpetuo carceri ĩfernali adiudicabit̃ si sic decedat. Dña v̓o ista ĩ carcere fleuit amare. Et q̃re. certe q2 violauit aĩam suã regnũ eternũ ꝑdidit. sctãm ecclesiã depriuauit ⁊ v̓tutibꝰ q̃s in baptismo recepit ꝑ peccatũ spoliauit. Puer qui dixit. Dũ cibũ habuero mihi placet hic ꝑmanere. sũt mundi potentes ⁊ diuites q̃ dicunt. Si deꝰ daret eis mũdũ ⁊ ꝓ volũtate carnis delicias lumẽ celi nũq̃ꝫ desideraret̃. De talibꝰ valde dolẽdũ ẽ. Miles qui stetit iuxta hostiũ põt dici bonꝰ p̄latꝰ q̃ hꝫ ꝓ peccatoribus intime deuꝫ rogare vt det eis grãm a carcere peccati resurgere ꝙ poterũt ad eternam vitã intrare. quã nobis ⁊c.

Q2 xp̄s se ꝓ nobis morti exposuit.

Capitulum. lxxxvij.

Quidam impator in q̊dã bello mortali expositus fuit mortemqꝫ vix potuit euadere. Qd̓ ꝑcipiẽs miles q̊dã strẽnuꝰ int̃posuit se int̃ ĩpatorẽ ⁊ hostes eiꝰ ita ꝙ ĩpator euasit sine lesiõe. Miles aũt ꝓ eo diuersa vulnera recepit. curatꝰ ẽ cuꝫ magna difficultate. tñ cicatrices in eo sp̄ ꝑmãserũt. ⁊ ab oĩbꝰ ẽ cõmẽdatꝰ ꝙ tã egregie ꝓ dño suo pugnasset. Accidit postea ꝙ ille miles debuisset hereditatẽ suã iniuste amittere. accessit ad p̄fatũ impatorẽ rogauit vt eũ iuuaret et sententiam ꝓ eo daret. At ille. Carissime non possum tibi ad p̄ñs attẽdere. sed dabo tibi iudicẽ q̃ cãm tuã examiabit et qd̓ iustũ fuerit faciet. At ille. O dñe cur talia dicis. stati corã oĩbꝰ oĩa vestimẽta sua dilacerauit ⁊ vsqꝫ ad nudam carnẽ cicatrices vulneꝝ ei ostñdit dicens. Ecce q̊d sustinui ꝓ te ⁊ tu nõ vis me vindicare nec me iuuare. Est ne inq̊t iustũ postq̃ꝫ tantũ ꝓ te sustinui vt alius q̃ꝫ tuip̄e sit in causa mea iudex ⁊ aduocatꝰ ꝓ me. Impator h̊ audiẽs ait. O carissime verũ dicis q̃ñ in ꝑiculo mortis fui tu ⁊ non aliꝰ me saluasti. Statim ꝓ tribunali sedebat rex ⁊ iudicium ꝓ eo dedit.

Moralisatio

Carissimi. Christꝰ in bello mortali int̃ te ⁊ diabolũ seipsum interposuit ⁊ suscepit ꝓ te vulnera mortalia. sꝫ morte turpissima mortuꝰ ẽ. Est ergo ne iustũ ꝙ aliꝰ q̃ꝫ tu penã vel p̄niãꝫ sustineas ꝓ amore suo. certe nõ. Si duo fratres sint heredes alicuiꝰ hereditatis quaꝫ hereditatẽ aliq̊ cãu amiserãt si alter eoꝝ ꝓ hereditate recupãda pugnauerit. laborauitqꝫ aliꝰ nihil. sꝫ sine oĩ labore eã hr̃e vellet eẽt h̊ iustũ. certe ñ. sic ẽ d̓ nob ⁊ d̓ xp̄o. Nos amisimꝰ hereditatẽ regni celestis ꝑ peccatũ. Xp̄s v̓o ꝑ suã mortẽ acq̃siuit. Id̓o iustũ ẽ vt nullꝰ aliꝰ ꝓ te faciat qd̓ poteris mereri q̃ꝫ tuip̄e si desideras vitã eternã obtinere. Quã nobis cõcedat q̃ sine fine. ⁊c.

De cautela diaboli qui multos ad interitũ subducit. Capitulũ. lxxxviij

De quodaꝫ principe narrat̃ q̃ cũ oĩbus viribꝰ suis non poterat hostes suos deuĩcere. fecit hanc cautelã. simulauit fugã ⁊ castra sua cũ victualibꝰ hostibꝰ dereliq̊t. in q̃bus castris dolia multa plena vino ĩfecto dimisit ꝑ semẽ cuiusdaꝫ herbe ita ꝙ hõ bibẽs de vino illo statiꝫ obdormiret. Sciuit etiã hostes famelicos ⁊ gulosos q̃ sup vinũ cum gaudio sup̄ueniẽtes ad libitũ suũ bibẽtes statimqꝫ semimortui dormire cõpellebant̃. sup quos p̄nceps rediens omnes ad libitum suum occidit.

Moralisatio.

Charissimi. Hac cautela vtit diabolus ꝯ eos q̄s videt se n̄ posse supare simulat se fugere ꝛ ꝑcul abesse dū eos sub spē bone amicitie ꝛ solacii diu permittit ad tabernas sedere vt inebriatos ducat q̄ voluerit. nūc ad homicidiū. nunc ad luxuriā ꝛc. Caueam⁹ ergo tali potu si desideram⁹ venire ad eternā vitā

De triplici statu mūdi. Ca. lxxxix.

Miles quidā erat q̄ tres filios habebat. q̄ cū mori deberet ꝑmogenito sub hereditatē legauit. Scđo filio thesaurū. Tertio filio anulū ꝓciosū q̄ plus valuit q̄ȝ totū qđ legauit alijs. duob⁹ etiā ꝑmis dedit anulos duos non tā ꝓciosos. Oēs anuli fuerūt eiusdē speciei. Post morte patris dixit ꝑmus fili⁹. Ego habeo anulū patris mei ꝓciosū. Secūd⁹ fili⁹ dixit. tu non habes. s; ego habeo. Terci⁹ vo dixit nō est iustū q̄ vos habeatis eo q̄ senior habet hereditatē ꝛ alius thesaurū. ergo rō dictat vt ego anulū ꝓciosū habeā aut ꝑm⁹. Probem⁹ in facto quis anul⁹ sit ꝓciosior. ꝛ ille ē melior. At ille. Michi placet. Statim adducti sūt ifirmi diuersi varias infirmitates hn̄tes ꝑmi duo anuli nihil opati sunt s; anul⁹ iunioris omnes infirmitates curauit.

Moralisatio

Charissimi. Iste miles ē dn̄s noster ihesus xp̄s q̄ tres filios habebat. s. iudeos saracenos ꝛ xp̄ianos. Iudeis dedit terrā ꝓmissiōis. Saracenis dedit thesauꝝ h⁹ mūdi q̄ntū ad poētias ꝛ diuitias. Christianis dedit anulū ꝓciosū. sc; fidē. q̄a ꝑ fidē xp̄iani pn̄t varias infirmitates ꝛ languores aīe curare. sicut scriptuȝ ē. Oīa possibilia sūt credenti. Itē si habueritis fidem sicut granū sinapis. Itē ī possibile est sine fide placere deo.

De libertate arbitrij. Ca. xc.

Rex aliquādo erat in q̄dā regno. in quo talis erat lex posita. s. q̄ frater senior hereditatē diuideret ꝛ iunior eligeret. Cui⁹ rō est. q̄r maioris discretionis ē diuidere q̄ȝ eligere. Senior aūt discretior eē debet. Alia lex fuit q̄ liceret filiū ex ancilla hereditatē accipe sicut ꝛ filij liberi. Cōtigit autē duos frēs vnū de ancilla ꝛ vnū de libera hereditatē diuidere Frater enī senior diuisit sic. Ex vna pte totam hereditatē posuit ꝛ ex alia pte matrem fratris sui posuit. Frat ei⁹ cogitabat. matrē meā ante oīa debeo diligere. ꝛ ꝑ consequēs elegit matrē ꝛ hereditatē dimisit sperans de curialitate fratris sui aliq̄d obtinere s; nihil ab eo obtinebat. Adijt iudicē fratrem suū accusauit q̄ eū ab hereditate sua exclusit. Respondit frater su⁹ ꝛ dixit q̄ euȝ deceperit. quia ille qui eligit non qui diuidit certius est.

Moralisatio.

Charissimi. De⁹ pater duos filios habuit. vnū de ancilla. aliū d̄ libera. De libera habuit xp̄m qui est de eadē essētia de qua pater ꝛ coetern⁹ sibi De ancilla hoīem quia quo ad corp⁹ ē de t̄ra. ꝛ iste ē minor q̄a ex pte ꝓduct⁹. Christ⁹ fili⁹ senior hereditatem diuisit. Quō certe matrē. i. terrā ꝛ terrena posuit ex vna pte. ꝛ ex alia posuit celū ꝛ celestia. Electōnem vō homini dedit q̄ si matreȝ. i. terrena eligeret hereditate celesti careret. Sed reuera peccās mortaliter hereditate celesti spreta matrē eligit nec xp̄m poterit accusare quoniā nō q̄ diuidit sed q̄ eligit circūscribit. Pat; ergo q̄ q̄ terrenas voluptates ꝓponit ꝛ in peccato mortali exn̄s vitam etnam nō pt de grā nec d̄ iure sibi vēdicare seu ꝓsumere d̄ hereditate s; forte ex q̄dā pietate. Cōsulo ergo vt nō eligam⁹ matrē. i. mūdū istū. q̄a tot⁹ mūd⁹ ī maligno posit⁹ ē. Studeam⁹ ergo eligere hereditatē celestē.

De accidia ꝛ pigricia Capitulum. xcj.

Polim⁹ regnauit qui tres filios legit̄ habuisse q̄s multum dilexit. Unde per se cogitauit disponere de regno suo. Uocauit

tres filios suos et ait. Quis vestrum est pigrior ille regnū post meū decessū habebit. Tūc ait primus filius patri. Mihi ergo debet regnū vestrum. quia adeo piger sū quod ad ignē sedēs pus crura pmitto cōburi quam inde me traherem Secūdus filius ait. Pater mihi debet regnū vestrū. quia si circa collū meū funē haberem et mox suspendi deberē et gladiuz in manu mea tenerē ppter magnā pigriciā meam ad scindendum funē manū meā nō extenderē. Tercius filius dixit patri. Ego regnare debeo. quia in pigricijs ceteros pcedo dū supinus in lecto iaceo et gutte aque sup vtrunqz oculū cadūt ppter magnam pigriciā caput meū mouere nescio ad dextrā vel sinistraz nec volo. Rex cū hoc audisset ei regnuz legauit reputans eum pigriorem.

¶ Expositio

Carissimi. Iste rex ē diabolus qui est rex et pater sup oēs filios supbie. sicut Job dicit. Per primū filiū hīt designant illi qui sūt in societate puersa. scz in adulterio et fornicatione p quam ad malū intendūt. tā magis eligūt i igne peccati cremari vel aduri quam a tali prauo cōsortio separi. Secūdus filius signat illū qui licet pctorū suorum funibus videat se circūplexū et ligatum quibus mox suspendendus est ad inferni patibulū tā ad ea scindendū manus nō extendit vicz gladio lingue sue p vba pfessiōis. Tercius filius designat illū qui doctrinā audit de padisi gaudio et inferni supplicio. et tā p nimia pigricia ducēs statū suū prauū. s. peccatorum nō deserit. ad dexterā pmiorum amore et desiderio conuertendo nec ad sinistrā vt peccatum dimittat saltē metu et terrore infernalium tormentorum

¶ Xps elegit mori pp̄ter vitā nrām

¶ Capitulū. xcij.

Legitur de quodam rege qui habuit vxorem noīe corneliaz. Accidit quadam vice quod in castro regis sub quodā muro inuenti fuerūt duo serpentes. vnus masculus altera femella. Quod audiēs rex. interrogauit a suis magistris et doctoribus quid hoc significaret. et dixerunt illos serpētes ibidē latere in signū mortis viri vel mlieris. Et dixerūt. si occideret masculus vir moreret. et si occideret serpens femella vxor moreret. Quo audito rex dixit. Occidite masculū serpētē et femella viuat. quia libēter vellet mortē suā quam mortē vxoris sue. et assignans cām dixit. Si vxor mea viuit posset mltos filios pducere qui pūt in regno meo succedere. quia si ipa moreret regnū heredē nō haberet.

¶ Expositio.

Carissimi. Rex iste ē dn̄s noster iesus xps qui nos regit sicut rex. Cuius vxor ē hūana natura. s. i vtero vgīnis copulata. sz i hoc mōdo quasi i hac domo huius spōsi duo serpētes fuerūt iuēti. s. legis antique. Serpēs masculus erat benignitas diuine mie. Hec vxor hūana natura viuere p gīam non potuisset. Sed spōsus. s. xps elegit sibi mortem in cruce vt hūana natura viueret. Etiā potes hūc sensum applicare de carne et spū. ita optet quod caro tanquam masculus infructuosus p spiritum occidat.

¶ De hereditate et gaudio fidelis aīe.

¶ Capitulum. xciij.

Quidam potens dn̄s duos filios suos misit ad studiū vt studerēt ac pficerēt. et ex hoc pbēdā obtinerēt. Transacto modico tēpe misit eis pater lrās vt ad ppria remearent. Frēs his auditis ad patriā pperauerunt. Unus fratrū valde letatus ē de reuersiōe et cū redijt cū leticia receptus ē et in hereditatē cōstitutus ē. Alter vo frater de reuersiōe turbatus ē valde. qui dū redijt mat eius occurrēs osculata ē eū et osculādo os eius dentibus eius abstulit. Soror sequēs matrē volēs osculari eū abstulit ei nasū. Frater sequēs abstulit oculos. Pater aduenies rapuit eū p capillos et pellem abstraxit.

¶ Applicatio

Carissimi. Iste diues ē deus qui duos filios misit ad studium. s. corpus et aīam vt studerēt in scholis huius

mūdi.⁊ in bonis opib⁹ ꝓficerent ⁊ sic etnā
vitā.s.hereditatem possiderēt. Littere sunt
mors hec lrā mittit dū hō morit. aīa gau-
dēs ad eū redit q̄ letant recipit ⁊ ī heredita
tē cōstituit. Frat alt q̄ inuit⁹ redit ē corp⁹ q̄
ꝺ reuersiōe turbat nec mirū q̄a miserrime
collocat. Soror ⁊ frēs bufones sūt ⁊ serpē
tes q̄ nasum et oculos corrodūt. Pater ē
putredo tre q̄ capillos ⁊ cutē ⁊ carnē ꝯsu-
mit. de istis ꝑentib⁹ dicit Job. vij. Putre-
dini dixi ꝛc.

Q aīa pulchra ꝑ pctī lepram infecta
ꝓstinā pulchritudinē habere nō poterit. ni
si ꝑ altos gemit⁹ ⁊ ꝓfunda suspiria.

Capitulum. xciiij.

Erat quidā rex

volēs ꝑegre ꝓficisci in lōginq̄s ꝑ-
tib⁹ ⁊ hn̄s vnicā filiā formosā so-
le splēdidiorē nesciēs cui fideli mente com
mitteret eā in custodia. Tādē cōmisit vni
militi suo secretario quē tenerrime dilexit
ꝑcipiēs ei vt custodiret eā ne aggressū hrēt
ad fontē vnū in illa tra vl regiōe ꝓsiliētem
si biberet ꝺ ea efficeret leprosa tal nature fu
erat tn̄ amenissime suauitat. Ut ergo mi
les eā tā formosā redderet in regressu sue ꝑ
egrinatōis sicuti iā dictā acceptauerat ꝑ-
pendit ꝑdict⁹ miles si ista n̄ faceret tūc totū
futurū suū ꝑderet ausus q̄ n̄ eēt suū dn̄m ex
pectare. Custodia ꝑhabita ꝑ aliqd tps. tā
dem dicta filia veniens ad fontē occulte bi
bensq̄ de illo effecta ē leprosa. ꝑcipiēs hoc
miles dolore replet⁹ fugiēs cū eadē de regi
one ad desertū. iueniēsq̄ ibidē vnū recluso
riū pulsās māib⁹. int⁹ heremitā q̄ndā iue-
niēs narrās sibi oīa facta ꝑnarrata. dās q̄
heremita dicto militi sanū ꝯsiliū dicēs. Ua
de ad mōtē quē mōstrauero tibi. iuenies
lapidē cū v̓ga q̄dā. cū dicta v̓ga ꝑcuties la-
pidē acrit donec habeas ꝺ eo hūiditatē ⁊
liq̄rē. cū illo lini eā ⁊ ꝑunge ⁊ fiet sana ⁊ pri
stinā pulchritudinē accipiet. Faciēsq̄ ꝑdi
ct⁹ miles sicut sibi dixerat heremita filia re-
gis ꝓstinā sanitatē ⁊ pulcritudinē recepit.

Expositio.

Carissimi. Rex iste ē dn̄s noster ie-
sus xp̄s q̄ ꝑegre ꝓfect⁹ ē reddere
volēs patri suo illud qd de puris-
sima v̓gine mrē sua maria accepit. vicȝ ve-
rā hūanitatē qua ī die iudicij reuersur⁹ est
ꝑ filiā vnicā aīa nrā q̄ decies clarior sole e-
rit anq̄ȝ vēiat ad etnā vitā significat. Per
militē q̄libet pctōr ꝑ oīa delectamēta hui⁹
mūdi discurrēs q̄ sūt sibi dulcia. Filia effe
cta ē leprosa. i. pctīs plena ꝑ egressionē regi
onis q̄libet pctōr relinq̄ns secularia ⁊ tran
sitoria. ꝑ reclusoriū ecclīam ꝑ heremitā sa-
cerdotē inueniēs ac narrās sctām cōfessio
nē faciēs. dans cōsiliū pniam iniūgēs. per
mōtē corp⁹ ꝓpriū. ꝑ lapidē cor lapideū. per
v̓gam pniam magnā. vicȝ castigationem
ꝓprij corpis. orōes. elemosynas. ieiunia fa
ciēs. ꝑ humiditatē ⁊ liquorē lacrimas ocu
loꝝ ac cordis cōtritiōes. sic in die iudicij fi-
et tua vnica filia syon. i. aīa tua salua for-
mosa ac suo creditori gratiosa.

Q xp̄s restituit nob hereditatē sup-
ne patrie.

Capitulū. xcv.

Legitur in gestis

romanoꝝ q̄ erat q̄dā tyrannus
Marēti⁹ noīe q̄ ciues romanos
hereditate voluit ꝑuare. Incūbēte igit se-
uicia tyrāni fugerūt extīmiati ad cōstātinū
regē in britaniā. Beniq̄ cū multi cōfluerēt
cōcitauerūt eū aduersus tyrannū dicētes.
O cōstātine rex restitue nos ī regnū nostꝝ
Ex his v̓bis cōmot⁹ est cōstantin⁹ arma-
uit se ascēdit equū ⁊ tyrānū ꝓstrauit. ⁊ sic
romanis hereditatem restituit.

Moralisatio

Carissimi. Iste tyrann⁹ ē diabol⁹
q̄ generi hūano fuit crudel'intātū
q̄ gen⁹ hūanū celesti hereditate ꝑ
uauit. Qd vidēs gen⁹ hūanū ad regē cō-
stantinū. s. ad deū fugit petēs auxiliū ab eo
Un̄ ps. Appzehēde arma ⁊ scutū ⁊ exurge
in adiutoriū mihi. q̄a tu es q̄ restitues he-
reditatē meā mihi. His v̓bis cōmot⁹ ē de⁹
rex ⁊ armauit se cū se diuine nature copula-
uit ⁊ equū suū ascēdit dū in cruce suspendi

volüit. ⁊ sic tyrannū prostrauit ⁊ nobis hereditatē restituit.

¶ Qꝛ vita p̄ns est vita remissiōis ⁊ grē.

¶ Capitulū. xcvj.

REx alexāder posuit candelā ardētē in aula sua et misit p̄cones ꝑ totū regnū suū q̄ clamauerūt ⁊ dixerūt. Si aliq̄s forefecerit ꝯ regē q̄ audact̄ veniret q̄zdiu candela arderet rex forefactū dimitteret. Et siq̄s forefactū haberet ⁊ nō veniret candela extīcta morte mala piret. Istud audiētibꝰ ꝑplis ī regno mł'ti venerūt ad regē et misc̄dīam petierunt. Rex benigne recepit eos. Et multi fuerūt q̄ noluerūt venire ⁊ neglexerūt. Sz qñ candela fuit extincta rex eos fecit ꝑ violentiā afferri ⁊ mala morte occidi.

¶ Moralisatio

CArissimi. Per regē alexandrū possumꝰ intelligere xp̄m q̄ ē rex regū ⁊ dn̄s dn̄antiū. Posuit cādelā ardētē. i. p̄ntē vitā q̄ trāsit tanq̄z cādela ardēs. p̄cones missi sūt. i. p̄dicatores q̄ q̄tidie clamāt. Si aliq̄s forefecerit ꝯ regē. i. cōtra xp̄m q̄ audact̄ veniat q̄zdiu cādela ardet. i. p̄ns vita durat. qꝛ xp̄s ē nimis misericors. Vn̄ dauid. Misericordia eiꝰ sup oīa opa eiꝰ. sicut pz in latrone ⁊c̄. Mł'ti aliq̄ audiūt ⁊ veniūt ad regē ⁊ miam petūt. vt sunt illi q̄ pcā sua dimittūt mādata dī tenēt ⁊ viuūt sic boni xp̄iani. Illos benigne recipit. ⁊ ꝑ illos q̄ noluerūt venire possumꝰ ītelligere malos xp̄ianos. s. raptores. vsurarios ⁊ ceteros pctōres. qñ cādela est extincta. i. post istā vitā xp̄s faciet eos venire corā se ī die iudicij ⁊ mala morte occidi. i. etnā mortem pati qñ dicet eis. Ite maledicti ī ignē etnū

¶ De morte.

¶ Capitulū. xcvij

LEgitur in cronicis q̄ anno. xxij. ab vrbe romana cōdita ꝑplus romanꝰ columnā marmoreā in foro romano statuerūt ⁊ ibi imaginē Iulij cesaris fecerūt ⁊ sup caput eiꝰ nomen Iulij scripserūt. qꝛ ī honore ipsiꝰ factū fuit. Sed iste iuliꝰ cesar tria sig̃ in morte vel añq̄z moreret̄ accepit. Cētesimo eni die añ mortē suā cecidit fulmen añ imaginē in foro ⁊ ī noīe supscripto litterā p̄mā abrasit. Nocte vo p̄cedēte diē mortis sue fenestre thalami eiꝰ cū tanto strepitu ⁊ impetu sūt apte vt domū ruiturā estimaret. Eodē vo die mortis sue cū ad capitoliū iret date sūt ei lr̄e idices mortis sue imminētis q̄s si statim legisset mortē euasisset.

¶ Moralisatio.

CArissimi. Sic est d̄ nobis ⁊ d̄ deo vt mortē etnā euadamꝰ tria signa nobis fecit deꝰ. Primū ē deletio lr̄e capitalis de noīe ꝑ istam lr̄am que ī p̄ncipio noīs ponit̄ intelligit̄ abundantia diuitiarū. Hec eni est que facit hoīem habere nomen in terra. Nemo enim in istis diebus nominatur in terra nisi habuerit diuitias. Hoc patet. Naz si queratur q̄s sit melior ville vel ciuitatis. statim p̄ponit̄ q̄ plures diuitias habet. q̄zuis sit pessimus. Ecce quō diuitie dant homini nomen. qꝛ si diues non esset. non esset noīatus. Et qa aliqñ diuitie sunt occasio mortis eterne. ıō deus dat p̄mū signū q̄ talē vult saluare. ⁊ aufert p̄mam lr̄am noīs sui. s. diuitias ab eo ⁊ facit eum paupez. Vt sic q̄ ꝑ diuitias ab eo recesserat ꝑ pauptatez ad eū redeat. Secundū signū q̄d Iuliꝰ cesar accepit ē q̄ iuxta camerā suā fuit magnꝰ strepitus. Hec camera est corpꝰ hūanū. qꝛ cum hō videt se eē pulchrū ⁊ fortem statim cadit in peccatum ꝑ q̄d mors eterna sibi p̄parat̄. Et ıō volēs eū deus a morte etna reuocare facit secundū signū. s. magnum strepitum circa corpꝰ suum mittēdo. s. talem ⁊ tantā infirmitatē ⁊ debilitatē q̄ ad mortez credit̄ ruere ⁊ cadere vt sic q̄ ꝑ pulchritudinē ⁊ fortitudinē a deo recesserant ꝑ infirmitatem et debilitatē reuocent̄ ⁊ peniteāt. Psalmista. Multiplicitate sunt infirmitates eorum. Exemplum de beato paulo dicente. Libēter gloriabor ī infirmitatibꝰ meis. Tertiū signuz q̄d Iuliꝰ cesar accepit fuit q̄ litere

indices mortis imminentis sibi tradite fuerãt q̃s si legisset morte euasisset Hoc signũ facit de⁹ nobis pctõrib⁹ q̃ tũc dr̃ tradere lr̃as indices mortis nr̃e dñ sua grã cõsciãs nostras illustrat vt legere possim⁹ pctã nr̃a q̃bus mortem eternam meruim⁹. Et iõ dum lucem ꝛ grãm sancti spũs habem⁹ litteras istas legam⁹. i. pctã nostra referam⁹ bono corde. ꝛ postea sacerdoti ore. vt sic legendo mortẽ eternã euadere valeam⁹ ne lr̃e clause. i. cõscie nr̃e nõ mundate post mortẽ nostram apiantur ꝛ manifestent̃ toti mũdo

Q̃d de⁹ in hac vita placari pt.

Capitulum. xcviii

Narratur quod antiquit⁹ mos erat romãoꝝ q̃ qñ castrũ vel aliquã ciuitatem obsidebant vnã cãdelã i certa mẽsura accẽdebãt ꝛ q̃zdiu cãdela ardebat pati erãt oẽs ad pacem recipe q̃ntũcunq3 malefactor eẽt. Sz postq̃z cõsũmata fuerat oẽs iusticie seueritatẽ exercebãt in hostes suos nec tñ alicui lz daret omnia bona sua miam facere voluerunt

Applicatio

Carissimi. Sic hz de⁹ se erga pctõres. Nam corda nr̃a ciuitates aĩe sunt obsessa cũ vicijs ꝛ cõcupiscentijs p diabolũ mundum ꝛ carnem deus ex sua misericordia statuit hominibus tps in q̃ si velint poterunt inuenire candelaz accẽsam. i. q̃zdiu vita est in corpe q̃ñcũq3 pctõr miam desideret pacem ꝛ concordiam dei recipet. Tota vita nostra est cõstituta ꝛ pmissa vt pñiam faciam⁹ ꝛ viuam⁹. Unde saluator dicit. Nolo mortem pctõris ꝛc. Et iõ q̃zdiu aĩa est in corpe petam⁹ veniã ꝛ miam obtinebim⁹ Joh. xvj. Petite ꝛ accipietis. Sed certe cũ vita nr̃a fuerit terminata p mortẽ. tũc nõ erit temp⁹ miscdiam petere ꝛ licet peterim⁹ nõ daret̃ nobis. ergo faciamus pñiam q̃zdiu adhuc sumus in hac vita

De virili pugna xpi ꝛ eius victoria

Capitulum. xcix.

Cesar regnauit. in cui⁹ regno erat q̃dam miles generosus ac fortis q̃ semel p q̃ndã forestam equitabat bufonem cũ serpente vidit pugnare. sed bufo pualuit ꝛ serpentem deuicit. Hoc vidẽs miles serpentẽ iuuit q̃ bufonem grauit̃ vulnerauit. euasit ꝛ fugã accepit tñ p bufonẽ miles grauit̃ erat vulnerat⁹. Hoc vidẽs miles de eq̃ descẽdit sed venenũz bufonis in vulnere ei⁹ remansit. Miles domũ prexit ꝛ longo tpe in infirmitate vulneris remansit. Testamentũ suũz cõdidit ꝛ ad mortem se parauit. Cum vo semel iuxta ignem iacuisset q̃si de vita sua desperatus. serpens quẽ a morte saluauit intrauit. Serui videntes serpentẽ dixerunt. Dñe q̃dam serpens intrauit. Miles cũ illũ respexit agnouit euz q̃ serpẽs ille erat p cui⁹ defensiõe vulnera ꝛ oĩa mala suscepit Miles ait. Nolite eum impedire credo q̃ nullum malũ mihi faciet. Serpens vo coram oĩb⁹ ad eũ accessit ꝛ venenũ vulneris cum lingua suxit q̃usq3 os plenũ habuisset. Statim extra domũ cucurrit ꝛ venenum extra se piecit. Redijt ꝛ ad vulnus iterato accessit his ter quousq3 totũz venenũ hausit. hoc facto miles serpenti lac ad bibendũ dedit. Cum vo sic bibisset bufo a quo miles vuln⁹ recepit intrauit ꝛ cõ serpentẽ pugnare incepit a c si eẽt in vindictam q̃ serpẽs militem sanauit. Miles cum hec vidisset ait seruis suis. Carissimi sine dubio iste est bufo quem vulneraui p defensione istius serpentis a quo oĩa mala recepi. Si serpentem deuincat me inuadet ꝛ ideo si vitã meam diligitis illum in continenti occidatis. Serui hoc audiẽtes cum gladijs ꝛ fustib⁹ illum occiderũt. Serpẽs vo quasi applaudendo ꝛ regratiando hincide circa pedes dñi se cõuertit ꝛ foras exiuit. Miles vo pfectam sanitatẽ recupauit.

Moralisatio

Carissimi. Imperator iste pater celestis ẽ. Miles est dñs noster ihs xps. Bufo diabol⁹. Serpẽs ho.

Et h̄ ꝓpter duo serpēs pōt dici hō. Primo ꝓpter pc̄i venenū ⁊ ꝓpt antidotū ac imaginē xp̄i quā portat. Homo ei ꝯ diabolū hꝫ pugnare. q2 dicit̄. Non ē ali⁹ q̄ pugnet pro nobis, nisi tu de⁹ noster. Qm̄ vero totū genus humanū propt̄ peccatū p̄mi parentis erat suppeditatū xp̄s ꝑ nobis pugnauit ⁊ diabolū supauit. Et ip̄e grauit̄ vulnerat⁹ ē non tantū in vno loco sed in multis vñ infirmat̄. lꝫ nō in se tm̄ in suis mēbris. et iō si hō grat⁹ fuerit debet venenū ab eo extrahere. i. infirmitatem ⁊ indigentiā a suis expellere ꝑ opa mīe. sicut scriptū est math. xxv. Qd̄ vni ex minimis meis fecistis mihi fecistis. Si vō bufo redeat vt tibi noceat viriliter cōtra eū pugnare debes. ⁊ serui dei. id ē bone virtutes q̄s in baptismo recepisti te iuuabūt. ⁊ sic diabolum supabis ⁊ vitā eternam habebis. Ad quā ⁊c.

¶ Q2 xp̄s pctōrem non statim per iustitiam ꝑcipitat. sed misericorditer eum penitē tem expectat.

¶ Capitulum. c.

Dioclecianus regnauit q̄ statuit ꝓ lege ꝙ si mulier aliqua sub viro suo eēt adulterata occidi deberet. Accidit casus ꝙ q̄dā miles quandā puellā in vxorem duxit ⁊ ex ea vnum filiū genuit. Creuit puer ⁊ ab oīb⁹ est dilect⁹. Post hec pat ei⁹ ad q̄ddam bellum perexit ⁊ viriliter pugnauit. In q̄ bello brachiū dextrū amisit. Interim eo abeunte vxor ei⁹ ē adulterata. Redit marit⁹ adulteratā īuēit. cū s̄m legē marit⁹ eā occidere deberet vocauit filium suum ⁊ ait. Charissime mater tua adulteriū cōmisit. Vñ s̄m legem ꝑ me mori deberet sed brachiū amisi. ideo nō poto eā occidere. Precipio ergo tibi vt eā occidas. Ait fili⁹. Lex p̄cepit ꝑentes honorare. Si ergo deberē ꝓpriam matrē occidere ꝯ legē ꝑpetrarē ⁊ matris maledictiōēꝫ incurrerē. nolo tibi in hoc obedire. ⁊ sic mulier ꝑ suum proprium filium euasit mortem.

¶ Moralisatio.

Charissimi. Iste impator ē de⁹ pat̄. Miles ē dn̄s noster ih̄s xp̄e pro aīa. De⁹ pat p̄cepit si aīa sub xp̄o adulterata fuerit occidi deberet eternaliter scꝫ in penis ꝑmanere ⁊ q̄tiēs aīa mortaliter peccat totiens adulterat̄. De⁹ filius ꝯ diabolū ad bellum perexit. In quo bello brachiū dextrū deposuit. s. oēm austeritatē q̄d añ incarnationē ei⁹ habuit. iō mansuetus factus ē quasi agnus ⁊ nō vult nos occidere. Sed deus pater precepit vt occidamur. Rñdit filius. Carnem humanā de matre mea sumpsi. ⁊ ideo hominem occidere non potero. ⁊ sic peccator ꝑ contritiōē ⁊ confessionem euadere pōt ⁊ ad vitam eternam ꝑuenire. Ad quā ⁊c.

¶ Q2 mundus in maligno posit⁹ est ⁊ vndiqꝫ angustie. ¶ Capitulū. cj.

Narratur de homine q̄dā noie Ganter⁹ q locū gaudēdi sine fine optabat. quadā die mane surrexit ⁊ sol⁹ ad viā ambulabat q̄usqꝫ ad q̄ddam regnū ꝑuenit in q̄ rex illius regni defunct⁹ nuꝑ erat. Satrape regni videntes eū strēnuū illū in regē elegerūt. Ille vō sic elect⁹ valde gauisus ē. Cū aūt nox adesset serui eū in camerā introduxerūt in q̄ leonē fortissimū ad caput lecti vidit. ad pedes draconem. ad lat⁹ dextrum lecti vrsum. ex alio latere serpentes ⁊ bufones. Ait gāter⁹. Quid ē h̄. nūq̄d me optet i isto lecto iacere cū istis bestijs. Aiūt. imo dn̄e. Nam reges añ te in isto lecto iacuerūt ⁊ p istas bestias sunt deuorati. Ait rex. Mihi oīa bñ placent sed tantū istū lectū cū bestijs abhorreo ꝙ rex vester eē nolo. ⁊ ab eis recessit. ⁊ ad aliud regnum venit vbi similīr in regē ē elect⁹. Cum nox adesset camerā intrauit ⁊ lectū pulcerrimū nouaculis acutis plenū vidit. Ait ganterus. Nonne optet me in isto lecto iacere. Serui dixerūt Etiam dn̄e. Nam reges añ te h̄ iacuerūt ⁊ in isto lecto mortui sūt. At ille. Omnia bona sunt excepto isto lecto. ⁊ iō rex vester eē nolo. Mane surrexit ⁊ viā triū dierum

solus perexit. In via quādā senē sup fōtē in/uenit sedentē hñtem in manu suā baculuz 7 ait. Gantere charissime vñ venis. At ille De ptib⁹ remotis. Quo pgis. At ille Tria q̄ro 7 inuenire nō potero. Que sūt illa tria Ganter⁹ rñdit. Pmū ē abūdātia sine de fectu. Scdm ē gaudiū sine tristicia. Terti/um ē lumē siue lux sine tenebris. Ait senex. Baculū istū accipe 7 p viā istā pge. montez altū videbis añ te ad pedē mōtis stat vna scala habens q3 sex grad⁹. scalā ascēde. Cū3 vo ad sextū gradū perueneris in summitate montis palaciū pulcherrimū videbis. In ianua tres ict⁹ pcute. ianitor tibi rñdebit. Oñde ei baculū istū 7 dicas. Qui ē dñs isti us baculi tibi pcepit vt me intrare pmittas Cū vo introitū habueris ibidē tria q̄ q̄ris inuenies. Ille vo oīa adimpleuit sicut ei senex dixerat. Cū vo ianitor baculum vidisset ei introitū dedit vbi illa tria 7 multa plura in uenit 7 ibidē toto tpe vite sue pmansit.

Moralisatio

Charissimi. Iste ganter⁹ pōt dici q̄libet bon⁹ xpian⁹ q̄ mūdū simplr dz spernere 7 ista tria q̄rere. s. abū/dantiā sine defectu. gaudiū3 sine tristicia. 7 lumen sine tenebris. Ista non poterūt ha/beri. nisi in vita eťna 7 hoc cum magno la/bore. O hō fac tu sicut fecit ganter⁹. Per/ge viā triū dietz. i. p orōnē. ieiuniū. 7 elemosy/nā. Si contingat ad qddam regnū pueni/re. i. mundana aliqua 7 ciues. i. mundane vanitates te in regē eligūt. i. cor tuū in sup/biam ducūt. respice ad lectū. Lectus iste ē vita humana in qua p breue tēp⁹ iacebis. sed respice ad leonē. i. diabolū semp ꝯtra te paratū 7 draconē. i. mortē que te i omni lo co expectat 7 vrsum. i. ppriam cōsciam q̄ te cōdemnabit 7 vermes. i. pctā tua que te ac cusabūt. Si ista intime cogitaueris cito de regno hui⁹ mundi te expedire poteris. De inde ad aliud regnū perexit 2c. Sic hō si dia/bolū in vna pte supauerit. hoīem ad aliud regnū. s. pctī ducit. sc3 ad regnum carnis ī quo regnant delicie carnales 7 volupta/tes. si eis consentires factus eris fili⁹ pditio nis. Attende ergo ad lectum. Lectus iste ē infernus in quo diues ille iacet plenus nō uacuus. s. penis grauissimis. Si istū lectū itime recogites delicias carnis oīno respues. Si velis ergo ista tria inuenire quere senē cu3 baculo. s. dñm nostrū ihm xpm q̄ tibi cōce dat baculu3 sancte crucis. Bacul⁹ iste est pnīa q̄ dz ad viā salutis dirigere. Vñ ps. Virga tua 7 baculus tuus 2c. sed post hec oportet te ascendere scalam sancte vite in q̄ sunt gradus septem. sc3 septem opa miseri cordie p que poteris ad eternam vitam p/uenire. Sed optet tres ict⁹ facere. s. cōtritiō nē. cōfessionē. 7 satisfactiō3 habere. Tūc ia nitor. i. bonitas diuina te in regnū cēnū p/ducet. Ibi abundantiā sine defectu gaudi um sine tristicia. lumen sine tenebris inue/nies. Ad qd lumen. 2c.

De transgressionibus anime 7 vulne ribus eius.

Capitulum. cij

Titus regnauit ī cui⁹ impio erat qdam miles gene rosus deo valde deuot⁹ q̄ vxorez pulchrā hēbat s3 sub viro suo adulterata ē nec de adulterio desistere volebat. Miles vo cū hoc vidisset cōtristatus ē valde i aīo suo cogitabat terram sanctā visitare 7 ait vxori sue. Charissima ad terrā sctām pga3 vos discretioni vestre cōmitto. Cum aūt vltra mare perexit dña q̄ndam clericū ptū in nigromantia dilexit 7 cum eo dormiuit Accidit semel q̄ cū adinuicē in stratu iacu issent dixit dña. Si vnā rem mihi ppetrares me in vxorē ducere posses. Et ille. Quid ē h qd tibi placet. qd potero tibi ministrare. Que ait. Maritus meus ad terrā sāctam prexit non me multū diligit si eū p aliquā artem occidere posses oīa que habeo obti neres. Ait cleric⁹ Tibi cōcedo. ita tñ q̄ me in maritum accipies. Que ait. Hoc firmi ter pmitto. Clericus vero quandam ima ginem noīe militis fecerat 7 in pariete ante oculos suos fixit. Interim miles cum per plateam ciuitatis rome transiret magister

q̃dam ꝑitus ei obuiabat ⁊ intime eum re-
spexit ⁊ ait ei. Carissime secretū habeo tibi
dicere. Ait ille. Magister qđ vobis placet
dicite. Qui ait. Hodie tu es filiꝰ mortis ni
si auxiliū habueris a me. Uxor tua ē mere
trix ⁊ de morte tua ordinauit. Miles audi
ens ꝙ verū dixisset de vxore sua ei adhesit
credidit atqꝫ dixit. O bone magister vitā
meam salua ⁊ mercedē condignā tibi red
dam. Qui ait. Libenter te saluabo si fece-
ris que tibi dixero. Ait miles. Presto sum.
Magister balneū fieri fecit ⁊ militē vesti-
mentis exuit ⁊ balneū intrare mandauit.
Deinde speculū politū in manū suā tradi-
dit ⁊ ait. In speculo respice diligēt ⁊ mira-
bilia videbis. Ille cū speculū respexisset et
magister iuxta eū in libro legisset ait ei. Dic
mihi qđ vides. Ait miles. Quēdā clericū
in domo mea video q̃ vnā imaginē de ce-
ra ad similitudinē meā in pariete fixit. Ait
magister. Quid mō vides. Ait ille. Iā ar-
cum accipit ⁊ sagittam acutam in eo pōit
⁊ imaginē incipit sagittare. Ait magister.
Sicut vitam tuam diligis cū sagittam ad
imaginem volare videris totū corpus tu-
um in balneo volue in aqua donec tibi di
xero. Miles cū hoc audisset ⁊ vidisset sagit-
tam moueri corpus suū sub aqua voluit
totalit̃. Hoc facto ait magister. Caput tuū
eleua ⁊ in speculo respice. Qui cū fecisset di
xit ei. Quid iam in speculo vides. Ait ille.
Imaginē nō ꝑcussam sed a latere sagitta
abijt. Et de hoc clericꝰ mlt̃ū dolet. Ait ma-
gister. Iam in speculo q̃d facit respice. Et
ille. Iam magis ꝓpe ꝑgit ad imaginē ⁊ sa-
gittam in arcum ad ꝑcutiendum ponit vt
imaginem ꝑcutiat. Qui ait. Sicut priꝰ fe-
cisti ⁊ modo facias si vitam tuam diligis.
Miles vō cum ꝑ speculū vidisset ꝙ clericꝰ
arcum tenderet totum corpus suum vo-
luit in aqua. Hoc facto ait magister. Re-
spice quid mō ē. qđ cum fecisset dixit. Mi-
ro mō dolet clericus ꝙ imaginem non per
cussit ⁊ vxori mee dicit. Si tertia vice ima-
ginē ñ ꝑcutiā. ꝑdā vitā meā ꝓpe imaginē.
Mō ꝑgit ꝓpiꝰ. ita ꝙ mihi videt̃ ꝙ ñ poñt
decipi q̃n imaginē ꝑcutiat. Ait magister.
Sic̃ vitā tuā diligis iā curā hēas vt cū ar-
cū videris trahi totū corpꝰ tuū sub aq̃ in-
uoluas donec tibi dixero. Miles sꝑ in spe-
culo respiciebat ⁊ cū clericū arcū extendere
ad ꝑcutiēdū vidisset corpꝰ suū in aq̃ inuol
uit donec magister ei dixit. Surge velocit̃
⁊ in speculo respice. qđ cū vidisset miles ri-
debat. Ait magister. Carissime dic mihi q̃
re rides. Ait ille. Clare ī speculo video ꝙ cle
ricꝰ imaginē ñ ꝑcussit ⁊ sagitta ē reuersa ⁊
eū int̃ pulmonē ⁊ stomachū ꝑcussit ⁊ mor
tuꝰ ē. Uxor mea sub lecto meo foueā fecit
⁊ eū ibi sepeliuit. Ait magister. Surge ve-
locit̃ ⁊ vestimēta idue ⁊ ora deū ꝓ me. Ille
vō ei ꝓ vita sua grās reddidit. Factaqꝫ ꝑ-
egrinatōne ad suam terram miles prexit.
Cum vō domū venissꝫ vxor eiꝰ obuiā ei
venit ⁊ cū gaudio eum recepit. Miles vō
ꝑ plures dies dissimulabat. Tandem pro
parētibꝰ vxoris misit ⁊ eis ait. Carissimi hec
est cā quare misi ꝓ vobis. Hec ē filia vrā
vxor mea que adulterium sub me cōmisit.
⁊ qđ peius ē in mortem meam machinata
est. Illa vero cum iuramento negauit.
Miles vero incepit ⁊ totū ꝓcessū clerici re
citauit. qđ si non creditis venite ⁊ videte lo
cum vbi clericꝰ sepultꝰ ē. Eos ad camerā
suam duxit ⁊ corpus clerici sub lecto eius
inuenerunt. Iudex est vocatus ⁊ sniā de-
dit vt ipā igne cōbureret̃. ⁊ sic factum est. ⁊
puluis illius corpis post ꝑ aerē dispergit̃.
Deinde miles sibi virginem pulcrā in vxo
rem accepit ⁊ ex ea ꝓlem genuit. ⁊ in pace
vitam suam finiuit.

Moralisatio.

Carissimi. Iste impator ē dn̄s no
ster ihs xp̄s. Miles vō hō. Uxor
caro que totiens adulterat̃ quo-
tiens peccatum mortale cōmittit. Hō aūt
hoc percipiens debet ad terram sanctam.
id ē ad regnū celeste per opera meritoria
adire. In via occurret ei magister. i. discre
tus confessor q̃ peccatorē habet informa
re. Clericus ē diabolꝰ q̃ hoīem tenet ꝑ car-
nales voluptates ī potestate sua. erigit ima

ginem. id est aiam p humanā supbiā ꝛ vanitatē. Accipit arcum cū sagitta. Arcus ē myndus iste. cui⁹ cornua sunt supbia vite ꝛ cōcupiscentia oculoꝝ. Arcū istū tenet auarus homo. Sagitta acuta est supbia p quā multi occidunt. sicut patet de lucifero ꝛ primo parente adam. Lucifer dicebat. Ascendam sup astra celi ꝛ silis ero altissimo. Et econuerso sagitta redijt. Adam cōcupiuit qd non debuit. ꝛ ideo occidet. Imago aie bñ poterit esse de cera. qa sicut cera perit. i. fluit a facie ignis. sic peunt pctōres a facie dei. Quid ergo ē faciēdū ne diabolus nos sagittet ꝛ occidat. Certe balneum intremus. Istud balneū est confessio in q ꝛ p quā lauari debem⁹ ab omni sorde peccati. sꝫ oportet speculū politū tenere. i. sacrā scripturam in manu tua. hoc est. debes libenter sermones audire ꝛ verba edificatoria in quibus poteris pericula p̄cauere ꝛ sagittas diaboli expellere. Sed dic mihi q̄mō. Ecce viam. Cum arcus diabolicus ꝯ aiam tuam p aliquam temptationē tenditur. inuolue totum corpus tuū. i. q̄cqd fecisti cogitando. delectando. consentiendo in balneo confessionis ꝛ peccatum euanescet Cum vō mundatus fueris ꝛ diabol⁹ occisus. i. deuictus. induc te vestimentis tuis id ē bonis v̄tutib⁹ q̄s in baptismo recepisti ꝛ pge ad domū cōscie tue ꝛ extrahe corp⁹ defuncti. i. pctā q̄bus caro tua a via veritatis deuiabat. Et tunc carnem igne pnie cōbure. ꝛ ossa. i. pctā inueterata annihilētur. Et sic p ventum. i. cordis amaritudinem expellant ꝛ poteris virginem ducere. id est carnē a vicijs purgatā p ignē diuine misericordie ꝛ gratie. ꝛ prolem. id est bonas virtutes p consequens generare p quam poteris ad eternum brauiū peruenire. Qd nobis concedat ꝛc.

¶ De omnibus reb⁹ cum consensu ꝛ prouidentia semper agendis.

¶ Capitulū. ciij

Domicianus regnauit prudēs valde ꝛ p omnia iustus. Quoniā nulli parcebat qn p viā iusticie transiret. Accidit semel dum in mensa sederet venit quidam mercator ꝛ ad ianuam pulsauit. Janitor vero portā apuruit ꝛ quid ei placeret quesiuit. At ille. Mercator sum aliqua habeo ad vendendū vtilia pro spōsa imperatoris. Janitor hec audiens eum introduxit. Ille vero imperatorem satis humiliter salutauit. Ait ei imperator. Charissime quale mercatorium ad vendendū habes. Et ille. Domine tres sapiētias. Qui ait. Et quomodo mihi dabis quamlibet sapientiā. Et ille. Pro mille florenis. Ait rex. Et si sapientie tue mihi non prosunt pecuniam meam perdo. Ait mercator. Domine si sapientie mee in vobis locum non obtinent pecuniā reddam Ait imperator. Optime dicis. Dic modo mihi sapias quas mihi vendere velis. Et ille. Domine prima sapientia ē ista. Quicquid agas prudenter agas ꝛ respice finē. Secunda est ista. Nunquā viam publicā dimittas propter semitam. Tertia sapientia est ista. Nunquā hospitium ad manēdum de nocte in domo alicuius accipias vbi dominus domus est senex ꝛ vxor iuuēcula. Hec tria custodias ꝛ bñ erit tibi. Rex dedit ei pro qualibet sapientia mille florenos ꝛ p̄mam sapiam. scꝫ. Quicqd agas prudenter agas. ꝛ respice finem. fecit scribi in aula. in camera ꝛ in omnibus locis i qbus ambulare solebat ꝛ in mappis in quibus comedebat. Post hec eo qa tam iustus erat multi de imperio contra eum conspirabāt vt eum occiderēt. ꝛ qa p viā potētie hoc adimplere nō poterāt cum barbitōsore eius loquebāt vt cū barbā eius raderet guttur ei⁹ scinderet ꝛ mercedē haberet. Barbitonsor vō accepta ab eis pecunia fideliter adimplere pmisit. Cū vō impator radi deberet barbitonsor barbā lauit. ꝛ cū incepit radere respexit inferi⁹ vidit manutergium circa collū ei⁹ in qua erat scriptū. Quicquid agas prudenter agas ꝛ respice finem. Cum barbitonsor scripturam legisset intra se cogitabat. Hodie sum cōduct⁹

vt iſtū hoīem occidam. ſi hoc fecero finis
meꝰ erit peſſimꝰ. qꝛ morte turpiſſima ero
cōdemnatꝰ. q̄a q̄cq̄d agas bonū ē reſpice/
re finē vt dicit iſta ſcriptura. Statiꝫ manꝰ
eiꝰ inceperūt tremere ita ꝙ nouacula ď ma
nibꝰ eiꝰ cecidit. Hoc ꝑcipiens rex ait. Dic
mihi q̄d tibi ē. Et ille. O dn̄e miſerere mei.
hodie ſum cōductꝰ ꝓpter ꝑcium te occide
re. A caſu ſicut deꝰ voluit ſcripturā manu
tergij legi. ſ. Quicq̄d agas prudenter agaſ
⁊ reſpice finē. Statim conſideraui ꝙ finis
meꝰ eſſet mors turpiſſima. ideo manꝰ mee
tremebāt. Imꝑator cum hoc audiſſet in/
tra ſe cogitabat. Prima ſapīa vitam meā
ſaluauit. bona hora ꝑcium ꝓ ea dedi. Et
ait barbitonſori. A modo ſis fidelis tibi re
mitto. Satrape impij hoc videntes ꝙ non
poterant ꝑ illam viā occidere intra ſe tra/
ctabant quō eum occiderent adinuiceꝫ di/
xerūt. Tali die recedet v̄ſus illam ciuitateꝫ
ſimus illa die in ſemita abſconditi ꝑ quaꝫ
tranſitū faciet ⁊ eū occidamꝰ. At illi. Bo/
nū eſt cōſiliū. Rex eodē tp̄e verſus ciuitatē
ꝑparabat ſe ⁊ cū eq̄taſſet vſq꜄ ad ſemitam
illā dixerūt ei ſui milites. Dn̄e bonuꝫ ē per
iſtam ſemitam tranſire q̄ꝫ ꝑ latam viā. q̄a
ꝓpinquiꝰ ē. Rex intra ſe cogitabat. Scd̄a
ſapīa erat ꝙ nunq̄ꝫ viam publicā ꝓpter ſe/
mitam dimitterem ſapiam meā tenebo. di
xitq꜄ militibꝰ ſuis. Nolo viam publicam
dimittere. Uos ergo q̄ vultis ꝑ ſemitaꝫ ꝑ/
gere ite ⁊ oīa in aduentu meo ꝑparate. Il
li v̄o ꝑ ſemitam prexerūt ⁊ inimici regis cū
eēnt in ſemitis credebant ꝙ rex inter eos eſ
ſet omnes ſurrexerunt ⁊ quotquot vene/
rūt occiderūt. Rex cum hoc audiſſet ait i/
tra ſe. Iam ſecūda ſapīa mea vitam meā
ſaluauit. Illi de imꝑio videntes ꝙ ꝑ illam
aſtutiā eū occidere non poterant intra ſe
ꝯſpirabāt quō eū necarēt. dixerūtq꜄ itra ſe
Tali die manebit in domo illius in q̄ oēs
nobiles hoſpitant̄. quia aliud non ē pro eo
hoſpitium. Conueniamus ꝑcio cum ho/
ſpite ⁊ cum vxore ⁊ cum imꝑator in ſtratu
ſuo iacuerit illū occidamus. At illi. Bonū
eſt cōſiliū. Cū vero rex ad illā ciuitatē vene
rat in eadē domo hoſpitatꝰ erat. Fecit ad
ſe vocari hoſpitē domꝰ cū eum vidiſſet ap
paruit ſenex valde. Ait imꝑator. Nunq̄d
vxorē habes. Et ille. Etiam dn̄e. Qui ait.
Oſtende mihi eam. Quā cū rex vidiſſet ap/
paruit iuuencula habēſq꜄ decē ⁊ octo an/
nos i etate. Ait rex camerario ſuo. Perge
cito ⁊ lectū meum alibi ꝑpara. q̄a hic non
manebo. At ille. Etiā dn̄e. ſed iā parata ſūt
oīa. iō nō eſt bonū alibi iacere eo ꝙ in tota
ciuitate non ē ꝓ nobis hoſpicium vtilius.
Et ille. Ego dico tibi ꝙ alibi iacere volo.
Statim camerarius eum amouebat. Et
rex occulte ad alium locū acceſſit ⁊ militibꝰ
ſuis dixit. Uos q̄ vultis hic manere pote/
ſtis. ſꝫ mane ad me accedatis. Cū oēs dor
mirēt ſenex cū vxore ſurrexit q̄a ꝑcio cōdu
cti erāt vt regē dormiētē occiderēt ⁊ oēs mi
lites occiderūt. Mane v̄o ſurrexit rex ⁊ mi
lites ſuos occiſos inuenit. ait in corde ſuo.
O ſi hic iacuiſſem cū alijs necatꝰ fuiſſem.
Iā tertia ſapīa vitā meā ſaluauit. Seneꝫ
cū vxore ⁊ tota familia i patibulo ſuſpēdi
fec̄ ⁊ q̄ꝫdiu vixit iſtas tres ſapīas ſecū reti/
nuit et vitaꝫ beatam finiuit.

¶ Moraliſatio

Cariſſimi. Imꝑator iſte pōt dici q̄
libet bonꝰ xp̄ianꝰ q̄ hꝫ imperium
corporis ſui ⁊ anime ſue ſuam ani/
mam regere. Ianitor in porta eſt volūtas
libera. Nullū eſt peccatū. niſi ſit voluntari
um. Mercator q̄ venit ad portam eſt dn̄s
noſter ieſus xp̄s. Iuxta illud Apoc̄. Ego
ſto ad oſtium ⁊ pulſo ſi quis aperuerit mi
hi intrabo ad eum ⁊ cenabo cum eo. Un/
de quotidie vendit tibi ꝓ aīa tua tres ſapiē
tias. Floreni ſunt v̄irtutes aīe. Prima ſa/
piētia. ſ. quicq̄d agas ⁊c̄. Hoc ē quicq̄d fa/
cis p̄mo ⁊ p̄ncipaliter debet eē ꝓpt̄ deū ⁊ in
omni actu ſiue tp̄ali ſiue ſpūali. finem re/
ſpicias. Iuxta illud. Prouerb. Memo/
rare nouiſſima tua ⁊ in et̄nū non peccabiſ
Scd̄a ſapīa nolite viam publicam dimit
tere ꝓpt̄ ſemitā. Uia publica eſt via deceꝫ
ꝑceptorū quā debes ſꝑ tenere vſq꜄ ad mor
tē ⁊ nunq̄ꝫ ꝑ ſemitaꝫ male vite ambulare.

sicut heretici faciũt. Tertia sapiã ē. nũq̃m
hospiciũ ad manēdũ de nocte in domo ali
cuiꝰ accipias ⁊c. Senex iste ē mũdꝰ q̇ hȝ iu
uenculã ĩ vxorē. i. vanitatē de die ĩ diē orit̃ ĩ
mũda ⁊ noua vanitas. Vñ si ĩ mũdo ho-
spitatꝰ fueris sine dubio timendũ ē tibi de
morte. q̇a nemo pōt deo ⁊ mũdo seruire.
Satrape q̇ ꝯ regē ꝯspirauerãt demones
sũt q̇ sp̄ nitunt̃ hoiem spũalit̃ occidere. Et
si nō poterũt ꝑ se loquunt̃ cum barbitōso-
re. i. carne q̄ ad modũ barbitonsoris radit
oēs pilos. Caro ꝑ volũtatē suã radit v̓tu-
tes quas in baptismo homo recepit. Sȝ si
hō ad finē suũ respiceret. scȝ ad morē qua
morte debemus mori vel vbi vel qñ recede
ret a nobis oīs malꝰ actꝰ Studeamꝰ ergo
istas tres virtutes tenere. ⁊ sic poterimus
ad eternum brauium ꝑuenire.

De bñficiorꝫ memoria.

Capitulũ. ciiij

ERat quidam miles q̇ sup̲ oĩa venari dilexit. Acci-
dit vna dierꝫ ꝙ ad venandũ p̄rexit
occurrit leo claudicãs ⁊ pedē militi ostndit
Miles vō de equo descēdit ⁊ spinã acutã
de eiꝰ pede extraxit ⁊ vngentũ vulneri ap-
posuit ⁊ sanatꝰ ē leo. Post hoc vero rex il-
lius regni in eodē nemore a cãu venabat̃ ⁊
illum leonē accepit ⁊ multis ãnis secũ nu-
triuit. Miles ille ꝯ regē forefecit ⁊ ad ean-
dem forestam fugã petijt vbi oēs transeũ
tes spoliauit ⁊ occidit. Rex vō illũ captiua
uit ⁊ ꝯ eũ sniam dedit vt leoni daret̃ ad de-
uorandũ ⁊ ꝙ nihil aliud ad comedendũ ei
daret̃ ad h̃ vt ille horribilis leo militem de
uoraret. Miles vō cũ in foueã eēt ꝓiectus
multũ timuit expectãsq̨ horam qñ deuo-
raret̃. Leo vō eũ intime respexit et cũ noti-
ciã eiꝰ haberet applausum ei fecit ⁊ septem
diebꝰ sñ cibo remansit. Rex vō cũ hoc au-
dissȝ admirabat̃ fecit militē de fouea extra
hi ⁊ ait ei. Dic mihi carissime quō poterit
h̃ eē ꝙ leo tibi ñ nocuit. Qui ait. Dñe a ca-
su ꝑ forestã eq̇taui leo iste claudicans mihi
occurrebat. Ego vō spinã d̓ pede eiꝰ extra
xi ⁊ vulnꝰ sanaui. ⁊ iō vt credo mihi ꝑper
cit. Ait rex. Ex quo leo non nocuit tibi ego
tibi parcam. amodo studeas vitã tuã cor-
rigere. Ille vō grãs regi reddidit ⁊ post h̃
in omnibꝰ est emendatus. ⁊ finiuit vitam
suam in pace.

Moralisatio.

KArissimi. Miles iste q̇ venatꝰ est.
est hō mundanus. q̇ q̇tidie studet
quō bona mũdana poterit acq̇-
rere. Leo claudicãs est totũ genꝰ hũanuȝ
qḋ ꝑ peccatũ ꝑmi parẽtis claudicabat añ
q̄ȝ spina. i. peccatũ originale ꝑ baptismum
erat extractũ. ⁊ cum vnguento bonarum
v̓tutũ saluatũ. Post h̃ miles cōtra regem
deũ oipotentem surgit quotiēs mortaliter
peccat ⁊ virtutibus spoliat̃ quas in baptis
mo recepit. sed leo. s. genus humanũ capit̃
quotiens diuinis p̄ceptis obligat̃ ⁊ in fo-
ueam pnie ꝓijcit̃. Si vō miles hō pctōr in
eadeȝ fouea ꝓijcit̃ malũ corpis ei euenire
pōt ⁊ eciã bonũ q̇a salutē aīe pōt ꝓmereri.
Quã nobis cōcedat.

De vicissitudine cuiuslibet boni ⁊ p̄-
sertim recte iudicantium.

Capitulũ. cv.

THeodosius regnauit prudēs valde q̇ lumen ocu
lorꝫ amiserat q̄ q̄ndam legē dedit
ꝙ q̄dam campana in palacio eēt posita. ⁊
q̄cũq̨ causam aliquam tractare haberet
cordaȝ campane ꝓprijs manibꝰ pulsaret.
Ad cuiꝰ pulsationē iudex q̇ ad hoc eēt con
stitutꝰ descenderet ⁊ vnicuiq̨ iusticiam fa
ceret. Erat aũt q̇dam serpens q̇ sub corda
campane nidum fecerat. ⁊ infra tempꝰ bre
ue pullos ꝓduxit ⁊ cũ pulli ambulare po-
terant perrexit quodam die ad spaciandũ
cũ pullis extra ciuitatem. Cum vero h̓pēs
absens esset bufo niduȝ eius intrauit ⁊ oc-
cupauit. Serpens cum pullis rediens et
bufonem nidum occupantem videns con
tra eum pugnauit. sed bufonem deuince-
re nō poterat. ⁊ sic bufo nidum occupauit
Serpens vero cum hoc vidisset caudam

suā circa cordā campane inuoluit ⁊ fortē
traxit ac pulsauit. ac si diceret. Descēde iu=
dex ⁊ fac mihi iusticiā. q2 iniuste bufo nidū
meū occupat. Judex cū campanaꝫ audis
set descēdit neminē vidēs iterato ascendit.
Hoc videns serpens iteꝝ pulsauit. Judex
hoc audiēs descēdit ⁊ cū serpētē cordā tra=
hentē vidisset ⁊ bufonē locū eiꝰ occupantē
ascēdit ⁊ totum regi denūciauit. Ait ei rex.
Descēde ⁊ nō tantū bufonē expelle. sed illū
occide vt serpēs locū suū occupet. qđ ⁊ fac=
tū ē ꝑ oīa. Post hec v̾o vna dieꝝ cuꝫ rex in
stratu suo iacuisset serpens cameram suā
intrauit portansqꝫ in ore suo lapideꝫ ꝓcio=
sum. Hoc cū vidissent serui regi dixerūt đ
introitu serpentis. At ille. Nolite eū impe=
dire. credo ꝙ nullū malū mihi faciet. Ser=
pēs sup lectū eiꝰ ascēdit ⁊ versus faciem eiꝰ
ꝑrexit. Cū v̾o ad oculos eiꝰ venisset lapidē
sup hos cadere ꝑmisit ⁊ statim camerā exi=
uit. Cū v̾o lapis duos oculos eiꝰ tetigissꝫ
rex claꝝ visū recepit. Nō modicū gaudēs
serpentē reqri fecit sed nō ē inuētꝰ. lapideꝫ
secū custodiuit ⁊ vitā in pace finiuit.

Moralisatio

Carissimi. Iste rex pōt dici qlibet
hō mundanꝰ q tenet regere seipꝫ
⁊ tñ cecus est qntū ad spūalia. sed
vidēs clare qntū ad tpalia. Campana su=
spensa est lingua ꝑdicatoris que certis tē=
poribꝰ dꝫ pulsari. Corda campane est sa=
cra scriptura ꝑ quā ꝑdicator hꝫ ascendere
⁊ virtutes atqꝫ vicia intimare quō pecca=
tores ꝑ v̾tutes poterūt celuꝫ ascendere ⁊ ꝑ
pctā infernū introire. Serpēs q fecit nidū
sub corda campane ē discretꝰ confessor q
hꝫ se ponere sub sacra scriptura. ⁊ in nido.
id ē in corde peccatoris pullos. i. bonas v̾=
tutes ꝓducere. Si v̾o aliqs sensus ꝑ pecca
tū sit inuiciatꝰ dꝫ cordā sacre scripture pul
sare. tūc iudex. i. rō dꝫ descēdere ⁊ oīa ꝑ ve=
rā cōfessionē excutere ⁊ corrigere Sed sepe
cōtingit ꝙ plati ⁊ cōfessores sūt tepidi ⁊ ne=
gligentes ⁊ ꝑgūt extra ad mūdana ⁊ sic sb
diu manēt in ꝑiculo. q2 bufo. i. diabolꝰ lo=
cū occupat. Quid ergo ē faciendū certe vt
cōfessor redeat ad peccatorē ducēdo secuꝫ
pullos. i. bonas v̾tutes. Serpēs hꝫ duo. ꝑ
mo portat venenuꝫ. sic sacerdos dat vene=
nū pnīe ⁊ antidotū absolutōis salutis aīe ⁊
dꝫ ꝯ diabolū pugnare informando pctōrē
quō diabolo ē resistendū. ⁊ sic eū de corde
pctōris expellet. Deīde serpēs lapidē por=
tauit. sic discretꝰ cōfessor ꝑ sacrā scripturā
dꝫ pctōri lapidē. i. xp̄m dare. đ cuiꝰ v̾tute vi
sum spūaleꝫ pōt recipe. ⁊ ꝑ ꝯñs vitā etnam
obtinere.

Q2 est vigilandū ꝯ fraudes diaboli ne
nos decipiat. Capitulū. cvi.

Olim erāt tres so
cij q ad ꝑegrinandū ꝑgebāt. Ac=
cidit ꝙ cibaria pter vnū panē iue=
nire non poterant ⁊ erant famelici valde ⁊
dixerūt ad inuicē. Si iste panis ī tres ptes
diuidatᷣ vnicuiqꝫ ps non sufficeret ex nris
ad saturandū. habeamꝰ ergo sanū cōsiliū
quō debeamꝰ de isto pane disponere. Ait
vnꝰ. Hic in via dormiemꝰ ⁊ qlibet somni=
um habeat ⁊ ille q maiꝰ mirabile viderit il
le totuꝫ habeat panē. Rñderunt alij duo.
Bonū est cōsiliū ⁊ inceperūt dormire. Il=
le q cōsiliū dederat surrexit ex ipis dormiē=
tibus ⁊ panē totaliter comedit. nec vnicaꝫ
micā socijs suis dimisit. Hoc facto socios
suos excitauit dicens. Surgite velociter tē=
pus ē vt qlibet somniū suū dicat. Ait pmꝰ.
Carissimi mirabile somniuꝫ vidi. s. vnam
scalā aureā de celo descendentem per quā
āgeli ascēderūt ⁊ descēderūt. ⁊ aīaꝫ meā vs
qꝫ ad celum de corpe meo extraxerunt qñ
ibi eram patreꝫ ⁊ filiū ⁊ spiritū sctūm vidi.
⁊ tantū gaudiū circa aīam meā erat qđ o=
culꝰ ñ vidit nec auris audiuit qđ ibidē ꝑce
pi. Et istđ ē somniū meū. Ait scđs. Et ego
vidi ꝙ demones cū instrumētis ferreis ac
ignitis aīam meam de corpe meo traxerūt
⁊ ibidem me male tractauerūt ⁊ dixerunt.
Quādiu deus regnat in celo ꝑmanebis ī
isto loco. Ait tertius. Audite somniū meū
Mihi videbatur ꝙ quidam angelus ad
me venit ⁊ ait. Charissime vis videre vbi

sunt socij tui. Rn̄di. Etiā dn̄e. Jn̄c nos ha
bemꝰ vnū panē diuidere timeo qꝫ cū pane
recesserūt. At ille. Non ē ita. ſꝫ panis iuxta
nos ē sequere me. duxit me ad portam celi
caput meū tantū ſm̄ pceptū suū infra por/
tā posui ⁊ vidi te ⁊ videbaī mihi qꝫ ad celuꝫ
raptꝰ fuisti ⁊ sederes ī throno aureo. ⁊ mlt̄
ta cibaria ac vina optīa añ te. Dixitqꝫ an/
gelꝰ mihi. Ecce sociꝰ tuꝰ abūdat in oī gau
dio ⁊ cibarijs. ⁊ ibidē in eternū pmanebit. qꝛ
q̄ semel regnū celeste itrauerit. exire nō po/
terit. Jam mecū veni ⁊ ondam vbi aliꝰ so
ciꝰ tuꝰ ē. Cū vero secutꝰ illū fuissem duxit
me ad portas inferni. ⁊ ibi vidi te sicut dixi
sti in penis grauissimis. ⁊ cū tibi q̊tidie mi/
nistrabaī. panis ⁊ vinum in magna copia
tūc a te quesiui o carissime socie mihi displi
cet qꝫ ī istis penis iaces. tu vō rn̄disti mihi
qꝫ q̄zdiu deꝰ regnat in celo. h̄ pmanebo. qꝛ
h̄ merui. Surge ergo cito ⁊ totū panē co/
mede. q̄a amodo nec me nec sociū nostruꝫ
videbis. Ego vō cū vidi surrexi ⁊ sicut dixi
sti panem comedi.

¶ Moralisatio

Carissimi. Per istos tres socios
tria gn̄a hoīm intelligere debemꝰ
Per primū saracenos ⁊ iudeos.
Per scōm diuites ⁊ potentes huiꝰ mūdi.
Per tertiū viros pfectos sicut sunt religio
si ac ceteri hoīes deum timentes. Per pa/
nem rotūdū regnū celeste intelligere debe/
mus. Panis iste. s. regnū celeste diuidaī i
ter tria gn̄a hoīm ſm̄ merita sua. aliq̄ ma/
ius aliq̄ minꝰ. Primi. s. saraceni ac iudei
dormiūt ī pctīs suis. ⁊ credūt se celū habe/
re. silr̄ saraceni p pmissionē machometi eu
ius legē tenēt q̄ eis pmisit in celo regnare.
Judei etiā credūt p legē mosaicā illud ob/
tinere. Jsta credimo est q̄si somnꝰ. Secun
dus sociꝰ cui somniauit se eē ī inferno. sūt
isti diuites ac huiꝰ mundi potentes q̄ sine
aliq̄ dubitatiōe p pdicatores ac confesso/
res sciūt. qꝫ si in pctīs sine cōtriōe decedūt
qꝫ ad infernū descēdant ⁊ ibi eternalit̄ puni
ant. Et h̄ non obstāte pctā sup pctā accu/
mulāt. Et iō de diuitibꝰ scribit. vbi sūt potē
tes mūdi huiꝰ q̄ cū aīalibꝰ ⁊ auibꝰ ludebāt
Mortui sūt ⁊ ad infernū descēderūt. Ter
tiꝰ sociꝰ. s. xp̄ianꝰ q̄ nō in pctīs nec in mala
fide dormit. ſꝫ bonis opibꝰ vigilat p cōsiliū
angeli. i. spūsscī dona. vitā suā sic diriget vt
panē. s. regnū celeste habeat.

¶ De memoria mortis ⁊ nō delectando ī
temporalibus.

¶ Capitulū. cvij

Erat quedā ima
go in ciuitate romana q̄ recte pe
dibꝰ stabat habebatqꝫ manū dex
terā extensam ⁊ sup mediū digitū erat sup
scriptio. Percute h̄. Jmago ista a longo
tpe sic stabat. eo qꝫ nullꝰ sciebat q̄d hoc sig/
nificaret. Percute h̄. Multi āmirati sūt ⁊
sepiꝰ ad imaginē venerūt titulū respiciēdo
⁊ sic recesserūt. q̄a supscriptionē penitꝰ ig/
norabāt. Erat q̄dā clericus subtilis q̄ cū de
imagine audisset multū solicitꝰ erat eaꝫ vi
dere. dū aūt eā vidisset ⁊ supscriptionē legis
set Percute h̄. Vidensqꝫ solē sup imagineꝫ
p solis vmbrā digitū discernebat. p queꝫ di
cebat pcute h̄. Statiꝫ ligonē accepit ⁊ vix p
distantiā triū pedū fodiebat. ⁊ q̄sdā gradꝰ
descēdentes inueniebat. Clericꝰ aūt modi
cū gaudēs sup gradū descēdit q̄usqꝫ sub
terra nobile palaciū inuenit aulā intrauit.
vidensqꝫ regē ⁊ reginā ⁊ multos nobiles ī
mensa sedētes respexit ⁊ circūquaqꝫ totaꝫ
aulā plenā hoībꝰ ⁊ oēs erāt vestibꝰ pciosis
induti. nullꝰ ex oībꝰ vnicū verbū ei loqueba
tur. Respexitqꝫ ad vnū angulū ⁊ vidit la/
pidē politū q̄ vocaī carbunculus a q̄ tota
domꝰ lumen recepit. ⁊ ex opposito carbun/
culi in angulo hoīem stantē habentēqꝫ in
manu sua arcū patū cū sagitta ad pcutiē/
dū. ⁊ in frōte eiꝰ erat scriptū. Ego sum q̄ sū
nullꝰ arcū meū vitare pōt. ⁊ pcipue carbū/
culus ille q̄ relucet tā splēdide. Clericꝰ cuꝫ
h̄ vidissꝫ āmirabaī. camerā intrauit. ⁊ mu
lieres pulcerrimas ī purpura ⁊ pelle opan
tes inuenit ⁊ nullū vbū ei dixerūt. Deinde
stabulū equorū intrauit ⁊ optimos equos
⁊ asinos. ⁊ sic de ceteris iuenit. eos tetigit ⁊

ad tactū suū lapides apparuerūt. Hoc fac
to oīa hītacula palacij visitauit ⁊ q̄cq̄d cor
ei⁹ desiderabat ħ inuenit. Deinde sicut p⁹
aulā intrauit ⁊ de recessu cogitabat ac i cor
de suo dicebat. Mirabilia vidi hodie. ⁊ q̄c
q̄d cor desiderat hoc poterat inuenire Ve
rūtn̄ null⁹ dictis meis credet de istis q̄ vidi
Et iō bonū ē in signū veritatis aliq̄d mecū
portare ad mēsā supiorez respexit cyphos
aureos ac cultellos optimos vidit. ad mē
sam accessit vnū cyphū cū cultello de men
sa leuauit vt secū portarz. Cū vō i sinu suo
collocasset. imago q̄ i angulo cū arcu ⁊ sa
gitta stabat ad carbunculū sagittam dire
xit. ⁊ illū pcussit. ⁊ in mltas ptes diuisit. In
cōtinēti tota aula fcā ē sicut nox tenebrosa
Cleric⁹ vidēs totalr̄ ē cōtristat⁹ viā exeūdi
ppt̄ nimiā obscuritatē īuenire n̄ poterat. ⁊
sic i eodē palacio misera morte mortu⁹ est

¶ Moralisatio

Carissimi. Ista imago q̄ dicit pcu
te hic. ē diabol⁹ q̄ circuīt q̄rēs quē
deuoret q̄ hȝ manū extensaȝ. i. po
testatē sup pctōres decipiēdos. q̄ dicit. pcu
te ħ. i. hoī auaro dicit. pcute ħ in terra bōa
mūdana appetēdo cor tuū in t̄renis ponen
do. Cleric⁹ q̄ venerat postq̄ȝ alij recesserūt
ē hō cupid⁹ siue auar⁹. q̄a sicut bon⁹ cleri
cus die ac nocte studet vt sciam sibijpi im
pmat ⁊ alios doceat nec satiari poterit q̄n
sp noua inuenit. Eodē mō hō cupid⁹ die
ac nocte studet in t̄ra ⁊ mari quō posit bo
na mūdana acq̄rere. nec ocli ei⁹ satiantur
Et iō ꝯ tales dicit seneca. Cū oīa pctā sene
scūt sola cupiditas iuuenescit. Illi q̄ vene
rūt ad imaginē sūt boni xpiani ⁊ p̄cipue re
ligiosi q̄ mūdū respiciūt q̄ntū ad victū ⁊ ve
stitū. ⁊ sic recedūt. nec supscriptionē diabo
li curāt tales picula euadēt. Cleric⁹ vō per
vmbrā digiti in t̄ra pcussit. sic auar⁹ p vm
brā. scȝ mundi vanitatē. que est quasi vm
bra transiēs. accepit ligonē. i. corp⁹ cōdēsū
⁊ assensū ac intellectū p q̄ diuitias mūdi in
cipit fodere. Cū vō grad⁹ inuenit descēdit
Primus grad⁹ ē supbia. Scd̄s cōcupiscē
na oculoꝝ. Terti⁹ concupiscēna carnis.
Per istos gradus ⁊ alios diuersos cupi
dus descendit ⁊ pulchrū palaciū vt ei vide
tur plenū hoīb⁹ ac vanitatibus inuenit. scȝ
mūdū istū in q̄ ⁊ in q̄b⁹ miser hō miro mō
delectat̄. Imago q̄ cū arcu stabat ē mors
que sp est pata quēlibet nostrū pcutere. sic
dicit scriptura in fronte. Ego sū. s. mors q̄
multo tpe in mundo isto introducta suȝ p
peccatū pmi parētis. Et null⁹ poterit q̄n
tūcunq̄ȝ diues generosus aut fortis arcuȝ
meū euadere. Carbuncul⁹ ē vita hoīs q̄ȝ
diu vita in eo manet. dat ei lumen carbun
culus. i. vitam pōt habere. sed tn̄ auar⁹ me
lius credit ac sperat viuere. Et bona mun
dana q̄ intelligunt̄ p cyphū ⁊ cultelluȝ i si
nu suo. s. in archa sua credit includere. ve
niet mors ⁊ pcutiet cū sagitta. i. cū graui i
firmitate vitā suā. ⁊ statim fit obscuritas i
tantū q̄ oēs sensus lumen suū ac v̄tutem
amittūt ⁊ iacet corp⁹ ibi mortuū ⁊ misera
biliter. q̄ infra triduū incipit fetere tūc dia
bolus aīam rapit. amici ⁊ cōsanguinei bo
na sua q̄ cū malediciōe dei acq̄siuit. obtie
bit cadauera t̄ra ac v̄mes corp⁹ occupa
būt. Et sic nihil peccatori relinq̄t̄ nisi pena
eterna. Studeam⁹ ergo ⁊c.

¶ De pmissionis fideli cōstantia

¶ Capitulum. cviij

Erat quidam im
peratori cui⁹ imperio erāt duo la
trones adinuicem cōfederati iu
ramento vt null⁹ aliū dimitteret in neces
sitate. sȝ q̄libȝ p alīo vitā poneret. multa ma
la ad inuicē ppetrauerūt. s. furtū ⁊ homici
diū. Accidit semel q̄ vn⁹ sine alīo ⁊ eo absē
te cū furto capt⁹ erat. ⁊ in carcerē in cōpe
dib⁹ posit⁹. Qd̄ audiēs soci⁹ ei⁹ alē latro
ad eum venit ⁊ dixit. Charissime socie dic
mihi in fide in q̄ ligati sum⁹ q̄d fiet tibi. At
ille. Ut mihi videtur mori debeo. quia cō
p̄hensus sum cum furto. si velles tantum
facere istud quod tibi dixero semp essem ti
bi obligatus. Uxorem ⁊ puulos ac fami
liam habeo de eis nihil ordinaui nec d̄ bo
nis meis si in loco meo posses expectare in

carcere. ꝓ me hoc poteris a iudice inquirere
donec ad domū vadā ⁊ de vxore ⁊ de fami
lia ⁊ de bonis meis ordinauero ⁊ tpe debi
to reuertar ⁊ liberabo te. At ille. Istud sa/
tis fideliť adimplebo. Perrexit ad iudicē
⁊ ait. Dñe mi amic⁹ me⁹ capt⁹ ē ⁊ in carce
re posit⁹ mortē vt credo euadere non pōt.
Si placet tantū vnā petitiōem a vobis pe/
to vt eum liniētis qđ ad domū ꝓpriam acce
dere possit vt ante mortē suam de vxore et
familia poterit disponere Ego vō vt dē eo
sis secur⁹ loco suo i carcere remanebo do
nec venerit. Ait iudex. Tali die iudiciū de
eo ⁊ dē alijs fiet. Si vō eodē die non venerit
qđ ad hoc rñdebis. Ait ille. Dñe oēm secu
ritatē q̄ tibi placet adiplebo. ꝙ si nō venerit
ꝓ ei⁹ amore mortem sustinebo. Ait iudex.
Petitionē tuā exaudiā. ita tñ ꝙ te in vincu
lis habeā q̄usq₃ ipe redierit. Et ille. Bñ pla
cet mihi. Tūc iudex posuit ipm in carcerē
⁊ aliū libere misit abire. Ille vō domū₃ re/
cessit de vxore prole ⁊ familia ordinauit. et
tamdiu moram fecit. s. ad tertiū diē iudicij
in q̄ oēs malefactores corā iudice sūt pñta
ti. Iñc alios ille q̄ ꝓ m pte se carceri obtulit
ꝓ amico suo ē pñtat⁹. Ait ei iudex. Ubi est
amic⁹ tu⁹ q̄ hodie deberet redire ⁊ te libera
re ac saluare. Et ille. Dñe spero ꝙ nō defi/
ciet. Iudex vō diu expectabat si veniret ⁊
nōdū venit. Statim dedit ꝓ sñia vt ad pa/
tibulū duceret. Et sic factū ē. Cū vō ad pa/
tibulū venisset ait ei iudex. Charissime ipu/
tes tibi ⁊ nō mihi ꝙ nūc morieris dixisti ꝙ
amic⁹ tu⁹ veiret ⁊ te liberaret. Ait ille. Do
mie ex quo mori debeo instanť peto vt añ
mortē meā pulsare potero. Ait iudex. Cu
iusmōi pulsatio erit illa. Qui ait. Añ mor
tē meā trib⁹ vicib⁹ clamabo Et ille. Mihi
placet. Ille incepit alta voce clamare. pmo
scđo ⁊ tertio. respexit circūquaq₃ ⁊ hoiem
agili cursu venientem vidit a longe ⁊ ait iu/
dici. Mortē meā differas ecce hoiem veni
entē video. forte iste ē soci⁹ me⁹ q̄ me hodie
liberabit. Iudex vō cum ipm venientē au/
disset expectauit. Et ecce socius eius venit
⁊ ait. O dñe ego sum ille q̄ de bonis meis
disposui ⁊ amic⁹ me⁹ interim i pīculo mōr
tis ꝓ me stetit. Illum libere pmittas abire
q̄a pat⁹ sum ꝓ pctīs meis mortē sustinere.
Iudex respexit eū ⁊ ait O carissime dic mi
hi cām q̄re ad inuicē estis ita fideles. Et ille
Dñe a puericia q̄libet alteri fidem dedit vt
in oībus fideles essemus. Et hec est cā q̄re
ipe in loco meo se posuit q̄usq₃ de domo
mea ordinassem. Iudex ait. Ex quo ita est
tibi mortē remitto ⁊ sitis mihi fideles. de ce
tero mecū manebitis ⁊ de ꝓbēda vobis ne
cessaria ꝓuidebo p oīa. At illi. Domie om
nem fidelitatem amodo ꝓmittimus vobis
Iudex igitur eos recepit ad gratiā₃ ⁊ om/
nes iudicē laudabant qui fecit eis talē mi/
sericordiam.

¶ Moralisatio

Charissimi. Rex iste imperatorē pat̄
celestis. Duo latrones aīa ⁊ cor/
pus q̄ facti sūt p peccatū socij. s₃ i
baptismo ad inuicem vniti. ita ꝙ q̄libet alte
ri fidem dedit aliū in necessitate nō defice/
re qñ dixerūt. abrenūcio diabolo ⁊ pōpis
eius. ⁊ post hoc facti sūt socij in omnibus
opib⁹. s₃ vn⁹ sine altero ē capt⁹ ⁊ fortiť ad/
uinculat⁹ qñ hō mortaliť peccat aīa sub iu
go diaboli manet. Alter soci⁹. s. corp⁹ hinc
inde in delicijs suis vacat. Sed bon⁹ xpīa
nus deo dilect⁹ cum intelligit ꝙ aīa in pec
catis iacet. ⁊ p pñs in carcere diaboli hab₃
se offerre loco eius hoc est in loco pnīe per
manere q̄usq₃ anima ad vxorem. i. consciē
tiam pgat ⁊ cum ea disponit de ple ⁊ fami
lia. i. de diuinis pceptis ⁊ peccatis. quot et
quantū cōtra diuia pcepta deliq̄t. ⁊ q̄₃ diu
in peccatis pmansit. ⁊ p q̄libet peccato de/
bet satisfacere deo S₃ dic mihi quō. Certe
p orōnem. ieiunium. ⁊ elemosynam. Inte
rim corpus debet clamare tria. vic₃. Pria
vox est amara contritio. Secūda integra
cōfessio. Tertia plena satisfactio. Statim
ad istos clamores anima que iam domū₃
cōsciē disponit ad te venient in forma debita
⁊ ambo. s. corpus ⁊ aīa intrabūt in eterna
tabernacula. Ad que nos perducat dñs no/
ster ihesus xpc ⁊c.

Quos ditat diabol⁹ p auariciam in fine decipit ad gehennam.

Capitulum .cix.

Quidā3 faber diues iuxta mare in quadā ciuitate manēs valde auar⁹ ⁊ mal⁹ erat. multā pecuniā collegit ⁊ vnū truncū ipleuit. ⁊ ipm iuxta ignē posuit i cōspectu omniū. vt null⁹ d eo suspitiōe haberet q pecunias cōtineret. Accidit semel cū oēs somno essent oppressi mare domū intrauit itātū q trunc⁹ cū pecunia natabat. ⁊ qn mare recessit truncū secū abstulit. ⁊ sic trūc⁹ natabat p mare multa miliaria quousq3 puenerat ad vnā ciuitatē in qua erat qdam hō q cōmune hospiciū habebat. Hō ille mane surrexit videns truncū natare ad terrā duxit. credens nihil aliud eē q3 qddam lignū ab aliquo piectū vel derelictū. Ille hō erat valde liberalis ⁊ largus erga paupes ⁊ pegrinos. Accidit vna dierū q pegrini in ei⁹ domo hospitati sunt ⁊ erat temp⁹ frigidissimū. hospes cū securi lignū scindit ⁊ post tres vel quattuor ictus sonitū audiuit. Deinde scindens ⁊ pecuniam inueniēs gauisus est ⁊ sub custodia posuit si aliqs veniret cui⁹ esset reddere vellet. Faber vero de ciuitate i ciuitatē iuit querēdo pecūias suas venit ad ciuitatē ⁊ ad domū hospitis q truncū inuenit. Cum mentionē de trunco pdito faceret. audiens hospes intellexit q pecunia eius fuit. cogitauit intra se. Iam pbabo si voluntas dei fuerit vt pecuniam ei reddam. Fecit fieri hospes tres pastillos de pane. Primū impleuit terra. Secūdū ossibus mortuoꝝ. Tertium cum pecunia quā inuenit in trunco. Hoc facto dixit fabro. volumus comedere tres bonos pastillos de optimis carnibus quas habeo quēcūq3 elegeris sufficientem habebis Faber vō vnū post aliū leuauit. pastillum plenū terra magis ponderantē inuenit ⁊ illū elegit. Et ait hospiti. Si plus indiguero illū scdm eligo. ponēs manū sup pastillū plenū de ossibus mortuoꝝ. tertiū pastillum tibi habeas. Hospes hoc vidēs in corde suo dicebat. Iam clare video q voluntas dei non ē q ille miser pecuniā suā habeat. Statī paupes ac debiles. cecos ⁊ claudos vocauit. ⁊ in pñtia fabri pastillum apuit ⁊ ait. Ecce miser pecuniam tuā quam manib⁹ tuis tradidi. tu poti⁹ pastillos de terra ⁊ de ossibus mortuoꝝ elegisti. Et hñ. q2 deo nō placuit vt pecuniā illam rehaberes. Hospes statim corā oculis suis totam pecuniam illam int paupes diuisit. ⁊ sic faber cū confusiōe magna recessit.

Moralisatio

Carissimi Faber iste pōt dici qlib3 hō mundanus. q poti⁹ nitit mūdo fuire q3 creatori nostro. Per truncū istū vndiq3 clausum cor cuiuscunq3 auari intelligit qd sp est clausū quo ad celestia. Pecunia inclusa sunt quedā opera meritoria que aliqn miser hō cōmittit ex timore dei cōpulsus. Mare qd fluit ⁊ refluit est mundus iste q rapit d corde auari quicqd boni cōmiserat. nō tantū vtutes quas in baptismo recepit. sed bonas cogitatiōes cordis Math. vi. Ubi ē thesaur⁹ tu⁹. ibi est ⁊ cor tuū. Hospes q truncum inuenit est bonus platus vel confessor discretus q tenet circa peccatores diligentiā habere ⁊ eoꝝ corda ⁊ facta scrutari ⁊ inuestigare quō poterūt ad viā rectitudinis duci. Qn homo tenet seq viam p quā poterit salutē inuenire. s. ad confessionē currere ⁊ i domo ecclie hospitari ⁊ ei⁹ pceptis obedire. Tunc confessor debet ipi tres pastillos ondere vt vnū eligat de istis p quē famem peccati extinguere possit. Prim⁹ eni pastillus erat plenus terra ⁊ designat mundū quē si mūdan⁹ homo elegerit in vita ista nihil aliud inueniet. nisi terrā purā. i. sepulchrū vix septē pedes cōtinēs. qa omne qd ē in mūdo. aut est supbia vite. aut concupia oculoꝝ. aut cōcupia carnis. imo totus mūdus in maligno posit⁹ est. ergo ve illis qui mūdana eligūt. Memento ergo hō qa cinis es ⁊ in cinerē reuerteris. Scds pastill⁹ erat plen⁹ ossib⁹ mortuoꝝ ⁊ signat carnē

dē carnales hoīes. vt sunt ociosi. gulosi ⁊ luxuriosi. q̄ cū omni studio intendūt carni placere. Cōtra tales dicit apl's. Si ſm carnem vixeritis moriemini. Tunc inuenietꝫ opa vestra q̄si ossa arida q̄ nihil aliud valēt. nisi vt cōburant̄. Ve ergo illis q̄ illum pastillū. s. carnales delicias eligūt. Tertius pastillus erat plen⁹ argēto ⁊ auro puro ⁊ ille d̄signat celū empyreū in q̄ est thesaur⁹ infinit⁹. Pauci sūt respectiue q̄ manū ad illū pastillū ponāt. Vn̄ math. vij. Lata ē via que ducit ad infernū. stricta que ducit ad celū. iō pauci p eam ambulant. Quid ergo est faciendū. Certe vocandi sunt pauperes ⁊ debiles. i. iusti atq; sancti q̄ in vita ista p tribulatōes multas ꝓpter deū transierūt ⁊ multas miserias sustinuerūt. Talibus dicet̄ illud math. xxv. Venite bn̄dicti patris mei pcipite regnū qđ vobis paratū est. Ad qđ nos pducat ꝛc.

De mirabili errantiū reuocatiōe et afflictorum pia consolatione

Capitulum cx

Traian⁹ imperator regnauit. in cui⁹ imꝑio erat q̄dam miles noīe placidus q̄ erat magister militie ex pceipatoris. Iste erat in opib⁹ misc̄die valde assidu⁹. sed tn̄ idolorꝫ cultui dedit⁹. Habebat aūt vxorē eiusdē ritus ⁊ misc̄die exn̄tem. duosq; filios ex ea ꝓcreauit q̄s iuxta suam nobilitatē magnifice educari fecit. Et q̄a misc̄die opib⁹ sedule insistebat ad viam veritatis meruit illustrari. Quadam enim die cū venatiōi insisteret. gregem ceruorꝫ repit inter quos vnū ceteris speciosiorem ⁊ maiorem cōspexit q̄ ab aliorꝫ societate discedens in siluam vastiorem ꝓsiliit. Vn̄ cū alij milites circa ceteros ceruos occupati eēnt. Placidus illū toto nisu insequebat̄ ⁊ ipm̄ cape nitebat̄. Quē cū totis virib⁹ insequeret̄ ceru⁹ tandē sup quandam rupis altitudinem conscendit ⁊ placidus appropians qualiter eū cape possꝫ in aīo sedule cogitauit. Qui cū ceruū diligent̄ inspiceret. vidit int̄ cornua eius formam sācte crucis supra solis claritatē fulgentē ⁊ imaginē ihū xp̄i q̄ p os cerui sicut olim p asinam balaam sic ei locutus ē dicēs. O placide qđ me insequeris. Ego tui gratia in hoc aīali apparui tibi. Ego sū xp̄s quē tu ignorās colis. elemosine tue coram me ascēderūt. Et ob hoc veni vt p hunc ceruū quē venabaris. ego q̄ venarer teipsū. Alij tn̄ dicūt q̄ ipa imago q̄ int̄ cornua cerui apparuit hec verba ꝓtulit. Hoc audiens placidus nimio terrore correptus est. de equo in terram cecidit ⁊ post vnā horā ad se rediens de terra surrexit ⁊ ait. Reuela mihi qđ loqueris sic credam in te. Et ait xp̄s. Ego sū xp̄s placide q̄ celū et terrā creaui. q̄ lucē oriri feci ⁊ a tenebris diuisi. q̄ dies tempora ⁊ annos cōstitui. q̄ hominē de limo terre formaui. q̄ ꝓpt̄ salutem humani generis in terris in carne apparui q̄ crucifix⁹ ⁊ sepult⁹ tertia die resurrexi. Audiens hec placidus iterū in terrā cecidit ⁊ ait. Credo dn̄e q̄ tu es q̄ omnia fecisti ⁊ q̄ errantes conuertis. Et dixit ad eum dn̄s. Si credis vade ad ep̄m ciuitatis ⁊ facias te baptisari. Cui placid⁹. Vis dn̄e vt h̄ eadem vxori mee nunciē ⁊ filijs vt ⁊ ipi parit̄ in te credant. Cui dn̄s. Nuncia illis vt ⁊ ipsi pariter tecū mundent̄. Tu q̄ꝫ die crastina huc venias vt tibi rursum appareā ⁊ que futura sūt pleni⁹ pandam. Cum ergo placidus domū venisset ⁊ hec vxori in lecto renūciasset. reclamauit vxor ei⁹ dicens. Dn̄e mi ⁊ ego alia nocte transacta vidi dicentē mihi. Cras tu ⁊ vir tu⁹ ⁊ filij tui ad me venietis. Et nūc cognoui q̄a ipe ē xp̄s. Perrexerūt ergo media nocte ad ep̄m ciuitatis rome q̄ eos cū magno gaudio baptisauit ⁊ placidū vocauit eustachium. vxorē theosbytam. ⁊ filios eius theosbytum ⁊ agapitum. Mane facto eustachi⁹ sicut ꝯsueuerat ad venationem ꝓcessit ⁊ ꝓpe locum veniens milites suos quasi sub obtentu inuestigande venationis dispersit. statimq; in loco formā prime visionis aspexit. cadensq; in terrā suā dixit. Supplico dn̄e vt manifestes que ꝓmiseras ſuo tuo. Cui domin⁹

Beatꝰ es eustachi q̄ accepisti lauacrū gra
tie mee q̄ modo diabolū superasti. Et mō
eū q̄ te deceꝑat cōculcasti. Mō apparebit
fides tua. Diabolus enim eo q̄ ipm̄ dereli
q̄sti contra te seuiet ⁊ varijs modis armat̄
Oꝑtet enim te m̄lta sustinere vt accipias
coronam victorie. Oportet te multa pati
vt de alta seculi vanitate humilieris ⁊ rur-
sus spūalibꝰ diuitijs exalteris. Tu ergo ne
deficias nec ad gl'iam pristinam respicias.
q2 ꝑ temptatiōes oꝑtet te alterū iob demō-
strari. sed cū humiliatꝰ fueris veniam ad te ⁊
in gloriam pristinā te restituam. Dic ergo
mihi si temptatiōes mō vis sustinere aut ī
fine vite tue. Dic̄ ei eustachiꝰ. Dñe si opor
tet ita fieri mō iube tēptatiōem accedere. s3
virtutē patientie tribue. Cui dominꝰ. For
tes estote. q̄a gratia mea custodiet animas
vestras. Sicq3 dñs in celū ascēdit ⁊ eusta-
chiꝰ domū rediens hec vxori sue nūciauit.
Post paucos igit̄ dies mors pestifera cū
ctos seruos ⁊ ancillas eiꝰ inuasit ⁊ vniuer
sos occidit. Deinde post alios dies omnes
equi ⁊ oīa eiꝰ pecora subito īterierūt. Qui
dam aūt scelesti eiꝰ depdatiōnē videntes ꝑ
noctē in domū eiꝰ irruentes cūcta que re-
pererūt asportauerūt ⁊ totā domū auro ⁊
argēto ⁊ rebus alijs spoliauerūt. Et ipē cū
vxore sua ⁊ filijs grās deo agens nocte nu
dus aufugit. Qui ruborē verētes egyptū
ꝑgebant totaq3 eiꝰ possessio ꝑ rapinā ma-
lorū ad nihilū ē redacta. Rex aūt totusq3
senatꝰ pro magistro militū tam strenuo
multū dolebāt eo ꝙ nullū indiciū de eo re-
perire poterant. Cum autē iter agerēt. ap-
propinquauerūt mari ⁊ inuenientes na-
uim in ea nauigare ceperūt. Videns autē
dñs nauis vxorē eustachij ꝙ pulcra esset ni
mis. ipsam habere desiderauit. Cum vero
trāsfretassent naulū ab eis exigebat. nō ha-
bentibꝰ illis vn̄ soluerēt iussit ꝓ naulo reti-
nere vxorē volēsq3 eā secū habere. Qđ vt
eustachiꝰ audiuit nullatenꝰ cōsētire volu
it. Eo cōtradicēte innuit dñs nautis suis
vt eū in mare ꝑcipitarēt vt sic vxorē suā ha
bere posset. Qđ vt eustachiꝰ cōperisset vxo
rem eis tristis reliquit. ⁊ duos infantes ac
cipiens ingemiscēs ibat dicēs. Ve mihi et
vobis. q2 mater vestra alienigene marito
tradita est ꝑueniensq3 ad quendā fluuiū
ꝓpter aquarū abundantiā nō est ausus cū
duobꝰ filijs ꝑtransire. sed vno circa ripā
fluminis relicto alterū transportauit. Qui
cū fluuiū transfretasset illū infantem quē
baiulauerat sup terrā posuit ⁊ ad accipiē-
dū aliū festinauit. Cū aūt circa mediū flu-
minis ꝑuenisset. ecce lupus cōcitꝰ venit ⁊
infantē quē deposuerat rapiens in siluam
fugit. Qui de eo desperatus ad alium fe-
stinauit. Sed cum abiret leo aduenit ⁊ al-
terum infantem rapuit ⁊ abscessit vnde eū
seq̇ nō valens cū eēt in medio flumīs cepit
plangere ⁊ capillos suos euellere volens se
in aquā ꝓijcere. nisi eū diuīa ꝓuidētia con
seruasset. Pastores aūt vidētes leonē pue
rū viuū portātē eū cū canibꝰ insecuti sunt.
Per diuinā aūt dispensationē leo puerū
illesum abijciens recessit. Quidā insuper
aratores post lupum clamātes de eiꝰ fau-
cibꝰ puerū aliū incolumem liberauerūt.
Vtriq3 vō pastores ⁊ aratores de vno vi-
co fuerūt ⁊ penes se pueros nutrierūt. Hoc
aūt eustachiꝰ nesciebat. s3 merēs ac plorās
ibat dicēs. Heu mihi q̄a ān vt arbor polle
bam. sed mō penitꝰ nudatus sū. Heu mi-
hi. q2 multitudine militū circūdari solebā
sed mō solus remanens nec filios ꝯcessus
sū habere. Memini te dñe mihi dixisse q2 o-
portet me tēptari sic̄ iob. Ecce plus q3 iob a-
liq̇d in me fieri vides. Ille eī ⁊ si omnibus
nudatꝰ fuerit. tn̄ stercꝰ habuit sup quo se
dere potuit. Mihi aūt nihil horū remansit.
Ille amicos sibi cōpatiētes habuit. Ego
feras habui inimicos que filios meos ra-
puerūt. Illi vxor est relicta a me vō ablata
Da reqem dñe tribulatiōibꝰ meis ⁊ pone
custodiā ori meo ne declinet cor meū ī ver
ba malicie ⁊ eijciar a facie tua. His dictis
cū lacrimis ad quendam vicū abijt ⁊ data
sibi mercede agros illorū hominū ꝑ annos
quindecim custodiuit. Filij autem eius
in altero vico sunt educati nec se fratres

eē sciebāt. Dn̄s aūt nauis vxorē eustachij
cōseruauit nec eā ille alienigena cognouit
sed poti⁹ eā intactā dimittēs vitam finiuit.
Impator aūt ⁊ ꝑplus roman⁹ plurimum
ab hostib⁹ molestabat̄ ⁊ recordat⁹ placidi
q̄ꝫ strēnue ꝯ eos dimicasset. de ei⁹ subita mu
tatiōe pluries tristabat̄. direxitqꝫ multos
milites ꝑ diuersas mūdi ptes ꝓmittēs oīb⁹
q̄ eū inuenirēt multas diuitias ⁊ honores.
Quidā aūt ex militib⁹ q̄ aliqn̄ placido mi
nistrauerant ad ip̄m vicū in quo degebat
venerūt q̄s placid⁹ d̄ agro venit cōsiderās
eos ex incessu ꝓtin⁹ recognouit ⁊ ingemis
cendo ꝑturbari cepit cogitans dignitateꝫ
quā olim habuit ⁊ in corde suo dixit. Dn̄e
sicut istos q̄ aliqn̄ mecū fuerūt p̄ter spem
nūc vidi da vt coniugem meam videre pos/
sim. nam de filijs scio ꝙ a feris comesti sūt
Uenit enim ad eū vox dicens. Confide eu/
stachi. q2 cito honorē tuū recupabis ⁊ filios
⁊ vxorē recipies. Cū igit̄ militib⁹ obuiassꝫ
ip̄i eū minime cognouerūt. Cūqꝫ eū salutas
sent quesierūt si aliquē pegrinū noīe Pla
cidū cū vxore ⁊ cū duob⁹ filijs cognosceret.
Ille aūt se nescire ꝓfessus est ad p̄ces tn̄ ei⁹
in hospitiū diuerterūt ⁊ placidus eis seruie
bat ⁊ recolens p̄stinū statū suum lacrimas
cōtinere non poterat. Egressus autē foras
faciem suam lauit ⁊ iterū rediens eis serui
ebat. Illi vero considerantes ad inuicem
dixerūt q̄ꝫ silis est hic homo illi quē queri/
mus. Et rn̄dens alter dixit. Ualde silis est.
Consideremus igit̄ si habet signū cicatricis
in capite qd̄ sibi in bello accidit. ip̄e vere est
Et respicientes ⁊ signū videntes ip̄m eē quē
querebāt ꝓtin⁹ cognouerūt ⁊ insilientes ⁊
osculantes eū de vxore sua ⁊ filijs sciscitati
sunt q̄ dixit eis ꝙ filij mortui eēnt ⁊ vxor de
tenta. Uicini aūt oēs ad spectaculum cō/
currebant dū milites virtutem et p̄mā glo
riam narrabant. tūc p̄ceptum impatoris
milites ei exposuerūt ⁊ optimis vestimen/
tis ip̄m induerunt. Post iter q̄ndecim die
rum ad impatoreꝫ venerunt q̄ eius aduē/
tum audiens eidē ꝓtin⁹ occurrit ⁊ in oscu
la pacifica ei⁹ ruit. Narrauitqꝫ omnib⁹ ꝑ

ordinē cuncta que sibi acciderāt. statiꝫ ad
magisteriū milicie trahit̄ ⁊ idem officiū qd̄
habuerat prius exercere cōpellit̄. q̄ nume/
ratis militib⁹ ⁊ paucos ꝯ hostes eē cogno
scēs iussit tyrones colligere ꝑ oēs ciuitates
⁊ vicos. Contigit aūt ⁊ illam terrā descri/
bi in q̄ filij sui educati fuerant vt darēt du/
os tyrones. Uniuersi aūt ei⁹ loci incole il
los duos iuuenes tāq̄ꝫ p̄ ceteris aptiores
magistro militū cōsignauerūt. Uidens er
go illos duos iuuenes elegantes ⁊ morū
honestate cōpositos cū sibi plurimū placu
issent int̄ p̄mos in acie ordinauit. ⁊ sic ꝓfe/
ctus ad bellū subiectis hostib⁹ exercitū suū
trib⁹ dieb⁹ in q̊dam loco vbi vxor sua ho/
spita manebat reqescere fecit. vbi hospitati
sūt filij. ignorātes tn̄ oīno ꝙ mater sua essꝫ
⁊ sedētes circa meridiē ⁊ mutuo cōfabulā
tes exponebant sibijnuicem de infātia sua.
Mater vō illoꝝ duoꝝ iuuenū econtra se/
dens que ip̄i referebant attenti⁹ audiebat.
Dixit maior minori. Ego dū infans esseꝫ
nihil oīno recolo nisi ꝙ dilectissim⁹ pat̄ me
us magister militū erat ⁊ mater mea vald̄
speciosa. duosqꝫ filios habuit. s. me ⁊ aliū
miorē me. q̄ etiā ip̄e ali⁹ frat̄ me⁹ valde spe
ciosus erat. Accipiētesqꝫ nos. s. me ⁊ fratrē
meū ꝑentes nostri egressi sūt de domo pa/
terna nocte ingressiqꝫ sūt ambo simul na/
uem. me ⁊ frēm meū secū recipiētes. nescio
tn̄ q̊ euntes. Cūqꝫ aūt de naui egrederemur
mater nostra quō nescio ī mari relicta est.
Pater vō noster portans nos duos ꝑge/
bat flens ꝑueniensqꝫ ad q̄ndā fluuiū tran/
siuit cū fratre meo minore ⁊ me sup ripam
fluminis reliq̇t. Cū aūt reuerteret̄ vt me acci
peret lupus venit ⁊ illum infantē rapuit. ⁊
anteq̄ꝫ ad me approping̃ret leo de silua exi
ens me rapuit ⁊ ī siluā duxit. Pastores vō
me de ore leonis eripuerūt ⁊ nutrit⁹ sum ī
illa possessione in qua et ip̄e scis ⁊ nō potui
scire qd̄ factum sit de patre meo neqꝫ d̄ fra
tre. Audiens hec minor frater cepit flere ⁊
dicere. Per deū vt audio frater tu⁹ ego sū
quoniā qui me educauerūt mihi dixerunt
quō me eruerūt de faucibus lupi. Et iam

plexus ruentes osculabantur se inuicem ⁊ fleuerūt. Audiens hoc mater eorū ⁊ considerans ꝙ euentū suū ita seriatim dixissēt diu apud se tractauit si filij sui essēt. Altera aūt die magistrū militū adijt ⁊ interpellauit dicens. Dep̄cor te dn̄e vt me ad patriā tuam p̲duci iubeas. Ego sum de terra romanoꝝ ⁊ hic p̲egrina sum. Hec dicēs vidit in eo signa mariti sui ⁊ eū cognoscēs cū iam se cōtinere non posset ꝓcidit ad pedes eiꝰ ⁊ ait. Precor te dn̄e vt mihi exponas p̄stinā vitā tuā. puto eni ꝙ tu sis placidꝰ magister militū q̄ alio noīe eustachiꝰ nūcupatur. quē saluator cōuertit q̄ talē ⁊ talē temptationē sustinuit. cui vxor que ego sum ī mari ablata fuit que tn̄ ab omni corruptiōne seruata sū que duos filios agapitum ⁊ theosbytum habuit. Audiēs hec eustachius ⁊ ipam diligent̄ cōsiderās vxorem suā esse recognouit ⁊ lacrimas p̄ gaudio fudit. Ipam osculatꝰ est glorificās deū q̄ cōsolatur afflictos. Tūc dixit ei vxor sua. Dn̄e vbi sūt filij nostri. Qui rn̄dit a feris capti sunt. Et exposuit ei quō eos p̲didit. Et illa. Grās agamꝰ dn̄o. puto eni vt queadmodū deꝰ donauit nobis vt inueniremꝰ nos inuicē. dabit etiā recognoscere nobis filios nostros. At ille. Dixi tibi ꝙ a feris deuorati sūt. Cui illa. Hesterna die sedēs in orto audiui duos iuuenes sic ⁊ sic suam infantiam exponētes. credo ꝙ sint filij nostri interroga eos et dicēt tibi. Conuocans aūt eustachiꝰ eos ⁊ audiens ab eis infantiam suam recognouit ꝙ filij sui erant. ⁊ amplectētes eos ipe ⁊ mater sup̲ eoꝝ colla plurimū fleuerunt ⁊ crebrius eos osculabant̄. Ois aūt exercitꝰ plurimū gaudebat de inuentione eoꝝ ⁊ de victoria barbarorum. Cū igitur redirent contigit iam traianū obijsse ⁊ successisse ei peiorem in sceleribꝰ noīe adrianū. Qui p̲ victoria obtenta ⁊ inuentione vxoris ⁊ filioꝝ magnifice eos suscepit ⁊ magnū conuiuiū p̄parauit. Altera aūt die ad tēplū idoloꝝ ꝓcessit vt ibi sacrificaret ꝓ victoria barbaroꝝ. Vidēs aūt imperator ꝙ eustachiꝰ nec ꝓ victoria nec ꝓ inuētiōe suorū sacrificare vellet hortabat̄ vt sacrificiū immolaret. Cui eustachiꝰ. Ego xp̄m deū colo ⁊ illi soli seruio ⁊ sacrifico. Tūc imperator ira repletus ipm̄ cum vxore ⁊ filijs in harena statuit ⁊ leonē ferocē ad eos dimitti fec̄. Accurrens vero leo ⁊ demisso capite q̄si eos adorans ab eis humilit̄ recessit. Tūc imperator bouē ereū incēdi fecit ⁊ eos ibidē viuos imitti mandauit. Orantes igit̄ sancti ⁊ se dn̄o cōmēdātes bouē intrātes ibidem dn̄o spm̄ reddiderūt. Tertia āt die sūt de boue corā imperatore extracti ⁊ ita penitꝰ intacti inuēti sūt ꝙ nec capillos nec q̄cq̄ȝ eoꝝ vapores incēdij aliquatinꝰ cōtigerūt. Cristiani vō eoꝝ corpa tulerūt ⁊ ī loco celeberrimo recōdētes ibidē oratoriū cōstruxerūt. Passi sūt aūt sub adriano q̄ regnare cepit circa annos dn̄i. c. xx. kl̄. nouēbris. vel scd̄m q̄sdam. xij. kal̄. octobris.

Expositio.

Carissimi. Iste imperator ē dn̄s noster ih̄s xp̄s. Placidus pōt dici q̄libet hō mūdanꝰ in vanitatibus seculi occupatꝰ q̄ p̲git ad venandū ea que sūt mūdana cū militibus suis. i. q̄nq̄ȝ sensibus. Tandem venit ad gregē ceruoꝝ in q̄bus multū delectat̄. Cerui isti q̄ sūt inuenti sūt visus. auditꝰ ⁊c. vba d̄tractoria ⁊ vana ⁊ sic de alijs sensibꝰ exterioribꝰ. Sed attendatis ꝙ ceruꝰ pulcrior cucurrit ⁊ recessit a societate alioꝝ quē toto conamīe inseq̄bat̄ placidꝰ. Ceruꝰ ille ē rō q̄ est op̄ia potētia aīe quā hō tenet̄ toto conamīe in oībꝰ op̲ibus seq̄ si desiderat habere vitā btām. Ceruus ille ascēdit ripam. Ripa ē iusticia siue rectitudo quāȝ rō semp̲ diligit ⁊ infra cornua rōnis vidit imaginem crucifixi. Cornua sūt lex antiqua ⁊ noua. In lege antiq̄ hn̄ p̲phetisatū erat a multis d̄ aduentu xp̄i ⁊ de eiꝰ morte. In lege noua clare videre possumus quō ⁊ qua morte pro nostra salute mortuꝰ ē. ideo ceruus ille bene dicit vt mūdū despiciamꝰ ⁊ ea que in mūdo sunt vt sequamur vestigia xp̄i. sicut fecit placidus. Sed posses dicere. Libenter essem instructus. quō vestigia ih̄u xp̄i seq̄ debeam

Ecce exemplū ī isto beato eustachio. Primo renūciat vxori ⁊ filijs. Vxor illa q̄ ē speciosa valde est anima tua ad dī silitudinē creata que sēp est parata xp̄o obedire si caro ei consentiat. Duo filij puuli sunt volūtas ⁊ opus q̄ sunt puuli q̄; diu homo manet deo cōtrari⁹. Unde p̄mo opter p pniā; in terrā cadere. deinde omnia tpalia a te repellere. si non ope tū volūtate. Hoc ē sic intelligendū q sēp deum omnib⁹ pponas. Post hoc placidus surrexit ⁊ cū vxore ⁊ filijs nocte nauem intrauit. Sic tu charissime surge p contritionē cum bona voluntate ⁊ bonis opib⁹. ⁊ intra nauem sancte ecclesie ⁊ deus in oībus erit tibi ppici⁹. Magister nauis est p̄latus q libenter nos retineret. Sed vxorem nrām. i. animam habet tenere in diuinis p̄ceptis. Et si cōtingat hominem vagari extra nauem eccl'ie amittere pōt duos filios. s. volūtatē bonā ⁊ bonū opus que p̄us habuit erga deū. sicut placidus fecit. Placid⁹ intrauit fluuiū ⁊ infantes portauit et lup⁹ vnū cepit ⁊ leo alium. Per fluuiū mundū intelligere debemus. Per leonē diabolū. Per lupū ppriā carnem. Diabolus rapit a corde hominis bonam volūtatē. Caro bonū opus. Ratio dicit. Bonū ē ieiunare ⁊ in bonis opibus vigilare. Caro dicit. Melius est bene comedere ⁊ suauiter dormire. Quid ergo est faciendum Si illa duo ablata fuerint ab homine. s. bona volūtas ⁊ opus meritorium certe pastores ⁊ aratores habēt cū canib⁹ viriliter seq̄. Pastores isti sūt cōfessores discreti q̄ habēt nos dirigere ⁊ a via pditiōis deducere Aratores sūt p̄dicatores q̄ habēt terrā cordis nostri p sacram scripturam arare spinas pctōrū euellere ⁊ virtutes inserere. vicia extirpare. ⁊ p consequens hominem in seruicio dei nutrire. ita q sint duo in vna ciuitate. s. in vna dilectiōe ⁊ cōcordia ⁊ caro spiritui nō ṙdicat. Tūc rex misit ad querēdū placidū. Sic de⁹ misit p̄mo patriarchas ad hominem. scđo pphetas. Sed hō nolebat fateri eos cognoscere donec venit fili⁹ dei ⁊ nos suo p̄cioso sanguine redemit. Ideo iustū est vt hospitiū domus nostre sit mūdū p opa meritoria in q̄ non sit peccatum. Et sic apparebit vxor munda ⁊ speciosa. s. aīa cum duob⁹ filijs. id est cum voluntate ppria deo semp seruiēdo p opa misericordie. Et videas q signū habeas p qđ poteris cognosci sicut placidus habuit Signū illud debet eē dilectio dei ⁊ pximi vt deū sup oīa diligas ⁊ pximū tuū sicut te ipsum. Et sic poteris fieri magister. scz oīm sensuū eos recte dirigēdo. Et sic p marturium maceratōis ad vitam eternam peruenire. Qđ nobis ꝛc.

¶ De custodia ⁊ circūspectiōe habēda ad gregem cōmissum.

¶ Capitulū. cxi.

Quidā nobilis quandā vaccā; cādidam habuit quā multū dilexit ppter duo Primo qa cādida erat. Scđo qa in dando lac abundauit. Nobilis ille p̄ nimio amore ordinauit q vacca duo cornua aurea habuit ⁊ intra se cogitauit cui posset vaccam ad custodiendū dimittere. Erat enim tūc tpis qdam hō noīe Argus q̄ verax in omnib⁹ erat ⁊ centū oculos hēbat. Nobilis iste nūciū ad argū misit vt sine dilatione vlteriori ad eū veniret. Qui cū venisset ait ei. Vaccam meam cum cornibus aureis tue custodie cōmitto. ⁊ si bn̄ custodier; te ad magnas diuitias pmouebo. Si vero cornua fuerint ablata morte morieris. Argus vō vaccā cū cornib⁹ recepit ⁊ secū duxit singulis diebus cū ea ad pascua pexit ⁊ diligenter custodiuit ⁊ de nocte eam ad domū reduxit. Erat qdam hō cupid⁹ noīe mercurius subtilis valde in arte musicali q̄ miro modo vaccā; habere cupiebat sepe ad argum venit vt prece vl' precio cornua ab eo obtineret. Argus tenens in manib⁹ baculum pastoralē quo se in terrā; fixit. ⁊ ait baculo in psona dn̄i sui. Tu es dn̄s me⁹ nocte ista ad castrū tuū veniam. tu dicis mihi vbi est vacca cū cornib⁹. ego rn̄deo. Ecce vacca sine cornib⁹. me eni dormiente latro

q̊dam cornua abstulit. Tu dicis. O miser
nōne centū oculos habes. quō erat ꝙ oēs
dormirēt ⁊ latro cornua abstulit. Hoc est
mēdaciū. Et sic ero filiꝰ mortis. Si dicam
vendidi filiꝰ mortis ero dño meo. Deinꝺ
ait mercurio. Perge viā tuaꝫ. q̄a nihil ob/
tinebis. Mercuriꝰ recessit ⁊ altera die cuꝫ
arte musicali ⁊ suo instrumēto venit. Qui
cū venisset incepit cū argo more histrioni/
co fabulas dicere ⁊ plerūqꝫ cantare q̊usqꝫ
duo oculi argi inceperūt dormire. Deinde
ad cantū illius duo alij oculi dormitaue/
runt. ⁊ sic deinceps donec vniuersi somnū
caperent. Qꝺ cernens mercurius caput
argi amputauit ⁊ vaccam cum cornibus
aureis rapuit.

¶ Moralisatio

Carissimi. Ille nobilis ē dñs no/
ster ihs xp̄s. Uacca candida aīa
ad dei silitudinē creata que dum
manet in puritate vite dat lac inuocatiōis
⁊ orōnis ꝓpt̄ que duo multū a deo diligit.
⁊ iō dedit ei cornua aurea. q̄a ꝑ vtrūqꝫ sal
uati sūt plures hoīes post mortē xp̄i. Uac
ca illa cum cornibus traditur argo. i. p̄la/
to. Unde argus cum centū oculis claris
virū ꝓuidū ⁊ discretū ac vndiqꝫ circūspec/
tū significat q̄ semper habet vigilare iuxta
gregem sibi cōmissum. Unde Ezech. iij. c.
dicitur p̄lato. Si nō annūciaueris ei neqꝫ
locutus fueris vt auertat̄ a via sua impia
vt viuat. ⁊ ip̄e impiꝰ in iniq̄tate sua morieẗ
sanguinē eiꝰ de manu tua req̄ram. Si āt
annūciaueris impio ⁊ ille n̄ fuerit ꝯuersꝰ
ab impietate sua ⁊ a via sua pessima ip̄e q̄/
dē in iniq̄tate sua morieẗ. tu āt aīaꝫ tuā libe
rasti. Sed heu m̄lti baculū pastoralē. i. po
testatē suā an̄ oculos hoīm ondūt vt vide/
ant̄ ⁊ vt ab hoībꝰ honorent̄. Sꝫ sepe cōtin
git cū venerit aliqua temptatio diabolica.
scꝫ audiendo cantꝰ musicales. i. mulieruꝫ.
Que cū sepe ab hominibꝰ libent̄ audiunt̄
⁊ in illis delectant̄ intantū ꝙ a sue circūspe
ctiōis vigilantia cadūt. ⁊ dormiente ip̄orū
prudētia sp̄ualiter ꝑcāt ⁊ vaccā. i. aīaꝫ quā
diligenter seruare debēt ꝑ peccatū amittūt.
Unde caput a talibus amputatur. id est
beata vita quaꝫ deo ꝓmiserūt ꝑ opera me
ritoria seruare. Mercuriꝰ. i. diabolus au/
fert ab eis vitam eternam ducēdo vaccaꝫ
id est animam ad infernū. A q̊ nos custo/
diat dñs noster ihs xp̄s q̄ cū patre ⁊ sp̄ūsā
cto sine fine viuit ⁊ regnat. Amen.

¶ De curatiōe aīe ꝑ medicinā supcelestis medici q̄ q̊dam curant̄ ⁊ q̊dam non

¶ Capitulum. cxij

Gorgonꝰ regna/
uit q̄ vxorē pulcrā accepit q̄ cōce/
pit ⁊ peꝑit filiū. puer creuit ⁊ ab oī
bus ē dilectꝰ. Cū āt decē annos in etate ha
buit mortua ē mater eiꝰ ⁊ tradita honorifi/
ce sepulture. Post hoc ex consilio multoꝝ
rex aliā vxorē duxit. que filiū p̄me vxoris n̄
dilexit. sed opprobria multa sibi itulit. Rex
aūt hoc ꝑcipiens volens placere vxori fili/
um suū extra impium ordinauit. Filiꝰ ex/
pulsus artē medicine studuit ⁊ intantū ꝓ/
fecit ꝙ factꝰ ē magnꝰ ⁊ ꝑfectꝰ medicꝰ. Au/
diens rex ꝙ filius suꝰ in studio ꝓfecit. gaui
sus est valde. Accidit infra tempꝰ breue ꝙ
rex in grauē infirmitatem cecidit. lr̄as ꝑ fi/
lio destinauit. vt ad eum sine vlteriori dila
tione veniret ⁊ eum ab infirmitate liberarꝫ
Filiꝰ vero vt voluntatē patris intellexit ad
patrē venit ⁊ eum ꝑfecte curauit. Unde fa
ma eiꝰ ꝑ totū regnū volauit. Post hec re/
gina nouerca eiꝰ vsqꝫ ad morteꝫ infirma/
batur ⁊ medici ex omni ꝑte sunt adducti q̄
omēs eam ad mortē iudicabāt. Hoc ꝑci/
piens rex cōtristatꝰ est valde rogauit filiū
vt eam curaret. At filiꝰ ait. Petitioneꝫ ve/
strā implere nolo. Cui pater. Extra regnū
meū te expellā. Cui filius. Si sic agitis in/
iuste mecū facitis. Pat̄ ac benignissime ge
nitor bene constat vobis ꝙ me filium vestꝝ
extra regnum expulistis propter eius sug/
gestionē. vnde mea absēcia dilectissime pat̄
fuit causa vestri doloris ac infirmitatis et
mea p̄ñtia ē cā doloris ⁊ infirmitatis regie.
vicꝫ nouerce mee. iō nolo eam curare. sed
potiꝰ volo ab ea recedere. ait pat̄ filio suo

Eundē morbū hʒ regina nouerca tua queʒ ego habui me patreʒ tuū pfecte curasti. sic etiā ⁊ nouercā tuā cura. Rñdit fili⁹ patri. Pater mi dilecte lʒ sit eadē infirmitas nō tñ eadeʒ cōplexio ē tibi ⁊ sibi. Quicqd ego tibi feci gratis ⁊ rarū habuisti qñ palaciū intraui ⁊ me vidisti curatus fuisti. Nouerca mea qñ me videt grauat. Si loquor incedit dolor. si tangā eā extra seipam rapit. Et iō nihil magis expedit egris curandis nisi dare eis qd volūt ⁊ qd desiderāt. Et sic p tales allegatiōes fili⁹ euasit ⁊ nouerca defūcta est.

Moralisatio.

Carissimi. Iste rex pōt dici pmus parēs adaʒ q locū ⁊ imperiū habebat. s. padisum quē de⁹ dñm toti⁹ mūdi cōstituit. ps. Oīa subiecisti sub pedibus ec. Qui desponsauit pulchrā vxorē. i. aīam ad dī similitudinē creatā ex qua genuit filiū. i. xpm sua pgenie pductū quantū ad hūanitatē. vxor. i. aīa morit spūalit p peccatū qd cōmisit. statim duxit aliā vxorē. s. iniqtatē ⁊ miseriā in quā cecidit p quaʒ padiso puabat ⁊ in isto mundo ponebat vbi i sudore ⁊ labore vixit. Filius dī q erat de sua pgenie sm carnem de impio celesti ppt nostrā infirmitatē ⁊ iniqtatem descēdit q factus est noster medic⁹ oēs infirmitates curat intantū q fama ei⁹ in celo et in terra ⁊ i inferno volauit. Sed pater noster adam grauiter infirmabat p peccatū cōmissum tam in corpe qʒ i aīa. In corpe pdidit gloriam ⁊ honorem qñ de padiso est expuls⁹. In aīa qr a deo sepatus est ⁊ in infernum collocatus. Deus vō optime ⁊ pfecte illuʒ sua bñdicta passione curauit. Sed nouercam. s. diabolū cui p peccatū coniunctus erat nūqʒ volebat curare Dic mihi qre. cuʒ habuerunt eandē infirmitatē. qa ambo p peccatū ceciderūt. Ad hoc dico. Licet ambo peccauerūt tñ alio ⁊ alio mō. Diabol⁹ sine suggestione, ⁊ ex propria malicia. Homo vō p diabolū temptat⁹ ⁊ ex fragili materia plasmat⁹ in peccatū cecidit et oleū misedie petijt. Jdeo medic⁹ dñs noster ihs xps hominem curauit. sed nō nouercam. scʒ diabolum. Nouerca illa est causa quare fili⁹ dei a multis hominibus in aliam regionē mittitur ⁊ ab eis expellitur. Sed e conuerso pñia diuina est causa mortis diaboli qr ambo se non cōpatiunt.

De spirituali pugna ⁊ remuneratiōe pro victoria.

Capitulū. cxiij.

Adonias regnauit diues valde q torneamēta ⁊ hastiludia multū dilexerat. vñ qdā torneamētū fec. pclamari vt qcūqʒ se i torneamēto meli⁹ hēret mercedē cōdignā a rege obtineret. Hoc audiētes nobiles ⁊ optimates ad torneamentuʒ venerūt rex ordinauit vt milites diuiderentur q ex vna pte plures ordinauit in certo numero ⁊ tot ex alia pte. Illi vō q pmo ordinati fuerūt oīa scuta sua ⁊ arma in loco ad hoc deputato p ordinē posuerūt. Rex pcepit vt qcūqʒ ex alia pte scutū alteri⁹ cum hasta tangeret. statim ille cui⁹ scutū tactū essʒ ad torneamentū secū descēderet ⁊ vna puella ad hoc electa illū armaret. ⁊ sic contra alium luderet ⁊ si aliū in ludo superet illa die corona regis coronat⁹ esset ⁊ in regali mēsa collocaret. Miles qdā hoc pcipiens diligenter oīa scuta respexerat ⁊ vnū scutū vidit in q erāt tria poma aurea que miro mō habere desiderabat. scutū illud tetigit. Ali⁹ aūt cui⁹ erat scutū. statʒ a puella se armari fec ⁊ descēdit ⁊ p eū lusit in quo ludo caput ei⁹ q scutū suū tetigit amputauit ⁊ mercedem condignam accepit.

Moralisatio

Carissimi. Iste imperator ē dñs noster ihs xps q cōtra diabolū pugnauit. Primo in celo cōmissuʒ ē torneamentum. i. bellū inter deum ⁊ diabolum qñ michael ⁊ angeli ei⁹ pliabantur cuʒ dracone ⁊ postea in terra i die parasceues Sed redeamus ad ppositum. Deus habet tria scuta seu sig. s. potentiam que ē scutū patris. sapiam que ē scutū filij. bonitatē que est scutum spūssancti. Illa tria scuta

deꝰ posuit in vno loco determiato.s.in na/
tura hūana qñ creauit hoīem ad imaginē
⁊ silitudinē suā. Primꝰ hō dñabat oībꝰ be
stijs.ecce potentiam q̄ ē scutū patris. Pri
mꝰ hō plenā habuit sciam de oībꝰ rebꝰ.ec
ce sapiam q̄ est scutū filij. Primus hō cre/
atus est in gratia ⁊ dilectiōe dei ⁊ ꝓximi.ec
ce bonitatē que est scutū spūssancti. Mali
gnus vero spūs in malo obstinatꝰ volēs
pugnare ꝯ deū accessit ad hoīem in q̄ tria
scuta triū ꝑsonarꝫ erant appensa.⁊ vnū teti
git non scutū patris dicens. Si comederi/
tis eritis potentes sicut dij. Non scutū spūs
sancti dicēs. Eritis boni veri amātes. Sꝫ
tetigit scutū filij in q̄ repta sūt poma aurea
scꝫ opatio trinitatis dicēdo. Si comederi/
tis ex isto fructu eritis sicut dij scientes bo/
nū ⁊ malū. Tactū ergo ē scutū filij dei q̄re
decuit vt deꝰ patˀ mitteret filiū q̄ malignuꝫ
spūm ꝓ nobis expugnaret. Illū dei filiū ar
mauit vna virgo electa.s.btā virgo maria
de q̄ hūanā naturā assūpsit cū q̄ nos ad vi
tam eternam ꝑduxit.

De liberatiōe hūani gñis a fouea infer
nali. Capitulum.cxiiij.

ERat quidā rex
in cuiꝰ impio q̄daꝫ pauꝑ habita/
bat q̄ singulis diebꝰ ad quandaꝫ
siluam ꝑrexit vt ligna colligeret ad vēden/
dū ꝑ que posset victū ⁊ vestituꝫ acquirere.
Accidit quadā die q̄ ad siluam cuꝫ asino
suo ꝑrexit.a cāu infra dēsitatē nemoris ce/
cidit.⁊ subito in quandā foueā receptꝰ ē d̄
qua nullo mō potat exire. In qua fouea
erat draco horribilis q̄ totam foueam in/
terius cū sua cauda circūuoluit. In eadeꝫ
fouea erant serpētes multi in supiori ꝑte fo
uee.in ꝓfundo vel in medio erat q̄dam la/
pis rotūdꝰ.ad quē oēs serpētes singulˀ die
bus semel in die ascēdebāt ⁊ illū lambebāt.
Deinde draco simili modo lambebat lapi
dem. Pauꝑ cū hoc vidisset intra se cogita
bat. Multis diebꝰ in ista fouea sine alimē
to steti.nisi cibū habuero fame peribo.per
gam igiˀ ad illū ⁊ lambere volo sicut s̄pēs
⁊ draco fecerūt. Perrexit itaqꝫ ad lapideꝫ
incepit lambere ⁊ inuenit in lapide omneꝫ
saporem quē cor eius desiderabat. ⁊ sic est
refocillatꝰ ac si omnia cibaria mūdi come
disset siue bibisset. Infra paucos dies fac/
tum est tonitruū magnuꝫ ⁊ horribile ita q̄
omnes serpentes vnꝰ post aliū exiuit. Cuꝫ
vero nullꝰ serpens remaneret in puteo dra
co incepit extra foueam volare. Pauꝑ vo
hoc videns caudā draconis tenuit. Dra/
co eum de fouea leuauit ⁊ ad magnā distā
tiam extra foueam ꝓiecit. Ille vero ꝑ aliq̄s
dies ibidem stetit penitus ignorans viam
extra nemus. Accidit enim ⁊ quidam mer
catores venerūt ⁊ eū extra nemꝰ ad viam
rectam duxerunt. Ille vero gauisus ē val
de. Ad ciuitatem redijt ⁊ omnibus denun
ciauit quomodo ei acciderat ⁊ statiꝫ post
hoc vitam finiuit.

Moralisatio

CArissimi. Iste rex ē pater celestis
Pauper ille pōt dici qlibꝫ homo
q̄ nudus est egressus d̄ vtero ma
tris sue q̄ intrat nemus.scꝫ mūdū istuꝫ.vñ
sepe cadit in foueam ꝓfūdam quando ca/
dit in peccatū mortale vbi iacet in magno
periculo.quia sub potestate draconis.id ē
diaboli. Serpentes qui sunt cum eo in fo
uea sunt alia peccata venialia ꝑ que hō in
toxicatˀ velut per serpentē. Lapis rotundꝰ
in medio est xp̄s. Unde psalmista. Lapi/
dem quē reprobauerūt edificantes ⁊c. In
eo inuenitˀ omnis sapor ⁊ dulcedo. Ad il/
lū debemꝰ tempore tribulationis recurre/
re ⁊ cum deuota oratione lambere. Toni/
truū magnū ē confessio pura facta cuꝫ cō
tritiōe coram sacerdote. De quo tonitruo
scꝫ confessione omnes serpentes.i. peccata
⁊ demōes q̄s ad nos per peccata vocamꝰ
terrentur ⁊ depellunˀ. Et draco.id est dia/
bolus expellitur. Mercatores.id est predi/
catores ⁊ confessores qui quotidie lucran/
tur animas quas diabolus conatur aufer
re. Iste tunc deducitˀ in viam rectam ciui/
tatis sancte hierusalē. Ad quam nos ꝑdu
cat dñs noster ihs xp̄s.

De morte xpi p nrã recõciliatiõe.
Capitulũ.cxv.

Erat quidaz imperator q̃ q̃ndã forestã habebat in q̃ fuerat q̃dã elephas cui penitus nullus approp̃inq̃re audebat. Audiẽs vo hoc rex a phis suis ⁊ sapiẽtib⁹ naturã elephãtis q̃siuit. Illi vo r̃nderũt ⁊ dixerunt q elephas mũdas vgines multum diligeret. Rex hoc audiens statim fecit inquiri duas puellas honestas ⁊ pulcras ac dulciter cãtãtes q̃s in regno suo habebat. Inuente sunt igĩ due vgines satis pulcre ⁊ honeste q̃s rex fecit denudari ⁊ forestã sic nude intrare. vna eaꝝ peluim accepit. altera gladium ⁊ intrabãt. In introitu inceperũt dulciter cãtare. Hoc audiẽs elephas venit ad eas cepit mãmillas eaꝝ lambere. virgines cõtinue cãtabãt q̃usq̃ elephas in gremio vni⁹ vginis requieuit. Alia vgo videns elephantẽ in gremio alteri⁹ vginis dormire cum gladio eũ occidit. ⁊ vgo in cuius gremio dormiuit peluim de sanguine elephãtis repleuit. ⁊ sic ad regẽ prexerũt. Rex vo gauisus est valde. statim fecit fieri purpuram ⁊ multa alia de eodẽ sanguine.

Moralisatio.

Carissimi. Iste impator ẽ pat celestis. elephas dñs noster ihs xps q̃ añ incarnatiõez erat satis auster⁹. Due vgines fuerũt Maria ⁊ Eua q̃ ambe erant nude ab omni peccato. Maria sanctificata in vtero. Eua collocata in paradiso. Eua gladiũ portauit. i. peccatũ qd cõmisit cõtra dei pcepta. pp̃t qd xps ver⁹ elephas mortu⁹ ẽ. Maria peluim. i. vterum virgineũ in quo cõcept⁹ erat xps ⁊ ei⁹ hũanitas formata. Elephas vbera lambebat. id ẽ legẽ antiquã ⁊ nouã que sũt duo vbera p q̃ lac salutis sugere poterim⁹. Chrĩst⁹ vtraq3 lambebat. i. vtranq3 legẽ impleuit cũ sanguinẽ suũ effudit. de cui⁹ sanguĩe anime nostre facte sũt purpurate oĩ honore ⁊ gaudio plene. vt sic si volum⁹ vitã eternam possideam⁹.

De dilectiõe dei quõ omnes nos eq̃lr̃ diligit vsq3 dum ipsum per peccata nostra despicimus.
Capitulũ. cxvi

Pipin⁹ regnauit q̃ q̃ndã pulchrã puellam despõsauit. que cõcepit ⁊ pepit elegantem filiũ. s3 in ptu mortua ẽ. Duxit aliã ⁊ ex illa etiã filiũ genuit. Vtrũq3 filiũ ad nutriẽdũ in longinq̃s ptes misit. Isti duo p oia sibi inuicẽ erant sĩles. Cum vero p longa tẽpa moram traherent. mater secundi filij suũ filium videre cupiebat. pces regi fundebat vt filiũ suum videre posset. Rex ei concessit nunciũ pro duob⁹ filijs destinauit. Cũ aũt filij venissent ita p omnia sĩles erãt. l3 tñ secundus esset minoris quãtitatis ⁊ etatis. q2 forte vni⁹ anni. nihilomin⁹ tñ tant⁹ erat secund⁹ quãtus pm⁹ sicut multotiens cõtingit. ⁊ forte vterq3 patrisabat in facie ⁊ in vnanimitate mentis ⁊ corpis. ita q regina quis eius fili⁹ eẽt ignorabat. A rege diligẽter petiuit quis eoꝝ esset fili⁹ eius. S3 rex ei indicare noluit. Ipa h audiens fleuit amare. Rex cũ h audiss3 ⁊ vidiss3 ait ei. Noli flere iste est filius tu⁹. ⁊ demonstrauit sibi filiũ quẽ de pma vxore genuerat. Regina h audiẽs gauisa ẽ valde. Statim totaz curã dedit filio isti ad nutriendu3 ⁊ de alio nihil curabat qui erat eius pprius filius. Rex cum hoc vidisset dixit ei. Quid facis decepi vos. Ille non ẽ fili⁹ vester sed vnus istoꝝ est. At illa. Quare sic mecum agis. Indica mihi rogo te. Et ille. Nolo. ⁊ hec ẽ causa. Si veritatem tibi dixissem vnum. s. filiũ tuũ velles diligere et alterum odio habere. Et ideo volo q ambos equaliter diligas ⁊ nutrias. ⁊ cum ad etatem legitima3 venient. tunc tibi veritatem pandam de q̃ gaudebit cor tuum. Hoc audiens regina ambos peroptime nutriuit donec ad etatem legitimam peruenerunt. Cum autem quis esset filius eius per regem fuerat expta vltra modu3 fuit gauisa. ⁊ sic in pace vitam finierunt.

¶ Moralisatio

Carissimi. Rex iste ē dñs noster ie-
sus xp̄s. duo filii sūt electi ⁊ repro-
bi. mater ē sancta ecclia q̄ ē mater vl
timi filii. Mat pmi filii mortua ē.s. lex anti
qua p xp̄i incarnatioēz. De⁹ nō vult q̄ sā-
cta mat ecclia sciat q̄s sit electus vel repro-
bus. sed vt ambos i charitate pfecta nutri-
at. q̄a si sciret vnū diligeret ⁊ alteꝝ odiret. ⁊
sic nō eēt pax ⁊ cōcordia. Sed i die iudicii
cū ad legitimā etatē puenerint. tūc appare-
bit veritas q̄ sint electi vel reprobi. tūc electi
dicēt illud Math. xxv. Venite bñdicti pa-
tris ⁊c. Reprobis aūt. Ite maledicti.

¶ De obstinatis ac cōuerti ñ volētib⁹ et
eoꝝ plaga p diffinitiuam sñiam.

¶ Capitulum. cxvij.

Fridericus regnauit q̄ statuit p lege q̄cūq3 aliquā
virginē vi rapet. si aliq̄s eā d̄ ma-
nu raptoris liberare posset eā i vxorē duce
ret si v̄gini placeret. Accidit casus q̄ q̄da3
tyrān⁹ mal⁹ q̄ndā v̄ginē rapuit. ⁊ ad q̄n-
dā forestā eā duxit ⁊ deflorauit. Illa vero
voce magna clamauit. Miles q̄dā nobil'
gñe ⁊ ope cāu p eandem forestā eq̄tauit et
vocē puelle audiuit pcussit equū et ad ea3
puenit. Et cām clamoris ab ea q̄siuit. Cui
illa. O dñe mi ppter deū mihi succurrite. il
le tyrannus me vi rapuit ⁊ deflorauit. ⁊ p⁹
hoc me occidere pposuit. Ait raptor. Dñe
vxor mea ē ⁊ eam in adulterio inueni. ideo
eā occidere pposui. At illa. Dñe nō ē ita.
nunq̄3 vxor alicui⁹ eram. nec vnq̄3 pollu-
ta nisi hodie p ip̄m deflorata sum. ideo mi
hi succurrite. adhuc signa virginitatis in
me manēt. Ait miles tyrāno. Signa ma-
nifeste virginitatis i ea video q̄ vi eā rapu
isti ac deflorasti. iō eam de manibus tuis
liberabo. Rñdit tyrān⁹. Si volueris eā li-
berare. p ea pugnabo ꝯ te. Statim ambo
adinuicē pugnabāt ⁊ duros ict⁹ dederunt
⁊ miles victoria3 obtinuit. tñ grauit vulne-
rat⁹ erat. Obtenta victoria ait miles puel-
le. Nunquid tibi placet vt te in vxore3 acci-
piam. Que ait. Hoc sūme ⁊ toto corde de-
sidero ⁊ sup h̄ fidē meā tibi do. Fide data
ait miles puelle. In castro meo p aliq̄s di-
es manebis. interim pergam ad parentes
meos ⁊ necessaria p nuptiis puidebo. ⁊ tūc
ad te redibo. ⁊ cū magna solēnitate te d̄spō
sabo. Que ait. Dñe p̄sto sum volūtati ve-
stre p oīa obedire. Miles ei valedixit ⁊ illa
ad castrū prexit. Dū aūt miles extra sua3
patriam eēt vt nc̄caria p nuptiis ordinar3
tyrannus ad castꝝ militis accessit in q̄ erat
puella ⁊ pulsabat. Illa v̄o introitū ei nega
uit. Tyrann⁹ incepit multa pmittere ⁊ eā
in vxorem honorifice ducere. Illa v̄o dict
ei⁹ credēs eū intromisit. ⁊ ambo simul illa
nocte dormierūt. Miles aūt post mensem
rediit ⁊ ad porta3 castri pulsauit puella ei
nō rñdit. Ille hoc audiens ⁊ pcipiēs cum
amaritudine cordis dixit. O bona puella
ad memoriā reduc. quō te saluaui a mor-
te. ⁊ sup hoc mihi fidē tuā dedisti. loq̄re bo-
na puella ⁊ oñde mihi faciē tuā. Illa h̄ au
diens q̄ndā fenestrā aperuit ⁊ ait. Ecce as-
sum. q̄d placet propone. Qui ait. Miror
de te q̄ ignoras q̄d ⁊ q̄nta feci p te. vulnera
diuersa recepi p amore tuo. ⁊ si mihi ñ cre
dis corpus meū tibi oñdam. His dictis ve
stimenta sua deposuit ⁊ ait. Ecce charissi-
ma vulnera diuersa que recepi p vita tua
Idcirco noli mihi eē ingrata. Aperi ergo
mihi portā vt te in sponsam dilectā accipi-
am. Illa v̄o faciem suam auertebat ab eo
portā noluit ei apire. Miles iudici est con
quest⁹ ⁊ p se legē allegauit adiiciēs quō eā
liberasset ⁊ quāta vulnera p ei⁹ amore su-
stinuisset. ⁊ ergo eam in vxorē peteret. Iu-
dex hec audiēs p raptore misit. Qui cum
venisset ait iudex raptori. Nunquid illam
mulierem rapuisti. ⁊ ille miles p fortitudi-
ne3 de manibus tuis liberauit. Ait ille. Eti-
am dñe. Cui iudex. Ergo s̄m legem p sua
volūtate vxor ei⁹ est q̄ eam de tua potesta-
te liberauit. Quare post hoc de vxore alte
ri⁹ te intromisisti. Primo q̄ñ castrū eius i
trasti ipso ignorante. Scd̄o lectū alterius
violasti. Tertio p tantū spaciū vxorē eius

occupasti. Quid ad hec rn̄des. Ille obmu-
tuit. Conuersus iudex ad mulierē dixit. O
puella iure duplici vxor illi⁹ militis es. pri-
mo q̄a te de manu raptoris liberauit. secū-
do q: sibi fidē ddisti. Quare ergo p⁹ hec por-
tā tui castri alteri q̄z viro tuo ꝓpo aperui-
sti ⁊ illū intromisisti. Illa ad hec n̄ potat rn̄-
dere. Iudex statī iudiciū dedit vt ābo ī pa-
tibulo suspēderēt. qd factū ē. Oēs ergo iu-
dicē laudabāt ꝙ talē sn̄iam dedit.

Moralisatio

Carissimi. Iste imꝑator ē de⁹ qui
statim legē dedit Mlier rapta est
aīa capta. Raptor ē diabol⁹ qui
nō tātū ꝑ peccatū ipam deflorat. ſʒ etiā eter
nalit̄ vult occidere. sed ipa clamauit qn̄ pe
tiuit oleū mīe. dicēs illud Math. xv. Mi-
serere mei fili dauid. q̄a filia .i. consciā mea
male a demonio vexat̄. Cui⁹ clamorē mi-
les q̄dam audiuit .s. filius dei eq̄tans super
equū hūanitatis. Fili⁹ dei descēdit in fore-
stam isti⁹ mūdi ⁊ bellū ꝯtra diabolū ꝑ gn̄e
hūano cōmisit. In q̄ bello vulnera diuer-
sa recepit. De q̄b⁹ vulneribus vterq̄ʒ erat
vulnerat⁹ .s. xp̄s in carne. diabol⁹ in ptāte.
vn̄ Isa. dr̄. Fortis impellit fortem ⁊ ambo
parit̄ corruerūt. Christus sponsalia cōsti-
tuit ꝑ baptismū in quo aīa dat fidē qn̄ dia
bolo renūciat ⁊ oib⁹ pompis ei⁹. Et do ad
berere ꝓmittit ꝑ alias vtutes q̄s recepit. fac̄
castrū ꝯ diabolū mūdū ⁊ carnē. Interim
de⁹ celos ascēdit ad ꝑparandū nuptias ꝓ
nobis vt in glīa etn̄a cū ipo cōiūgeremur.
ꝺm illud Ioh. Uado pare vobis locum.
Sʒ qn̄ aīa est ī castro corpis. tūc raptor .i.
diabol⁹ puellā .i. aīam aggreditur qn̄ eaʒ
ꝑ mundi vanitatē seducit. ⁊ ad eā ingredit̄
qn̄ in peccatū ceciderit ⁊ in eo ꝑmanet. Et
sic xp̄s expellit̄. Sed xp̄s reuertēs q̄tidie ad
ostiū cordis tui pulsat. Et dicit illd̄ Apoc.
Ego sto ad ostiū ⁊ pulso ⁊c. Sed aīa ī pec
catis obstinata eū nō cognoscit. ideo xp̄us
sibi ondit vulnera que ꝓ nobis suscepit vt
ad eū inclines cor tuū ⁊ fenestram cordis
tui saltem aperias. Sed miser hō quoniā
dn̄m nō timet vt ei⁹ cor apiat ꝯ taleʒ iudex
celestis in die iudicij dabit sn̄iam vt ambo
suspendant̄ in patibulo infernali.

De fallacia ⁊ dolo.

Capitulum. cxviij.

MIles quidā in-
trauit egyptū cogitās ibi pecūiaʒ
suam relinq̄re interrogauit si ali-
quis fidelis ibi maneret. cui pecūiā suā ad
custodiendū traderet. ⁊ audiuit ꝙ erat qui
dā senex ad eū accessit vt mille talenta ei tra
deret. Deinde ad ꝑegrinandū ꝑrexit. Per
acto itinere ad eū rediJt cui talenta cōmise
rat ⁊ cōmissa ab eo quesiuit. At ille plenus
neq̄cia nunq̄ʒ se eū vidisse asseruit. Miles
vo sic deceptus cōtristat⁹ ē valde. singulis
dieb⁹ ab eo petiJt et eū blandis sermonib⁹
depcās vt sibi redderet. Deceptor increpa
bat ne talia de eo ampli⁹ diceret. vel etiam
ad eū rediret. Ille tristis ab eo recessit. hn̄s
obuiam quandā vetulā pannis heremita
libus indutā. habēsq̄ʒ in manu baculū. ⁊ ꝑ
viā leuauit lapides ne transeuntes pedes
lederent. Que videns eū flentem ⁊ cogno-
scens ꝙ extrane⁹ esset cōmota pietate eum
vocauit. ⁊ q̄cq̄d ei accidisset interrogauit.
At ille ordinate narrauit quō per illū senē
esset deceptus. At illa. Amice si vera sūt q̄
mihi dicis dabo tibi sanū cōsilium. At ille.
Testis est mihi de⁹ vera vtq̄ʒ sͭ. Que ait.
Adduc mihi hoīem de terra tua cuius di
ctis ⁊ factis fides adhiberi possʒ. Ille vero
adduxit fidelem hoīem. Cui adducto pce-
pit vetula decē cophinos emere exterius ꝑ
ciosis depictos colorib⁹ ferroq̄ʒ ligatos cū
seraturis deargentatis ⁊ lapidib⁹ impleri
iussit. Miles vero fecit sicut mulier iussit.
Mulier videns oīa pata ait. Nūc decem
hoīes ꝑquire q̄ mecuʒ ⁊ cum socio tuo ad
domū deceptoris vadāt. ⁊ cophinos defe-
rant. Un⁹ p⁹ aliū veniētes ordine longo.
⁊ q̄ʒcito ꝑmus intrauit ⁊ nobiscū quiescit.
veni audacter ⁊ pete pecuniam. Ego vero
in deo cōfido ꝙ pecunia tibi reddet. Que
vetula cum socio decepto ad domū dece-
ptoris venit ⁊ ait. Dn̄e iste extrane⁹ homo

hospitatꝰ est mecū ⁊ vult adire patriā suā ⁊ q̄rit prius pecuniā suā que est in decē cophinis alicui homini ꝓbo ⁊ fideli cōmēdare donec reuertat̄. Precor ergo te amore dei ⁊ mei in domo tua custodias. Et q͛ audiui ⁊ scio te ꝓbum ⁊ fidelē nolo ꝑ aliquē nisi ꝑ te solū pecuniā custodiri. Cū sic loqueret̄ ecce intrauit ꝑmꝰ seruꝰ deferens cophinū vnū. Qđ videns deceptor credidit verū eē qđ vetula dixit. Post hoc intrauit miles vt vetula p̄cepit. Quem vidēs deceptor timens si pecuniā peteret ⁊ aliꝰ sibi nō crederet ad custodiendū suas pecunias contra eū venit adulando dicēs. Amice vbi fuisti veni ⁊ accipe pecuniā tuā fidei mee iaꝫ diu cōmēdatā. Miles vō letꝰ pecuniā recepit grās agēs deo ⁊ vetule. Vetula vō hoc vidēs surrexit ⁊ ait. Dn̄e ego ⁊ hō iste ibimꝰ circa ceteros cophinos ⁊ reuerti festinabimꝰ. tu vō expecta donec redeamꝰ. ⁊ bn̄ cōserua qđ iam adduximꝰ. Et sic miles ꝑ vetulam pecuniā suam recuꝑauit.

Moralisatio

Carissimi. Iste miles ē quilibet xp̄ianus q̇ in isto mūdo q̄ꝫdiu viuit ꝑegrinat̄. q͛ facit omni die dietaꝫ ad mortē. Qui decē talenta .i. deceꝫ p̄cepta dn̄i inordinate ꝑ peccatū tradidit cuidam seni. Senex iste ē mūdꝰ plenꝰ d̄ceptionibꝰ Vn̄ si in rebꝰ mūdanis delectamur ⁊ mūdo cōfidimꝰ p̄cepta diuina amittimꝰ ⁊ vix cū difficultate acq̄rere celū poterimus donec ꝑ verā cōtritionē ⁊ confessionē ⁊ satisfactionē acq̄ramꝰ. Vetula ista habitu ꝑegrini induta ē cōsciā sana que cōtinue amouet lapides .i. oꝑatiōes malas d̄ via cordis tui ne pedes bonaꝝ cogitationū offendantur. Hic mihi quō debes recuꝑare qđ per peccatū ꝑdidisti. Certe opꝫ te adducere d̄ patria tua .i. d̄ corde tuo decē hoīes .i. decē oꝑa pn̄ie. ita ꝙ ꝓ quolibet p̄cepto qđ ꝑ peccatū violasti vnū actū miscđie seu pn̄ie oportet te adiplere. q͛ s̄m beatū Aug. Nullū bonū irremuneratū. ⁊ nullū maluꝫ īpunitū. Itē opꝫ ꝙ habeat cophinū bn̄ ligatū. scꝫ contritū cor ⁊ v̄tutibꝰ bn̄ insignitum paruis lapillis plenū. Lapides isti in corde ē meditatō .s. vulneꝝ xp̄i ⁊ mēoria passionis eiꝰ q̄ cōtīue opꝫ h̄rē ꝯ diabolū mūdū ⁊ carnē. In cꝰ figura d͛ .j. Regū. ꝙ dauid cū baculo pastorali ⁊ cū fūda ⁊ q̇nq̧ lapidibꝰ goliā occidit. Dauid intꝑtat̄ manu fortis ⁊ sig̈t xp̄m. Fūda sig̈t amorē trahentē eū d̄ celo ī mūdū a mūdo ī crucē. Quinq̧ lapides sūt q̄nq̧ vulnera. Golias ē diabolꝰ. ⁊ sic ꝑ q̇nq̧ lapides .i. vulnera tandē occidit̄. Si ergo istos lapides cōtīuo ī cophino cordis tui habueris v̄tutes ꝑ peccatū ꝑditas rehabere poteris. ⁊ sic ꝑgere cū gaudio ad patriā tuā .i. vitā eternā

Q͛ oīm viuentiū in mūdo de bn̄ficijs acceptis ē ingratissimꝰ homo.

Capitulum .cxix.

Quidaꝫ rex senescalcum habuit suꝑ imꝑium suū cuiꝰ cor ita eleuatū ⁊ exaltatū ē ꝙ oēs opprimebat. q͛ ad nutū eiꝰ oīa fiebant Iuxta palaciū imꝑatoris erat q̄dā foresta aīalibꝰ siluestribꝰ plena q̇ ordīauit ꝙ fierēt diuerse fouee q̄s folijs cooꝑiebāt vt bestie subito ī eas caderēt. ⁊ sic caperēt̄. Accidit ꝙ senescalcꝰ trāsiret ꝑ forestam ⁊ eleuatū est cor eiꝰ intantū ꝙ opinabat̄ ꝙ nullꝰ maior eo eēt in imꝑio. Qui vlteriꝰ eq̄tans cecidit in vnā foueā quā exire nō poterat. Eadeꝫ die in eādē foueā leo cecidit. postea symea. ⁊ tertio serpēs. Senescalcꝰ videns se circūuolutū istis bestijs timuit ⁊ clamauit. Cuius clamorē audiēs q̇dā pauꝑ noīe Guido. q̇ cū asino ducebat ligna d̄ foresta de q̇bꝰ victū q̄siuit venit ad foueam cui ꝓmisit multas diuitias vt eū extraheret. Guido ait. Carissime nihil habeo vnde viuere possim. nisi colligo ligna si laborem istius diei dimitterē damnū incurrereꝫ. Cui ei ꝓmittēs bona fide ꝙ ei de diuitijs ꝓuideret si eū extraheret. Guido h̄ audiēs ad ciuitatem iuit ⁊ longā cordā secū portauit quā in foueā misit. vt senescalcus se succingeret. ⁊ sic eū sursum traheret. Qua dimissa saltauit leo an̄ suꝑ cordā ⁊ extractꝰ est. Quo facto

applausũ ei fecit ⁊ ad siluã cucurrit. Dein-
de iterũ cordã misit in foueã ⁊ ecce symea su
per eã saltauit quã guido sursũ traxit ⁊ ad
siluã cucurrit. postea iterũ cordam descēde
re ꝑmisit ⁊ serpēs sup eã saltauit quē etiam
extraxit applausũ ei fecit ⁊ ad siluam cucur
rit. Deinde miles clamauit. O charissime
bñdictꝰ altissimꝰ iã de bestijs sum liberatꝰ
cordã ꝑmitte descēdere. qḋ ⁊ factũ est. Mi-
les se succinxit ⁊ guido eũ extraxit. deinde e-
quũ extraxerũt statim senescalcꝰ equũ ascē
dit ⁊ ad palaciũ regis venit. Guido vero do
mi venit. vxor vidēs eũ vacuũ ꝯtristata ē
valde. Ille vero ꝓcessũ ei narrauit ⁊ ꝙ mer-
cedē cōdignã acciperet de q̄ vxor gauisa est.
Mane vero guido ibat ad castrũ mittēs ia
nitorē ad senescalcũ ꝙ ipe ibi eēt. q̄ pma ⁊ se
cunda vice negauit ꝙ eũ vnq̄ȝ viderit imo
nisi recederet ipȝ crudelit̄ verberaret. qḋ ⁊ fec̄
qui dũ tertia vice reuersus eēt. ita crudelit̄
portariꝰ eũ verberauit ꝙ ipm semiuiuũ reli-
q̄t. Qḋ audiens vxor guidōis venit ⁊ ipm
cũ asino ad domũ duxit ⁊ diu infirmatꝰ ē.
⁊ oīa bona sua ĩ infirmitate cōsūpsit q̄ ha-
buit. Dũ aũt sanꝰ factꝰ esset ⁊ vna dierum
ligna colligeret vidit a longe deceȝ asinos
oneratos cũ fardellis ⁊ leonē a pte posteri
ori sequētē recto tramite versus Guidonem
eos duxit. Guido intime respexit leoneȝ ⁊
statim mēoriã habuit ꝙ ille leo esset quē de
fouea extraxit. Leo cũ ad eũ venisset cũ pe
de signũ ei fecit vt cũ asinis oneratꝭ ad do-
mũ accederet qḋ ⁊ fecit. Guido asinos se-
cũ domi duxit ⁊ leo seq̄bat̄ q̄usq̄ȝ Guido
ad domũ ꝑuēit. Cum autem asini domũ
ĩtrarēt leo cũ cauda applausũ fec̄ guidoni
⁊ ad siluã cucurrit. Guido p diuersas eccle
sias ꝓclamare fecit si aliq̄s asinos amisissꝫ
Et ñ ē inuētꝰ vnꝰ q̄ cōfiterēt se aliquē pdi-
disse ipe apiēs fardellas diuitias mltas inue
nit de q̄bꝰ ñ modicũ gaudēs diues effectꝰ
ē. Cũ scḋa die guido ad forestaȝ venit ⁊ in-
strumētũ ferreũ vt ligna scinderet nō habe
ret respexit supiꝰ ⁊ vidit symeaȝ quã de fo
uea extraxit que cũ dētibꝰ ⁊ vnguibꝰ tantũ
frãgebat ꝙ guido sine labore asinũ suuȝ o-
nerauit ⁊ domũ ē reuersus. Tertia vero die
guido ad forestã reuertit̄ ⁊ cũ sederet ad p̄-
parandũ instrumentũ vidit serpentē queȝ
d̄ fouea extraxit portãtē lapidem in ore suo
coloratũ triplici colore. ex vna pte erat albꝰ
ex alia niger. ex tertia rubicũdꝰ. Os suum
apuit ⁊ ĩ gremio eiꝰ ꝑmisit cadere ⁊ abscef-
sit. Guido cũ lapide ad vnũ pitũ accessit. q̄
cũ eũ vidisset ⁊ vtutē ipiꝰ cognouisset libēt̄
centũ florenos ꝓ lapide dedisset. guido vero
virtute lapidis multa bona acq̄siuit ⁊ ĩ mi
litiã ē ꝓmotꝰ. qḋ intelligens impator eũ ad
se venire p̄cepit ⁊ lapidē habere voluit pro
pecunijs aut eũ extra regnum mitteret. ait
Guido. Bñe lapidē vendã. sed vnũ dico.
Si nō valorē mihi dederitꝭ ad me redibit.
Qui dedit sibi trecētos florenos. ⁊ tñ gui-
do in archa sua inuenit quē impatori red-
didit. Qui admirãs dixit. Dic mihi vnde
lapidē habuisti. Ille vero a p̄ncipio vsq̄ȝ ad
finē narrauit quō senescalcꝰ in foueã ceci
dit cũ leone symea ⁊ serpēte ⁊ ꝙ ꝓ mercede
vulneratꝰ fuit a senescalco. ⁊ q̄cq̄d a leone
symea ⁊ serpēte recepit. Hoc audiēs impa
tor cōmota sũt oīa viscera eiꝰ ꝯ senescalcũ
⁊ ait ei. Quid ē h̄ qḋ audio d̄ te. Ille nega-
re nō poterat Cui impator O pessime ma
gnã ingratitudinē fecisti guidoni ex q̄ d̄ pi-
culo mortis te liberauit ⁊ hic eũ semiuiuuȝ
reliq̄sti. O miser ecce bestie irrōnales sicut
leo symea ⁊ serpēs mercedē ei reddiderunt
ꝓ bono. tu vero hodie ꝯ bonũ malũ reddidi
sti. ⁊ iō oīa q̄ habes ⁊ dignitatē tuã guidōi
dabis ⁊ te hodie in patibulo suspēdenduȝ
iudico. qḋ audiētes satrape impij eis pla-
cuit iudiciũ. ⁊ guido impiũ regebat ⁊ vitaȝ
in pace finiuit.

¶ Moralisatio

Charissimi. Iste impator ē deꝰ qui
oīa videt. paup iste ē hō q̄ nihil ex
se hȝ Job. j. Nudꝰ egressꝰ sum ex
vtero matris mee. nudꝰ reuertar illuc. De
us paupem istũ ꝓmouit qñ eũ dñm padi-
si cōstituit. ps. Oia subiecisti sub pedibus
eiꝰ ⁊c̄. Fouea in quã cecidit mũdꝰ est q̄ est
plenꝰ foueis. s. ꝑiculꝭ. q2 totꝰ mũdꝰ in mali-

gno posit⁹ ē. In isto mundo cecidit miser
hō in multas foueas. Gen̄. iii. In sudore
vult⁹ tui ꝛc. Leo in eandē foueā cecidit. scꝫ
fili⁹ dei q̄n naturā hūanā assūpsit. ꝛ in mi-
seria magna. xxxiii. annis vixit. ps. Cū ipso
sum in tribulatiōe ꝛc. Iste est leo de quo dr̄
Apoca. v. Vicit leo de tribu iuda ꝛc. Dei-
de symea .i. tua cōsciā cecidit q̄ ad modum
symee lacerat ea que ei displicent. qꝛ sēꝑ cō-
tra peccatū murmurat. Item serpēs ceci-
dit in foueā .s. ꝑlatus vel confessor q̄ cū pec-
catore debet descēdere .i. condolere de eius
peccatis. ii. Ad corinth̄. xi. Quis infirma-
tur ꝛ ego nō infirmor. Itē sicut guido cuꝫ
corda extraxit senescalcū sic fili⁹ dei cū cor-
da passiōis sue nos extraxit de fouea mise-
rie ꝛ de ptāte diaboli. Sed miser hō hoc n̄
obstāte ingrat⁹ efficit deo q̄ciēs cōtra legē
dei peccat. Guido erat vberat⁹ sic hō quā-
do mortaliter peccat q̄ntū in eo est deū ite-
rato crucifigit. Sꝫ leo de⁹ dedit xp̄o inq̄n-
tū hoī decē asinos oneratos .i. oīa ꝑcepta
sub ei⁹ ptāte. antiqua ꝛ noua dispensādo
cū hoīe. ꝛ si illa ꝑcepta feceri⁹ ad eťnas di-
uitias puenem⁹. Guido ligna scindebat.
id ē cōsciā tua stimulat ꝑpetrare ꝑ q̄ corp⁹
ꝛ aīam in die iudicii operiri poteris ꝓpter
que requiē eternā obtinebis. quia si cōtra
consciam agas ad gehennā ignis deduce-
ris. Serpens dedit ei lapidē triplici colo-
re coloratū. Sic ꝑlatus ꝛ cōfessor ꝑ infor-
mationē sacre scripture poterit lapidem .i.
xp̄m obtinere. Ille lapis erat pulcer ꝛ alb⁹
Sic xp̄s speciosꝰ forma ꝑ filiis hoīm. Itē
niger erat ꝑ xp̄i passionē. Rubicūd⁹ ꝑ sā-
guinis effusionē Qui ergo istū lapidē por-
tat ille habet abundantiā sine defectu. nec
illum lapidē debet vendere a seipo. nisi det
tantū p̄ciū q̄ntum xp̄s exigit .s. ꝑ contritiōꝫ
confessionem. ꝛ satisfactionē. Sꝫ ingrati i
patibulo infernali erunt suspēsi. Electi vō
vitā eternā obtinebūt. Qd̄ nobis cōcedat
qui sine fine ꝛc.

De subtili mulier̄ deceptiōe ꝛ decepto-
rum excecatione.

Capitulum. cxx.

Darius regnauit
prudens valde q̄ tres filios habu-
it q̄s multū dilexit. Cū vō mori de-
beret totā hereditatem ꝑmogenito legauit
Scd̄o filio dedit oīa que in tēꝑe suo acq̄si-
uit. Tertio filio .s. iuniori tria iocalia ꝑcio-
sa dedit .s. anulū aureū. mōile ꝛ panū ꝑcio-
sum. Anulus illā v̄tutē habuit ꝙ q̄ ipm in
digito gestabat grām omniū habuit intā-
tū ꝙ quicq̄d ab eis peteret obtineret. Mo-
nile illā virtutem habuit ꝙ q̄ eum in pecto-
re portabat quicq̄d cor suum desiderabat
qd̄ possibile eēt obtineret. Pannus istam
v̄tutē habuit ꝙ q̄cūqꝫ super cū sederet ꝛ in-
tra se cogitaret vbicūqꝫ eē vellet subito ibi
eēt. Ista tria iocalia dedit filio suo iuniori
vt ad studium ꝑgeret ꝛ mater ea custodiret
ꝛ tꝑe oportuno ei daret. Statimqꝫ rex spi-
ritū emisit q̄ honorifice ē sepultus. Duo ꝑ-
mi filii ei⁹ legata occupabāt. Terti⁹ filius
anulū a matre recepit vt ad studiū ꝑgeret.
Cui mater dixit. Fili sciam acq̄re ꝛ caueas
a muliere ne forte anulū ꝑdas. Ionathas
anulū accepit ad studiū accessit ꝛ in sciā ꝓ-
fecit. Post hoc cito quadā die in platea ei
quedā puella occurrebat satis formosa ca-
pt⁹ ei⁹ amore eā secū duxit ꝛ cōtiuo anulo
vtebat̄ grām oīm habuit ꝛ q̄cq̄d voluit ab
eis habere obtinuit. Puella ei⁹ cōcubina
mirabat̄ ꝙ tam laute viueret cū tn̄ pecuni-
am nō haberet. Rationem q̄dam vice cū
letus esset quesiuit dicens ꝙ creatura sb̄ ce-
lo non eēt quam magis diligeret. iō sibi di-
cere deberet. Ille de malicia non ꝑmedita-
t⁹ sibi dixit. v̄tutē anuli eē talem ꝛc. At illa.
Cū singulis diebus cū hominib⁹ cōuersa-
ri soles ꝑdere posses. Iō custodiā tibi euꝫ
fideliter. q̄ tradidit ei anulū. quem cum re-
hrē nō posset fleuit amare. qa vn̄ viueret n̄
habuit. Qui statim ad reginā matrē suā ē
reuersus denucians ei āulū ꝑditum. At il-
la. Fili mi tibi ꝑdixi vt a muliere tibi caue-
as. Ecce iam tibi trado monile qd̄ diligen-
ti⁹ custodias si perdideris honore ꝛ com-
modo ꝑpetuo carebis. Ionathas mōile

recepit ⁊ ad idē studiū ē reuersus. ⁊ ecce cōcubina eiꝰ in porta ciuitatis occurrit ⁊ cū gaudio eū recepit. Ille vt pꝰus eam secū habuit. Monili in pectore vtebat̃ ⁊ q̄cq̄d cogitabat habebat. Et sic pꝰus cōuiuia mlta habuit ⁊ laute vixit cōcubina mirabat̃. q2 nec aurū nec argētū videbat. Cogitabat ꝙ aliud iocale apportatū eēt qd̾ sagacit̾ ab eo īdagauit q̄ ei monile ostēdit ⁊ v̾tutē eiꝰ dixit Que ait sp̄ monile tecū portas. vna hora tantū cogitare posses ꝙ ꝑ annū sufficer3 tibi. Itō trade mihi ad custodiēdū. At ille Timeo ꝙ sicut anulū ꝑdidisti sic ꝑderes monile. ⁊ sic dāpnū maximū incurrerem. Que ait. O dn̄e iam ꝑ anulū custodiendi sciā3 acquisiui valde tibi fidelit̾ ꝓmitto ꝙ sic custodiam monile ꝙ nullus posset auferre a me. Ille credens dictis eiꝰ monile ei tradidit. Postq̄3 oīa cōsumpta fuissent. monile petijt illa sicut pꝰus iurauit ꝙ furtiue ablatū eēt. Qd̾ audiēs ionathas fleuit amare et ait. None sensū ꝑdidi ꝙ post anulū ꝑditū monile tibi tradidi. ꝑrexit ad matrē ⁊ totū ꝓcessū ei nūciauit. Illa nō modicū dolens dixit. O fili carissime q̄re spem posuisti in muliere iam altera vice deceptꝰ es ꝑ eā. ⁊ ab oībꝰ vt stultꝰ reputaris amō sapiētiā addiscas. q2 nihil habeo tibi nisi pannū p̄ciosū quē pat̾ tuꝰ tibi dedit ⁊ si illū ꝑdideris ad me amplꝰ redire non valeas. Ille pannū recepit ⁊ ad studiū ꝑrexit ⁊ cōcubīa eiꝰ vt pꝰus eum gaudent̾ recepit. Qui expādens pānū dixit. Charissima istū pannū3 dedit mihi pater meꝰ ⁊ ambo posuerūt se sup̱ pannū3. Jonathas intra se cogitabat v̾tinā essemꝰ in tāta distātia vbi nullꝰ hoī3 venit. ⁊ sic factū ē. Fuerūt eni in fine mūdi in vna foresta que multū distabat ab hominibus. Illa tristat̾ ⁊ ionathas votū vouit deo celi ꝙ dimitteret eā bestijs ad deuorandū donec redderet anulū ⁊ monile q̄ ꝓmisit facere si posset. Et ad petitiōe3 cōcubine. Jonathas v̾tutē panni dixit. s. q̄cūq3 super eo q̄esceret ⁊ cogitaret vbi esse vellet ibi statī eēt. Deinde ip̄e se supra pannū posuit ⁊ caput eiꝰ in gremio suo collocauit ⁊ dum dormire cepisset ip̄a ꝑtē panni supra qua3 sedebat ad se traxit. At illa cogitabat v̾tinā essem in loco vbi mane fui. qd̾ factū ē. ⁊ Jonathas dormiēs ī foresta māsit. Cū aūt d̾ sōno surrexisset ⁊ pānū ablatū a cōcubīa vidiss3 fleuit amarissime nec sciuit ad quem locū ꝑgere deberet. Surrexit ⁊ signo crucis se muniēs ꝑ q̄ndā viā āmbulauit ꝑ qua3 ad aquā ꝓfūdā venit ꝑ qua3 trāsire oportebat que tā amara ⁊ feruida fuit ꝙ carnes pedū vsq3 ad nuda ossa sepabat. Ille v̾o de h̾ cōtristatꝰ vas de illa aq̄ īpleuit ⁊ secū portauit ⁊ vlteriꝰ veniens cepit esurire. vidēs q̄ndā arborē de fructu eiꝰ comedit ⁊ stati3 factꝰ est leprosus. De fructu illo etiam collegit ⁊ sic portauit. Tūc veniēs ad aliā aquā ꝑ quā trāsiuit q̄ aqua carnes pedū restaurabat vas de ea impleuit ⁊ secū portauit ⁊ vlteriꝰ ꝓcedens cepit esurire. videns q̄ndā arborem de cuiꝰ fructu cepit ⁊ comedit. ⁊ sicut ꝑ p̄mū fructū infectꝰ erat sic ꝑ secūdū fructū a lepra ē mūdatꝰ. De illo fructu etiam attulit ⁊ secū portauit. Dū vero vlterius ambularet vidit qd̾dam castru3 ⁊ duo hoīes ei obuiabāt q̄rentes quis esset. At ille. Medicꝰ ꝑitus sum. Qui dixerūt. Rex istiꝰ regni manet in isto castro ⁊ ē hō leprosus si eū a lepra curare posses multas diuitias tibi daret. At ille. Etiam. Qui adducentes ip̄m ad regē dedit ei d̾ secūdo fructu ⁊ curatꝰ est a lepra. ⁊ de scd̾a aqua ad bibēdū q̄ carnes ei restaurabat. Rex ergo multa donaria ei cōtulit. Jonathas igit̾ inuenit nauē de ciuitate sua ⁊ illuc trāsfretauit. Rumor ꝑ totā ciuitatē exiuit ꝙ magnꝰ medicꝰ aduenisse3 ⁊ cōcubina sua q̄ ei abstulerat iocalia ad mortē infirmata ē mittēs ꝓ medico isto. Jonathas ignotꝰ est ab oībꝰ. sed ip̄e eā cognoscēs dixit ꝙ medicina sua non valeret ei nisi pꝰus confiteret̾ oīa pctā sua ⁊ si aliquē defraudasset ꝙ redderet. Illa vero alta voce cōfitebat̾ quō ionatha3 decepisset de anulo monili ⁊ panno ⁊ quō eū in loco deserto reliquisset bestijs ad deuorandū. Ille h̾ audiēs ait. Dic mihi dn̄a vbi sunt ista tria iocalia. At illa. In archa

mea. ⁊ dedit ei claues arche ⁊ inuenit ea. Jo
nathas ei de fructu illi⁹ arboris a q̄ lepraȝ
recepit ad comedendū dedit ⁊ de aq̄ p̄ma
que carnē de ossib⁹ separauit ad bibendū ei
tribuit. ⁊ cū gustasset ⁊ bibisset statim ē are
facta ⁊ dolores interiores sentiens lacria-
biliter clamauit. Jonathas cū iocalibus
ad matrē suā perexit de cui⁹ aduētu totus
ppl'us gaudebat. Ille v̄o matri a p̄ncipio
vsq; ad finē narrauit quō de⁹ eū a multis
malis piculis liberauit ⁊ p' aliq̄s annos vi
xit ⁊ vitam suam in pace finiuit.

¶ Moralisatio

Carissimi. Iste rex ē dn̄s noster ie
sus xp̄us. Regina mat̄ eccl'ia tres
filij hoīes in mūdo viuētes. Per
p̄mū itelligo diuites ⁊ mūdi potētes q̄bus
de⁹ dat mūdi voluptatē. Per scḋȝ mūdi sa-
piētes q̄ p sapiam mūdanā q̄cq̄d hn̄t acq̄-
rūt. Per terciū filiū bonū xp̄ianuȝ ab et̄no
electū cui dedit de⁹ tria iocalia. s. anulū fi-
dei. monile spe grē vel spei. ⁊ pannū chari-
tatis. Unde q̄cūq; anuluȝ fidei portauerit
grām dei ⁊ hoīs et amorē habere poterit i-
tantū q̄ quicq̄d desiderat obtinebit sic scri-
bit ap'ls. Si habueritis fidē vt granū syna
pis poteritis dicere huic monti transi ⁊ trā
siet. Si v̄o in pectore hoc ē in corde monile
spei habueris cogita qd̄ volueris ⁊ qd̄ iu-
stum ē obtinebis. Unde euangelista dicit.
Petite ⁊ accipietis. querite ⁊ inuenietis. Et
ad Corinth. Spe salui facti sumus. Si ve
ro pannū charitatis habueritis vbicūq; eē
volueritis obtinebitis. Ap'lus ad Corinth.
j. Charitas ñ querit que sua sūt. sed q̄ ihu xp̄i
Et. j. Joh. iiij. De⁹ charitas est. Sed ista
tria iocalia sepi⁹ pdidit hō in studio istius
mūdi p cōcubinā suaȝ. i. carnē. scȝ p carna-
lem cōcupiam. quia caro spiritui aduersa
tur. Concubina traxit pān̄u a ionatha ip-
so dormiēte. Sic caro sepi⁹ charitatem ab
hoīe trahit p peccatū mortale ⁊ eū in pctīs
dormiētē dimittit hoīem ab oī grā ⁊ adiu-
torio dei q̄ȝdiu in pctō iacet. Jonathas ex
citat⁹ a somno fleuit amarissime. Sic tu
postq̄ȝ excitat⁹ fueris a somno pctī ⁊ te in-
ueneris sine grā ⁊ v̄tutib⁹ merito flere po-
teris. Quid ergo ē faciēdū. Surge veloci-
ter p opa mīe ⁊ signa te signaculo scē cru-
cis in pectore ⁊ inuenies viaȝ salutis. Per
ge q̄usq; inueneris aquā p quā caro separ̄
ab ossib⁹. Aqua illa ē cōtritio que tā ama
radȝ esse q̄ dȝ separe carnem. i. carnales d̄
lectatiōes ab ossib⁹. i. pctīs. in quibus deū
offendisti et vas cordis tui de hac aqua d̄-
bes iplere ⁊ q̄ȝdiu in hoc mortali corpore
fueris contritionē in corde habeas. Deinde
vlterius debes pcedere ⁊ fructū arboris co
medere. Ille fruct⁹ est pnia p quaȝ aīa su-
stentat̄ ⁊ corpus denigrat̄ sepi⁹ ad modū
leprosi. Illū fructū debes colligere ⁊ sp te-
cū portare. Cū vlteri⁹ pcessisset venit ad se
cūdā aquā p quā caro erat restaurata. aq̄
ista ē cōfessio q̄ restaurat v̄tutes perditas.
Cū v̄o vlteri⁹ pgeret d̄ fructu scḋe arboris
comedit ⁊ curat⁹ ē. Fruct⁹ ille est fructus
pnie. s. orōnis ieiunij ⁊ elemosyne. De istis
fluuijs ⁊ fructib⁹ debes sp portare tecū vt
si a cāu aliquē regē leprosum inueneris ip
sū cures. Rex iste ē hō p peccatū infectus
q̄ p fructū cōfessiōis ⁊ aquam contritiōis
curari poterit. Duo q̄ sibi in via occurre-
rūt ⁊ ad curandū te ducunt. sūt timor dei et
gehēne. pp̄t q̄ hō declīat a malo ⁊ facit bo-
nū. Naues q̄ ionathā duxerūt ad patriaȝ
sūt diuina p̄cepta q̄ nos ducūt ad gaudia et̄-
na. Sȝ optet nos p̄us videre cōcubinā. s. car
nē spūi ɔ̄riā ⁊ eā in lecto carnal' cōcupīe in-
uenies. Da ei d̄ fructu pnie cū aq̄ cōtritōis
p q̄ duo itumescat. Sȝ eleuet̄ p bonā deuo
tiōeȝ ad recipiēdū iugū pnie. ⁊ sic potis spi
ritū d̄o reddere cū iocalib⁹. i. bōis v̄tutib⁹
ad patriā regni celestis puenire. Ad quaȝ
nos pducat pat̄ ⁊ fili⁹ ⁊ spūssctūs ꝛc.

¶ De glīa mūdi ⁊ luxuria q̄ multos de-
cipit ⁊ ad interitū deducit.

¶ Capitulum. cxxi.

Olim erat quidā
rex q̄ habuit duos milites in vna
ciuitate. vn⁹ erat senex. alter iuue-
nis. Senex erat diues ⁊ pulchram puellaȝ

ꝓpt̃ eiꝰ pulchritudinē vxorē duxit. Iuuēis miles erat pauꝑ ⁊ q̄ndā vetulā locupletē ꝓpt̃ diuitias accepit quā miles nō multū dilexit. Accidit semel ꝙ miles iuuenis ꝑ castrū senis militis ābularet ⁊ vxor senis militis in q̄dā fenestra ī solacio sedebat ⁊ dulciter cātabat. Iuuenis cū eā vidisset captꝰ est in amore eiꝰ ⁊ in aīo cogitabat. Melior eēt cōbinatio int̃ me ⁊ illā iuuenculā q̄ȝ int̃ ipam ⁊ virū suū q̄ est bō senex ⁊ impotens ⁊ ꝙ vxor mea eēt vxor eius. Et ab illo die incepit eā diligere ⁊ clinodia dare. Dn̄a etiā miro mō eum dilexit ⁊ qn̄ potuit eū accessit ⁊ in omībꝰ viribꝰ nitebat̃ si possibile eēt in virū accipe pꝰ mortē viri sui. Erat autē an̄ fenestram castri senis militis arbor fici in qua oī nocte philomena residebat que dulciter cantabat ꝓpter cuiꝰ cātū dn̄a singulis noctibꝰ surrexit ⁊ ad fenestrā ꝑrexit ⁊ ꝑ magnū spaciū ibidē expectabat vt canticū philomene audiret. Cum h̄ ꝑcepisset vir eius ꝙ singul'noctibus surgeret. ait ei. Carissima q̄ d̄ cā d̄ lecto singul'noctibꝰ surgis. Que rn̄dit ꝙ sup arborē fici oī nocte resideret philomena q̄ tā dulcit̃ cātat ꝙ opꝫtet me surgere ⁊ eā audire. Miles h̄ audiēs d̄ mane surrexit ⁊ cū arcu ⁊ sagitta ad arborē fici ꝑrexit philomenā occidit ⁊ cor extraxit ⁊ vxori p̄ntauit. Dn̄a videns cor philomene fleuit amare dicens. O bona philomena fecisti qđ debuisti ego sū cā mortis tue. statim nūciū ad iuuenem militē misit nūciādo ei crudelitatem mariti eo ꝙ philomenā interfecissꝫ. Miles h̄ audiēs cōmota sūt oīa viscera eiꝰ ⁊ ait ī corde suo. O si constaret isti crudeli q̄ntꝰ ē amor int̃ me ⁊ suā vxorem peiꝰ me tractaret. Armauit se duplici armatura ⁊ castrū intrauit ⁊ senē militē occidit. Post h̄ cito morit̃ vxor sua ⁊ pꝰ h̄ cū magno gaudio vxorē senis milit' in matrimoniū duxit ⁊ ambo lōgo tꝑe vixerūt ⁊ in pace vitam finierūt.

Moralisatio

Arissimi. Per istos duos milites intelligere debemꝰ moysen ꝓphetā ⁊ dn̄ȝ nostꝝ ihm xp̄m. Xp̄s erat senex q̄ ab etno iuuēculā despōsauit. i. legē nouā. Moyses erat iuuenis q̄a in tp̄e factꝰ q̄ legē antiquā d̄spōsauit. Arbor in q̄ philomena cātauit ē crux in q̄ xp̄s pepēdit philomena ē eiꝰ hūanitas q̄ dulcit̃ cātabat qn̄ patrē celestē ꝓ gn̄e hūano rogauit. Sȝ iudei nō poterāt pati ꝙ dn̄a surgeret de lecto. i. ꝙ tot surgerēt d̄ lecto pcti ⁊ xp̄m sequebant̃. iō eiꝰ hūanitatē occiderūt ⁊ cor eiꝰ extraxit. i. amorē quē nob̄ ōn̄dit. i. cuilibȝ xp̄iano ōn̄dit vt a pcō q̄escat ⁊ dō fidelit̃ huiat. Moyses vō armauit se duplici armatura ⁊ leonē occidit. i. armauit se cerimonijs ⁊ circūcisiōe. ⁊ nō tm̄ pctā eiꝰ sȝ oim fideliū a pmo pente vsq; ad aduētū xp̄i ipm occiderūt sicut scriptū ē. Ipe pctā nr̄a ī corpe suo tulit. qđ seq̄t postea certe moyses. i. qlibet fidel'hō q̄ desiderat ianuā regni celestis intrare opꝫtet vt legē despōset. Iuxta illud Marc. Qui crediderit ⁊ baptisatꝰ fue. ⁊c.

De adulteris mulieribꝰ ⁊ excecatione quorūdam p̄latorum.

Capitulum. cxxij

Iles quidā perrexit vt vineā suā vindemiaret. vxor āt eiꝰ putās ipm diutiꝰ moraturū amasiū habuit ꝓ q̄ misit vt cito veniret q̄ venit camerā intrauit ⁊ cū ābo ī stratu essent venit miles. s. maritꝰ ramo vinee ī ocl'o ꝑcussꝰ ostiū ꝑcutit ⁊ illa tremebūda apꝑuit pꝰ tn̄ amasiū abscōdit. Miles ergo ītrās oculū doluit ⁊ lectū vt q̄esceret pare iussit Tūc vxor timēs ne amasiū in camera latitantē videre possꝫ marito ait. qđ festias ad lectū dic mihi qđ accidit. Illo vō referēte illa rn̄dit. Dimitte me inq̄t dn̄e vt sanū oculū arte medicinali cōfirmē ne illo forsitan morbo alteꝝ silr amittas. qđ ille sustinens os suū illa q̄i ꝓ medicīa supra mariti oculū sanū apposuit ⁊ māu amasio innuēs ille recessit. Quo fctō dixit vxor marito. mō secura sū ꝙ nullū malū oculo sano eueniet. iā lectū ascēde ⁊ q̄esce.

Moralisatio.

Arissimi. Iste miles est prelatus ecclesie qui habet sanctā ecclīaȝ

custodire ⁊ oues sibi traditas regere. Vx-
or adulterata ē aīa q̄ sepiꝰ ꝑ peccatū diabo
lo adheret. Miles ꝑcutit oculo q̄tiēs platꝰ
muneribꝰ execat. q2 scriptū ē Eccl.xx. Mu
nera excecāt oculos iudicū sic ꝙ necesse ha
beat camerā bone vite ītrare ⁊ oēm auari-
ciā ⁊ cupiditatē a se excutere ꝑ pniam tunc
audact' d3 ostiū cordis sui ꝑcutere tūc vxor
id ē aīa apiet vt glia3 dei recipiat. Sed heu
sepe ꝑ carnales affectiōes ⁊ mūdi blādicias
oculū sanū .s. cordis cū q̄ deberemꝰ deum
cōtēplari obfuscāt ꝑ mūdi vanitates ⁊ car
nis voluptates intantū ꝙ ꝑiculū suiipsiꝰ ⁊
subditoꝝ nō poterit aduertere ⁊ ꝑ pniam
emēdare. Studeat ergo vnusquisq3 sic o-
culos mentis ad deū dirigere. vt potit om-
ne pelamen pcti expellere.

Q2 iuuēcule ꝑ pentes sūt a luxuriosis
coercēde ⁊ volūtati ꝓprie n̄ relinq̄nde.

Capitulū.cxxiij.

MIles quidā erat
qui ꝑegre ꝓficiscēs cōmisit vxore3
socrui sue seruādā .i. matri vxoris
sue. Vxor aūt pꝰ decessū mariti q̄ndā iu-
uenē amauit qd̄ matri indicauit. Illa vō
statim sibi fauēs iuuenē accersiuit q̄bꝰ epu
lantibꝰ miles adueniēs ostiū pulsauit. sta-
tim vxor surgēs amasiū ī lecto abscondit ⁊
pꝰ h̄ ostiū marito apuit. Qui cū ītrauit ꝑ
cepit vt lectꝰ pararet. Lassus nāq3 q̄escere
voluit. Vxor vō turbata qd̄ facer3 cogita
uit. Qd̄ vidēs mat' ait. Ne festies filia lectū
pare donec mōstremꝰ marito tuo linteū
qd̄ fecimꝰ. Mat' erigēs līteū q̄ntū potuit
ꝑ vnū cornu alteꝝ filie ad subleuādū dedit.
Et tā diu linteū extēderūt donec amasiꝰ ē
egressus. ⁊ sic maritus delusus ē ꝑ extēsiō3
lintei. Quo facto ait mat' filie sue. Nunc
extēde linteū sup lectū mariti tui qd̄ mān-
bus tuis ⁊ meis cōtextū ē.

Moralisatio

CArissimi. Iste miles ē q̄lib3 hō q̄
pꝰ baptismū ꝑgit tanq3 ꝑegrinꝰ in
mūdo isto. q2 q̄3diu h̄ sumꝰ ꝑegrini sumꝰ.
ps. Ego ꝑegrinꝰ sū ⁊ filiꝰ matris mee. S3
in illa ꝑegrinatiōe vxor .s. caro sepiꝰ adulte
rat' cū vicijs ⁊ cōcupiscētijs. Miles ad osti
um pulsat q̄ñs recordat' qd̄ ⁊ q̄ntū ꝯ deū
deliq̄t. et iō tenet' pulsare .i. orare. ieiunare.
elemosyna3 dare ⁊ alia bona opa facere. ⁊
sic poterit cameram bone vite intrare ⁊ in
ꝑdictis diuitijs q̄escere. S3 vxor .i. caro sepe
h̄ ꝑcipiēs ꝙ hō pnia3 ꝓponit facere turbat'
q2 n̄ sustinet libēt' ad agēdū pniam stati ma
ter .i. mūdꝰ h̄ ꝑcipiēs erigit linteamē. id ē
mūdi vanitatē i q̄bꝰ tātū hō delectat' ꝙ ꝑi-
culū ꝓpriū n̄ aduertit. qd̄ ē dolendum.

Q2 mulieribꝰ n̄ ē credēdū neq3 archa
na cōmittēda. q̄niā tpe iracūdie n̄ celant.

Capitulū.cxxiiij.

QVidā miles ge
nerosus q̄ndam regē a q̄ feudatꝰ
erat grauit' offēderat misit ad eū mi-
lites vt ꝓ eo intcederēt. vix eni amiciciā sub
h̄ pacto obtinuerūt .s. ꝙ ad curiā eius pede
ster ⁊ equester parit' veniret .i. semi eq̄tans
⁊ semi ambulās. Et ꝙ duceret secū amicu3
fidelissimū ⁊ ioculatorē optimū ⁊ inimicū
ꝑfidissimū. Miles multū cōtristatꝰ cogi-
tare cepit quō hoc implere posset. Quadā
vero nocte cū ꝑegrinū q̄ndā hospicio rece-
pisset clam dixit vxori sue. Scio ꝙ ꝑegrini
ꝓmptam pecuniā secū portāt. volo ergo si
tu suaseris eū interficere ⁊ pecuniā eiꝰ obti
nebimꝰ. At illa. bonū ē ꝯsiliū. Cūctis ergo
dormiētibꝰ circa diluculū surgit miles exci
tans ꝑegrinū ⁊ abire iubet ⁊ vnū de suis vi
tulis in frusta scidit. ponēs eū in sacco. dei-
de vxorē suā excitat dās sibi saccū vt in an-
gulo domus abscōderet dicēs. Tantū ca
put ⁊ crura cū brachijs ī h̄ sacco posui cor
pus aūt ī nrō stabulo sepeliui. His dictis
aliq̄ntulā pecuniā sibi ōndebat ac si illā ꝑe
grino mortuo abstulissz. Cū aūt dies aduel
let vt dn̄o suo se p̄ntaret accipiēs a dextris
canē ⁊ ꝑuū filiū suū in gremio ⁊ vxorem a
sinistris ad castrum ꝑrexit. Cu3 castro do
mini sui appropinquaret dextrum crus su
per dorsum canis sui velut equitans po-
suit alterum gradiendo sicq3 pedester et

eq̃ster castrũ dñi sui itrauit. Quo viso rex cũ astantibꝰ mirabatᷣ. Ait ei iudex. Ubi est amicꝰ tuꝰ fidelissimꝰ. Qui statim euagi uans gladiũ suũ canem grauiter vulnera uit qui cũ clamore ⁊ dolore fugit. Deinde miles eũ reuocat ⁊ canis ad eum venit. Ecce fidelissimũ amicũ meũ. Cui rex. Ueruz dicis. Ubi est ioculator tuꝰ. Cui miles. Ecce ꝑuulus filiꝰ meꝰ. añ me ludit magnũ so laciũ mihi facit. Ait rex. Ubi ẽ maximꝰ ini micꝰ tuꝰ. Qui statiz dedit alapã vxori sue dicens. Quare tu tam impudice respicis dñm meũ regẽ. Illa statim rñdit. O male dicte homicida quare me ꝑcutis. nõne in domo tua ꝓpria lamẽtabile homicidium ꝑpetrasti ⁊ ꝑ modica pecunia ꝑegrinũ oc cidisti. Iterũ miles dedit ei alapam dicẽs. O maledicta cur filiũ tuũ depingere non formidas. Que statim iracũda tota facta est. Uenite ostendã vobis saccum in q̊ oc cisi ꝑegrini caput ⁊ brachia posuit ⁊ stabu lum in q̊ eiꝰ corpꝰ sepeliuit. Cum venissẽt vt experirentᷣ ⁊ locũ eis vxor ostenderet ci to effodientes visis carnibus vitulinis ob stupuerũt. Astutiam militis cognoscẽtes dignis laudibus eum extulerunt. q̃ postea domino suo regi specialis dilectiõis vincu lo ẽ annexus.

¶ Moralisatio

Charissimi. Miles iste q̃ sui regis grãm ꝑdidit est peccator q̃ ad ob tinẽdã grãm dñi sui p̃mittit inter cessores deo. s. dilectos hoĩes quasi consan guineos ⁊ amicos. Ut aũt dño suo satis faciat pedester veniat ⁊ equester. Pede ster. i. terrena ⁊ tpalia quasi delectabilia cõ culcãdo. Equester v̓o toto cordis d̃siderio celestia cõtẽplãdo. Sed caueat q3 a dextris ꝓ amico fidelissimo secum ducat. i. angeluz suũ bonũ vel presbyterꝝ q̃ aĩam suam habz custodire q̃ l3 sepiꝰ gladio suorũ criminuz vulneretᷣ ⁊ offendatᷣ. recurrit tñ fideliter vt amicus qui sua secreta coram familia p̃n cipis ⁊ amicis tenebit. Ioculatorẽ. i. puerꝝ paruũ in gremio est cõsciã que si bñ regu latur multũ delectat. Uxorẽ v̓o a sinistris ꝓ inimico perfidissimo ducat. id est carnis mollicieẽ vel demoniũ qui sua secreta coraz familia p̃ncipis ⁊ amicis. id ẽ coram cũctis angelis atq3 sanctis iminente mortis hora in ꝑditionem sui detegit ⁊ reuelat. Tũc me rito laudabitur miles sapiens ⁊ discretus qui p̃dictas fallacias sic fefellit occulte vi tulũ mactando ⁊ in secreto domus in ãgu lo subterrãdo nec occulte homicidiũ ꝑpe trando. i. corpus ꝓpriũ in cubiculo fla gellãdo aut secreta pectoris conscientia la crimis intensa imuando. nec tñ homicidiũ ꝑpetrando. modum debitum non excedẽ do. sed ieiunijs ⁊ orõnibus ⁊ alijs bonis o peribꝰ sapientᷣ ⁊ in omnibus insistendo ꝑ que tandem domini sui gratiam quam ꝑ diderat rehabebit.

¶ Mulieres non solum pandũt secreta sed ad hoc mentiuntur plura.

¶ Capitulum. cxxv.

Erant duo fra tres q̊rũ vnꝰ laicꝰ alter clericꝰ. La icus sepe audiuerat a fratre suo ꝙ mulieres secretũ alicuiꝰ nõ poteruut oc cultare. Cogitabat experiri hoc cũ vxore si bi dilecta cui dixit vna nocte. Carissima se cretũ habeo tibi pãdere si certꝰ essem ꝙ nul li diceres. q2 si cõtrarium faceres cõfusio ĩ tolerabilis mihi eẽt. At illa. Dñe noli time re vnũ corpus sumꝰ bonũ tuũ ẽ meũ ⁊ ecõ uerso ⁊ etiã malũ silr. Qui ait. Cũ ad p̓ua ta accessissem vt opus nature facerem cor uus nigerrimus a parte posteriori euola bat. de quo sum cõtristatus. Que ait. Le tus esse debes ꝙ a tanta passione es libera tus. Mane v̓o mulier surrexit ad domũ ꝓximi sui iuit ⁊ domine domꝰ dixit. O do mina carissima potero tibi pãdere aliqua secreta. Que ait. Ita secure sicut anie tue. Que dixit. Mirabilis casus accidit mari to meo. nocte ista accessit ad p̓uata vt opꝰ nature faceret ⁊ certe duo corui nigerrimi a parte posteriori euolabant. de quo mul tum doleo. Et illa ad aliam vicinam nar rauit de tribus. Et tertia de quattuor. Et

sic vltra q̄ ille diffamatꝰ ē q̄.lx. corui de eo euolassent. Ille turbatꝰ de rumore. cōuo/cauit ip̄m cui narraret rem gestā quō mu/lierē voluit experiri si sciret secretuꝫ tenere. Post hoc morit̄ vxor eiꝰ ⁊ ille cenobiū in/trauit. lr̄ās didicit tres. Quaꝝ p̄ma ē nig. scđa rubea. tertia candida.

¶ Moralisatio

Carissimi. Iste q̄ maliciā mulieꝝ ꝓbauit pōt dici hō mūdanꝰ q̄ co/namine toto laborat vt bona mū/dana acq̄rat ⁊ cū sepe credit sine offensiōe euadere cadit in mille vt q̄ cadit in supbiā cadit in multos alios defectꝰ cōtra saluteꝫ aīe sue. Et hoc ē coruū nigrū a p̄te posteri/ori exire .i. peccatuꝫ in effectu. ⁊ sic hō diffa/mat̄ ⁊ nō tantū ꝑ vxorē ꝓpriam .s. carnē. sꝫ ꝑ vicinas alias .s. ꝑ q̄nqꝫ sensus. Fac ergo tu sicut ⁊ ille. collige ip̄m .i. oīa p̄terita ⁊ p̄/sentia facta tua ⁊ purga te ꝑ viā cōfessiōis ⁊ tūc poteris cenobiū bone vite intrare ⁊ in tribꝰ lr̄is studere ꝑ qđ studiū acq̄ris brauium etnū. Prima lr̄a est nigra ⁊ est recorda/tio pctōꝝ que tanqꝫ nigra ⁊ grauis sar/cina torquent ⁊ cruciāt quotidie pectus tu/um cū recordatiōe pene infernalis. Scđa lr̄a est rubea ⁊ ē recordatio rosei sanguinis tui creatoris q̄ ē i cruce ꝑ te misero pecca/tore de q̄nqꝫ riuulis suis fusū misericordit̄ ahūdant̄ tribuit. Tertia lr̄a ē cādida ⁊ ē de siderium celestium gaudiorum ⁊ eorum q̄ sequuntur agnum dei in albis q̄cunqꝫ ie/rit si ista tria in corde firmiter nobiscū ha/buerimꝰ sine dubio regnū eternū obtine/bimus. Ad quod ⁊c.

¶ Q᷑ mulieribꝰ in nullo est credenduꝫ ⁊ ꝑsertim de secretis. Exemplū iocale

¶ Capitulū .cxxvi.

Macrobius refert q̄ q̄dam puer romanꝰ noīe Pa/pirꝰ semel cū patre senatū sapien/tū intrauit vbi q̄dam secretū cōsiliū p̄cep/tū erat sub pena capit̄ custodiri. Cū puer eēt reuersus ad domuꝫ mat eiꝰ interroga/uit puerū qđ consules occultari sub pena capitis statuissent. Ait puer. Nō licet te sci/re q̄ñā p̄cipit occultari. Audiēs hoc mat̄ plus incepit p̄cibꝰ ꝓmissis minis ⁊ verberi/bus puerū ad reuelandū secretum iciare. Tādē puer vt satisfaceret matri ⁊ secretuꝫ teneret dixit. Hoc ē cōsiliū. vtꝝ sit melius q̄ vnꝰ vir plures mlieres ducat vel vnā mlir ducat pl'es viros i matrimōiū. q̄ dicto ma/ter alijs feminis romāis secretū h̄ ꝓposuit. Que altera die cū turma magna indelibe/rate venerūt ad senatores petentes potius vnā duobꝰ q̄ꝫ duas feminas vni viro nube/re. Senatores vō pauētes verecūdi serus tā ipudicā insaniā mirabāt̄ qđ nā sibi vellꝫ tāta femiā ⁊ itēpies vt puer eiꝫ p̄digiū et tam inuerecunda postulatio qđ sanaret. Puer papirꝰ h̄ videns dixit senatoribꝰ rem gestaꝫ Qui puerū cōmendantes statuerūt q̄ hic puer sp̄ senatui interesset in cōsilio.

¶ Moralisatio

Carissimi. Iste puer est q̄libet hō purꝰ puritate vite q̄ cū patre .i. p̄/lato intrat cōsiliū sapiētū .i. religio/soꝝ in q̄ tractat̄ salꝰ ⁊ sapīa aīe que ñ oībꝰ exponēda ē. sꝫ sicut decet vnū quēqꝫ b'm sta/tū suū. ⁊ pniam quā a ꝓpo sacerdote rece/pit non dꝫ alijs reuelare. ⁊ multa alia sūt q̄ nō dn̄t recitari. Mat̄ vō est mundꝰ iste q̄ suadet homini religionē dimittere secreta pandere. h̄ē in corde nō retinere sed potius vanitatibꝰ se subicere ⁊ si nō poterit hoīeꝫ sic seducere tūc ꝑ minas .i. tribulationes ⁊ paup̄tates ip̄m intendit seducere. Fac er/go tu sicut puer papirꝰ. mundū decipias per volūtariā paup̄tatē ⁊ ondas ei q̄ due femine .i. diuersa vicia carnalis delectatio/nis potꝰ dn̄t tradi sub custodia rōnis q̄ꝫ q̄ rō suppeditet̄ sub voluptate ⁊ delectatōe momentanea. Sed sine dubio q̄ntū est in corpe potꝰ vult eligere q̄ rō suppeditet̄. sed nullo mō assentire debes sꝫ ecōuerso poti/us. Et sic ꝑ cōseq̄ns puer papirꝰ .i. hō pu/rus poterit ꝑmanere int̄ sapientes ⁊ virtu/tes bonas habere .i. int̄ viros sanctos siue sanctas cōtinue poterit v̄ba salutis audire et vitā eternā obtinere. Quam nobis ⁊c.

¶ De iusticia ⁊ equitate disertissimi iu-
dicis xp̄i p̲ occulta iudicia.

¶ Capitulum.cxxvij

Miles quidaꝫ ti-
rān⁹ erat q̄ p̲ multa tp̄a quēdā
famulū fidelē tenuit ac in oīb⁹ ꝓ-
uidum. Quadā vō die cū ad nūdinas cū
eodeꝫ seruo p̲ nemus trāsiret accidit ꝙ mi-
les triginta marcas argēti in medio nemo-
ris perderet famulo ignorante. Cū pecuni-
am nō inueniret famulū interrogauit si pe-
cuniā inuenisset q̄ statim negauit ⁊ iurare
cepit ꝙ nihil sciret ⁊ verum dixit. Qua non
inuenta statim pedē famuli amputauit ⁊
eo relicto domi p̲rexit. Erat ꝓpe viam qui-
dam heremita q̄ cū fletuꝫ ⁊ clamorē famu-
li audiret velociter ei occurrit. Audiuitq̄ꝫ
cōfessionē ip̄i⁹ ⁊ dū cognosceret eū innocē-
tem ad hospitiū suuꝫ ip̄m in suis humeris
portando misericorditer ꝓcurauit. Dein-
de oratoriū suū intrauit ⁊ dn̄o impropera-
uit ꝙ non esset iustus iudex eo ꝙ illum in-
nocentē hoīem pedem suum p̲dere permi-
sisset. Cūq̄ꝫ diutius orasset ⁊ fleuisset ⁊ dn̄o
quasi p̲ falso iudicio quodammodo impro-
perasset, venit ad eum angelus dicēs. Nū-
quid legisti in psal. De⁹ iudex iust⁹ fortis
⁊ patiēs. At ille. Multotiēs legi illud ⁊ cre-
didi ex toto corde. sed hodie erraui aut ille
miser q̄ pedē suū p̲didit sub velamine con-
fessionis decepit me. Rn̄dit angelus. No-
li loq̄ aduersus dn̄m iniq̄tatē. q̄a oēs vie ei⁹
veritas ⁊ iudicia ei⁹ eq̄tas. Cōmenda me-
morie qd̄ sepi⁹ legisti. Judicia dei abissus
multa. Scias itaq̄ꝫ illū hoīem pedē suum
ꝓ culpa veteri p̲didisse. Nam ante multa
tp̄a cū eodē pede matrē suā p̄cipitauit ma-
liuole de quadā biga. Pro quo facto po-
stea nunq̄ꝫ cōdignā pn̄iam egit. Miles il-
le dn̄s suus volebat dextrarium emere ad
cōgregandū maiores diuitias in detrimē-
tū aīe sue. ⁊ ideo iusto iudicio dei perdidit
pecuniā. Quidam paup̲ fidelis cū vxore
⁊ p̲uulis suis q̄tidie dn̄o supplicabat vt di-
gnaret̄ sibi in necessarijs ꝓuidere q̄ pecu-
niā inuenit ⁊ cōfessori suo obtulit dispensā-
dam. Qui circūquaq̄ꝫ sciscitando veracit̄
illū inuenire n̄ potuit cui⁹ erat. Ergo eidē
paup̲i p̲tem eiusdē pecunie tribuit ꝓpt̄ de-
um. residuā alijs paup̲ib⁹ erogauit. Po-
ne ergo custodiā ori tuo ne dn̄o aliq̄tenus
improperes vt fecisti. Cū ip̄e sit iudex ver⁹
fortis ⁊ patiens.

¶ Moralisatio.

Carissimi. Miles iste pōt dici q̄li-
bet bon⁹ p̄lat⁹ q̄ debꝫ indui arma-
tura dei vt possit stare firmiter ꝯ
insidias diaboli. Famul⁹ fidelis ē subdit⁹
in oīb⁹ p̄lato suo obediēs. Prelatus ille hꝫ
thesaurū. s. aīas ad custodiēduꝫ quas sepe
ex negligentia sua p̲didit. Quid ergo ē fa-
ciendū. Certe dꝫ diligenter q̄ꝫdiu est in vi-
ta inq̄rere salutē aīe. Et si inuenire non po-
terit amputet pedem dexterū subditi. Hoc
est talem rebellē castigare ⁊ euꝫ ab ecclesia
amputare donec cognoscat se d̄liq̄sse. Sꝫ
dic mihi quō. Ecce famul⁹ postq̄ꝫ amisit
pedē incepit clamare. Sic peccator p̲ con-
fessionem clamat vt dicit ꝓpheta. Clama
ne cesses quasi tuba exalta vocē tuā ⁊c. Ad
cui⁹ clamorē heremita .i. discret⁹ confessor
habet eū portare in humeris suis. hoc ē eū
informādo p̄dicādo pn̄iam dando ⁊ ī do-
mum eccl'ie introducēdo p̲ op̲a miscd̄ie. ⁊
habet ꝓ eo intercedere ad dn̄m nō ei ipro-
perādo sed deū intime deprecando vt taleꝫ
conuersum conseruet ⁊ custodiat. Qui a-
liquando cum pede. id est affectione p̲uer-
sa matrem suā id ē eccl'iam p̄cipitauit q̄n-
tum in eo fuit q̄n dīna p̄cepta nō custodi-
uit. Angel⁹ q̄ heremitam informauit ē cō-
scientia pura non ficta cuiuslibet p̄relati ⁊
confessoris qui eos ligat ⁊ ducit vt ad cla-
morē peccatoris cito occurrāt ⁊ ī domū
dei cito introducant. Pauper qui pecuni-
am inuenit est xp̄s qui aīam sepe custodit
ne labat̄ in infernū donec peccator per pe-
nitentiaꝫ resurgat ⁊ sic animam mūdam
xp̄o recipiat. q2 sine eo nullū bonum opus
possum⁹ facere. Pone ergo tu pctōr custo-
diā ori tuo ne aliq̄d ꝯ deuꝫ dicere p̄sumas

Deus enim est iust⁹ iudex ꝛ fortis ꝛ patiẽs. Ideo nõ dicas quare fecit me ꝛ post hoc dimisit me cadere. Uel alio mõ pt reduci. Iste vero miles põt dici pimus parẽs adam cui de⁹ dedit ifinita bona qa eũ ɔstituit dñm oim creaturaꝝ. ps. Oia subiecisti sub pedibus eius ⁊c. Famulus fidelis est rõ que in eo dñatur q̄ʒdiu in puritate vite remanserit thesaurũ padisi quẽ de⁹ ei cõmisit p se ꝛ he redib⁹ habet. Sed adam volẽs plura acq̄rere qñ appetebat vt alter deus eẽt statim thesaurũ padisi pdidit. ꝛ tũc pedẽ dextruʒ famuli ãputauit. qꝛ seduct⁹ .s. p euaʒ p sensualitatem nõ p rõnem pceptũ diuinũ vili pẽdit. sed oleũ miscdie clamando petijt in valle hui⁹ mũdi qñ in sudore suo panem acq̄siuit. Cui⁹ miseriam videns dei fili⁹ de celo descẽdit ꝛ eum p pprĩũ sanguinẽ redemit ꝛ in domũ dei duxit qñ inferuũ spoliauit. Ipse pctã nostra in corpe suo portauit qñ p nobis miseris mortu⁹ est. Paup q̄ inuenit thesaurũ est xp̄s q̄ padisum obtinuit nõ p se sed p oib⁹ qui eum diligunt. Heremita deũ depcatus est sic xp̄s in passiõe p carnem incepit timere qñ dixit. Si possibile est transeat a me calix iste. ꝛ rogauit pro genere humano. Studeamus igitur ⁊c.

De iniuste aliena bona occupantibus grauis erit in extremis disceptatio.

Capitulum. cxxviij.

Aximianus regnauit in cui⁹ impio erant duo milites quoꝝ vn⁹ erat iust⁹ ꝛ timẽs deũ. alter vero cupid⁹ ꝛ diues q̄ magis studuit mũdo placere q̄ʒ deo. Miles iustus quãdã terraʒ annexã terre cupidi habebat quã cupid⁹ toto conamie desiderabat habere. Sepi⁹ ad militẽ iustũ prexit ꝛ ei aurũ ꝛ argentũ obtulit q̄ntũ volebat si terrã illã ei venderet. Ille vero sp renuit sic q tristis recessit. sed cogitabat quõ eũ decipet Accidit q iust⁹ moreret. qd audiens cupid⁹ cartã noie defuncti scribi fecerat quõ defunct⁹ in vita sua p quandam summam pecunie ei terram quam desiderabat vendidit. Quo facto tres homines precio cõduxit. vt ei phiberent testimoniũ. Cum q̄bus ad defunctũ accessit ꝛ sigilluʒ ei⁹ inuenit in camera vbi defunct⁹ iacuit. oẽs expulit exceptis suis testibus. Deinde corã testib⁹ sigillum in manu defuncti posuit ꝛ pollicẽ sup sigillũ ita q cũ pollice mortui cartaʒ suã signauit dicens. Ecce estis testes hui⁹ rei. Qui dixerũt. Sum⁹. Et sic ille miles terram illaʒ vt suam occupauit. Cui fili⁹ defuncti dixit Quare terram meã occupas. Qui rñdit pater tu⁹ mihi eã vendidit. Cui ille. Pluries ad patrẽ meũ venisti ꝛ pecuñã obtulisti p terra sed pat me⁹ nũq̄ʒ voluit eã vendere Uenerũt parit ad iudicẽ. Miles cupidus de emptõne cartã sigillatã sigillo defuncti oñdit ꝛ testes adduxit q̄ huic testimoniuʒ phibuerũt. Cui fili⁹ defuncti dixit. Scio q hoc ẽ sigillũ patris mei. sed scio q nunq̄ʒ tibi vendidit. quõ sigillũ habuisti ignoro q̄re tibi testimoniũ de hoc phibeas. Iudex vero istos tres ab inuicem separi fecit ꝛ militẽ similiter ꝛ seniorẽ fecit adduci querens ab eo si orõnẽ dñicam sciret et fecit eũ corã eo a principio vsq̄ʒ ad finem dicere q̄ eam bene sciuit. Et illũ fecit poni locũ seorsum. Deinde iussit secundũ adduci ꝛ ait ei. Charissime añ te socius tu⁹ erat hic q̄ mihi dixit. ita verũ sicut pater noster. ideo nisi tu dicas mihi veritatẽ quã a te quesiero in patibulo te suspendi faciam. Ille cogitauit. socius me⁹ totũ narrauit quõ miles polliceʒ defuncti accepit ꝛ ei⁹ sigillum ꝛ cartam suam sigillauit. nisi veritatẽ dixero ero filius mortis. Qui oĩa p ordinẽ narrauit. Cuʒ hoc audisset iudex fecit eum seorsum poni ꝛ tertiũ adduci. Cui ait. Carissime soci⁹ vester pm⁹ dixit mihi ita verũ sicut pater noster. ꝛ secundus etiã. Ideo nisi tu mihi veritatem dixeris morte turpissima morieris. Ille cogitauit. Socij mei oĩa secreta militis narrauerũt. ideo bonũ est vt veritatem dicam. Qui de verbo ad verbuʒ iudici narrauit quõ hoc factũ fuit Quem iudex seorsum poni fecit. Et vocauit militem quem

torvo vultu respexit dicēs. O maledicte cū
piditas tua excecauit te. dic mihi quō miles
defunct⁹ terrā quā occupas tibi vendidit.
Ille vō ignorās de ɔfessione testiū allega
uit q̄ iuste occuparet. Cui rex. Maledicte
testes ꝑhibēt testimoniū ɔ̄ te quō p⁹ mortē
ei⁹ pollicē accepisti ⁊ sigillū ei⁹ ⁊ cartā tuā
sigillasti. Qd̄ audiēs miles ad terrā cecidit
⁊ miscdiam petiuit. Ait ei rex. Miscdiam
quā meruisti obtinebis. ⁊ fecit testes trahi
p caudas equoꝝ vsq̄ ad patibulū ⁊ ibi su
spendi silr ⁊ militem. Satrape regni iudi-
ciū ⁊ sapiam regis laudabāt q̄ tam sapiēt
veritatē inuestigasset ⁊ oīa que miles habe
bat dedit filio defuncti militis. Qui grās
regi egit ⁊ hereditatē sibi restituit.

Moralisatio

Carissimi. Per istos duos mili-
tes itelligūt diabol⁹ ⁊ p̄m⁹ parēs
Fili⁹ ei⁹ erat totū gen⁹ hūanū ab
eo ꝓpagatū. Hereditas ē padisus quem
de⁹ sibi dedit. Hoc vidēs miles cupid⁹ .s.
diabol⁹ accessit ad eū suggerēdo ⁊ tēptan-
do vt padisū p peccatū amitteret. Ille vō
q̄diu remansit ī vita .s. in puritate vite he-
reditatē .s. padisū occupauit. Sed eo mor-
tuo p peccatū qd̄ cōmisit ɔ̄ diuinū p̄ceptū
pdidit ⁊ totū gen⁹ humanū post eū. Sed
p̄mo ē querēdū quō pdidit. Dico carta e-
rat scripta qn̄ eua cōsensū p̄buit vt de lig-
no vite ɔ̄ diuinū p̄ceptū comederet. Erat
enim sigillata qn̄ adam q̄ erat caput rōnis
⁊ cui dabat̄ specialr preceptum. comedit ⁊
vxori magis adhesit q̄ deo. Sigillū vt sci-
tis impmit suā impssionē in cera. Sic de⁹
impssit suā imaginē in adam ⁊ eum mūdi
dn̄m cōstituit. Vn̄ ps. Oīa subiecisti sub
pedib⁹ ei⁹ oues ⁊ boues ⁊c. Illā impssiōē
id ē imaginē dedit diabolo qn̄ ei obediuit.
⁊ hoc cū pollice postq̄ defunct⁹ erat. Pol
lex ei claudit totā manū. pollice amisso ma
nus vires amittit. Per pollicē vō debem⁹
intelligere rōnem quā de⁹ hoī dedit vt bo
nū eligat ⁊ malū respuat. Vnde q̄diu hō
rōne regit̄ ⁊ rō in eo dn̄at̄ tamdiu poterit
hō seipm ⁊ alios regere. Sed q̄ caret rōne
caret vtute ⁊ fortitudine spūali. Adam vō
p̄m⁹ parēs habebat sciam a deo infusā vl-
tra oēs creaturas ita q̄ oēs creatē an̄ pec-
catū ei obediebāt. Hoc nō obstante scient̄
cū pollice rōnis adhesit diabolo cū diabo-
lus ei dixerat Non moriemini. sed si come
deritis eritis sicut dii scientes bonū ⁊ malū
Diabolus cū vidisset eum sic seductum ⁊
hereditate celesti p̄uatū volebat filiū scz to
tū gen⁹ humanū excludere. Sed hō si cau
tus fuerit dz ad regē celestē accedere vt pa-
triarche ⁊ ꝓphete fecerūt. q̄ clamauerūt ad
deū p remedio. O dn̄e de⁹ emanuel rex et
legifer noster expectatio gentiū ⁊ saluator
earū veni ad saluādū nos dn̄e de⁹ noster.
Sz diabol⁹ pducit secū tres testes .s. supbi
am vite cōcupiam carnis ⁊ concupiam o-
culoꝝ. Cōtra q̄s optet pcedere prudenter.
Primū testē debem⁹ examiare si sciat pat̄
noster ⁊c. siue orōnem dn̄icam hoc est. si a-
liqd fecerat ꝑpter qd̄ peccatū supbie con-
tra eū testimoniū phibeat humiliet se in oī
bus vbo ⁊ ope ita vere sicut ē orō dn̄ica et
regē celestē placabit exēplo xp̄i q̄ erat patri
obediens vsq̄ ad mortē. Si vō hō timeat
scdm testē .s. cōcupiam oculoꝝ .s. mūdū in
q̄ tantū delectat̄ pure cōfiteat̄ vt fecit secū-
dus ⁊ piculū poterit euadere. Si vō hō ti-
meat tertiū testē. scz cōcupiam carnis deo
satisfaciat p carnis macerationē .i. p verā
satisfactiōē vt fecit terti⁹ testis q̄ oīa reco-
gnouit. Vn̄ ipe cū duob⁹ socijs suis in pa
tibulo suspendit. De quo loqt̄ Job. Su-
spendium elegit anima mea .id ē suspendi-
um pnie. Et si sic fecerimus vitā etnā obti-
nebimus. Ad quam ⁊c.

De amicicie vere ꝓbatione.

Capitulū .cxix.

Rex quidā habu
it tantū vnicū filiū quē multū di-
lexit. Qui fili⁹ a patre lniam acce
pit vt mūdū visitaret ⁊ amicos sibi acq̄re-
ret q̄ p septē ānos vagabat̄ ī mūdo. ⁊ post
hec ad patrē rediit. Pat̄ gaudent̄ eū rece-
pit ⁊ ab eo quesiuit qt amicos acq̄siuisset.

Ait filius. Tres. Primū amicum plusq̃ȝ
meipm diligo. Secundū tantū sicut meip
suȝ. Et tertiū paruȝ aut nihil. Cui pat. Bo
num est eos pbare ꝛ temptare anteqũȝ indi
geas de eis. Porcum occide ꝛ in sacco po
ne ꝛ in domum amici quē plus diligis q̃ȝ
te pge nocte ꝛ dic ei q a cāu hoiem occidi
sti ꝛ si inuentum fuerit corpus ego morte
turpissima ero cōdēnat⁹. Rogo mō sicut
te semp plus q̃ȝ meipm dilexi. succurre mi
hi in hac maxima necessitate. Qđ factū ē.
Ait ille r̄ndit sicut euȝ occidisti necesse est vt
pnie subiaceas. si corp⁹ eēt inuentum for
te in patibuluȝ eris suspensus. Uerūtñ q̃a
amic⁹ me⁹ fuisti. iō tecum pgā ad patibu
lum. ꝛ postq̃ȝ mortu⁹ fueris tres vel quat
tuor vlnas pānū tibi dabo ad corpus tuuȝ
inuoluenduȝ. Ille hoc audiēs ad secūduȝ
amicū accessit ꝛ illuȝ vt pmuȝ pbauit. Il
le sicut pmus renuit dicēs. Credis me fa
tuū q ī tali piculo me ponere vellē. Ueruȝ
tñ. q: amic⁹ me⁹ fuisti. iō ad patibulū tecū
pgā ꝛ in via te cōsolabor q̃ntuȝ potero. Il
le ad tertiuȝ amicuȝ accessit ꝛ eum pbauit
dicēs. Uerecūdor tibi loq̃ q̃a nūq̃ȝ p te ali
q̃d feci ꝛ a cāu hoīeȝ iterfeci ꝛc. Ait ille. Li
bent̄ hoc faciā ꝛ mihi culpā imponā ꝛ pa
tibuluȝ si necesse fuerit p te ascēdā. Hūc ex
ptum est meliorem amicuȝ suuȝ fuisse.

Moralisatio

Carissimi. Rex iste ē de⁹ oipotēs.
Fili⁹ vnic⁹ ē q̃libet bon⁹ xpian⁹
q̃ p duodecim ānos. i. toto tpe vi
te sue habet in mundo cōuersari ꝛ tres a
micos querere. Prim⁹ est mund⁹ quem
pl⁹ diligit q̃ȝ seipm pbatur hoc pp̄ter mū
duȝ hō se ponit in piculo mortis mō ī ma
ri mō in terra vitā sepe amittēdo vt tpalia
bona possit habere. ergo pl⁹ diligit mūduȝ
q̃ȝ seipm. Et si euȝ tpe necessitatis pbaueris
sine dubio tibi deficiet. imo de oib⁹ bonis
tuis si tibi dederit duas vlnas vel tres de
pāno ad inuoluēduȝ corp⁹ tuuȝ multuȝ ē.
Secund⁹ amic⁹ quē tantuȝ diligis sicut te
ipm est vxor tua ꝛ filij tui ꝛ filie. hñ ad sepul
crum in morte tecuȝ plorādo pergunt. Et
cuȝ vxor ad domuȝ redierit īfra paucos di
es dolor recedit ꝛ aliū incipit amare. Ter
ti⁹ amic⁹ p q̃ paꝝ fecisti est q̃ pauca bona
pei⁹ amore sum⁹ opati imo multa mala
q̃ tpe mortis amic⁹ ē si cōtriti ꝛ cōfessi fue
rim⁹ imo p nobis mortē in cruce sustinuit.

Q: vir sapiēs plus valet viro forti.

Capitulū. cxxx

Erat quidaȝ rex
qui paupem q̄ndam ad magnas
diuitias pmouit eiq̃ȝ vnū castrū
ad custodiendū cōmisit. Ille sic sublimat⁹
supb⁹ fact⁹ est valde cū inimicis regis cōsi
liū habuit ꝛ ipoꝝ pditor fact⁹ castrum ip
sis apuit. Rex vō de hoc multū cōtristat⁹
cōsiliū habuit quō castrū rehaberet. Dic
tū ē ei q ñ possȝ castrū rehabere nisi tria ha
beret. s. fortitudinē. sapiaȝ ꝛ dilectionē vna
cū diuitijs. Unde in regno suo fuerūt tres
milites quoꝝ vn⁹ ceteris fortior. secūdus
sapientior. terti⁹ regem multū dilexit. Isti
milites sūt missi cū exercitib⁹ vt castrū inua
derēt. Prim⁹ miles fortis cū exercitu grā
di pcessit p quandam forestaȝ in qua erāt
inimici regis ꝛ incepit viriliꝛ cōtra eos pu
gnare sed subito quedā sagitta exijt de ba
lista ꝛ eū i inguine pcussit ꝛ mortu⁹ ē. Mi
les sapiēs post eū forestā intrauit ꝛ incepit
allegare iura. sic volēs eos allicere ad resti
tutiōeȝ castri interiȝ venit sagitta q̃ pcussit
eū int̄ pulmonē ꝛ stomachū ꝛ mortu⁹ est.
Hec terti⁹ miles vidēs forestā intrauit ꝛ i
cepit dulcia vba pferre ꝛ ornate loq̃ intātū
q illū libent̄ audiebāt ꝛ trāsire pmittebant.
Uerūtñ tātum cum ill' fecit q introitū ha
buit in castrū. Et sic int̄ eos cōuersabat̄ q
oēs exn̄tes in castro sūt cū eo cōfederati. ꝛ
sic castrū p lege acq̄siuit ꝛ suū vexillū in sū
mitate ordinauit. Cum rex haudisset q tā
prudent̄ castrū acq̄siuisset illū ad magnas
diuitias pmouit.

Moralisatio

Carissimi. Iste rex ē dn̄s noster ie
sus xps que illum paupere. i. scȝ
Adam pmū parentem ad magnas

diuitias pmouit qn̄ eū senescalcū3 padisi cōstituit. s3 ille p peccatū pdidit. Vn̄ i toto regno mūdi pauci erant inuēti q̄ castrū p/dictū .i. padisū poterāt obtīere. Vocati sūt tres milites p q̄s intelligo tria gn̄a hoīm. Per pmū mūdi potentes q̄ credūt p pote/tiam ⁊ fortitudinem mūdanā padisum acq̄rere. Et licet sint ad baptī. venit tn̄ subito sagitta supbie ⁊ ipos spūalr̄ interficit. Per scdm militē mūdi sapientes intelligere de/bemus q̄ incipiūt iura allegare. vt sunt iu/dices eccl'iastici. aduocati ⁊ iudices tpales q̄ credūt p sapiam suam padisu3 acq̄rere. Et dū incipiūt bn̄ viuere. venit sagita auaricie .i. bursa plena pecunie. ⁊ sic pcutit eos ⁊ spūalr̄ inficiunt. Per tertiū militē q̄ dulciter sine tumultu loquebat xp̄ianū simplicem totalr̄ in deo cor hn̄tem poterim⁹ itel/ligere q̄ non cōfidit in pompa hūana. nec ī eius sapia. sed solūmō in deo. Iuxta illud psal. Beatus homo q̄ sperat in dn̄o. Certe talis castrum padisi poterit acq̄rere. Qđ nobis ⁊c.

¶ De diuitibus quib⁹ datur . ⁊ paupib⁹ q̄b⁹ id qđ hn̄t abstrahit quō de⁹ eos etna/lit remūerat ppt celestē patriā.

¶ Capitulū .cxxi.

Rex quidā fecit pclamari q̄ oēs indifferenter ad eū venirēt ⁊ q̄cq̄d ab eo peter3 ob/tineret. Nobiles ⁊ diuites aliq̄ ducatū. ali/q̄ comitatū. aliq̄ militiā. aliq̄ aurū ⁊ argentū petierūt ⁊ obtinuerūt. Deīde paupes ⁊ simplices venerūt ad regē eū petētes. Quib⁹ ait rex. Tarde venistis q̄ñ vos nobiles ⁊ pncipes venerunt ⁊ oīa q̄ habui eis dedi q̄ tristes de rn̄sione fuerūt. Rex vō pietate mot⁹ ait. Carissimi tantū eis tpalia dedi s3 dn̄ium retinui. q2 h null⁹ petiuit. ego do vo/bis hoc vt sitis dn̄i eo2 ⁊ iudices. Diuites h audiētes cōtristati sūt ⁊ venerūt ad regē dicētes. Dn̄e ɔfusi sum⁹ q̄ paupes ⁊ huos nr̄os cōstituisti iudices ⁊ dn̄os nr̄os. meli/us est nos mori q̄3 sic huiuti subiiciamur. Ait rex. Carissimi n̄ facio vob iniuriā q̄cq̄d a me petiuistis vobis dedi in tantū q̄ nihil mihi retinui nisi dn̄iu3 qđ dedi eis. S3 do vobis cōsiliū q̄libet vestrū satis h3 ad viuēdū. det ergo q̄lib3 vestz ptē de diuitiis pauperibus p quā poterūt honeste viuere. ⁊ e/go dn̄ium ab eis recipiam ⁊ apud me manebit. ⁊ sic eritis liberati a seruitute magna qđ ⁊ factum est.

¶ Moralisatio

Carissimi. Rex iste ē de⁹ diues su/per oīa. Preco pclamās ē pdica/tor q̄ dicit. petite ⁊ accipietis q̄rite ⁊ inuenietis. Diuites ⁊ mūdi potētes cū illū clamorem audierūt statim cū oī labore castra ciuitates aurū ⁊ argentū petierūt et obtinuerūt. S3 xp̄s tantū de mūdanis de/dit eis q̄ nihil retinuit. Mat. viij. Vulpes foueas hn̄t ⁊ volucres celi nidos. fili⁹ aūt hoīs nō h3 vbi caput suū reclinet. Deinde paupes venerūt ⁊ nihil habuit eis dare nisi dn̄iu3. ⁊ sic eos constituit dn̄os ⁊ iudices diuitū. Iuxta illud math. Vos q̄ reliq̄stis oīa ⁊ secuti estis me. sedebitis sup sedes duodecim iudicātes .xij. trib⁹ isrl'. Et illđ math. v. Bti paupes spū. q̄niā3 ipo2 ⁊c. Diuites h videntes dn̄ū mliū dolere q̄ paupes q̄ serui eo2 fuerūt in h mūdo. dn̄i esse iudices ⁊ dn̄i eo2 in celo. Si ergo desideratis cū eis regnare faciatis sicut fecerūt illi. q̄libet det elemosinā q̄ntū pōt paupib⁹ vt poterūt viuere ⁊ sine dubio cū eis poteris in etnū re/gnare.

¶ De inuidis q̄ bonos p malā vi/tam inficiūt. ¶ Capi. cxxij.

Ciuitas quedam erat in q̄ q̄ttuor phisici fuerūt i medicina piti. Iunior alios tres ī scientia excellebat intātu3 q̄ oēs infirmos ad eū venietes saluauit. Qđ alij iuidētes mo/ti sūt ɔ eū ⁊ int̄ se dixerūt. Quō poterimus istū extinguere. ecce tot⁹ mūd⁹ ad eū currit ⁊ nihil poterim⁹ ppt eū lucrari. Ait vn⁹ d trib⁹. Ad tres leucas oī hebdomada visi/tat ducē. ⁊ die crastia ad eū accedet. ego stabo extra ciuitatē ad vnā leucā. tu vō ad se/cūdā. ⁊ ali⁹ ad terciā. Cū vō in fine pme leu

ce venerit ei obuiabo ⁊ signo crucis me sig nabo. ⁊ qlibet vestrũ sic sibi faciet. Ille võ cãm crucis qret. dicem⁹. Lepros⁹ fact⁹ es ⁊ ex timore lepram incurret. qa dicit ypo/ cras. Nõ timẽs leprã ex tiore eã icurrit. Et cũ leprosus fuerit null⁹ ad eũ accedet qd̃ ⁊ factũ ẽ.

Moralisatio

Carissimi. Per istos tres medicos q̃ q̃rtũ inficiebãt. debem⁹ itellige re tria vicia q̃ in isto mũdo regnãt scz supbia vite. cõcupĩa carnis ⁊ cõcupĩa oculoꝝ. vel signãt diabolũ mũdũ ⁊ carnez Isti sũt medici reproboꝝ q̃ faciũt corpus in delicijs viuere. aĩam in inferno regnare Medic⁹ subtilis ẽ quilibet bon⁹ xpianus sicut sũt plati ⁊ confessores q̃ hñt nos spũa liter curare. v̾tutes inserere ⁊ vicia extirpa re. Sed heu pch dolor sepe p illa tria vicia medic⁹ spũalis ẽ infect⁹ intãtũ q nõ est di/ gn⁹ gradũ in ecclia tenere sed extra. vt sũt symoniaci ⁊ alij q̃ sũt diuersis vicijs irreti/ ti. Carissimi. si voluerim⁹ ab istis vicijs ca uere extra viam ambulemus p opera mie Et sic poterim⁹ ad regnũ peruenire. Qd̃ nobis ⁊c.

De spũali amicicia. Ca. cxxvi.

Erat quidaz rex q̃ duos leporarios habuit q̃ q̃i cõ tinue ad inuicez erant ligati ⁊ q̃z/ diu inuicẽ ligabant̃ mutuo se dilexerũt. sz ipis solut̃ qlibet aliũ voluit deuorare. Rex võ hoc vidẽs multũ dolebat. q2 q̃n ludere cũ eis volebat ⁊ venari ipis solutis pugna bãt ⁊ ludo nõ itẽdebãt. Rex cõsiliũ q̃rebat sup hoc. Cui dictũ ẽ q lup⁹ fortis ⁊ crudel' adduci deberet ⁊ vn⁹ de canibus ꝯ eũ pug nare pmitteret. q̃n hic canis fere fuerit de/ uictus. aliũ canẽ cõtra eũ admitteret cũ p̃/ mus canis videret se auxiliatũ. semp p⁹ h adinuicẽ mutuo se diligerẽt. qd̃ ⁊ factũ ẽ. ⁊ lupo quasi deuincẽte canẽ pmũ ⁊ pmo ca/ ne deficiente ali⁹ eũ defendit ⁊ lupuz occi/ dit. Ab illo tpe tã ligati q̃z soluti canes mu tuo se dilexerũt.

Moralisatio

Carissimi. Iste rex ẽ dñs noster ie sus xps. Duo canes adinuicẽ li/ gati sũt corp⁹ ⁊ aĩa in baptismo li gati q̃zdiu võ sic stant ligati mutuo se dili/ gũt. sed si soluant̃ p pecatũ mortale statim vn⁹ ꝯ aliũ ẽ. vt dicit apl's. Caro cõcupiscit aduersus spũm ⁊ ecõuerso. Quid ergo ẽ faciendum. Certe vt caro subijciat̃ pnie. ⁊ ꝯ lupũ. i. diabolũ se opponet. ⁊ tũc aĩa cõfor tabit. ⁊ cũ carne pugnabit viril'r. ⁊ p⁹ h erit amor in oi psperitate ⁊ aduersitate. ⁊ pariẽ ambo diligent a dño. ppt̃ c⁹ dilectiõz vitaz eternam obtinebunt.

De innocẽti morte xpi. Ca. cxxvii.

Narrat seneca q lex aliqñ erat q qlibet miles in ar/ mis suis sepeliri deberz. Et qui su per hoc defũctũ armis spoliaret morte mo reret̃. Accidit casus q q̃dã ciuitas obsessa erat a q̃dã rege tyrãno. q̃ i circũitu ciuitat̃ isidias ponebat ⁊ ipl'm q̃si sine nũero occi/ dit intãtũ q erat i piculo ciues pdẽdi ⁊ ml't/ tũ timebãt. q2 resistere ñ poterãt Dũ aũt sic in piculo starẽt. q̃dã miles fortis nobilis ⁊ strẽnu⁹ itrauit ciuitatẽ ⁊ ciuib⁹ multũ cõ/ patiebat̃. Ciues võ accesserũt ad eũ dicen/ tes. Dñe adiuua nos. At ille. Charissimi. isto piculo liberari non poteritis. nisi p ma nũ validã. Ego võ vt videtis in armis nõ sum. iõ nõ possũ pugnare. Vn⁹ de ciuib⁹ dixit. Dñe infra paucos dies in hoc sepul cro q̃daz miles sepult⁹ ẽ in optimis armis arma ei⁹ accipe ⁊ ciuitatẽ nrãm de inimi cis libera. Miles armis a mortuo receptĩs inimicis certamẽ dedit ⁊ victoriã obtinuit. ⁊ sic ciuitatẽ liberauit ⁊ arma recepta repo suit. Emuli inuidia moti q tã gliosũ bellum fecit eũ apd̃ iudicẽ accusauerũt q ꝯ legem egisset. eo q defũctũ armis spoliauit. Qui rñdit. Dñe de duob⁹ malis mai⁹ malum est vitandum. ⁊ q̃a ciuitatẽ tueri non potu issem ab inimicis nisi habuissem arma. iõ ea accepi ⁊ reposui. Itẽ fur vl' pdo spoliat ea intẽtiõe vt ñ restituat. s; ego ppt̃ bonuz cõe arma accepi ⁊ restitui. iõ poti⁹ deberẽ

p̄mtari q̄ꝫ accuſari. Jtē in ciuitate aliqua
ſi domꝰ accēdit. nōne meliꝰ eſt vt domus
illa ſine dilatōe totalr̄ deſtruat̄ anteq̄ꝫ cete-
re domꝰ incēdant̄ ⁊ ciuitas tota deſtruat̄.
Sic i ꝓpoſito. Nōne meliꝰ eſt ꝙ oēs ꝯſua
ui accipiēdo arma q̄ꝫ nō accipiendo nō d̄
fendiſſem. Si ei ea nō accepiſſē oēs eſſent
interēpti. Emuli v̄o dixerūt Reꝰ eſt mortis
Judex v̄o ad petitiōꝫ eoꝝ ꝯ̄ eū ſnīaꝫ dedit
vt occideret̄. Et ſic factū eſt. De cuiꝰ morte
factꝰ eſt planctꝰ magnus in ciuitate.

Moraliſatio.

Cariſſimi. ciuitas iſta obſeſſa erat
mundꝰ iſte a diabolo magno tp̄e
Et quotq̄t tūc i mūdo erāt fuerūt
in ꝑiculo ꝑdendi. q2 oēs in infernū deſcēde
rūt. Mūdꝰ iſte erat circūuallatus vicijs ⁊
cōcupiſcētijs. Miles fortis q̄ arma nō ha-
buit eſt dn̄s noſter ieſus xp̄us. vn̄ ps. Dn̄s
fortis ⁊ potēs ⁊c̄. Qui vidēs mūdū in ꝑicu
lo ⁊ totū genꝰ humanū in ꝑditōe. perexit ad
ſepulcrū .i. vterū beate v̄ginis. ⁊ ibi inuenit
arma p̄mi p̄entis .i. hūanitatē aſſumpſit et
cōtra diabolū pugnauit victoriā obtinuit
⁊ nos a morte lib̄auit. Emuli ſūt iudei hoc
vidētes illū apud pilatū accuſabant dicen
tes. Ne forte veniāt romani ⁊ tollāt noſtrū
locū ⁊ gentē ⁊c̄. Miles dicebat. Meliꝰ eſt
vt vna domꝰ deſtruat̄ q̄ꝫ tota ciuitas. Ecō
tra cayphas dicebat. Expedit vt vnꝰ mori
at̄ ⁊ nō tota gens. Jdeo pilatꝰ eū morti tra
didit. De cuiꝰ morte petre ſciſſe ſunt ⁊ tene
bre facte ſunt ſuꝑ vniuerſam terrā. ſꝫ facta
victoria iterato i ſepulchro hec arma repo
ſuit .i. corpꝰ ſuū gl̄ioſū i t̄ra q̄euit. Studea
mus ergo eiꝰ morteꝫ plāgere i mēte i corde
retinere ⁊ ad mēoriaꝫ reducere. q2 viriliter
ꝓ nobis pugn̄uit ⁊ nos a faucibꝰ diaboli li
berauit. Vn̄ ꝓpter h̄ tenemur euꝫ ſuꝑ oīa
diligere. ⁊ ꝑ eiꝰ amore patrē ⁊ matrē dimit
tere. Quis vnq̄ꝫ audiuit ꝙ hō habēs vni-
cū filiū ⁊ heredē q̄ eum mori ꝑmittere vellet
ſicut pat̄ celeſtis fecerat de vnico filio ſuo
dn̄o nr̄o ieſu xp̄o. ⁊ tn̄ mortuꝰ ē. Sic ⁊ nos
debemꝰ volūtarie carnis delectatōes ⁊ oē
qd̄ deo diſplicet ꝑ pn̄iam mortificare. ⁊ ſic
vitam eternam poterimꝰ obtinere.

De cōſcia nr̄a dū anguſtiat̄ ad deū ꝑ
cōfeſſionē ⁊ opa meritoria recurramꝰ.

Capitulum .cxxxv.

Refert auguſtinꝰ
i lib. de ciuitate dei ꝙ lucrecia erat mu
lier romana nobiliſſima que erat
vxor calatini. Cū ille calatinꝰ ſextū noīe fili
um iꝑatoris tarq̄nij ad caſtrū ſuū inuitaſſꝫ
ſextus ſ ē ſtatim captꝰ in amore pulcerrime
lucrecie. Tēpꝰ aptū q̄ iꝑator ⁊ calatinꝰ de
roma ſil̄r recederēt obſeruās ad p̄dictū ca-
ſtrū reuerſus ibi ꝑnoctauit. ⁊ nocte illa nō
vt hoſpes ſꝫ vt hoſtis cubiculū lucrecie clā
ingreſſus manu ſiniſtra opprimēs pectus
eiꝰ. dextera v̄o gladiū tenēs ſe ꝓdidit dicēs
Sextus ſum mihi cōſentias vel morieris.
Jlla nullo mō conſentire volebat. Dixit
q̄ꝫ sextꝰ. Niſi mihi cōſentias ſeruū iugula
tū nudū corpi tuo nudo etiam te iugulato
tibi ſociabo. vt ꝑ orbeꝫ fama currat lucreci
am cū ſeruo in cubiculo iugulatā. Jlla v̄o
timēs de tali infamia coacta cōſenſit. Sex-
tus v̄o cōpleta libidine receſſit. Jlla v̄o mlr̄
tū dolens patrē ⁊ maritū fr̄es ⁊ imꝑatoreꝫ
nepotes ⁊ ꝓconſules vocauit ꝑ lr̄as quos
oēs p̄ntes ſic alloq̄t̄ dicēs. Sextꝰ domum
meā intrauit hoſtis ꝓ hoſpite. ſcias tu o ca
latine veſtimēta viri alieni in lecto tuo fuiſ-
ſe. verumtn̄ licet corpꝰ ſit violatū. animus
tn̄ eſt innocēs. iaꝫ a culpa me abſolue. a pe
na tn̄ nō liberabor. Statim cū gladio oc-
cultato ſub clamide ꝓprio manu ſe tranſfi
xit. Quo facto amici eius gladio illo acce
pto iurabāt ꝑ ſanguinē lucrecie oēm ꝓge-
nieꝫ tarq̄nij de roma eijcere ⁊ extirpare qd̄
⁊ fecerūt. Sextū v̄o auctorē crimis interfece
rūt miſerabilit̄.

Moraliſatio

Cariſſimi Lucrecia nobil̄ dn̄a eſt
aīa a deo ꝑ baptiſmū lota ⁊ d̄o cō
iuncta. Sextꝰ ē diabolꝰ q̄ nitit̄ mi
nis ⁊ muneribꝰ aīaꝫ violare. domū eiꝰ intra-
uit qn̄ pctō cōſenſit. ſ. cor ſuū qd̄ eſt domꝰ
aīe. pectꝰ eiꝰ opprimit qn̄ hō totalit̄ cōſentit.

Et eā violat qn̄ malū consensū actu com-
plet. Post hec lucrecia .i. aīa dolens vocat
patrē ⁊ maritū. Sic ⁊ tu charissime debes
vocare patrē .i. confessorē. maritū .i. xp̄m per
opa misericordie ⁊ sanctos cū bona deu o
tiōe ⁊ ondere vitam tuam p verā cōtritiōe;
⁊ cōfessionē qd ⁊ q̄ntū ꝯ deum deliq̄sti. Et
tūc cum gladio pnie teipm occide .i. vicia ⁊
pctā extirpa. ⁊ sic corp⁹ deferatr romā .i. i sā
ctā ecclia; ad ondēdu; in q̄ forma publice
vel occulte deu; offendisti. Tūc diabol⁹ ⁊
oēs sui seq̄ces erūt expulsi. ⁊ recedēt cōfuse
⁊ tu remanebis salu⁹ ī bona vita. Qd no-
bis p̄stare dignet dn̄s noster ihs xp̄s q̄ cu;
patre ⁊ spūsctō viuit ⁊ regnat p infinita se-
cula seculoꝝ. Amen.

¶ Q; vigilare d; pastor animarum.

¶ Capitulū .cxxxvi.

Fur quidam ad domū cuiusdā diuitis nocte venit q̄ ascēdēs tectū dom⁹ p foramē pspi
cere cepit si adhuc aliq̄s de familia diuitis
vigilaret. Qd hospes ꝯsiderās puate vxo
ri sue dixit. Interroga me alta voce qualr h̄
bona quesiui q̄ habem⁹. nec desistas do-
nec finalr tibi dicā. Tūc ait mulier. O bo-
ne dn̄e cu; nunq; fuisti mercator dic mihi
qualr tantā pecuniā qua; possides nūc cō
gregasti. Cui illa Noli stulta a me hoc q̄re
re. Illa aūt magis ac magis q̄rere n̄ cessa-
bat. tūc vir q̄si coact⁹ suis p̄cibus ait. Noli
ista pdere q̄ tibi dico ⁊ veritatē pandā. At
illa. Absit hoc a me. At ille. Fur erā ⁊ noctur
nis furtis oīa q̄ nūc habeo cōgregaui. Cui
mulier ait. Miror ergo q nūq; fuisti dep-
hēsus. Cui ille. Qui magister me⁹ erat v̄-
bū me docuit qd septies dicebā qn̄ tecta ho
minū ascēdebā. Ait mlr Rogo te dic mihi
illud v̄bū cui⁹ v̄tute sine piculo furtū ꝯmi
sisti. Ait ille Tibi dicā. s; alteri nullo mō di
cas ne forte possent bona nr̄a asportare.
At illa. Nullo mō attēptabo. q̄ ait. hec sūt v̄
ba fallax fallax. His dictis mlr obdormiuit
Vir aūt finxit se dormire sternutabat. Fur
eteni cu; audisset gauisus ē sūpto lune ra-
dio ⁊ septies dicto carmīe laxatis manib⁹
⁊ pedib⁹ p fenestrā ī domū cecidit ⁊ magnū
sonitū fec. fracto crure ⁊ brachio iacuit mi
serabilr semiuiu⁹ ī t̄ra. Hospes q; audi
to sono q̄si nesciret q̄lr cecidisset. Et
ille. Verba fallacia me dceperūt. Hospes
qdē eū recepit ⁊ sūmo mane i patibulo su-
spēdi fecit.

¶ Moralisatio

Carissimi. Fur iste est diabol⁹ q̄ p
malas cogitatōes tecū cordis tui
ascēdit ⁊ foramen facit p malū cō
sensū. vir cū vxore ē bon⁹ p̄lat⁹ ecclie dsp̄ō-
sat⁹. Cui diabol⁹ toto conamīe nitit̄ p pec
catū bona sua furari. s. v̄tutes q̄s in sacro
baptismo recepit auferre. S; bon⁹ p̄lat⁹
sctē ecclie desp̄ōsat⁹ d; cōtinue vigilare vt
nō sinat furē aīe domū pforare. Juxta il-
lud v̄bū saluatoris. Vigilate q̄a nescitis q̄
hora fur ē vētur⁹. Et ꝯ ei⁹ malicias ⁊ neq̄
cias itra se ⁊ vxorē. s. ecclīam puideat quō
diabolo sit resistēdū vt cadat a corde ei⁹ et
nullo mō ei noceat. Vel etiā alio mō pt re-
duci. Fur iste erat lucifer pulcer q̄ toto co
namīe ascēdere volebat vt alt̄ de⁹ eēt ⁊ au-
ferre ab eo ei⁹ dignitatem. Et dicebat illud
Esaie. Ascēdā i celū ⁊ silis ero altissimo. et
etiā ibidē. Ponā sedē mea; i aq̄lone ⁊ silis
ero altissimo. ⁊ postea ascēdit p radiū hoc
ē p suā pulchritudine; cecidit in infernū. et
fregit crura sua .i. amisit sic suū decorē. q̄ē
de⁹ sibi cōtulit ⁊ suspensus ē in patibulo i-
fernali. A quo nos ⁊c.

¶ De naturali benignitate xp̄i ⁊ mīa q̄b⁹
naturalr pctōrib⁹ cōuertētib⁹ miseret. ⁊ q̄
xp̄s recipit quos mūd⁹ eiicit.

¶ Capitulū .cxxxvii.

Narrat eusebius i cronicis d̄ q̄dā ipatore q̄ ipm ro-
manū i maxia eq̄tate gubnabat
nulli pcēs. sed p eq̄li culpa eq̄lē penā tribu-
ens tam diuitib⁹ q; paupib⁹. Senatores
romani eū ꝓpē hec iperio ꝑuauerūt ⁊ tan-
q; paupem fugere cōpulerūt. Ille statī ac
cessit ad cōstantinū ⁊ cū eo pactū fecit ⁊ tā
strēnue ⁊ tā prudenter se habuit sic q p⁹ eū

in impatorem est electꝰ. Qui cōgregato ex ercitu romā obsedit. ⁊ cū romani euadere non possent qn ab eo caperent. miserūt pri mo ad eū seniores. scd'o iuuenes. tertio mu lieres q̄ nudis pedibꝰ añ eū se pstrauerūt postulātes veniā quā obtinere nō poterāt. Ultio miserūt sibi pentes suos simplices q̄s habuit in ciuitate. mat eiꝰ pectꝰ ⁊ vbera ondit que suxerat. Qd' cū vidisset impa tor amore naturali cōpatiens totam offen sam dimisit ciuitatem intrauit ⁊ honorifi ce susceptus est.

Moralisatio

Carissimi. Iste impator ē xps q̄ p peccatū de ciuitate sua. i. de corde hoīs expellit ac de mūdo isto qn iudei eū morti tradiderūt Ille vo sic expul sus ad prēm prexit vbi ē electꝰ in ppetuum impatorē ⁊ iudicē nostrū in die iudicij. q2 oē iudiciū dedit pat filio. Joh. viij. Ergo nobis valde timendū ē quō i die iudicij de beamus ei occurrere qn veniet cū magno exercitu angelorum. Quid ergo ē faciēdum. Certe pmittamꝰ pmo seniores. i. alte clame mꝰ ad patriarchas ⁊ pphetas vt p nobis implorent nudis pedibꝰ. i. cū affectōe. Itē se cūdo iuuenes. i. aplos martyres ⁊ cōfesso res noui testamēti p opa mie imploremus. Itē mulieres. s. sctās vgīes ⁊ viduas ⁊ pn cipalr rogemꝰ matrē dei virginē gloriosā ⁊ ipa nobis obtinebit vitam eternā. Quā nobis ⁊c.

De illis q̄s austeritate vincere non pos sumꝰ benignitate supemus.

Capitulū. cxxxviij.

Erat quidam rex noīe medro q̄ vnicū filiū habebat heredē. filiꝰ dimisit prēm ppt hoc pat eū fugauit spoliādo ipm ab hereditate sua. Facto h filiꝰ fugit ad regē psarum ini micū ⁊ emulū patris sui ⁊ narrauit ei q cū eo se teneret vsq ad mortē oī ipe paratus. si necesse esset ɔ prēm suū ppriū bellare. Tā dē ortū ē bellū int dictos reges q̄ sil pugnē rūt. Accidit q medro rex grauit vulneraret vsq ad sanguīs effusionē qd' filiꝰ eiꝰ cōsi derās statim cucurrit ad prēm ⁊ pugnauit p eo ɔ dnm suū. s. regē psarū ⁊ vicit eum. Quo facto dns suꝰ eū dimisit eo q nō te nuit pactū ⁊ ipe rediit ad patrē ⁊ veniā hu militer petiuit ⁊ obtinuit. ⁊ sic pax reforma ta ⁊ ei hereditas est restituta.

Moralisatio

Carissimi. Isti duo reges sunt deꝰ ⁊ diabolꝰ. de pmo dicere. Dns ipē ē deꝰ viuēs ⁊ rex sepiternꝰ. De se cūdo Job. xli. Ipe ē rex sup ⁊c. Sz pmus rex. s. deꝰ h3 filiū. s. aiā3 hūanā. q̄ totiens re cedit a deo ⁊ obligat se diabolo q̄tiēs pmit tit peccatū mortale. Si certe filiꝰ ille volue rit recordari illiꝰ belli qd' xps fecit p eo con tra diabolū vsq ad sāguīs effusiōe3 vt eū a ptāte diaboli eripet. ⁊ sic cogitās voluerit se deo hūiliare ⁊ p pctis veniā petere. pote rit secure ad deū accedere ⁊ hereditatē vite etne acqrere. ps. Tu es q̄ restitues heredi tatem meam mihi ⁊c.

De vulneribꝰ aie. Ca. cxxxix.

Magnꝰ alexander regnauit q̄ dñiū totiꝰ mūdi obtinuit. Accidit q sel' graue exercitū colle git ⁊ q̄ndā ciuitatē circūdedit q̄ i eodē loco plēs milites ⁊ alios sine oī vulnere amisit. Cū vo d' h mltū miraret phos vocauit et ait eis. O magistri quō potat h ē q subi to sine vulnere milites mei moriunt. At illi dixerūt. Mirū nō ē. Est ei qdā basiliscꝰ sup murū ciuitatis cuiꝰ aspectu milites infici unt ⁊ moriūt. Ait alexāder. q̄le remediū3 ē ɔ basiliscū. Cui dixerūt. Ponat speculū3 eleuatū int exercitū ⁊ murū vbi ē basiliscꝰ ⁊ cū in speculū respexerit reflexꝰ eiꝰ ⁊ intuitꝰ ad ipm redit ⁊ sic moriet. ⁊ sic factū ē.

Moralisatio.

Carissimi. In hunc modū summū remediū elatōis est cōsidera tio ppre fragilitatis ⁊ infirmita tis. qa si querit q̄re hō supbit. Certe qa pō dere vtutis caret. Considerare ergo debet propriam vanitatem tanq in speculo ⁊ re

currere ad ppriã fragilitatē defectū suū ꝓ/
spiciēs elationē repellendo

¶ De iusticia ꝛ eq̄tate in vita p̄nti ꝛ futu/
ra semp inueniendis. ¶ Capitulū.cxl.

Eracli⁹ regnauit
q̄ int̄ oēs v̄tutes q̄s habuit iust⁹
fuit nec p̄cib⁹ nec munerib⁹ flecti
poterat q̄n iusticiā ꝓ loco ꝛ tpe exerceret
Accidit semel ꝙ aliq̄ apud eū accusabant
q̄ndam militē de morte alteri⁹ militis ī ista
forma. Ambo ad q̄ddam bellū prexerunt
ꝛ nullū bellū erat cōmissum. Ille miles re/
dijt sine altero. ꝛ iō dicim⁹ ꝙ iste in via aliū
occidit. Rex cū hoc audisset sniāȝ dedit vt
miles ad supplicium duceret̄. Cū aūt ductus
fuisset viderūt aliū militē venientē ꝓ quo il
le iudicat⁹ fuit ad morē in nullo lesuȝ am/
bos ad iudicē reduxerūt. Irat⁹ iudex dixit
p̄mo militi. iubeo te interfici. q̄a dānat⁹ es
ꝛ scđo dixit te silr. q̄a cā mortis illi⁹ es. ꝛ ter/
tio dixit etiā te. q̄ꝛ missus fuisti militē occi/
dere ꝛ non fecisti.

¶ Moralisatio
Carissimi. Iste rex ē de⁹ q̄ in oīb⁹
opib⁹ suis est iust⁹ Duo milites
sūt corp⁹ ꝛ aīa. Aīa ꝑ carnē sedu
cta morit̄ q̄n peccatū mortale cōmittit̄. iđo
iusto di iudicio corp⁹ ad supplicia pnie du
cit̄. ȝ cū subijcit̄ pnie aīa viua īuenit̄. p̄mo
ꝑ xp̄i passionē. scđo ꝑ pniam. sed āбo mor/
te tpali mori dēt. Terti⁹ miles q̄ eū nō oc/
cidit. est negligēs plat⁹ q̄ ex diuino p̄cepto
hȝ peccatorē corripe. vicia extirpare. v̄tutes
inserere. Et si illa nō facit mortē etnā non
euadit. Ezech. iij. Si nō annunciaueris ei
neqȝ locut⁹ fueris vt auertat̄ a via sua im/
pia ꝛ viuat. ꝛ ip̄e ipi⁹ moriet̄ in iniq̄tate sua
sanguinem de manu tua req̄ram. Roge/
mus igitur ꝛc̄.

¶ De sano cōsilio sp audiēdo ꝛ p̄rio abij
ciendo ¶ Capitulū.cxli.

Fulgenti⁹ regnauit. in cui⁹ ipio erat q̄dam miles
noīe zedechias q̄ vxorē pulchraȝ
accepit. ȝ nō prudētē. In cui⁹ domo q̄daȝ
serpēs in q̄daȝ camera habitabat. Miles
vero torneamēta ꝛ hastiludia freq̄ntabat
intantū ꝙ puenit ad magnā egestatē fleuit
amare. ꝛ q̄si desperat⁹ hincinde ābulabat
ignorās q̄d agere deberet. Serpēs videns
ei⁹ dolorē data ē ei vox a deo sicut q̄ndam
asine balaam. ꝛ ait. Cur fles. Fac ƀm con/
siliū meū ꝛ post factū non penitebis. Sin/
gulis dieb⁹ lac dulce mihi ministra ꝛ te di/
tabo. Miles hoc audiēs gauis⁹ est valde.
ꝛ hec fidelit̄ adimplere ꝑmisit. Statim in/
fra breue tēp⁹ ditat⁹ ē valde. ꝓlem pulchrā
ꝛ magnas diuitias habebat. Accidit vna
dierū ꝙ vxor diceret marito. Dn̄e credo ꝙ
ille serpens multa bona possidet in came/
ra in q̄ iacet cōsulo vt occidat̄ ꝛ bona eius
obtinebim⁹. Ille vō ad instructiōem mu/
lieris malleū portauit vt serpentē occideȝ
cum vase lactis. Cū vero serpēs vas lactis
videbat caput extra foramen camere extē/
dit vt lac more consueto lamberet. Miles
vō ħ videns malleū extēdit ꝛ serpentē pcu/
tere volebat. Serpēs ħ subito videbat ꝛ ca
put retraxit ꝛ ictū mallei vas suscepit. Statī
qȝ ꝓlem post ħ ꝛ oīa que habuit miles ami
sit. Ait ei vxor. Heu malū cōsiliū tibi dedi.
sed ꝑge ad foramen serpentis ꝛ te in oībus
hūilia si forte grām ꝑ eū obtineas. Perre
xit miles ad camerā serpentis ꝛ fleuit ama
re petens grām vt ꝑ eū sicut p̄us ditari pos
set. Ait serpens. Modo video ꝙ stult⁹ es
ꝛ tu in stulticia ꝑmanebis. q̄a nō pōt eē q̄n
ille ict⁹ magn⁹ mallei ad memoriā sepius
mihi veniat ꝛ occurrit tibi quō ꝓlem tuaȝ
occidi ꝛ omnes diuitias abstuli. Et sic nul
la vera pax inter nos stare potest. Miles
contristatus est valde. ꝛ ait. Tibi fideliter
promitto amodo contra te nil velle perpe/
trare si gratiam tuam habere possum mō
Cui serpens. Charissime natura serpentis
est astutia ꝛ veneno plena. sufficiant tibi
verba mea. quia iam mihi occurrit ad me
moriam ictus mallei cum tua nequicia re
cede ne tibi maius maluȝ contingat. Mi/
les vero cum magno dolore recessit ab eo

Et ait vxori sue. Ve mihi quia tuum consilium operatus sum. Et sic semper post hoc in egestate vixerunt.

Moralisatio

Carissimi. Iste rex est pater celestis. Miles zedechias pauper homo nudus de vtero matris egressus quia omnes diuitias paradisi per peccatum primi parentis perdidit cum pulchram vxorem euam accepit de cuius consilio gaudium paradisi perdidit. Serpens nutritus in camera est christus in corde tuo per virtutem baptismi conceptus a quo homo omnia bona recepit. Primo filium id est animam pulchram ad dei similitudinem creatam. Secundo hominem constituit dominum mundi ps. Constituisti eum super omnia opera manuum tuarum. Tertio paradisum. Sed cum pater noster adam fuit deceptus consilio eue per suggestiones diaboli omnia perdidit. Et sic quilibet homo si sequitur consilium vxoris id est carnis amittet omnia. Apostolus. Si secundum carnem vixeritis moriemini. In baptismo promisisti christo ministrare lac scilicet orationem innocentie et deuotionis. Sed quando christum percutis quando peccatum mortale committis. Hec videns auferet a te filios et filias et diuitias vt te emendes sicut scriptum est. Quem diligo arguo et castigo. Ergo de virga discipline plus debemus gaudere quam dolere.

De diaboli laqueis quibus nos circuire satagit.

Capitulum. cxlii

Erat quidam rex potens valde qui quandam forestam construxit et eam muro circumuallauit in qua diuersa genera animalium posuit in quibus multum delectabatur. Erat eodem tempore quidam qui proditor inuentus est. et sic propter sua scelera omnibus suis priuatus est. Ille vero de terra sua expulsus est et prouidit sibi de quattuor generibus canum et multis retibus vt bestias regis in foresta caperet et destrueret. Nomina canum hec erant richer emuleym. banegiff. bandyn. crismel. egofyn. beamis et renelin. Per istos canes et retia destruxit hic omnia animalia regis. Audiens hoc rex contristatus est valde. vocauit filium suum et ait. Fili carissime arma te et descende cum exercitu vt illum proditorem occidas vel de regno expellas. At ille. Pater presto sum. sed vt audiui a pluribus tam potens est ille quod me oportebit latere ad aliquod tempus cum vna puella cuius sapientia omnes alios excellit cum qua colloquium habebo. et sic ad pugnam me parabo. Ait pater Vade ad castrum varioch et inuenies in eo puellam que secundum audita est valde prudens. et si per eam nostrum aduersarium poteris debellare eam multis honoribus promouebo. Filius hoc audiens armauit se et castrum puelle intrauit nullo sciente quem eum cum gaudio recepit et apud eam per aliquod tempus mansit. Deinde extra castrum recessit et statim die octauo aduersarium patris aggrediebatur potentia. In fine eum diuiuit et caput eius amputauit. Post hoc cum victoria ad patrem rediens pater eum in regem constituit

Applicatio

Carissimi. Iste imperator est dominus deus foresta mundus siue ecclesia. Mundus erat circumuallatus diuinis preceptis secundum legem moysi. Ecclesia circumuallata est passione christi et misericordia doctoribus predicatoribus et confessoribus. Miles proditor qui erat expulsus est diabolus de regno electus qui ecclesiam et alios christianos machinatur omni hora destruere. Unde prouidet sibi de canibus et retibus quia sicut venatores simplici vita insidiantur bestiis vt quando exeunt de cauernis in quibus latebant habent retia cum quibus capiunt eas. Cum enim homines exeunt de cauernis bone vite tunc habent retia id est carnis et mundi delectationes illas ponunt ante eos et capiunt illos. ps. Cadent in retiaculo eius peccatores. Unde aduertite quod venator ille diabolus habet quattuor genera canum currentium. Aliqui eorum sunt pro bestiis spiritualibus et alii pro aliis. Duo primi canes scilicet richer et emuleym currunt ad ceruos et vrsos id est diuitias et voluptates per quos plures tracti sunt ad malefaciendum. quia diuitie sepe ponunt hominem extra viam rationis et propter magnas diuitias volunt habere potentias et voluntatem propriam. ideo sapiens vtamur nostra potentia loco iusticie sit fortitudo nostra lex iusticie. hoc est dictum. Totum sit ius quod nos volumus et possumus facere. vnde isti duo canes scilicet diuitie et voluptates vel potentie currunt sil. et multos post se trahunt et ad peccatum alliciunt. ideo scriptura

dicit. Venator multū gaudet qn̄ vidit cer-
uum viā cape v'sus rethe. Sic diabolꝰ qn̄
vidit hoīem viā cape v'sus peccatū morta-
le. ⁊ ꝑ ꝯn̄s in infernū. Deinde venator. id ē
diabolꝰ ꝑmittit aliū canem currere. s. bane
giff. i. accipite ⁊ date. Iste canis currit ad
abbates. ꝓores ⁊ pastores q̄ h̄nt ecclias cō
ferre. Isti dāt vt accipiant. q꞉ qđ ꝓbis hoi-
nibus ⁊ bonis clericis dare deberēt. h̄ dāt
fatuis ⁊ discolis ꝓpt̄ fauorē ⁊ laudē. qđ est
ꝯ scripturā vbi dr̄. Da bonis ⁊ ne receperis
peccatorem. Vn̄ banegiff. i. accipite ⁊ date
ducit multos ad rethe. i. in infernū. Vn̄ al
ter canis bādyn ducit placitatores ⁊ aduo
catos ad rethe. q꞉ ꝑ cautelas eoꝝ faciunt ꝯ
iusticiā. Vn̄ dicit Job. Audact̄ deū ꝓuo-
cant. q꞉ si ps vera eis nihil vult dare accipi
unt de pte falsa bursaꝫ plenā. ita q̄ illa tra-
hat ad se decreta ⁊ decretalia ⁊ facit discor
diā ꝯ veritatē. Vn̄ dr̄ abacuc. Lacerata ē
lex. ꝓpterea egredit̄ iudicium ꝑuersū. Vn̄
ꝯ tales ait ps. Labor labiorū operiet eos.
id ē in ꝓfundū inferni deꝑmet eos in mise-
rijs non subsistēt. Deinde crismel alter ca-
nis mittit̄ circa lepores q̄ tam veloces sīt q̄
mōtes trāseūt. i. ordinatos in ecclia. sic sūt
p̄sbyteri. rectores. capellani. monachi ⁊ fra
tres mēdicātes q̄ deberent ꝑ rōnem trāsire
ad mōtes alte vite. s. de terrenis exonerari
⁊ mūdū despicere. Sꝫ plures sunt tantum
temptati ꝑ carnē istā q̄ ducit eos ꝓ' volūta
te sua ad rethe diaboli. aut eo q̄ confidunt
in rebꝰ in q̄bꝰ decipiunt̄ cum rector ecclie
vel plebanꝰ deducentis vel trecentis mar-
cis colligit duos discos d̄ residuo mēse sue
q̄s pauperibꝰ deberent dare. sꝫ videt̄ eis q̄
multū fecerunt ꝓ dei amore. Ergo pessime
exponūt illam totam pecuniā q꞉ ꝓ mundi
vanitatibꝰ ⁊ pompa seculi. ⁊ qđ peius ē in
luxuria ⁊ gulositate. Vn̄ ꝯ tales scriptū ē.
Duces ceci excolantes culicē. Aliqui sacer
dotes ⁊ clerici tantuꝫ cōfidūt in priuilegijs
eoꝝ ac in corona sua ⁊ reuerētia quā ꝓpl's
eis facit q̄ si vnā missā de die cātāt totū resi
duū diei in vanitatibꝰ licite cōcedi estimāt
Contra tales dicit Salomon. Sūt impij
qui ita securi sunt quasi iustoꝝ facta habē
ant. Et tales cadent in cōfusioneꝫ extremā
nisi penituerint. Deinde alter canis est so-
lutus qui vocatur belyn qui v'sat̄ in vsura
id ē ad mercatores ꝓpt̄ quā plures cadūt ī
rethe diaboli. q꞉ vendunt ⁊ emunt vt terti-
am partem lucrentur vel plus dicit psal.
Non defecit de plateis eorum vsura ⁊ do-
lus. Ergo veniat mors super illos et descē-
dant in infernum viuentes. Deinde alt̄ ca
nis qui vocatur beamis. id est luxuria per
quam multi clerici ⁊ laici. diuites ⁊ paupe
res. ꝑui ⁊ magni. iuuenes ⁊ senes in rethe
diaboli sunt. Videns ergo deus totum ge
nus hūanū ꝑ rethia diaboli destrui ⁊ cap-
tum teneri. misit filium suum in castrum
puelle duplici armatura armatū. s. diuini-
tate ⁊ humanitate. Et postq̄ꝫ natus est die
octaua diabolum aggreditur. scꝫ qn̄ erat
circumcisus. et postea dedit bellum. s. in pa
rasceue. ⁊ obtinuit victoriam vt sic nos a
vicijs ⁊ rethibus diaboli liberaret. ⁊ ad vi-
tam eternam perduceret.

De timore extremi iudicij cū expositiōe.

Capitulum. cxliii.

Erat quidā rex
qui statuit ꝓ lege q̄ q̄cunqꝫ subi-
to mori deberet mane ante ortum
solis an̄ domū eiꝰ tubas canerēt ⁊ statiꝫ ta
lis vestibus nigris se indueret. ⁊ sic ad iu-
dicium veniret. Ille rex magnū cōuiuiuꝫ
fecit ⁊ oēs satrapas regni vocari fec̄ q̄ oēs
venerūt. In q̊ cōuiuio erant ꝑiti de oī gn̄e
musicali q̄ magnū solaciū cōuiuis fecerūt
ex suaui melodia. Rex vero nullū solaciū
vel signum leticie ostendit. sed vultum tri-
stem habuit ⁊ suspiria ⁊ gemitꝰ emittebat.
Hoc videntes conuiue admirati sunt ⁊ n̄
fuerunt ausi petere ab eo causam tristicie.
sed dixerunt fratri regis vt causam tante
tristicie indagaret. qui et fecit dicens sibi q̄
omnes in conuiuio mirarent̄ de tanta tri-
sticia ⁊ causam libent̄ scirent. Ait rex. Va
de ad domū tuam die crastina responsuꝫ
audies. quod et factum est. Rex precepit

buccinatorib9 vt sequēti mane venirēt añ domū fratris sui ⁊ tubis canerēt ⁊ ipm ad eū ducerēt ꝫ legē. qđ ⁊ fecerūt. Audiēs frater regis de mane tubas añ domū suā cō/mota sūt oīa viscera ei9 ⁊ surrexit vestibus nigris se induit veniēs ad regē. Qui fecit fieri foueā ꝓfūdā ⁊ vltra foueā cathedram fragilē q̄ q̄ttuor pedes fragiles habuit. ⁊ fecit fratrē suū exui vestib9 ⁊ sup cathedraꝫ poni. Cū aūt in cathedra esset collocatus ordiauit vt gladi9 acut9 vltra caput suuꝫ ꝑ filū sericū penderet. Deinde ordiauit q̄t/tuor hoīes cum q̄ttuor gladiis acutissimis vnū a ꝑte anteriori. aliū a ꝑte posteriori. tertium a ꝑte dextra ⁊ quartum a ꝑte sini/stra. Cum aūt sic starent ait rex illis quat/tuor. cum dixero sub pena mortis gladiuꝫ in eū infigite ⁊ tubas oīaq3 gn̄a musicalia fecit adduci coram fratre ⁊ mensā parari ⁊ diuersa fercula apponi ⁊ ait. O frat̄ mi ca/rissime quare tantū doles ⁊ tantā tristiciaꝫ in corde habes. Ecce optima fercula. ecce melodia suauissima q̄re nō gaudes ⁊ letaris. At ille. Quō potero gaudere cum i si/gnū mortis hodie mane sonituꝫ tube ante domū meā audiui ⁊ mō in corruptibili et fragili cathedra suꝫ collocat9. Si indiscrete me mouea ipa frangitur et in puteuꝫ ca/do de quo resurgere nō potero. Si caput meū erigo gladi9 vltra caput meū vsq3 ad cerebrū me interficiet quattuor tortores in circuitu meo stant pati cū gladiis ad vnicū vbū vestruꝫ me occidere. Istis cōsiderantis si dn̄s toti9 mūdi essem gaudere n̄ possem. Cui rex ait. Jam ad questionē hesternaꝫ quare nō gauderem rn̄deo. Ego sū sicut tu modo collocatus in cathedra corrupti/bili ⁊ fragili. q2 in corpore fragili cuꝫ quat/tuor pedibus corruptibilibus. s. de q̄ttuor elemētis. ⁊ sub me ē pute9 infernalis. vltra caput meū gladi9 acut9. s. diuinū iudiciuꝫ paratū aīam meā a corpe separare ante me gladi9 acut9. s. mors que nulli parcet. ⁊ añ/q3 sperat̄ veniet. quō vbi q̄n veniet9 ignoro A parte posteriori alius gladi9 parat9 me ad ꝑcutiēdū. s. pctā mea q̄ in hoc seculo cōmisi parata sunt ante tribunal me accusare. Gladius a parte dextra est diabolus q̄ circuit querens quem deuoret qui semper paratus est animam meam recipe ⁊ ad infernū deducere. Gladius a parte sinistra sunt vermes que carnem meā post mortē corrodent. Cum enī carissime frater oīa ista cōsidero nūq3 gaudere potero. Si er/go tu tantū hodie me timuisti q̄ sū hō mortalis. multo igitur pl9 creatorem meū ⁊ redemptorem meū dn̄m nostrū ihm xpm debeo timere. Vade ergo charissime frater ⁊ noli amplius tales q̄stiones querere a me Jlle vero surrexit ⁊ gratias de vita sua re/gi fratri suo reddidit promittens firmiter amodo vitam suam corrigere. Hoc audientes omnes qui aderant laudabāt respōsum regis.

¶ De statu mundi actuali
¶ Capitulum. cxliiij.

Fertur de quodā rege cui9 regnū in tam subitā de/uenit mutationē ꝑ bonū in malū verū in falsum. forte in debile. iustū in iniustū ē mutatū. Quā mutatōꝫ rex admirās a q̄ttuor phis sapientissimis cāꝫ hui9 que/siuit. qui inquā phi post sanam deliberationem ad quattuor portas ciuitatis ꝑgen/tes quilibꝫ eoꝝ tres causas ibi scripsit. Primus scripsit. Potētia est iusticia. ideo ter/ra sine lege. Dies ē nox. ideo terra sine via. Fuga est in pugna. ideo regnum sine honore. Secundus scripsit. Unum est duo. ideo regnum sine veritate. Amicus ē ini/mic9. iō regnuꝫ sine fidelitate. Malū ē bo/nū. iō terra sine pietate. Terti9 scripsit. Nō habet lniam. ideo regnū sine nomine. Fur est ꝓpositus. ideo regnuꝫ sine pecunia. Corabola vult ēē aq̄la. ideo nulla discretio in patria. Quartus scripsit. Voluntas ē cō/siliarius. ideo terra male disponitur. De/nari9 dat sniam. iō terra male regitur. Deus ē mortu9. iō totum regnum peccatori/bus est repletum.

¶ Moralisatio

Carissimi. Quonqz terra solebat re-
gi p iusticiã ƒm leges diuinas 7 ipe
riales. nũc aũt regit p potẽtiã. Nota
ta moraliter verũ ẽ. q2 olim iusticia dictauit
q de9 eẽt diligẽd9 sup oĩa zc. Sz potentia
in regno aĩe vicit intantũ q hõ ex certa ma
licia ꝯ inclinatiõez ꝓprie volũtatis q̃ natu-
raliter magis inclinat ad bonũ q̃z ad ma-
lũ. hoc facit. Scdm etiã ẽ verũ. qa olim cle-
rici laicis p bonũ exemplũ ad eternam pa
triã viã prebuerũt. sed mutat9 est color op-
tim9. qa oẽs declinauerũt simul inutiles fa
cti sũt nõ ẽ q̃ faciat bonũ. Patet d papa q̃
olim beneficia dedit clericis dignis ꝓpter
deũ spernẽdo mũera sic petr9 rñdit simoni
mago. Pecunia tua sit tecũ in pditiõem.
Hoc idẽ patet in religiosis q̃ olim p bonã
vitã viaz ad etnã patriã p paupertatẽ oñde-
bant. qa attendebãt ad illud q monachus
hñs obolũ nõ valet obolum. Hoc idẽ ptz ĩ
clericis. q2 vt dic̃ Hiero. Quicq̃d pter sim-
plex vestimentũ 7 victũ de altari retines tu
sacerdos tuuz nõ ẽ sed pauperũ rapina ẽ 7
sacrilegiũ ẽ. Isti enĩ oẽs tam monachi q̃z
canonici. tã moniales q̃z clerici noctez ver-
terũt in diẽ. 7 iõ arta ẽ via que ducit ad pa-
triam. 7 pauci. q2 carent lumine incedũt p
eã. Tertiũ pmi. Fuga enĩ ẽ in pugna ꝓba-
tur lrãliter. Nam olim dñi si vn9 habuit
aliq̃d aduersus aliũ solebãt pugnare zc. s
mõ bonor recessit. q2 nolũt pugnare. s q̃n
die p rapinã p furtũ. 7 talia vn9 intrat ter-
ram alteri9 7 nolũt pugnare. qa emũt eq̃s
velocissimos ad fugiendũ. Spũalit verũ
est. q2 olim hoies tẽptatões vincebant 7 ad
uersarios. s. carnẽ mundũ 7 diabolũ supa-
bãt. Et sic aput deũ fuerũt magni meriti et
honore ex hoc reportabãt. sed hodie q̃n de
beberẽt pugnare cõsentiendo fugiũt. Se-
cũd9 dixit. Unũ est duo zc. Que est rõ. qa
veritas nõ est in mũdo. nisi q cor 7 lingua
que deberẽt eẽ vnũ iam sunt diuersa. quia
quicq̃d hõ iam p os affirmat cor negat.

Nota ex isto q hodie lrẽ sigillate ñ valẽt
Juramẽta ꝓstita nõ tenẽt 7 cetera q̃d non
fuit olim. qa si vn9 dixisset alteri simplici v-
bo faciã tibi hoc credidisset. Spũalr verũ
est q2 aĩa que deberet esse in charitate vna
cũ deo p peccatũ est diuisa. Secũd9 amic9
est inimic9 zc. que ẽ rõ. nisi q non ẽ fides in
mũdo. Certe q̃ deberet eẽ amic9. iam ẽ ini-
micus. Jam verificatũ ẽ vbũ xpi. Surget
fili9 cõtra patrẽ. Credo q nõ sit mõ ita bo-
nus amic9 q̃ p pecunia non fieret inimic9.
Spũalr ẽt verũ ẽ. q2 xpi amici in euangelio
sum9 dicti. qa teste xpo. Jam non dicã vos
seruos sed amicos. sed hodie facti sum9 ini
mici. qa castrũ dñi. s. cor nostrũ tradimus
diabolo. Tertiũ malũ est bonũ zc. Que ẽ
rõ q hodie tam magna crudelitas regnat
in mũdo 7 auaricia. Certe nulla alia q̃z il-
lud q̃d est malũ factũ est bonũ. scz pecunia
Q2 aũt pecunia sit mala ꝓbatur p phm
q̃ dicit q aurũ siue argentũ non est nisi fex
terre. Postq̃z iste feces facte sũt ita care pie
tas recessit. Sz tñ teste sapiẽte Nihil iniquis
q̃z amare pecuniã. Spũalr peccatũ q̃d est
mai9 malũ q̃d inueniri põt hodie factũ est
bonũ. q2 pauci sũt qui non peccẽt. Contra
q̃s ꝓpheta. Ue vobis q̃ dicis malũ bonuz
7 bonũ malũ. Tert9 dixit. Ratio habet li-
centiam. que ẽ rõ q hodie xpiani carẽt no-
mine. certe nulla alia. nisi q ratio in hoĩb9
est licẽtiata. Hõ vocat9 ẽ xpian9 p rõnem
a xpo. sed hoies non vtunt̃ rõne. q2 homo
cũ in honore eẽt nõ intellexit zc. Nã porcis
assimilatur p luxuriã. Leoni p supbiam.
Cani p inuidiam. Uulpi per dolositatem
Et ideo nõ meret̃ dici homo nec xpianus.
q2 vitaz xpi totaliter deseruit. Spũalr verũ
est. q2 si homo haberet rõnem deũ sup oĩa
diligeret. Probo. q2 rõ dictat q bonũ ẽ di-
ligẽdũ 7 magis bonũ magis diligendũ. et
maxime bonũ maxĩe diligẽdũ. Sed cõstat
q de9 est maxime bonus. 7 bonum q̃ ma-
gis bonum cogitari non põt. Ideo si ho-
mo rõnem haberet ipsum p omnib9 dili-
gerz. Secũdo fur ẽ ꝓpositus zc. que est rõ
q pecunia dominat̃ nulla alia nisi q offi-
ciales sunt fures. non dico fures. sed vnuz
p experientiam video q domini tempora-
les sũt paupes 7 ꝓpositi abundãt. Uideo

etiā q̄ isti villani rustici ⁊ alij paupes modicū hn̄t. Et isti diuites abundant. Que est rō. nisi q̄ fures existūt. Carissimi. si vnus alteri q̄nq; marcas vel tot florenos accipet nōne fur iudicaret̄. S; isti q̄ntū recipiūt d̄ capitali sūma notū ē cōfessorib⁹. Et iō veri fures nō suspendūt̄ teste ph̄o. q̄ vidit q̄ iudex duxit furē ad patibulū ph̄o ridēte ⁊ iudice q̄rente q̄re rideret. r̄ndit q̄ magn⁹ fur duxit pu̇ū furē. Sp̄ualr̄ verū ē de illis q̄ pro modica delectatōe d̄o aīas q̄s solo sāguie acq̄siuit furant̄ ⁊ diabolo subijciūt. Tertium corabola. vulgariter dy schnock wil flyegen allso boch als der adeler. Jō nō ē discretio. Na; q̄ deberēt agrū colere hodie volūt d̄ñari. Nā postq̄; hn̄t vnū par ocrearū ⁊ calcariū ⁊ equū. ipi eq̄tare volūt ⁊ vocari domicelli. Johes vel xp̄iane. ⁊ sic de alijs verū ē de illis ciuitatēsib⁹ q̄rū pentes fuerūt pellifices ⁊ sutores ꝛc. Ipi aūt se hn̄t vt milites. Modica differētia est hodie in mūdo. Silr̄ applica sicut scis ⁊ vis d̄ mlierib⁹. Sp̄ualr̄ verū ē de istis mōialib⁹ mōachis ⁊ clericis. Nota quō hodie vadūt ꝛc. Quart⁹ ph̄s dixit Volūtas ē rō. iō regnū male regit̄. Que ē rō q̄ t̄ra male regit̄. Certe nulla alia. nisi q̄ d̄ñoꝝ cōsiliū ē malum. Nā olim cōsiliarij solebāt dare cōsilia iuxta eq̄tatē. nūc aūt ea dant s̄m volūtatem. applica sic vis ⁊ scis q̄re h̄ faciunt. Sp̄ualit̄ etiā verū ē q̄c q̄d rō dictat p̄ etna salute. volūtas vult oppositū. Scd̄m denari⁹ dat sētētiā ꝛc. Que ē rō q̄ sic vēdit̄ iusticia. quia mō nulla iusticia ē q̄; denari⁹. q̄a si venerit denari⁹ ad iudiciu;. ⁊ si habueris dare pecuniā ⁊ cām min⁹ iustā habueris. iudex p̄ te sn̄abit nō te videt si re⁹ fueris. q̄a mūera iudicū oculos excecāt. Sp̄ualr̄ et̄ verū ē in iusticia cōfessiōis. q̄a si volueris d̄ magnis pctīs veniā ipetrare facilit̄ ⁊ iudicem cōfessorē placare pecuniā o[n]das. ⁊ l; n̄ habuerit autoritatē te absoluet pn̄ia; iponet. Nota etiā lrālit̄ de istis officialib⁹ ⁊ curia romana q̄ non petit oue; sine lana. Tertium de⁹ ē mortu⁹ ꝛc. Certe si de⁹ adhuc puniret sicut aū incarnatiōem q̄n p̄pter peccatū luxurie totu; mundū submersit octo aīabus exceptis. Nota quō hoīes tūc solebant se retrahere a peccatis saltē timore si n̄ amore eo q̄ sciebant deum oīa vindicare. Sed nunc quasi mortu⁹ a nobis reputat̄ nec de futuro iudicio vel inferno. vel etn̄a pena vel etn̄o regno cogitam⁹ ꝛc. Ecce audistis duodecī rōnes q̄re tot⁹ mūd⁹ ē i maligno posit⁹. Quiescite ergo carissimi agere puerse. discite bn̄ facere. Isaias. Auscultate vt cognoscatis v̄itatē ⁊ veritas vos liberabit. quā oīs terra approbat. celū etiam ip̄am bn̄dicit ⁊ oīa op̄a tremēt eam. quoniam nō est cū eā quid iniquū. ideo p̄manebit in eternum.

De via salutis quā d̄ñs de⁹ p̄ filiu; suum aperuit.

Capitulum. cxlv.

Albert⁹ narrat q̄ tpe philippi erat q̄dam via q̄ duxit inter duos mōtes armenie q̄ diu non erat freq̄ntata. postea aūt accidit nullū posse trāsire viā p̄pter aeris infectoꝝ nisi expiraret. Vn̄ rex a sapiētib⁹ cām tanti mali querebat. ⁊ nullus ex eis ei veritatē dicere poterat. Tandē vocat⁹ socrates dixit regi q̄ edificiū edificaret equalis altitudinis cū mōtib⁹. Quo facto fecit socrates fieri speculū de calibe plane supficiei politū ⁊ mūdū. vt ab oī loco montiū foret aspect⁹ ⁊ reflectio ad speculū. Quo facto itrauit socrates edificium. ⁊ vidit duos dracones. vnū ex p̄te mōtis. aliū v̄o ex p̄te vallis. Qui ꝯ̄ se ora mutuo aperiebāt ⁊ aerē hauserūt. Et dū sic respiceret q̄dam iuuenis in equo q̄ piculu; ignorabat volens transire p̄ viam illam subito de equo cecidit ⁊ incōtinenti mortu⁹ est. Socrates vero statim ad regem cucurrit ⁊ omnia visa eidē narrauit. Postea vero per artem subtilem capti sunt dracones ⁊ postea interfecti. Et sic via salutis omnib⁹ eam transeuntibus ⁊ ambulantibus facta est

Moralisatio

Carissimi. Per illos mõtes q̃ ele-uabãt̃ sup oẽm supficiẽ t̃re nobi-les ac mũdi potẽtes intelligo q̃ vl-tra cõitatẽ ꝑpli eleuant̃. vel ptẽ laicalez siue clericalẽ. Vñ ps. Ascẽdũt montes ꝛc. Int̃ istos mõtes ẽ cõis trãsit᷒ ꝑpli q̄a tot᷒ p eos regit̃. In istis mõtib᷒ solẽt latere duo dra-cones. i. duo vicia. s. supbia ꝛ luxuria. q̃ru3 veneno tot᷒ mũd᷒ inficit̃. Juxta illd̓ pmo Joh. ij. Omne qd̓ est in mũdo. aut ẽ sup-bia vite. aut luxuria ꝛc. Istoꝝ draconũ vi-a est nobis ignota. ꝛ iõ q̄ p viã illam cõem ĩ q̃ dracones latent trãseunt subito illorum veneno ꝑuenti moriunt̃. Sed añq3 piculũ sentiam᷒ debem᷒ oculos nr̃õs ad speculũ mũdũ ꝛ politũ. i. ad saluatorẽ dirigere. De quo sapie. vij. Cãdor ẽ lucis et̃ne ꝛ speculũ sine macula. Jtẽ debem᷒ altũ edificũ edi-ficare. hoc edificũ est vita munda p pñia3 ꝛ bonis v̓tutib᷒ ornata q̃ debem᷒ nostra picula puidere. Et quõ iuuenis. i. hõ vani-tati dedit᷒ cadit de eq̃ virtutis ꝛ morit̃ spiri-tualiter. Hoc videns socrates. s. bon᷒ p̄lat᷒ d3 currere ad regẽ glorie ꝛ eu3 deuote p sb-dito orare vt possit viã piculosã pcauere ꝛ viã salutis et̃ne glorie eligere. ꝛ sic vitã pos-sidere et̃nam. Quod ꝛc.

De pncipib᷒ ꝛ magnatib᷒ fortit̃ argu-endis p eorum forefactis.

Capitulũ. cxlvi.

Refert augustinus in de ciuitate dei. q̃ dyomedes py-rata galea vna lõgo tp̃e i mari ho-mines spoliauit ꝛ cepit. q̃ cũ m̃ltis nauib᷒ iussu alexãdri fuisset q̃sit᷒ ꝛ tandẽ capt᷒ et alexandro p̄sentat᷒ eũ interrogauit dicẽs Quare mare h3 te infestũ. Jlle statim r̃ñ-dit. q̃re te orbis terraꝝ. Sed q̄ ego h̓ ago vna galea latro vocor. Tu võ mundũ op-primẽs nauiũ multitudie magna diceris i-pator. Sed si circa me fortuna mansuesce-ret fierẽ melior. ecõuerso tu quãto fortuna cior tanto deterior. Alexãder r̃ñdit. Fortu-nã tibi mutabo ne malicia tua fortune me-ritis ascribat̃. Sicq3 ditat᷒ est p eũ. ꝛ de la-trone fact᷒ est pnceps ꝛ zelator iusticie.

Moralisatio.

Carissimi. Latro in mari cu3 vna galea est pctõr in mũdo cũ sola vi-ta. ꝛ tñ nõ desistit occidere v̓tutes ꝛ spoliare p peccatũ quas recepit in baptis-mo. S3 alexãder. i. pnceps vel p̄lat᷒ habet talẽ ad viã rectitudis adducere p naues. i. p monita s̄ctẽ eccl̄ie. Sed caueat p̄lat᷒ vel pnceps vt seipm p᷒ iudicet vt ñ inuent᷒ fu-erit peior illo quem arguere voluerit. q̄a si sic graui᷒ puniet̃. Demũ latro ille factus est zelator iusticie ꝛ p bonũ decorem pecca-tor ad optimum finem puenit. ꝛ tũc ẽ ma-ius gaudium sup vno peccatore pniam agẽte q̃3 sup nonagintanouem iustis qui non indigent pnia.

De pcti veneno qd̓ aĩam intoxicat.

Capitulũ. cxlvij.

De quodam rege narrat̃ quẽ inimici e᷒ occidere co-gitabãt. ꝛ q̄a potẽs erat veneno eũ pdere voluerũt. Venerũt aliq̃ eorum sim-plici veste induti ad ciuitatẽ vbi manebat et ibi erat fons aque de q̃ rex multotiẽs bi-bebat. hũc fontem veneno vndiq3 intoxica-uerũt. Rex aũt ignorabat ꝛ bibit sicut soli-tus erat ꝛ mortu᷒ est.

Moralisatio

Carissimi. Rex iste ẽ adam p̄mus hõ cui subiecte erant oẽs creature corpales. ps. Omia subiecisti sub pedib᷒ ei᷒ ꝛc. Jllũ regẽ querebant demo-nes inficere veneno qd̓ fuderũt ĩ fontẽ ĩ q̃ deo placuit. Fons ille est cor humanũ. q̄a sicut riuuli respectu fontis exeũt. ita cor ho-mis influit v̓tutẽ ꝛ regimẽ oĩb᷒ mẽbris. ad illũ fontẽ infusum fuit venenũ qñ primus parẽs p suggestionẽ cõcepit cõtra dei pce-ptũ facere ꝛ ei assensũ pbuit. ꝛ tũc de isto fõ-te mortẽ bibit. Et post eũ quasi infiniti ho-mies mortui sunt donec xp̃s veniret ꝛ nos liberaret de isto fonte. ex h̓ descẽdũt riuuli in nobis. q̄a rõne illi᷒ peccati sp habemus pmptitudinẽ ad peccandum. Juxta illud

Sensus et cogitatiões hoīs pna sūt ad peccandū ab adolescētia sua.

¶ Qꝫ peccatū hic vel alibi punietᷓ.

¶ Capitulum.cxlviij.

R Efert aulus geli⁹ de amone qꝫ cū ditissim⁹ eēt ꝛ trāsire vellet de vno regno ī aliō ꝓduxit nauē. ſꝫ naute ꝓpt̄ pecuniā eū occidere volebāt. ſꝫ ipe ab eis īpetrauit vt p⁹ cantare posset ad honorē delphinis q̄ in cātu hominis delectatᷓ. Cū vō ī mari ꝓiect⁹ eēt delphin eū suscepit ꝛ ī trā ꝯportauit. ꝛ dū naute eū mortuū crederēt ipe ī tra apd regē eos accusauit. q̄ corā rege positi victi sūt ꝛ dānati.

¶ Expositio.

C Arissimi. Sic mō ē si aliq̄s diues diuitijs ꝟtutū q̄ p h⁹ seculi mare patiēt ꝓponit ad deū transire veniēt filij diaboli ꝛ ab eo famā ꝛ bona tpalia tollūt ꝛ alijs molestijs vexāt. ſꝫ certe ipe intē hec canere dꝫ deuotis orōnib⁹ a deo auxiliū petēdo. ꝛ sic portatᷓ in terrā. De q̄ psal. Portio mea dñe sit in terra viuentium Et inimici tradenᷓ penis eternis

¶ De vana glia quā mlta mala sequūtᷓ.

¶ Capitulū.cxlix.

V Aleri⁹ narrat qꝫ q̄dā nobil' cōsiliū sapiētis q̄siuit q̄ mō posset nomen suū ꝑpetuare. Rñdit qꝫ si virū illustrē occideret nomē suum ꝑpetuatū eēt. q̄ audito philippū patrē alexādri magni interfecit vt nomē sibi acq̄reret. Sꝫ ille cito p⁹ miserabili morte extinct⁹ est.

¶ Applicatio

C Arissimi. Aliq̄ nobiles ac mūdi potētes p mala opa sua acq̄rūt nomē mūdanū. sed sine dubio p illud nomē q̄ntū ī eis est dñm deū occidūt iō tales mala morte morienᷓ cum in inferno sepeliuntur.

¶ De rore celestis grē. ¶ Ca.cl.

P Lini⁹ narrat qꝫ sit q̄dam tra in q̄ nec ros nec pluuia descēdit. Vñ maxīa ē ibi siccitas ꝛ defect⁹ aq̄. qꝛ tātū ē ibi vn⁹ fōs q̄ aquā ī ꝓfūdo hꝫ. Cū vō hoīes aquā volunt hrē. accedūt ad fontē cū omi gñe musicoꝝ q̄d hñt ꝛ circūeūt fōtē dulcē faciētes melodiā. post melodiā aq̄ ascēdit ad os fōtis ꝛ fluit ī abundātia. ꝛ sic hoīes aquā capiūt ꝛ recedūt

¶ Moralisatio

C Arissimi. Terra illa q̄ sicca ē mūdus iste ē q̄ hoīeꝫ siccū reddit ab orōne ꝛ deuotōe ꝛ subtrahit rorē celestis grē. Fōs iste ē de⁹. vñ eccī. Fōs sapiētie ī excelsis dī. Eam⁹ ergo ad fōtē illū cū istrumētis musicis. i. duouis orōnib⁹ vt nrā vox sit dulcis ī aure dilecti. ꝛ accedat ad nos aq̄ grē sue. Quā nobis ꝛc.

¶ De aīa peccatrice p pcī leprā īfecta quō curatur. ¶ Caplm.cli.

R Ex quidā nobilis ī regno suo habuit duos milites. vn⁹ erat auar⁹ ꝛ alt̄ inuidus. Auar⁹ pulcrā vxorē habuit ocul' oīm gratiosā. Inuid⁹ vō vxorē valde turpē ꝛ oīb⁹ odiosā ꝛ q̄ndā trā annexā militi auaro habuit quā miles cupid⁹ p oīa hrē desiderabat. Sepi⁹ ad eū accessit. ꝛ mlta ei obtulit si terrā suā ei vēdere vellet. Miles vō inuid⁹ rñdit se nvelle vēdere hereditatē suā nec p auro vel argēto. attñ ex inuidia cepit cogitare quō pulchritudinē vxoris auaro militi posset denigrare. ꝛ dixit militi auaro. Si desideras trā meā hrē nil ꝑ pcio desidero. nisi qꝫ vxor tua mecū sit vna nocte. Qui et ānuit ꝛ vxori dixit. q̄ repulsā dedit pmo. ſꝫ tādē p virū inducta cōsensit. At ille miles ī inuid⁹ añq̄ ei ꝓdormiret cū leprosa se cōmiscuit. hoc facto ad dñam accessit ꝛ eā cognouit q̄ndo voluit Quo facto eidē intimauit qꝫ leprā incurreret dicēs. quō inuidiā ḋ ħ habuisset qꝫ vxor sua tam turpis eēt ꝛ ipa tā pulchra. iō eam sic deturpauit. qd audiens tristis facta ē ꝛ flēs amare marito suo intimauit. q̄ valde tristis fact⁹ dixit vxori sue do tibi cōsiliū. Adhuc nullū signū lepre in te apparet. ħ ꝓpe extra regnū ē ciuitas ma-

gna in q̃ ē vniuersitas ad illā ꝑgas ⁊ oib⁹
veniētib⁹ sis cōis. ⁊ q̄ ꝑus ad te accesserit ī
firmitatez recipiet. ⁊ ab oī lepra curaberis.
Qḋ ⁊ factū est. Venit fili⁹ imꝑatoris ada/
mando eā fecitq̧ eam venire ad se. ⁊ eā ro
gauit vt ei cōsentiret que negauit dicens.
Absit a me vt ego pauꝑcula sim cōcubīa
filij imꝑatoris. Et ille magis ac magis eaȝ
ꝓpulsauit vt ei cōsētiret. Illa cogitauit. h̄
fili⁹ imꝑatoris si lepram incurreret mag/
nū damnum eēt. Et proposuit quomodo
incideret lepram si eam cognosceret. At il/
le nolens desistere eam cognouit ⁊ lepram
incurrit. Altera die sentiēs se liberatā ad pa
triā ꝑrexit dicēs ei. Si vos cōtingat lepraȝ
incurrere ad me declinate ⁊ ego vobis in/
quantū possū de necessarijs ꝓuidebo. P⁹
hoc nō diu fili⁹ imꝑatoris leprosus factus
ē ⁊ tātū verecūdabat̄ ꝙ nocte nullo sciente
ad dñam iuit vbi manebat. Hoc dña ꝑci/
piens marito suo intimauit dicēs. Ille est
q̄ ꝑ me infect⁹ ē. ⁊ ego a lepra liberata sum
q̄ videns eū turpit̄ infectū fleuit amare. ca
merā sibi ordīauit in q̄ solitari⁹ manebat
⁊ dña ei ꝑsonalr̄ mīstrabat. ⁊ in eodē loco
septem annis manebat. Accidit enī ꝙ in se
ptimo anno erat calorītolerabilis ⁊ lepro/
sus vas magnū cū vino ꝓ refocillatiōe ha
bebat. qdā serpēs ī orto exīns vas intrauit
⁊ se balneauit. ⁊ in ꝓfūdū post lotionez ia/
cuit. Lepros⁹ cito a somno exꝑgefact⁹ mlt̄
tum sitiebat vas cum vino accipiēs ipo ig
norante serpentē imbibit. Post hoc serpēs
oīa interiora ei⁹ cepit rodere tam grauiter
ꝙ leprosus gemit⁹ ⁊ suspiria dabat dña ei
maxime cōpatiebat̄. Passio illa durabat
ꝑ tres dies cōtinue q̄rto die vomitū fecit ⁊
cum vomitu ⁊ veneno interiori serpentē ꝓ
iecit. statim dolor cessabat de die in diē pau
latiȝ ꝓpēs lepre ab eo recesserūt ⁊ post septē
dies caro ei⁹ ab oī lepra ē curata sicut caro
pueri. de q̊ dña mltū ē gauisa ⁊ vestimētis
ꝑciosis ipsum induebat. dextrarium opti/
mū ei dedit ⁊ ad imꝑatorē ꝑrexit vbi cū ho
nore est receptus. ⁊ post mortem patris re/
gnauit ⁊ vitā in pace finiuit

Moralisatio.

Carissimi. Per istos duos milites
cupidū inuidū diabolū ⁊ ꝑmum
hoīem. s. adam debem⁹ intelligere
Diabol⁹ erat inuid⁹ ⁊ habuit turpē vxorē
scȝ effigiē ꝑ supbiā deturpataȝ. q̄a splendi/
da fuit creata ⁊ ꝑ peccatū facta est turpis.
Miles auar⁹. s. adam vxorem pulcrā ha/
buit. s. aīam ad dei silitudinem creatā. Ge/
nes. j. Vidensq̧ diabol⁹ ꝙ hō erat sic for
mat⁹ vt locū ei⁹ in celo occuparet multuȝ
ei inuidebat ⁊ studuit quō ei⁹ vxorem. scȝ
aīam deturpare posset. Adam vō cupidus
q̄ nō tātū erat cōtēt⁹ de dei beneficio qḋ si/
bi dedit. scȝ de paradiso. sed quasi alt̄ deus
esse volebat. Et iō expulsus est extra terrā
paradisi quā iniuste petijt. Vidensq̧ dia/
bolus ad euam accessit dicens. Si come/
deritis de ligno vite eritis sicut dij scientes
bonū ⁊ malū. Geñ. iij. Diabol⁹ ꝑus se mi/
scuit cū lepra. s. iniq̄tate. ⁊ sic ad innocenteȝ
accessit ⁊ mortaliter peccauit qñ diuinū ꝑce/
ptū violauit. ⁊ sic homo fact⁹ ē lepros⁹ spi/
ritualiter loq̄ndo ꝓpter qḋ extra regnū pa
radisi erat expulsus in vniuersitatem hui⁹
mūdi. Filius imꝑatoris. s. filius dei vidēs
hominem quē formauerat in miseria cuȝ
natura eius se miscuit qñ de celis descendit
in vterū matris sue bñdicte. ⁊ carnem no/
stram assumpsit in tātū ꝙ nos miseros ab
omni lepra peccati ꝑ passionem suam libe
rauit. ⁊ ipe pctā nostra tulit in corpore suo
factus ē turpis ī passiōe. Vñ Isaie. liij. ca.
Vidim⁹ eū non habentem speciem neq̧
decorē. Et sequitur. Reputauim⁹ eū qua
si leprosū ꝑcussuȝ a deo ⁊ humiliatū. Nos
vō sic liberati ꝑ mortē xp̄i poterim⁹ ad pa/
triā celestē secure si voluerimus ꝑuenire sȝ
xp̄s nos quotidie tēptat ⁊ pulsat ad ianuā
cordis nostri. Sicut ipe testatur. Cātico.
Ego sto ad ostium ⁊ pulso. si q̄s aperuerit
mihi cenabo cum eo. Sed diligenter ē ad
uertendum ꝙ ostiū cordis nostri debem⁹
ei aꝑire ꝑ septē opera misericordie ⁊ cū om
ni gaudio reciꝑe ⁊ in speciali camera extra
homines eū ponere vt ipe nobiscum semper

maneat. ⁊ sicut iste leprosus sitiuit in cruce cum dixit. Sitio. Quid sitiebat? Dico non vinū sȝ salutē aīaꝝ nrāꝝ. Judei hã audiētes acetū cū felle mixtū ei dederūt. ecce serpētē venenosū ꝓ nrā salute bibit. ⁊ totū venenū pcti pmi pentis piecit. ⁊ sic cū dextrario diuinitatis cū hūanitate in die ascēsiōis cuȝ mltitudīe celos ascēdit in iubilo ⁊ glia sempiterna. Ad quā nos ⁊c.

¶ Qr xps ab eternis piculis ⁊ demonū obsidionibꝰ nos liberauit. ¶ Ca. clij.

Quidā uero princeps noīe deonitꝰ cꝰ ipl's in quadā ciuitate claudebat obsessꝰ. q̄ volēs ipl'o suo caute ꝯsulere. qd sibi vtileꝰ expediret. ꝑcepit vt vnꝰ de militibus suis obsidione accederet. q̄ obsidētibꝰ insultū pberet ordiauit q̄ i telis suis latent ⁊ artificialr scriberet. Cōfortamī in dño ⁊ estote fideles in obsidiōe in psona cleonitt venio ⁊ obsidionē amouebo. ¶ Moralisatio

Carissimi. Iste pnceps ē xps. ipl's obsessꝰ in ciuitate. pctōres in mūdo q a demōibꝰ obsident. q si n̄ diuinitꝰ admōemur aīas nrās occidet. Miles missus ē pdicator. Apl's ad Thi. Labora sicut bonꝰ miles. Ille miles i exteriori apparētia q̄si aduersariū pctōribꝰ ondit qr lāceā sagittā. ⁊ insultꝰ pbet duȝ acuta vba nūc ꝯ gulosos nūc ꝯ luxuriosos. ⁊ sic ꝯ ceteris ꝑponit. sȝ p certo amicꝰ noster ē. qr plꝰ valēt vbera diligēts q̄ȝ oscula blādiētis

¶ De tribulatōe tpali q in gaudiū sēpiternū postremo cōmutabit. ¶ Ca. cliij.

Anthiochꝰ in ciuitate anthiochie regnuit. a q̄ ipa ciuitas anthiochia nomen accepit. Ex ꝯiuge sua filiam speciosissimā genuit. Que cū puenisset ad etatē legitimā ⁊ spēs pulchritudīs accresceret. mlti eā i matrimoniū petebāt cū magna ⁊ inestimabili dotis q̄ntitate. Sȝ cū pat deliberaret cui potissime filiā suā daret in mrīmōiū hnesciēs q̄a ini q̄ cōcupia crudelitatisq̄ȝ flāma i amore filie sue exarsit. cepitq̄ȝ eā aplꝰ diligere q̄ȝ pātrē opteret. Qui cū luctaret cū furore pugnat cū pudore. vincit amore. q̄dā die accessit ad cubiculū filie sue ⁊ oēs a lōge sedere iussit q̄si cū filia sua colloquiū secretū habiturꝰ. Stimulāte furore libidīs diu repugnāte filia nodū vginitatis eripuit ⁊ pudorē violauit. Cūq̄ȝ puella qd faceret cogitaret. nutrix subito ad eā itrauit. Quā vt vidit flebili vultu ait. Ob quā rē affligit aīa tua. Puella ait. O carissima mō i cubiculo isto duo nobilia noīa pierūt. Ait nutrix Dña q̄re h dicis Ait illa. qr añ mrīmōium meū pessimo scelere sū violata. Nutrix cū h audisset ⁊ vidissȝ amēs q̄si facta dixit. Et q̄s diabolꝰ tāta audacia thoꝝ regie ausꝰ ē violare. Puella ait. Impietas h fec. Nutrix ait. Cur non indicas pri. Puella ait. Ubi ē pat. Si itelligas pibit nomē pris in me mortis mihi remediū placȝ. Nutrix audiuit eā mortis remediū q̄rere blando eaȝ ꝑmōis eloq̄o reuocauit vt a ꝓposito suo recederet. Int h impius pat cum simulata mente oñderet ciuibꝰ piū patrē int domꝰ pietes maritū se eē filie sue letat. ⁊ vt sp impijs filie thoris frueret ad expellēdos petitores q̄ eā i cōiugē petebāt nouū genꝰ neq̄cie cogitauit Questionē vo ꝓpōebat dicēs Si q̄s q̄ōnis mee solutionē inuenerit filiā meam in vxorem habebit. ⁊ si defecerit decollabit. Plurimi vndiq̄ȝ reges ꝓpt icredibilē ⁊ iaudītā puelle spēm venerūt. si q̄s forte prudētia lrāꝝ q̄ōnis solutiōeȝ inuenisset q̄si nihil dixisset decollabat. ⁊ caput eius supra portaȝ suspendebat vt aduenientes imaginē mortis viderēt ⁊ turbarent ne ad talē cōditiōeȝ accederēt. Hoc totuȝ fecerat vt ipsemet cū filia sua poterat in adulterio pmanere. Cū vo tales crudelitates exerceret. antiochꝰ interposito breui tpe adolescēs q̄dā tyrꝰ patrie sue pnceps locuples valde appolloniꝰ noīe bñ lrātꝰ nauigās anthiochiā itrauit. Ingressusq̄ȝ ad regē ait. Aue rex. Et ille. Salui sint nupturi pentes tui. Ait iuuenis. Peto filiā tuā i vxorem. Rex vt audiuit qd audire nolebat. respiciēs iu

uenē ⁊ ait. Nosti nuptiarꝫ cōditiōꝫ. Ait iu-
uenis. Noui ⁊ ad portā vidi. Indignatꝰ
rex ait. Audi ergo q̄onem. Scelere vehor.
matna carne vescor. q̄ro frēm meū matris
mee virū nec iuenio. Puer accepta q̄one
paululū recessit a rege ⁊ cū sciaꝫ q̄reret. deo
fauēte solutiōꝫ q̄onis iuenit. ⁊ reuersus ad
regē ait. Bone rex p̄posuisti q̄onē. audi er
go solutiōeꝫ. Nā q̄d dixisti scelere vehor. n̄
es mētitꝰ. te eī ip̄m ītuere. matna carne ve-
scor. filiā tuā respice. Rex cū audiuit solu-
tiōꝫ q̄onis iuuenē soluisse timēs ne pecca-
tū suū patefieret. irato vultu eū respiciens
dixit. Lōge es iuuenis a q̄one nihil veruꝫ
dixisti. decollari q̄dē p̄merueris. sꝫ ecce ha
hebis dierꝫ trigīta spaciū recogita tecū. Re
uertere ad t̄rā tuā. ⁊ si solutōꝫ q̄onis iuene
ris filiā meā ī mr̄imōiū accipies. sin aūt de
collaberis. Iuuēis turbatꝰ accepto comi-
tatu nauē ascēdēs tēdit ī patriā. sꝫ pꝰ reces-
sū adolescētis vocauit rex dispēsatorē suuꝫ
taliarchū noīe. cui ait. Taliarche secretorꝫ
meorꝫ mi̅ster fidelissime scias q̄ tyrꝰ appol
loniꝰ iuenit q̄onis mee solutionē. Ascēde
ergo cōfestim nauē ad p̄seq̄ndū eū ⁊ cū p̄-
ueneris tyrū q̄re eū. ⁊ cū ferro vel veneno
interfice eū. Reuersus dū fueris p̄miū ma
gnū accipies. Taliarchꝰ scutuꝫ accipiens
pecuniāq̄ꝫ p̄gēs ad patriaꝫ iuuenis venit.
Appolloniꝰ vō p̄us venit ⁊ ad domū suā
introiuit. aptoq̄ꝫ scrinio oēs libros respe-
xit ⁊ nihil aliō iuenit. nisi q̄d regi dixerat. ⁊
dixit īt̄ra se. Nisi fallor antiochꝰ rex impio
amore diligit filiam suā ⁊ recogitās secum
dixit. Quid agis appolloni cōclusionē eiꝰ
soluisti. ⁊ tn̄ filiaꝫ n̄ accepisti. iō delatꝰ es a
dō vt n̄ morereris. Cōtinuoq̄ꝫ iussit sibi na-
ues p̄parari ⁊ eas cētū milibꝰ modiorꝫ fru
mēti onerari. ⁊ mlt̄o pōdere auri ⁊ argēti ⁊
veste copiosa. ⁊ cū paucis secū fidelissimis
hora noctis tertia nauē ascēdit tradiditq̄ꝫ
se alto pelago. Alia vō die q̄rit̄ a ciuibꝰ su
is ⁊ n̄ iuenit̄. meror ingens nascit̄ q̄ꝛ aman
tissimꝰ p̄nceps patrie nusq̄ꝫ cōparuit. plā-
ctus magnꝰ erat in ciuitate. tātꝰ vō amor
ciuiū circa eū erat vt mlt̄o tp̄e tōsores cessa

rent. publica spectacula tollerētur. balnea
clauderent̄. nō tēpla nec tabernas q̄sq̄s in-
gredit̄. Et cū talia agerent̄ sup̄uenit taliar
chꝰ q̄ a rege anthiocho ad necandū missꝰ
erat. ⁊ videns oīa clausa dixit cuidā puero
Indica mihi si viuere velis ex q̄ cā ciuitas
ista in luctu morat̄. Ait puer. O carissime
nescis tu illud q̄d interogas. Ciuitas hec ī
luctu morat̄. q̄a appolloniꝰ p̄nceps patrie
hꝰ ab antiocho rege regressus nusq̄ꝫ cōpa
ruit. Taliarchꝰ cū h̄ audisset gaudio ple-
nꝰ ad nauē rediit ⁊ antiochiā ītrauit. In-
gressusq̄ꝫ ad regē ait. Bn̄e mi rex letare. q̄ꝛ
appolloniꝰ vos timēs nusq̄ꝫ cōparuit. Rex
ait. Fugere q̄deꝫ p̄t. sꝫ effugere n̄ p̄t statim
hmōi edictū posuit. q̄cūq̄ꝫ appollōiū tyriū
cōtēptoreꝫ regis mei mihi exhibuerit acci-
piet q̄nq̄ginta talēta auri. q̄ vō caput eius
amputauerit centū talēta accipiet. Hoc fa
cto nō tātū inimici. sed amici cupiditate se
ducti ad p̄seq̄ndū appolloniū p̄perabant.
Querebat̄ vō appolloniꝰ p̄ mare p̄ terras
p̄ siluas p̄ vniuersas indagines ⁊ n̄ inue-
niebat̄. Tūc rex iussit sibi classes nauiuꝫ p̄-
parari ad p̄seq̄ndū iuuenē sꝫ ⁊ morā facienti
bꝰ q̄ classes sibi nauiū p̄pabāt. appollonius
tarsū deuenit ⁊ deambulās iuxta littꝰ visꝰ
est a q̄daꝫ s̄uo suo elinato noīe q̄ sup̄uene-
rat ī ip̄a hora ⁊ accedēs ad eum dixit. Aue
rex appolloni. Ille salutatꝰ fecit vt potētes
facere cōsueuerāt. sp̄reuit hoīeꝫ. tūc senex ī-
dignatꝰ ē valde. ⁊ iterꝫ salutauit eum ⁊ ait.
Aue rex appolloni resaluta ⁊ noli d̄spicere
paup̄tatē honestis moribꝰ decoratā. Si eī
scis q̄d scio cauendū ē tibi. Et ille. Si placꝫ
vob̄ dicito mihi. q̄ ait. Proscriptus es. At
ille. Et q̄s patrie sue p̄scripsit p̄ncipem. Eli
natꝰ ait. Rex antiochꝰ. Antiochꝰ q̄ ex cā.
Elinatꝰ ait. q̄a q̄d pat̄ ē. tu eē voluisti. Ap
polloniꝰ ait. Et p̄ q̄nto me p̄scripsit. Et ille
Quicūq̄ꝫ te illi viuū exhibuerit q̄nquagin-
ta talēta auri. q̄ vō caput tuū p̄tulerit cētū
talenta ille habebit p̄ mercede. ⁊ iō moneo
te fuge in p̄sidiū. Sꝫ cū hoc dixisset elinatꝰ
recessit. Tūc appolloniꝰ euꝫ rogauit vt ad
se veniret ⁊ cētū talenta auri daret ei ⁊ ait.

Accipe tantū de paupertate mea. qa meruī
sti ⁊ amputa caput meū ⁊ regi pñtes ⁊ tūc
magnū gaudiū hēbit. Ecce habes centum
talēta auri ⁊ tu es innocēs. q ego te ex mea
volūtate ꝓ illo cōduxi vt tam magnū gau
diū offeras regi. Cui senex rñdit. Dñe ab/
sit hoc a me vt hmōi rei causa vnq̄ȝ de vita
mea p̄miū accipiā. apd̄ bonos hoīes ami/
citia p̄mio nō ē cōparanda. Et regi apollo/
nio magnā laudē adijciens recessit. Pꝰ hȝ
apolloniꝰ cū spaciat̄ i eodē loco supra lit/
tus vidit q̄ndā hoīem ꝯ se venientē dolen/
tem ⁊ mesto vultu strāguilionē noīe. acces
sit ad eū ꝓtinꝰ ⁊ ait apolloniꝰ. Aue stran/
guilio. Et ipe ait. Aue dñe mi rex apollo/
ni ⁊ rursum ait. Dic mihi q̄re in his locis
turbata mēte v̄saris. Ait apolloniꝰ. qa fili
am regis vt verū dixerā ꝯiugē ⁊ in m̄rimo
niū petiui. Peto itaq̄ȝ si fieri pōt in patria
vestra volo latere. Strāguilio ait Dñe ap
polloni ciuitas nr̄a pauperrima ē ⁊ ñ pōt
tuā nobilitatē sustinere p̄terea durā famē ȝ
⁊ sterilitatē patimur annone nec eciā iā ci
uibꝰ vlla spes est salutis. sed crudelissima
mors ē ante oculos nr̄os. Apolloniꝰ ait.
Agite grās deo q̄ me ꝓfugū vestris finibꝰ
applicuit. dabo ciuitati vestre centuȝ milia
modioꝝ frumēti si fugā meā tantū celaue/
ris. Stranguilio vt hȝ audiuit ꝓstrauit se
añ pedes eiꝰ ⁊ ait. Dñe apolloni si esurienti
ciuitati subueneris non solū fugā tuā cela
bimꝰ. sȝ si necessitas fuerit ꝓ salute tua dimi
cabimꝰ. Ascēdēsq̄ȝ apolloniꝰ tribunal in
foro p̄sentibꝰ cūctis ciuibꝰ illiꝰ ciuitatis di
xit. Ciues tharsenses q̄s annone penuria
turbat ⁊ opprimit. ego tyrus apolloniꝰ re
leuo. credo eñi vos hꝰ bñficij memores fu
gam meā celaturos. Scitote eñi nō me ma
licia antiochi eē fugatuȝ sed ꝑ viam felicit̄
huc sum delatꝰ. dabo itaq̄ȝ vobis centum
milia modioꝝ frumēti eo p̄cio q̄ sum ī pa/
tria mercatꝰ octo ereis singulos modios.
Ciues hec audientes q̄ singulos modios
octo ereis mercarent̄ hilares effecti sunt ac
grās agētes statiȝ frumēta parabāt. Tūc
apolloniꝰ ne dp̄osita regia dignitate mer
catoris magisq̄ȝ donatoris nomē videret̄
assumere p̄ciumq̄ȝ assumēs eiusdē ciuita/
tis vtilitatibꝰ redonauit. Ciues aūt vt tāta
viderūt eiꝰ bñficia bigaȝ in foro statuerūt i
q̄ stās dextra manu fruges ⁊ sinistro pede
calcaret ⁊ in base scripserūt. Ciuitati thar/
sie tyrꝰ apolloniꝰ donū dedit qd̄ ciuitateȝ
a seua morte liberauit. Deinde interposit̄
paucis diebꝰ hortāte strāguiliōe ⁊ dyoni/
siade eiꝰ cōiuge ad penthapolim tyrenoꝝ
nauigare ꝓposuit vt illic lateret eo q̄ bñfi/
cia cū opulentia ⁊ trāq̄llitate agerent̄. Igi
tur cū ingenti honore ducit̄ ad mare ⁊ va/
ledicēs oībꝰ ascēdit ratim sȝ tribꝰ diebꝰ et
noctibꝰ totidē ventis ꝓsperis nauigās su/
bito pelagꝰ mutatū est postq̄ȝ littꝰ tharsie
reliq̄t. Nam paucis horis ventꝰ cōcitatus
aq̄lone vento auroq̄ȝ instante classe celū
nimia se pluuia erupit ꝓflatis tyri procella
corrumpit̄ ratis pariter dissoluitur zephiri
fretū ꝑturbāt grando ac nubes tenebrosa ī
cūbebāt. flant venti forcit̄ intantuȝ q̄ mors
cūctos occuparet. tūc vnusq̄sq̄ȝ rapuit sibi
tabulas tantuȝ in illa caligine tempestatis
oēs perierūt. Apolloniꝰ v̄o vniꝰ tabule bñ
ficio in penthapolitanoꝝ littore est pulsus
Stans aūt in littore intuens mare trāq̄llū
sic ait. O pelagi fides faciliꝰ incidaȝ i ma/
nus crudelissimi regis. q̄ ꝑgam quam pa/
triā petā q̄s notꝰ huic ignoto auxiliū da/
bit. Hec dū loq̄ret̄ apolloniꝰ aspexit iuue
nē venientē ꝯ se q̄dam robustꝰ piscator sor/
dido sago coopertū cogēte necessitate ꝓstra/
uit se ad pedes eiꝰ ꝓfusisq̄ȝ lacrimis ait. mi
serere q̄cūq̄ȝ es nudo naufrago ñ humilibꝰ
parentibꝰ sȝ notabilibꝰ genito ⁊ vt scias cui
miserer͛ ego sūt tyrꝰ apolloniꝰ patrie mee
p̄nceps dep̄cor te auxiliū vite mee. piscator.
vt vidit sp̄em iuuenis misc̄dia motꝰ illū ex
egit ⁊ duxit ītra tecta domꝰ ⁊ posuit epu/
las q̄s hr̄e potuit ⁊ vt pleniꝰ sue pietati satis
faceret exuēs se tribunariū ī duas ptes di/
uidēs vnā dedit iuueni dicēs Tolle qd̄ ha
beo ⁊ vade in ciuitatē ibi inuenies forsitan
q̄ tui misereat̄ si non inueneris huc ad me
reuertere. paupertas quecunq̄ȝ sufficiat ti

Piscator ait illi. tātū admoneo te vt si q̄n
dignitati tue redditꝰ fueris ne despicias tri
bunarij paupꝑtatē. apollonꝰ. Si n̄ mēor
fuero iteꝝ naufragiū patiar nec tui silēm ī
ueniā. ⁊ hˢ dicēs. d̄mōstrata sibi via carpēs
portas ciuitatis ingredit̄. Dūq̇ꝫ cogitaret
vn̄ peteret auxiliū vite vidit ꝑ plateā pueꝝ
nudū currētē oleo caput vnctū hn̄tē saba/
no p̄cinctū voce magna clamātē ⁊ dicētē.
Audite oēs audite ꝑegrini ⁊ serui q̄ ablui
vult ꝑgat ginnasiū. Audito hˢ apollonius
exuēs se tribunariū īgredit̄ lauacrū vtit̄ liq
re ⁊ dū singulos intuet̄ querit sibi parē nec
inuenit ⁊ subito altistrates rex totꝰ regiōis
ingressus ē cū turba famlōꝝ. Cū rex ludū
spere cū ꝑuis suis exerceret admisit se apol
lonꝰ regi ⁊ decurrētē sustulit speram ⁊ sb/
tili velocitate ꝑcussam ludenti regi remisit.
Tūc rex suis famul' ait. Recedite hic eniꝫ
iuuenis vt suspicor mihi cōpandꝰ ē apol/
lonꝰ. Apollonꝰ vt audiuit se laudari cō/
stant̄ accessit ad regē ⁊ accepto cyramaco
docta manu circulauit eū cum subtilitate.
Deinde ī solio ḡtissimo vouit eū ⁊ exeūte
eo ab officio discessit. Dixitq̇ꝫ rex ad ami/
cos suos pꝰ discessū adolescētis. Juro vo
bis in v̄itate meliꝰ me nūq̄ꝫ abluisse q̄ꝫ ho/
die bn̄ficio adolescētis nescio cuiꝰ ⁊ respici
ens vnū d̄ famul' ait. Juuenis ille q̄ mihi
officiū fecit vide q̄s sit ⁊ ille secutꝰ iuueneꝫ
vidit eū sordido tribunario īdutū. Reuer/
susq̇ꝫ ad regē dixit. Juuenis ille naufragꝰ
ē. Rex ait. Un̄ scis. Et ille. tacēte illo habi/
tꝰ īdicat cāꝫ. Ait rex. Uade celeriꝰ ⁊ dic ei.
Rogat te rex vt venias ad cenā. Apollōiꝰ
vt audiuit acq̄euit ⁊ cū famlō vēit ad regē
Famulꝰ pꝰ īgressꝰ ait ad regē. Naufragꝰ
adest. sꝫ ꝓpt̄ sordidū hītū ītroire verecūda
tur. Statiq̇ꝫ rex iussit eū vestibꝰ īdui dignis
⁊ ad cenā īgredi. Jngressꝰ apollonꝰ tricli
niū regis ꝯ regē assigto loco discubuit in/
fert̄ prādiū deīde cena regal'. Apollonius
cūctis epulātibꝰ n̄ epulabat̄. sꝫ auꝝ ⁊ argen
tū ⁊ misteriū regis diu flens intuebat̄. tūc
vnꝰ de discūbentibꝰ ad regem ait. Nisi fal
lor iuuenis iste fortune regis inuidet. Rex
ait. Male suspicaris fortune mee nō inui/
det. sed pl'a se ꝑdidisse tristat̄. ⁊ respiciēs ap
polloniū hilari vultu ait rex. Juuenis epu
lare nobiscū ⁊ de deo meliora spera. ⁊ dum
hortaret̄ iuueneꝫ subito ītroiuit filia regis
v̄go iam adulta deditq̇ꝫ osculuꝫ patri suo
deinde cūctis discūbētibꝰ amicis. Que dū
oscularetur singulos reuersa ē ad patrē et
ait. Bone pat̄ q̄s ē iste iuuenis q̄ ꝯ te locuꝫ
honoratū tenet q̄ multuꝫ dolet. Ait rex. O
dulcis filia iuuenis iste naufragꝰ ē. ⁊ gin/
nasia mihi ḡtissime fecit ꝓpt̄ qd̄ ad cenam
vocaui illū. q̄s sit nescio. sꝫ si vis scire inter/
roga eū te decet oīa nosse ⁊ forsitan dū cog
noueris misereberis ei. Hec audiens puel
la ad iuuenē accessit ⁊ ait. Carissime gene/
rositas nobilitatē on̄dit si tibi molestū inest
indica mihi nomen tuū ⁊ casus tuos. Et il
le. Si nomen q̄ris in mari ꝑdidi si nobili/
tatē in tyro reliq̄. Ait puella. Apꝰ dic vt ī
telligā. Tūc apollonꝰ nomē suū ⁊ oēs ca
sus exposuit. Finitis hˢ mōibꝰ fūdere lacri/
mas cepit quē vt vidit rex flētē ait filie. Na
ta dulcis peccasti dum nomen ⁊ casus a/
dolescētis petiuisti. veteres eiꝰ dolores re/
nouasti. Dulcis ergo filia ex q̊ iā scis v̄ita/
tē iustū ē vt libertatē tuā q̄i regia ei on̄das
Puella vt audiuit volūtatē patris respici
ens iuuenē ait. Noster es Apolloni d̄po/
ne merorē ⁊ a p̄re meo locupleteris. Apol
lonꝰ cum gemitu ⁊ verecūdia grās egit.
Tūc rex ait filie sue. Defer lirā vt cum can
tu exhilares conuiuiū. puella iussit sibi af/
ferri lirā ⁊ cepit cū oī dulcedīe lirā ꝑcutere.
oēs eā ceperūt laudare ⁊ dicere. Nō p̄t me
liꝰ nec dulciꝰ audiri int̄ q̄s solꝰ apollonꝰ
tacuit. Ait ei rex. Apolloni fedā rem facis
oēs filiā meā in arte musica laudāt q̄re tu
solꝰ vitupꝑas. At ille. Bone rex si ꝑmittas
dico q̄ sentio filia tua in artē musicā inces/
sit ⁊ nō dum didicit. Jgit̄ iubeas mihi tra/
di liram ⁊ statī scias qd̄ nesciuisti. Rex ait
Apolloni video te eruditū ī oībꝰ. iussit si/
bi tradi lirā ⁊ egresso foras corona capitis
eū d̄corauit. accipiēsq̇ꝫ lirā ītrauit tricliniū
pulsabat an̄ regē tāta dulcedine vt oēs nō

apolloniū ſ; apollinē crederēt. Diſcūbē-
tes cū rege dixerūt. ꝙ nunq̄ʒ meliꝰ audiſſēt
nec vidiſſēt. Filia regis hec audiēs reſpiciēs
iuuenē capta ē in amore eiꝰ ⁊ ait ad patreʒ
ſuuʒ. O pater ꝑmittas me dare iuueni qđ
mihi placet. Ait rex. Permitto. Illa reſpi
ciens apolloniū ait. Magiſter apolloni
accipe ex indulgētia patris mei auri ducen
ta talēta argēti libras q̄dringētas veſtēq; co
pioſā ſeruos viginti ancillas deceʒ q̊bꝰ ait.
Afferte qđ ꝓmiſi ⁊ p̄ntibꝰ amicis expoſito
triclinio iuſſu regine allata ſunt oīa. Quo
facto leuauerūt ſe oēs ⁊ licētiati diſceſſerunt
Apolloniꝰ ait. Bone rex miſeroꝝ miſeri-
cors ⁊ tu regina amatrix ſtudioꝝ ⁊ dilectrix
philoſophie valete ⁊ reſpiciēs famulos q̊s
ſibi regina donauerat ait. Attollite famu-
li hec q̄ mihi data ſūt ⁊ eamꝰ ⁊ hoſpitiū q̄ra-
mꝰ. Puella timēs ne amatorē ꝑderet tri-
ſtis ē facta. reſpiciēs ad patrē ait. Bone rex
et pat̄ optīe placeat tibi vt apollōiꝰ hodie
ditatꝰ abſcedat ⁊ qđ illi donauimꝰ a maliſ
ne rapiat̄. Tūc rex feſtinꝰ iuſſit ſibi aſſig̃ri
aulā vbi honeſte q̇eſcerʒ. Puella v̊o amo
re accenſa inq̄etam habuit noctem. mane
v̊o cubiculū patris adijt. Quā vt vidit pa
ter dixit. qđ ē hoc ꝙ ꝓpter cōſuetudinē ita ma-
ne euigilaſti. Puella ait. Requieʒ habere
n̄ potero. ⁊ iō cariſſime pat̄ peto vt me tra-
das iuueni ad doctrinā dū ꝙ potero artē
muſicā ⁊ alia addiſcere. Rex hec audiēs ga
uiſꝰ ē iuſſit ad ſe iuuenē vocari cui ait. Ap
polloni filia mea m̄ltū cupit artē tuā addi
ſcere. iō rogo te vt ei oñdas oīa q̄ noſti ⁊ e-
go mercedē cōdignā retribuā. Et ille. Bn̄e
ꝑatus ſum volūtati veſtre ſatiſfacere. Do
cuit puellā ſicut ipe didicit. Poſt hec puel
la ꝑ nimio amore iuuenis infirmat̄. Rex
vidit filiā ſuā incurriſſe egritudinem ſubi-
to medicoſ vocauit. Illi v̊o venas ⁊ ſingu
las ꝑtes corpis tangebāt ⁊ nullā egritudi-
nē inuenerūt. pꝰ paucos dies tres iuueneſ
nobiliſſimi q̇ ꝑ lōgū tp̄s filiā in matrimo-
niū petierāt regē vna voce p̄it ſalutauerūt
q̊s intuens rex ait. qua de cā veniſtis. At il
li. q̇a ſepiꝰ nob ꝓmiſiſtis vni ex nob dare
filiā vrāʒ i mrīmōiū ꝓpt̄ qđ hodie ſil' veni-
mꝰ. Ciues tui ſumꝰ diuites ⁊ ex nobilibꝰ ꝑ
entibꝰ geniti. ⁊ iō d̄ tribꝰ tibi elige queʒ vis
hr̄e generū. Rex ait. Nō apto tp̄e me int̄pel
laſtis. filia mea ſtudijs vacat ⁊ ob amoreʒ
ſtudioꝝ ībecill' iacet. ſed ne videar vob nis
differre ſcribite ī codicill' vrīs noīa vrā ⁊ do
tis q̄ntitatē q̄ trāſmittā filie vt ipa eligat quē
voluerit. Illi hoc fecerūt. Rex accepit ſcp̄tu-
rā ⁊ legit ſigillitq; ⁊ dedit apollonio dicēs.
Tolle magr̄ has ſcp̄turas ⁊ trade diſcipl'e
tue. Apollōiꝰ recepit ſcp̄turaſ ⁊ puelle por
tauit. Puella vt videt quem diligebat ait.
Magr̄ quid ē ꝙ ſolꝰ itroiſti ī cubiculum
Apollōiꝰ ait Sume codicillos q̊s tibi mi
ſit pat̄ tuꝰ ⁊ lege. puella codices apuit ⁊ le-
git tria noīa petitoꝝ. ꝑlectiſq; codicill' reſpi
ciēs apolloniū dixit Magr̄ apollōi vtrū
n̄ doles ꝙ alti d̄beo ī mrīmōiū tradi. Et il-
le. Nō. q̇a oē qđ ē tibi honor erit ⁊ ꝯmodū
meū. ait puella Magr̄ ſi me amares dole
res reſcp̄ſit ⁊ ſigillit codicilloſ tradiditq; ap
pollonio vt eos regi deferret ⁊ ſcp̄ſit hec. rex
⁊ pat̄ optīe q̊niā clementia tua ꝑmiſit mihi
vt reſcribā. reſcribo. Illū naufragū volo ī
maritū hr̄e. Rex cū legiſſ; volūtateʒ puelle
ignorās quē naufragū dicerʒ reſpiciēs ad
iuuenes ait. q̊s veſtrū naufragiū paſſus ē.
Vnꝰ ex ill' noīe ardoniꝰ dixit. Ego paſſus
ſū naufragiū. Aliꝰ ait. Morbus te conſu
mat nec ſaluꝰ nec ſanꝰ ſis cū ego ſcio te coe
taneū meū portā ciuitatis nunq̄ʒ exiſti vbi
naufragiū feciſti. Rex cū n̄ inueniſſ; q̊s eo
rū naufragiū feciſſet reſpexit apollonium
dicēs. Tolle codicillos ⁊ lege. poteſt enī fie
ri ꝙ ego nō nouerim tu intelligis q̄ p̄ſens
fuiſti. Apollonius acceptis codicillis ve-
locit̄ ꝑcurrit et vt ſenſit ſe amari erubuit.
Cui rex ait Apolloni inueniſti naufragū
At ille p̄ rubore pauca dixit. Nam in hoc p̄t
notari ſapīa apollonij. quoniaʒ iuxta ver
bum ſapientis. in multiloquio deeſt ſapiē
tia. Vnde. j. Petri. ij. Chriſtus vobis reli-
quit exemplum vt ſequamini veſtigia eiꝰ
qui nunquam peccauit nec in ore eius in-
uentus eſt dolus. Cum ſm̄ pſalmiſtam.

ſicut ipē dixit ita ⁊ facta ſunt q̄ re vēr ꝰ iſr̄lita
appellandꝰ ē in q̄ nō ē dolꝰ. vt dͬ Joħ. j. iō
imitemur ipm̄ n̄ maledicendo nec redden-
do maledictū ꝓ maledicto. ſʒ cohibeamꝰ li̅
guā nr̄ām vt ſp̄ bn̄dicat. ⁊ ſic erit inſtrumē
tū ſcribe velocit̄ ſcribentis. i. ſpūſſancti do-
na ſua repente infūdentis. iuxta illud. Fa-
ctꝰ ē repēte de celo ſonꝰ ⁊c̄. Unde. ij. Pe. j.
Qui vult videre dies bonos coerceat lin
guā ſuā a malo ⁊ labia eiꝰ ne loq̄nt̄ doluʒ.
Hē n̄ dʒ i ſeipō murmurare nec exteriꝰ ma
lū ꝓferre. ⁊ ſic poterit vitā q̄etā poſſidere hͦ
in pace tēpali in futuro aūt in pace et̄nali.
Nā p̄ma pax cōit ſeruat̄ ꝑ hoc ꝙ hō n̄ ꝓrū-
pat ꝑ linguā ſuā in v̄ba cōtumelioſa ꝓrio-
rū ſuoꝝ offenſiua ⁊ ē p̄ncipiuʒ pacis et̄ne.
vn̄ p̄s. In pace in idipm̄ dormiā ⁊ req̄ſcā.
Nā ſicut hoīs boni ⁊ pacifice loq̄ntis lin-
gua dirigit̄ ꝑ v̄tutē dei. ſic lingua maledicē
tis ꝑ ſpūs malignos tali famulātes. iuxta
illō. In orto nr̄o ſedet alba ſpina ſup̄ quā
q̄eſcūt aues. Per ortū eni̅ iſtū debemꝰ in-
telligere os noſtrū duplici ſepe circūſeptū.
ſcʒ dentibꝰ ⁊ labijs n̄ ꝓpt̄ aliō. niſi vt pone-
mꝰ ori cuſtodiā ne nihil niſi qō in laudē dī
vadat loquat̄. Spina aūt in orto cōtenta
ē ipa lingua ſic dicta ſilitudinarie. q̄niam
ſicut ſpina material̄ pūgit. ſicut pʒ Math
xxvij. Plectētes coronā de ſpinis impoſue
rūt capiti eiꝰ vt ſanguis eiꝰ ꝓpt̄ nimiā cō-
punctionē ipaꝝ ſpinaꝝ ꝑ ſuū bn̄dictū cor-
pus effluxit. Sic etiā ipa ſpina q̄ dͬ lingua
cōpūgit hoīem nūc auferendo bonā famā
ſuā. nūc de ipo mētiēdo. nūc malū qō alijs
incognitū eſt manifeſtando de q̄ ſingulari
ter cauēdū ē. Aues aūt ſup̄ ipam ſpinam
q̄eſcētes ſūt ipi diaboli q̄ hoīem ad tale vi-
cium ſingularit̄ inclināt vt eoꝝ efficiat̄ mi-
niſter. iō de tali dicēt in extremo iudicio di
mitte nobis hūc hoīem iuſte iudex q̄ tuꝰ eē
noluit ꝑ v̄tutē noſter effectꝰ ē ꝑ maliciam.
Cohibeat igit̄ vnuſq̄ſqʒ linguam ſuaʒ qō
catho appellat p̄mā v̄tutē. ſʒ ad hiſtoriā re-
deūdo. Rex cuʒ intellexit ꝙ filia eū voluit.
alijs ait. Dū tp̄s fuerit veniā ad vos. Illi
vale dicētes receſſerūt. rex ſolꝰ intrauit ad
filiā ſuā ⁊ ait. Quē tibi elegiſti ꝯiugē. Illa
ꝓſtrauit ſecū lacrīs ⁊ ait. Pat̄ chariſſime
naufragū apollonium peto. Rex cuʒ lacri-
mas filie ſue vidiſſʒ leuauit eā a t̄ra ⁊ ſic eā
alloq̄t̄ dicēs. Nata dulcis noli d̄ aliq̄ re cogi
tare. q̄a talē cōcupiſti quē ⁊ ego. vt eni̅ vidi
q̄a ⁊ amādo factꝰ ſū pat̄ die tibi nuptiaꝝ ſi
ne mora ꝯſtituā. Poſtera ḡ die vocāt̄ ami
ci viciaꝝ v̄rbiū ad regē q̄bꝰ ait. Cariſſimi fi
lia mea vult nubere apollonio mgr̄o ſuo
Peto ḡ vt vobꝫ oībꝰ ſit leticia. q̄a filia mea
prudēti viro ſociat̄. Hec igit̄ dicēs cōſtitu
it diē nuptiaꝝ q̄ cito ꝯcepit ⁊ dū pueꝝ i vte
ro haberʒ. acciditq; cū ābularet cū rege ap
pollonio viro ſuo iuxta litꝰ maris vidit na
uē ſpecioſā cognouit eā apolloniꝰ ꝙ eēt d̄
patria ſua cōuerſꝰ ad naucleꝝ ait. Un̄ ve
nis. At ille. A tyro. Apolloniꝰ ait patriaʒ
meā noīaſti. Ille r̄ndit. Ergo tyrus es tu. ⁊
ille. Ut dicis. Nauclerꝰ ait. Noſti aliqueʒ
patrie illiꝰ p̄ncipē noīe. Apolloniꝰ. Nau
clerꝰ dixit. Peto vbicūqʒ illū videris dicas
ei vt gaudeat ⁊ exultet. q̄ꝛ rex antiochꝰ ful-
mīe ꝑcuſſꝰ ē cū filia ſua. Opes āt regni an
thiochie reſuāt̄ apollonio. Apolloniꝰ vt
hō audiuit plenꝰ gaudio ad cōiugē ſuā ait.
Peto itaqʒ vt me abire ꝑmittas ad ꝑcipiē
dū regnū. Illa vt audiuit ꝓfuſis lacrimis
ait. O dn̄e ſi i lōginq̄ itinere eſſes cōſtitutus
ad ꝑtū meū feſtinare debueras. ⁊ mō rece-
dere vel cuʒ iuxta me ſis. ſʒ ſi hō velis pit̄ na
uigemus. Et veniēs ad patrē ait. O pater
letare ⁊ gaude q̄ꝛ ſeuiſſimꝰ rex antiochꝰ cū
filia ſua dei iudicio in fulmīe ꝑcuſſꝰ ē. opes
aūt ⁊ dyademata nobis ſunt reſeruata. ꝑ-
mitte me nauigare cū viro meo. Rex autē
exhilaratꝰ naues iubet ꝓduci i litꝰ ⁊ oībꝰ
bonis īpleri. ꝓpterea nutricē eiꝰ noīe ligozi
dem ⁊ obſtetricē ꝓpter partū eiꝰ ſimul na-
uigare ꝑcepit. ⁊ data ꝓficiſcendi copia de-
duxit ad litꝰ oſculat̄qʒ filiā ⁊ generū naui
gādo. Sʒ cū ꝑ aliq̄t dies i mari fuiſſent ſur
rexit tempeſtas magna puella intantum ī
firmat̄ ꝑcreās filiaʒ ꝙ facta eſt q̄ſi mortua
qō cū viderʒ familia exclamabat voce ma
gna ⁊ vlulatu. hō audiēs apollōiꝰ cucurrit

⁊ vidit cōiugē suā q̄si mortuā iacētē vt ei vi
debat̄ scidit a pectore suo vestes ꝓfusis fle/
tibꝰ iactauit se sup corpꝰ eiꝰ ⁊ ait. Cara cō
iunx altistratis filia qđ rn̄debo patri tuo ꝑ
te. Et cū h̄ dixisset dixit ei gubernator. Cor/
pus mortuū nauis sufferre n̄ valet. Iube
ergo corpꝰ in pelagū mitti vt possimꝰ eua
dere. Appolloniꝰ ait ad eū. Quid dicis pes/
sime placet tibi vt h̄ corpꝰ in pelagꝰ mittaȝ.
qđ me naufragū ⁊ egenū suscepit. Voca/
uit seruos ⁊ ait. Faciat̄ loculū ⁊ foramina
⁊ cū bitumīe linite ⁊ sit carta plūbea intus
posita ⁊ obturet̄. ꝑfecto loculo regalibꝰ or
namētis exornant puellaȝ in loculo ponūt
⁊ copiā auri ad caput eiꝰ ⁊ dedit osculū fu
neri fundēs sup eā lacrimas. tūc iussit īfan
tē tolli et diligēt̄ nutriri vt ꝓ filia neptē regi
ondēret ⁊ iussit loculū mitti in mare cū ma
ximo fletu. Tertia die vnda maris eiecit lo
culū ad litꝰ ephesoꝝ a lōge a domo cuius/
dā medici cerimōis noīe q̄ cū discipul̄ suis
eadē die in littore ambulauit. Tūc vidit lo
culū effusis fluctibꝰ iacētē. ait seruis suis.
Tollite hūc loculū cū oī diligētia ⁊ ad vil/
lā ꝑferte. Qđ cū fecissent medicꝰ apparuit.
vidit puellā regalibꝰ ornamētis decoratā
⁊ speciosā valde. Cuiꝰ pulchritudineȝ oēs
videntes de ea multū admirabant̄ quoni
am verꝰ ierat pulchritudinis radiꝰ in q̄ na
tura nihil viciosū cōstituit. nisi ꝙ eaȝ imor/
talē non formauerat. Crines nanqȝ eiꝰ e/
rāt niuei cādoris sub quibus residerabat
frontis lactee planicies cuiꝰ nulla erat de/
testabilis rugositas. Oculi enī eiꝰ erant q̄/
si duoꝝ siderū describētes orbis volubilita
tē nō ꝓdij. aspectibꝰ erant modestis frenati
stabili animi cōstātiā ꝓmutētes. palpebra
rū etiā pili nō inhoneste natura in ea collo
cauerat. Nasus etiā eius rectitudinis sue
lineā plenitudis etiā decore possidebat ī ge/
minas diuidēs maxillaꝝ ꝑtes. Nec verge/
bat in supmū nimia lōgitudine nec nimia
breuitate correpta. sȝ decēti honestatis q̄n/
titate incedebat. Cuiꝰ collū radijs solaribꝰ
candidiꝰ speciosis ornatū clinodijs hoīm
aspectibꝰ mirabilē intulerat anī iocūdita/
tem. Corpꝰ etiā nō diminutū vel q̄ntitatis
mole supabūdās nequaq̄ȝ qđ in ea cense/
re ꝓposuit ex cꝰ pectore brachia pulchritu/
dinis tanq̄ȝ ex arboris trūco rami ꝓcede/
bāt q̄rū digiti q̄ntitatis debitā sibi assūpse/
rāt mēsurā vnguiū fulgore n̄ ꝑtermisso. cu
ius sūmaria speciositas nihil deformatis
sibi admisceri cōpatiebat̄ ī q̄ pt notari etiā
singularis aīe sue ꝑfectio ꝑ potētiā dīnam
creādo sibi infuse cuȝ actꝰ ⁊ potētia dn̄t ad
inuicē ꝓporcionari ⁊ actꝰ actiuoꝝ nō sūt
nisi in patiēte ꝓdisposito q̄re oīs pulchritu
do corpis exterioris ab interiori aīe pulcri
tudine ꝓcedit. q̄re dr̄ ꝙ varia vtꝰ forme mo
lē sibi adaptat materie. Optia nāqȝ apta/
tio ē int̄ corpꝰ ⁊ aīam ipiꝰ puelle quā vt vi
dit q̄si mortuaȝ iacentē obstupuit ⁊ ait. O
bona puella q̄re estis sic derelicta vidit sb/
tus caput eiꝰ pecuniā posuā ⁊ sub pecunia
cartā scptā ⁊ ait. Perq̄ramꝰ qđ cōtinet̄ in
carta. quā cū apuisset iuenit titulū scptuȝ.
Quicūqȝ hūc loculū inuenit peto vt deceȝ
aureos hēat ⁊ decē funeri impēdat. Heniȝ
corpꝰ mltas lacrīas reliq̄t ꝑentibꝰ ⁊ dolo/
res amaros q̄ si aliđ fecerit q̄ȝ qđ dolor ex/
poscit. vltimū diē icidat nec sit q̄ eiꝰ corpus
sepulture ꝯmēdat. Perlectis āt cartul̄ ad
fuos suos ait. Prestemꝰ corpi qđ dolor ex
poscit. Iuro voh̄ ꝑ speȝ vite mee ī h̄ funere
āpliꝰ erogaturū q̄ȝ dolor impat. Cōtinuo
iubet ꝑari rogū sȝ cū edificat̄ atqȝ deponit̄
supuenit discipulꝰ medici adolescēs ⁊ q̄n/
tū ad ingeniū ꝑtinet senex erat. Hic cū cor/
pus speciosū sup rogū positū videret iuēs
eū magister ait. Bn̄ venisti. hac ei hora ex/
pectaui te tolle ampullā vnguēti ⁊ qđ sup/
mū ē de funere supfūde sepulture venit iu/
uenis ad corpꝰ extraxit de pectore vestes.
fudit vnguētū tactuȝ manu totū corpꝰ ad
ꝑcordia viuere sēsit. obstupuit iuuenis pal/
pat venas ⁊ idicia rimat̄ narium labia labijs
ꝓbat. sēsit vitā cū morte luctātē ⁊ ait ad ser/
uos. Supponite faculas ꝑ q̄ttuor anglos
lēte ⁊ tpate. q̄ fctō sāguis ille q̄ coagl̄atꝰ erat
ē liq̄factꝰ qđ vt vidit iuuēis ait mḡrō. Pu/
ella v̄o quā tu mortuā dic̄ viuit ⁊ vt faciliꝰ

mihi possis credere expimēto satisfaciam.
His dictis tulit puellā ꝛ in cubiculū suum
posuit sup pectꝰ eiꝰ calefaciēs oleū. Ma⸗
defecit lanā ꝛ posuit sup corpꝰ suū sic ꝙ sā
guis eiꝰ q̄ intꝰ erat coagulatꝰ tepore liq̄fa
ctꝰ ē. cepitq₃ spūs p medullas descendere.
Uenis itaq₃ patefactis apiens oculos ꝛ re
cipiēs spūm ait. Qualis ergo es tu. nō tā⸗
gas alit q̄₃ optet tangere. q̄a filia regis su₃
ꝛ regis vxor. Juuenis hō audiens gaudio
plenꝰ introiuit ad magistrū ī cubiculū su⸗
um ꝛ ait. Ecce magister puella viuit. Qui
ait. Probo pitia₃. artē laudo. prudētiā mi
ror. diligentia₃ audi discipline. Noli artis
tue eē ingratꝰ. accipe mercedem. Hec eni₃
puella mltā pecuniā secū attulit ꝛ iussit ea₃
salubribꝰ vestibꝰ cibis etiam ꝛ fomētis op
timis recreari. Post paucos vō dies vt co
gnouit eā ex regio gn̄e ortam eē adhibitis
amicꝭ filiā sibi adoptauit ꝛ rogabat ab ea
cū lacrimis ne ab aliq̄ tangeret inē sacerdo
tes. Diane templo eā cū feminis misit vt i⸗
uiolabilr̄ seruaret. Inē hec vō dum appol⸗
loniꝰ nauigat cū ingenti luctu gubernan⸗
te deo applicuit tharso ꝛ descendens a rati
petijt domū stranguiliōis ꝛ dionisiadis. q̄s
cū appolloniꝰ salutasset oēs casus suos ex
posuit dicēs. Cū dolore vtiq₃ magno mor
tua ē coniunx mea. tamē filia est seruata de
qua gaudeo. Jō sicut in vobis confido a⸗
missum regnū qđ mihi seruat̄ accipe volo
Neq₃ ad socerꝝ reuertar cuiꝰ in mari pdi⸗
di filia₃. sed agā potiꝰ opa mercatoris vo⸗
bis cōmendo filiā meam vt cum filia vrā
philomacia noīe nutriatur. ꝛ vt filia mea
vocetur tharsia. Preterea vxoris mee nu⸗
tricem Ligoridē noīe curā tue puelle cu⸗
stodire volo. Hec dicēs tradidit strangui⸗
lioni infantē deditq₃ aurū ꝛ argentū ꝛ ve⸗
stes copiosas ꝛ iurauit. neq₃ barbam neq₃
capillos nec vngulas tonsurū. nisi filia₃ su
am pus dedisset ī matrimoniū. At illi stu⸗
pentes ꝙ tā grauit̄ iurauerat cū magna di
ligentia educaturas se puellā repromittūt
Appoloniꝰ aūt naui ascēdit ꝛ ad longinq̄s
regiōes ipe nauigabat. Interea vero puel

la tharsia expleto q̄nquēnio studijs libera⸗
libꝰ tradit̄ vna cū philomacia filia eorum
coetanea sua. Cūq₃ ad. xiiij. ānos venisset
reuersa de auditorio inuenit nutricē suā li⸗
goridē subitaneā inualitudine₃ icurrisse ꝛ
sedēs iuxta eam cās infirmitatis explorat.
Cui nutrix. Audi bona filia verba mea ꝛ
ī corde tuo reserua. Quē putas tuū prēm
aut matrē vel patriā. Puella ait. Patriā
tharsū. patrē strāguilionē. matrē dionisia
dem. Nutrix ingemuit ꝛ ait. Audi filia ori
ginē nataliū tuoꝝ vt scias quō post mortē
meā agere debeas. Est tibi pat̄ noīe appol⸗
loniꝰ ꝛ mater lucina alnistratis regis filia.
Que cum te pareret statim ꝯclusa spiritu
mortua ē quā pat̄ tuꝰ appolloniꝰ effecto lo
culo cū ornamētis regalibꝰ in mare misit ꝛ
xx. sistercias auri posuit sub caput ꝛ vbicū
q₃ eēt deuoluta ille in exiliū eiꝰ fuissent. Na
uis q₃ luctantibꝰ ventis cū patre tuo lugē⸗
te ꝛ te in cunabulis posita puenit ad hāc ci
uitatē. His ergo hospitibꝰ stranguilioni ꝛ
dyonisiade vna mecū te ꝯmēdauit Tyrꝰ
appolloniꝰ votūq₃ fecit nec barbā nec capil
los nec vngues tonsurus. nisi pus te nup⸗
tui traderet. Nūc moneo si pꝰ mortē meā
hospites q̄s pentes appellas iiuriā aliquā
tibi forte fecerint ascēde in foꝝ ꝛ ibi inueni⸗
ēs statuā patris tui stantē apprehēde illam
ꝛ clama filia eiꝰ su₃ cuiꝰ est hec statua. Ci⸗
ues vō memores bn̄ficioꝝ patris tui iniu⸗
riā tuā vindicabūt. Cui tharsia. Cara nu⸗
trix deū testor si ista mihi nō dixisses vn̄ es⸗
sem penitꝰ nescirē. ꝛ cū adinuicem loq̄rent̄
nutrix emisit spūm. Tharsia vō corpꝰ nu⸗
tricis sue sepeliuit ꝛ p totū annū morte₃ eiꝰ
lugebat. Postea induit porē dignitatē pe
tijt scholas ad studia liberalia ꝛ dum đ sco
lis reuerteret̄ n̄ pus cibu₃ sumpsisset an̄q₃
nutricis monumentū introisset ferēs am⸗
pullam vini ingrediebat̄ ꝛ ibi manēs parē
tes suos vocabat. Et dū hec agerent̄ q̄da₃
die dyonisiades cum filia sua philomacia
trāsibat p forū. Uidētes oēs ciues speciem
tharsie ꝛ ornamētū dixerūt. Felix pat̄ cuiꝰ
filia ē tharsia. Illa vō q̄ adheret ei turpis

eſt ⁊ dedecꝰ. Dyoniſiades vt audiuit thar/
ſiam laudari ⁊ filiā ſuā vituperari cōuerſa ī
inſaniā furoris ſola ſedens ſecū cogitauit.
Pater eiꝰ hinc ꝑfectꝰ eſt hꝫ ānos q̄ttuordecim.
nō veniet ad recipiēdū filiā ſuā nec lit/
teras ꝑ ea miſit. puto ꝙ ē mortuꝰ. Nutrix
eiꝰ mortua ē. neminē habeo emulū. occidā
eam ⁊ ornamētis eiꝰ filiaꝫ meam ornabo.
Et cū hec cogitaſſet venit q̄dā ḋ villa The
ophilus noīe quē vocās ait. Si cupis pre
miū accipe tharſiam interfice. Ait villicus
q̄d peccauit innocēs v̓go. ⁊ illa. Peſſima
ē. ⁊ iō mihi negare nō debes fac qḋ iubeo.
⁊ ſi nō feceris male tibi eueniet. Et ille. Dic
mihi dn̄a q̄liter hoc pōt fieri. Que ait. Cō
ſuetudo eiꝰ eſt mox vt venerit de ſcolis nō
ꝑus ſumere cibū q̄ꝫ nutricis ſue introierit
monumētū vbi te cū pugiōe ꝑatū inueni/
at ⁊ apprehēde crines eiꝰ a v̓tice ⁊ eam interfi
ce ⁊ corpꝰ eiꝰ mitte in mare ⁊ libertatē tuaꝫ
a me cū magno p̄mio accipies. Villicus
tulit pugionē gemēs ⁊ flens ibat ad monu
mentū ⁊ dixit. Heu nō merui libertatē. niſi
ꝑ ſanguinis effuſionē innocentis v̓ginis.
Puella aūt rediens de ſcolis monumētū
cū ampulla vini intrauit ſicut ſolebat face
re. Villicꝰ impetū fecit ⁊ apprehēdēs crines
puelle iactauit eā in t̄ram. Dū aūt volebat
eā ꝑcutere ait ad eū Tharſia. O theophi/
le quid peccaui ꝯ te. vel ꝯ aliquē vt moriar
Ait villicꝰ. Tu nihil peccaſti ſꝫ pat̄ tuus q̄
te cū magna pecunia ⁊ ornamētis regalibꝰ
reliquit. Cui puella. Peto dn̄e vt ſi nulla
ſpes mihi eſt ꝑmittas me deū teſtari. Villi
cus ait. Teſtare. Et deꝰ ip̄e ſcit ꝙ coactꝰ te
īterficio. Illa v̓o cū eſſet poſita in orōne. ve
nerunt pirate videntes puellam ſub iugo
mortis ſtare ⁊ hoīem armatū volentē ꝑcu
tere eam clamauerūt. Parce crudeliſſime
barbare illa ē noſtra p̄da nō tua victoria.
At ille vt talia audiuit fugiēs poſt monu/
mentū latuit ī littore. Pirate v̓o rapuerūt
v̓ginē mare petūt. Villicꝰ rediīt ad dn̄am
⁊ ait. Qḋ iuſſiſti factū ē. tu v̓o vt cōſulo in
duas te lugubrē veſtē ⁊ ego tecū ⁊ effunda
mꝰ lacrimas falſas in cōſpectu ciuiū ⁊ di/
cemꝰ eam ex graui infirmitate defunctā eē.
Strāguilio vt audiuit tremor ⁊ ſtupor eū
īuaſit ⁊ dixit. Da ergo ⁊ mihi veſtē lugubri
lē vt lugeā. q̄a tali ſcelere ſū īuolutꝰ. heu q̄d
faciam. Pater puelle iſtā ciuitatē a ꝑicu/
lo mortis liberauit. ꝑpter iſtā ciuitatē nau
fragiū ꝑtulit bona ꝑdidit ⁊ penuriam per
peſſus. ⁊ reſtitutū eſt ei malū ꝑ bono. Fili
am ſuā quā miſit nutriendā crudelis lee/
na deuorauit. Heu cecatꝰ ſū lugeam ino/
centē. Victꝰ ſū ad peſſimū venenoſūq̄ꝫ ſer
pentē. eleuans oculos ad celū ait. Deus tu
ſcis q̄r mundꝰ ſum a ſanguine Tharſie ⁊
req̄ras a dyoniſiada. Reſpexit vxorē ſuā
⁊ ait. Quō ſuffocaſti filiā regis inimica dī
hoīmq̄ꝫ opprobriū. Illa v̓o induit ſe ⁊ filiā
ſuā lugubres veſtes falſaſq̄ꝫ lacrīas fude/
rūt corā ciuibꝰ dicētes. Ciues chariſſimi iō
ad vos clamamꝰ. q̄a ſpes oculoꝝ noſtro/
rū Tharſia quā vidiſtis ſubito dolore de/
functa ē ⁊ nobis cruciatꝰ ⁊ amaros fletus
reliq̄t quā digne ſepeliri fecimꝰ. Tūc ꝑgūt
ciues vbi figuratū erat ex ꝑmeritis patris
fabricatū ex ere corpꝰ vbi ciues tharſie vir
gini ꝑ bn̄ficiīs patris eiꝰ ſepulcrū ex ere co
latū fecerūt. Igit̄ q̄ puellā rapuerāt vene/
rūt ad ciuitatē machilentam. Deponitur
ergo illa inter cetera mācipia venal̄. Au/
diens eā leno infauſtiſſimꝰ ac impurꝰ ꝯtē
dere cepit vt eā emeret. Sꝫ athanagora p̄n
ceps eiuſdē ciuitatis vidēs eā nobilē pulcrā
⁊ ſapientē obtulit decē ſiſtercias auri. Le/
no ait. Ego dabo viginti. Athanagora ait.
Ego dabo triginta. Leno. Ego quadra/
ginta. Athanagora. Ego quinquaginta.
Leno octuaginta. Athanagora nonagin/
ta. Leno centū ſiſtercias ī p̄ńti dabo ⁊ ait.
Si q̄s amplꝰ decē ſiſtertias auri dabo ſu
pra. Athanagora ait. Ego ſi cū lenone cō/
tendere voluero vt vnā emam plures ven
diturus ſum. ꝑmittam eū emere ⁊ cū ꝓſti/
tuerit eaꝫ. lupanar intrabo p̄mꝰ ad illam ⁊
eripiā nodū v̓ginitatis eiꝰ ⁊ erit mihi ſicut
emeriꝫ eā. q̄d plura. Perrexit cuꝫ lenone in
ſalutatoriū vbi habuit priapū aureū ⁊ gē/
mis adornatū ⁊ ait. Puella adora iſtum

Ait illa. Nunq̄z tale adoꝛem. Et ait. Dn̄e nunq̄d lapsaten⁹ es tu. Leno ait. Quare Et illa. q̄ꝛ lapsatem colūt p̄ria pū. Leno ait Nescis tu misera q̄ꝛ in domū lenonis aua ri incurristi. Puella ꝓsternēs se ad pedes ait. O dn̄e miserere v̄ginitati mee ne ꝓsti tuas h̄ corp⁹ ꝑ tali turpi titulo. Cui leno. Nescis q̄ꝛ apud lenonē ⁊ toꝛtoꝛez nec p̄ces nec lacrime valent. Tūc vocauit villicū pu ellaꝝ ⁊ ait. Hec puella oꝛnet̄ vestib⁹ puella rib⁹ p̄ciosis ⁊ scribat̄ ei titul⁹. q̄cunq̄z thar siam violauerit mediā libꝛaz dabit postea ad singulos solidos parebit ꝑplo. Uillic⁹ fecerat qd̄ iussū fuerat. Cū lenone āncedē⁊ te turba tertia die cuȝ simphonia ducit̄ ad lupanar. sȝ athanagoꝛa p̄nceps p̄m⁹ igre⁊ dit̄ velato capite tharsia vidēs añ eū ꝓiecit se ad pedes ⁊ ait. Miserere mei dn̄e ꝓpter deū ⁊ ꝑ deū te adiuro ne me violes resiste li bidini tue ⁊ audi cas⁹ infelicitatis mee ⁊ v̄i ginē vn̄ sum diligēt̄ ꝯsidera. Cui cū vniuer sos casus suos exposuisset p̄nceps cōfus⁹ ⁊ pietate plen⁹ ait ei. Habeo ⁊ ego filiā tibi silem de q̄ siles casus metuo. Hec dicēs de dit ei. xx. aureos dicēs. Ecce habes āplius ꝓ v̄ginitate q̄z ipositū ē. dic aduenientib⁹ sic mihi dixisti ⁊ liberaberis. Puella ꝓfusis lacrimis ait. ego pietati tue grās ago ⁊ ne alicui narres q̄ a me audisti Athanagoꝛa ait. nisi narrauero filie mee cū ad talē etatē ꝑuenerit silem casū ne patiat̄ ⁊ cum lacrīs discessit. Cui exeunti obuiauit ali⁹ ⁊ ait. q̄⁊ mō tibi cōuenit puella. Ait p̄nceps. Nō p̄t meli⁹. Erat eni tristis. Intrauit iuuenis. puella more solito ostiū claudit. cui iuuenis q̄ntū dedit tibi p̄nceps. Ait puella. xl. aure⁊ os. Et ille. Accipe integrā libꝛā auri. P̄n⁊ ceps audiēs ait. Quāto pl⁹ dabis tāto pl⁹ ploꝛabit. Puella nūmos accepit ꝓiciens se ad pedes ⁊ casus indicauit. Apoꝛiatus iuuenis ait. Surge dn̄a hoīes sum⁹ casi⁊ bus oēs subiacem⁹. Hiis dictis exijt. Uidit itaq̄z athanagoꝛā ridentē ait illi. Magn⁹ hō es nō habes cui lacrimas ꝓpines nisi mihi. Et iurabāt ne hec v̄ba cuiq̄z ꝓderent et ceperūt aduētū alioꝝ expectare. Uene⁊

rūt multi dantes pecuniā sed flētes exibāt. Postea obtulit lenoni pecuniā dicēs. Ec⁊ ce p̄ciū virginitatis. Ait leno. Uide quoti⁊ die vt tantas pecunias mihi offeras. Alte⁊ ra die adhuc eā v̄ginez audiēs irat⁹ vocās villicū puellarū dixit. Duc eā ad te ⁊ frāge nodū v̄ginitatis ei⁹. Cui villic⁹ ait. Dic mi hi si v̄go es. At illa. Quādiu vult de⁹ v̄go sum. Ait ille Un̄ tantā tulisti pecūiā. Puel la ait. Lacrimis ꝓfusis exponēs cas⁹ me⁊ os rogaui hoīes vt misericoꝛdiaȝ v̄ginita⁊ tis mee haberent. Et ꝓsternēs se ad pedes ei⁹ ait. Miserere mihi dn̄e subueni captiu⁊ ue regis filie ne violes me. Ait ille Leno est auar⁹ nescio si possis v̄go ꝑmanere. Ait il la. Studijs liberalib⁹ sum erudita ⁊ i gn̄e masculi possū modulari. Duc me in foꝛū vbi poteris facūdiā meā audire. Propōe q̄ōnes ꝑplo ⁊ ꝓpositas soluam. In hac ar te applicabo pecunias q̊tidie Ait ille. Mihi bn̄ placet. Oīs ꝑpl's cucurrit ad v̄ginē vidē dā. At illa. aggredit̄ facundiam studioꝛū q̄ōnes sibi ꝓpōi iussit. oēs clare soluit. ⁊ sic ꝑ talē modū multam pecuniā a ꝑplo rece⁊ pit. Athanagoꝛa illā itegra virginitate cu⁊ stodiuit vt vnicā filiā ita vt eam donis ml'⁊ tis villico cōmēdaret Cum hec agerentur venit appolloni⁹. xiiij. anno iaȝ trāsacto ad domū strāguilionis ⁊ dyonisiadis ad ciui⁊ tatē tharsim. Quem cum vidisset strang⁊ uilio ꝑrexit rabido cursu. dixitq̄z vxoꝛi sue dyonisiade. Dixisti appol. naufragum es⁊ se moꝛtuū. ecce venit ad repetendam filiaȝ Ecce qd̄ dicturi sum⁹ ꝓ filia. ⁊ illa. Miser vir ⁊ ego ꝯiūx accipiam⁹ vestes lugubꝛes ꝑfūdam⁹ lacrimas ⁊ credet nobis q̄ filia ei⁹ naturali moꝛte defuncta est. Cū hec ita agerent̄ intrauit appol. Qui v̄o vidit eos ve ste lugubꝛi indutos ait. Quare in aduen⁊ tu meo fūditis lacrīas. Credo ei q̄ iste la⁊ crime n̄ sūt vestre sȝ sūt mee. Ait mlier. He quaq̄z Utinā ad aures tuas ali⁹ ⁊ nō ego aut coniunx mea diceret qd̄ iam dicā. thar⁊ sia tua filia subito defuncta ē. appol. h' au⁊ diēs totū corp⁹ ei⁹ cōtremuit. diuq̄z defix⁹ stetit. tādē resūpto spū intuens mulierē ait

O mlr si filia mea defūcta ē vt dicis. nun/ qd ⁊ pecunia ac vestes siliq3 pierūt. At illa. Aliq sūt aliq pierūt. Et dixerūt. Crede no/ bis. q2 credidim9 φ filia3 viuētē īuenires ⁊ vt scias nos ñ eē mētitos habem9 testimōi um. Ciues ei nri mēores bñficiorū tuoꝝ ī ꝑrīo littore ex ere collato filie tue monumē tū fecerūt qd potes videre. Appolloni9 cre dēs eā defunctā eē ad famlos ait. Tollite hec famuli ⁊ ferte ad nauē ego vadā ad fi/ lie mee monumētū. Legit titulū sic supius ē scriptū stetit q̄si extra se maledicēs ꝓprios oclos ⁊ ait. O crudeles oculi filie mee cer/ nue ñ potuistis lacrias fūdere. His dictis ad nauē prexit ⁊ ait famul suis. Proijcite me q̄so ī pfūditatē maris. cupio ei in vndis exalare spūm. ⁊ dū ꝓsperis nauigat tyru3 reuersus subito mutatū est pelagus. ⁊ p di uersa maris discrimia iactabant. Oibus aūt deū rogātib9 ad machilenā ciuitatē in q̄ erat filia sua tharsia venerūt. Guberna/ tor aūt cū oib9 magnū plausu3 dedit. Ait appol. Quis son9 hilaritatis aures meas ꝑcussit. Ait gubernator. Gaudē dñe q2 ho die natalicia celebrāt. Appollonius inge/ muit ⁊ ait. Et oēs diē festū celebrēt pter me. Sufficiat famul meis pena mea ac dolor dono eis decē aureos ⁊ emāt q̄ voluerit ⁊ diē festū celebrēt. Et q̄cunq3 vocauerit me vel gaudiū mihi fecerit crura illoꝝ frangi iubeo. Dispensator itaq3 necessaria tulit ⁊ rediijt ad nauē. Cū igit oib9 nauib9 nauis appol. honoratior eēt cū magno ꝯuiuio ce teri meli9 celebrāt naute appol. Athanago ra q̄ tharsiā diligebat iuxta nauē in littore ambulabat. vidit nauē appollo. ⁊ ait. Ecce amici nauis ista mihi placet. q̄a video de/ cēter eē patam. Naute vt audiūt suam na uē laudari dixerūt ei. O dñe rogam9 ī na/ uē nrām ascendatis. Et ille. Mihi placet. Ascēdit ⁊ libenti aīo discubuit. Posuitq3 decē aureos ī mēsa ⁊ ait. Ecce non frustra me inuitaueritis. Et dixerūt. Dñe regrati/ amur vob. Cū āt pnceps vidiss3 oēs discū bētes ait. q̄s ē dñs nauis. Ait gubernator Dñs nauis ī luctu morat. iacet īferi9 ⁊ vo3 mori ī mari ꝯiugē pdidit ⁊ filiā ī t̄ra aliena athanagora ait vni suo ardalio noīe. Da bo tibi duos aureos tātū descende ⁊ dic ei. Rogat te pnceps ciuitatis h9 ꝓcede d̄ tene bris ad lucē. Ait iuuēis. Nō possū aureis tuis crura repare. q̄re aliū. q2 iussit q̄cūq3 eū appellauerit crura ei9 frāgant. Athana gora ait. Hāc legē vobis cōstituit nō mihi Ego āt descēdā ad eū dictio mihi quō vo/ cat. At illi Appol. audito h noīe ait intra se ⁊ tharsia appellauit prēm suū appol. descē/ dit ad eū. quem vt vidit barba ꝓlixa caput squalidū submissa voce dixit. Aue appol. appolloni9 vt audiuit putās se ab aliq̄ suo rum appellari turbulēto vultu respiciēs vi dit ignotū hoīe3 honestū ⁊ decorū siluit. ait ei pnceps. scio te mirari φ ego ignot9 te ap pellaui. disce q2 pnceps su3 h9 cīuitatis atha nagora noīe descēdi ad litt9 naues cōtuen das int cetera vidi nauē tuā decēt ornata3 ⁊ amaui aspectū tuū. īuitat9 eram a nautis tuis. iō ascēdi ⁊ libēti aīo discubui. inq̄siui dñm nauis quē dixerūt ī luctu grādi eē ꝓ/ pter qd ad te descēdi vt te d̄ tenebris ꝓduce re3 ad lucē spero. q2 dabit tibi de9 p9 luctū gaudiū. Appol. leuauit caput suū ⁊ dixit. q̄s es dñe vade ī pace. ego āt ñ su3 dign9 epu/ lari. ⁊ iō ampli9 viuere nolo. Athanagora cōfus9 ascēdit ī supiora nauis ⁊ dixit. ñ va/ leo ꝑsuadere dño vrō vt ad luce3 exeat qd faciā vt reuocēt a ꝓposito mortis. Voca/ uit vnū de pueris suis ⁊ ait. Vade ad leno nē ⁊ roga eū vt mittat ad me tharsiā. h3 enī sapiam ⁊ ꝫmonē suauē. potit eū forsitā ex/ hortari ne talis talr moriat. Venit igit pu ella ad nauī ad quā ait athanagora. Ve/ ni ad me tharsia vbi nūc ē ars studioꝝ tuo rū vt cōsoleris dñm nauis ī tenebris sedētē ⁊ vt ꝓuoces eū exire ad lucē. q̄a nimis do/ let pro cōiuge ⁊ filia sua. Accede ad eu3 vt ad lucē vēiat. q2 forte de9 ꝑ te luctu3 suum ī gaudiū ꝯuertet. Si eī h potis facere dabo tibi. xxx. sistertia sauri ⁊ tot argēti ⁊ p. xxx. di es redimā te a lenone Puella haudiēs cō stant ad eū descendit ⁊ hūili voce salutauit eū dicēs. Salue q̄cūq3 es ⁊ letare scias q2

ĩnocēs v̾go q̃ v̾ginitatē ſuā int̃ naufragia
ſua ⁊ caſtitatē iniolatā obſeruauit te ſalu⸗
tat. tūc ĩ carmibꝰ cepit modulata voce cā⸗
tare ⁊ in tāta dulcedīe q̃ admirabat̃ appol.
⁊ dixit cātādo ea q̄ h̾ ſequūt̃. ꝑ ſcortes gdi⸗
or ſꝫ ſcortū ꝯſcia nō ſū. Sic ſpinis roſa ne⸗
ſcit violari ⁊ vllis. Corruit ⁊ raptor gladiū
ferientis ab ictu. Tradita lenoni n̄ ſū vio⸗
lata pudore. Vulnera ceſſaſſent aī. lacrie⸗
qꝫ deeſſent. Nulla ergo melior ſi noſcā cer
ta pentes. Unica regal' gn̄is ſū ſtirpe crea⸗
ta. Ip̄a iubēte dō letari credo aliqn̄. Fu⸗
ge mō lacrīas curaꝫ diſſolue modeſtam.
Redde polo facieꝫ mēteq̄ꝫ ad ſidera tolle.
Iā deꝰ ē hoim plaſmator rector ⁊ auctor.
Non ſinat has lacrīas caſſo finire labore.
Ad h̾ appol. leuauit oclos ⁊ vt puellā vidit
ingemuit ⁊ ait. Heu mihi miſero q̄ꝫ diu lu
ctabor grās ago prudētie tue ⁊ nobilitati.
Hanc vicē rependo vt mēor tui ſū qn̄ letari
lꝫ regni mei viribꝰ leuabor. Forſitan vt di
cis regio gn̄e orta es natalibꝰ pentū tuorū
repn̄taberis. nūc accipe cētū aureos ⁊ rece
de noli me appellare. Recēti ei luctu reno⸗
uata calamitate tabeſco. Puella acceptis
aureis abire cepit ⁊ ait ad eā athanagora.
q̊ vadis tharſia. ſine fructu laboraſti n̄ po
tuiſti facere miam ac ſubuenire hoī inficī
enti ſe. ⁊ ait tharſia. Oīa q̄cūq̄ꝫ potui feci.
⁊ dās mihi cētū aureos abire rogauit. At⸗
thanagora ait. dabo tibi ducētos ⁊ d̾ſcēde
⁊ redde ei q̊s dedit ⁊ dic. ſalutē tuā q̄ro ⁊ nō
pecuniā. Deſcendēs tharſia ait ⁊ ſedit iuxta
eū. Si ĩ iſto ſq̄lore eſtimaſti manere ꝑmitte
me tecū ſmociari. Si g̊ parabolaꝝ ſolueris
q̄onē. vadā. ſin al's refūdā tibi pecuniā ⁊ re⸗
cedā. Tūc appol. ne reciperet pecuniā ſꝫ ēt pu⸗
elle prudētis ne negaret ſmōes ait. Licet ĩ
mal' meis nulla cura mihi ſuppetat niſi flē
di ⁊ lugēdi tn̄ ne ornamēto prudētie tue ca
reā dic q̄ mihi interrogatura es ⁊ abſcedꝰ. Pe
to ei vt fletibꝰ meis ſpaciū tribuas. ait thar
ſia. Audito me. ē domꝰ ĩ t̾ris q̄ nōh clauſa
reſultat. Ip̄a domꝰ reſonat tacitꝰ ſꝫ n̄ ſo⸗
nat hoſpes. ābo ꝯcurrūt hoſpes ſil' ⁊ do⸗
mꝰ vna. ⁊ ait. Si rex es vt dicis ꝯuēit te eē
mihi prudētiorē ſolue q̄onē. Ait appol. nec
ſcias me eē mētitū domꝰ q̄ ĩtra reſonat vn
da ē. hoſpes tacitꝰ piſcis ē q̄ cū domo ſua
currit. at illa. Lōga feror velox formoſe fi⸗
lia ſilue Innūera pit̃ comitū ſtipāte catua
Curro vias m'tas veſtigia n'la reliq̄. Ap
pol. ait. Si licitū eēt oſtēdā tibi m'ta q̄ neſc̄
cū rn̄debo q̄onibꝰ tuis. miror te taꝫ tenera
etate mirifica prudētia eē ĩbutā. Naq̄ꝫ ar⸗
bor ſtipata catuis vias m'tas currēs ⁊ ve
ſtigia n'la reliq̄ns nauis ē. ⁊ addidit puel
la. ꝑ rotas ⁊ edes inoxiꝰ ille ꝑtrāſit. ē calor ĩ
medio magnꝰ quē nemo remouit. Nō eſt
nuda domꝰ nudꝰ ſꝫ ꝯuēit hoſpes. Si lu⸗
ctū poneres inocēs intrares in ignes. appol⸗
loniꝰ ait. Intrarē balneū vbi hincide flā⸗
me ꝑ tabulas ſurgūt. Nuda domꝰ in q̄ ni
hil ē nudꝰ hoſpes ꝯuēit ⁊ nudus ſudabit.
Cūq̄ꝫ h̾ ⁊ ſilia diceret puella miſit ſe ſuꝑ ap
pol. ⁊ diſtractis manibꝰ cū āplexabat̃ dicēs
ei. Exaudi vocē deꝑcātis. reſpice v̾giēꝫ. q̊a
virū talis prudētie mori nefariū ē. Si coniu
gē quaꝫ deſideras deꝰ ex ſua grā tibi reſti⸗
tuat. ſi filiā ſaluā quā defūctā dicis inueni⸗
re poteris. ꝓ gaudio opꝫ te viuere. appol.
cū h̾ v̾ba audiſſet ĩ iracūdiā v̾ſus ē. ſurre⸗
xit ⁊ puellā cū pede ꝑcuſſit. Impulſa vero
cecidit v̾go ⁊ genis eiꝰ ruptis cepit ſāguis
effluere. ꝯturbata v̾o cepit flere ⁊ dic̄. O
deꝰ ꝯditor celoꝝ vide afflictōꝫ meā nata ſū
int̃ fluctꝰ ⁊ ꝓcellas mar̾. mat̃ mea dolori⸗
bꝰ ꝯſtricta d̾fūcta ē ⁊ ſepultura ē ei nagata
ĩ t̾ris ornata a prē meo ⁊ ĩ loculo poſita cū
xx. ſiſtertiis auri mari tradita ē. Ego vero
infelix ſtrāgulioni ⁊ dyoniſiade ĩpiſſimis
hoibꝰ a prē meo ſū tradita cuꝫ ornamētis
⁊ regalibꝰ veſtibꝰ ⁊ iuſſa ſū a ſeruis eorūꝫ
occidi. tādē petiui vt deū inuocarē anq̄ꝫ me
occideret mihi ꝯceſſit. Piratis ſuꝑuenien⸗
tibꝰ rapta ſū ⁊ q̄ me occidere volebat fugā
petiit ⁊ in hūc locū ꝯducta ⁊ deꝰ qn̄ ei pla⸗
cet me reddat prī meo appol. Appol. audiēs
oīa h̾ ſig̃ certiſſima exclamauit voce mag̃
⁊ ait. O dn̄e miſericors q̄ ꝯſpicis celū ⁊ ab⸗
yſſum ⁊ omīa ſecreta patefacis bn̄dictū ſit
nomē tuū. Cū h̾ audiſſꝫ cecidit ſuꝑ āplexꝰ

tharsie filie sue ꝛ osculat⁹ ē eā cū leticia ꝛ ꝓ
gaudio fleuit amare ꝛ ait. o dulcissīa nata
mea ꝛ vnica dimidiū aīe mee ñ moriar ꝑ/
pt te. īueni ꝓpt quā volui mori. alta voce
clamabat dicēs. Currite famuli currite a/
mici, currite oēs ꝛ miserie mee finē īpōite ī/
ueni quā pdiderā .s. vnicā filiā meā. Audi
to clamore famuli currerūt. currit int illos
athanagora pnceps ꝛ dscēdētib⁹ illī naui
īuenerūt illū flētē ꝓ gaudio sup collum fi/
lie sue ꝛ dicētē. Ecce filia mea quā lugeo di
midiū aīe mee iā volo viuere. oēs ꝓ gaudio
cū eo flebāt. Tūc erigēs se apolloni⁹ ꝓie/
ctis vestib⁹ lugubrib⁹ īdut⁹ ē vestib⁹ mun
dissimis ꝛ oēs dixerūt. O dñe qz filis ē filia
tua vob. si ñ eēt aliō expimētū sufficeret ei⁹
similtudo ad ꝓbādū eā eē filiā tuā. Tūc filia
bis ter q̄ter osculata ē patrē ꝛ ait O pat bñ
dict⁹ de⁹ q̄ mihi grāz ddit q te vidare potero
tecū viuere. tecū mori ꝛ narrauit ei quō a le
none ꝯpata ꝛ ī lupanari ē posita ꝛ quō de
us v̄gitatē suā custodiuit. Audiēs h̄ atha/
nagora timēs .s. ne filiā alti ī vxorē darz mi
sit se ad pedes apol. dicēs. Adiuro te ꝑ de/
um viuū q̄ te prēm filie restituit ne alti filiā
des ī cōiugē. nisi mihi. sū ei pnceps h⁹ cita/
ti meo auxilio v̄go pmāsit ꝛ me duce te prēz
āgnouit. cui apol. ait. Nō possū tibi eē ꝯtri
us. q̄a mlta ꝓ filia mea fecisti. ꝛ iō opto vt
ipa sit vxor tua Et tūc restat vt vidicē me a
lenone athanagora citatē itrauit cōuoca/
tisqz ciuib⁹ dixit. Ne peat citas ꝓpt vnū ipi
um. Sciatis apol. regez prēm tharsie huc
venisse. ecce classes nauiū ꝑperāt cuz ḡndi
exercitu ad destruēdā citatē ꝓpt lenonez q̄
filiā suā tharsiā ī lupanari cōstituit. his di/
ctis ꝯcursus fact⁹ est ꝛ tāta ꝯmotio ppli vt
nec viri nec feīe māerēt q̄n currerēt oēs ad
apol. regē videdo eū ꝛ mīam ab eo petēdo
Ait athanagora. Cōsulo ad h̄ vt ñ dstrua
tur citas dducat ad eū leno. capt⁹ ē statī ꝛ
ligat⁹ māib⁹ leno a tergo dducit ad regem
appol. regia veste īdut⁹ tōso capite dyade
ma īposuit capiti suo tribunal ascēdit cū fi
lia ꝛ ciuib⁹ dicēs. Videt⁹ tharsiā v̄giem a
prē suo hodie cognitaz. c⁹ turpissim⁹ leno
q̄ntū erat ī eo corruptiōz cōfusiōēsqz ꝑpe/
tuā ꝓcurabat nec amicitia sua nec p̄ce nec
p̄cio desistere volebat. facite ergo filie mee
vīdictā. Oēs vna voce dixerūt. Dñe leno
viu⁹ cōburat̄ ꝛ diuitie ei⁹ puelle dēt. Ipro
tin⁹ adducit̄ leno ꝛ corā oīb⁹ ī igne ponit̄ ꝛ
totalr cōburit̄. tharsia ait villico. Dono ti
bi libertatē. q̄ bñficio tuo ꝛ ciuiū v̄go per/
mansi ꝛ donauit ei ducētos aureos ꝛ liber
tatē. Libertatē cūctis puellis corā se p̄ntā/
tis pdonauit ꝛ dixit. qd d corpe vrō acten⁹
seruistis ex h̄ libere estote. Apollonius ad
pplm loq̄ns grās vobis d bñficijs vrīs red
do mihi et filie mee fact̄. Nūc ergo tribuo
vobis auri pōdera q̄nq̄gīta. Illi ei capita
sua inclinabāt grās referentes. Ciues oēs
statuā apollonij ī medio ciuitatis statue/
rūt. ꝛ in basi scripserūt. Tyro apollonio
restauratori domoꝝ nrāꝝ ꝛ tharsie scīssi/
me filie eius v̄gini. Pō⁹ paucos dies apol.
tradidit filiā suā ī cōiugē athanagore cuz
ingēti leticia toti⁹ citatis ꝛ cū genero ꝛ filia
nauigās cū oīb⁹ suis volēs ꝑ tharsū ꝓficis
cendo ad patriā suā ire ī sōnis ammonit⁹
est ꝑ angelū vt ephesuz iret ꝛ itraret ī tēplū
ephesoꝝ cū filia ꝛ genero suo ibiqz oēs ca/
sus suos alta voce exponeret q̄s pass⁹ eēt
a iuuentute sua postea veniret tharsū ꝛ vi
dicaret filiā suam apol. expgefact⁹ oīa in/
dicauit genero ꝛ filie sue. Illi aūt dixerūt.
Fac dñe qd tibi videt̄ bonū tunc iussit gu/
bernatorē nauigare ephesū. Qui cū descē
disset ratim cū suis templū petijt ꝛ cōiunx
sua int sacerdotes scē viuit. rogauit vt tem
plū apiret qd factū ē. Hec audiēs vxor ei⁹
q q̄dā rex venerat cū filia ꝛ genero gēmis
regalib⁹ ornauit caput suū ꝛ induit se ve/
ste purpurea ꝛ cū honesto comitatu tem/
plū ītrauit. erat nimis pulcra ꝛ ob nimiū
castitatis amorē asserebāt oēs nullā tā gra
tā eē v̄ginē. quā vidēs apol. nullā noticiaz
ei⁹ habebat. misit se ad pedes ei⁹ cuz filia ꝛ
genero. tant⁹ ei splēdor ei⁹ pulchritudīs il/
luminebat vt ipa dyadema eē vidētib⁹ puta
ret. statuit in tēplo p̄ciosa mūera ꝛ p⁹ h̄ ce/
pit apollo. dicere sicut angelus ei dixerat.

Ego ab adolescẽtulo rex natꝰ tyrꝰ appol/
loniꝰ noīatꝰ. cū ad oēm sciam puenissez re
gis iniq antiochi q̄ōnez exolui vt eiꝰ filiaz
accipē Jlle vō eā deflorauit ac ī ipietate cō
tinue tenuit ⁊ me occidere conabat̄. fugaz
petij ⁊ ī mari oīa pdidi ⁊ pꝰ a rege altistra/
te ḡtissime susceptꝰ intātū eiꝰ beniuolentiā
sū exptꝰ vt mihi filiā suā ī vxorez darz. Dei
de mortuo ātiocho ad regnū pcipiēdū vxo
rez meā mecū duxi. Hāc filiam pepit vxor
mea in mari d̄ cuiꝰ ptu d̄fūcta est quā ego
cū .xx. sistertijs aureis ī loculo clausā ī ma/
ri misi vt īuēta digne sepeliret̄. Et hāc filiā
meā neq̄ssimis hoībꝰ ad nutriēdū ꝯmen/
daui ⁊ supiores ptes egypti petij Quarto
āt decio āno adueniens vt filiā meā expete
rez dixerūt mihi eā eē d̄fūctā. ⁊ dū credidi ī
luctu vixi. ⁊ ī lugubribꝰ vestibꝰ ⁊ mori cupi
ens mihi filia mea reddita est. Cūz hᵉ ⁊ his
filia narraret altistratis regis filia vxor eiꝰ
leuauit se ⁊ rapuit eū ī āplexꝰ volensq̄z euz
osculari. Appoloniꝰ āt repulit eā a se cū in
digtōne ignorās q vxor sua eēt. At illa. O
dn̄e mi dixit cū lacrīs. dimidiū aīe mee cur
sic agis. Ego sum ꝯiunx tua altistratis re/
gis filia ⁊ tu es tyrꝰ appoloniꝰ maritus ⁊
dn̄s meꝰ. tu es magister meꝰ q̄ me docuisti
tu es naufragꝰ meꝰ quez amaui n̄ cā libi/
dis. sz sapie. Appol. h audiens statī noticiā
eiꝰ hn̄s cecidit sup collū eiꝰ ⁊ p̄ gaudio la/
crīas emisit dicens. Bn̄dictꝰ altissimꝰ qui
mihi filiā cum vxore reddidit. At illa. Ubi
est filia mea. Et ipe ondens tharsiam dixit
Hec est filia tua tharsia. Jlla vō osculata
est eā. ⁊ sic cū leticia magı̄ ī tota ciitate illa ⁊ ī
circuitu q rex appoloniꝰ vxorez suā ī tem/
plo inuenit famatū est Appolonius ascen
dit nauem cuz vxore ⁊ filia ⁊ genero reuer
tens ad patriā suā. Ueniens igit̄ appollo.
antiochiā regnū sibi reseruatū recepit ⁊ p/
gens tyrū ꝯstituit in locū suū athanagorā
generū suū. Deide cū ipe genero vxore ⁊ fi/
lia ⁊ cū exercitu regio veniens tharsū iussit
apprehendere dyonisiadem ⁊ strāguilionē
⁊ duci an̄ se corā oībꝰ ait. Ciues tharsēses
nūq̄d vestrū alicui extiti ingratꝰ. Oēs dixe

rūt. Nō dn̄e pati sumꝰ p vobis mori hᵉ sta
tua ē facta. q2 nos a morte liberastis. Appol.
ait. Cōmendaui filiā meam strāguilioni
⁊ dyonisiadi vxori sue ⁊ eam mihi reddere
noluerūt. Jnfelix mulier ait Bone dn̄e nū
q̄d tuipe titulū monumenti eiꝰ legisti. Ap/
poloniꝰ iussit filiaz suam venire in pn̄tia
omniū ⁊ tharsia maledixit mulieri ⁊ dixit.
Aue. salutat te tharsia ab inferis reuocata
Jnfelix mulier vidēs eā toto corde contre/
muit ciues mirabant̄ ⁊ gaudebāt. Et iussit
tharsia venire villicū cui ait. Theophile tu
agnouisti clara voce rn̄de q̄s ad interficiēdū
me te obligauit. Uillicꝰ ait. Dyonisiades
dn̄a mea. Tūc ciues rapuerūt strāguilio/
nē ⁊ dyonisiadem et extra ciuitatē trahen
tes lapidauerūt. Uolentes ⁊ theophilum
occidere sed tharsia eū a morte liberauit di
cens. Nisi mihi spaciū ad orandū dedisset
mō eum non defenderem. Appoloniꝰ ded
dit mūera ciuitati ad restaurandū ciuita/
tem ⁊ moratꝰ ē ibi tribꝰ mēsibꝰ. Nauigās
inde penthapolim ciuitatē curiā ingredit̄
ad altistratē regē gaudēs. Rex senex factꝰ
est vidit filiā ⁊ neptim cuz marito suo rege
p integrū annū letant̄ insil' vna pmanserūt
pꝰ hoc morit̄ pfecta etate. inātibꝰ eoꝝ dimit
tens dimidietatē regni sui appolonio ⁊ me
dietatē filie sue. Quibꝰ his pactis dum ābu
laret appoloniꝰ iuxta mare vidit piscatorē
q̄ eū post naufragiū accepit. iussitq̄z eū ap
p̄hēdere ⁊ ad palaciū duci. vidēs piscator
a militibꝰ se app̄hēdi putauit occidi. igres/
sus appolonius iussit eum adduci ad se di
cens. h paranimphꝰ meus q̄ mihi pꝰ nau
fragiū opem dedit ad ciuitatē venire ostē/
dit ⁊ dixit ei. Ego sum appol. tyrus ⁊ iussit
sibi dari. cc. sistertias seruos ⁊ ancillas ⁊ fe
cit eum comitē suū q̄zdiu vixit. Elamitꝰ q̄
ei de antiocho nūciauit pcidens ad pedes
appolonij ⁊ ait ei. Memor esto dn̄e elami
ti serui tui. appol. app̄hensa manu eiꝰ erexit
eū fecitq̄z eū diuitē ⁊ ordiauit in comitem.
His expletis genuit appoloniꝰ filiū de cō/
iuge sua quē ī locū aui sui altistratis cōsti
tuit regem. Uixit appoloniꝰ cum coniuge

sua.lxxxiiij.ãnos ⁊ tenuit regnũ ãtiochie ⁊ tyri ⁊ tyrenẽsiũ qete ac felicit casꝰ suos descripsit ⁊ duo volumĩa pfecit. vnũ in tẽplo ephesiorũ alterũ ĩ sua biblioteca collocauit defunctꝰ est ⁊ perrexit ad vitam etnã. Ad quam nobis ⁊c.

De celesti patria

Capitulũ.cliiij.

Narrat geruasius qͥ ĩ edissa ciuitate ob pñtiã scẽ imaginis xpi nullꝰ hereticꝰ viuere pt nullꝰ pagãꝰ.nullꝰ idolorũ cultor.nullꝰ iudeꝰ. Sz nec locũ illũ barbari pñt ĩuadere: si qñ exercitꝰ obtinuit hostil' stãs sup portã ciuitatis ĩnocẽs puerulꝰ eplãm legit ⁊ sic eadẽ die q̃ legit epla aut placant barbari aut fugiunt effeminati.

Moralisatio

Carissimi. Ista ciuitas ẽ ciuitas illa d̃ q̃ in apoc. dr̃ Vidi ciuitatẽ sãctam hierl'm descẽdẽtẽ de celo nouã sic spõsã ornatã viro suo. Ciuitas ista cõstruit ex viuis lapidibꝰ.i.scĩs martiribꝰ ⁊ alijs deuotis ⁊ placẽtibꝰ in q̃ ppt pñtiã scẽ imagis xpi nullꝰ idolorũ cultor aut hereticꝰ neqz barbarꝰ audet accedere nec locum illũ inuadere. Vel ciuitas ista põt dici corpꝰ nostrũ in q̃ ppt pñtiã sancte imaginis xpi.i.aĩe infuse ⁊ p baptismũ a pctõ originali lote.nullꝰ hereticꝰ.i.nulla diaboli versutia aut põpa viuere põt.q̃uia ĩ baptismo deo firmit adherere pmisimꝰ ⁊ diaboli põpis abrenũciauimꝰ.q̃nĩã hõ ad imaginẽ trinitatis scẽ factꝰ ⁊ creatus ẽ.vt dicit Gen.j. Faciamꝰ hoĩem ad imaginẽ ⁊ similitudinẽ nrãm.iõ diabolꝰ ĩ eo pꝰ baptismũ viuere ñ põt.nisi hõ voluerit. Hostis enĩ noster ita debil' ẽ q̃ neminẽ supare poterit. nisi hõ voluerit. Sz nec locũ illũ barbari pñt inuadere.barbari sũt pctã mortalia q̃ p pñtiã diuine grẽ aĩam nrãm inuadere nõ pñt. Et si ex fragilitate cõditiõis nrẽ ⁊ carnis suggestiõe aĩa p peccatũ aliqd̃ mortale aut saltem enorme inuadit puerulꝰ innocens.i.cõsciã remordens exercitũ hostilem obuenientẽ p eplãm cõfessiõis dz repellere ⁊ pꝰ ɔfessionẽ p pctis satisfacere. Et sic eadẽ die q̃ puerulꝰ stãs ĩ porta.i.inchoatiõe bõe vite eplãm emẽdatiõis ⁊ cõfessiõis legit totiẽs q̃tiens barbari cõsciam inuadentes ⁊ bonũ opus nostrũ retardãtes aut placant aut effemĩati fugiũt.sz nũq̃z placãt.q2 dũ bona opa nrã cõspiciũt plꝰ in tẽptatiõis furiã vtũtur ⁊ insaniũt. Si ãt ex lapsu carnis nos ĩ pñti laqueũ ĩcidérimꝰ.nullaz tñ ex h placatõz diaboli vt a tẽptatiõe vlla desistet hrẽ poterimꝰ: ergo effẽiati ⁊ deuicti a nob fugiũt. Stultũ enĩ ẽ fuire diabolo q̃ nullo placat obseq̃o.sz adherẽdũ ẽ deo q̃ sibi seruiẽtibꝰ vitã ⁊ mercedẽ etnã retribuit.

De mõ pugne in passiõe xpi ɔ̃ diabolũ

Capitulũ.clv.

In anglia ut narrat geruasiꝰ ad fines epatꝰ eliẽnsis ẽ castrũ catbubica noĩe.ĩfra cꝰ limites e vicĩo locꝰ ẽ q̃ uẽ ɔ̃uandleburiã dicũt eo q̃ illic ɔ̃uãdali ptes britanie seua xpianorũ pemptõe vastãtes castrametati sũt. Ubi vo ad mõticuli apicẽ fixere tentoria planicies ĩ rotũdũ vallatis circũcludit vnico ad ĩstar portal' aditu patẽs ad ingressũ. In hãc cãpi planiciẽ vt ab antiq̃ssimis tpibꝰ colit fama q̃ vulgo testat pꝰ noctis cõticinũ lucẽte lũa.si q̃s miles exclamat miles ɔ̃ueniat.statiz ex aduerso miles occurrit q̃ ad cõgrediẽdũ patꝰ cõcurrẽtibꝰ eq̃s aut resistẽtẽ deijcit aut deijcit. Et itra aditꝰ illius septa solꝰ miles ĩgredit ⁊ ab exteriori aspectu alicꝰ foris ñ artat.ad hꝰ rei fidẽ rez gestã ⁊ mltis vulgo cognitã subiũgo quã ab incolis ⁊ indigenis auditui meo subieci. Erat ĩ britãia maiori paucis exactis diebꝰ miles albertꝰ ĩ armis strẽnuissimꝰ oĩbꝰ virtutibꝰ decorꝰ. Hic aliq̃ die castrũ mẽoratũ hospes ĩgredit. Et cũ ĩ hiemis intẽperie pꝰ cenã noctu familia diuitis ad focũ vt potẽtibꝰ moris ẽ.recitandis antiq̃s gestis opaz daret.tandem occurrit ab indigenis pñtaxatũ mirabile recẽsitũ. Vir ergo strẽnuus vt qd̃ auribꝰ hauserat rei ipsius expientia

ꝓbaret. vnū de nobilib⁹ armigeris elegit q̊
comite locū adijt. Ad ostēsū locuꝫ loricat⁹
miles appropiq̄ns ascēdit dimissoq̄ꝫ seruo
nobili sol⁹ cāpū ingredit̄. Exclamat miles
vt alteꝝ inueniat ⁊ vocē ex opposito miles
ad instar militis celer occurrit. pariterq̄ꝫ vt vi
debat̄ armat⁹. Quid plā. Extensis clipeis
directis hastis eq̄ cōcurrūt. eq̄tes ipulsib⁹
mutuis cōcutiūt̄ ⁊ elisa iā alteri⁹ lācea. ic-
tuq̄ꝫ euanescēte ꝑ lubricū. albert⁹ aduersa
riū suū potēt̄ ipulit ad casū. Cadens ⁊ sine
mora resurgēs albertū ꝑ luta respicit equū
ex cā lucratiua adducere lāceaꝫ subducit ⁊
dū eam mō iaculi missibil' emittit femur al
berto ictu atrocissimo trāsfodit. Ex aduer-
so miles noster aut p̄ gaudio victorie ictū
vulnusq̄ꝫ nō sētiēs aut dissimulās dispare-
te aduersario campū victor egredit̄ equuꝫ
lucratū armigero tradidit statura grādeꝫ
leuitate agilē ⁊ i apparentia pulcerrimū. Re
gredienti viro nobili turba familiar' occur
rit. euētū mirat̄ casū deiecti milit' q̄tū hn̄o⁊
strēnuitatē tā illustris baronis cōmēdans
Et cū caligas ferreas discalciaret vnā sāg
uinis coagulo vidit cōpletā. Stupet fami
lia d̄ vulnere sꝫ dn̄s idignat̄ tere. Cōcurrit
excitat⁹ ꝑplis ⁊ q̄s añ son⁹ ꝓsserat excrescēs
admiratio ducit ad violādū. testis triūphi
equ⁹ freno ñ dimisso tenet̄ ad publicū cō-
spectū exposit⁹ oculis toruis. ceruice erecta
pilo nigro. sella militari. Iā gallicāt⁹ adue
nerat. equ⁹ saltib⁹ estuans narib⁹ ebuliēs.
pedib⁹ terrā pulsās. loris q̄b⁹ tēdebat̄ diru
ptis i naturalē se recipit libertatē fuga fctā
insecut⁹ dispuit ⁊ nobil' miles noster id in-
iusti vulneris ꝑpetuū hꝫ momentū. qd sin-
gul' ānis illo eodē noct' renouante momē
to vuln⁹ i supficie cutis supductū recrude-
scebat. Vñ factū ē vt p⁹ ānos paucos mi-
les illustris trāsfretauit. ⁊ sub mltiplicata ꝯ
paganos pugnādi strēnuitate vitā dn̄o red
dens cōmēdauit. ¶ Moralisatō.

Carissimi. Iste miles strēnuissim⁹
ē dn̄s noster iesus xp̄s q̄ ē miles ⁊
rex regū ⁊ dn̄s dn̄antiū q̄ cū milite. s. diabo
lo pugn̄tur⁹ d̄ castro supnoꝝ cuꝫ iñ mūduꝫ
istū igredit̄. hūanū gen⁹ redimi ñ potuissꝫ
nisi di fili⁹ mūdū ꝯ diabolū pugnatur⁹ in-
trassꝫ. Nā añ xp̄i natiuitatē null⁹ sctōꝝ q̄ꝫ-
quā iust⁹ fuerit regnū celoꝝ itrare potuit. p
pterea di fili⁹ ex ꝯsultu di pr̄is ab idigenis
suis h̄ mirabile itelligēs q̄ añ mlta ānoruꝫ
milia limbū iferni itroierāt. vnū d̄ nobili-
b⁹ armigeris elegit. q̊ comite mūdū istum
itrauit. cui equū añ tp̄s pugne cōmēdauit
q̄ꝛ dū xp̄s d̄ maria v̄gine nasci voluit ab e⁹
purissimo sāguie sp̄uscto coopante carneꝫ
sumpsit quā ꝓ armigero d̄putauit sꝫ cū mi
les iste cāpū intrasset ⁊ aduersariū suū dia
bolū cōsiderasset exclamauit miles vt ñ al
teꝝ inueniat ⁊ ecce ex opposito alter miles.
scꝫ diabol⁹ ad instar militis ꝑ supbiam ar
mat⁹ occurrit. sꝫ dn̄s noster oēs q̊s secum
habuit dimisit sol⁹ cāpū intrauit p̄t equuꝫ
id ē hūanitatē. Qui dū tp̄s passiōis ei⁹ ap
propinq̄ret ⁊ iudei eū caꝑent ⁊ crucifigerēt
nullū secū habuit. q̄ꝛ discipuli vt euāgeliste
testant̄ relicto eo fugerūt. In orto sol⁹ i ca
ptura sol⁹. in cruce sol⁹. in oib⁹ passiōibus
suis ⁊ angustiis corꝑis sol⁹ ita vt ipleret̄ il
lud Isa. Torcular calcaui sol⁹ de gentib⁹
nō ē vir mecū. Quid plā extēsis clipeis di-
rect' hastis eq̄ ⁊c. q̄ꝛ dū xp̄s hūanā naturā
ad quā redimēdā venerat a lapsu p̄moruꝫ
ꝑentū erigeret hūilitatis sue clipeuꝫ extēdit
hastā supbie neq̄ssimi diaboli fregit ⁊ ad-
uersariū suū potent̄ ipulit ad casū ⁊ ad in-
ferni ꝓfūdissima dimersit. Sed miles no-
ster ih̄s xp̄us in hac pugna. i. passiōe sua ꝑ
iude traditiōꝫ ⁊ mltiphariā derisionē ac po
stremā ꝑ mortis ⁊ crucis snīe ꝑlationē ca-
dens ⁊ cito resurgēs. q̄ꝛ die tertia sicut ipse
testat̄ de se p̄cedā vos in galileā. resurrexit.
Tūc aduersari⁹ xp̄i lanceā in die parasce-
ues subducit ⁊ femur nobilissimi regis no
stri ictu atrocissimo trāsfodit. Q̄ꝛ xp̄s aut
p̄ gaudio victorie ictū vulnusq̄ꝫ ñ sentiens
aut dissimulās dispente aduersario. q̄a dū
xp̄s moreret̄ in cruce diabol⁹ si quid in eo
ptātis hr̄e potuissꝫ ad eū veīt. q̄ꝛ puꝝ hoieꝫ
eū credidit miles dispēte aduersario ⁊ debel
lato mōi cāpū victor egredit̄. equū lucratū

id ē corp⁹ ⁊ aīam ī die ascēsiōis sue deo pa
tri tradidit. Sʒ dū nobilissime d mōdo ī mon
te oliueti ad prēm regredit' turba familiar'
occurrit. Quoniā oīm p̄riarchaꝝ ⁊ ꝓphe
tarū nūer⁹ aliorūqʒ sanctoꝝ exercit⁹ letissi
mi ex victoria facti ⁊ in limbo īfernorū ad
huc reclusi singulatim dicebāt. Aduenisti
desiderabil' ⁊c. Euentū mirant' casū dilecti
militis aduersarii sui grāssimū h̄ntes ⁊ stre
nuitatē tā illustris baronis cōmēdātes. sed
⁊ miles vulnera d triūpho ī signū victorie
retinuit q̄ in extremo iudicio iustis ad pre
miū ⁊ pctōrib⁹ ad supplicium ostēderet. Stupet
familia de vulnere. i. oēs electi mirāt' de taʒ
acerba morte ⁊ xp̄i passiōe ei regratiātes. sʒ
dn̄s dedignat' timere. q̄a viril' ꝯ mundū
carnē ⁊ demonē pugnauit ac potēt' supauit.
Deuot⁹ cōcurrit excitat⁹ ip̄s q̄ p⁹ cū xp̄o
cōpassionē n̄ habuit. sʒ visis vulnerib⁹ ⁊ in
mēte ptractis amaris passiōib⁹ q̄s p⁹us sō
nus obliuiōis ⁊ ignorātie ꝑsserat excrescēs
admiratio ducit ad vigilādūʒ. Ducit⁹ truī
phi testis ē equ⁹. i. xp̄i cruentatū corp⁹ in q̄
vt Isa. dic. A plāta pedis vsqʒ ad v̄ticē ca
pitis n̄ ē sanitas. s. ad publicū cōspectū oīʒ
fideliū i mēoriā ē repositū. Iā gallicāt⁹ ad
uenerat ⁊ equ⁹ salub⁹ estuās narib⁹ ebu
liēs ⁊ pedib⁹ trā pulsās ⁊c. Per gallicātuʒ
horā mortis xp̄i vicʒ nonā q̄ tūc erat ɓm gē
tiles hora v̄e meridiei intelligim⁹. attn̄ oī
b⁹ nobis erat nox cū ꝓpheta dicat. Vanū
ē vobis añ lucē surgere. qr q̄ q̄t añ xp̄m na
scebant' ad īfernū descēderūt. Propterea
xp̄s estuās ē salub⁹ resurgēdi ⁊ ad celos as
cēdendi. Ebuliēs narib⁹ ī terrorē oīm dāna
toꝝ in die iudicii extremi. ⁊ pedib⁹ trā pul
sās. i. hoīes de tra resurgere faciēs cū vox
tube nouissime sonuerit. surgite mortui ⁊
venite ad iudiciū. Tūc dictur⁹ ē iustis ve
nite possideatis patū vobis regnū ab initiō
seculi. Sʒ reprobi expectabūt illā sniaʒ tre
mēdā q̄ eis dicet. Ite male. A q̄ ⁊c.

¶ De cā subuersiōis troye. ¶ Ca. clvi.

Refert ouidius de
bello troiano q̄ helena fuit capta
a paride ⁊ q̄ ꝓphetatū fuit q̄ ciuitas troianā
n̄ eēt subiecta q̄usqʒ achilles mortu⁹ esset.
Mat' haudiēs eū ī q̄dā camera int' domi
cellas cuiusdā reg' ī habitu mlīebri occulta
bat. Qd̄ itelligēs vlixes nauē cū mercimo
niis ꝑparauit ponēs et ornamēta mlīebria ⁊
arma splēdentia. ⁊ sic ad castrū deuenit vbi
achilles cū domicell' iclusus mañebat. q̄ sta
ti cū nauē cū ornamēt' ⁊ armis vidissʒ cuʒ
domicell' cā emēdi merciōia intrauit. Sed
cū vlixes curiose arma tractassʒ ⁊ illū app
hēdere solicitassʒ. achilles hastā arripuit ⁊ vi
brauit. ⁊ sic paruit res. quē vlixes appheēdes
⁊ ad troyā deducēs ꝓualuerūt greci. Ipso
v̄o mortuo capta ē troya ⁊ obsides ptis ad
uerse sūt liberati. ¶ Moralisatio

Charissimi. Paris diabolū signifi
cat. helena v̄o aīaʒ siue totū genus
hūanū a diabolo captū. troya in
fernū. Vlixes xp̄m. Achilles spūm sctūm.
Nauis mercimōiis onusta ē btā v̄go ma
ria v̄tutib⁹ adornata. arma achill' sūt crux
claues. lācea. corona ⁊c. Añ xp̄i morte tro
ya. i. infern⁹ ꝓualuit ⁊ antiq̄s p̄res ī obsidi
one tenuit. sʒ xp̄o mortuo ī die parasceues in
fern⁹ capit' ⁊ obsides q̄s tenuit reddidit.

¶ De pena pctōꝝ nō satisfaciētiū in p̄nti
p delictis. ¶ Capitulum. clvii.

Quidā īperator
erat q̄ ianitorem prudētē habebat
q̄ a dn̄o suo instāt' petiit vt eū iani
torē ciuitatis p vnū mēsē eē cōcederet. ita q̄
ab oī gibboso. monoculo. scabioso. ipetigi
noso ac hernioso denarium haberet. Im
pator ei cōcessit ⁊ sigillo roborauit. q̄ mini
sterio suscepto stetit ī porta ciuitatis vt in
trātes ⁊ exeūtes notaret ⁊ videret si aliqd̄ lu
crū ex officio posset obtinere. Quadam v̄o
die gibbosus cappat⁹ illam portam intra
uit. ianitor ei obuiam venit ⁊ denarium ab
eo petiit ɓm statutū ⁊ impatoris p̄ceptum.
Gibbosus renuit ⁊ nihil dare voluit. Tūc
ianitor man⁹ ī eū iniecit eiusqʒ capuciū ac
cipe voluit. dū aūt capuciū tolleret leuādo
inuēit eū monoculū. statiʒ duos denarios

ab eo petiit. Alie dare noluit. sz fugere ppo
suit. sz ianitor p caputiū eū traxit ⁊ ecce nu-
dato capite iā scabios⁹ apparuit statī tres
denarios postulauit. Gibbos⁹ hec videns
cepit ei resistere. nudatisq3 brachijs appa-
ruit ipetiginos⁹. Janitor vō q̄rtū denariū
postulauit. Cui ɔ̄fēdēti cappā abstulit ⁊ ca-
dēte illa herniosus appuit. q̄ntū q̄re ɔ̄nari
um ab eo petijt. ⁊ sic cōtigit q q̄ vnū d' iure
dare noluit iuit⁹ q̄nq3 dedit. ¶ Moralisa.

Carissimi. Iste ipator ē dn̄s nr̄ ie-
sus xps. Janitor ē platus aut di-
scret⁹ cōfessor q̄ b3 stare. i. vba dei
⁊ ei⁹ pcepta pmulgare i porta ciuitatis. Ci-
uitas ista ē mūd⁹ q̄ tantū vnā portā ītrādi
b3. s. ventrē. q2 vn⁹ introit⁹ hoīm ⁊ iumēto
rū. Sz sūt mlte porte ad exeūdū. s. aliq̄ mo
riūť gladio. aliq̄ igne. aliq̄ subito. aliq̄ a be-
stijs ɓm diuersitatē ⁊ mortis mltiplicia ge-
nera. Sed anq̄3 p portā mortis mūdū istū
exeat optet d' ncc̄itate q soluat ianitori de-
nariū si aliquā maculā habeat. Per istu3
Gibbosum. scabiosū. ipetiginosū ⁊c. pctō-
rem intelligere cōgruit plenū vicijs ⁊ con-
cupiscētijs ⁊ pcipue q̄ in septē pctīs morta
lib⁹ ē iuolut⁹ q̄ p q̄libet vicio vnū denariū
soluat. s. auar⁹ largitatē. gulosus sobrieta-
tē. luxuriosus castitatē. supb⁹ hūilitatē. ira-
cūdus māsuetudinē. ⁊ sic d' ceter' pctīs ad
ɔ̄ria pcede. q2 de necessitate ē vt soluat hic
vel alibi Et qđ h' pt vna die solui vix alibi p
annū poterit. Redde ergo q̄ debes ⁊ secu-
re poteris trāsire p portā clarissimā ad vi-
tā eťnam. Ad quā nos ⁊c.

¶ De ppetuitate aie ¶ Ca. clviij.

Rome inuentū est
corp⁹ incorruptū aliu⁹ muro ciui
tatis cū istis v'sib⁹. Fili⁹ euandri
pallas quē lācea turni. Milius occidit in
morte sua iacuit h'. Lucerna ardens erat
ad caput ei⁹ q̄ nec liq̄re nec flatu extingui
poterat donec subť flammā foramie facto
cū acu aer fuisset imissus. Vuln⁹ aūt gigā
tis q̄tuor pedū fuit ⁊ dimidij. q̄ etiā p⁹ euer
sionē troie occis⁹ iacuerat p duo milia an
noꝝ ducentos ⁊ quadraginta.

Turni

¶ Moralisatio

Carissimi. Iste gigas est pm⁹ pať
noster adā q̄ erat plasmat⁹ ⁊ non
corrupt⁹ nisi p peccatū. Iste erat
altior muro ciuitatis q̄ mūd⁹ iste d'r. Alti-
or ei erat q2 teste ps. Oīa subiecisti sub pe-
dibus ei⁹ ⁊c. Iste erat ğuiter vulnerat⁹ q̄n
cōtra dei pceptu3 de fructu ligni veiti co-
medit. nō tm̄ ipe vulnerat⁹ sz ⁊ totū gen⁹
hūanū vulnere pditiōis pfundissimo la-
ceratū erat. ita q nec in celo nec in ťra nec i
ter angelos nec inter hoīes inuēt⁹ ē aliqs q̄
poterat illud curare donec fili⁹ dei d' rega
lib⁹ sedib⁹ ad ima nr̄e mortalitatis descen
dens venerat q̄ p passiōis sue sanguinē ro
seū vulnus hūani gn̄is atrocissimū pfecte
curauit. Lucerna ardens ad caput q̄ nec
liq̄re nec flatu extingui poterat est pena in-
fernalis. in q̄ diuina visiōe carebat p q̄tuor
milia annoꝝ q̄ nec liq̄re. i. orōne alicui⁹ san
cti nec flatu. i. ieiunio poterat eū ab ista pe-
na liberare nec extinguere donec flāma. s.
diuine mischie cū acu acerbissime passiōis ex
ei⁹ vtute aīa cū dignitate descēdit ad iferos
⁊ eū secū ad padisi gaudia pduxit vbi eter-
nalť clara visiōe dei pfrui potit nisi pctīs
se volūtarie subijciēs subiacere penis velit

¶ De inuētiōe vineaꝝ. ¶ Ca. clix

Ioseph⁹ i libro
de causis reꝝ naturalium dicit. q
noe iuenit vitē siluestrē. i. labruscā
a labris ťre ⁊ viaꝝ dictā q̄ cū eēt amara tu-
lit sāguinē q̄tuor aīaliū. s. leōis. agni. porci
⁊ symee. q̄ ťre mixto fec̄ fimū quem ad radi
ces labruscaꝝ posuit. Sic ergo vinū eoru3
sāguie ē dulcoratū. q̄ fcto noe postea de vi-
no iebriať. ⁊ nudat⁹ iacēs a filio iuniori de-
ris⁹. q̄ oīb⁹ filijs ei⁹ cōgregatis dixit se san-
guinē dictoꝝ aīaliū possuisse hoīb⁹ p do-
ctrina.

¶ Moralisatio

Carissimi. Per vinum multi fcti
sūt leones pter iram nec illo ipe
habent discretionē. Alij eni sunt

agni p verecūdiā. Aliq̄ sūt simee p curiosi/
tatē assūptā ineptāq3 leuciā. Nā symea oīa
corā se facta ēt facere ꝓponit s3 ↄ̄struit. quā
si cape volueris plūbeos calceos habeas ⁊
dū te illos exuentē induētēq3 conspexerit ⁊
fortiter ligātē silr facit. q̄ cu3 currere tēptat
torq̄tur ḡuedine ⁊ capit. Qd de mltis hoi/
bꝰ ē sile. q dū singula tēptāt in ebrietatibus
vix aliq̄ pficiūt s3 sicut simea destruūt ⁊ ↄfū
dūt. ¶ De retractōe diaboli ne bonū ope
remur. ¶ Cap. clx.

Frequens est ut angeli sathane i angelos lucis se
trāsformēt ⁊ in hūanis mēbꝰ ali
q̄d diabolice imissiōis nutriāt. Ad istoru3
cognitionē q̄ddā notamie dignissimū sub
dit exēplū. Erat i regni arelatēs finibꝰ epa
tu valētino castrū q̄ddā cꝰ dn̄a in assiduā
duxit cōsuetudinē ifra missarū solēnia pꝰ
euāgeliū ecclia3 egredi. Nō ei poterat cō/
secratō3 dn̄ici corpis sustinere. Cū p mul/
tos ānos ad cōptū vir eiꝰ dn̄s castri istius
noticiā habuiss3 nec tāte psūptiōis cām se/
dulꝰ iuestigator iuenīss3 sel' q̄dā die solēni
finito euāgelio egrediēs dn̄a p virū ⁊ mini
stros eiꝰ inuita ⁊ renitēs dn̄et. statiq3 sacer
dote v̄ba cōsecratoria ꝓferēte dn̄a spū dia
bolico leuata sursū auolat ptēq3 capelle se
cū i pcipitiū ducēs. āpliꝰ in finibꝰ ill' nō est
visa. S3 ⁊ ps turris cui capella initebat ad
huc supmanēs rei ꝑfert testimōiū.

¶ Moralisatio

Carissimi. Castꝝ istud de q̄ dr̄ mū
dꝰ iste itelligit. Huiꝰ castri dn̄s ē
spūalr hō mūdanꝰ totalr imūdo
deditꝰ intātū ꝙ cū p diuinā inspiratiō3 ali/
q̄n opꝰ aliq̄d bonū incepit ꝓpt mūdi vani
tatē cui deditꝰ ē pficere n̄ pt ita ꝙ ꝓpt mun
dana sepe vitā suā amittit. Diabolꝰ eni q̄a
hūano gn̄i sp inimicꝰ ē plꝰ de pficiēdo ali/
q̄d bonū nos subtrahit q̄3 ad initiādū hoc
adducit. cōsiderat nāq3 ꝙ in fine victorie p
virili pugn̄ dat palma glie. s3 dn̄s hꝰ castri
ē discretꝰ cōfessor. q cū viderit dn̄am suā. i.
aīā sibi i ecclia cōmissā errare ⁊ pceptis ec
clesie n̄ velle obedire. s3 pꝰ euāgeliū. i. āmo/
nitionē fratnā exire ecclia3 Hē q̄n sacerdos
et cōfessor tuꝰ tibi viā salutis pādit ⁊ istruit
⁊ tu errās attēdere spernis. certe p mīstros.
id ē eccl'iasticas cēsuras ⁊ excōicatiōe3 pu/
blicā te inuito ad obediētiā introducet. S3
si tūc verba cōsecratōis. i. aīe tue salutē su/
stinere n̄ poteris. spū diabolico leuaueris ⁊
ad iferna nouissima cōuolabis vbi erit fle
tꝰ ⁊ stridor dētiū. Verba salutis nr̄e sūt ver
ba p̄dicatōis ⁊ bone exhortatiōis q̄ q̄tidie
⁊ psertim i diebꝰ festiuis ꝓferūt. S3 sūt ali
q̄ ita spū diabolico inflati ꝙ cū ad s̄mōe3
pulsū audiūt iā p̄mo se ad requiē i lecto po
nūt ⁊ tūc priꝰ dormire incipiūt cū totā no/
ctē i vanitatibꝰ ⁊ lasciuijs alijsq3 cōmesati
onibꝰ deduxerūt ita vt de illis merito Job
dicat. Noctē vterūt i diē. Et sūt aliq̄ q̄ dum
mane surgūt ad ecclia3 n̄ p audiēda missa
aut s̄mōe3 p̄dicatōis itelligēdo ꝓperāt sed
eoꝝ mercātijs aut certe fabul' itēdēdis plus
festināt. Et sūt aliq̄ q̄ dū corpe pn̄nalr i ec/
clesia cōsistūt cordis tn̄ solicitudie ad extio
ra vagātes ad deū placādū nō dirigūt. alij
sūt q̄ dū eccl'iam itrātes missam audire ici/
piūt. s3 euāgelio lecto more istiꝰ dn̄e ecclia3
exeūt ⁊ in cimiterij cōfinibꝰ ⁊ muris se po/
nūt vt sermōe finito ad cāpane sonitū ne p̄
dicatō3 audiāt ad ecciam recurrāt ⁊ cito re
cedāt hos discretꝰ ↄfessor admōitōe p̄hita
iuite renitētes ab ecclie gremio vt p̄dictū ē
d3 āputare. i. diabolo dū n̄ penituerit ↄmē/
dare ne ipe crimibꝰ coꝝ q̄li cōsētiēdo reꝰ a
dn̄o iudicet̄ q̄n dicet̄ ipis. Ite maledicti.

¶ De deo p suis bn̄ficijs sp regratiādo
¶ Capitulū. clxj.

In regno anglie
mōticulꝰ q̄da3 ē i nemoroso saltu
ad staturā hoīs i apicē surgēs. In quē mi
lites alij q3 venatores ascēdere cōsueuerūt
cū estu ⁊ siti fatigati aliq̄d instātie sue q̄re/
bant remediū. Verū ex loci ⁊ rei cōditōe re
licta lōge socijs solꝰ q̄sq3 ascēdit. cunq3 so/
lus quasi ad alteru3 loquens diceret sitio
statim ex improuiso e latere propinato

astabat celebri cultu vultu hilari manu ex
posita. cornu grāde gestans auro gēmisqȝ
ornatū sicut q̊rūdā vsqȝ hodie moris ē vice
calicis nectaris ignoti sȝ suauissimi sapo-
ris offerebat q haustro tot⁹ calescēts corpors
est⁹ ⁊ lassitudo fugiebat ita vt ñ laborasse
sed laborē arripe velle q̊s crederet. sȝ ⁊ sūp
to nectare mister lintheolū mundissimuȝ
ad ora siccanda porrigebat Et expleto suo
misterio disparuit nec mercedeȝ p̄ obseq̄o
nec p̄ inq̄sitiōe colloquiū expectabat. Hoc
i multis annositatis antiq̄ curricul' apō ve
tustissimos celeberrimū ac q̊tidianuȝ age-
bat. Deniqȝ venator q̄dā miles venādi cā
locū dictū accessit ⁊ postulato potu ac sum
pto cornu nō illud vt cōsuetudis ⁊ vrbani
tatis erat pincerne restituit. sȝ ad p̄priū vsū
retinuit. Uex dñs cōperta rei v̄itate p̄do-
nē dānauit ⁊ cornu āglor̄ regi henrico ve-
tustiori donauit ne tāti crimis fautor fuis-
se censeret. ¶ Expositio.

CArissimi. Memorol⁹ salt⁹ regnū
celor̄ ē. ⁊ mōticulū mūdū istū ēē i
telligim⁹. q̄niā in mūdo teste psal-
mista reptilia sūt quor̄ nō ē numer⁹. Ue-
nator ē hō q q̊tidie in h̄ mūdo venat ⁊ sin-
gulis dieb⁹ cursib⁹ vnā dietā ad morte ve
nandā montē istū ascēdit. Sȝ cū in ista ve
natiōe nil nisi reptilia tribulatiōis ⁊ aīalia
diabolice deceptiōis inuenerit estu diuini
ardoris ⁊ siti remuneratiōis ad cornu olei
misericordiarū accedat. qō de fonte sue be
nignitatis oīb⁹ affluent tribuit ⁊ nō ipro-
perat. Cornu fili⁹ dei est q̄ nectar illud salu
tare suauissimi saporis in ara crucis ex su
is sanctissimis vulnerib⁹ celebri cultu. vul
tu hilari māib⁹ latissime expāsis p̄ redēptiō
ne toti⁹ gñis hūani largit p̄pinauit. Cor-
nu istud p̄ciosū auro est ornatū qñ corp⁹
illud g̃liosū saluatoris nostri diuersis tor-
mentorū supplicijs ac flagellationū vulne
rib⁹ roseo sanguie in planta pedis vsqȝ ad
verticē capitis. Jsa. teste est trāsfusū. Cor-
nu ē gēmis decoratū qñ caput illud glio-
sū spinar̄ densitate fixuris atrocissimis est
p̄foratū. Jste picerna dat nobis manu ter
giū cōfessiōis ⁊ idulgētie q̊ crimia nrā ab-
stergam⁹. q̄re si vas mūdū. i. cor contritū ⁊
hūiliatū ac a p̄ctis purgatū reddere debe-
mus. ⁊ p̄ potu suauissimo. grās sēpiternas
agere. qō si ñ fecerim⁹ iudex viuor̄ ⁊ mor-
tuorū cornu a nobis exiget in die extreme
vltiōis. ⁊ in cōfusionē nrāȝ cūctis videntib⁹
oñdet ⁊ i patibulo ifernali p̄petuo cruciā-
dos suspendet ¶ De cauēdis ip̄catoib⁹
cū expositiōe. ¶ Cap. clxij.

REm nouam atqȝ
i̅solitā sȝ salubri ꝯsilio plenā ⁊ cau
telā icauts facilē p̄stātē narrat ger
uasi⁹ tillebergē. ad ottonē romāor̄ ipato-
rē q̄ in cathilonia ep̄atu gerūde ē q̄dā mōs
excels⁹ valde h⁹ ābit⁹ ardu⁹ est ⁊ p̄ pte iac
cessibil' ad ascēsū. ic⁹ sūmitate lac⁹ ē aquā
cōtinēs subnigrā ⁊ in p̄fūdo impscrutabi-
lē. Jllic māsio fert ēē demonū ad modum
palacij dilatata ⁊ ianua clausa. facies tñ ip
si⁹ māsiōis sic ipor̄ demonū vulgare ē ico
gnita ac iuisibil'. Jn lacū si q̊s aliquā lapi
deā aut aliā solidā p̄iecerit materiā. statim
tāq̄ȝ offensis demōib⁹ tēpestas erūpit. Et
in q̄dā mōtis p̄ticula ē nix p̄petua. glacies
cōtinua illic cristalli copia ⁊ nll'a vnq̄ȝ sol'
pñtia. Ad h⁹ mōtis radicē fluui⁹ est. aure
as hñs arenas. vñ ex ei⁹ arenis auruȝ qō
vulg⁹ palliū noiat elicit. Jn h⁹ mōtis con
sistētia ⁊ circuitu argētū fodit ⁊ mltiplex fer
tilitas erūpit. Erat i cōiūcta mōtis villa vir
q̄dā agricola. Hic q̄dā die cū domi rebus
domesticis itēderet ⁊ eiulatu filie puule cō
tinuo ⁊ iplacabili turbaret. tādē vt offensis
mos ē filiā suā demōib⁹ cōmendauit. Cō-
mēdatiōi statȝ icaute pat⁹ receptor occur
rit ⁊ inuisibili raptu demonū turba puellā
abduxit. Cōpleto iā ab his septēnio dum
ad radicē mōtis indigena q̄dam iter arri-
puit vidit hoiem celeri cursu trāseūtē. q fle-
bili voce plāgebat. heu me inq̊t miserū q̄d
agā q tāto podere p̄mor. Req̄sit⁹ ab alio
viatore q̄ sit tāti doloris cā rñdit se i mōte
iam septēnio trāsisse sub cōmēdatōne de-
monū q̄ ipo q̊tidie p̄ vehiculo vtebantur

Et vt auditor rei tā icredibili fidē adhiberz argumētū certissimū iūxit eē in fili cōmendatōe q̄ndā filiā vicini sui quā nouerat. de puelle hꝰ educatōe tediū faciētes demōes ipam libēter ꝯmēdatori suo restituissent si mō paī eā i mōte recipet. Stupet auditor incertꝰ an sileat incredibilia an loq̄t eligit vt patri statū filie denūciet. ad patrē transiens eū repit de diutina filie amissione q̄rulantē Inq̄rit cām plāgēdi ⁊ audita rei fide adiecit q̄ pmisimꝰ ab illo q̄ vice vehiculi demones vtebāt audisse. Cōsultꝰ dicēs cē vt ad loca desiḡta veniēs sub dini noīs attestatōe ad restitutiōez cōmisse filie demōes adiuraret. Audit̄ nūcij vbis paī obstupuit ⁊ dū itra se cogitat qd d̄liberatiꝰ agat eligit cōsilio nūcij se supponere. Mōtē ascendit p loca lacꝰ discurrit demōes vt ꝯmēdatā filiā reddāt adiurat. ⁊ tandē q̄si repēti no flatu filia pdit i mediū pcera statura oculꝰ vagis ossibꝰ ⁊ neruis pelle vix herentibus horēda aspectu idiomate nullo vix aliqd hūanū sapiēs ⁊ intelligēs. Receptā plē pater admirās ⁊ dubiꝰ an alendā retieat epm gerūdinēsē adijt euētū tristē pādit qd agendū ei sit solicitꝰ exq̄rit. Eps vt vir religiosꝰ ⁊ exēplo bono ꝯmissū sibi gregē iformans puellā in oīm aspectu exponit. reiq̃ seriez pādēs pdicādo docuit subditis ne d̄ cetero sua demōibꝰ cōmēdēt eo q̄ aduersariꝰ noster diabolꝰ tāq̄z leo rugiēs circuit q̄rens quē deuoret. ⁊ q̄sdā vt datos mactet ⁊ sine spe reddēdi icarceratos sibi retieat q̄sdā vt cōmendatores ad tps maceret ⁊ affligat. Nec diu pꝰ ille q̄ demōes p vehiculo vtebant̄ ꝯsili pris ipcatōe in mediū eruit ⁊ q̄ cū rapꝰ erat maioris pfectōis q̄z discretiōis exiterat fidelꝰ ac intelligibilius q̄ apd demones gerebāt exposuit. Asserebat iuxta pdictū locū i subtranea specu palaciū eē latū. in cuiꝰ aditu ianua ē ⁊ ibi d̄ qdā obscuritas ad quā cū mutuo aplausu pꝰq̄z demōes orbis ptes pcurrerit cōueniūt ⁊ qd egerint maioribꝰ suis nūciāt. Vexbāc palacij cōsistētiā nlls pt ipos ⁊ eos q̄ ppetue dānatōis iugo i d̄monū trāsierūt ppetatē. Ex p dictz carissimi iformari possumꝰ vt cū aliqbꝰ in factis nris ꝯrietatibꝰ aduēietibꝰ ipedimur ñ statī diabolū aut q̄libz auxiliū inocemꝰ neq̄z familiā nrām q̄zuis i aliq̄ delinq̄ntez diabolo ꝯmēdemꝰ q̄r q̄ sibi cōmēdat̄ i corpore magis studet atq̄z ꝯriat̄ de opibꝰ bonis q̄ bō possz tūc opari i mēte. sperās aliqd ppetatis i mēte possidere q̄ cautꝰ i isidia ē vt rapiat paupez aīam p peccatū ifectā vt attrahat eū i penā ⁊ dānatōz ppetuā i lacum miserie ⁊ lutū fecis. q̄niā ibi est nix ppetua. glacies cōtiua. attestāte btō Job. q̄ ait Ibi trāsit ab aq̄s niuiū ad calorē nimiū. ⁊ econtra. Illic cristalli copia ⁊ nūq̄z solis pñtia. Cristallꝰ speculū ⁊ faciē clarissimā sciētrinitatis significat. Speculū inq̄z sine macula in q̄ sciōꝝ āgeloꝝ exercitꝰ videre congaudet. in ifernis nullo tpe p mīam illucescebit Sz illic ē cristalli pñtia. i. ignis itolerabilis ppetua copia. in q̄ hoīs filia. i. pctōris dānata aīa. ñ solū septēnibꝰ sz sēpitnis supplicijs traditur cruciāda.

¶ De tīore inordiato. ¶ Ca. clxiij

Alexāder regnauit q̄ vnicū filiū noīe celestinū habebat quē multū dilexit i aīo suo cogitauit. bonū ē filiū meū ad doctrinandū dare. Vocauit q̄ndaz phm ⁊ ait. Magister accipe filiū meū ad doctrināda ⁊ dabo tibi mercedē. At ille. Dñe psto sū voluntati vrē p oīa satisfacere. Puerū secū accepit ⁊ circa eū diligens erat. Accidit vno die q̄ ad qddam pratū cū discipulo suo celestino prexit ambo in prato vnū equū scabiosum viderunt iacentem. iuxta equū erant due oues adinuicez ligate q̄ herbas comedebāt. Accidit q̄ iste due oues iuxta equū pascebāt. vna ex pte dextra eq̄ ⁊ alia ex pte sinistra sic q̄ equū approinq̄bāt ⁊ corda cū q̄ erant ligate cōtinue supra dorsū lata ē q̄ usq̄z sup scabiē i medio dorsi puēit. Equꝰ cum cordā i vulnere dorsi sentiebat surrexit ⁊ magis ac magis grauabat̄. ⁊ p magno dolore cū ipetu incepit currere ⁊ duas oues portabat. ⁊ q̄nto plꝰ oues pōderabāt

tanto magis corda vulnus penetrauit ac
dolorem augmētauit. Erat tūc ꝓpe pratū
domꝰ molendinarij. Equꝰ vō ex magno
dolore furiosus domū illā cū ouibꝰ intra
uit in qua nemo erat nisi ignis. Equus vō
hinc inde ignē dispsit intātū ꝙ tota domꝰ in
cepit cōburi. ⁊ se ipm cū ouibꝰ totalr̄ com
bussit. Tūc ait magister discipulo suo cele
stino. Carissime iā vidisti pncipiū ⁊ medi
um ⁊ totiꝰ rei geste finē integl̄iter cōpletū.
Fac mihi de ista materia vsus sine falsita
te. ⁊ qs dꝫ ꝑ cōbustione domꝰ soluere. Q̄d
nisi feceris amē dico tibi penā magnā susti
nebis. Celestinꝰ discipulꝰ absēte magistro
suo ꝑ se prexit ⁊ mltū studebat. sed vsus cō
ponere minime sciebat. Ex h̄ mltū tristis sep
erat celestinꝰ. statim diabolꝰ in spē hoīs ei
obuiabat ⁊ ait. O fili cur tātū tristaris. qui
ait. Non expedit tibi dicere. Et ille. Dicas
mihi secure. ⁊ tuū negociū expediā. Ait ce
lestinus. Deberē vsus cōponere sub pena
graui de eq̄ scabioso et duabꝰ ouibꝰ ⁊ pe
nitꝰ ignoro. At ille. Ego sū diabolꝰ in spe
cie hoīs et optimꝰ vsificator magistrū noli
timere. sꝫ mihi ꝓmitte ꝙ meꝰ seruꝰ fidelis
eris vsus tibi cōponā meliꝰ qꝫ magister tu
us. Celestinꝰ vō cōsēsit fide data ꝙ fideliī
ministraret sꝑ missuꝫ cōpleret. At ille sibi
hos vsꝰ dixit. Nexus ouē binā ꝑ spinā tra
xit eq̄nam. Lesus surgit equꝰ pedet vtrū
qꝫ pecꝰ. Ad molendinū pondus portabat
eq̄nū. Dispgēdo focū se cremat atqꝫ locū.
Custodes aberāt singl̄a dāna ferāt. Pu
er vō cū istos vsus habuisset gauisꝰ ē val
de. Domū prexit. Ait magister. Fili nūq̄d
vsus legisti siue fecisti. At ille. Etiaꝫ magi
ster. Versus recitauit sicut supius est scri
ptū. Magister cū hec audisset admirabat
⁊ ait. Dic mihi fili q̄s tibi fabricauit. Et ille
nemo. Qui ait. Nisi mihi veritatē dixeris
vsqꝫ ad sanguinis effusionē flagellatꝰ eris
Puer vō timēs a pncipio vsqꝫ ad finem
omia ei retulit quō diabolo eēt obligatus.
Magister vō cōtristatꝰ ē valde fecit pueꝝ
reuocari ⁊ cōtritiōe magna cōfiteri ac dia
bolo abrenūciare. ⁊ pꝰ h̄ factꝰ ē hō sctūs et
deo aīam post vitā bonā reddidit.

Moralisatio

Carissimi. Iste rex ē dn̄s noster ie
sus xp̄us in custodia. s. ꝑlati ⁊ plati
traditꝰ ad doctrinādū ī hoīs opi
bus q̄ sepiꝰ circa pratū. i. mūduꝫ ambulat.
videt equū scabiosū iacentē. h̄ est pctōrem
in peccatis suis inuolutū. ⁊ duas oues liga
tas. i. ꝑlatum ecclesie ⁊ p̄dicatorem q̄ debēt
adinuicem ligari cum corda charitatis.
Prelatus eccl̄ie tenet̄ ſm iura p̄dicatores
admittere. sic sūt frēs miores ⁊ p̄dicatores.
Isti duo ꝓpt nimiā charitatē ꝑ quā sūt li
gati sepe tāgūt locū doloris ī peccatore h̄ ē
platꝰ ꝑ censurā eccl̄iasticam aliq̄s excōicat
p̄dicator ſm ocinando peccata eoꝝ tāgit.
Unde videmus ꝙ aliq̄ qui sunt tacti ꝑ p̄
latum aut p̄dicatorem nō corrigunt̄ statiꝫ
ad modū eq̄ incipiūt. recalcitrare. murmu
rare ꝙ ambos secū portat. eos vbiqꝫ d̄tra
hendo oblata aut decimas sufferendo ele
mosinas facere. sꝫ nūc q̄d sequit̄. Equꝰ am
bas oues ad molēdinuꝫ ⁊c. i. pctōr sepe ad
vtrūqꝫ hoc incōueniēs ducit q̄ñēs eos ver
bo aut ope ledit ⁊ igne detractiōis cōburit
q̄ñēs famā eoꝝ denigrat. Vel alit̄ pōt re
duci equꝰ iste scabiosus erat totū genꝰ hu
manū ꝑ peccatū pmi parēns infectū. Due
oues ligate duo testamēta. q̄r ī vtraqꝫ lege
decē p̄cepta sūt posita. Ecce ligant̄ magna
adinuicem ꝑ istas duas leges equꝰ. s. pec
cator tangit̄ qn̄ ꝓpt peccatū pena ſm vtrā
qꝫ legē apponit̄ Sꝫ sepius peccator recalci
trat sicut Datan ⁊ Abyron ꝯ deum mur
murabāt. ⁊ iō perierūt. Et iō totū genꝰ hu
manū si ꝑ pniam cōdignā tactū fuerit per
xp̄i passionē optet ꝙ recurrat ad molendi
nū cū duabꝰ ouibꝰ. i. cū duobꝰ testamētis
ad eccl̄iam. s. recurret ⁊ ibi seipum cōburet
gratia diuini amoris. q̄a lex antiq̄ dicit il
lud q̄d dicebat̄ in figura. In noua habet̄
⁊c. q̄a lex antiq̄ ñ ē totalr̄ desticta sꝫ spūssan
cti gratia cōbusta. q̄a in antiq̄ lege h̄ q̄d di
cebat̄ in figura in noua habet̄ expositum.
Lex noua etiā spūssancti gratia ē cōbusta
sicut testat̄ Salomon. Mittā vob̄ spūm

sanctū ꝛc .i. ignē amoris. Uel aliter pōt reduci. Equꝰ scabiosus in prato peccator ē in mūdo. Due oues ligate corpꝰ ⁊ aīa ꝑ baptismū adinuicē ligati vt sint d̄ vna volūtate caro spūi n̄ ꝯdicat s; miser hō sepe seip; cū corpe ⁊ aīa trahit ad molēdinū .i. ad infernū; vbi oēs singula dāna ferāt .i. oēs sēsꝰ ꝑ peccatū absētes erāt int̄ v̄tutes q̄s in baptismo receperūt. iō q̄libet pniam suā portabit. vt si visus vidit illicita auditꝰ audiuit detractoria. Et sic q̄libet in suo gn̄e acriter puniat̄. tunc debes v̄sus cōponere. hoc nil aliud ē q̄; aīam ⁊ corpꝰ ad rectitudinē per opa mīe ligare. ⁊ h̄ n̄ debes ad suggestiōe; diaboli facere. s; ad informatiōe; boni p̄lati ⁊ ꝑ ꝯn̄s vitā etnā obtīere. Ad quā ꝛc.

¶ De puersitate mundi
¶ Capitulū. clxiiij.

IN libro quodā habet̄ de colloq̄o petri ad ih̄m. vidi aliq̄n q̄nq; viros q̄s q̄dem freneticos arbitrabar. Uidi vnū comedentē arenā maris ita auide ꝙ ꝑ vtrāq; partem oris exiret. Aliū vidi stantē sup̄ foueā; sulphuream ⁊ pice plenā de q̄ fetor intolerabilis exibat q̄ toto nisu nitebat̄ fetorē illu; in os suū haurire. Tertiū vidi ī ardēti fornace iacentē cui tantꝰ calor sufficere nō valebat. vn̄ nitebat̄ cap̄e scītillas de fornace volantes ad deuorandū. Quartū vidi ꝙ supra pīnaculū tēpli sedebat vt ventū caperet ⁊ sp̄ os apertū habebat vt ventꝰ ꝑ eū transiret. Quītū vidi ꝑ oīa ⁊ singula mēbra sua q̄cq̄d potuit in os suū cap̄e deuorabat ⁊ alios continue deridebat. Istos q̄nq; hoīes mlˀti viderūt. ⁊ multū admirabant̄ quō talia facere potuerunt.

¶ Moralisatio

Carissimi. Per pmū hoīem q̄ arenam maris comedebat possumꝰ intelligere virū auarū. Eccēs. iiij. c. Unus ē ⁊ secūdū nō habet nō filiū nō fratrē. ⁊ tn̄ a labore nō cessat nec satiant̄ oculi eiꝰ diuiciis nec recogitat dicens. Laboro. cui nescio. ⁊ fraudo aīam meā bonis. Exēplū de illo diuite q̄ dixit. Destruā; horrea mea. De scd̄o q̄ stetit supra foueā sulphuream tal' compatur gulosis ⁊ luxuriosis. Phil. iij. Nūc aūt dico flēs inimicos crucis xp̄i quoꝝ finis interitꝰ q̄ꝝ deꝰ vēter ē ⁊ gloria eoꝝ in cōfusiōe; ipoꝝ. Tales ei inicium dati ⁊ intēti sūt ebrietatibꝰ ⁊ gulositatibus suis ꝙ si deꝰ eos ī tali statu viuere pmittere vellet nūq̄; celos itrare peterēt. Qui teste boetio in. iiij. li. de cōso. phīe. Sūmā felicitatē in voluptatibꝰ eē cōsistūt. Ut cū calice meroris ⁊ arena magne tribulatōis apd̄ inferos potabunt̄. q̄a īpossibile ē vt hic vētrē ⁊ illic mentē repleāt ⁊ de deliciis ad delicias trāseant. De tertio quē vidit in ardēti fornace iacētē cui talis feruor sufficere n̄ potuit. s; ad h̄ ignē deglutiuit. tal' cōpat̄ illˀ qui diuiciis ⁊ honoribus ceteris se preponūt s; ⁊ hoc nec eis sufficit s; toto conamīe laborāt ad hoc vt paupes spoliēt. ⁊ ꝑ vsuras suas aut alia q̄cūq; extorq̄ndi genera illicita q̄ hn̄t ab eis habere poterūt. de q̄bus Job. xx. Abstulisti pignus fratrū tuorum sine causa ⁊ nudos spoliasti vestibꝰ. Prouer. xviij. Qui coaceruat diuitias ꝛc. De quarto qui stetit supra pinnaculu; templi significant̄ illi q̄ oīa opa sua bona faciunt vt videant̄ ab hoībus. sicut ypocrite q̄ sub specie boni. omne malū q̄d possūt faciunt. Amen dico vobis receperūt mercedē suā. vn̄ Job. xxi. Tenēt tympanū ⁊ cytharā ꝛc Quia cū pharisei ⁊ simulati aliq̄d opꝰ bonū .s. elemosinam aut hmōi facere voluerūt posuerunt se ad terminū ⁊ angulū alicuius publici transitꝰ hoīm vt viderent ⁊ cum hoc tubis ⁊ cytharis canebāt. De q̄nto q̄ mēbra sua deuorabat signat eos q̄ oīa bona opa viroꝝ eccliasticoꝝ ⁊ doctoꝝ sacroꝝ q̄ zelatores sūt sacre doctrīe detrahūt. et q̄ntū in ipis ē puerse deuorantes itelligūt nec a detractōibꝰ cessare volūt.

¶ Item de mūdi puersitate.
¶ Capitulū. clxv.

Legitur ī vita spatrū ꝙ angelus ostendit cuida; sā-

cto tres hoīes triplici fatuitate laborantes. Primꝰ hō fasciculū de lignis faciebat ⁊ cū non posset portare ꝑ nimia grauedine adhuc plꝰa ligna adiūgebat. Scd̄s aquā de puteo ꝓfūdo cū mlt̄o labore hauriebat cū vase cribrato ⁊ foraminibꝰ pleno ⁊ tñ ñ cessabat īplere. Tertiꝰ trabē in curru gerebat volēsq̄ȝ domū intrare ianua tā arta ⁊ ꝑua erat ꝙ intrare nō potuit ⁊ tñ nō cessabat equū vberare ⁊ pūgere quousq̄ȝ ī foueā ꝓfūdā sil̄r ceciderūt. Tūc ait angelꝰ. Quid tibi videt̄ de istis tribꝰ hoībꝰ. At ille. Tres stulti sūt. Cui angelꝰ. Primū quē vidisti ꝑ illū intelligas hoīes q̄ pctā ꝑpetrāt ⁊ d̄ die ī diē credūt secum portare vsq̄ȝ ad finem ⁊ q̄tidie addūt plꝰa. ⁊ plꝰa intantū ꝙ portare oīno non pñt quousq̄ȝ mors subito veniat ⁊ aīmā ad penā afferat ⁊ in ꝓfundū lacū infernalē demergat. Per scd̄ȝ quē vidisti aquā de puteo ꝓfundo inuanū haurientē intellige illos q̄ opa meritoria ꝑpetrāt ⁊ tñ locū meritorū ī eis ñ occupāt. q̄a pleī s̄t foraminibꝰ .i. pctīs. ⁊ q̄cq̄d boni opāt̄ ꝑ peccatū totū destruit̄. Per tertiū q̄ trabē portauit designantur mūdi potētes q̄ credūt ꝑ hostiū regni celoꝝ intrare cū suꝑbia vite ⁊ mūdi pōpa. tñ impediūt̄ intantū ꝙ ad īfernū cadunt. A quo ⁊c.

De ludo schacoꝝ. Ca. clxvi.

Schacariū habȝ lxiiij. pūcta ꝑ octo diuisa .s. viruȝ ⁊ mulierē. sponsos ⁊ spōsas. cl̄icos ⁊ laicos. diuites ⁊ pauꝑes. Istū ludum sex hoīes ludūt. Primꝰ est rochꝰ ⁊ ē in duplici gñe .s. albꝰ ⁊ niger. dexter est albꝰ ⁊ sinister niger. Hꝰ vtꝰ ē ꝙ cū oēs schaci fuerint in locis suis situati tā nobiles q̄ȝ ꝑpl̄ares hñt virtual̄r certos termīos ad q̄s pñt ꝓgredi. soli aūt rochi cū sint inclusi nullā habent ꝓgrediēdi v̄tutē. nisi eis ꝑ nobiles aut ꝑpl̄ares via fuerit expedita. Et vadit sp̄ rectō tramite ⁊ nūq̄ȝ ad angulū siue añcedat siue reuertat̄. ⁊ qñ vadit lateraliter ex altera ꝑte capit aliū ⁊ fit fur.

Expositio.

Carissimi. Sic pauꝑ verꝰ nihil hȝ nisi vnū trāsitū pauꝑtatis sue per quā recto tramite incedit ad oīm pauꝑeꝝ dñm ihm xpm. ⁊ fit regia iuxta regē regū. Sȝ si murmurās de statu suo lateralit̄ retrocedat fit fur ⁊ rapit q̄cq̄d pt̄ nec de regine solio curat. Scd̄s ē alphinꝰ q̄ ꝑ tria pūcta currit. Nā in sede ꝓpa ille q̄ ē niger ad dexterā regis collocat̄ ⁊ albꝰ ad sinistrā. Dicunt̄ aūt albi ⁊ nigri nō ex colore. sȝ ex loci situatiōe. Dexter eñi q̄ niger ē ꝑgens v̄sus dextrā seu ī spacio nigro ⁊ vacuo añ agricolā locat. Sȝ sinister d̄ ꝓpa v̄tute hȝ duos ꝓgressus. vnū v̄sꝰ dexterā ad spaciū albū. aliū v̄sꝰ sinistrā ad spaciū vacuū ⁊ album. Et sic de tertio ad tertiū q̄drū vadūt s̄uāndo ꝓpriū sitū ī forma. vt si ē niger sp̄ ī nigro ⁊ ecōtra ⁊ h̄ ꝓcedendo sēp in angulo. Carissimi. alphini isti sursū ⁊ deorsū ābulantes signant mūdi sapientes q̄ hñt tria .s. intellectū rōnē ⁊ fortitudinē. Ista deberēt dirigere sursū ad deum ꝑ opa mīe sed tendūt deorsū ꝑ eloquētiā ⁊ humanā fraudulentiā ⁊ currunt lateralit̄ ad angulū ꝑ tria pūcta q̄ significāt gulosos ī crapul̄ q̄tidie currētes. raptores aliena bona sine cōsensu depdantes ⁊ auferentes ac suꝑbos ī ꝓpria pulcritudine ⁊ diuitiaꝝ affluētia gloriātes. Hi oēs latalit̄ ⁊ a recta via currūt. ⁊ tādē ꝑ regē .i. diabolū rapiūt̄ ⁊ in infernū iusto dei iudicio detrudūt̄. Tertiū ē genꝰ militū q̄rū dexter ē albꝰ ⁊ sinister niger. Albꝰ hȝ tres ꝓgressus in loco ꝓpo situatos vnū v̄sus dexterā in loco nigro añ agricolam. scd̄m in spacio nigro ⁊ vacuo añ lanificē tertiū v̄sus sinistram in loco mercatoris. Cū v̄o ad regē cōstituit̄. sex q̄dra ambulare pt̄. Cū v̄o ad mediū octo. Idē est de sinistro. Cū eī niger aduersꝰ regē. ⁊ albꝰ aduersus eūdē ꝑambulāt vnꝰ añ reginā vt sinister aliꝰ añ regē vt dext̄ se locat. Carissimi sic milites descēdētes ⁊ cāpū req̄rētes strenui ⁊ fortes bellare dñt ⁊ regē ad modū corone cingere ac defendere. Oēs eī nos milites sumꝰ ⁊ pugn̄re ꝯ diabolū ī cāpo huius mūdi nos opȝ ⁊ regē nostꝝ .i. aīā ȝ d̄fēdere

q2 aduersariꝰ nosť fortis ē tēptādo aliaq3
mala ⁊ illicita suggerēdo s3 debil' ē si volu
mꝰ supare. Cui vt petrꝰ ait. Fortes in fide
resistere dēmꝰ, nec tīere ꝯsueuerunt. nāq3
fortes milites ⁊ expti ī pncipio cū arma su/
scipiūt solēt tremere colore palles cere. sāgui
nē d narībꝰ emittere. Cꝰ signū pbitati poti
us attestať q3 vicio. Credibile nāq3 ē eū q
in pncipio belli tīore ꝯcutiť cū ad bellū re/
dierit ꝯstātiꝰ agere nec terga vtere cu3 ad
h puenerit vbi tīor mortis an̄ puisꝰ pn̄ta ilr
videť iminere. Tīor eī nobis oībꝰ īmiet de
morte futura vtinā tpali salťē. iō strēnue et
sine oī tīore armis fidei susceptis ⁊ clipeis
boni opis p̄elatis pugn̄re oportet. vt scd̄am
mortē. i. etnā fortiť deuincamꝰ. De q̄ boeci.
ait. Jacetis ꝓsus ignorabiles tā vos scd̄a
mors manet. Milites isti cū pꝰ pugnā ad
fines exiluīt tanq3 corde ⁊ vtute assūpta ad
viij. q̄dra ꝓsiluīt ⁊ iuētos hostes ꝓsternūt.
Sic ē de oī hoīe q̄ de se hūilia sēsit ⁊ in nllo
supbit postea saltabit ad octo q̄dra octo
btītudinū. qa omis q̄ se humiliat exaltabiť
Quartū genꝰ ē ꝑplariū q2 oīm ē vnꝰ atq3
idē ꝓgressus. Nā de vno q̄dro in q̄ situati
sūt pn̄t ꝓgredi ad tertiū quadrū eo q̄ q̄si se
curi infra regis ꝯfinia ꝯsistāt. Cū vo ex/
tra regis tmios ꝓsiluīt vno q̄dro ꝯtēti spi
directū ascēdūt. nūq3 tn̄ reuertūť ī rectū vt
eūtes curēt p vtutez acq̄rere qd̄ nobiles si/
tuati retinēt ī dignitate. Vn̄ si sic p milites
ac alios nobiles adiuti fuerint q̄ ad lineā
aduersarioꝝ nobiliū q̄dratū ꝑueniāt p vir
tutē acq̄rūt qd̄ regie p grām ē ꝯcessū. Est
āt sciēdū q̄ ꝑplares ascēdētes ī rectū. si que3
nobilē aut ꝑplarē iuenerint aduersariū. ⁊ h
ī angul' ipm a dextris ⁊ a sinistris cape ⁊ oc
cidere pn̄t nūq3 āt extra linea3 rectā ad dex/
tram vel sinistrā ꝓgrediť ꝑplaris. nisi cū re/
gine obtinet dignitatē. Carissimi. Populares isti vtriusq3 ꝯditōis ⁊ sexus hoīes si
gnificāt int̄ q̄s reges potētes nobiles ⁊ alij
illustres ad regēdu3 ⁊ p̄sidēdum positi sūt.
Qui cū eoꝝ officia bm̄ leges ⁊ rōnes n̄ di/
rigūt nobilitatis sue vtutē amittūt ⁊ actu3
ꝯditiōe3q3 ꝑplariu3 incurrūt. Oēs eni ab
vno p̄re geniti ⁊ ꝓcreati sumꝰ adā int̄ q̄s v
tutibꝰ p̄clari regis ⁊ nobiliu3 noīa merito
sortiūt. S3 dū ꝑplares. i. plebei homīes sim
plices iuxta discretoꝝ ꝯfessoꝝ suoꝝ ꝯsilia
viuētes ⁊ mādatꝭ eccl'ie obediētes lineā re/
cte vite ascēdūt. merito regū ⁊ nobiliū sctō/
rū noīa ex officio pfectiōis vite in celestibꝰ
sortiūt. Nemo ergo tales ꝑplares despiciat
q2 tā ad impiū q3 ad summū pontificatu3
vtutibꝰ plenos ⁊ gratijs eos legimus pue/
nisse Cū gigas q̄dam noīe ariꝰ diuitijs es
set in opulentissimo indie regno inflatus ⁊
oīno rex impiꝰ. Hic cū venisset ad hospici
um apollinis. sciscitaturꝰ an aliq̄s morta
liū eēt eo felicior. Ex abdito sacroru3 specu
vox insonuit q̄ ei p̄tulit q̄ndā ꝑplarem aga
laum noīe. Hic erat pauprimus rebꝰ. aīo
vo diues ⁊ etate senior q̄ terminos agri sui
nunq3 excesserat. Sic ergo apollo magis
approbat cū securitate tranq̄lla agalai ru/
de tugurīū q3 tristē ⁊ sollicitudinibꝰ aula3
plenā gigātis ditissimi. Magꝭ ei approba/
uit paucas glebas pauoris iexptes q3 orā
lidie pinguissimā metu plenā. Hic pauper
agalaꝰ vtuosissimꝰ fuerat. q̄nto ei hō ē rō
ne inferior. vtute vo ⁊ ptāte supior. tāto eti/
am gl'iosior reddiť ⁊ famosior. Virgilius
longobardꝰ origine natiōe mantuanꝰ ꝓ/
sapia humili ortꝰ. sapia tn̄ maximꝰ ⁊ exími
us poetarū claruit. Cū q̄dā sibi diceret q̄ v
sus Omeri opi suo insereret. rn̄dit. Mag
narū eē virīū clauā excutere de manu her/
cul'. Quintꝰ q̄ in isto scacario ludit ⁊ noīa
tur est regina. Cuiꝰ ꝓgressus ē de albo ī ni
grū. ⁊ poīť iuxta regē ⁊ q̄n recedit a rege ca
pitur. q̄ cū mota fuerit de ꝓpo q̄dro nigro
vbi pmo fuit locata nō pōt ꝓcedere nisi a q̄
dro in q̄drū vnū ⁊ hoc angulariť siue pro/
cedat siue retrocedat. siue capiat siue capi/
atur. S3 si q̄rať cur regia bellis exponať
cū ꝯditio mlieris debil' sit ⁊ fragilis. Dicē
dū ē si scire velimꝰ q̄ morē illarū mulieru3
sequiť vbi viri ad bella ꝓcedētes mlieres ⁊
vxores cū tota familia ad castra deducun/
tur. Thartari eī h faciūt. Et l3 nō vtanť ar
tu. magis tn̄ pn̄t homīes ipedire q3 corpis

v̓tute ꝓsternere. In solaciū tn̄ regis factū est ⁊ ad amoris ostensionem ꝑmissū vt ad bella regem regina sequat̄. Carissimi ꝑ reginā aīam nrām itelligēꝰ q̄ regina in celis ꝑ tramitē bonoꝝ opeꝝ cōstituet̄. Hec regina alba ē ⁊ nigra. alba ꝑ cōfessionē ⁊ absolutiōez qn̄ seruꝰ eiꝰ .s. corpꝰ pure confitet̄ ⁊ absoluit̄ satisfaciēs ꝓ delictis in tantā albedinē reddit̄ ⁊ decies clarior sole apparebit. Sz nigra efficit̄ ꝑ pcī fuliginē ⁊ deturpatiōnē. Hec iuxta regē stare dz qd̓ si non fecerit capit̄ ⁊ violat̄. Aīa eni nrā ad h̄ corpi infusa est vt eiꝰ recupatiōe ⁊ saluatiōe angeloꝝ exercitꝰ q̄ ruinā magnā cū lucifero fecerat ad integrū restauret̄ ⁊ vt ad regem glīe vt regina collocet̄. Que cū a rege cꝰ cura regit̄ ⁊ gubernat̄ discesserit capit̄. ⁊ ꝑ mortalia facta ad inferos mactat̄. ⁊ ibi irrecupabilit̄ demergit̄. Et q̄uis regina ista .i. aīa ab extra bellare nesciat. corpꝰ tn̄ vt meritoria opet̄ abintꝰ instiget. q̄a corpus nostrū sicut insessor equū aīa .i. rō nrā dirigere dz ad v̓tutes ⁊ informare ne vltra limites mādatoꝝ eccl̄ie ꝓsiliat. sed recto tramite de q̄dro vniꝰ v̓tutis in q̄drū alteriꝰ gressum faciat. ꝓpterea regina in schacario gressum lentū ⁊ non saltū dz habere ⁊ infra ꝓprios limites ꝑmanere. Nā dyana iacob filia v̓ginitatē seruauit dū in domo fratrū suoꝝ q̄euit. sed statim cū ad vidēdū alias regiones curiose exiuit. a filio sichē corrupta fuit. Seneca dic̄ q̄ mlieres q̄ malā faciē hn̄t leues ⁊ ipudice sūt. Nō eī illis deest animꝰ sed corruptor. Solinꝰ dicit q̄ p̄ter mlieres pauca aīalia coitū mouēt g̃uida. nigrā faciem ad oīm viroꝝ aspectū dn̄t habere ne ab alijs solicitate de incōtinētia diffamēt̄. Ouidius. Que dant q̄ ve negant gaudēt tn̄ eē rogate. Ludūt formose. Casta ē quā nemo rogauit. Serti q̄ hūc ludū exercent reges sunt ⁊ nuncupant̄. Rex eni sup oēs alios est qd̓ motiōis ⁊ ꝓgressionis natura manifestat. Cū eni resideat in q̄rto q̄dro albo cū ipē sit niger habet a dextris in albo militē alphilem. rochū v̓o ⁊ in nigro. In sinistra v̓o tenet loca opposita. q̄a v̓o rex super oēs obtinet dignitatē ⁊ dn̄ium rōe dignitatis nō decuit eū multo spacio a regni sui solio absentari. ⁊ iō qn̄ moueri incipit de suo q̄dro albo naturā sequit̄ rochorū a dextris ⁊ a sinistris Ita tn̄ q̄ a sinistris n̄ pōt se ponere in loco nigro iuxta rochū situatū in albo. sz pōt se ponere in albo loco iuxta dictū rochū ad angulare q̄drū vbi situati sunt ciuitatis custodes ⁊ ibi naturā hz militis in tali ꝓgressu. Istos aūt duos ꝓgressus sortitur vice regine.

Moralisatio

Carissimi. Iste rex ē dn̄s noster iesus xp̄s q̄ ē rex regū sup oēs in celo ⁊ in t̄ra. qd̓ ꝓgressiōis ⁊ motiōnis sue natura manifestat. dū eni ꝓgredit̄ oēs sctōꝝ angeloꝝ chori ipm tanq̄ dn̄z venerātes comitāt̄ q̄ ⁊ secū hz rochū ⁊ alphilem aliaq̄ schacalia ⁊ locū vniuersoꝝ rctō tramite occupat circūquaq̄. teste p̄s. q̄ ait Si ascēdero in celū tu illic es. si descēdero ad infernū ades. Deniq̄ reginā secū ducit id ē miarum piā matrē ⁊ dn̄am nrām mariā. Cuiꝰ vice vnū ꝓgressū miseratōis ad ꝑplariū quadrū .i. hoīm in mūdo viuentiū facit. Vn̄ merito nomē illd̓ gl̓iosū ꝑ ꝓphetam sortitꝰ ē vbi eū p̄rēm miarū ⁊ deū totiꝰ cōsolatōis eē ꝓtestat̄. Dū eni meroris ⁊ ꝑditōis nostre ꝑ peccatū ꝓthoplasti nullus sctōꝝ aut electoꝝ recupatiōez facere poterat. ipē misericors rex ad ꝑplariū suorū restaurandū gregē ⁊ nūeꝝ de celestibꝰ sedibꝰ ad huiꝰ mundi miserabilis q̄drum ingredi dignatus est ⁊ a seruitute diabolica nos liberauit. Cuius sibi grām per infinita secula reddamus.

De audiendo bono cōsilio.

Capitulū. clxvij

Sagittariꝰ quandam auiculā noīe philomenam capiēs qn̄ volebat eā occidere vox data ē philomene ⁊ ait. Quid tibi ꝓdest o hō si me occideris. Neq̄ eni ventrē tuum de me iplere valebis. sz si dimittere me velles tria mandata tibi darē q̄ si diligētiꝰ hua

reos. magnā vtilitatē inde cōsequi posses.
Ille vō ad ei⁹ loquelā stupefactus ꝑmisit
vt eā dimittere vellet si hec tria mandata ⁊
vtilia pferret. Que ait Audite ergo. pmū ē
nūq̄ʒ rē q̄ apphēdi n̄ pōt apprehēdere stu/
deas. Audi scdm. De re ꝑdita ⁊ irrecupa/
bili nūq̄ʒ doleas. Audi terciū. Verbo icre/
dibili nūq̄ʒ credas. Hec tria bn̄ custodi ⁊
bn̄ tibi erit. Ille autē vt ꝑmisit eam volare
dimisit. Philomēa ei ꝑ aerē volitās dulcit̄
cātauit finito cātu dixit ei Ve tibi bō q̄ʒ ma
lum consilium habuisti et quā magnum
thesaurum hodie ꝑdidisti Est enī in viscer
rib⁹ meis margarita q̄ strucōis ouū vin/
cit magnitudine. Ille h audiens cōtrista/
tus ē valde ꝙ eā dimisit. rethe suum expan
dit ⁊ conabat̄ eā apphēdere dicens ei. Ve
ni i domū meā ⁊ oēʒ hūanitatē exhibebo ti
bi ⁊ ꝓpriis māib⁹ te pascā ⁊ ad tuā volun/
tatē te volare ꝑmittā. Cui philomena. nūc
ꝓ certo te fatuū eē cognosco. nā ex illis q̄ ti/
bi dixi nullū ꝓfectū habuisti. q̄a de re ꝑdita
⁊ irrecuꝑabili doles ⁊ me nequeas cape. ⁊
tn̄ ꝑ rethe tuū tēptasti. ⁊ insuꝑ margaritā
i meis viscerib⁹ eē credidisti cū ego tota ad
magnitudinē strucōis oui nō valeā ꝑtin/
gere. stult⁹ es ⁊ in stulticia tua sꝑ ꝑmanebis.
His dictis auolauit. Hō āt dolēs ⁊ tristis
ad domū rediit ⁊ philomenā n̄ vidit.

Moralisatio

Carissimi. Iste sagittari⁹ pōt dici
q̄libet bon⁹ xpian⁹ q̄ in baptismo
a pctō originali ē lot⁹ in q̄ baptis/
mo sagittas acutas recepit. s. v̄tutes ꝯ dia
bolū mūdū ⁊ carnē. Accepit philomenam
scʒ dn̄m nostrū ihm qn̄ renūciauit diabo/
lo ⁊ pompis ei⁹. Qui miro mō dulciter cā
tauit qn̄ orōnem pr̄i celesti ꝓ gn̄e hūano in
fudit. sed miser peccator istā philomenam
scʒ dn̄m nostrū ihm xpm cogitauit occide
re q̄tiens cogitauit peccatū mortale ꝑpetra
re. sicut dicit apl's. Iterū q̄ntū est in eis cru/
cifigūt filiū dei. Sʒ diligēter attēdas ꝙ de⁹
dedit tibi tria mādata q̄ si diligēt bō custo/
dierit ad magnū ꝓfectū ꝑuenire posset ꝛc.
Rex iste est trinitas in qua sunt tres ꝑsone
⁊ vn⁹ de⁹ quā rē nūq̄ʒ poterim⁹ apprehen/
dere q̄ʒdiu sum⁹ in h mortali corpe b'm qd
dicit apl's. Iā videm⁹ i enigmate postea vi
debim⁹ sicuti ē. Nec fides hʒ meritum vbi
hūana rō pbet expimentū. Itē saluator in
euangelio rn̄dit mulieri petenti dic vt sede/
ant hi duo filij mei ꝛc. Rn̄dit saluator. Ne
scitis q̄d petatis. Itē dicebat petro q̄renti
de cōsūmatiōe seculi ꝛc. Nō est vestrū nos
se tp̄a vel momēta. ꝛc. Ecce isti stupebāt rē
apphendere quā nō potuerūt attingere.

Alia deductio.

Aliter istō exēplū pōt reduci ad il/
los q̄ appetūt honores ⁊ diuitias.
Exemplū de lucifero q̄ rem appe/
tijt. sʒ ipossibile ei apphēdre erat qn̄ dicebat
Ascēdā vsq̄ʒ ad terciū celū. Quid ergo se/
quit̄ post. In infernū cecidit. Item de pri
mo ꝑente q̄ ꝑ esum pomi de⁹ eē voluisset ꝓ
pt̄ qd a ꝑadiso est expulsus ⁊ mortē sibi ⁊
nobis oīb⁹ parauit. Consulo ergo vt vos
diuites ac mūdi potētes nolitis rē apphē/
dere q̄ apphēdi n̄ pt̄. Sicut sunt bona tp̄a
lia ac secl'i honores que nūq̄ʒ veraciter po
terūt sine dāno aīe apprehendi sicut dicit
apl's. Qui voluerit diues fieri incidit in la
queos diaboli. Et lʒ bona obtinueris quā
do meli⁹ speras d̄ eisdem gaudere defrau
daberis. Exemplū de illo diuite q̄ dicebat.
Destruam horrea mea ⁊ eadem nocte de
funct⁹ est. Secūdum mādatū est. De re ꝑ/
dita ⁊ irrecuꝑabili n̄ dolebis. Carissimi sci/
re debetis ꝙ ꝑ rem ꝑditā debem⁹ intellige/
re corpis sanitatē aut diuitias q̄s deus au
fert ab eo quē diligit. iuxta illud. Flagellat
de⁹ filiū suū quē diligit. Sʒ cū aliq̄ facti sūt
ceci claudi aut mēbro aliq̄ ꝑuati vl' diuicijs
spoliati ⁊ vltra q̄ʒ credi pōt dolent. ⁊ grati/
as deo nō offerūt sicut Esau multum do/
lebat ꝙ benedictionem patris amisit. ⁊ tn̄
obtinere nō potuit. Tertium mandatū ē.
Verbo incredibili nō credas. In isto ver
bo carissimi multi sunt decepti ꝑ diabolū
⁊ carnem. Diabolus suggerit multa ⁊ fal
sa ꝓmittit que sūt incredibilia sicut de pmo
parente q̄ credidit diabolo quando dixit.

Si comederitis de ligno eritis sicut dij. credidit et erat deceptus. et io padiso est expulsus. Promissio diaboli erat icredibilis ppter duo primo quia mendax. scdo quia deus ei pdixit. In quacunque hora comederitis de ligno illo morte mini. Sic mo aliqui tantu credunt diabolo mudo et carni et statim eis adherent et in pctis consentiunt et dicunt. Quod e ta pciosum etc. Per quod mundus intelligitur qui e rotundus. Mundus dicit homini. Bonum e uti mundo in iuuentute. quia licet si fecerimus et peccatum inciderimus. tunc maior est structione. i. maior e diuina misericordia quam nostra miseria. Contra tales dicit ps. Non miserearis omnibus qui operantur iniquitatem. Studeamus ergo etc.

De eterna dampnatione

Capitulum. clxviij.

Barlaam narrat

b quod peccator similis est homini qui cum timet unicornem recedit in baratrum. Dum autem caderet manibus arbustulam quandam apprehendit que de profundo ascendebat. et aspiciens inferius vidit ad pedem arboris puteum teterrimum et draconem horribilem arborem cingentem et eius casum ore aperto expectantem. Duobus autem muribus quorum unus erat albus alius niger arborem incessant corrodentibus in radice sensit eum vacillare. Quattuor quoque vipere albe a basi qua pedem fixerat pcedentes totam foueam flatu suo mortifero intoxicabant. Eleuans oculos vidit exitum mellis de ramis arboris stillantis oblitus quoque periculi in quo undique positus erat illi dulcedini se totum dedit. quadam autem amico eius porrigente sibi scalam ut egrederetur. melle delectatus distulit et cadente arbore cecidit in os draconis. qui descendens in puteum ibi eum deuorauit. et sic misera morte heu mortuus est.

Moralisatio

Carissimi. Homo iste est pctor unicornis e mors que hominem semper sequitur. Baratrum e mundus iste. arbor e vita que p horas diei et noctis quasi p murum album et nigrum incessant consumitur. Basis ex qua pcedunt vipere e corpus humanum hns quattuor qualitates humorum quibus inordinate compositis corporis compago dissoluitur. Draco e diabolus. puteus infernus dulcedo ramusculi delectatio pcti p quam homo seducitur ut periculum non intueatur. Amicus est xps aut pdicator. scala est pnia cui cum homo differt acquiescere subito vita deficiente in os diaboli cadit qui eum in infernum deuorat et rapit.

De duodecim legibus et modo viuendi.

Capitulum. clxix.

Narrat trogus pompeius

N eius de ligurio nobili milite qui ciuitatem quandam cum pplo iurare induxerat ad seruandum leges quasdam iustas et utiles licet principio graues donec ipse ab appolline delfico que ipse finxit ee auctorem dictarum legum rnsum reportaret. Quo facto in cretam iuit et ibi ppetuum exilium egit. Moriturus autem ossa sua ad ciuitatem redirent et omnes a iuramento se liberos esse credentes legum obseruantiam violarent. Harum autem legum duodecim numero erant. Prima lege pplm in obsequium principum et principes in custodiam subditorum et ad coertionem impiorum reformauit. Scda lege pcimoniam et frugalitatem omnibus psuasit credens militiam laudabilius fieri modestia quam crapula. Tertia lege iussit singula non pecunia sed meritorum compensione optuna. Quarta lege instituit aurum et argentum velut omnium materiarum viliorem. Quinta ammministrationem rei publice p ordinem diuisit dans regibus ptatem bellorum. magistratibus iudicia et omnes offensiones senatui custodiam legum pplo creandi vel eligendi magistratus ptatem. Sexta fundum omnibus equaliter diuisit et omnibus patrimonijs equalibus. ita quod alter altero nullus potentior redderet. Septima iussit omnes conuiuari publice ne alter alteri foret causa luxurie. Octaua iuuenibus toto anno vnam solam voluit uti veste. Nona pueros pauperes in agrum non in forum publicum deduci iussit ut primos annos duceret in opere non in leuitate. Decima lege statuit virgines sine dote nubere. Undecima voluit uxores eligi non pecunia. Duodecima maximum honorem non diuitum sed p gdu etatis statuit fore. omnes autem quascunque lege statuit ipse p exemplo alijs primus huius

Moralisatio

Carissimi. Iste nobil' est dñs nõ/
ster ihs xp̄s q intrauit q̄ndã cita/
tē .i. mũdũ istũ. ⁊ fecit ip̄m iurare.
id ē in baptismo firmit̄ ꝑmittere. seruare le
ges suas .i. decē p̄cepta donec veniret ad iu
diciũ. Cũ āt mortu⁹ erat nõ tãtũ ossa s₃ to/
tũ corp⁹ in mari .i. in t̄ra posuit. Prima lex
est. In obsequiũ p̄ncipũ ⁊c. H̄ est xp̄iani sp
sint parati ꝑ oīa p̄latis ⁊ eccl'iaꝝ rectorib⁹
sine accusatōe aut aliq̄ ꝯdictōe simpl'r obe
dire. Et q̄ p̄nceps ꝑ quos p̄latos intelligi/
m⁹ q̄ curã aīarũ custodiendaru₃ suscepe/
rũt subditos suos in viã salutis dirigãt ⁊ ꝑ
bona exēpla in vita sua eos antecedãt. q̄a
turpe ē doctori cũ culpa redarguit ipsum.
Scda lex frugalitatē oīb⁹ ꝑsuasit ⁊ ꝑsimo
niã ⁊ cetera ꝯria interdixit. ꝑcimoniã suadēs
ac gulã carnisq₃ crapulã q̄b⁹ m̄lti hodier/
nis tp̄ib⁹ itēdētes ⁊ dediti vitã breuiãt. exer
cere ꝓhibuit. s₃ frugalitatē bonoꝝ operũ ⁊
largitatē elemosinaꝝ oībus nobis ꝑ legē q̄
ser opa mie īstituit seruãda₃ eē voluit atq₃
ꝑsuasit. q̄a q̄cq̄d vltra ncc̄itatem vitē p̄lati
aut alij viri eccl'iastici diuites hñt in elemo
sinã pauperꝝ distribuere tenēt. Aliꝰ teste be
ato Hiero. rapīa ē ⁊ sacrilegium corã deo.
Tertia lex iussit singula ñ pecunia s₃ meri/
toꝝ cōpēsiōe oportuna cōpari. H̄ē q̄ntũ ha
bes tãtũ vales. De⁹ nõ tãtũ dona respicit.
s₃ cor ⁊ intētiō₃ donãtis. ⁊ iō s̄m cordis tui
merita de⁹ retributiōe₃ tuã magnã vl' par
uam faciet. Nihil enī abscōditũ est oculis
ei⁹ qd̄ nõ sciat ⁊ nihil opertũ qd̄ sibi nõ re/
uelet quoniã omnia intuet̄. Quarta lex ī/
stituit materiã auri ⁊c .i. diuitias h⁹ mundi
vilius apud deũ reputari q₃ aliq̄d alterius
materie toti⁹ mũdi. sed acceptat p̄ces ⁊ mi/
serias pauperꝝ sicut legit̄ de diuite epulōe
q̄ miseriã paupis lazari vt vlcerati ñ respi/
ciēs neq₃ cōpatiēs postq₃ ī inferno iacuit
sepult⁹ ⁊ pauxillũ aque a digito stillantis
petijt ⁊ nõ obtīuit. sed flãmis et cruciatib⁹
ꝑpetuis expositꝰ sp̄ vrit ⁊ lazar⁹ est ab an/
gelis ꝓpt̄ suã pacīam in sinu abrahe collo/
cat⁹. Quinta lex dedit regib⁹ p̄tātē ⁊c. hoc
est intelligendu₃ q̄ p̄nceps ⁊ p̄lati iam hñt
subditos iudicare. sed cauendu₃ est ne sint
muneribus corrupti vt nõ recte iudicent.
q̄r si sic eadem mensura q̄ mensi fuerint .s.
iusticiã vel iniusticiam remeciet̄ eis ꝑ iudi
cē viuoꝝ ⁊ mortuoꝝ ī extremo iudicio q̄a
moderni tēpis iudices mũera pauperꝝ vel
diuitũ q̄rũcũq₃ recipiētes a iusticia ita ex/
cecant̄ q̄ viã eq̄tatis ⁊ sñie recte vix videre
pñt. sed q̄ mõ pl⁹ dederit fortiorē cãm fauo
rabilioremq₃ sñiam licet ꝯ iusticiam obtīe
bit. Sexta lex fundos oībus equaliter di/
uisit. H̄ē. Deus ab eterno instituit oībus e/
qualiter grãm suam. s̄m q̄ viderit hoīem
ꝓficere. Vñ in euãgelio dicit. Petite ⁊ ac/
cipietis. Item alibi dicit. Qd̄cũq₃ petieritꝭ
patrē in nomīe meo credite q̄r accipietis ⁊
fiet vobis. q̄a xp̄s in diuicijs est abundan/
tissim⁹. Postq₃ digne a nobis rogat⁹ fue
rit in muneribus expendendis est largissi/
mus. Plus enī põt dare q₃ mens nostra
scit rogare. Septima lex ne diuitie cã sint
luxurie. ꝓpterea publica conuiuia celebra/
ri instituit. q̄a ꝓpter diuitias multi ꝑierũt.
⁊ sunt multis causa quare in luxuria₃ aut
alia peccata mortalia sepius cadunt. ꝓpte
rea salomon dñm rogauit dicens. Diuiti/
as ⁊ paupertates ne dederis mihi. Octa/
ua iuuenibus toto ãno vna sola voluit vti
veste. Quid ꝑ hãc vestē nisi solam charita
tem intelligimus que operit multitudine₃
peccatoꝝ. Per hãc enī vestem possumus
placere deo que sup oīa caritatē fraternã ī
nobis diligit. Charitas teste ap̄lo nõ agit
ꝑperam. non querit que sua sunt. nõ emu/
lat̄ ⁊c. Sic nos in charitate radicati ñ d̄be/
mus solã nr̄ãm salutem ⁊ saluationem q̄/
rere sed ⁊ fratris nostri debemus saluti ꝓ/
uidere ꝑ vitam exemplarem aut bonã am
monitiōe₃ in viam recta₃ dirigere ne sicut
ouis errans a pastore ꝑeat. sed pascua vi/
te celestis per vestē charitatis iueniat. No/
na pueros paupes ⁊c .i. vt introducant̄ in
agrũ eccl'ie s̄m merita sua ad ꝓmouendũ.
sicut ceteri q̄a de⁹ eligit paupes in h̄ mũdo
ipsos heredes regni sui faciēs vbi dicit He

ati pauperes. Glosa. Non omnes sed spū
Quoniā ipoꝝ ē regnū celoꝝ. Jtē ps. Jste
paupꝑ clamauit ⁊ dn̄s exaudiuit eū. Et q̄s
ē paupꝑ ille. Glo. Spū. Paupꝑ iste laborat
i agro. i. i h mōdo. q̄nīā agricultā dei sumꝰ.
⁊ ad laborē a iuuentute nascimur sic auis
ad volādū. Job. v. Et in vinea dn̄i. i. ecclia
laborē pnie suscipimꝰ ⁊ pꝰ ꝯductiōz couen
tōe facta laboris nr̄i s̄m merita vel demeri
ta gl'iā vel penā i etn̄itate a dispēsatore pat'
familias ih̄u xp̄o recipiemꝰ. Decia statu
it v̄giēs sine dote. i. nubere bonos xp̄ianos
sine dote. i. amore mūdano nubere xp̄o. sūt
mlt̄i q̄ spōtanea volūtate castitatē vouent.
t̄rena despiciūt vt celestia p̄mia pꝰ modū
recipiāt. Undecia. vxores eligi. i. aīas deo
placētes ad eiꝰ s̄uicia coaptemꝰ. nihil deo
tāt̄ū placet sic aīa mūda q̄ totalr̄ dō ē data
Duodecia q̄ q̄libz s̄z meritū honores ⁊ di
uitias obtīebit. Sz videāt pncipes ⁊ plat a
liiq; rectores q̄ i seipis pꝰ opa meritoria ex
erceāt añq̄z alios iformēt. sic d' xp̄o dr̄ i acti
bꝰ. Cepit ih̄s facere ⁊ docere. ¶ De reuo
catōe pctōꝝ ad viā pnie. ¶ Ca. clxx.

Quidā lusor oc-
currit btō bernardo eq̄tāti dicēs
ei. Pat' volo tecū ludere. ⁊ aīam
meā volo pōere ꝯ equū tuū. Hoc audiēs
sāctꝰ bern̄. statī d' eq̄ descēdēs dixit. Si pl'a
pūcta q̄z ego ꝓieceris meꝰ equꝰ tuꝰ erit. si
ego pl'a ꝓiecero aīa tua mea erit. Lusor cō
cessit statī taxillos tres arripiēs octo pūcta
ꝓiecit. Quo facto frenū eq̄ tāq̄z suū tenuit.
Ait sāctꝰ bern̄. Fili adhuc restat i tribꝰ ta
xillis plꝰ q̄z istud. accipiēs ꝓiecit decē ⁊ oc
to pūcta decē pūcta plꝰ q̄z lusor. Quo viso
lusor sub obediētia pris sui bernardi se de
dit. ⁊ pꝰ vitā sctā; fine felici ad dn̄z migrauit.

¶ Moralisatio.

Carissimi. Lusor iste ē hō mūda
nꝰ vanitatibꝰ deditꝰ ⁊ subiectꝰ. sā
ctꝰ bernardꝰ ē discretꝰ p̄latꝰ siue
ꝯfessor q̄ hz cū tali tota prudētia ludere ōn
dendo ei vitā q̄ ē ludꝰ ⁊ gaudiū aīe. Equū
suū dz ponere. i. cor suū ⁊ aīam laboribꝰ ex
ponere vt educat errantē ad viā v̄itatis. sic
ait apl's. Sicut xp̄s aīam suā ꝓ nobis po
suit. sic ⁊ nos debemꝰ aīas nr̄as ꝓ fr̄ibꝰ no
stris ponere. Oēs ei frēs sumꝰ ab vno pa
tre adā. q̄re merito nos diligere debemus.
Tres taxilli sūt pat' ⁊ filiꝰ ⁊ spūssctūs q̄ hn̄t
mlt̄a pūcta. i. infinita gaudia q̄ dn̄t ōndi et
pctōribꝰ recitari. Un̄ i euāgelio Jn domo
pris mei māsiōes mlt̄e sūt. imo tot sunt ibi
gaudia q̄ oculꝰ n̄ vidit nec auris audiuit.
nec hōis cogitatio exp̄mere pōt q̄ pauit de
us diligētibꝰ se. Jbi reqēs sine labore. vita
sine morte. gaudia sine luctu. Et vt breuit'
cōcludā oīs gaudij plenitudo.

¶ De dilectiōe ⁊ fidelitate nimia. ⁊ q̄ ve
ritas in morte liberat. ¶ Ca. clxxi.

Petrus alphonsꝰ
refert q̄ erāt duo milites q̄rū vnꝰ
manēs i egypto. alter in baldach.
Jnt' q̄s duos nūcij sepꝰ prexerūt. Un̄ q̄c
q̄d erat in t̄ra egypti miles de egypto ꝑ nū
cios ad militē d' baldach misit ⁊ ecōuerso.
sic q̄ amor fidelis int' eos factꝰ est ⁊ nullus
adhuc aliū vidit. Miles vō de baldach cū
semel in stratu iacuisset intra se cogitabat.
Sociꝰ meꝰ de egypto mihi magnā amici
tiā ōndit ⁊ nūq̄z oculis carnalibꝰ eum vidi
vadā ad eū ⁊ videbo. Cōduxit nauē ⁊ vēit
i egyptū audiēsq; amicꝰ eꝰ obuiā ei prexit
⁊ cū gaudio ad domū suā duxit. Miles il
le q̄ndā puellā nimis pulcrā in domo sua
habebat. Quā cū vidissz miles d' baldach
captus est in oculis eiꝰ ⁊ p̄ nimio amore in
firmabat'. Miles vō de egypto cum h ꝑ
cepisset ait ei. Carissime dic mihi q̄d tibi est.
Ait ille. Est puella in domo tua quam desi
derat cor meum tota mente intantū q̄ nisi
eam habuero filiꝰ mortis sum ego. Miles
cū hoc audisset oēs mlīeres domꝰ sue ei o
stendit excepta illa puella. Jlle cum omēs
vidisset ait. De omnibꝰ istis parꝝ aut nihil
curo sed ē vna alia quā nō video quā dili
git aīa mea. Jn fine illam puellam ei ostē
dit. Uisa puella ait. Carissime in ista so
la stat mors et vita mea. Ait miles et ego

dico tibi istaȝ a iuuētute sua in domo mea nutriui ad hoc vt vxor mea eēt ⁊ cū ea infinitas diuitias obtinerē. Verūtm̄ tantū te dili go vt anq̄ȝ moriaris ipam tibi in vxorē cō cedo cū oibꝰ diuitijs q̄s ego recipe deberē. Miles h̄ audiēs gauisus ē valde eā ī vxo rē accepit cū q̄ diuitias multas obtinuit. ⁊ sic ad patriā suā baldach cū cōiuge suā p̄ rexit. Pꝰ h̄ cito miles de egypto ad egesta tē magnā puenit intantū q̄ nec domū nec a liquā rem habebat. intra se cogitabat. Ad quē meliꝰ potero accedere q̄ȝ ad sociū me um de baldach quē ego ad diuitias pmo ui ⁊ ipe me in egestate mea respiciat. Na uem ascēdit ⁊ venit baldach ad q̄ndā ciuita tē post solis occasuȝ in q̄ mānebat diues so ciꝰ eiꝰ Intra se cogitabat. nox ē si mō ad domū socij mei p̄gā noticiaȝ mei nō habe bit. q̄ȝ male sū vestitꝰ ⁊ nullū mecuȝ habeo vbi solebām magnā familiā ducere ⁊ oibꝰ abūdare. Ait intra se. Nocte ista q̄escam ⁊ die crastina ad eum p̄gam respexit vsus ci miteriuȝ vidit ostia eccl'ie apta intrauit vt tota nocte q̄esceret. Cum autē ibi fuisset et dormire volebat in platea q̄dam a diuicē pugnabāt ⁊ vnꝰ aliū occidit. Interfector v̄o ad cimiterium fugit ⁊ ex alia p̄te exiuit. Post hec v̄o clamor factus est in ciuitate vbi est interfector. vbi est proditor q̄ hoiem interfecit. At ille. Ego sū interfector q̄ illū hoieȝ interfeci accipite me ⁊ in patibulū suspēdi te. Illi manꝰ in eū iniecerūt ⁊ p̄ totam no ctem in carcere incluserūt. Mane v̄o cam pana ciuitatis erat pulsata. iudex ꝯ eū sniaȝ dedit ⁊ illū ad suspendendū duxerūt. Int̄ alios q̄ secuti sūt eū erat miles sociꝰ eiꝰ ad quē venerat. Cū v̄o eū duci ad patibulum respexisset. ait intra se. Ille ē sociꝰ meꝰ d̄ e gypto q̄ mihi vxorē meā cum diuicijs mltis dedit ⁊ iam vadit ad suspendiuȝ ⁊ ego viuā. Clamauit alta voce ⁊ dixit. O caris simi nolite hoieȝ inocētē interficere ille ē ino cēs quē vos ad mortē ibi ducitis. Ego v̄o sū proditor q̄ hoieȝ interfeci. ⁊ nō ipe. Illi h̄ au diētes manꝰ ī eū iniecerūt ⁊ ambos ad pa tibulū duxerūt. Cū v̄o ābo p̄pe patibuluȝ

eēnt reꝰ cogitabat. Ex q̄ reꝰ huiꝰ facti sum ego istos inocētes p̄mittaȝ mori n̄ potest eē q̄n deꝰ aliq̄n vindictā d̄ me sumat meliꝰ est mihi hic pati breue suppliciū q̄ȝ eternam pe nā sustinere ī inferno. Clamabat voce ma gna. O carissimi nolite p̄pt̄ deū inocentes occidere nullꝰ ex eis signo v̄bo vel facto cō siliū dederat vt ille occideret q̄ occisus ē. sȝ ego sū q̄ p̄prijs mānibꝰ eū occidi. iō me interfi cate ⁊ inocentes p̄mittatis libere abire. illi h̄ audientes manꝰ ī eū iniecerūt ⁊ admirabā tur ⁊ illos tres corā iudice duxerūt. Iudex cū eos vidisset admirabat̄ ⁊ ait. Quare re uersi estis. Illi v̄o totū p̄cessum a p̄ncipio vsq̄ȝ ad finē retulerūt. Ait iudex p̄mo mili ti. Carissime q̄ de cā dixisti q̄ tu illū hoiem occidisti. At ille. Sine fallacia vob dicā. in t̄ra mea ī egypto locuples fui ⁊ ī oibꝰ abū dans. decide ad magnā egestatē p̄ueni intā tū q̄ nec domū nec locū nec aliquā rem ha bui verecūdia ductꝰ t̄rā istā itraui vt sic ali qd remediū obtīerē. ⁊ iō dixi q̄ hoieȝ interfe cissē. q̄a libētiꝰ mori vellē q̄ȝ viuere ⁊ adhuc p̄pt̄ deū peto vt me occidas. Ait miles se cūdo militi d̄ baldach. Et tu carissime q̄re dixisti q̄ hoiem occidisti. Qui r̄ndit. Dn̄e miles iste mihi vxorē cuȝ infinitis diuitijs dedit quā p̄ seipo nutriuit p̄ quē factꝰ sum diues in oibꝰ. Cū v̄o sociū meū tā caruȝ q̄ me ad tot ⁊ tanta p̄mouit vidi ad patibu lū duci alta voce clamaui. Ego sum reus mortis eiꝰ ⁊ nō ipe. q̄a libent̄ p̄ amorē eius vellem mori. Ait iudex interfectori. Ob quā cām dixisti te hoieȝ interfecisse. Qui ait. Dn̄e verū dixi q̄ue fuissȝ peccatū si inocētes mori p̄misissem ⁊ ego viuerē. ⁊ iō potiꝰ elegi v̄i tatē dicere ⁊ penā hic sustinere q̄ȝ inocētes sine culpa dānari ⁊ ego ī inferno vel alibi puniri deberē. Ait iudex. q̄a v̄itatē dixisti ⁊ inocētes saluasti amō studeas vitaȝ tuā e mēdare mortē tibi remitto vade ī pace. oēs audiētes iudiciū iudicē laudabāt q̄ taȝ pie dedit iudiciū eo q̄ v̄itatē dicebat reꝰ.

Moralisatio

Carissimi. Iste imp̄ator est pater celestis. Duo milites dn̄o noster

iesus christus ꝛ adam primus pater. Ihs christus in egypto manens. Iuxta illud Ex egypto vocaui filiū meū. Adā pmus pat̃ i agro damasceno plasmatus ē Inter istos erat maxia amicitia ꝛ nūcios int̃ eos miserūt qñ pat̃ ad filiū ꝛ spūm sctū loq̄batur di. Faciā⁹ hoīez ad ima. ꝛ simi. no. Postea miles d̃ baldach. s. adā i padisū trāslat⁹ i domo dñi nrī ihu xpi. i domo illa vidit q̄ndā pulcrā. i. aīaz quā a pꝑeuit quā de⁹ ei dedit cū ifinitis diuitijs ꝛ dñm mōi eū constituit. Iuxta illd̃ ps. Oīa subiecisti sb pe. ꝛc. In mūdū istū cū vxore prexit. Po⁹ hc miles. s. dñs nos̃ ihs xps fact⁹ ē egen⁹ ꝛ pauper. Iuxta illd̃ math. Vulpes foueas hñt ꝛ volucres celi nidos. fili⁹ aūt hoīs non hꝫ vbi caput suū reclinet. venit i mūdū istū in q̊ pugnabāt. s. caro ꝛ spūs. Xps tēplū itrauit. s. vteꝝ btē v̉gīs. Iuxta illd̃. Tēplū di sāctū ē qd̃ estis vos. Vn⁹ aliū occidit. s. caro spūm. Clamor fact⁹ ē i celo ꝛ i t̃ra d̃ int̃fectione spūs qñ adā peccauit. Mlti seq̄bāt hc ē iudei cū fustib⁹ ꝛ lat̃nis ꝛ gladijs eum q̄rebāt. Ille v̉o sic miles rñdit p pctō alterius. Dimittite illos ego sū. sinite illos abire stati ille se obtulit mori p gñe hūano in cruce. Per scdm militē q̄ p socio se obtulit mori. debem⁹ itelligere aplos q̄ p xpi noīe ac v̉itate mortui sūt. Per t̃tiū q̄ dicebat. Ego sū re⁹ ꝛc. pctōrē debem⁹ itelligere q̄ nudā v̉itatē i ꝯfessiōe dꝫ dicere. Ego sū q̄ peccaui q̄ male egi. ego iniq̄tatē feci ꝛ si sic fecerit sine dubio iudex i die iudicij sniaz ꝯ vos mutabit. ita q̄ vitā et̃nā obtiebit. Ad quā nos ꝛc.

¶ De cōstātia fidel' aīe. ¶ Ca. clxxij.

Erat quidā rex in anglia. in c⁹ regno duo milites erāt. vn⁹ Guido vocabat̃. alt̃ tyrius. Guido plima bella ꝯmisit ꝛ i oī bello victoriā obtiuit. q̄ndā puellā pulcrā generosā nimis dilexit. tñ eā i vxorē ñ poterat obtinere q̊usq3 ardua bella tēptasset p ei⁹ amore. deide in q̄dā bello spēali eam obtinuit ꝛ cum magno honore eā desponsauit. Tertia nocte post gallicantum de lecto surrexit intime firmamentum vidit in q̊ clare dñm nostrū ihm xpm inter stellas respexit ei dicentem. Guido guido sicut bella sepi⁹ cōmisisti p amore vni⁹ puelle tps ē vt p meo amore amodo studeas virilit̃ ꝯ inimicos meos pug̃re. his ergo dictis euanuit ihs xps. Ille v̉o itellexit q̄ volūtas di eēt vt ad t̃rā sctāz pgeret ꝛ ihm xpm de infidelib⁹ vidicaret. Ait ergo vxori sue. Credo q̄ iam a me cōcepisti ifātē nutrias q̊usq3 venero. q2 ad t̃rā sāctā pgere volo. Illa v̉o hoc audiens q̄si furibūda de lecto surrexit pugiōez ad caput lecti accepit ꝛ dixit. O dñe sp te dilexi ꝛ tātū p tuo amore expectaui q̊usq3 tibi fuero in mrimonio copulata vt cōmitteres multa bella. vt p totū mūdum fama tua eēt diuulgata. Iaz v̉o cōcepi ꝛ mō vel' a me separi. Pri⁹ meip̄am cū ista pugiōe volo occidere. Ille surrexit ꝛ pugionem ex manib⁹ ei⁹ accepit ꝛ ait. Carissima paueo v̉ba. votū deo feci t̃rā sāctā visitare. Iaz ei est tps pl⁹ acceptabile votū meū iplere q̄ꝫ i senectute. sustineas q2 deo volēte cito redibo. Illa v̉o de v̉bis ei⁹ cōfortata anulum ei tradidit ꝛ ait. Accipe istum anulū ꝛ q̊ciēs illū respexeris in pegrinatōe tua memoriā mei hēbis. ꝛ ego vsq3 ad redituz tuū paciēt sustineam. Miles ergo valefecit ei. militez tyrium cuz eo accepit. Illa v̉o mltis dieb⁹ plārit nec cōsolari potat. Cū tēps aduenit filiū pulcerrimū pepit ꝛ eum tenerrime nutriuit. Guido ꝛ Tyri⁹ mlta regna trāsierūt tandē regnū dacie p ifideles erat destructuz. Ait guido socio suo. Charissime ad istud regnū pgere debes ꝛ regē ꝯ infideles totis virib⁹ iuuare q2 xpian⁹ ē. ego v̉o t̃raz sctām intrabo ꝛ ꝯ xpi inimicos pugnabo ꝛ p te redibo. ꝛ sic angliam intrabim⁹ cum gaudio. Ait tyrius. Quod tibi placet ꝛ mihi. Regnū illud intrabo ꝛ si viu⁹ fueris p me redeas vt ad patriam nostram intrare poterimus. At ille. Fideliter tibi promitto osculati sunt inuicem ꝛ in seperatōe amare flebant. Guido terram sanctam intrauit ꝛ tyrius daciam. Guido plima bella ꝯ saracenos ꝛ paganos commisit ꝛ in omni

bello victoriā obtinuit. Vñ fama ei⁹ p to/
tum orbē volabat. tyri⁹ vo filr oēs ifideles
d regno dacie expulit. multa bella cōmisit
7 victoriā obtinuit. Rex eū sup oēs dilexit
7 honorauit 7 ab oi pplo ē intātū dilect⁹
q rex eū ditauit. Erat tūc in regno qdā ty
rann⁹ strennu⁹ valde noīe Plebe⁹ q ty/
rio inuidebat q tā subito ad diuitias 7 ho
nores pmot⁹ eēt. eū de pditōe apd regem
accusauit q regē de regno puare intende/
bat. Rex dict ei⁹ credēs. qa poiēs ac strē
nu⁹ eēt tyriū oi honore puauit. ita q tyri⁹
ad magnā egestatē puenit intātū q vix su
stentationē hēbat. Tyri⁹ mltū dolebat. q/
niā sol⁹ ē derelict⁹ 7 in pauptate posit⁹ fle
uit amare 7 ait. Heu mihi qd faciā ego.
Dū semel tristis prerit sol⁹ spaciādo gui/
do iforma pegrini ei obuiabat. quē cū ty
ri⁹ vidisset. noticiā ei⁹ ñ hēbat. s3 guido eū
statī agnouit s3 ei qlis erat reuelare nole/
bat 7 dixit. Charissime vñ es. Qui ait. De
ptib⁹ lōginqs sū ego. s3 morā p plures an
nos in isto regno traxi. qndā sociū hēbā
q sanctā terrā itrauit s3 si viu⁹ vel mortu⁹.
aut alr qq mō secū fuerit oīno ñ ē in mea
noticia. Ait guido. Ob amorē socij tui p/
mittas me in gremio tuo qescere vt parū
dormiā. qa ex itinere lassus sū. Ille ei an
nuit. Cū ergo guido i gremio suo dormi/
ret tyri⁹ vidit os ei⁹ aptū 7 vnā mustelā
candidā exire 7 ad qndā mōtē iuxta eū in
trare. Cū vo ibidē p aliqt spaciū morā tra
xisset redijt 7 i os ei⁹ reintrauit. Hoc facto
guido est expgefact⁹ a somno 7 ait. Cha/
rissime vidi somniū mirabile. Mihi vide
bat q vna mustela de me exijt 7 i illū mōtē
intrauit 7 iterato i os meū itrauit. Ait ty/
ri⁹. Carissime sic in visiōe vidisti ita ocul
meis respexi. s3 qd mustela i isto mōte fece
rat penit⁹ ignoro. Qui ait. Mōtē ambo i
trabim⁹. qa forte aliqd vtile inueniemus.
Mōtē ergo intrabāt. 7 ecce draconē mor
tuū inuenerūt vētrē ei⁹ auro plenū cū gla
dio polito sup gladiū erat supscptio talis
Per gladiū istū miles guido deuicet tyrij
aduersariū Guido cū istū draconē iuenis

set valde ē gauis⁹ 7 ait tyrio. Carissime to/
tū thesaurū tibi do s3 gladiū iuxta me hrē
volo. Ait tyri⁹. O dñe apd te nō merui vt
mihi tale donū dares. Et ille. Eleua ocl'os
meos 7 vide. Ego sū guido soci⁹ tu⁹. Ille
vo haudiēs intime eū respexit statim noti
ciam ei⁹ hēbat ad trām p gaudio cecidit 7
amare fleuit 7 dixit. Sufficit mihi de cetō
viuere ex q semel vidi te. Et ille. Surge ve/
locit pot⁹ de aduētu meo debes gaudere
q3 flere. Pro te pugnabo ꝯ tuū aduersari
um 7 ambo in angliā cū honore pgem⁹. s3
videas añ oia vt nemi qlis ego sū dicas.
Surrexit tyri⁹ sup collū ei⁹ cecidit 7 oscu
lat⁹ ē eū. Tyri⁹ vo ad domū suā cū auro
prexit. Guido vo ad palaciū regis ad ia/
nuā pulsauit. Janitor vo cām pulsatōis
qsiuit. Ait ille. Ego sū pegrin⁹ q nouit a ter
ra sctā veni statim itroitū ei dedit 7 regi est
pñtat⁹. iuxta lat⁹ regis tyrān⁹ ille sedebat
q tyriū diuitijs ac honorib⁹ priuauit. Ait
rex. Qualis pax est in terra sancta. Et ille.
Dñe mō ē pax bona. mlti vo ad xpianita
tē ꝯuersi sūt. q ait. Vidisti illū militē de an
glia guidonē noīe q tot bella ibidē fecerat.
q ait. Dñe sepi⁹ eū vidi 7 cū eo comedi. Et
ille. Nunqd ē ibi mētio de regib⁹ xpianoꝝ
Ait pegrin⁹. Etiā dñe d psona tua. Quō
saraceni ac ceteri infideles regnū tuū per
mlta tpa occupauerūt 7 p qndā militē no
mine plebeū tyriū oi honore 7 diuitijs illū
nobilē militē puastis 7 hiiuste d vob ista
ibidē dicūt. Plebe⁹ cū haudisset ait. Tu
false pegrie q ista mēdacia narras nūc di
gn⁹ esses eū defēdere. qa si sic ꝯ te pugnarē
q2 tyri⁹ ille puare dñm nr̄m regē volebat
a regno. ait guido regi. Dñe mir q ille di
cit me falsū pegrinū eē 7 tyriū militē pditō
rē de vestro bñplacito ꝯ eū pugnabo 7 eū
falsū sup corp⁹ meū pbabo. Ait rex. Mi/
hi bñ placet imo te rogo vt a pposito non
desistas. Qui ait. Dñe arma mihi conce/
das. Ait rex. Quicqd indiges istud parū
iuenies. Rex diē belli int eos ꝯstituit Rex
timēs ne pegrin⁹ guido p insidias interim
occideret vocauit filiā suā virginē 7 ait ei.

O filia sicut vitā tuā diligis ꝑegrinū istuꝫ
diligēt̄ custodias ⁊ oīa necessaria inuenies
Illa ꝑegrinū ī camerā suā introduxit bal
neari fecit ⁊ eū ad libitū suū hēbat. Adest
dies belli. mēā plebeꝰ armatꝰ ī porta stetit
⁊ clamabat. Ubi ē falsꝰ ille ꝑegrinꝰ. q̄re tā
tū tardat. Ille hꝫ audiēs armauit se ambo
ad campū prexerūt. duos ictꝰ ad inuiceꝫ
fecerūt in tantū duros ꝙ plebeꝰ fere spūm
emisit. nisi ip̄e poculū gustasset ⁊ ait. O bo
ne ꝑegrine me ꝑmittas semel aquā hauri
re. at ille. Si mihi fidelit̄ ꝑmittas hāc curi/
alitatē mecuꝫ agere si necessitas req̄rit tibi
ꝯcedo. Qui ait. Et ego tibi fidelit̄ ꝑmitto.
Ille v̄o ad aquā accessit bibit q̄usqꝫ satu/
ratꝰ eēt. stati cū toto conamīe in guidonē
irruit ad inuicē ambo virilit̄ pugnabāt in
tātū ꝙ guido mō sitiebat ⁊ ait. Carissime
eandē curialitatē quā tibi ońdi iā mihi cō
cede. q2 vltra q̄ꝫ credi pōt ego sitio. At ille.
Deo voueo ꝙ n̄ gustabis nisi ī manu for
ti. Guido ei hec audiēs se defēdebat inq̄n/
tū potuit ad aquā approinq̄uit ⁊ cū ꝑpe
aquā fuisset in aquā saltauit ⁊ hausit q̄ntū
volebat. Deinde aquā exiuit ⁊ sicut leo ru
giens in eū irruit aliusqꝫ fugā petiit. Rex
v̄o videns fecit eos ab inuiceꝫ separi ⁊ illa
nocte q̄escere vt die crastina ambo ad bel
lū ꝑati eēnt. Peregrinꝰ v̄o camerā filie re
gis intrauit. Illa v̄o oē solaciū ei prebuit.
vulnera eiꝰ ligauit. cena fctā ī lecto ligneo
firmissimo eū req̄escere fecit. Ille v̄o ex bel
lo fatigatꝰ incepit dormire. Plebeꝰ septeꝫ
strēnuos filios hēbat vocauit eos ⁊ ait illꝭ
Carissimi vos estis filij mei voƀ denūcio
nisi ille ꝑegrinꝰ extinctus ista nocte fuerit.
ego die crastīa int̄ mortuos ꝯputabor for
tiorē eo nūq̄ꝫ vidi. At ille. Pat̄ nocte ista
erit expeditꝰ. Circa mediā v̄o noctē oībus
dormiēnbꝰ camerā puelle intrabāt q̄ erat
iuxta mare cōstructa ita ꝙ aq̄ maris sƀ ca
mera fluebat. Int̄ se dixerūt. Si eū ī lecto
occideremꝰ filij mortis sumꝰ. Oēs eū cū
toto lecto ī mare ꝓiciēꝰ ⁊ tūc ꝑenitꝰ a ꝓ̄lo
dicet̄ ꝙ fugā recepit. ⁊ ꝑegrinū dormienteꝫ
receperūt ⁊ ip̄m ī mare ꝓiecerūt. Peregri
nꝰ v̄o dormiebat ⁊ nihil ꝑcepit. Nocte v̄o
illa erat q̄dā piscator supra mare cū soni/
tū lecti audissꝫ ꝑ lumē lūe lectū respexit ad
mirabat̄. alta voce clāabat. dic mihi ꝓpt̄ de
um q̄l es vt poss̄o te iuuare añq̄ꝫ sƀmersꝰ
fueris. Guido audiēs clamorē a sōno est
exꝑgefactꝰ stellasqꝫ ī firmamēto vidēs ad
mirabat̄ vbi eēt. ⁊ cuꝫ se in aq̄ ꝑcepisset ad
piscatorē clamabat. O carissime adiuua
me ⁊ dabo tibi mercedē. q2 sū ꝑegrinꝰ ille q̄
heri in cāpo pugnabat. sꝫ quō ego huc ve
ni penitus ignoro. piscator hꝫ audiēs eū in
nauiculā suā recepit ⁊ ad domū suā duxit
⁊ ip̄m in lecto q̄escere fecit. Ueneruntqꝫ filij
plebei ad prēꝫ suū nūciabāntqꝫ ei ꝙ sƀmersꝰ
fuisset vñ amplꝰ timere ñ dꝫ. Plebeus ñ
modicuꝫ gaudēs mane surrexit. armauit
se ad ianuā palacij accessit ⁊ clamabat. Il
lū ꝑegrinū deduc foras vt potero me d̄eo
vindicare. Rex cū audisset precepit filie vt
eū excitaret et ad bellū se ꝑꝑaret. illa v̄o ad
lectū eius accessit ⁊ nō inuenit. Puella v̄o
amare fleuit ⁊ ait. Heu mihi thesaurꝰ me
us mihi ē ablatꝰ denūciāsqꝫ patri ꝙ eū nō
inuenit. Rex v̄o ꝯtristatꝰ ē valde. Sꝫ cuꝫ
lectū nō inuenerūt admirati sūt. Aliq̄ eum
fugā accepisse dixerūt. Aliq̄ ꝙ iugulatꝰ fu
isset plebeꝰ ī porta ꝯtiue clamabat. Educ
foras ꝑegrinū tuū. q2 caput suū hodie regi
p̄ñtabo. Dū v̄o in palacio de ꝑegrino fcā
ē q̄stio vñ deuenit venit piscator ad regeꝫ
⁊ ait. Dñe nolite cōtristari nocte ista ī ma
ri piscādo erā ⁊ ꝑegrinū in mari ꝓiectū in/
ueni quē accepi et ī domū meaꝫ introduxi
et eū dormiētē dimisi. Rex cū hꝫ audissꝫ ga
uisus ē valde misit ad eū vt se ad bellū pre
pararet. Plebeꝰ cū audissꝫ ꝙ mortuꝰ nō
eēt timuit valde inducias belli a rege petiit
Rex v̄o īducias vniꝰ hore ei ꝯcedere nole
bat ambo campū ītrabāt duos ictꝰ dede/
rūt sꝫ in t̄tio ictu guido brachiū eiꝰ āputa/
uit deīde caput ⁊ regi p̄ñtauit. Rex v̄o ga/
uisꝰ ē vald̄ ꝙ ꝑegrinꝰ tā gl̄iose triūphauit
⁊ cū audissꝫ ꝙ filij plebei eū ī mare ꝓiecerūt
eos in patibulo suspēdi fec̄. ꝑegrinꝰ v̄o licē
tiā a rege accepit. ille v̄o donaria multa ei

obtulit vt secũ maneret. sȝ ille nolebat ei cõ sentire. aurũ ⁊ argẽtuȝ in magna q̃ntitate dedit q̃ oĩa tyrio suo dedit ⁊ eũ cũ rege in p̄stino g̃du ⁊ in diuitijs multis instituit et vale regi fec̃. Rex võ ei ait. Carissime ꝑpt deũ vnũ a te peto añq̃ȝ recedas dicito mi/ hi qđ est nomen tuũ. At ille. Dñe. Guido vocor de q̃ sepi⁹ audiuisti. Rex võ hoc au diẽs cecidit sup collũ ei⁹ magnã ptẽ ei pro misit regni sui si morã cũ eo traheret. Ille nullo mõ volebat ei cõsentire. sed osculat⁹ est regẽ ⁊ ab eo recessit. Guido võ angliã i trauit ⁊ ad ꝓpriũ castrũ ꝑrexit. añ portam paupes sedẽtes in magna multitudine in uenit ⁊ int̃ eos in forma pegrine comitissa vxor ei⁹ sedit ꝑsonalit̃. singul' diebus mini strabat ⁊ cuilibet pauperi denarium dedit dicens. Orate pro dño meo guidõe vt añ quã moriar gaudiũ de eo habeam ⁊ vt fe licit' ad me reuertatur q̃niã ad terrã sãctaȝ diu ꝑrexit. Accidit eodẽ die q̄ fili⁹ ei⁹ qui septẽ fuit annoꝝ splendide indutus esset ⁊ matrem inter paupes sequebat̃. Fili⁹ võ cũ audisset matrẽ cuilibet paupi dñm gui donẽ noĩare ait. O mat̃ est ille ne pat me⁹ quẽ paupib⁹ istis sic recõmendas. At illa Etiã fili mi. Tertia nocte postq̃ȝ te cõcepi a me recessit ⁊ ampli⁹ eũ nõ vidi. Cum võ dña inter paupes per ordinẽ ãbularet ve/ nit ad virũ suũ guidonẽ ⁊ elemosynã ei de dit. sed q̃lis esset penit⁹ ignorabat. Ille võ caput suũ inclinabat ne agnosceret̃. Dña cũ ad alios paupes ambulasset filius seq̃ bat̃. Guidoq̄ȝ oculos suos eleuans vidẽs qȝ filiũ suũ quẽ ante nõdũ viderat nõ po/ terat se cõtinere filiũ inter brachia accepit ⁊ osclat⁹ ẽ filiũ et ait. O fili dulcissime dñs de⁹ tribuat tibi grãȝ deo placere. Domicel le vidẽtes ei osculũ tradere vocat⁹ ẽ vt am/ pli⁹ ibidẽ nõ staret. Guido ad vxorẽ acces su ⁊ locũ in foresta petijt vt ibi poterit sp ꝑ/ manere. Illa videns eũ peregrinuȝ ꝑ dei amore et viri sui locũ ei construxit. ibideȝ ꝑmulta tpa ꝑmansit. Cũ aũt ad mortem appropinquaret famulũ suũ aduocari fe/ cit ⁊ ait. Ito carissime festinanter ad com mitissam et istuȝ anuluȝ ei trade ⁊ dicito si me d̄siderat videre statĩ ad me veniat sine vlteriori dilatõe. Nũci⁹ ad dñam ꝑrexit ⁊ anulũ ei ondit. Uiso anulo alta voce cla/ mabat. Iste ẽ anul⁹ dñi mei. Agili cursu ad forestã ꝑrexit ⁊ añq̃ȝ venit guido ẽ defũ ct⁹. Illa võ sup cadauer cecidit alta voce clamabat. Heu mihi spes mea perijt ⁊ la/ mentatiões ⁊ suspiria emisit dicẽs. Ubi iã sũt elemosine mee q̃s ꝑ dño meo fecerã oĩ die. Uidi dñm meũ elemosynã de mãib⁹ meis accipere ⁊ eũ ñ cognoscebã. Uidisti eni filiũ tuũ añ oculos tuos palpasti oscu lat⁹ fuisti nec mihi nec sibi indicasti. qđ fe/ cisti. O guido guido ãpli⁹ teñ videbo. cũ maximo honore corp⁹ sepulture tradidit ⁊ morẽ ei⁹ ꝑ multos dies planxit.

Moralisatio.

Carissimi. Per istũ militẽ deũ in/ telligere debem⁹ q̃ multa bella fe cerat. Primo i celo qñ demões ex/ pulit sicut scriptũ ẽ. Factũ ẽ ꝓliũ magnuȝ in celo. Deinde i t̃ra sepi⁹ qñ pharaonẽ ⁊ exercitũ ei⁹ ꝓiecit in mare. Et in pasceue ⁊ ꝑ totũ ꝑpt amorẽ puelle. i. aĩe. Deĩde tyriũ secũ duxit. i. hoĩem assũpsit. vt infideles. i. vicia de regno corpis expelleret ⁊ virtutes plãtaret. tyriũ. i. moysẽ ꝯstituit vt ꝓplm suũ ad vitã rectitudĩs duceret. Deinde guido de t̃ra sctã venit qñ fili⁹ dei de celo descen/ dit ⁊ tyriũ vagantẽ. s. totuȝ gen⁹ hũanũ in via ꝑditõis inuenit. q̃a q̃tq̃t añ eũ venerũt ad inferna d̄scẽderũt. dormiuit in gremio nostro qñ nrãm hũanitatẽ assũpsit de vir ginis vtero. Mustela exijt ⁊ mõteȝ itrauit ⁊c. id ẽ Iohãnes ⁊ alij ꝓphete de ei⁹ aduẽ tu ꝓphetabãt. in mõtẽ. i. in mũdũ itrauerũt vbũ dei p̄dicãdo sic̃ testa t̃ de iohãne. Ecce mitto ãgelũ meũ ⁊c. p⁹ h̄ redijt ad xp̄m cũ dixit. Ecce agn⁹ dei. Christus võ inuenit draconẽ mortuũ. s. legẽ antiquã occultatã ꝑ cerimonias. ⁊ cũ i ea thesaurũ inuenit. s. decẽ p̄cepta q̃ homĩ dedit cũ gladio pote/ statis diẽ latuit quã sibi retinuit sicut scri/ ptũ ẽ. Iudiciũ meũ alteri non dabo. Per istũ gladiũ plebeũ tyrannũ interfecit q̃ tyriũ

id ē hoīez ab honore ⁊ diuitijs ꝑuauit qñ ꝓmū patrē trāſgredi fecit. pugnauit fortit̃ ī cāpo iſtiꝰ mūdi ⁊ ꝑ vnā vᵍginē.ſ.btā3 virginē mariā armis hūanitatiſ erat armatꝰ Sed ſeptē filij.i.ppt̃ ſeptē pctā mortalia de celo deſcēdit ⁊ cū eo ſꝑ fuit ⁊ in mare iſtius mundi ꝓiectuſ. vbi piſcator.ſ.ſpūſſctūs ſuper eū deſcēdit ⁊ ſꝑ cū eo fuit. ⁊ in fine dyabolū deuicit ⁊ victoriā regi.i.patri celeſti ꝑſentauit. ⁊ ſic ad terrā ſuā.i.celū ſe trāſtulit ⁊ nobis anulū fidei ſue reliq̃t. per quā poterimꝰ ad eternā patria3 ꝑuenire. Guido cū ad patriā ſuā venerat incognitus erat. ſic filiꝰ dei in celū intrauit. ꝑentes ſui.ſ.angeli aliq̃ qualis eſſet penitus ignorabant. Vñ dicebant. Quis ē iſte q̄ venit dē edom tinctꝭ veſtibꝰ de boſra. Unde debemꝰ patrē noſtrū oſculari.ſ.orōnē ei infundere. q2 ipē pat̃ noſter ē. Vñ ī deut̃. Añq3 eſſes ipſe ē pat̃ tuꝰ ⁊c̃. Studeamꝰ ergo patrē noſtrū xp̄m ſeq̄ ꝑ opa mīe ⁊ ꝑ cōſeq̄ns veniemus ad etn̄a gaudia.

¶ De ſarcinis ⁊ grauaminibꝰ mūdi et gaudijs celi. ¶ Capl̃m.clxxiij.

Accidit ſemel q2 rex q̄dam ad nūdinas prexit et ſecū q̄ndā magiſtrū cū diſcipulo ſuo duxit q̄ ſtantes ī foro octo ſarcinas viderūt venditioni expoſitas. De quaru3 ꝓma diſcipulus magiſtrū interrogauit. q̄le ꝑciū pauꝑtas.ſ. ⁊ tribulatiōes ꝓpt̃ deu3 req̄reret q̄ ait. Regnū celoꝝ. Diſcipulus. Grande ꝑciū ē. Amoueat ſcd̓am ⁊ videamus q̄d intꝰ habeat. Magiſter. Māſuetudinē. Btī inq̄t mites. Diſcipulus. Preclara res ⁊ deo digna māſuetudo cuiꝰ ꝑcij ē. Magiſter. Nō dabit̃ aurū obriſū ꝓ ea. nec appēdet̃ argētū ꝓ cōmutatiōe eiuſ ſ3 t̃ram req̄ro nō niſi t̃ram deſidero ꝓ ea. Diſ. Ab india vſq3 ad britaniā terra ſpacioſa ē ⁊ cultoribꝰ indiget. accipe quantu3 placet. Ma. Neq̄ quā hec t̃ra ē morientu3 que deuorat habitatores ſuos. moriūt̃ ī ea hoīes. Ego vᵒ q̄ro terrā viuentium. D. Quid ꝑpendo q2 moriunt̃ ⁊ tu inuitꝰ morieris. viuere vis in etn̄um. Ecce beati mites quoniam ipi poſſidebunt terra3. Tertia q̄d continet. M. Eſuriem ⁊ ſitim. D. Quō pn̄t hec ꝯparari. Ma. Juſticia illi nomen ē. Beati q̄ eſuriūt ⁊ ſitiūt iuſticia3. q̄niā ipi ſaturabūt̃. D. Saturaberiſ ergo et ꝓueniet tibi iuſticia ſi non int̃fuerit negligētia. Quarta q̄d continet. M. Lacrimas fletus ⁊ ploratꝰ. irriguum ſupiꝰ ⁊ irriguū inferius. D. Luctꝰ et fletꝰ nō ſolent emi. redimi tñ q2 h̄ ꝑcium deſiderant ſācti. Beati q̄ lugent quoniā ipi cōſolabuntur. Quintus ille ſacculꝰ q̄d hab3. M. Rem ꝑcioſam. miſcd̓iam quā tibi placere ꝑpendo. Ne te protrahā ꝓ miſcd̓ia volo miſericordiam. ꝓ tꝑali eterna. D. Nō es bonus rex arbiter. Pro tꝑalibus enī nunq̄3 accipies eterna. niſi ꝓ te ageret miſcd̓ia. Ipſa tñ fiet tibi ſm̄ fidem tuā. Et beati miſericordes q̄niam ipi miſericordiam conſequent̃ Sed iam pauꝑtatibus ⁊ miſerijs et tribulationibꝰ abundamꝰ. Reuolue ſextu3. ſi forte quid melius ꝯtineat. M. Plenꝰ plane ſ3 hoc nō amat publicū vt purpur. S3 in ſecreto cubiculo videbitur. ibiq3 de premio eꝰ taxabit̃. D. Examīati ſumꝰ Quid nā ē mō. M. Mūdicia eſt cordis ꝑcioſa. ibi ⁊ vaſa aurea ⁊ argentea continent̃. ſc3 pietas. bonitas. miſericordia. charitas. ⁊ gaudiū in ſpūſcō. Hinc ꝑcioſa illa pallia explicabunt̃ vt ſunt lectiones. meditatiōes orōnes. contemplationes. Judicia dñi vera iuſtificata in ſemetipa deſiderabilia ſuper aurū et lapidē precioſum multum. D. In cuſtodiendis illis retributio multa. Pete igit̃ q̄d vis. M. Viſionem dei. D. Beati ergo mundo corde q̄niam ipi deu3 videbūt. Euolue ſeptimū. M. Pace3 cōtinet. D. Pacem tuā mihi venditurꝰ es. M. Nō mee expedit pauꝑtati nec tue iuſticie cōpetit nec decet diuitias tuas vt grꝭ a me aliquid accipias ſed iam te in omnibus largiente abūdo. Vñ q̄d ſupeſt. Homo ſū ruſticꝰ ⁊ ignobilis ⁊ de luto factꝰ et de limo t̃re cōpactꝰ. tedet me ignobilitatis mee. nolo mihi vlteriꝰ improperari. terra.

es z i terrā ibis. sȝ potiꝰ volo mihi dici. celū es z in celū ibis. forte filiorꝫ dei desidero. filius dei eē ↄcupisco. B. Dixi fateor nec diffiteor beati pacifici qm̄ filij dei vocabūtur. Si igit̄ filiorꝫ seruas charitatē patnā habebis hereditatē. Jaȝ vltima restat farcina explica eā. M. Nō hȝ nisi tribulationes et ꝑsecutiões ꝑ iusticia. B. Et qđ pro his exigis. M. Regnū celorꝫ. B. Jā ꝑ pmio vl' ꝑcio paupꝑtatꝫ idē ccessi. M. Uti qȝ sȝ mēsis ex mēse. sabbatū ex sabbato. erras desiderio pn̄ti hebdomada vel mense qđ residuū ē expecto. B. Miror i negociādo prudētiā tuā. z nūc audi Serue bone z fidelis. qz supra pauca fuisti fidelis. supra multa te cōstituā. intra in gaudiū dn̄i tui. Labores manuū zc.

Qđ natura docet nemo tollere pōt z de talione ingratitudinis Cap. clxxiij.

Quidaȝ impera tor post meridiē ad venandū eqtabat. Accidit ꝙ trāsiret ꝑ qndā siluā et inuenit qndā serpentē a pastoribꝰ captū z ad arborē fortē alligatū. serpēs vō horribilit̄ clamabat. Jmpator pietate motus soluit eū z in sinu posuit vt eū calefaceret. Cū aūt eēt calefactꝰ icepit eū mordere z venenū suū i eū effūdere. Ait imperator Quid facis cur malū ꝑ bono reddis. Data est vox serpenti vt qndam asine balaaȝ z ait. Qđ natura docet nemo tollere pōt. Tu fecisti qđ in te fuit. ego vō ꝫm naturā meā feci. Tu ostēdisti mihi oēm hūanitatē quā potuisti. ego vō reddidi tibi oē qđ i me ē. Uenenū obtuli. qz nihil aliud qȝ venenū habui z spero inimicꝰ homini. qa ꝑpter hoīem sū punitꝰ z maledictꝰ. Jllis sic cōtēdētibꝰ vocatꝰ ē qdaȝ phūs vt int̄ eos iudex eēt z iudiciū rectum discerneret. Ait phūs. Jsta solū ꝑ relatū et dictū vestrum audio. sed si viderē ipam rem de q̄ dicitis iudicarē. volo vt ꝫpēs ligēt ad arborē pariformit̄ sic ꝑus ligatꝰ fuit z dn̄s ipator sit liber tūc iudicabo ꝓ vtraqȝ pte. Qđ z sic factū ē. Tūc ait phūs serpēti. Jā es ligatus soluas teipm̄ si potes z recedas. Ait ꝫpēs. Nō possū. qa tā forti ligatus sū vt vix me mouere valeo. Ait phs. Morieris ergo iusto iudicio. qz sēp z vsqȝ mō ingratꝰ fuisti homini et speris. Post h cōuertit se ad ipatorē et ait. Rn̄e iā liber es venenū de sinu tuo excutias z pge viā tuā. amō de tali fatuitate te non intromittas. qz serpens nihil aliud pōt facere nisi qđ natura ei dedit. Jmpator h audiēs dedit grās phō q̄ tam rectū iudiciū dedit z abscessit.

Moralisatio

Carissimi. Jste impator pōt dici qlibet bonꝰ xp̄ianꝰ z vir ecc̄iasticus sicut ē bonꝰ ꝑlatꝰ q̄ hȝ continue venari circa salutē aīarum. Uñ optet ꝙ trāseat ꝑ siluā. Jsta silua mūdꝰ ē in q̄ inuenit serpētē ligatū. Serpēs ē diabolus q̄ ꝑ xp̄i passionē intantū est ligatꝰ ꝙ nihil potuit nisi ꝑmissiue h ē inq̄ntū hō q̄ est libere voluntatis eū tēptare pmittit. z ei cōsentit. miser vō hō non p̄meditās de futuris soluit diabolū z in sinū suū ponit q̄tiēs i peccato mortali iacet z in eo delectat̄. Quid ergo facit diabolus. certe ꝓicit venenuȝ in corde illꝰ hoīs. venenū diaboli est peccatū peccato addere z malū malo cumulare Jsto veneno plures hodiernis tpibꝰ inficiuntur. Quidam cū sint in peccato luxurie nō solū apud se incontinentes sūt sed z alios malo exēplo ad sīle peccatū īducūt. Alij venenū illđ pessimū a faucibꝰ diaboli diffusū detractiōis. s. ita abūdant̄ recipiunt ꝙ cū seipos intoxicatos cōspiciūt. nō ad clamorē alicuiꝰ adiutorij ꝑ cōfessioneȝ vociferāt sȝ vt alij ad venenū h hauriēduȝ ac alijs mistrādū vlteriꝰ accedāt. De istis detractoribꝰ psalmista ait. Uenenū aspidū sub labijs eorꝫ. Jtē alibi. Lingua eorū gladiꝰ acutꝰ. Jstđ venenū ē ita detestabile ꝙ vix aliqđ malū veneno detractiōis cōpari pt. Uñ amb. ait. Deteriores eni sūt q̄ bonā famā alijs surripiūt qȝ q̄ bona eorū violent̄ rapiūt. bona aūt pn̄t eis restituere famā aūt nunq̄ȝ. meliꝰ ei est nomē bonuȝ qȝ vngēta ꝑciosa. Jnimicus ergo noster

diabolꝰ peccati venenū sp̄ in nobis fūdere
studet. q2 natura sua mala ē. ⁊ ergo bonuz
facere nō pōt. ⁊ inimicicie sūt int̄ diaboluz
⁊ hoīem ab initio. Sed pctōr diabolū liga
tū soluit qñ peccatū imissū ꝑ tēptatōez ope
ꝑficit. Solutōe facta inimicū suuz in gre/
mio fouet qñ peccatū cōtinuat̄ ⁊ peccator
ꝑ cōsuetudinē ī eo manet. qd̄ graue ē ⁊ ad
vltimū in desperatōis baratruz imergit et
subducit. Pastores q̄ istū serpētē. i. diabo
lū ligabant sunt ꝓphete. patriarche. apl̄i. ⁊
alij moderni eccl̄ie doctores ⁊ p̄dicatores
q̄ eū vinculo lingue coꝝ ita ligāt ꝙ ptātem
nullā exercere pōt. ⁊ ꝑ vitā sanctā ⁊ opa mi
sericordie ⁊ cuz dñica orōne ptātem ei oēs
subtrahūt. Sz miser hō qui nō timet deuz
ꝯ diabolū nō pugnat nec eū ligat. sz vt po/
tiꝰ eū soluat peccata mortalia cōmittēdo
⁊ in gremiū eū recipiens fouet. Et tūc ē ple
nus veneno peccati in corꝑe ⁊ aīa. Si er/
go desideras liberari voca ad te phīm. i. di
scretū ꝯfessorē q̄ hz iudicare int̄ te ⁊ diabo/
lū q̄ scit discernere int̄ leprā ⁊ n̄ leprā. int̄ pec
cata ⁊ pctōꝝ gñā. cui pādas cor tuū. Sed
nullꝰ poterit iudicare. nisi p̄us diabolꝰ sit
ligatꝰ. Et quō dz ligari. certe triplici cathe/
na. s. cōtritionis. cōfessiōis. ⁊ satisfactionis
q̄a teste ps. Cor cōtritū ⁊ hūiliatū deꝰ non
despicies. q̄a non vult mortē peccatoris. sz
magꝭ vt cōuertat̄ et viuat. Propterea pec
cator hanc triplicē cathenam q̊tienscunqz
sibi aliqd̄ peccatū obijcit̄ ad collū diaboli
dz extendere ⁊ eum sic ad desistendū cōpel
lere. Aduersariꝰ iste est q̄ tanq̄z leo rugiēs
circuit querēs quē deuoret. id̄ hūano gñi
aduersat̄. q̄a locū vñ ip̄e cū socijs suis per
peccatū cecidit vt peccatis renouatis hō si
militer eūdem amitteret ⁊ gratiā celestiuz
nō obtineret. q̄re omnia peccata quanq̄z
minima et ꝑ cōfessionē nō deleta ad faciē no
bis ondet in extremis. ꝓpterea huiꝰ cathe/
ne capiamꝰ ꝑtem scd̄am ⁊ ad collū eiꝰ lige
mus vt sic vinctū ducere poterimꝰ ꝑ con/
fessionē q̄ in nr̄am ꝑpetuā laborat cōfusio
nē. Tūc confessor dabit nobis remedium
salubre de tertia parte istius cathene. s. pe/
nitētie ⁊ satisfactiōis ⁊ dicet. Jam liberatꝰ
es a diabolo vade in pace. hoc ē. noli am
plius vnquā peccare. Rogemꝰ ergo dñz
nostrū iesum xp̄m ⁊c.

De diuersitate ⁊ mirabilibꝰ mundi cū
expositione inclusa.

Capl̄m. clxxv.

Narrat plinius q̄ aliq̄ hoīes sūt canina capita habē
tes q̄ cū latratu loquunt̄ ⁊ vestiūt̄
pellibus aīalium. Tales enī significant p̄
dicatores. q̄ quidem oēs aīalium pellibus
debent vestiri. i. aspera pnīa ꝓpter bonuz
exemplū alijs dandū indui debent. Item
in india sunt q̄dam hoīes q̄ tantū vnum
oculuz suꝑ nasum hñt in fronte. ⁊ carnes
aīalium comedunt. Isti enī designant ho
mines q̄ tantū vnū oculū rōnis hñt. scz q̊ ī
frōte vtunt̄ ⁊ nō volūtate. Itē in libia sūt
alique femine sine capite os ⁊ oculos ha/
bentes in pectore. Tales enī femine desig
nāt hoīes q̄ volūt hūilr̄ obedire ex corde n̄
hñtes pectora leuia. Et q̄cq̄d extrinsecus
faciēdū est in oꝑe p̄us bene ⁊ prudent̄ deli
berant in corde. In oriente enim cōtra pa
radisum terrestre sūt hoīes nihil oīno co/
medentes. q2 os tam modicū hñt vt cala/
mo potū sumant. De odore enī pomoꝝ ⁊
floꝝ viuūt. Ex odore etiā malo subito mo
riunt̄. Isti q̄dem hoīes designāt claustra/
les qui precipue cōtra cibū ⁊ potū dñt so/
brij eē. ⁊ hoc ē modicū os habere. Et cū ca/
lamo. i. cum discretione sumere cibū ⁊ po/
tū. Tales enī dñt ex odore pomorū ⁊ floꝝ.
id ē p̄ceptoꝝ ⁊ bonaꝝ virtutuz spūalit̄ vi/
uere. ⁊ sic alijs hominibꝰ modū viuendi ī
castitate et ꝑsimonia ⁊ ceteris virtutibꝰ p̄/
bere. Sz d̄ odore malo. i. peccato cito mo/
riunt̄. q̄a q̄z cito peccatū ꝑpetrat̄. hō chri/
sto saluatori nostro morit̄. Item ibidē eti/
am sūt hoīes sine naso facie plena. et q̄cq̄d
vidēt hoc totū bonū putāt. tales eī hoīes desi
gnant stultos sine naso discretōis ita ꝙ to
tū eis bonū eē videt̄ qd̄ vidēt ⁊ ipsi faciunt
Sunt etiam ⁊ ibidem hoīes hñtes nasū ⁊

labiũ inferiꝰ tam longũ ꝙ totã faciẽ coope rũt dormiẽtes. Tales quidem hoĩes desig nant iustos q̃ hñt inferiꝰ .s. ad mundũ ma gnũ labiũ cõsideratõis attẽdẽtes mundi vanitatẽ detractiõis ⁊ mẽdacij. tñ p labiũ custodie ptegũt totã faciẽ .i. totã vitã p iu gẽ meditationẽ ne ĩ peccatis dormiãt. In sicilia sũt hoĩes hñtes tã magnas aures vt tegant p illas totũ corpꝰ. Ibi designãt illos q̃ libent audiũt verbum dei p qđ pñt aĩaꝫ ⁊ corpus a pctĩs custodire. Itẽ aliq̃ sunt q̃ vt pecora ambulant. Et signant illos qui nec deũ nec sanctos eius honorant. sed vt pecora ⁊ iumenta irrõnalia de peccato in peccatũ ambulãt. Cõtra q̃s dicit ps. Nolite fieri sicut equꝰ ⁊ mulꝰ in q̃bꝰ ꝛc. Item aliq̃ hoĩes sũt cornuti naso breui pedibus caprinis. Tales sũt supbi q̃ in oĩ loco cor nua supbie oñdunt ⁊ hñt paruũ nasum di scretõis ad salutẽ ppriam. ſꝫ hñt pedes ca prinos currendo ad luxuriam. Caprea eñ velocissimi cursus est ⁊ ad ascẽsũ pna. Ap plica ad supbos. In ethiopia sũt hoĩes tã tũ vnũ pedẽ hñtes. tante tñ velocitatis sunt vt bestias currẽdo insequant̃. Ibi sũt illi q̃ hñt tantũ vnũ pedẽ pfectõis erga deũ ⁊ p ximũ .s. pedẽ charitatis. Tales sũt veloces v̾sus regnum celeste. In india sũt pigmei duoꝝ cubitoꝝ in longitudine eq̃tantes su per hircos ⁊ cũ gruibus preliantes. Ibi de signant illos q̃ parui sũt in longitudine bo ne vite incboantes ⁊ nõ pseuerantes ⁊ nõ viriliter ꝯ grues .i. victoꝝ sordes pugnant In india etiã sunt aliq̃ hoĩes sex manꝰ ha bẽtes nudi ⁊ pilosi in flumie morãtes. Ho mines cũ sex manibꝰ designant studiosos q̃ laborãt vt vitã etnã obtineãt. ps. Anima mea in manibꝰ meis sp. Per homĩes nu dos intelligũt peccatores virtutibꝰ spolia ti q̃ morant̃ in flumine istiꝰ mundi. Ibi dem sũt hoĩes in manibꝰ ⁊ pedibꝰ sex digi tos hñtes. p septimanã ab omni pollutiõe peccati se custodiũt ⁊ diem septimuꝫ oĩno celebrant ⁊ totalit̃ sanctificant. Et mulieres cũ barbis vsq; ad pectꝰ sed capite earum plano. Iste designãt hoĩes iustos planaꝫ viam mãdatoꝝ eccl'ie obseruãtes q̃ amore vel odio non flectũt. In ethiopia sunt ho mines quattuor oculos hñtes et designãt illos q̃ timẽt deũ mũdũ diabolũ et carneꝫ Unũ oculũ dirigunt ad deũ recte viuẽdo ⁊ quõ debeãt sibi placere. Scđꝫ ad mũdũ quõ debeãt eũ fugere. Tertiũ ad diabolũ quõ debeãt ꝯ eũ stare. Quartũ ad carneꝫ quõ debeãt eã castigare. In europa sunt hoĩes formosi. ſꝫ capite ⁊ collo gruico cuꝫ rostris. Isti designãt iudices q̃ dñt hr̃e ad modũ gruis collũ lõgũ vt pꝰ prudẽt cogi tẽt ĩ corde q̃ p sñiaꝫ pferẽda sũt ĩ ore. Si sic eẽnt oẽs iudices. nõ tã ⁊ tot male eẽnt sñie.

¶ De medicina spũali. Capi. clxxvi.

Quidã puer erat

natꝰ ab vmbilico ⁊ sursũ diuisus. ita ꝙ haberꝫ duo capita ⁊ duo pe ctora et q̃dlibet pprios sensꝰ. ita ꝙ vno dor miente vel edẽte alt̃ ñ dormiebat. Pꝰ q̃ꝫ p duos annos vixissent mortuꝰ ẽ alt̃ altero ĩ tertiũ diẽ supuiuente. Iteꝫ sicut dic̃ Plini us. Erat q̃dã arbor ĩ india cuiꝰ flores dul cem hñt odorẽ ⁊ fructꝰ saporẽ. Iuxta cu ius situ manebat q̃dam s̄pens q̃ iacorlus vocabat̃ q̃ odorẽ arboris multuꝫ odit. Et iõ vt flores ⁊ fructꝰ destrueret ad radicem arboris veniẽs illã intoxicauit. Qđ vidẽs ortulanꝰ illiꝰ patrie tyriacam accepit ⁊ in q̃dã virge sũmitate ad ramos arboris illi us supmos infudit q̃ cito venenuꝫ expulit a radice infecta ⁊ arborem sterilem fructi ficare fecit.

¶ Moralisatio.

Carissimi. Per istũ puerꝫ intelligi põt q̃libet hõ q̃ ꝯstituit ex duobꝰ. scꝫ. corpe ⁊ aĩa ⁊ q̃libet ps sua pro pria hꝫ opa. Gal'. v. Opa carnis sũt immun dicia. fornicatio. luxuria. idoloꝝ seruitus. Opa aĩe gaudiũ ⁊ pax in spũ scõ patiẽtia longanimitas ⁊ hmõi. Ista opa sibiinui cẽ aduersant̃. vna dormiente vel comeden te altera ꝯtrũ sp facit. q: caro ꝯcupiscit ad uersus spũm. Qñ eñi aĩa q̃escit ab opibꝰ q̃ sua sunt. tũc caro nõ q̃escit. imo solicita

est circa opa sua mala ꝛ ꝑuersa. ꝛ sic vna
ꝑs est mortua altera viua. qꝛ caro facit o-
pera mortꝭ. aīa cōcupiscit opa vite. ꝑ istaꝫ
arborē intelligi pōt hō. fruct⁹ hui⁹ arborꝭ
sunt bona opa. Vñ math. v. A fructibus
eoꝝ cognoscetis eos. Fruct⁹ dulces ꝓtulit
hec arbor añ peccatū sicͭ dicit sapiēs. Flo-
res mei fruct⁹ honoris ꝛ honestatꝭ. Hos
fruct⁹ serpens antiqu⁹ sustinere ñ potuit.
sed venenū iposuit in radice dū peccatuꝫ
posuit in ꝑmo parēte. tūc sic infecta fuit ar
bor ista ꝙ fructū dulcē ferre non potuit. qꝛ
ꝑ opa q̄ntūcūqꝫ meritoria hō celū ingredi
nō potuit. sꝫ ad multa ānoꝝ milia tāqꝫ ex-
ul ab hereditate vera ꝓfug⁹ et ꝓpuls⁹ exu-
lauit. donec sapiēs ortulan⁹. i. pater celestꝭ
tyriacaꝫ infudit in vna virga h⁹ arboris.
hͤ vͥga ē btā vͥgo maria de q̄ dͥ Ysa. Egre
dietͬ virga de ra. ie. Itē virgili. in. ij. bucoli
coꝝ. Jam redit ꝛ vͥgo redeunt saturnia re
gna. Iā noua ꝓgenies celo dimittitͬ alto.
In mō nascēdi puero q̄ ferrea ꝑmū. Desi
net ꝛ toto surget gēs aurea mūdo. In hac
vͥga posita erat tyriaca q̄ñ fili⁹ dei a patre
missus ē ī vteꝝ vͥgis coopāte spūscō. ꝛ q̄ñ
de vͥgie nat⁹ ē xp̄s. arbor infecta ꝑ medici
nā h⁹ salutifere tyriace dulcedinē suā ꝑsti
nā recupauit. De q̄ oīb⁹ penitētib⁹ affluēt
dat ꝛ nō iproperat. vt in Ysa. dͥ. Oēs sitiē
tes venite. ꝛc.

De ꝑsecutiōe. Capi. clxxvij.

Rex assuer⁹ gran
de ꝯuiuiū cūctis ꝑncipib⁹ ꝛ ꝑplīs
regni sui fecit. vt dͥ Hester. j. Ad
epulas reginaꝫ vasti introduci iusserat vt
ꝑplīs ei⁹ pulchritudinē videret quā intrare
renitētē rex regno ꝑuauit. Hester ꝓ ea ī sce
ptro sꝫblimauit. Pͦ⁹ hͤ rex q̄ndā aman sup
regnū exaltauit. cūctos ꝑncipes ei subiugā
uit. Cū aūt cepisset oēs genu curuare sol⁹
mardoche⁹ patru⁹ regie noluit eū adora-
re. Vñ idignat⁹ disposuit eū cū oī ꝓgenie
sua neci tradere. cuꝫ regis sigillo decreuit
omēs iudeos in regno assueri extermiare
altūqꝫ erexit eculeū in q̄ voluit suspendere
mardocheū. Interea duo volebāt regem
occidere q̄s mardoche⁹ accusauit ꝛ ꝑditoꝭ
iussit rex ꝑdere. mardocheū purpura idui
ꝛ coronā iponi ꝛ regio eq̄ ꝑ ciuitateꝫ duci.
Aman cū militib⁹ ꝑire laudes ei cōcinere
Hoc facto mardoche⁹ regie dicͭ ꝙ aman
eā cū oī ꝑplō. s. parētela sua morti addixit q̄
oī ꝑplō ieiuniū indixit. se cū eis ieiunijs ꝛ o-
rōnib⁹ afflixit. Quo pacto ꝯuiuiū insti-
tuit regē inuitās. Aman q̄ꝫ adesse iussit mē
epulas. regeꝫ ꝓ sui ꝑpliqꝫ vita rogauit se et
oēs suoꝭ ab aman dānatos narrauit. quē
rex furore replet⁹ iussit suspendi in eodem
eculeo quē ipe ꝑpauerat mardocheo. por
ro ipm mardocheū ꝑncipē cōstituit q̄ oēꝫ
cognatōꝫ aman ꝑdidit sꝫ dō disponēte po
pul⁹ inocēs ē liberat⁹ ꝛ semē nequam fun
dit⁹ extermiatū. Applicatio

Carissimi. Iste rex ē dñs noster ie
sus xp̄us q̄ de radice iesse surrexit
hic ꝑncipib⁹ ꝛ ꝑplīs regni ꝯuiuiū
fecit qꝛ ꝑlib⁹ orbis ꝑncipib⁹ ꝛ fidelib⁹ reg
ni corp⁹ suū ꝛ sacrā scͥpturā ī epulas dedit
Reginā vasti coronatā ad ꝯuiuiūꝫ voca
uit. qꝛ synagogā lege ꝛ ꝓphis redimitā ad
celestes epulas iuitauit. Que renuēs reg
no ꝑuatͬ. Hester captiua in solio ei⁹ locatͬ.
qꝛ iudea icredula dͤ regno xp̄i eijcitͬ ꝛ ēt dͤ gē
tib⁹ a diabolo captiua ī thalamū regꝭ cō-
sors celestꝭ regni ducitͬ. Aman q̄ a rege ex
altatͬ ē iudaic⁹ ꝑplꝰ q̄ a deo in regno ꝛ sa-
cerdotio ac diuino cultu sꝫblimatͬ q̄ q̄rit regi
ne ꝓgeniē extirpare. qꝛ iudaic⁹ ꝑplꝰ q̄rit ec
clesie spūm extmiare. Amā q̄ꝫ eculeū mar
docheo erexit. in eūdē eculeū ipe suspēditͬ.
q̄a diabol⁹ in crucis patibulo cōphenditͬ.
Duo q̄ ꝯ regē cōiurauerūt sūt duo infide
les ꝑpli. s. iudaic⁹ ꝛ gētlis q̄ xp̄m occidi cō-
siliū dederūt. q̄s mardoche⁹ accusat quia
xp̄ian⁹ ꝑplꝰ opa eoꝝ iprobat. Illi a rege ne
cantͬ ꝛ isti a xp̄o dānātͬ. mardoche⁹ purpu
ra ꝛ corona vestitͬ. Equo regio ꝑ ciuitateꝫ
ducitͬ qꝛ xp̄ian⁹ ꝑplꝰ a doctorib⁹ ꝑ mūduꝫ
totū colitͬ. ordo nāqꝫ equ⁹ xp̄i regis dͥ in q̄
ipe ꝑ orbē vehitͬ. Aman cū militib⁹ laudeꝭ
ei ꝯsonāt. q̄a iudaic⁹ ꝑplꝰ cū gentib⁹ velit

nolit xp̄iani p̄conia ꝓp̄a celebrat. Regia re gē ad cōuiuiū vocat. q2 eccl̄ia xp̄m ad solē nia sui corpis inuitat. Aman etiā adesse iu bet. qa fideli ꝑ ip̄so suas epulas p̄dicādo pre bet. Aman q3 qui mardocheo eculeū eri gīt est antixp̄s q ip̄o ꝑ fidē miatur mortis suppliciū q eodē eculeo suspēdit et ip̄e mor tis supplicio interimit. mardoche⁹ p̄nceps a rege p̄ficit. q2 fidelis ip̄s⁹ pacto iudicio sup oia bona dn̄i sui constituit. Semē ne quā exterminat. q2 tūc gn̄atio maloꝝ dam nat. ꝑ p̄ls aūt regine liberat ⁊ tristicia ei⁹ in gaudiū cōmutat. qa gn̄atio rectoꝝ bn̄di cetur. leticia et exultatōe ꝑfruet.

¶ De oīm diuitiarum matre prudētia. ¶ Caplm. clxxviij.

Quidaz rex desi derabat scire quō seipm ⁊ impe riū oberet regere. vocauit ad se vnū q alios in sapīa excellebat ⁊ ait ei. Carissime trade mihi formā meipm ⁊ impium regendi. Et ille. Dn̄e libent. statum fecit in pariete regez depingi coronā hn̄tez ī capite sub ista for ma. Erat in solio positus q̄dam rex pur pura indutus in manu leua pilaz in dextra portat sceptrū ⁊ vltra caput lucernā ardē tem. A pte sinistra regia q̄dam formosa erat coronata ⁊ veste dea urata varietate amicta. Ex alia pte erant assessores in ca thedra sedentes cū libro apto. Añ se s̄b re ge miles q̄dā q in eq̄ sedebat armis decora tus hn̄s galeā in capite. hastā in dextra. cli peo ꝓtect⁹ in leua. ensem in dextera loricā ī corpe. fibulas ī pectore. ocreas ferreas ī ti bia. calcaria ī pedib⁹. ferreas cyrothecas ī manib⁹. equū doctū ad p̄liū cū phaleratis bus. Sub rege erāt depicti vicarii vn⁹ sic miles posit⁹ ī eq̄ cū clamide ⁊ capucio pel les varie v̄gam extēsā gerēs in dextra ma nu. Item populares sub vicariis q̄ꝝ erat forma tal'. Hō in hūana specie fact⁹ hn̄s ī manu dextra ligonē q̄ tra fodit. in sinistra v̄gā q̄ grex armentoꝝ dirigit. In cingulo falcē cū q̄ segetes metūt ⁊ vineaꝝ ⁊ arborū supflua p̄scindūt. In dextro latere regis faber añ militē depict⁹. h⁹ fabri forma fuit q in forma hoīs malleū gessit in dextra. in leua habuit dolabꝝ. in cingulo gessit trul lā cemētareā. Itē añ populares hō q ī de xtra forpicē hūit. ī leua gladiū magnū ⁊ al tū. ī cigulo pugillarē. i. vas scriptoꝝ cū in causto sup aurē dextrā portans pennā ad scribēdū. Itē añ ꝑp̄lares erat q̄dā hō dep̄ ct⁹ hn̄s ī dextra librā cū pōdere. in leua ges sit vlnā. in cigulo gessit bursā cū varia mo neta. Itē añ reginā erāt medici ⁊ pigmēta rii sub hac forma. Hō erat posit⁹ in cathe dra magistrali posito libro ī manu dextra. vrceo ⁊ pixide in sinistra. In cingulo hn̄s ferramēta vlceꝝ ⁊ vulneꝝ. Itē iuxta eū hō sic format⁹. Hō tenēs manū dextrā erectā ad inuitandū trāseūtes ꝑ hospitio. Leuā tenēs plenā pane pulcro ⁊ desup vas cum vino. in cingulo tenēs claues. Itez in sini stra pte añ militē hō erat h⁹ forme. ī manu dextra hn̄s claues magnas ī leua hn̄s vl nā ī cigulo hn̄s bursā cū denariis. Itē añ regem erat hō hn̄s capillos hispidos ⁊ di storos ī dextra manu modicā pecūiā. ī le ua hn̄s tres taxillos. ī cigulo hn̄s pixidem lris plenā. Rex cū istā picturā vidiss3 tātū3 in ea studuit q sapiam magnā inuenit.

¶ Expositio

Carissimi. Rex iste d3 eē qlib3 ho mo x̄pian⁹ ⁊ p̄cipue p̄nceps vel p̄ lat⁹ q vterq3 eoꝝ d3 eē in solio po sit⁹ purpura indut⁹ q figurat v̄tutē gratie ⁊ moꝝ pulchritudinē qb⁹ mēs ⁊ aīa xp̄ia na ornari d3 ⁊ p̄cipue p̄ncipis siue p̄lati q si habitib⁹ v̄tutū ꝑ s̄bdit3 oib⁹ vt corp⁹ ei⁹ re luceat aureis vestib⁹. Coronā hn̄s ī capite q oñdit ī rege regiā dignitatē q est glia ip̄li q subditoꝝ oīm oculi in eū dirigunt ⁊ sibi obediūt. In manu leua defert pilam que oñdit regem eē administratorem et proui sorem omniū subditoꝝ. In dextra manu hn̄s sceptrū oñdēs ei⁹ iusticiā ⁊ rigorē qb⁹ malos coerceat q̄s amor v̄tutis a malo n̄ refrenat ⁊ vltra caput regis lucerna lucēs q signat regis miam. Itez regina a pte si nistra desigt caritatē q ē formosa ī aīa. vñ

mulier sub rege ihū xp̄o debet eē verecun-
da ⁊ pudica. Scđo debet eē casta ⁊ hone-
sta. Tertio debet eē sapiēs ⁊ discreta ⁊ ver
bis ⁊ morib9 modesta. Itē assessores .s. iu-
dices in cathedra isti sūt p̄lati ⁊ p̄dicatores
q̄ dn̄t mādata dn̄i custodire libros .i. sacrā
scripturam apire ꝑp̄lo. Miles ē bon9 xp̄ia
nus q̄ dz armari bonis v̓tutib9. Miles ac
cingend9 balneat̄ vt nouā vitā ducat. Itē
in orōne pnoctat petens sibi diuinit9 p gr̄ti
am īplere qđ nō pōt p naturā. Sic ⁊ bon9
xp̄ianus. Miles v̓o debet balneari aq̄ cō
fessionis ⁊ sepius effundere ꝓ gratia. Mul-
ta quidem necessaria sunt militi. Primo
requiritur vt miles sit sapiens sic ⁊ xp̄ian9
vt addiscat sapiam ꝯ diabolū. Scđo icū-
bit militi vt sit fidelis dn̄o suo. sic xp̄ianus
dn̄o suo iesu xp̄o. Tertio miles dz eē libe-
ralis. sic xp̄ian9 datiu9. Quarto miles dz
eē fortis. sic xp̄ian9 ꝯ vicia. Quinto miles
dz eē misericors. sic xp̄ianus. Sexto miles
debet populares vigilanter custodire. sic
xp̄ianus debet verbo exemplo ⁊ opere ali-
os inquātū pōt a peccatis custodire ⁊ p̄ci
pue p̄lati. Itē vicarij ⁊ vn9 miles posit9 in
equo ⁊c. Miles iste est iudex q̄ debet poni
in eq̄ iusticie ⁊ clamide misericordie ⁊ capu
cio cū pellibus varijs. Per capucium fi-
dem cū multis autoritatib9 sanctoꝝ et exē-
plis patrum in iudicijs dandis virgaz ex-
tensam .s. tam pauperi q̄z diuiti. Item po-
pulares añ iudicē ⁊ hō in specie humana
fact9 ⁊c. Ad que tria reducit̄ oīs agricul-
tura. Legit̄ q̄ p̄m9 agricola fuit cayn pri
mogenit9 ade. Necesse aūt fuit hoīem t̄rā
colere vt ipa que ē mat̄ nostra ⁊ corpal̄ for
me cōmune initiū ⁊ q̄ nobis in fine vite cō
mune p̄bet domiciliū in medio vite nostre
de nostro labore nobis p̄beat nutrimentū
Agricola multa bona dz in se tenere. Pri
mo dz deū cognoscere ⁊ decimam dare q̄
oīa sibi dedit. Scđo dz legalitatem tenere
⁊ ꝑsonā dn̄i sui gerat ⁊ res ei9 plus q̄z pro-
prias custodiat. Tertio dn̄t agricole mor
tē nō timere s3 vitā diligere. Quarto debet
laborare ocia dimittere Tria sūt opa agri
cole ꝓpria. Primuz est agros colere. iō in
manu dextera refert ligonē ꝓ t̄ra fodiēda.
Scđm ē armenta nutrire. iō tenet v̓gā ad
aīalia dirigēda. q2 dz eē pastor nō tantu3
arte sed v̓tute. sicut abel p̄mus pastor offe
rens deo p̄mitias de optimo qđ habuit in
grege. Tertiō ptinet ad eū v̓gulta mūdare
arbores inserere. vineas plantare. sic bon9
xp̄ianus dz eē v̓tuosus opa meritoria deo
offerre. virgulta cordiū peccatorū p bonā
doctrinā mūdare. arbores .i. bonas v̓tutes
inserere ⁊ vineas p̄dicationis diuine plan-
tare. In cingulo falcē .i. sn̄iam in corde re-
ctā sciam atq3 prudentiā q̄b9 dz mundare
vicia. Et faber añ militē cu3 malleo in dex-
tera. p quē notāt̄ oēs q̄ fabricāt malleo fer-
rū argentū ⁊ es. In leua dolabrū q̄ notāt̄
oēs artifices in lignis opantes vt nauium
rectores ⁊ carpētarij. In cigulo gessit trul
lam p quā oēs lapicide notant̄. In omni
bus istis dn̄t eē tria. Primū ē fidelitas ⁊ le
galitas. Scđo dz eē in eis sapia ⁊ veritas
ne vnus alteri inuideat vel ꝯ eum suspitio
nem habeat. Tertio debet in eis eē ⁊ maxi
me in naucleris fortitudo incōcussa. Ite3
homo in dextera tenens forpice3. In leua
gladium in cingulo pugillarē p quā notā-
tur oēs notarij in pāno ⁊ lano ⁊ lino opan
tes. vt sunt textores pannoꝝ. scissores. dole-
atores ⁊ pennā ⁊ pugillarē p quas oēs no
tarij notant̄ quoꝝ officiū est iudici assiste-
re. instrumēta scribere ⁊ multa legere. Ad
hos oēs triplex veritas vite ptinet .s. contra
oē peccatū. Primo ꝯ affatū locutōnis ne
sint mēdaces v̓bo ⁊ ope. Scđo vt habeant
⁊ seruent iusticiā ad quēcunq3. Tertio vt
habeant morū honestatē ꝯ discordiā fide-
litatē ꝯ fraudulentiam. amiciciam cōtra i
uidiā. Itē hō in dextra librā cū pondere p
quā signāt̄ campsores pecuniaꝝ cōmuta-
tores. In leua gessit vlnā cu3 qua notant̄
pannoꝝ telaꝝ vel aliaꝝ reꝝ mensuratores
In cingulo quoq3 gessit bursam cū varia
moneta. p quā designant̄ diuersi moneta
rij. Oēs isti dn̄t p̄mo auariciā fugere q̄ est
idoloꝝ huit9, scđo etiā summope caueant

aut grauia debita cōtrahere. Tertio q̄dē debēt depositū sibi cōmissū cū repetit̄ sine omni mora reddere. Itē sub regina ponit̄ hō in cathedra magistrali cū libro ī dextra ei⁹. In isto q̄dē libro notant̄ medici ⁊ etiā phisici ⁊ oīm artiū liberaliū doctores. oēs isti dn̄t habere p̄mo diuersas curas ꝓpter diuersas egritudines ⁊ autoritates ꝑticulares ꝑ eis sicut Ipocras Galienus ⁊ sic de ceteris. In vrceo q̄dem significāt apotecarij ꝯfectores. Scd̄o ei dn̄t caste viuere v̄tutē moꝝ ⁊ honestatis v̄bis ⁊ factis habere sepi⁹ egros visitātē. sanitatē introducere. Tertio q̄dē pigmētarij dn̄t hr̄e sūmā diligētiā in cōfectōib⁹ faciēdis. Itē hō manū dexterā extensam ad inuitandū ⁊c. q̄ signat oīa bona hospitū apud eos reposita salua sicut ⁊ in tuto. Hi ei p̄mo debēt vitare gulā ⁊ ebrietatē vt eoꝝ exemplo oēs ad eos veniētes vite seruēt modestiā. Secūdo aūt dn̄t exhibere hospitib⁹ cū imitatione benigna ⁊ allocutiōe blanda ⁊ faceta receptiōes hospitū. Tertio q̄ꝫ q̄a faciūt ipꝫ formosū hospitē p̄mo q̄s recepit hospitio dꝫ de viaꝝ ꝑiculis docere. scd̄o eūtes d̄ hospitio suo ꝯducere in aliā domū ⁊ tertō extra domū vitā ⁊ famā eoꝝ cū oīb⁹ reb⁹ vt ꝓpriam defendere. Itē in sinistra pte homo hn̄s claues magnas ⁊c. q̄bus figurantur custodes ciuitatis. In leua q̄dem hn̄s vlnā q̄bus designant̄ officiales ciuitatis siue cōitatis vt sūt ꝓpositi. In cingulo q̄dē notantur thelonarij ⁊ oēs q̄ recipiūt pecuniā cōitatis. Isti enī dn̄t eē zelatores cōis boni. puidi enī ⁊ solliciti dn̄t eē in cōsciā ⁊ deum timere ⁊ reuereri. Hō etiā hn̄s scapulos hyspidos et distortos ⁊c. in q̄ designantur ꝓdigi reꝝ suaꝝ dilapidatores. In leua q̄ꝫ hn̄s taxillos tres q̄b⁹ lusores oñdūtur ⁊ meretricū ꝯcubitores. In cingulo q̄dē habēs pixidē lrīs plenā. Per hūc enī hoīem notant̄ cursores p mūdū. ⁊c.

¶ De gula ⁊ ebrietate ¶ Caplm. clxxix.

Refert cesari⁹ de detestabili vicio gule ⁊ ebrietatis. Qd̄ gula soli⁹ corpis ē īmoderatus ⁊ illecebrosus edendi et bibendi appetitus. Hui⁹ enī filie sunt imūdicia. scurrilitas inepta leticia. multiloquiū. ebetatio sēsuum circa intelligentiā. In gula enī sunt q̄nq̄ꝫ grad⁹ peccādi. Prim⁹ q̄dem gd̄⁹ est cibos p̄ciosos et delicatos exq̄rere. Scd̄s q̄ꝫ est cibos curiose p̄parare. Terti⁹ vero ante tp̄s sumere. Quartus nimis auide. Quintus in nimia q̄ntitate. Gula q̄dem p̄mus homo. s. adam victus in padiso succubuit. Hec etiā esau p̄mogenita surripuit. Gula sodomitas ad peccatū maximū incitauit. Ipa etiā filios israhel in deserto ꝓstrauit. Psalmista. Adhuc esce eoꝝ erant in ore ipoꝝ ⁊ ascēdit ira dei sup eos. Iniq̄tas sodome fuit saturitas panis ⁊ abūdātia. Hō ei dei abdo scꝫ. missus in bethel ꝓpter comesatiōꝫ a leone occidit̄. Diues ei d̄ q̄ d̄r in euāgelio q̄ epulabat̄ q̄tidie splendide in inferno sepelit̄. Nabusardan p̄nceps coquoꝝ. i. gula hierusalēꝫ destruxit. Vides q̄nta sunt ꝑicula in illa. Accedant scripturaꝝ testimonia. Ait enī Salomon Ve t̄re cui⁹ p̄ncipes mane comedūt. Itē Ois labor ei⁹ in ore hoīs et aīa ei⁹ non replebitur. Hui⁹ filia ē ebrietas. q̄a gule vicium luxuriā parit. pessima autem pestis ē. Quid aūt hoc vicio fetidius. Quid ē eo dānosius quo v̄tus atterit̄ victoria lāguescente. sopita gloria in infamiam cōuertit̄. animiq̄ꝫ pariter et corporis vires expugnāt̄. Quia dicit basili⁹. Cū ventri deseruimus ⁊ gutturi. pecora sum⁹ ac beluis similes cē studem⁹ q̄bus ad hmōi prona eē ⁊ terrā respicere ac ventri obedire natura ꝯcessit. Itē Boeci⁹ de cōso. li. iiij. Qui virtute deserta hō eē desinit cū in naturā diuinā trāsire nō possit restat vt in beluam ꝯuertat̄. Et ī euangelio dn̄s. Videte ne corda vr̄a g̃uent̄ in crapula ⁊ ebrietate. O quot ⁊ q̄nti sapiē mire solidiq̄ꝫ eēnt cōsilij nisi edacitatis ⁊ vini calor obstitisset. q̄ꝫ periculosū ē patrēfamilias rectorēq̄ꝫ reipublice mero calere quo ira accenditur. discretio offuscatur. luxuria excitatur intantum vt libido nephandis se īmisceat actibus homīs discretione sopita. Vnde dicit Ouidius.

Uina parant aīos veneri si plurima su-
mas. O pessimū vinū ebrietatis. ex q̄ depe
rit v̄ginitas que soror ē angeloꝝ. possessio
oīm bonoꝝ ⁊ etnoꝝ securitas gaudiorū.
Noe mero calēs nudatꝰ filijs verēda de-
texit. Loth castissimꝰ nimio vino somno
sopitus in montē fugiēs. filias carnali co-
pula vt vxores cognouit. Legimus mero
sic ira succēsos cū amicicia iuncti eēnt itā-
tū vt sobrij vnꝰ ꝓ alterꝰ ꝑiculo se expone-
ret. seinuicē gladijs ꝑemisse. Herodes an-
tipas sanctū iohānē nō decollassꝫ si crapu
le et ebrietatis cōuiuiū defuisset. Baltha-
sar babilonie rex vita ⁊ regno non fuisset
ꝑuatus si ea nocte in q̄ cyrus ⁊ darius re-
ges eū cū ꝑplo crapula sopitū occiderunt
sobrꝰ fuisset. Propt̄ h̄ apl's nos āmonet
de sobrietate cū dicit. Sobrij estote ⁊ vigi-
late. Rogemꝰ ergo dn̄m vt sobrietatē ita
seruemꝰ in terris vt ad celeste cōuiuiū in-
uitemur in celis ꝛc.

De fidelitate. Capl'm. clxxx.

REfert paulꝰ lon-
gobardoꝝ historiographꝰ q̄ndā
onulphū noīe papien. militē dn̄o suo regi
portatico tanta fidelitatis signa monstras-
se vt se morti ꝓ salute dn̄i sui expōeret. Nā
cū grimmoaldus dux beneuentanus ꝑ ge-
nebaldū ducē rauenēsem ꝑmū ꝓditorē co
rone regie. interfecto godoberto longobar-
dorū rege ad regis tabernaculū per violē-
tiā atq3 ꝑ fraudulētiā ascēdisset fugato di-
cti regis godoberti germano vsq3 ad vn-
garos onulphus dictus miles portaticū
recōciliare regi grimmoaldo curauit vt d̄
vngaria vbi nec ob timorē grimmoaldi
venire poterat saltē ad regis pedes veniā
peteret. sicq3 securā vitā siū dignitate rega
li que sibi debebat̄ posset decenter currere.
Recōciliatōe igit̄ cōpleta grimmoaldus
rex post aliq̄t dies linguis maledicis nimi
um credulꝰ ip̄m portaticū quē sibi recon-
ciliauerat in crastinū occidere disposuit ei
q3 vina q̄ inebriare possēt ne sue saluti ali-
q̄liter ꝓuideret ministrari mandauit que
res onulphū militē portatici minime latuit.
Jdq3 accepto armigero suo onulphus do
mū intrauit portatici ac ibidē armigero re
licto in cubiculo ip̄m portaticū coopto le-
cisternio tanq̄3 ꝓpriū armigerū eduxit de
domo cū minis iurgijs ⁊ v̄beribꝰ eū dedu
cens ad domū ꝓpriā regis excubijs seu cu
stodibꝰ añ domū portatici collocauit ⁊ o-
pinātibꝰ dictū armigeꝝ onulphi eductum
Eadē nocte circa gallicātū onulphꝰ dn̄m
suū dilectū portaticū d̄ muro ciuitatis cui
domꝰ sua adherebat fune submisso emisit
q̄ acceptis eq̄s pascualibꝰ fugiens ad ciui
tatē astensē ꝑuenit ⁊ de loco illo ad regem
francie ꝓperauit. Cūq3 mane facto onul
phus ⁊ eiꝰ armiger fuissent a rege detēti
examiatiq3 fuissēt de mō ⁊ forma q̄lr por-
taticū dn̄m suū liberassent. at illi rn̄dissent
simplicē veritatē. dixit rex cōsiliarijs suis.
Qua pena sūt illi digni q̄ sic fecerūt ꝯ no-
strā regiā voluntatē. Cūq3 vnus capitali
supplicio eos puniri. aliꝰ viuos excoriādos
diceret. aliꝰ occulto crucis patibulo pēde
re affirmaret. rex rn̄dit. Per illū q̄ me na-
sci fecit isti nulla morte sūt digni sꝫ omi bo
nore q̄ sic fideles suo dn̄o extiterūt. Rex igi
tur grimoaldꝰ eos multis honoribꝰ ⁊ mu-
neribꝰ ꝑmiauit. geribaldꝰ v̄o ꝓditor ⁊ ca-
nimētū dux ꝑ manū armigeri sui godo-
berti q̄ndā regis quē sua ꝓditiōe vita ⁊ re-
gno ꝑuauerat ī solēni festo btī iohīs bapti.
apd̄ thaurinū miserabilr sꝫ iuste interfectꝰ ē.

Moralisatio.

CArissimi. Jste miles fidelis onul
phꝰ bonꝰ xp̄ianꝰ ē q̄ dn̄o suo re
gi portatico. i. aīe in oībꝰ fidelis ē
laborādo. vigilādo. dormiēdo. ⁊ oēs actus
suos ī seruitiū dn̄i sui dirigendo. ita q̄ illd̄
qd̄ aīa ꝑ instinctū cuiuslibꝫ boni opis ad
saluatōꝫ expostulat corpꝰ toto conamine
iuxta decē p̄ceptoꝝ formā aliaq3 mādata
ecclīastica sine tedio ipleat ⁊ ꝑficiat vt cū
mēs interior ad vigilādū ⁊ ī orōnibus ꝑsi-
stēdū deuote dn̄o ꝓ pctīs recōciliādo sup-
plicare satagit corpꝰ exteriꝰ vt tedio n̄ vin
cat. h̄ ope ꝑficere ad meritū clamat. miles

iste tanta fidelitatis signa dn̄o suo ostēdit vt se periculis ꝓ eo exponat. q2 vt apl's dic. Sancti martires ⁊ alij xp̄o deuoti q̄dam ꝓ saluatiōe dn̄i sui.i.aīe temptati sūt q̄dā3 secti sunt q̄dam in occisiōe gladij mortui sunt insup ⁊ plurima tormentoꝝ gn̄a d' q̄bus in sacris scripturaꝝ locis legimus ad reconciliandū dn̄m istū q̄ trāsgressu3 per peccatū mortale fecerat grimmoaldū ducem.i.ihesum xp̄m accedūt vt de vngaria vbi nec ob timorē grimmoaldi viuere poterat liberarēt. Ungaria mund⁹ iste dicit̄ q̄ est miserijs ⁊ tribulatiōib⁹ plen⁹. in quo oīa piculose vagat̄. ⁊ de timore mortis extreme cōcutit̄. Propterea miles.id est corpus dn̄m suū.i.aīam ad hunc ducē grimmoaldū pducere de vngaria istius mūdi semp satagit ⁊ intēdit vt saltē ad pedes regis p humilitatē ⁊ veniā obtineat q̄ supbe sepius cōtra eū se erigēs iusticia3 poti⁹ q̄3 misericordiā meruerat. Sed recōciliatiōe completa homo sepi⁹ in peccatum recidiuat intantū q͛ grimmoaldus rex q̄ pat̄ noster ⁊ rex celestis est. portaticum q̄ est aīa nostra in crastinū dampnare disposuit per iusticiā ⁊ equitatē. S3 misericordia pueniente quā reos hec mīme latuit. corpus.i.fidelē militē ad pniam sub lecto obedientie ⁊ satisfactiōis occultauit donec grimmoaldus rex ⁊ pat̄ celestis portatico p murū tribulationis deducto peccatū misericordit̄ dissimulauit. Qui acceptis equis pascualibus.i.alioꝝ sanctoꝝ ⁊ electorum meritis ad ciuitate3 astēsem puenit. Ciuitas ista ē de qua Johā. in apoc. dicit. Uidi ciuitatē sanctam hierusalē nouam descēdētē. ⁊c. Et de loco illo ad regē francie ꝓperauit. Francia ē illa sanctorum angelorum supcelestium curia vbi rex in dyademate sempitne glorie coronatus cum leticia residet cum oīs gaudij plenitudine. s3 cū mane facto corpus ⁊ aīa a peccato qd̄ cōmiserant iam absolute ad iudiciū venerint. ⁊ p diabolū accusant̄ ⁊ examināt̄ de mō ⁊ forma qualit̄ dn̄s.i.aīa liberata ē a penis mortis etne ⁊ vinculis ei⁹. Tūc grimmoaldus rex iudex viuorū ⁊ mortuoꝝ a ꝯsiliarijs suis.i.iusticia vel eq̄tate mīa vel benignitate inuestigabit q̄ pena tales digni sūt. Tūc iusticia q͛ capitali snīa plecti debeāt.i.etnalit̄ dānari p peccatū ꝯmissū affirmat. Ex alia pte diaboli accusātes astabūt q̄ eos excoriandos p iusticiā iudicis ꝓclamabūt. S3 benign⁹ dux. q2 peccatū p cōfessionē ⁊ pnie satisfactiō3 deletū ē snīabit eos ad vitā ingredi cū electis ꝓpter nimiā fidelitatē quā vn⁹ alteri ostēdit ⁊ a morte liberauit ⁊ dicet Isti digni sunt omni honore q̄ sic fideles suo dn̄o extiterūt. ⁊ coronabit eos corona glorie ⁊ leticie sempitne. Ad quā ⁊c.

¶ De adulterio. ¶ Caplm̄.clxxxi.

Legitur quod q̄dam rex habuit leonē leenā ⁊ leopardū quos multū dilexit. Leo vō cū absens esset leena cū leopardo adulteriū ꝯmisit. Ut vō leo fetorē adulterij i ea non sētiret. solebat sēp balneare in fonte iuxta castrū regis. Rex vō cum h' sepi⁹ vidisset quadam vice cum leena adulterata fuisset foueam iussit claudi. Leo vero veniens ⁊ fetorem adulterij sentiēs corā oībus eā tāq̄3 iudex p snīam latam occidit.

¶ Mystice.

Iste rex ē pat̄ celestis. Leo ē dn̄s noster iesus. s. leo de tribu iuda. sed leena ē aīa hoīs q̄ sepe adulterat̄ cū leopardo.i.diabolo. q̄ cū sic adulterata ē currit ad cōfessionē ⁊ saluat̄. s3 si descēdit sine ptritōe ⁊ cōfessiōe vindictā leonis euadere non pōt sed eam p istā snīam damnabit que oībus reprobis dicet̄. Ite maledicti in ignē etnū. ⁊c. A quo nos defēdat q̄ sine fine viuit ⁊ regnat de⁹ p cuncta secula bn̄dictus. Amen.

¶ Ex gestis romanoꝝ cū plurib⁹ applicatis hystoriis de virtutib⁹ ⁊ vicijs mystice ad intellectu3 trāssūptis recollectorij finis. Anno nostre salutis. Mccccxcix. In octaua epiphanie dn̄i.

Koehler auf Bdg. u[illegible]

